Begroting 2022

Colofon

Uitgave:
Gemeente Utrecht

Fotografie:
Andrea van den Haselkamp

Informatie
Gemeente Utrecht
Bedrijfsvoerings- en strategienetwerk
Afdeling FIJ
Postbus 16200
3500 CE Utrecht
www.utrecht.nl/begroting
finutrecht@utrecht.nl

Ten Geleide

Raadsvoorstel 2021, zaaknummer 9249227
Utrecht, 16 september 2021

Utrecht: veerkrachtige stad
Hoewel de coronamaatregelen zijn versoepeld, mensen weer een terrasje kunnen pakken en de stad weer meer wordt bezocht heeft de coronacrisis ook duidelijk gemaakt wie er kwetsbaar zijn en dat we als gemeente moeten blijven investeren. Bij de Voorjaarsnota 2021 hebben we daarom voorstellen gedaan om sterker uit de crisis te komen. De Programmabegroting 2022 die voor ligt bevat de nadere uitwerking van de weg die de stad met de Voorjaarsnota 2021 is ingeslagen. In de begroting laten wij zien hoe wij met de stad, met de middelen die we hebben, werken aan de toekomst van Utrecht.

Samen met het Rijk en partners in de stad zetten we ons in voor een snel en sterk herstel na de coronacrisis en houden we vast aan de koers van Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen.

De secretaris,
Gabrielle G.H.M. Haanen

De burgemeester,
Sharon A.M. Dijksma

Inhoudsopgave

ALGEMEEN 7

Samenvatting 7
Samenvatting per programma 8

MAATREGELEN CORONA 17

PROGRAMMA'S 23

Bewoners en Bestuur 23
Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed 45
Duurzaamheid 81
Bereikbaarheid 97
Openbare ruimte en groen 121
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen 149
Werk en Inkomen 157
Onderwijs 177
Ondersteuning op maat 199
Volksgezondheid 227
Veiligheid 239
Cultuur 251
Samenleven en Sport 263
Utrechts Vastgoed 293
Algemene middelen 301
Overhead 307
Vennootschapsbelasting 311

PARAGRAFEN 313

Weerbaarheid en Wendbaarheid 313
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 323
Onderhoud kapitaalgoederen 329
Investeringen 333
Financiering 345
Bedrijfsvoering 357
Verbonden Partijen 369
Stichtingen en verenigingen 410
Grondbeleid 417
Lokale heffingen 419

FINANCIËN 435

OVERZICHT BATEN EN LASTEN 437

Actualisatie financieel beeld 446
Reserves 448
Voorzieningen 489
Geprognosticeerde balans 498
Taakvelden 500
Gewaarborgde geldleningen 506
EMU-saldo 509
Corresponderende posten 510

BIJLAGEN 513

Meerjarig overzicht baten en lasten begroting 514
Subsidies 520
Wet Markt en overheid 545
Verklarende woordenlijst 553

Algemeen

Samenvatting

Inleiding

Veerkrachtige stad
Sinds anderhalf jaar is de wereld in de ban van de coronacrisis. Ook onze stad is hard getroffen, de coronacrisis raakt iedereen. Dit geldt natuurlijk in de eerste plaats voor al die Utrechters die als gevolg van corona ziek zijn geworden of naasten hebben verloren. Utrechtse medewerkers in de zorg raakten vaak zwaar overbelast. Utrechtse kinderen en jongeren konden hun vleugels amper uitslaan en hun school werd een scherm. Ook de Utrechtse ondernemers zijn zwaar getroffen, maandenlang moesten zij hun deuren gesloten houden. In de culturele sector bleef het doek naar beneden en waren de zorgen over bestaanszekerheid groot. Maar ondanks alles hebben Utrechters zich het afgelopen anderhalf jaar bijzonder veerkrachtig getoond.
Nu de studenten weer naar hun colleges gaan, de terrassen weer op straat staan en de acteurs weer mogen spelen, lijkt alles weer bijna normaal. De coronacrisis heeft echter ook duidelijk gemaakt dat we kwetsbaar zijn en dat we moeten blijven investeren in de veerkracht van onze stad en onze inwoners. Bij de Voorjaarsnota 2021 hebben we daarom voorstellen gedaan om sterker uit de crisis te komen. Utrecht kiest er, ondanks de krappe financiële ruimte, juist nu voor om volop te blijven investeren. We zetten ons onverkort in voor het versterken van de bestaanszekerheid voor kwetsbare inwoners én blijven investeren in de ontwikkeling van een gezonde en leefbare stad voor iedereen. We zorgen daarbij dat het herstel ten goede komt aan iedereen in de stad, vooral ook groepen voor wie het lastig is om na de crisis er zelf weer bovenop te komen. De voorliggende programmabegroting geeft een nadere invulling aan de keuzes die bij de Voorjaarsnota 2021 zijn gemaakt door de Utrechtse gemeenteraad.
Het is nog altijd zeer onzeker hoe de coronapandemie zich de komende maanden gaat ontwikkelen. Daarnaast is het nog niet duidelijk welke keuzes er vanuit het Rijk gemaakt worden, bijvoorbeeld als het gaat om structurele financiële middelen in het kader van het klimaatakkoord, de middelen voor Jeugdhulp, het WMO-abonnementstarief en het woonplaatsbeginsel. Bovendien brengt de herijking van het gemeentefonds onzekerheden met zich mee. De Voorjaarsnota 2021 en de Programmabegroting 2022 zijn opgesteld in deze context.
In de Voorjaarsnota 2021 is de basis gelegd voor een reële en sluitende begroting. Daarbij is gekozen voor het nemen van meer risico's, aanpassing van de lokale belastingen en een beperkt aantal bezuinigingen die geen effect hebben op de stad. Na de voorjaarsnota laat het financiële beeld een aantal ontwikkelingen zien, die de genomen risico's licht verminderen. Zo laat het gemeentefonds inderdaad de alvast ingeboekte toename zien en stelt het Rijk incidenteel geld beschikbaar voor de knelpunten in de jeugdzorg.
Samen met het Rijk en partners in de stad zetten we ons in voor een snel en sterk herstel na de coronacrisis en houden we vast aan de koers van Gezond stedelijk leven voor iedereen.

Samenvatting per programma

Bewoners en Bestuur

De Utrechter staat centraal in onze dienstverlening. Omdat we willen dat iedere inwoner zich gezien, gehoord en begrepen voelt, gaan we extra investeren in het leveren van maatwerk. Met onze dienstverlening willen we een gastvrije en inclusieve gemeente zijn en blijven. We meten en toetsen doorlopend de behoeften van onze inwoner door het uitvoeren van data-analyses en klanttevredenheidsonderzoeken. Hiermee kunnen we de kwaliteit van onze dienstverlening blijven verbeteren.

Een fundamentele taak van de gemeente is het betrouwbaar beheren en onderhouden van de gegevens in de Basisregistratie Personen (BRP). In 2022 investeren we in de kwaliteit van de BRP door onder meer een eigen kwaliteitsmonitoring. Burgerzaken, Werk en Inkomen en Vergunningen Toezicht en Handhaving onderzoeken het komende jaar 1.000 risicoadressen. Dit doen we op basis van de aangeleverde risico-adressen van de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit en op grond van lokale aanwijzingen. Hiermee willen we criminaliteit en ondermijning terugdringen.

Een andere belangrijke taak in 2022 is het organiseren van de gemeenteraadsverkiezingen in maart. Ook dit willen we zoveel mogelijk samen met de stad doen.

Bewoners, ondernemers, het stadsbestuur en de gemeenteraad: samen maken we de stad. Daarom vindt het college het van groot belang om inwoners en organisaties te betrekken bij besluiten. Zodat bewoners en organisaties mee kunnen denken en beslissen over onderwerpen die hen aangaan. We faciliteren Inwoners en organisaties bij hun initiatieven in de stad.

Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Utrecht is een aantrekkelijke stad waar steeds meer mensen willen wonen en werken. We willen groeien op een manier die aansluit bij onze ambitie van Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen.

Deze verstedelijking moet hand in hand gaan met kwaliteit en leefbaarheid. De energietransitie, de mobiliteitstransitie, de kwaliteit van de openbare ruimte, kwalitatief hoogwaardig groen en mogelijkheden tot beweging en recreatie zijn onlosmakelijk verbonden met de stedelijke ontwikkelingsprojecten die op stapel staan. Bovendien maken we per project afspraken over de gewenste woningmix. Hierdoor zorgen we voor meer gemengde wijken en is er een betere spreiding van soorten woningen over de stad. Dit is ook vastgelegd in de woonvisie.

In 2022 is de groeiende stad zichtbaar en tastbaar in gebieden zoals het Stationsgebied, de Merwedekanaalzone, Cartesiusdriehoek, Wisselspoor en Leidsche Rijn. De inzet op kwaliteitsverbetering is zichtbaar in onder meer de wijkaanpak Samen voor Overvecht, herinrichting Kanaleneiland Noord, aanpak openbare ruimte Binnenstad en Rotsoord. Ook werken we in 2022 aan het mogelijk maken van nieuwe ontwikkelingen die zorgen dat de stad kan groeien en tegelijkertijd ook ervoor zorgen dat de stad kwalitatief beter wordt. Dat doen we onder andere met de in 2022 vast te stellen omgevingsvisies voor Kanaleneiland, USP en Jaarbeurs, bestemmingsplan fase 1 Merwede en omgevingsplan Groenewoud.

Duurzaamheid

We werken de komende jaren aan de overstap naar schone energie. Dat doen we op drie manieren:

1. We helpen inwoners en ondernemers om woningen en gebouwen te isoleren en energie te besparen. In 2022 leggen we daarvoor het actieplan besparen aan de raad voor.
2. We gaan alle energie duurzaam opwekken. In 2022 werken we daarvoor verder aan projecten zoals Energielandschap Rijnenburg en een aantal zonnevelden (Meijewetering, geluidswal A12, Nedereindse plas en Haarrijnseplas).
3. We stappen buurt voor buurt over op duurzame manieren van koken en verwarmen. Daarvoor leggen we samen met onze partners warmtenetten aan en versterken we het elektriciteitsnetwerk. Na besluitvorming over de Transitievisie Warmte eind 2021 gaat vanaf 2022 de wijkgerichte aanpak echt van start en leggen dit vast in wijkuitvoeringsplannen, we beginnen met Overvecht Noord.

Utrecht werkt in 2022 verder aan een gezond leefklimaat en een duurzame leefomgeving. Op 5 november 2020 is in de gemeenteraad de aanpak Utrecht Circulair 2020-2023 vastgesteld. Om de doelstelling te halen om in 2050 volledig circulair te zijn, moeten we in 2030 50% minder primaire grondstoffen gebruiken. Belangrijke prioriteiten binnen deze aanpak zijn circulaire gebiedsontwikkeling en circulair bouwen. Er zijn al goede stappen gezet, maar aanpassing van de huidige bouwwijze verdient speciale aandacht.

Bereikbaarheid

In 2022 werken we ambitieus verder aan een goed bereikbare, gezonde stad:

- We stellen het Agenda Mobiliteitsplan op, waarin staat hoe we de komende vijf jaar stapsgewijs de doelen van het Mobiliteitsplan 2040 realiseren. Dit plan geeft ook een doorkijk naar de langere termijn.
- We gaan verder aan de slag met de Parkeervisie: de nieuwe parkeernormen voor (nieuw)bouwontwikkelingen en de procedure voor de invoering van betaald parkeren. De laatste vier delen van de visie (aanpak parkeren openbare ruimte, fietsparkeren, parkeren en toegankelijkheid en parkeerhubs) worden ter besluitvorming aan de Raad voorgelegd.
- Samen met Rijk en regio voeren we gebiedsonderzoeken uit en werken we aan een mobiliteitsstrategie. Dit doen we om in 2022 gezamenlijk keuzes te kunnen maken over de benodigde investeringen in OV, weg en fiets in relatie tot te ontwikkelen gebieden.
- We starten met de uitvoering van vier van de no regret-maatregelen van U Ned:
    1. Utrecht om de zuid (fietsroutes tussen Merwedekanaalzone/Nieuwegein en USP)
    2. Utrecht om de noord’ (fietsroute tussen Utrecht Centraal en USP)
    3. Realisatie Hoogwaardig Openbaar Vervoer Europalaan-Zuid
    4. Verbetering OV-verbinding station Overvecht-USP
- We starten met de uitvoering van de mobiliteitsprojecten om de economische schade van de coronacrisis te herstellen. Dit zijn investeringen in fietsinfrastructuur (spreiding en veiligheid), waarbij in de uitvoering een combinatie gemaakt wordt met vergroening, klimaatmaatregelen en stimuleren van sport en bewegen in de openbare ruimte. Een aantal voorbeelden van deze projecten: Jutfaseweg als fietsstraat, fietsonderdoorgang Lombokplein en snelfietsroutes naar Woerden/Veenendaal.
- We gaan door met de uitvoering van mobiliteitsprogramma. We werken aan de inrichting voor 30 kilometer per uur, aan dynamisch verkeersmanagement, schoon goederenvervoer en deelmobiliteit en nemen maatregelen voor de verkeersveiligheid.

Openbare Ruimte en Groen

We werken aan gezond stedelijk leven voor iedereen. Groen dichtbij huis en voldoende groen in en om de stad is van cruciaal belang voor de gezondheid van onze inwoners, om de veranderingen in het klimaat op te vangen en voor de biodiversiteit. Omdat de stad groeit, groeit het groen in gelijke mate mee. Daarom ontwikkelen we de stad vanuit het principe 'Groen, tenzij… '. We verwijderen waar mogelijk verharding en voegen groen toe in de openbare ruimte. Om de verdichtingsopgave in balans te houden met de groenopgave vraagt dit een 'schaalsprong' voor groen. Deze schaalsprong voor groen

voeren we uit op vijf niveaus. Voor 2022 staan per niveau de volgende activiteiten en samenwerking op de planning:

1. Bij het vergroenen van straten en buurten voeren we vergroeningsprojecten uit in Rivierenwijk en langs het Groene Lint en, ommetjes in Noordwest.
2. Bij de aanleg van groenblauwe routes langs wegen en water herinrichten we een deel van de Johan Wagenaarkade als onderdeel van het rondje Stadseiland.
3. Bij het ontwikkelen van nieuwe parkgebieden realiseren we een nieuw park in Werkspoorkwartier.
4. Bij de groene scheggen voeren we het eerste deel uit van het Landschapspark Oud Zuilen en een deel van het Lunettenpark.
5. Het aanleggen van groen buiten de stad doen we samen met onze regiopartners.

2022 staat in het teken van 900 jaar Utrecht. Dit vieren we ook op een groene manier door het plaatsen van tien herinneringsbomen en door het planten van 900 bomen in onze stad (waarvan een deel bij particulieren) in 2021 en 2022.

Wij vinden biodiversiteit belangrijk, daarom kijken we steeds beter welke soorten waar thuishoren en beschouwen we vaker soorten niet als ongewenst maar laten we ze staan. Veel van deze soorten vervullen ook een belangrijke rol voor bijen en vlinders.

We zorgen voor voldoende kwalitatief goede speelruimte in buurten en voor alle leeftijden aangename verblijfs-en ontmoetingsplekken. Hierbij is ook nadrukkelijk aandacht voor het vergroenen en klimaatbestendig maken van speelplekken in de openbare ruimte.

We willen het water- en rioleringssysteem in Utrecht gezond, robuust en toekomstbestendig houden. De komende 30 jaar gaan we daarom bijna 500 kilometer riolering vervangen. We voeren de jaarlijkse vervanging de komende vijftien jaar stapsgewijs op. In 2022 vervangen we 6,2 kilometerriolering, bovenop vervanging die vanuit 2021 doorloopt.
Omdat een groot deel van het gemeentelijke oppervlak geen openbare ruimte is of niet in eigendom is van de gemeente, gaan we door met de campagne Waterproof030 en Operatie Steenbreek. Daarnaast voeren we een nieuwe subsidieregeling in voor het watervriendelijk inrichten van terreinen van maatschappelijke voorzieningen zoals scholen en kinderdagverblijven.
We voeren groot onderhoud uit in openbare ruimte zoals aan wegen, bruggen en openbare verlichting en groen. Dat doen we op basis van de Nota Beheer Openbare Ruimte (BOR) en een meerjarenplanning die we afstemmen met andere programma's. Daarbij lopen we ook achterstallig onderhoud in, zoals in Kanaleneiland-Noord.

We starten de uitvoering van het in 2021 vastgestelde Programmaplan wervengebied. We werken aan de voorbereiding en uitvoering van het herstel van wal- en kluismuren en van middeleeuwse werf- en straatkelders. Ook nemen we maatregelen en treffen voorbereidingen om schade aan erfgoed te voorkomen. Met (kelder)eigenaren en beheerders gaan we in overleg om samen te werken en afspraken te maken over het herstel en de financiering daarvan van middeleeuwse kelders.

We maken de openbare ruimte schoon en stimuleren gebruikers van de openbare ruimte om deze schoon te houden. Ondanks de ondersteuning van vrijwilligers is het schoonmaken en -houden van de openbare ruimte ook in 2022 een grote opgave.

Zoveel mogelijk grondstoffen uit het huishoudelijk afval moeten hergebruikt worden. Het inzamelsysteem van huishoudelijk afval wordt daarom zo ingericht dat het voor al onze inwoners mogelijk is om hier een goede bijdrage aan te leveren. Dit kunnen ze bijvoorbeeld doen door het bronscheiden van grondstoffen zoals groente, fruit, etensresten en papier en karton. Het nascheiden van plastic, blik en pak uit restafval levert ook een belangrijke bijdrage aan het hergebruik van grondstoffen. De invoering van nascheiding voeren we per wijk in. We verwachten dit in 2022 af te ronden.

Economie & Werkgelegenheid voor iedereen

Vanuit het programma Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen werken we aan een Utrechtse economie die past bij de groei van en ontwikkelingen in de stad. Het jaar 2022 staat in het teken van herstel. Samen met het bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen zetten we in op versterking van het vestigings- en investeringsklimaat en werken we aan een vermindering van de mismatch op de arbeidsmarkt. Concreet zetten we onze inzet in de binnenstad voort via onze aanpak Morgen Mooier Maken (bijvoorbeeld subsidiëren van initiatieven die op korte en lange termijn bijdragen aan het beperken van de leegstand).

We stimuleren de marktgroepen "bouw, techniek en energietransitie", "ICT en digitale vaardigheden", "gezondheid" en "onderwijs". Zij vormen het hart van de Utrechtse economische structuur en bieden een grote kans op toekomstbestendige werkgelegenheid. Deze sectoren hebben een tekort aan gekwalificeerd personeel, dat ook de komende jaren naar verwachting aanhoudt. Concreet geven we een vervolg aan de in 2021 gestarte pilot "Regionaal Talent en Transferpunt Zorg en Welzijn" (RTTP), waarin we met circa acht bij Utrechtzorg aangesloten zorgverleners ervaring opdoen om via een op vaardigheden gerichte aanpak werkzoekenden (veelal uit krimpsectoren) toe te leiden naar duurzame functies in de zorg.

Nieuw in 2022 is de extra inzet om kwetsbare ondernemers te ondersteunen. Dit doen we zowel vanuit het programma Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen als vanuit de coronamaatregelenpakketten. Specifiek voeren we de nadere subsidieregeling uit voor tegemoetkoming door coronamaatregelen getroffen ondernemers voor de stijging van de OZB niet-woningen.

Werk en inkomen

We verwachten dat de maatschappelijke en economische impact van de coronacrisis in 2022 verder afneemt en de arbeidsmarkt zich herstelt. De prognose is dat de werkloosheid in 2022 vrijwel gelijk is aan het gemiddelde van voor de crisis. Desondanks verwachten we het komend jaar nog een extra instroom van mensen die hun maximum WW-uitkering hebben bereikt, zowel jongeren als ex-ondernemers. Op basis van dit scenario verwachten we in Utrecht eind 2022 tussen de 10.300 en 10.500 bijstandsgerechtigden.

Hoewel het naar verwachting de komende tijd beter gaat met de economie en de vraag naar arbeidskrachten groeit, heeft de crisis voor bepaalde groepen ook in 2022 nog financiële en sociale gevolgen. Het is van belang om extra te blijven investeren in kwetsbare groepen. Wij zien dat met name jongeren zonder startkwalificatie en ZZP'ers geraakt zijn door de gevolgen van de coronacrisis. In 2022 zetten we daarom specifiek in op jongeren om hen bestaanszekerheid en perspectief op werk te bieden. We ontwikkelen een nieuwe dienstverleningsvisie, waarbij de leefwereld van jongeren centraal staat.

Voor ondernemers komt er in het najaar van 2021 een einde aan de tijdelijke ondersteunings-maatregelen. Een deel van deze ondernemers zal ook na deze periode extra hulp van ons nodig hebben. In 2022 wordt extra ingezet op ondersteunende dienstverlening voor deze groep. Deze dienstverlening is met name gericht op het versterken van ondernemersvaardigheden, ondersteuning bij administratie en geldzorgen en op heroriëntatie. Ook bij onze inzet op het toegankelijk maken van de armoederegelingen hebben we extra oog voor deze doelgroep.

In 2022 werken we voortvarend verder aan de actieagenda Utrechters Schuldenvrij. Met deze actieagenda bieden we Utrechters met schulden eerder hulp, bieden we hulp die past bij de persoonlijke situatie van inwoners en we helpen inwoners blijvend uit de schulden. In 2022 geven we een extra impuls aan deze aanpak:

- De aanpak vroegsignalering van schulden wordt intensiveren we. We krijgen meer signalen van nutsbedrijven en zorgverzekeraars over betalingsachterstanden en bieden bij ieder signaal hulp aan de betreffende inwoner.
- Met de Coronasanering gaan we inwoners sneller helpen om problematische schulden op te lossen.
- In onze dienstverlening houden we meer rekening met de gevolgen van geld(stress) op gezondheid.

Onderwijs

De programmabegroting Onderwijs 2022 is ingedeeld in de vier opgaven: Gelijke Kansen, De Beste Leraren, Goede onderwijshuisvesting, Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt
Gelijke onderwijskansen voor ieder kind is een van de speerpunten uit de Utrechtse Onderwijs Agenda 2019-2022. In 2020 is Utrecht daarom toegetreden tot de Gelijke Kansen Alliantie.

In 2021 is het Nationaal Programma Onderwijs gepresenteerd. In 2022 gaan we hiermee aan de slag door het bevorderen van het welbevinden van leerlingen en het verbeteren van de samenwerking tussen scholen onderling en tussen onderwijs, zorg en welzijn.

Het is onze grote ambitie om te zorgen voor voldoende professionals en passende huisvesting om onderwijs te bieden dat kinderen en jongeren uitdaagt, van hoge kwaliteit is, talent verzilvert en kansen vergroot. Samen met scholen en opleiders uit de stad hebben we daarom het actieplan Utrecht Leert! opgesteld. Met dit actieplan werkt de gemeente Utrecht samen met het Primair Onderwijs, het Voortgezet Onderwijs, MBO-instellingen en opleidingen voor de onderwijssector om te zorgen voor voldoende en kwalitatief goed onderwijspersoneel. In 2021 en 2022 gaan we door met het uitvoeren van dit actieplan. Daarnaast zorgt Utrecht voor passende schoolgebouwen met voldoende omvang.

In de leeftijd van 12 tot 23 jaar speelt het voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs een belangrijke rol in het verbeteren van kansen op een goede deelname aan de samenleving. Het streven is dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie behalen en doorstromen naar een baan die past bij hun mogelijkheden en talenten.

Ondersteuning op Maat

We willen dat alle Utrechtse kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen. Om dit te realiseren zetten we in op een sterke sociale basis in de buurt en zorg dichtbij en op maat. We hebben belangrijke stappen gezet in ons zorglandschap, bijvoorbeeld met de komst van KOOS, Spoor030 en Yeph, en zetten onze aanpak ook in 2022 voort. We zien echter ook knelpunten ontstaan in de beschikbaarheid van zorg. Mede door corona zijn wachttijden in de zorg toegenomen en is de problematiek complexer geworden. Tegelijkertijd is er landelijk nog geen structurele zekerheid over voldoende financiering voor uitvoering van de jeugdwet. De knelpunten die we zien vragen om extra inzet in 2022.
In 2022 gaan we binnen onze bestaande opgaven extra inzetten op:

- tijdig passende hulp bieden (terugdringen wachttijden);
- de beweging Wel thuis: kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien;
- vergroten van de veerkracht, meer normaliseren en uitgaan van mogelijkheden;
- vergroten van de inzet op huisartsenpraktijken;
- versterken van de kernpartneraanpak (JGZ, leerplicht, swv passend onderwijs en het buurtteam) op school en de samenwerking met de sociale basis (zoals jongerenwerk en sport);
- vereenvoudiging van de jeugdbeschermingsketen.

We verwachten dat in 2022 de vraag naar hulp en ondersteuning door volwassenen verder zal toenemen als gevolg van de toenemende vergrijzing, de beweging van wonen in een instelling naar wonen met ondersteuning in een thuissituatie, de groei van de stad én de gevolgen van de corona. Daarom werken wij verder aan optimaliseren van het zorglandschap door:

- De buurtteams prioriteit te geven aan het thema bestaanszekerheid en de ondersteuning van inwoners met financiële problemen.
- Uitvoering van een tussentijdse evaluatie van inzet vanuit de buurtteamorganisaties, U-Centraal en Dock.
- nieuwe contracten met een beperkt aantal aanbieders van Hulp bij Huishouden die meer wijkgericht gaan werken
- Vernieuwing van het vervoerssysteem in een programma met provincie en regiogemeenten.

- In samenwerking met de U16 ons voor te bereiden op de decentralisatie van Beschermd Wonen naar alle gemeenten in de regio en daarbij te werken aan een verandering in de Toegang tot Beschermd Wonen.
- Regie te voeren op het inburgeringstraject van nieuwkomers op basis van de Wet Inburgering per 1 januari 2022.

Volksgezondheid

Het is onze belangrijkste opgave om voor iedereen gezondheidswinst te behalen en gezondheidsverschillen tussen (groepen) inwoners te verkleinen. In 2022 zal corona nog impact hebben op de gezondheid van Utrechters en deels de al bestaande gezondheidsverschillen vergroten. Onze ambitie om deze verschillen terug te dringen is daarmee urgenter geworden dan ooit. Tegelijkertijd staat er op de haalbaarheid van deze ambitie, mede door de coronacrisis, meer druk dan ooit.

We werken in 2022 aan gezondheid door ons in het bijzonder te richten op: leefstijl, mentale factoren en stress, zorg- en hulpverlening, fysieke leefomgeving en sociale leefomgeving. Dit doen we voor alle inwoners. Bijvoorbeeld door het uitvoeren van de Jeugdgezondheidszorg. Of door ons juist in te zetten voor specifieke groepen inwoners die iets meer, extra's of anders nodig hebben om zich gezond te voelen. Een voorbeeld hiervan is inzet specifiek voor inwoners met geldzorgen (programma Werk en Inkomen). In onze werkwijze en dienstverlening nemen we ontwikkelingen en geleerde lessen vanuit coronatijd mee.

In 2021 hebben we meer zicht gekregen op gezondheidsverschillen in de stad met de VMU Speciale uitgave gezondheidsverschillen en kansengelijkheid. In 2022 krijgt deze uitgave een update. Deze monitor levert aangrijpingspunten voor de verdere ontwikkeling van de Utrechtse aanpak van gezondheidsverschillen. We maken in 2022 de integrale aanpak op gezondheid en gezondheidsverschillen inzichtelijk, agenderen dit vraagstuk breed, en laten gezondheidsafwegingen zien.

Ook werken we aan het vergroten van gezondheidskennis. In 2022 publiceren we het nieuwe Utrechts Gezondheidsprofiel (UGP). Hierin presenteren we de belangrijkste ontwikkelingen rond de volksgezondheid in Utrecht. Ook gaan we in 2022 de veerkracht van de stad monitoren om te zien of er aanvullende maatregelen nodig zijn om de negatieve impact van corona tegen te gaan.

Veiligheid

Het Programma Veiligheid 2022 zet in op het verminderen van de criminaliteit, verbeteren van onveiligheidsgevoelens bij burgers en het voorkomen en bestrijden van incidenten, ordeverstoringen en crisis. Daarnaast hebben we te maken met de groeiende stad die ook zorgt voor groei van de veiligheidsopgaven zowel in aantal, urgentie, complexiteit als impact.

De stad moet niet alleen gezond zijn, maar ook veilig om te wonen, te bezoeken en te ondernemen. De veiligheidsorganisatie zet zich op stedelijk en wijkniveau in om te voorkomen dat Utrecht in toenemende mate een podium wordt voor protestacties, wanordelijkheden, radicalisering en polarisering en dat ondermijnende criminaliteit de economische crisis benut om terrein te veroveren.

De maatschappelijke gevolgen van de coronacrisis en de groei van stad hebben invloed op het werkveld van Openbare Orde en Veiligheid (OOV). In 2022 richt OVV zich met name op:

- het versterken van de veilige en leefbare stad en tegengaan van polarisering (onder andere zichtbaar door toename aantal rellen en demonstraties)
- het verhogen van digitale weerbaarheid om zo stijging cybercrime tegen te gaan
- tegensturen op ondermijning door vroegsignalering en bieden van betere perspectieven
- versterking van persoonsgerichte aanpak en van het zorg- en veiligheidsdomein.

Cultuur

Kunst en Cultuur kleuren onze stad en zijn onmisbaar om onze de ambitie om Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen mogelijk te maken. Kunst en cultuur verbinden, zetten aan het denken, roepen emotie op en zorgen voor ontspanning. Dit is belangrijk voor ons mentale en fysieke gevoel van welzijn, onze individuele veerkracht en de veerkracht van de stad. Zeker na de afgelopen periode waarin onze stad op slot zat, kan cultuur een belangrijke bijdrage leveren om de stad weer levendig te maken en om inwoners aan elkaar te verbinden. Bovendien maken kunst en cultuur de stad dynamisch en aantrekkelijk, ook voor bedrijven en bezoekers van buiten de stad. Onze stad wil een inclusieve en toegankelijke culturele metropool zijn, met een rijk palet aan disciplines en genres die passen bij de groei van de stad.

Ook de culturele sector is hard getroffen door de gevolgen van de coronacrisis. Daarom zetten wij in 2022 in op het herstel van de culturele sector in Utrecht. Als gemeente bieden we kunstenaars en culturele instellingen daarom de middelen en de ruimte om zich artistiek te ontplooien en is er artistiek, fysiek en financieel genoeg ruimte voor ontwikkeling. We doen dit door een aantal onderdelen van het herstel- en innovatiepakket voor de culturele sector door te trekken in 2022, zoals de programmeringsgelden en budget voor opdrachten aan Utrechtse kunstenaars en initiatieven.

Samenleven en Sport

Het programma Samenleven en Sport richt zich op de opgave om de sociale basis van Utrecht te versterken. Door de coronacrisis is de sociale ongelijkheid vergroot. We zien dit in Utrecht met name bij jeugd, volwassenen met een laag opleidingsniveau of in een kwetsbare situatie en bij ouderen met een slechte gezondheid. Met de inzet van een verschillende activiteiten zetten we in op het versterken van de sociale cohesie in Utrecht, dragen we bij aan de gezondheid en mentale veerkracht van Utrechters en aan het vermogen van inwoners in kwetsbare situaties om mee te kunnen doen.

We ondersteunen mantelzorgers en faciliteren vrijwillige inzet en bewonersinitiatief op het gebied van zorg, welzijn en sport. We stimuleren jongeren om hun talenten te ontdekken en zetten in op het versterken van zelfvertrouwen en de mondigheid van de jeugd. Dit doen we onder meer met de inzet van het jongerenwerk en met activiteiten van Utrecht Kinderrechtenstad. We vergroten de taal- en digivaardigheid van volwassenen door onder andere de toegang via de digiTaalhuizen te verbeteren. In 2022 vragen we meer partijen om samen met ons mee te doen aan het *Stadsakkoord Utrecht voor iedereen toegankelijk.*

Veel van wat we willen bereiken in 2022 is gericht op duurzaam herstel na de coronacrisis. We richten ons op wat verenigingen en (vrijwilligers)organisaties nodig hebben om hun activiteiten weer te kunnen organiseren en inwoners (opnieuw) te bereiken. Met de maatregel Versneld Vernieuwen vangen we de negatieve corona effecten op, zoals het toegenomen gevoel van eenzaamheid. We stimuleren en versterken de samenwerking tussen zorgorganisaties en de sociale basis. Deze innovatieve samenwerking draagt bij aan de meest passende zorg en het voorkomen of verminderen van het beroep op de aanvullende zorg. Met deze extra incidentele inzet genereren we een structureel effect.

In 2022 stellen we een nieuwe meerjarenplanning op voor de groei van de sportaccommodaties tot 2040. En we ontwikkelen een Utrechtse aanpak voor sport en bewegen in de openbare ruimte. Met specifiek aandacht voor de ontwikkeling van urban sports.

Utrechts Vastgoed

De maatschappelijke waarde van het vastgoed staat centraal in ons vastgoedbeleid en in onze beleidskaders. In 2022 zal integraal voorstel voor een nieuw beleidskader (Kaderbrief Vastgoed), waarin de sturing op maatschappelijke waarde centraal staat, worden gedaan. Op basis van de pandvisie Magazijn De Zon zal in 2022 een investeringsvoorstel worden gedaan voor het complex aan de Oudegracht 167 (het voormalige Broese-pand).

Ons vastgoed is inclusief: bij onderhoud, renovatie of bouw is toegankelijkheid een uitgangspunt. In lijn met Motie 199 “Maak werk van UST” zal in 2022 een slag gemaakt worden met het toegankelijk maken

van gemeentelijke accommodaties door inpandige aanpassingen aan meerdere gebouwen. In de Tweede Bestuursrapportage 2021 is weergegeven hoe hiervoor middelen worden vrijmaakt.

Wij dragen bij werken aan gezond stedelijk leven, door het versneld energieneutraal maken van het gemeentelijk kernvastgoed. Wij werken gefaseerd aan een volledig energie neutrale vastgoedportefeuille in 2040 door duurzaamheidsmaatregelen uit te voeren bij de gebouwen waar zich een natuurlijk investeringsmoment voor doet. In 2022 worden 2 projecten (onder andere Sportcampus) opgeleverd, de Multi Functionele Accommodaties Hart van Noord en Nieuw Welgelegen gaan in de planvorming.

Bedrijfsvoering / Overhead

De bedrijfsvoering van Gemeente Utrecht speelt dagelijks in op de vraagstukken en ontwikkelingen van de stad en levert dagelijkse producten en diensten voor de stad. Via onze bedrijfsvoeringsfuncties zorgen we ervoor dat primaire processen hun taken optimaal kunnen uitvoeren.
De volgende thema's vragen in 2022 onze aandacht:

Organisatieontwikkeling en de schaalsprong van de stad
De schaalsprong van de stad heeft onmiskenbaar invloed op (de ontwikkeling van) de organisatie. We zien al enkele jaren dat de groei voor flinke uitdagingen zorgt. De uitdaging zit in de realisatiekracht: er zit een gat tussen onze ambities en de realisatie ervan. Dat is niet alleen een kwestie van geld en capaciteit, maar heeft ook te maken met kwaliteiten en manieren van werken. In 2022 (het jaar van de lokale verkiezingen en een nieuw college) starten we met een meerjarige aanpak voor de verdere professionalisering van de organisatie in relatie tot onze groeiende stad, gebaseerd op de analyse die in 2021 gemaakt is. Onderdeel van deze aanpak zijn in elk geval het versterken van de realisatiekracht en meer zakelijkheid in onze manier van opgavegericht werken.

Versterking bedrijfsvoering
Dit meerjarige programma heeft als doel om capaciteit, inzet en sturing makkelijker en flexibeler rond de opgaven te organiseren. Om dit doel te bereiken zijn er twee belangrijke sturingsmechanismen ontwikkeld, namelijk:

- De Overheadsystematiek
  De organisatie heeft behoefte aan een lichte, betrouwbare en wendbare bedrijfsvoering. Een bedrijfsvoering die qua omvang en werkzaamheden meebeweegt met de organisatie. De afspraak is dat de overhead meebeweegt met een vast percentage van de apparaatslasten. We hanteren hiervoor een percentage van 25,7%. Met het extra overheadbudget kunnen we blijven voldoen aan wettelijke eisen en kunnen we bedrijfsvoeringsknelpunten oplossen die het gevolg zijn van de groei van de stad.
- De Strategische Bedrijfsvoeringsagenda
  Deze helpt ons prioriteren, aansturen en bijsturen. In 2022 werken we onder andere aan klantgericht werken in ketens, de digitale stad, communicatie en marketing van de stad en een meer diverse en inclusieve organisatie.

Financiën

In de Voorjaarsnota 2021 is een aantal keuzes gemaakt om tot een reële en sluitende begroting te komen. In de financiële strategie is gekozen voor het nemen van meer risico’s, de lokale belastingen te wijzigen en een beperkt aantal bezuinigingen die geen effect hebben op de stad.

Sinds de voorjaarsnota laat het financiële beeld een aantal ontwikkelingen zien. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op de jaren 2022 en verder en vragen daarom om keuzes bij de programmabegroting.

Actuele ontwikkelingen in het financiële beeld
Een eerste ontwikkeling betreft het positieve saldo van de meicirculaire. Om te voorkomen dat er bezuinigd moest worden, is er in de Voorjaarsnota 2021 8 miljoen euro als risico structureel vastgelegd. Wij stellen voor het risico voor 2022 van 8 miljoen euro op te lossen met het positieve saldo uit de Meicirculaire 2021, voor het jaar 2023 lossen we 7 miljoen euro op van het risico en voor jaar 2024 1,8 miljoen euro. Het resterende positieve saldo uit de Meicirculaire 2021, eveneens ongeveer 8 miljoen euro, willen wij inzetten voor het verbeteren van het weerstandsvermogen, in lijn met het besluit bij de

Voorjaarsnota 2021 om het weerstandsvermogen de komende jaren aan te vullen naar 1. Een restantbedrag van 2,3 miljoen euro voegen we toe aan de algemene dekkingsreserve omdat deze anders geheel leegloopt de komende jaren.

Een tweede belangrijke financiële ontwikkeling is het gevolg van de uitspraak van de Commissie van Wijzen over het geschil tussen Rijk en gemeenten over de structurele bekostiging van de jeugdzorg. Als gevolg van de uitspraak ontvangen gemeenten in 2022 gezamenlijk 1,314 miljard euro. De gemeente Utrecht ontvangt hiervan naar verwachting 26 miljoen euro incidenteel. De exacte omvang is nog onzeker en wordt duidelijk bij de Septembercirculaire 2021. Rijk en gemeenten hebben ook afgesproken om een hervormingsagenda op te stellen. De hervormingen moeten helpen om de jeugdzorg structureel beheersbaar te houden, naast de nodige aanvullende structurele middelen. Hier speelt een tweede onzekerheid, want de uitwerking van deze hervormingsagenda volgt naar verwachting in het najaar van 2021. Hierover vindt nog overleg plaats tussen gemeenten en het Rijk.

In de Voorjaarsnota 2021 is aangegeven dat het programma Ondersteuning op Maat financieel uit de pas gaat lopen voor de onderdelen jeugdzorg, asielbeleid, integratiebeleid en de WMO.
Wij stellen voor 23 van de eerdergenoemde 26 miljoen euro die we verwachten in te zetten voor de meest acute knelpunten in de jeugdzorg in 2022 en 2023 én voor uitvoering van de hervormingsagenda. In het programma Ondersteuning op Maat geven we aan hoe we dit bedrag in 2022 en 2023 gaan inzetten.
Hoewel de precieze uitwerking van de hervormingsagenda nog onzeker is en er nog onzekerheden bestaan over de exacte omvang van de incidentele middelen voor Utrecht, verwachten wij met de kennis van nu dat we met de inzet van deze 23 miljoen euro kunnen doen wat nodig is. Wanneer er komende periode meer duidelijk wordt weten we ook of het restant, dat we nu ramen op 3 miljoen euro, nog moet worden ingezet. Deze afweging maken we bij de Voorjaarsnota 2022.

Kortom, een aantal zaken is ongewis in de jeugdhulp, zowel op inhoud (gevolgen corona komende jaren, impact toegenomen mentale problematiek jongeren) als financieel (uitkomst verdeelmodel, structureel budget rijk, impact wijziging woonplaatsbeginsel). We monitoren de (financiële) ontwikkelingen nauwgezet om te bepalen of de gekozen 11,5 miljoen euro in 2022 voldoende is om de noodzakelijke investeringen in de jeugdhulp te doen en invulling te geven aan de Hervormingsagenda van het Rijk. Deze informatie delen we met de raad en zal dus betrokken worden bij de integrale afweging 2022.

Financiële ontwikkelingen als gevolg van de coronacrisis
De ontwikkeling van de coronapandemie blijft onzeker. Na het loslaten van maatregelen in juni 2021 kwamen er een maand later nieuwe aanscherpingen. We zien dat vaccineren helpt om corona onder controle te krijgen waardoor coronamaatregelen meer worden losgelaten en de economie zich verder herstelt. In lijn met Kaderbief 2020, de Begroting 2021 de Voorjaarsnota 2021 is scenario C het economische uitgangspunt voor deze begroting. In ons weerstandsvermogen houden we rekening met het feit dat zich een nieuwe lockdown kan voordoen door dit voor 25% op te nemen in ons weerstandsvermogen (scenario D). De actualisatie van Scenario C leidt tot lagere kosten in 2021, die voor een deel verschuiven naar 2022.
Met betrekking tot de maatregelenpakketten [hoofdlijn monitoring maatregelenpakketten hier invoegen; max 2-3-4 zinnen per pakket; na bespreking college 7 september]

Ontwikkeling weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen is ten opzichte van de verantwoording 2020 met 0,09 gedaald tot 0,71. Dit is inclusief het kwantificeerbare deel van de risico's als gevolg van de coronacrisis in scenario D. Zonder dit effect zou het weerstandsvermogen 0,75 bedragen. Een vermindering van het weerstandsvermogen tot 0,8 was voorzien in de Programmabegroting 2021, als onderdeel van financiële strategie corona. Door een toename van risico's buiten corona is een hogere weerstandscapaciteit nodig, terwijl de beschikbare weerstandscapaciteit afneemt door het aanspreken van de algemene reserve in verband met de coronacrisis. Daarnaast valt een deel van de onbenutte belastingcapaciteit weg als gevolg van de belastingverhoging waartoe is besloten bij de voorjaarsnota. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing laten wij zien hoe het weerstandsvermogen uiterlijk in 2024 weer is hersteld en op de veilige 1 staat. Door het inzetten van een deel van de extra incidentele middelen uit de meicirculaire loopt het weerstandsvermogen sneller op dan in het herstelplan dat was opgenomen in de voorjaarsnota.

Maatregelen Corona

1. Inleiding
Nog altijd zijn de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus merkbaar in de stad. De ontwikkelingen zijn grillig. Dat vraagt van ons flexibiliteit, maar ook om koersvastheid: naast het opvangen van directe effecten van de crisis werken we aan perspectief en herstel. We richten ons op interventies met toekomstperspectief voor de groepen die het hardst worden getroffen door de crisis, op investeringen in de oplossingen voor morgen die bijdragen aan de weg uit de crisis en op het overeind houden van cruciale voorzieningen voor na de crisis. In de Programmabegroting 2021 zijn daarom vier meerjarige maatregelenpakketten vastgesteld, gericht op noodsteun voor essentiële voorzieningen, bestaanszekerheid en werk voor Utrechters en extra toekomstbestendige investeringen in de grote transities (zorg, werk, wonen, groen, mobiliteit, energie). De uitvoering van deze maatregelen vindt ook in 2022 plaats. Daarnaast brengt de uitbraak van het coronavirus onvermijdelijke kosten met zich mee. In dit hoofdstuk geven we achtereenvolgens inzicht in het scenario dat uitgangspunt is voor de Programmabegroting, de uitvoering van de maatregelenpakketten in 2022 en de verwachte onvermijdelijke kosten in 2022.

2. Scenario's
We zien dat de aard van de crisis verandert. Het economische herstel is sneller en sterker dan verwacht gekomen, terwijl er op gezondheidsgebied veel onzekerheid blijft, bijvoorbeeld over de werking van de vaccins en mogelijke nieuwe varianten. Tegelijkertijd worden de steunmaatregelen van het Rijk binnenkort beëindigd. Deze combinatie van factoren zorgt nog steeds voor een grote onzekerheid over het verloop van de crisis, de noodzakelijke maatregelen en de maatschappelijk en economische effecten daarvan. De maatregelenpakketten zijn nu dus nog steeds een passend antwoord op de crisis, ook al omdat ze de mogelijkheid bieden om flexibel te zijn in onze maatregelen, maar de veranderende aard van de crisis noopt ons tot een continue kritische blik op de scenario's én de maatregelen die we hanteren.
De gekwantificeerde effecten van de coronapandemie hebben wij zowel bij de begroting 2021 als bij de verantwoording 2020 in beeld gebracht aan de hand van twee scenario's, het meest realistische scenario C en een ongunstiger scenario D. Scenario C gaat ervan uit dat medio 2021 het economische herstel inzet. De meest recente rapportage van het CPB (link) laat een overtuigend herstel zien, dat doorzet in 2022. Wij vinden op basis van de huidige ontwikkelingen dat het geactualiseerde scenario C het meest realistisch is, nu de coronapandemie beheersbaar is met behulp van een stijgende vaccinatiegraad. In paragraaf 4 van dit coronahoofdstuk lichten wij de actuele raming van het basisscenario toe. De kosten hiervan worden gedekt ten laste van de algemene reserve, zoals besloten bij de Programmabegroting 2021.
Naast het realistische scenario C houden wij ook rekening met een ongunstiger scenario, scenario D. Dit scenario is gebaseerd op een economisch herstel, dat pas in 2022 op gang komt. Inmiddels is duidelijk dat de grootste onzekerheid niet meer op economisch terrein ligt, maar bij de ontwikkeling van het virus en de vraag of de vaccinaties voldoende bescherming blijven bieden. Mogelijk blijft het virus langere tijd aanwezig en zal de samenleving zich daarop moeten instellen. De aard van de onzekerheden verschuift en dat raakt de scenario's. De geschetste verschuiving van de onzekerheden maakt dat het ongunstige scenario (scenario D) wellicht een andere insteek vraagt, met minder nadruk op het economische herstel. Dit willen wij komend najaar verder onderzoeken.
Het risico dat een ernstiger scenario zich voordoet is meegenomen bij de actualisatie van het weerstandsvermogen (link naar paragraaf). Daarbij is scenario D, met een vertraagd economisch herstel als uitgangspunt gehanteerd. Als dit scenario zich voordoet, zullen de onvermijdelijke kosten hoger zijn. Uit de actualisatie van scenario D blijkt dat de inschatting van effecten van scenario D ten opzichte van de verantwoording 2020 nagenoeg gelijk zijn gebleven.

3. Maatregelenpakketten

Uit de monitor van de maatregelenpakketten (zie in de tweede bestuursrapportage 2021 een uitgebreide beschrijving van de aard, werking en effectiviteit van de vier maatregelenpakketten - blijkt dat we in 2020 en 2021 een aantal nadelige effecten van de crisis hebben kunnen opvangen. Er zijn bijvoorbeeld instellingen behouden, er is extra zorg geleverd, de schulddienstverlening is uitgebreid, jongeren begeleid naar werk en opleidingen. Bij sommige interventies is het nog te vroeg is om te kunnen rapporteren over de resultaten en effecten, de daadwerkelijke uitvoering komt nu op stoom. De geactualiseerde financiële prognose laat zien, dat in 2021 de uitgaven ten laste van de bestemmingsreserve lager zullen zijn dan begroot. Daar zijn verschillende redenen voor, zoals een hogere rijksbijdrage in pakket 1 en een lagere instroom van bijstandsgerechtigden in pakket 3. Gesignaleerde knelpunten kunnen binnen de pakketten worden opgelost, zoals het versterken van de ondernemersdienstverlening.

3.1 Essentiële voorzieningen in stad, wijk en buurt

Door de lockdowns lag het sociaal-maatschappelijke leven in de stad lange perioden stil, met groot effect voor voorzieningen als sport, cultuur en evenementen. Ook de anderhalvemetermaatregelen maken een sluitende exploitatie in veel gevallen onmogelijk. Met de maatregelen in dit pakket is een groot aantal waardevolle organisaties behouden. Mede dankzij de ontvangen bijdragen van het Rijk en de provincie was er aanvullend op de noodsteun ook ondersteuning mogelijk voor innovatie en herstel bij het opnieuw openstellen van de voorzieningen, onder de beperkende voorwaarden zoals de anderhalve meter en de maximale bezoekersaantallen. In de Programmabegroting 2021 is ervan uitgegaan dat de ondersteuning van essentiële voorzieningen alleen in 2021 nodig was. Maar het is onzeker of de verspreiding van het virus het loslaten van de beperkingen mogelijk maakt, terwijl de economische steunmaatregelen van het Rijk per 1 oktober worden beëindigd. Op dit moment begroten wij nog geen uitgaven in 2022 voor het in stand houden van essentiële voorzieningen.

3.2 Versterken bestaanszekerheid

De crisis heeft gevolgen voor de bestaanszekerheid en kansengelijkheid van veel Utrechters. Daarom bevat dit pakket een aantal maatregelen gericht op het bieden van een kansrijke start, het inhalen van vertraging in de Jeugdgezondheidszorg, het opvangen van uitgestelde zorgvragen en extra en nieuwe vragen op het gebied van schulden, zorg en veiligheid. Dit naast de maatregelen uit de andere pakketten en de reguliere programma's die ook bijdragen aan bestaanszekerheid en kansengelijkheid. De maatregelen zijn gericht op innovatie en transformatie (versneld vernieuwen) en het opvangen van effecten (beroep op steun en zorg). Zie de tweede bestuursrapportage 2021 voor een uitgebreide beschrijving van het pakket.

Beschikbare bedragen per maatregel Maatregel	Begroot 2021	Begroot 2022
Versneld vernieuwen Zorg dichtbij en op maat*	7,2	10,4
Kansrijke start voor kinderen	0,8	1,0
Schulden voorkomen of versneld oplossen	2,54	2,11
Veiligheid	0,98	0,45
Totaal	**4,32**	**3,56**

** Deze post is hier in beeld gebracht, omdat de kosten zijn opgenomen in het scenario C, maar we deze onvermijdelijke kosten gaan inzetten voor extra investering in de sociale basis en basiszorg waarmee de transformatie versneld wordt met als doel hogere kosten later te voorkomen.*

3.3 Werken, opleiden en begeleiden

Met dit pakket helpen we werkzoekenden snel weer aan het werk en willen we de negatieve economische effecten van de pandemie zoveel mogelijk dempen. Het maatregelenpakket bestaat uit een samenhangende mix van instrumenten die we opschalen, nieuwe en geïntensiveerde samenwerkingen en veelbelovende pilotprojecten. De uitvoering van het geheel aan maatregelen komt inmiddels goed op stoom. Het gebruik is op dit moment nog wel wisselend. Zo start een aantal subsidieregelingen in september 2021. Mede daardoor is de effectiviteit voor veel maatregelen op dit moment nog niet goed te meten. In het kader van de gewenste effectiviteit hebben we op basis van de actualiteit wel bijgestuurd. Belangrijk voorbeeld is de maatregel formatie voor begeleiden. Doordat de instroom in de reguliere bijstand tot nu toe meevalt en de uitstroom goed is hebben we nauwelijks extra capaciteit georganiseerd. Daarentegen voorzien we een verhoogde stijging in de aanvragen voor de bijzondere bijstand voor zelfstandigen. Dit vraagt om meer begeleiding van deze ondernemers. Zie de tweede bestuursrapportage 2021 voor een uitgebreide beschrijving van het pakket.

Begroting per maatregel Maatregel	Begroot 2021	Begroot 2022
Cofinanciering bijdrage Rijk voor ROM t.b.v. innovatief MKB	0,51	0,01
Proactief herontwikkelen en verbeteren van werklocaties (OMU)	0,75	0,32
Herhuisvesten bedrijven	0,1	0,1
Vitale hoofdstructuur Retail	0,875	0,63
Versterken Toekomstbestendige werken via marktgroepen	0,75	1,5
Voucherregeling	0,5	0,5
Stimuleringsregeling Leerwerkplekken maakindustrie	0,5	0,5
Aanpak kwetsbare jongeren	0,3	0,3
Begeleiden naar werk	1,87	1,93
Totaal	**6,155**	**5,790**

3.4 Investeren met maatschappelijk rendement

In dit pakket zien we corona als een kans om de belangrijkste transities te versnellen: energie, klimaat, groen, mobiliteit, economie en wonen. Dat doen we door het stimuleren van de (lokale) economie en (duurzame) werkgelegenheid; een duurzaam herstel dat bijdraagt aan noodzakelijke aanpassingen op gebied van klimaat, energie, groener en gezonder maken van de stad; het versnellen en betaalbaar maken van woningbouwprojecten voor alle doelgroepen en mobiliteitsoplossingen die woningbouw en werkgelegenheid mogelijk maken.
Het grootste deel van de maatregelen is inmiddels, en conform planning, gestart. Dat betekent dat nu veel voorbereidende werkzaamheden plaatsvinden. Fysieke projecten vragen voorbereidingstijd voordat de daadwerkelijke uitvoering op straat kan starten. Veel fysieke projecten starten met de uitvoering in de loop van dit jaar of in 2022. Dat zal dan leiden tot een toename in werkgelegenheid in de uitvoerende sectoren. Zie de tweede bestuursrapportage 2021 voor een uitgebreide beschrijving van het pakket.

X € 1.000

	Begroot bedrag 2021	Prognose 2021	Ten laste van de reserve	begroot bedrag 2022	onttrekking reserve 2022/2023
1e tranche					
Gezonde leefomgeving					
Openbare ruimte Bernadottelaan	750	400	400		350
Groene lint Overvecht	200	250	150		50
Rotsoord	1.700	250	250		1.450
Maarschalkerweerd Lunettenpark	1.500	800	800		700
Duurzame bouwproductie/duurzame groei					
Aanjagen productie	1.530	1.530	1.530	1.500	1.500
(T)huis voor iedereen	320	320	320	300	300
Verduurz. woningvoorraad	40	0	0	0	40
Overvecht Noord aardgasvrij (2022)				3.750	3.750
Totaal 1e tranche	6.040	3.550	3.450	5.500	8.140
2e tranche					
Gezonde leefomgeving					
Vergroenen Rivierenwijk e.o.	200	600	200	600	600
Vergroening Noordwest	550	500	200	150	500
Maarschalkerweerd overige twee parken	150	150	150	1.350	1.350
Herinrichting Enecoterrein (2022)				2.000	2.000
Totaal 2e tranche	900	1.250	550	4.100	4.450
Beide tranches	**6.940**	**4.800**	**4.000**	**9.650**	**12.590**

3.5 Ontwikkeling bestemmingsreserve corona

Bij de Programmabegroting 2021 is voor de uitvoering van de maatregelpakketten een bestemmingsreserve ingesteld van 37,7 miljoen euro. Gelet op de omvang van de coronacrisis, de verwachte na-ijleffecten en de (nog altijd voortdurende) onzekerheden over de ontwikkeling van de crisis, zijn de maatregelenpakketten ingesteld voor een periode van twee jaar. De geactualiseerde prognose laat zien, dat in 2021 de onttrekking aan de bestemmingsreserve lager zal zijn dan begroot. Voor een deel vinden de daadwerkelijke uitgaven plaats in 2022, bijvoorbeeld voor de investeringsprojecten in pakket 4. Bij de Tweede bestuursrapportage stellen wij stellen voor het voor 2021 benodigde bedrag van 20,56 miljoen euro te onttrekken aan de bestemmingsreserve. Bij de integrale afweging in 2022 wordt in het licht van de dan actuele situatie de omvang van de reserve bezien.

De begrote uitgaven voor 2022 worden gedekt uit de bestemmingsreserve. Bij de bestuursrapportages informeren wij u over de voortgang van de uitvoering en doen wij een voorstel voor onttrekking aan de reserve.

4. Onvermijdelijke kosten

De onvermijdelijke kosten als gevolg van de doorwerking van de coronacrisis in 2022 bedragen 16,1 miljoen euro. Deze berekening is gebaseerd op Scenario C. Ten opzichte van de berekening bij de Voorjaarsnota 2021 stijgen de kosten voor de periode 2022-2024 met 0,7 miljoen euro. Daar staat een daling van de verwachte kosten in 2021 met 2,3 miljoen euro tegenover.
In onderstaande tabel zijn de actuele cijfers weergegeven:

X € 1.000

Programma	VJN 2021			Begroting 2022			Verschil VJN 2021 en begroting 2022		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Algemene Middelen	1.513	713	413	978	0	0	-535	-713	-413
Bereikbaarheid	720	0	0	720	0	0	0	0	0
Bewoners & Bestuur							0	0	0
Cultuur							0	0	0
Diverse programma's							0	0	0
Economie							0	0	0
Ondersteuning op maat	8.000	3.200		10.400	3.200		2.400	0	0
Openbare ruimte & groen	585	235	185	585	235	185	0	0	0
Overhead	459	459	459	459	459	459	0	0	0
Samenleven en Sport							0	0	0
Stedelijke Ontwikkeling	553	0	0	553	0	0	0	0	0
Vastgoed							0	0	0
Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volksgezondheid							0	0	0
W&I	2.400	3.250	900	2.400	3.250	900	0	0	0
Totaal	**14.230**	**7.857**	**1.957**	**16.095**	**7.144**	**1.544**	**1.865**	**-713**	**-413**

In twee programma's is een aanpassing van de begroting zichtbaar. Door het afbouwen van de meest beperkende coronamaatregelen worden de gemiste opbrengsten van de toeristenbelasting in het programma Algemene middelen lager ingeschat. Deze beweging is al in 2021 in gang gezet. In het programma Ondersteuning op maat was een bedrag begroot van 8 miljoen euro voor het boeggolfeffect in de (jeugd) zorg. Een deel van dit geld wordt preventief ingezet voor versneld vernieuwen van de zorg. Naar verwachting kunnen niet alle uitgaven op dit vlak in 2021 worden gerealiseerd, 2,4 miljoen euro van de kosten zal in 2022 vallen.

Programma's

Bewoners en Bestuur

Algemene programmadoelstelling

De kracht van de stad zit in de mensen. Bewoners zetten zich op allerlei manieren in voor elkaar en voor hun omgeving; in de straat of buurt, in de stad of op een bepaald onderwerp vanuit hun eigen motivatie, talenten en mogelijkheden. Inwoners en organisaties praten (digitaal) mee over geplande ontwikkelingen in Utrecht. De gemeenteraad en het college van Burgemeester en Wethouders betrekken deze inbreng van inwoners en organisaties bij hun besluiten.
De Utrechter staat centraal in onze dienstverlening. Wij willen dat inwoners en ondernemers zich bij de gemeente herkend en gehoord voelen en dat onze basisregistratie personen betrouwbaar en actueel is. Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen is ons inhoudelijk kompas in de samenwerking met partners lokaal, landelijk en internationaal.

Het college van B&W is het dagelijkse bestuur van de stad en voert als collegiaal bestuur het beleid op de onderwerpen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. De gemeenteraad stelt de kaders, heeft budgetrecht en controleert het gevoerde collegebeleid en de uitvoering. Noodgedwongen door corona heeft de raad het afgelopen jaar ervaring opgedaan met digitale raadsinformatiebijeenkomsten. In 2022 gaan we daar mee door naast de fysieke raadsinformatiebijeenkomsten. Op 16 maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Bij het organiseren houden we rekening met mogelijke RIVM-richtlijnen van dat moment. Na de verkiezingen worden de gekozen gemeenteraadsleden benoemd. Als de nieuwe coalitie is gevormd, wordt het nieuwe college geïnstalleerd.

Inwoners en organisaties worden gefaciliteerd bij hun initiatieven in buurt, wijk en stad. We werken de actielijnen initiatief uit in de volgorde die de raad heeft vastgesteld. In alle wijken zijn wijkplatforms actief. Als gemeente reageren wij slagvaardig en effectief op vragen, problemen en kansen in Utrechtse buurten.

In onze dienstverlening staat de Utrechter Centraal. De inwoners en ondernemers mogen van de gemeente een eenduidige werkwijze, een helder serviceniveau en kwaliteit verwachten. Het is daarbij vanzelfsprekend dat de dienstverlening zo is ingericht dat deze voor iedereen toegankelijk en bereikbaar is. Dat doen we veelal via standaardprocessen die voor het overgrote deel van de inwoners uitstekend werken. Omdat de gemeente er voor álle inwoners is, zullen we nog meer aandacht geven aan maatwerk, aan de menselijke maat in ons handelen. Dit vergt een langdurige investering op meerdere gebieden. In 2021 zijn hier verkennende stappen in gezet, die vanaf 2022 tot concrete verbeterprocessen leiden.

Om met name de vele technische ontwikkelingen inhoudelijk goed en financieel efficiënt te houden doen we deze investeringen zoveel mogelijk in landelijk verband. Zo leveren we ook in 2022 een actieve bijdrage aan de verdere digitalisering van dienstverleningsprocessen, zoals de ontwikkeling van een virtuele assistent, de digitale aangifte van geboorte en overlijden en het digitaal plannen van huwelijken. Samen met landelijke partijen en gemeenten ontwikkelen we toepassingen die herbruikbaar zijn voor alle gemeenten, gebaseerd op de beginselen van de Common Ground. Op deze manier kunnen de gemeenten -en dus ook de gemeente Utrecht- nu en in de toekomst de dienstverlening op niveau houden en de meerkosten ervan beperken.

De maatschappelijke verwachtingen die inwoners hebben ten aanzien van onze dienstverlening veranderen doorlopend. Om zeker te weten dat wij onze investeringsruimte en capaciteit zo effectief mogelijk inzetten, meten en toetsen we continue de wensen en daadwerkelijke handelingen van onze bezoekers. Dat doen we door klanttevredenheidsonderzoeken als het gaat om de vraag hoe de bezoeker het contact met de gemeente heeft ervaren. Tegelijkertijd analyseren we doorlopend en zorgvuldig alle

data op dit gebied, die we zelf vastleggen. Zo analyseren we hoe mensen gebruik maken van welke websites, aard en aantal en locatie van meldingen, etc.
Er blijft voortdurend aandacht nodig om als gemeente ook de complexere zaken op een duidelijke en toegankelijke manier te delen met de inwoners en bezoekers van onze stad, net als het toegankelijk en gastvrij houden van de bezoekersruimtes.
Ook zolang de RIVM-richtlijnen het 'normale' gebruik van de dienstverleningsruimte beperken, wordt ervoor gezorgd dat we in inrichting van de panden en houding van de medewerkers een gastvrije sfeer creëren.

Burgerzaken:
We verzorgen voor alle inwoners de meest elementaire diensten en producten. Het vastleggen van geboorte, overlijden, huwelijk of partnerschap, nationaliteit, inschrijvingen, de registratie in de Basisregistratie Personen (BRP) en vandaar uit het verstrekken van reisdocumenten, uittreksels, rijbewijzen etc. Het betrouwbaar beheren van deze gegevens in de BRP is één van de belangrijkste taken van de gemeente. Deze basisvoorzieningen zijn immers onmisbaar voor ieder individu en dus is de kwaliteit en de actualiteit van deze bestanden erg belangrijk. Veel handelingen die daarbij horen zijn wettelijk vastgelegd en vormen, samen met het streven om de diensten en producten betrouwbaar én efficiënt te verzorgen, de basis van veel standaardprocessen.

Tegelijkertijd gebruiken we ook maximaal de ruimte die wet- en regelgeving biedt om alle inwoners zoveel mogelijk te faciliteren in deze basisvoorzieningen. Daar waar wet- en regelgeving wringt met het belang van inwoners, zetten we maximaal in om de wetgeving aan te passen en beter aan te laten sluiten bij de huidige wensen en eisen in de maatschappij. Dit doen we vaak in G4 verband, samen met koepelorganisaties, de VNG of als koploper. We investeren we in het kennisniveau van onze medewerkers en geven meer regeltijd om voor iedere inwoner de meest passende oplossing te vinden als het standaardproces niet voldoende is. In 2022 zullen we ons (blijven) inspannen om de ruimte maximaal te benutten in de wetgeving op het gebied van staatloosheid.

We blijven ook in 2022 investeren in de kwaliteit van de BRP, door eigen kwaliteitsmonitoring en samenwerking met andere (rijks)diensten en organisatieonderdelen. De BRP is het bronbestand voor meer dan 500 afnemers, dus actualiteit en juistheid is van belang. Dat gebeurt structureel door integrale controle achteraf in het project de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) en de Landelijke Stuurgroep Interventieteams (LSI).

Tegelijkertijd is er een heldere noodzaak voor het versterken van de 'poortwachtersfuntie', de effectievere controle aan de voorkant. Een goede controle op basis van risicoanalyse levert een bijdrage aan het bestrijden van criminaliteit en ondermijning. In een gecombineerde inspanning van Burgerzaken, Werk en Inkomen (WenI) en Vergunningen Toezicht en Handhaving (VTH) zullen 1000 risicoadressen voor de LAA onderzocht worden in 2022. Daarnaast zullen we versterkt inzetten op ICT-middelen en het trainen van medewerkers om de kwaliteit van het vaststellen van de juistheid van aangeleverde brondocumenten verder te verhogen. Deze kwalitatieve impuls maakt deel uit van de gezamenlijke aanpak tegen ondermijning.

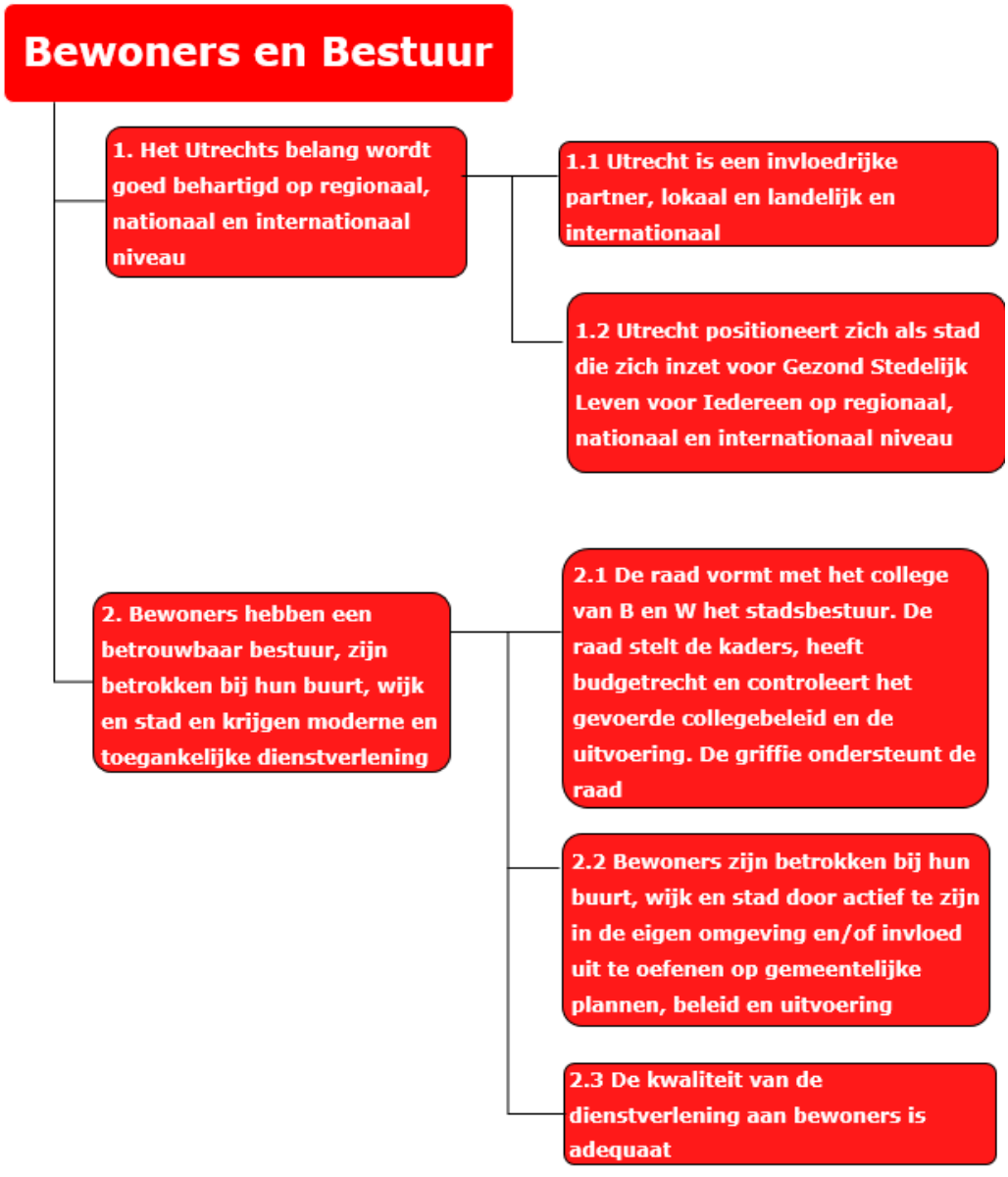
Landelijk gezien is Utrecht de koploper om te komen tot een digitaal identiteitsbewijs. In Corona-tijden werd ééns te meer duidelijk hoe belangrijk het is dat je jezelf online betrouwbaar bekend kunt maken. Evengoed als we de inwoner uitstekend faciliteren met een paspoort of ID-kaart van hoge kwaliteit, willen we een identiteitsmiddel aanbieden voor alle online-activiteiten van inwoners en ondernemers. We leveren belangrijke inspanningen om samen met BZK tot een dergelijk digitaal identiteitsbewijs te komen door kennis, baliefaciliteiten, netwerken en menskracht in te zetten in landelijke pilots en testen. Op deze manier leveren we een bijdrage aan het terugdringen van de sterk toenemende online identiteitsfraude.

Verkiezingen
We dragen zorg voor het organiseren van veilige, transparante en rechtmatige verkiezingen die voldoen aan alle eisen die daaraan gesteld worden. Omdat dit met alle toegenomen eisen (toegankelijkheid, ICT-veranderingen, veranderingen in de kieswet etc.) te blijven garanderen, werken we met een versterkt kernteam team. De aankomende zes jaar staat voor ieder jaar een verkiezing gepland staan.

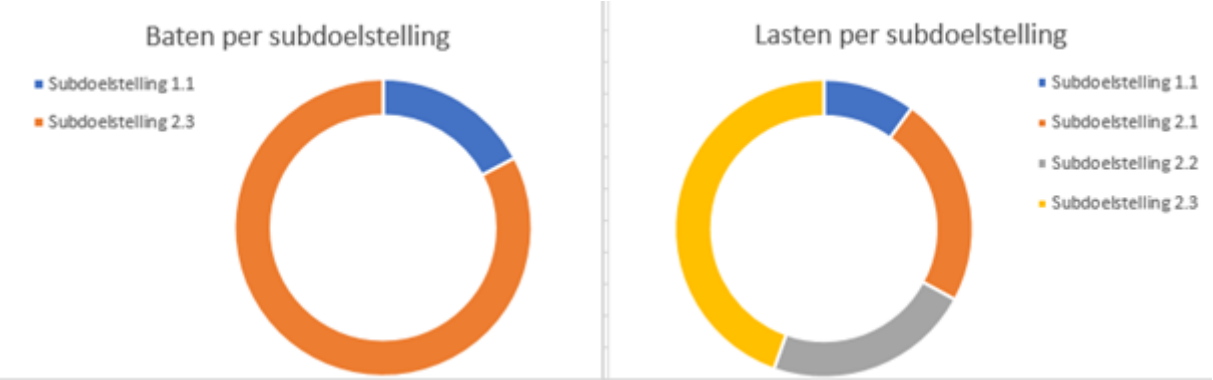
In maart 2022 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. In september verwachten wij dat op hoofdlijnen besloten is met welke RIVM-richtlijnen en eventueel aanvullende wensen/eisen van de Rijksoverheid rekening gehouden moet worden. De noodzakelijke aanpassingen in de organisatie van deze en toekomstige verkiezingen worden in september voorgelegd aan de Raad en konden niet in de Voorjaarsnota worden opgenomen. Daarmee zijn de noodzakelijke extra middelen niet in deze begroting opgenomen en zullen deze vooralsnog ten laste komen van de verkiezingsreserve.

We dragen bij aan een gezonde en leefbare stad door de Utrechtse belangen te behartigen en een podium te creëren om Utrecht op de kaart te zetten als stad van gezond stedelijk leven voor iedereen. De opgave om de groei van de stad te combineren met kansrijke, leefbare en gezonde buurten en wijken, geeft richting aan de samenwerking met onze partners lokaal, landelijk en internationaal. Komend jaar staat naast de gemeenteraadsverkiezingen ook in het teken van de kabinetsformatie en het verzilveren van onze inzet in een nieuw regeerakkoord. We zetten de geïntensiveerde samenwerking met het Rijk voort en blijven erop gericht relevante partners duurzaam te verbinden aan de opgaven van onze stad en regio.

Doelenboom

Grafiek lasten en baten

Investeringen

Geen investeringen.

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen. Dit programma heeft geen verplichte BBV Indicatoren.

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:

- Actieprogramma 'Samen stad maken op de Utrechtse manier'
- Participatieleidraad
- Participatie- en inspraakverordening
- Actieprogramma 'Samen stad maken: initiatief'

1. Het Utrechts belang wordt goed behartigd op regionaal, nationaal en internationaal niveau

1.1 Utrecht is een invloedrijke partner, lokaal en landelijk en internationaal

De samenwerking met Brussel, het Rijk en andere partners om onze belangen kenbaar te maken is constructief en noodzakelijk om de gezonde ontwikkeling van de stad te realiseren. De ruimtelijke strategie (RSU) geeft aan hoe we de stad op de lange termijn willen inrichten. Utrecht ontwikkelt zich tot een '10 minuten-stad': openbaar vervoer, groen, winkels, sport, cultuur en andere dagelijkse voorzieningen zijn 'binnen 10 minuten afstand' in de buurt. Die boodschap is leidend voor onze belangenbehartiging landelijk en internationaal en geeft richting aan onze inzet. We blijven ons hard maken voor de regionale OV-schaalsprong als randvoorwaarde voor kwalitatieve groei van de stad en de doorontwikkeling tot 10 minuten stad. Daarnaast blijven we ons juist nu tijdens het herstel uit de coronacrisis inzetten voor een stad waar iedereen een kans heeft op een prettige woonomgeving, een veilige buurt, en een mooie toekomst. Concreet maken we ons onder meer hard voor het aanpakken van ondermijnende drugscriminaliteit. Meer handhavingscapaciteiten bij BOA's en politie is hiervoor noodzakelijk. Ook zetten we er – samen met onze partners in de stad – vol op in dat alle kinderen in Utrecht goed onderwijs krijgen, met voldoende leraren voor de klas, en willen we ervoor zorgen dat alle kinderen die het nodig hebben toegang hebben tot jeugdzorg. Dit zijn een aantal opgaven waar we als stad, altijd met de relevante (regionale) partners, met het Rijk samenwerking aan gaan.

De Utrechtse opgaven stoppen niet bij de gemeentegrens en het behalen van onze doelen vraagt gericht strategisch partnerschap en samenwerking. Het netwerk moet dus op orde zijn om kansen samen aan te kunnen grijpen. Dat vraagt iedere keer afwegen wiens belangen we behartigen en dus met wie we samenwerken: die van onze eigen gemeente, de regio, van de 4 grote steden, van alle Nederlandse gemeenten, of alle grote Europese steden. Dat betekent ook continu werken aan de juiste boodschap op het juiste niveau.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E1.1.1 In externe wet- en regelgeving wordt rekening gehouden met Utrechtse belangen

2022 staat in het teken van duurzaam herstel uit de crisis: 'Building Back Better' en de samenwerking met een nieuw Kabinet hierop. We trekken samen op met het Rijk om door gezamenlijk investeren te werken aan het herstel van de stad. We verwachten dat Corona niet alleen een negatieve impact zal hebben op de economie, maar ook een enorme sociale impact. Jongeren en kwetsbare groepen worden het hardst geraakt en verdienen onze aandacht. Des te belangrijker dus dat we gezamenlijk blijven investeren in leefbare wijken, in goed onderwijs, voldoende sociale voorzieningen, goed jongerenwerk en voldoende handhavingscapaciteiten. Investeren in een goede werkrelatie met het nieuwe kabinet is hierbij noodzakelijk. Ook hierin trekken we nadrukkelijk op met partners in de stad.
Ook in Europa wordt relevant beleid gemaakt voor herstelprogramma's en de Europese Commissie werkt maatregelen uit voor de EU Green Deal. Vanuit Utrecht leveren we inbreng op nieuwe Europese regelgeving, waaronder het recent gepresenteerde 'Fit for 55' pakket. En we richten ons op Europese financiering van onze opgaven, onder andere op het vlak van energie, mobiliteit en biodiversiteit. Hiervoor kijken we naar het Europese coronaherstelfonds RRF, het nieuwe Horizon Europe programma en de Europese structuurfondsen. Ook blijven we ons in Europa inzetten voor kansengelijkheid en het belang van de sociale component bij de grote transitieopgaven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P1.1.1 Invloed uitoefenen op verschillende niveaus en samenwerken met partners in de stad, regio, landelijk en internationaal

Het effectief realiseren van onze lobbydoelen vraagt om het continu onderhouden van relevante netwerken en relaties, waarbij we vanuit een inhoudelijke afweging scherpe keuzes maken over waar we ons aan verbinden. Het is van belang om bestaande sleutelposities in de relevante netwerken (van U10 tot G4, van EUROCITIES tot VNG) te blijven benutten en waar mogelijk uit te breiden waar dat kansen biedt, om zo de Utrechtse belangen naar voren te blijven brengen en een effectieve bijdrage te kunnen leveren. Via de VNG maken we ons onder andere hard voor gezonde financiële verhoudingen. Onze alliantie met de G4 benutten we om onze grootstedelijke opgaven op het gebied van onder andere wonen, werken, bereikbaarheid, kansengelijkheid en veiligheid te agenderen in politiek Den Haag.

Naast bestuurlijke netwerken, benutten we ook andere publieke en private allianties en nemen we hierin zelf actief deel om onze boodschap naar Den Haag te versterken. Voorbeelden zijn de Economic Board Utrecht, het Development Netwerk Utrecht, het Holland Metropole Netwerk, de landelijke Armoede Coalitie en samenwerking met vijftien gemeenten in het kader van de oproep 'Dicht de kloof'. Daarbij verknopen we de lobby explicieter aan communicatie en media ten behoeve van zichtbaarheid en het vergroten van de effectiviteit van onze allianties.

We onderhouden vanuit Utrecht actief contact met Eerste en Tweede Kamerleden en Nederlandse Europarlementariërs om op de juiste momenten te kunnen schakelen over wetgeving en beleid dat voorligt. We investeren in relaties met nieuwe Kamerleden en bestendigen de banden met de herkozen Kamerleden. Daartoe organiseren we gesprekken, werkbezoeken aan de stad Utrecht, evenals een jaarlijkse netwerkborrel.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
01-1-1-1	Samenwerken & invloed op verschil.niveau	1.039	1.104	1.104	1.104	1.104	1.104
Totaal baten		**1.039**	**1.104**	**1.104**	**1.104**	**1.104**	**1.104**
Lasten							
01-1-1-1	Samenwerken & invloed op verschil.niveau	6.020	4.056	4.484	4.278	3.958	4.148
Totaal lasten		**6.020**	**4.056**	**4.484**	**4.278**	**3.958**	**4.148**
Saldo baten en lasten		**-4.981**	**-2.953**	**-3.380**	**-3.174**	**-2.854**	**-3.045**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		2.664	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-2.317**	**-2.953**	**-3.380**	**-3.174**	**-2.854**	**-3.045**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Samenwerken & invloed op verschillend niveau
De begrote baten laten vanaf 2021 een stabiel beeld zien.

De hogere lasten in de jaren 2022 en 2023 zijn met name toe te schrijven aan het feit dat in de Voorjaarsnota 2021 voor deze jaren een budget van 0,26 miljoen euro is toegekend voor de schaal sprong van de stad. Op korte termijn is er extra inzet nodig op propositiebouw, lobby- en mediastrategie voor in ieder geval de verstedelijkingsopgave en kansen op herstelmiddelen van het rijk (onder andere hervorming arbeidsmarkt).

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Afwijking 1	I	260	260	0	0
Toekenning budget schaalsprong van de stad					
Overige lasten		168	-38	-98	92
Totaal lasten		**428**	**222**	**-98**	**92**
Saldo baten en lasten		**-428**	**-222**	**98**	**-92**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

1.2 Utrecht positioneert zich als stad die zich inzet voor Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen op regionaal, nationaal en internationaal niveau

Utrecht staat bekend als de stad van gezond stedelijk leven voor iedereen. Met een herkenbare agenda kunnen we op verschillende niveaus de juiste partners bereiken.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E1.2.1 Utrecht staat bekend als stad die zich inzet voor Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen op regionaal, nationaal en internationaal niveau

De langjarige koers van gezond stedelijk leven voor iedereen biedt perspectief en blijft ons doel en kompas, ook in deze tijden van crisis en herstel. De herkenbare agenda werkt verbindend richting partners en biedt handvatten om met elkaar in gesprek te komen over wat er nodig is voor een effectieve weg uit de crisis.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P1.2.1 Samenwerken met partners en invloed uitoefenen op verschillende niveaus

De agenda voor Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen richt zich op de werkbezoeken die worden georganiseerd en gesprekken die worden gevoerd met bestuurders uit de regio, Kamerleden, bewindspersonen of internationale partners. In internationaal perspectief werken we aan positionering en kennisuitwisseling vanuit Utrecht als stad van Healthy Urban Living for Everyone. Samen met stakeholders zoals Utrecht Region en de ROM werken we aan economische kansen, met kennisontwikkeling en innovatie en dragen we bij aan werkgelegenheid, lokaal ondernemerschap en een aantrekkelijk vestigingsklimaat. De Sustainable Development Goals van de VN gebruiken we als verbindende en internationale taal. In het kader van de Europese Green Deal brengen wij Utrechtse opgaven én oplossingen voor het Europese voetlicht. We zijn aangesloten bij relevante internationale netwerken zoals EUROCITIES, WHO en ICLEI en ontvangen gericht internationale delegaties. We laten zo de stem van steden in Europa horen, benadrukken het belang van investeren in gezonde stedelijke ontwikkeling en trekken Europese fondsen aan.

2. Bewoners hebben een betrouwbaar bestuur, zijn betrokken bij hun buurt, wijk en stad en krijgen moderne en toegankelijke dienstverlening

2.1 De raad vormt met het college van B en W het stadsbestuur. De raad stelt de kaders, heeft budgetrecht en controleert het gevoerde collegebeleid en de uitvoering. De griffie ondersteunt de raad

Deze subdoelstelling heeft geen indicatoren

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P 2.1.1 De raad vormt samen met het college van B en W het bestuur van de stad. De raad stelt de kaders, heeft het budgetrecht en controleert het door het college gevoerde beleid en de uitvoering

De raad vormt met het college van Burgemeester en Wethouders het stadsbestuur. Het college van B&W voert het dagelijkse bestuur van de stad en wordt ondersteund en geadviseerd door de ambtelijke organisatie. De raad stelt de kaders, heeft het budgetrecht en controleert het gevoerde collegebeleid en de uitvoering. De griffie ondersteunt de raad.

Gemeenteraad
Voordat raadsleden beslissen over plannen voor de stad, willen zij weten hoe Utrechters erover denken. Dat komen ze onder meer te weten door met inwoners en ondernemers in gesprek te gaan tijdens een raadsinformatiebijeenkomst. Door het coronavirus en de 1,5-metersamenleving hebben we ook de voordelen en het laagdrempelige karakter van digitaal meepraten ervaren. Daarom verwachten we dat er ook in 2022 zowel fysieke als digitale raadsinformatiebijeenkomsten zullen zijn. Het aantal bijeenkomsten hangt af van de onderwerpen die in de gemeenteraad aan bod komen. In principe zijn twee dinsdagavonden per maand gereserveerd voor meerdere parallelle bijeenkomsten. Utrechters worden onder meer via sociale media voor deze bijeenkomsten uitgenodigd. En de bijeenkomsten zijn ook digitaal te volgen via de stream op de website en op Facebook.

Het afgelopen jaar is het aantal onderwerpen, besluiten en daarmee vergadermomenten van de raad toegenomen. Dit hangt mede samen met de uitbreiding van de taken van de gemeente in de afgelopen jaren en met de schaalsprong van de stad. De raad wil zijn werk goed blijven doen en goed invulling geven aan de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol.
Op 3 december 2020 is de motie doeltreffende raad aangenomen. Hierin is om een voorstel gevraagd voor vervanging van de subdoelstelling 2.1. van het programma Bewoners en Bestuur. Aan de hand van indicatoren wordt deze in 2022 uitgewerkt waarbij ook zachte doelstellingen rond cultuur en werkdruk zijn opgenomen. Zodat de raad goede invulling kan geven aan het werk en Utrechters bereid blijven zich in te zetten als volksvertegenwoordiger.

Op 16 maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. We verwachten dat er enkele nieuwe partijen zullen deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen. In het najaar van 2021 beginnen we al met het overleg tussen deelnemende partijen. De raadswissel is altijd een intensieve twee weken waarna de nieuwe raad het lopende werk snel weer moet oppakken. De gemeenteraad heeft elke donderdag Raadsdag. Dat wil zeggen dat de raad op donderdag in de ochtend, de middag en de avond bijeenkomt voor meningsvormende commissievergaderingen en besluitvormende raadsvergaderingen. Deze vergaderingen zijn te volgen via de live stream en bij te wonen op de publieke tribune.

College van B&W
De besluiten die de gemeenteraad neemt na de meningsvormende commissievergaderingen in de besluitvormende raadsvergaderingen worden uitgevoerd door het College van B&W dat het dagelijks bestuur van gemeente Utrecht voert binnen de kaders die door de gemeenteraad zijn vastgesteld. De gemeenteraad controleert de uitvoering van het college.

De collegeleden vertegenwoordigen het gemeentebestuur bij uiteenlopende gelegenheden op de diverse beleidsterreinen. Het college voert ook in 2022, op basis van collegiaal bestuur, beleid op een breed scala aan onderwerpen waar gemeenten voor verantwoordelijk zijn. Het college verzorgt de voorbereiding, de communicatie en participatie, de besluitvorming én de uitvoering van de dossiers op de verschillende beleidsterreinen. Het college komt wekelijks bijeen voor besluitvorming over voorstellen die door de ambtelijke organisatie worden voorbereid, een deel van die voorstellen wordt ter besluitvorming doorgeleid naar de gemeenteraad. Daarnaast informeert het college de gemeenteraad onder andere via raadsbrieven over de voortgang, toezeggingen en actuele ontwikkelingen.

In 2022 zal na de gemeenteraadsverkiezingen en de vorming van een nieuwe coalitie een nieuw college worden geïnstalleerd. Op basis van de nieuwe speerpunten zullen in 2022 diverse kennismakings- en themabezoeken worden afgelegd. Beleid zal, met oog voor continuïteit van bestuur, door het college worden bijgesteld naar aanleiding van hernieuwde politieke kaders van het coalitieakkoord. Dat doet het stadsbestuur samen met bewoners, ondernemers en partners op lokaal, regionaal, nationaal, Europees en internationaal niveau.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
01-2-1-1	Raad en college vormen het stadsbestuur	97	0	0	0	0	0
Totaal baten		**97**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
01-2-1-1	Raad en college vormen het stadsbestuur	9.149	9.887	10.226	8.906	8.826	8.826
Totaal lasten		**9.149**	**9.887**	**10.226**	**8.906**	**8.826**	**8.826**
Saldo baten en lasten		**-9.053**	**-9.887**	**-10.226**	**-8.906**	**-8.826**	**-8.826**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		125	420	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-8.928**	**-9.467**	**-10.226**	**-8.906**	**-8.826**	**-8.826**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Raad en college vormen het stadsbestuur

Ten opzichte van 2021 nemen de begrote lasten in 2022 toe met 0,339 miljoen euro en in 2023 af met 0,981 miljoen euro. Daarna stabiliseren de budgetten enigszins. De mutaties zijn toe te schrijven aan:

- De schommeling in de budgetten voor de viering van Utrecht 900.
- Het vervallen van de extra toegekende fractiebijdrage die voor vier jaar was toegekend.
- Het vervallen van het budget voor de 7e wethouder dat voor vier jaar was toegekend.
- De toekenning van de loon- en prijsindex bij Raadsorganen vanaf 2022.

Voor details en bedragen zie onderstaande tabel.

Aanvullend op de door de raad toegekende budgetten voor Utrecht 900 wordt er binnen de begroting 2022 activiteitenbudget gereserveerd vanuit :

- Het Initiatievenfonds voor 0,6 miljoen euro
- Het Evenementenfonds voor 0,244 miljoen euro
- De projectsubsidie Cultuur voor 0,12 miljoen euro

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Utrecht 900	I	230	-840	-920	-920
Voor de viering van Utrecht 900 zijn per jaar wisselde bedragen toegekend					
Vervallen fractiebijdrage	S	0	-220	-220	-220
Vanaf 2023 vervalt de extra toegekende fractiebijdrage die voor 4 jaar was toegekend					
Vervallen budget 7e wethouder	S	-60	-125	-125	-125
Na de gemeenteraadsverkiezingen vervalt het budget voor de 7e wethouder dat voor 4 jaar was toegekend					
Loon- en prijsindex Raadsorganen	S	217	217	217	217
Conform gemeentelijke systematiek					
Overige lasten		-48	-13	-13	-13
Totaal lasten		**339**	**-981**	**-1061**	**-1061**
Saldo baten en lasten		**-339**	**981**	**1061**	**1061**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

Subdoelstelling 2.2 Bewoners zijn betrokken bij hun buurt, wijk en stad door actief te zijn in de eigen omgeving en/of invloed uit te oefenen op gemeentelijke plannen, beleid en uitvoering

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E2.2.1	Percentage inwoners dat het idee heeft dat de gemeente iets heeft gedaan met hun bijdrage om het beleid te beïnvloeden.	27% (2010)	Inw.enq.	40%	40%	41%	41%
E2.2.1	Percentage inwoners dat op een of meerdere manieren heeft geparticipeerd om beleid, plannen of activiteiten van de gemeente te beïnvloeden	17,7% (2017)	Inw.enq.	23%	23%	24%	24%
E2.2.2	Percentage inwoners dat een (burger)initiatief heeft genomen	4,7% (2017	Inw.enq.	6%	6%	7%	7%

Analyse	
Percentage inwoners dat het idee heeft dat de gemeente iets heeft gedaan met hun bijdrage om het beleid te beïnvloeden.	Door uitvoering van het vastgestelde actieprogramma Samen stad maken op de Utrechtse manier, willen we bereiken dat het percentage stijgt ten opzichte van de laatste meting in 2019. Omdat de Inwonersenquête eens in de twee jaar verschijnt kunnen we voor 2020 geen gerealiseerde gegevens tonen. In 2019 was de waarde 34%.
Percentage inwoners dat op een of meerdere manieren heeft geparticipeerd om beleid, plannen of activiteiten van de gemeente te beïnvloeden	Door uitvoering van het vastgestelde actieprogramma Samen stad maken op de Utrechtse manier, willen we bereiken dat het percentage stijgt ten opzichte van de laatste meting in 2019. Omdat de Inwonersenquête eens in de twee jaar verschijnt kunnen we voor 2020 geen gerealiseerde gegevens tonen. In 2019 was de waarde 22%.
Percentage inwoners dat een (burger)initiatief heeft genomen	Door initiatieven te stimuleren en te versterken, willen we bereiken dat het percentage stijgt ten opzichte van de laatste meting in 2019. Omdat de Inwonersenquête eens in de twee jaar verschijnt kunnen voor 2020 geen gerealiseerde gegevens tonen. In 2019 was de waarde 5%.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E2.2.1 Bewoners en organisaties kunnen invloed uitoefenen op gemeentelijke plannen, beleid en uitvoering

Mensen voelen zich meer betrokken bij de stad. Onze participatie past bij de vraag die voorligt en (doel)groepen die we willen bereiken. Daardoor kunnen nog meer verschillende Utrechters meedenken en meebeslissen over onderwerpen die hen aangaan en wordt hun kracht, kunde en kennis benut.

Effectdoelstelling
E2.2.2 Bewoners en organisaties hebben ruimte om initiatieven te ontwikkelen en uit te voeren

De kracht en inzet van initiatiefnemers en initiatieven willen we zoveel mogelijk helpen ontwikkelen en benutten. Initiatieven hebben we nodig in de stad. Voor de onderlinge steun en informele zorg, voor een schone en veilige buurt, voor inzet bij cultuur of sport, en voor lokale kennis bij het maken of toetsen van nieuwe plannen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.2.1 De gemeente zorgt dat meer verschillende bewoners en organisaties, ook die niet snel meepraten, denken of doen, tijdig en op maat zijn betrokken bij gemeentelijke plannen, beleid en uitvoering

In 2022 werken we verder aan de uitvoering van het actieprogramma ‘Samen stad maken op de Utrechtse manier’ dat op 21 november 2019 is vastgesteld. Doelstelling van het actieprogramma is dat meer verschillende Utrechters kunnen meedoen, meer mensen zich betrokken voelen bij de stad Utrecht en plannen, beleid en projecten een kwaliteitsimpuls krijgen. Per project en traject onderzoeken we welke participatiewijze het beste past. Daarbij maken we gebruik van de Utrechtse participatieleidraad. Met de halfjaarlijkse voortgangsrapportages informeren we over de voortgang en relevante ontwikkelingen.

Voor veel mensen bieden websites, apps, sociale media en andere digitale kanalen een laagdrempelige manier om van zich te laten horen en om informatie te krijgen. Door de drempel te verlagen om mee te doen creëren we de mogelijkheid voor meer Utrechters om betrokken te zijn bij hun straat, buurt of wijk. De digitale participatie heeft door corona een vlucht genomen. We willen wat we hebben bereikt in 2022 vasthouden en versterken. Daarom gaan we door met ons digitale participatieplatform Denkmee Utrecht! waar verschillende vormen van online participatie bij elkaar zijn gebracht met het oog op herkenbaarheid en toegankelijkheid.

We bieden ruimte aan de stad om buurtbudgetten gericht in te zetten. Iedere buurt kan binnen het beleidskader en budgetkader van het Initiatievenfonds op aanvraag en initiatief van bewoners een buurtbudget aanvragen. Vanaf 2022 stimuleren we gefaseerd buurtbudgetten in kwetsbare buurten. Dat doen we samen met inwoners. We beginnen in Utrecht Zuid. We werken buurtbudgetten met buurtbewoners verder uit in soort van een menukaart, gebaseerd op de ervaringen met buurtbudgetten in de afgelopen jaren.

Met het gemeente brede participatienetwerk, de interne portal participatie en initiatief en met trainingen werken we aan het vakmanschap van onze medewerkers op het gebied van participatie en daarmee aan de continue ontwikkeling en kwaliteit op het gebied van participatie.

De wijkbureaus zijn een laagdrempelige plek in onze dienstverlening aan inwoners en ondernemers. Inwoners kunnen terecht met vragen, meldingen of ideeën over hun leefomgeving en kunnen terecht op het wijkspreekuur van de wijkwethouder. Op wijkbureaus waar het gebouw geschikt is, hebben we een servicepunt ingericht. Het wijkbureau is ook een netwerkplek voor medewerkers en professionals in de wijk waar kennis en kunde over de Utrechtse buurten samenkomt en wordt uitgewisseld. Het ontsluiten en analyseren van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens helpt ons en onze maatschappelijke partners om het werk in Utrechtse buurten gericht en effectief in te zetten. We hopen dat in 2022, mensen van het wijkbureau ook weer kunnen werken op locaties in de buurt. Door Corona was dat in 2020 en 2021 maar beperkt mogelijk.

Prestatiedoelstelling
P2.2.2 De gemeente faciliteert bewoners en organisaties bij hun initiatieven in buurt, wijk en stad en benut de kracht, kennis en kunde van de stad

Samen met de stad gaan we aan de slag met de actielijnen uit het actieprogramma ‘Samen stad maken initiatief’ in de volgorde die de raad in het najaar van 2021 zal vaststellen.

Initiatiefnemers die contact leggen met de gemeente zoeken naar een voor hun logische ingang passend bij hun initiatief. Daardoor komen initiatieven op verschillende plekken in onze organisatie binnen. Daarnaast hebben we met het mailadres initiatief@utrecht.nl en de webpagina uw initiatief ook een gemeentebrede ingang. De meeste initiatiefnemers worden snel geholpen en hun initiatieven passen in onze regelingen en programma’s. Voor initiatieven waarvoor dat niet geldt en initiatieven die vastlopen, werken we met het Groene golf-team aan een goede, snelle besluitvorming. In het Groene golf-team zijn alle organisatieonderdelen vertegenwoordigd. Dat maakt dat initiatieven integraal worden beoordeeld bij het nemen van een besluit. Daarvoor gebruiken we de driehoek publieke waarde die kijkt naar de waarden legitimiteit, rendement en betrokkenheid. Initiatiefnemers kunnen ook ondersteuning krijgen van partners in de stad zoals de Vrijwilligerscentrale Utrecht en de Utrechtse uitdaging en VoorjeStadsie.

Met het Initiatievenfonds moedigen we mensen aan om zich vrijwillig in te zetten voor elkaar, de buurt, wijk of stad. Eigen inzet en draagvlak zijn daarbij belangrijke pijlers. Inwoners kunnen mondeling, op papier en online een aanvraag doen. Als het nodig is gaan we ook naar de mensen toe. Kinderen en jongeren kunnen een aanvraag doen door te bellen, appen of het sturen van een filmpje naar een speciaal voor dat doel ingesteld telefoonnummer.

Voor initiatiefnemers die loonkosten hebben en daarvoor een bijdrage krijgen uit het Initiatievenfonds geldt dat zij maximaal drie jaar een bijdrage kunnen krijgen uit het fonds. Vanaf het begin praten we met initiatiefnemers over de eindigheid van financiële ondersteuning uit het Initiatievenfonds. Initiatiefnemers en gemeente hebben het over hun verwachtingen en kijken samen naar de ideeën en mogelijkheden voor als de ondersteuning uit het Initiatievenfonds stopt. Initiatieven die per 1 januari 2023 geen aanvraag meer kunnen doen bij het Initiatievenfonds, geven we voor 1 juni 2022 uitsluitsel over de mogelijkheden voor ondersteuning. We informeren u over die uitkomst met een raadsbrief voor de Voorjaarsnota zoals we dat ieder jaar doen.

Uit de afgelopen jaren blijkt dat er voor initiatiefnemers met loonkosten na drie jaar verschillende uitkomsten zijn. Sommige initiatieven gaan op eigen kracht verder, anderen dragen met hun doelstelling bij aan een programma en krijgen van daaruit ondersteuning en sommige stoppen. Initiatieven met een driejaarstermijn die na drie jaar nog ondersteuning willen van de gemeente en die bijdragen aan

meerdere beleidsdoelen wegen we met de driehoek publieke waarde op betrokkenheid, rendement en legitimiteit. Als een initiatief publieke waarde heeft, zoeken we naar flexibiliteit en ruimte binnen de regels van de bestaande programma's, soms met een tijdelijke financiële ondersteuning als overbrugging naar een meerjarige financiële ondersteuning. Bij de toekenning van financiële ondersteuning worden initiatieven gewogen ten opzichte van andere activiteiten die de gemeente ondersteunt en die hetzelfde of een vergelijkbaar doel dienen. Daardoor betekent een aanvraag doen niet automatisch dat een aanvraag ook (volledig) wordt toegekend. Als er geen ruimte is, doen we een voorstel bij de Voorjaarsnota 2022.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
01-2-2-1	Bewoners betrekken	94	0	0	0	0	0
Totaal baten		**94**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
01-2-2-1	Bewoners betrekken	9.399	10.525	10.075	10.078	10.078	10.078
Totaal lasten		**9.399**	**10.525**	**10.075**	**10.078**	**10.078**	**10.078**
Saldo baten en lasten		**-9.305**	**-10.525**	**-10.075**	**-10.078**	**-10.078**	**-10.078**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		0	597	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-9.305**	**-9.928**	**-10.075**	**-10.078**	**-10.078**	**-10.078**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Bewoners betrekken

Baten
Niet van toepassing. Geen afwijking begroting

Lasten
De begrote lasten in 2022 zijn 0,45 miljoen euro lager dan in 2021.
Dit heeft een incidenteel karakter. In de begroting 2021 is namelijk het budget van 0,55 miljoen euro van het bestedingsvoorstel voor 'spel en bewegen' verwerkt, en het budget voor de transitie wijken (0,047 miljoen euro). In 2022 valt dit budget weer weg (0,597 miljoen euro).

Zonder deze incidentele budgetten, neemt de (structurele) begroting in 2022 toe ten opzichte van 2021 met (0,147 miljoen euro). Dit saldoverloop ontstaat door de volgende mutaties:

- Loon en prijscompensatie en overige incidentele budgetten (0,357 miljoen euro).
- Budget voor buurtbudgetten (0,02 miljoen euro) vanaf 2022 voor projectorganisatie- en communicatiebudget om het (digitale) samenwerkingsproces in kwetsbare buurten goed te organiseren en moeilijk bereikbare groepen te bereiken.
- Voor het vernieuwen van de participatie is voor zowel 2019, 2020 als 2021 jaarlijks een extra investering van 0,13 miljoen beschikbaar gesteld.
- Voor U in de Wijk is voor zowel 2020 als 2021 0,1 miljoen euro beschikbaar gesteld (bij de Voorjaarsnota 2019).

Aanvullend op de hierboven genoemde begrotingsmutaties (2022 ten opzichte van 2021) wordt binnen de begroting 2022 budget gereserveerd uit het Initiatievenfonds voor:

- Utrecht 900 jaar (0,6 miljoen euro)
- U in de wijk 0,1 miljoen euro. Bij de Voorjaarsnota 2019 is voor zowel 2020 als 2021, 0,1 miljoen euro beschikbaar gesteld in afwachting van de visie lokaal mediabeleid. Dat bedrag valt weg in 2022. De toekomstvisie op het gefinancierde lokale media en omroep wordt in 2022 naar de raad gestuurd. Door U in de wijk in 2022 nog een jaar te subsidiëren wordt voorkomen dat U in de wijk moet stoppen voordat duidelijk is of U in de wijk een functie kan hebben in het lokale mediabeleid, en zo ja welke.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Bestedingsvoorstel "spel en bewegen" (550) en transitie Wijken (47) Dit budget is in de begroting 2021 verwerkt en vervalt weer vanaf 2022	S	-597	-597	-597	-597
Vervallen budget vernieuwing participatie Vanaf 2022 vervalt het extra budget dat voor 3 jaar was toegekend	S	-130	-130	-130	-130
Vervallen budget U in de Wijk Vanaf 2022 vervalt het extra budget dat voor 2 jaar was toegekend	S	-100	-100	-100	-100
Buurtbudgetten Beschikbaar budget vanaf 2022 voor projectorganisatie- en communicatie	S	20	20	20	20
Loon- en prijscompensatie Volgens gemeentelijke systematiek	S	314	314	314	314
Overige lasten		43	46	46	46
Totaal lasten		**-450**	**-447**	**-447**	**-447**
Saldo baten en lasten		**450**	**447**	**447**	**447**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

Subdoelstelling 2.3 De kwaliteit van de dienstverlening aan bewoners is adequaat

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E2.3.1	Klanttevredenheid balie Burgerzaken (schaal 1-10)		n.v.t.	8	8	8	8
E2.3.2	Klanttevredenheid Klant Contact Centrum (schaal 1-10)	6,8 (2015)	7,6	7,6	7,6	7,6	7.6
E2.3.3	Digitale klanttevredenheid (schaal 1-10)	6,1 (2015)	7,7	7,6	7,6	7,6	7,6

Analyse	
Klanttevredenheid balie Burgerzaken (schaal 1-10)	Voor alle kanalen geldt dat we streven naar een waardering die voor het desbetreffende kanaal landelijk wordt gezien als 'goed'. De streefcijfers zijn afgemeten naar andere gemeenten/overheden zijn het de maximale reële scores gegeven de beschikbare budgetten. Bij de balie wordt een klantwaardering van een 8 gezien als een hoge score. Met deze score houden we de dienstverlening aan de balie op peil
Klanttevredenheid Klant Contact Centrum (schaal 1-10)	Een 7,6 is ook in de commerciële dienstverlening een hoge score.
Digitale klanttevredenheid (schaal 1-10)	Net als bij telefonie wordt voor digitale dienstverlening een klantwaardering van een 7,6 gezien als een hoge score

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P2.3.1	Burgerzaken voldoet aan de kwaliteitseisen op het terrein van beheren van gegevens, processen en privacy-aspecten (auditnorm BZK)	90% (2010)	93%	90%	90%	90%	90%
P2.3.2	Percentage telefonische contactpogingen dat leidt tot een contact (bereikbaarheidsnorm)	93% (2010)	88,4	95%	95%	95%	95%
P2.3.4	Realisatie Webrichtlijnen	n.n.b.	n.v.t.	36/38	36/38	36/38	36/38

Analyse	
Burgerzaken voldoet aan de kwaliteitseisen op het terrein van beheren van gegevens, processen en privacy-aspecten (auditnorm BZK)	Met een score van 90% voor de zelfevaluatie Basisregistratie Personen (BRP), Paspoort en Nederlandse Identiteitskaart (PNIK) en Registratie Niet-Ingezetenen (RNI) scoren we volgens de definities van RvIG (Rijksdienst voor Identiteits Gegevens) voldoende. Het verhogen van de score naar 100% is deels technisch niet haalbaar (andere werkwijze dan de toets veronderstelt) of de kosten zijn niet in verhouding tot de toegevoegde waarde.
Percentage telefonische contactpogingen dat leidt tot een contact (bereikbaarheidsnorm)	Tot nu toe hebben we de bereikbaarheidsnorm expliciet opgenomen als doelstelling. Dit geeft ten onrechte het beeld dat dit een cruciaal element is in de klanttevredenheid. We sturen op een samengesteld pakket van factoren (waar de bereikbaarheid deel van uitmaakt) die samen de klanttevredenheid bepalen. Daarom zullen we bij de volgende voorjaarsnota voorstellen om deze 'losse' indicator te laten vervallen en de totale klanttevredenheid als indicator te hanteren. De bereikbaarheid in 2020 was over het algemeen op niveau. De dagen van en kort na nieuwe of veranderende corona maatregelen zijn extreem druk geweest en was er een lange wachttijd. Daardoor is het jaargemiddelde relatief laag.
Realisatie Webrichtlijnen	De webrichtlijnen-score komt tot stand door middel van een externe audit. Op een aantal punten zijn we afhankelijk van externe leveranciers of technische belemmeringen waardoor het behalen van de 100% op korte termijn niet haalbaar is.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E2.3.1 Burgerzakenproducten worden adequaat en volgens wettelijke vereisten geleverd

Iedere inwoner krijgt de diensten en producten waar hij/zij recht op heeft en die voldoen aan de wettelijke vereisten. We zoeken daarbij de maximale ruimte in wet- en regelgeving om dit te realiseren. Daartoe investeren we in het kennisniveau van onze medewerkers en geven hen meer ruimte en -tijd voor de menselijke maat. Tegelijkertijd zijn we de poortwachter om ervoor te zorgen dat degenen die daar géén recht op hebben ook geen producten en diensten geleverd krijgen.
Daar waar wet- en regelgeving achterblijft bij de maatschappelijke werkelijkheid spannen we ons maximaal in om wet- en regelgeving te moderniseren.

Effectdoelstelling
E2.3.2 Bewoners en bedrijven zijn tevreden over het contact met de gemeente

Binnen onze dienstverlening staat de Utrechter centraal. Wij willen een begripvolle en inclusieve gemeente zijn. Vanaf 2022 zal in de dienstverlening méér nog dan voorheen inspanning geleverd worden om de menselijke maat een prominentere plaats te laten innemen in de dienstverlening.
Uiteraard streven we er daarbij naar om de kosten voor inwoners van Utrecht zo laag mogelijk te houden.

Om dit te realiseren sluiten aan bij de behoeften van de bezoekers. Hiervoor zorgen we ervoor dat bij het ontwikkelen van nieuwe functionaliteit of content we eerst zo goed mogelijk de behoefte van de gebruiker analyseren. Daarnaast toetsen we tijdens de ontwikkeling en oplevering of hetgeen we gemaakt hebben ook echt aan de verwachtingen voldoet. Dit doen we onder andere met behulp van data en een continu draaiend klanttevredenheidsonderzoek, aangevuld met klantreizen en het opvolgen van klachten, suggesties en alle andere signalen.

Effectdoelstelling
E2.3.3 Utrecht levert betere publieksdienstverlening tegen zo laag mogelijke kosten

De maatschappij verandert in een hoog tempo en daarmee de behoefte van inwoners en ondernemers over de manier waarop zij gebruik willen en kunnen maken van onze dienstverlening. Om aansluiting te houden bij deze veranderingen en dienstverlening te leveren die dicht bij de verwachtingen van de inwoners staat, blijven we doorlopend vernieuwen.

We streven naar een dienstverlening waarbij alle zaken via alle kanalen, dus ook digitaal, geregeld kunnen worden. Zo sluit de dienstverlening aan bij technische mogelijkheden die onze maatschappij biedt, maar ook bij de algemene ontwikkelingen die door de landelijke overheid worden geboden. We zullen in 2022 verder doorwerken aan de ontwikkeling van GEM (virtuele assistent) en andere nieuwe dienstverlenings-voorzieningen die nu in de Common Ground worden ontwikkeld. Op deze manier bieden wij inwoners een betrouwbare, inclusieve en moderne manier van zaken doen met de overheid en wordt ook de aansluiting met ketenpartners voor inwoners eenvoudiger.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.3.1 Leveren van een betrouwbaar, actueel en juist bestand van persoonsgegevens

De basis voor veel producten en diensten van de overheid (gemeentelijke en landelijke overheden) vormt de administratie van persoonsgegevens. Burgerzaken is hier verantwoordelijk voor en borgt de kwaliteit van de basisregistratie persoonsgegevens (BRP) en de burgerlijke stand. Dat doen we, naast de steekproefsgewijze kwaliteitsmetingen, onder andere door te investeren in het op peil houden van de kennis van medewerkers en door voortdurend aandacht te geven aan onderwerpen als adres- en identiteitsfraude en het voorkomen van vormen van dwang (bijvoorbeeld mensenhandel).
Daarmee ondersteunen we ook de landelijke afnemers en binnengemeentelijke organisatieonderdelen door een betrouwbaar en actueel bronbestand van persoonsgegevens beschikbaar te stellen voor de uitvoering van publiekrechtelijke taken.

De rol van afdeling Burgerzaken als bewaker van persoonsgegevens wordt met meer dan 500 afnemers steeds belangrijker. Om die reden doet Burgerzaken onder andere proactief mee in het project landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA). Dit landelijke project combineert en verfijnt data uit adresbestanden van verschillende overheidsinstellingen en legt deze naast de BRP-gegevens. Risicoadressen die uit deze datavergelijkingen naar voren komen worden met afdeling Burgerzaken gedeeld en worden onderzocht.

Burgerzaken, Werk en Inkomen (WenI) en Vergunningen Toezicht en Handhaving (VTH) hebben zich tot doel gesteld om in 2022 1000 risicoadressen te onderzoeken. Dit doelaantal is bepaald in overleg met de projectorganisatie van LAA en is gebaseerd op doelaantallen van vergelijkbare gemeenten.
Door het onderzoeken van LAA-risicoadressen kunnen we gericht adres-, woon- en uitkeringsfraude aanpakken, maar ook actie ondernemen waar misstanden worden geconstateerd. In het handhavingsprogramma en de –verantwoording rapporteren we specifiek over de resultaten op het gebied van adresfraude en identiteitsfraude.
De tijdelijke financiering (0,260 miljoen euro) is eind 2020 gestopt. De oorspronkelijke opzet was dat er een interne businesscase was om deze kosten terug te verdienen door gericht te sturen op het stoppen van ten onrechte verstrekte bijstandsuitkeringen. Nog afgezien van de onwenselijkheid om een businesscase te baseren op ‘fraudeaanpak’, is de businesscase in de financiële zin binnen de gemeente niet sluitend te krijgen. Veel financiële baten komen ten gunste van andere deelnemende partijen, zoals de belastingdienst. Er is geen twijfel over het maatschappelijk belang van deze aanpak in het licht van ‘zorg achter de voordeur’ en ‘tegengaan ondermijning’. Het Kabinet wil deelname van gemeenten aan de LAA dan ook wettelijk verplichten. Tegelijkertijd zijn wij in gesprek met de LAA-organisatie om met het in werking treden van deze wetgeving (2022) de financiële verdeling van kosten en baten beter in balans te krijgen, opdat we als gemeenten een kostendekkende vergoeding krijgen voor de personele inzet. Gezien het maatschappelijk belang zullen we de LAA continueren en zullen we met de deelnemende organisatieonderdelen incidenteel de 0,260 miljoen euro uit de bestaande uitvoerings-budgetten dekken.

Burgerzaken investeert in het optimaliseren van haar poortwachtersfunctie. Met een extra inzet op training van de medewerkers én inzet van moderne ICT-oplossingen is het mogelijk om bij ons aangeleverde valse brondocumenten nog beter te herkennen. Zo kunnen we de optimale bijdrage leveren aan het terugdringen van criminaliteit en ondermijning.

Burgerzaken doet mee in en organiseert diverse vernieuwing- en verbeterprojecten en werkt actief samen in werkgroepen van gemeenten in de regio, in G4 verband, VNG en met de 100.000+ gemeenten. Daarbij richt de vernieuwing zich met name op een betrouwbare en veilige manier van digitaliseren van de processen voor de inwoners (zoals de digitale huwelijksplanner en geboorteaangifte), dataminimalisatie, privacy by design en het faciliteren van een betrouwbaar digitaal identiteitsmiddel voor de inwoners. Deze vernieuwing wordt vormgegeven op basis van de uitgangspunten van de Common Ground.

Reisdocumenten
Sinds het begin van de coronacrisis is het aantal aanvragen voor verlopen reisdocumenten sterk teruggelopen. In eerste instantie omdat we als overheid hebben aangedrongen op uitstel van de aanvraag. Maar ook toen dit niet meer aan de orde was, bleef de vraag naar nieuwe reisdocumenten, ook rond de zomervakantie, zo'n 30% achter op de verwachte aantallen (verlopen) reisdocumenten. We verwachten in het najaar deze achterstand weggewerkt te hebben, maar dat blijft onzeker. Uiteraard is ook nog niet aan te geven in welke mate we in 2021 en 2022 te maken zullen hebben met efficiencyverlies door de RIVM-richtlijnen. Met de huidige (medio 2021) richtlijnen hebben we ongeveer 30% efficiencyverlies t.o.v. de reguliere situatie. In deze begroting gaan we ervan uit dat beide zaken in 2021 voor het grootste deel zijn opgelost en dat we in 2022 geen extra kosten hiervoor hoeven te maken.

Staatloosheid
In het licht van 'gelijke kansen creëren voor iedereen' maakt Utrecht zich hard voor de aanpak van staatloosheid. Utrecht wil maximaal gebruik maken van haar lokale uitvoeringsruimte en beleidsvrijheid om mensen die moeite hebben met het aantonen hun nationaliteit of staatloosheid te ondersteunen. Om die reden gaat Utrecht in 2021 en 2022 een aanpak ontwikkelen en capaciteit vrijmaken om ook de huidige dossiers nogmaals goed te onderzoeken.
Utrecht neemt hiermee het voortouw om samen met een aantal gemeenten en cruciale ketenpartners en belangenbehartigers een aanpak te ontwikkelen om mensen beter te kunnen helpen. Hierbij staat het goed informeren van inwoners, het opbouwen kennis en netwerk rond complexe dossiers en het goed begeleiden van mensen die hun nationaliteit of staatloosheid willen aantonen centraal. Hiermee wil Utrecht landelijk een trend te zetten in de oplossing van dit probleem.

Verkiezingen
De eisen die gesteld worden aan verkiezingen en de manier waarop die worden vormgegeven veranderen sterk en doorlopend. Voorbeelden daarvan zijn de eisen op het gebied van de toegankelijkheid, veranderende ICT-toepassingen, centrale stemopneming, veranderingen in de kieswet of de manier waarop de proces-verbalen worden vastgelegd en gepubliceerd. Dit vereist een doorlopende aandacht voor en voorbereiding van verkiezingsprocessen. Vandaar dat we werken met een versterkt en vast kernteam dat hiervoor verantwoordelijk is de kwaliteit kan borgen. Voor de aankomende zes jaar is voor elk jaar een verkiezing gepland.

Het is uiteraard onduidelijk of en in welke mate we in maart 2022 nog te maken hebben met aanvullende wensen en eisen op het gebied van de pandemie. In die onzekerheid zullen we ons in ieder geval voorbereiden op de 1,5 meter richtlijn.

In september zullen we een voorstel aan u voorleggen om de verkiezingen in alle opzichten robuuster toekomstbestendiger te organiseren.

Prestatiedoelstelling
P2.3.2 Geven van duidelijke en eenduidige informatie aan bewoners

Inwoners en ondernemers mogen van de gemeente een eenduidige werkwijze, een helder serviceniveau en goede kwaliteit verwachten. Daarbij vinden wij het vanzelfsprekend dat de dienstverlening zo is ingericht dat deze toegankelijk en bereikbaar is voor alle inwoners van Utrecht.

Hierbij is informatie eenvoudig, actueel, makkelijk vindbaar en communiceren we in begrijpelijke taal. We maken het mogelijk om onze informatie via verschillende kanalen te raadplegen en maken gebruik van (social-) media om de inwoners en ondernemers te attenderen op actuele ontwikkelingen.

We zijn in 2021 gestart met kleine en meer integrale dienstverleningsteams binnen het KCC. Deze zogenaamde miniteams werken volgens de lijnen "voorkomen is beter dan beantwoorden" en "mogelijk maken wat nodig is" aan verbetering van de dienstverlening met de menselijke maat. Ook is er een datateam geformeerd om meer inzicht te krijgen in daadwerkelijke klantvraag waarmee we gerichte aanpassingen kunnen doorvoeren in onze dienstverlening. Deze zaken zullen in 2022 verder worden uitgebouwd tot een gemeentebreed verbeterproces.

Prestatiedoelstelling
P2.3.3 Met kanaalsturing leiden we onze inwoners naar de meest passende kanalen gegeven vraag, situatie en moment

We zetten doelgericht instrumenten in, zoals data en onderzoek om inwoners en ondernemers optimaal toe te leiden naar het meest passende kanaal. Dat wil zeggen: het kanaal dat op dat moment het best past bij de vraag en de situatie van de inwoner. Die voorkeur is leidend. Om dit te realiseren herontwerpen we de dienstverleningsprocessen waar nodig en stimuleren we het gebruik van het digitale kanaal door het onder de aandacht te brengen en het digitale proces te vereenvoudigen. Ook de inzet van de chat-functie, video-bellen en de virtuele assistent zijn waardevolle aanvullingen voor de digitale processen. Voor hen die dit lastig of op enig moment niet passend vinden houden we uiteraard de andere kanalen open en ontwikkelen we slimme hulpmiddelen, zoals assistentie bij aanvraag van DigiD. Dit doen we niet omdat we de inwoner in óns digitale kanaal willen 'duwen', maar omdat de inwoner met name op andere maatschappelijke gebieden beperkt wordt door gebrek aan digitale vaardigheden.
In 2022 zal ook een deel van de website ook Engelstalig ontsloten worden volgens de wetgeving ‘Single Digital Gateway’ en de Dienstenwet.

Prestatiedoelstelling
P2.3.4 Onze website is toegankelijk conform doelstelling Agenda 22

We werken dagelijks aan het ontwikkelen van een toegankelijke website die aansluit bij de doelstellingen van Agenda 22. Daarbij werken we er naartoe dat de Utrechtse websites voldoen aan de wet digitale toegankelijkheid om ook op dit gebied een inclusieve gemeente te zijn.

Het schrijven op B1 niveau is een onderdeel van deze wet en passen we in al onze nieuw te ontwikkelen websites toe. Met het doorvoeren van de wet digitale toegankelijkheid werken we aan het beter bruikbaar, beter uitwisselbaar, duurzamer en toegankelijker maken van onze website voor verschillende bezoekers, browsers, zoekmachines en apparaten.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
01-2-3-1	Juist bestand persoonsgegevens	4.606	5.538	5.230	5.035	7.744	7.744
01-2-3-2	Informatie aan bewoners	111	68	68	68	68	68
01-2-3-3	Publieksdienstverlening	12	0	0	0	0	0
Totaal baten		**4.730**	**5.606**	**5.298**	**5.103**	**7.813**	**7.813**
Lasten							
01-2-3-1	Juist bestand persoonsgegevens	8.702	9.707	9.533	9.267	10.773	10.774
01-2-3-2	Informatie aan bewoners	8.642	8.986	9.235	9.188	9.207	9.210
01-2-3-3	Publieksdienstverlening	1.092	1.182	1.145	1.145	1.150	1.150
Totaal lasten		**18.437**	**19.874**	**19.912**	**19.599**	**21.130**	**21.134**
Saldo baten en lasten		**-13.707**	**-14.268**	**-14.614**	**-14.496**	**-13.318**	**-13.321**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		732	58	0	0	0	0
Onttrekking reserves		206	242	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-14.234**	**-14.084**	**-14.614**	**-14.496**	**-13.318**	**-13.321**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Juist bestand persoonsgegevens

Baten
De begrote baten in de begroting 2022 dalen met 0,3 miljoen euro ten opzichte van de begroting 2021. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de reisdocumentendip. We bevinden ons nog steeds in de reisdocumentendip cyclus. Vanaf 2024 herstelt het aantal vragen zich weer tot 2029, waarna de aanvraagdip zich vervolgens herhaalt. Naar verwachting gaat er ruim 50 jaar overheen voor de cyclus van piek- en dipjaren is uitgevlakt."

Lasten
De begrote lasten in 2022 dalen ten opzichte van de begroting 2021 met 0,174 miljoen euro.
Dit betreft een saldo dit lichten we hieronder toe:

De afname in de begroting 2022 (0,5 miljoen euro) betreft de volgende onderdelen:

- Daling (0,128 miljoen euro) door minder begrote rijksafdrachten leges.
- Daling (0,250 miljoen euro) door het wegvallen van het incidentele projectgeld voor studenteninschrijvingen.
- Daling (0,092 miljoen euro) door een incidenteel budget voor verkiezingen gedekt uit de reserve verkiezingen: In 2021 zijn de kosten voor de verkiezingsborden, de Vibes en de mobiele bus die gemaakt zijn bij de Tweede Kamerverkiezing (Conform amendement A2020/153) incidenteel uit de reserve verkiezingen gedekt en daarmee verwerkt in de begroting 2021.
- Daling overige posten (0,03 miljoen euro).

De toename in de begroting 2022 ten opzichte van de begroting 2021 (0,328 miljoen euro) komt doordat:

- Bij de voorjaarsnota middelen beschikbaar zijn gesteld voor burgerzaken:
  - "Uitvoering op juiste niveau" 0,185 miljoen in 2022
  - Projectbudget Staatloosheid (2021 en 2022: 0,331 miljoen euro).
  - Meerkosten BRP (0,121 miljoen euro structureel vanaf 2021)
- Verwerking van de loon en prijscompensatie voor 2022 (0,143 miljoen euro structureel).

Informatie aan bewoners

Lasten

De begrote lasten in 2022 stijgen ten opzichte van de begroting 2021 met 0,249 miljoen euro. Dit betreft de volgende onderdelen:

- Bij de Voorjaarsnota 2021 zijn middelen beschikbaar gesteld voor het KCC:
  - "Uitvoering op juiste niveau" 0,130 miljoen in 2022
  - extra web redacteuren 0,150 miljoen euro structureel vanaf 2021
- Verwerking van de loon en prijscompensatie in 2022 (0,119 miljoen euro structureel)

Publieksdienstverlening

Niet van toepassing. < 0,1 miljoen euro

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Afwijking 1, Product Burgerzaken Reisdocumentendip daling begrote inkomsten (vanaf 2024 weer stijging	I	-308	-503	2.206	2.206
Totaal baten		**-308**	**-503**	**2.207**	**2.207**
Lasten					
Afwijking 1, product Burgerzaken Saldo: onder andere daling begrote lasten rijksafdracht (vanaf 2024 weer stijging), wegvallen incidentele budgetten studenteninschrijvingen en verkiezingen, toename middelen uit VJN voor Uitvoering Burgerzaken op juiste niveau brengen en verwerking loon en prijscompensatie	I	-174	-440	1.066	1.067
Afwijking 2, product KCC Middelen uit VJN voor uitvoering op orde KCC en verwerking lLoon en prijscompensatie	S	249	202	221	224
Afwijking 3, product PDV geen majeure afwijking	S	0	-0	0	0
Overige lasten		-37	-37	-31	-31
Totaal lasten		**38**	**-275**	**1.256**	**1.260**
Saldo baten en lasten		**-346**	**-228**	**951**	**947**

Verbonden Partijen

Bijdrage aan Het Utrechts Archief: 3,548 miljoen euro, waarvan 0,2 miljoen euro voor het E-depot.

Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Algemene programmadoelstelling

Utrecht is een aantrekkelijke stad. We zien dat steeds meer mensen in Utrecht willen wonen en werken.

De huidige verwachting is dat Utrecht in 2040 ongeveer 455.000 inwoners telt, dat is een groei van bijna 100.000 inwoners. Om deze extra inwoners te mogen verwelkomen zijn er zo'n 60.000 extra woningen en 70.000 arbeidsplaatsen nodig.

De groei benutten we om gezond stedelijk leven voor iedereen te versterken waarbij we kiezen voor een balans tussen de bestaande stad en de groei van de stad. Wat 'Gezond stedelijk leven voor iedereen' betekent voor het ruimtelijk toekomstperspectief is uitgewerkt in de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU 2040). *NB: Op het moment van indienen van deze begroting is de RSU 2040 nog niet in werking getreden omdat er een verzoek is gedaan om een referendum te organiseren.*

We werken aan gezond stedelijk leven voor iedereen langs een aantal grote opgaven op het gebied van wonen, economie, energie, mobiliteit, zorg, openbare ruimte en klimaat. Ook en vooral omdat de stad zich snel ontwikkelt willen we dat de stad van iedereen blijft. Dat betekent onder andere het inclusieve karakter van de stad behouden, gemengd en betaalbaar wonen, gemengde wijken en voldoende, diverse en hoogwaardige voorzieningen die aansluiten op de behoefte van de (toekomstige) bewoners en gebruikers. Daarnaast is er ruimte nodig om te werken en te studeren, en zijn aanpassingen in de stad nodig om beter op het veranderende klimaat in te spelen en willen we een stad die bereikbaar is.

Dit vraagt om zorgvuldige en integrale afwegingen op zowel stedelijk, gebieds- als projectniveau. Samen met inwoners, organisaties, bedrijven en andere overheden investeren we in goede en innovatieve oplossingen voor de gezonde stad van vandaag en morgen.

In het Meerjaren Perspectief Ruimte (MPR) en de Peilstok als onderdeel van de tweede bestuursrapportage geven we prognoses af voor het aantal in aanbouw te nemen woningen en de verschillende segmenten. Naar verwachting worden in 2021 tussen de 2.800 en 3.100 woningen in aanbouw genomen en zal dit aantal in 2022 en 2023 verder toenemen.

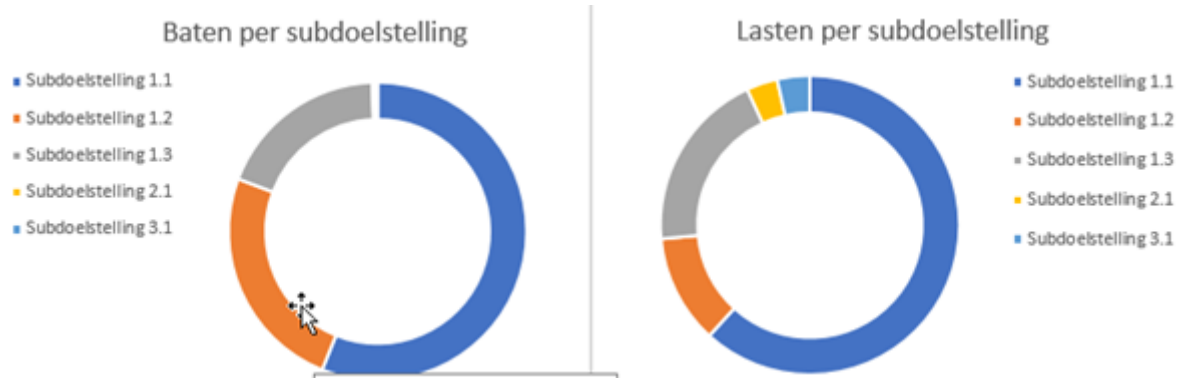
Het percentage sociale huurwoningen in de plancapaciteit bedraagt ongeveer 32%. Het aandeel middenhuurwoningen blijft achter bij de vraag naar woningen in het middenhuur/-koop segment. We zetten dan ook extra in op het toevoegen van woningen binnen dit segment.

Doelenboom

Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

- **1. De ruimtelijke ontwikkeling van de stad (als gevolg van de groei) versterkt gezond stedelijk leven (GSL) voor iedereen**
  - **1.1 Herontwikkeling van de fysieke leefomgeving draagt bij aan gezond stedelijk leven (GSL) voor iedereen.**
  - **1.2 Beheer van erfpachtcontracten en indien gewenst het afstoten van gemeentelijke vastgoed**
  - **1.3 De bebouwde omgeving is veilig, leefbaar en tast de gezondheid niet aan**
- **2. Vergroten kansen op de woningmarkt en verbeteren van huisvesting bijzondere doelgroepen**
  - **2.1 Streven naar passende huisvesting voor bewoners en woningzoekenden**
- **3. Borgen van de monumentale en cultuurhistorische waarden**
  - **3.1 Zorgdragen voor de instandhouding van monumentale en cultuurhistorische waarden als integraal onderdeel van de aantrekkelijke stad**

Grafiek lasten en baten

Investeringen

Geen investeringen.

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen.

Indicator	Eenheid	Bron	2017	2018	2019
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	8. Vhrosv	14,9	16,3	16,0

De gegevens uit deze tabel komen van de website Cijfers per gemeente

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:

- Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040
- Agenda stad: Resetting cities (pdf, 513 kB)
- Agenda stad: City Deal Health Hub
- Agenda Stad: City Deal Healthy Hub Boost
- Utrechts visie regilieus erfgoed (pdf, 8 MB)
- Grondprijzenbrief 2019
- Het Utrechts grondbeleid
- Meerjarenperspectief Ruimte 2020
- Woonvisie Utrecht (pdf, 5,6 MB)
- Bestedingskader Investeringsimpuls Ruimtelijke Strategie Utrecht (pdf, 50 kB)
- Omgevingsvisie Utrecht
- Erfgoedagenda
- Utrechts PlanProces (UPP)
- Derde voortgangsrapportage Samen Stad Maken
- Nota Visie Digitale Stad

1. De ruimtelijke ontwikkeling van de stad (als gevolg van de groei) versterkt gezond stedelijk leven (GSL) voor iedereen

Subdoelstelling 1.1 Herontwikkeling van de fysieke leefomgeving draagt bij aan gezond stedelijk leven (GSL) voor iedereen.

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E1.1.1	Algemeen buurtoordeel stad (inwonersenquete)			7,3	7,3	7,3	7,3
E1.1.2	Toegekende subsidie voor Europese projecten (in euro)	3,61 miljoen (2009)	4,6 miljoen	4 miljoen	4 miljoen	4 miljoen	5 miljoen

Analyse	
Algemeen buurtoordeel stad (inwonersenquete)	De afgelopen jaren is het algemene buurtoordeel voorzichtig toegenomen van 7,1 in 2016 naar 7,3 in 2019. Inwoners geven 'de buurt' gemiddeld een 7,3.
Toegekende subsidie voor Europese projecten (in euro)	Het bedrag dat wordt gerealiseerd fluctueert en is afhankelijk van diverse factoren zoals indieningsmogelijkheden, omvang van de aanvragen, beoordelingsproces (in jaar x ingediende aanvragen kunnen in jaar x+1 worden goedgekeurd). Ook is de concurrentie van aanvragen van andere organisaties groot. Wij richten ons dan ook op het ontwikkelen van kwalitatief sterke aanvragen die bij kunnen dragen aan het realiseren van de opgaven van de stad.

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P1.1.1	Aantal uitgevoerde evaluaties (markttoets) van projecten waarvan in het desbetreffende jaar de omgevingsvergunning bouw is verleend			3	3	3	3

Analyse	
Aantal uitgevoerde evaluaties (markttoets) van projecten waarvan in het desbetreffende jaar de omgevingsvergunning bouw is verleend	Sinds 2021 willen we jaarlijks samen met initiatiefnemers van 2 á 3 ruimtelijke projecten evalueren hoe het project van weerszijden is verlopen. Onderwerpen die hierbij aan de orde komen zijn doorlooptijden, escalatie bij knelpunten, aanspreekpunt en het integraal afwegen van de ambities van college en raad.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E1.1.1 Evenwichtige en integrale ruimtelijke ontwikkeling draagt op zowel stedelijk niveau als op wijk- en buurtniveau bij aan de leefbaarheid.

Wij willen gezond stedelijk leven voor iedereen versterken. De groei en verstedelijking van de stad moet in balans zijn met oog voor de kwaliteit en leefbaarheid voor inwoners en bezoekers. In 2022 gaat de planvorming of bouw van verschillende grote projecten van start. Er wordt volop gewerkt aan het realiseren van nieuwe stadswijken, buurten en projecten, zoals het Stationsgebied, de Merwedekanaalzone, Cartesiusdriehoek, Wisselspoor en de vele ontwikkelingen in Leidsche Rijn en Vleuten de Meern.
De energietransitie, de mobiliteitssprong en de kwaliteit van de openbare ruimte moeten bij uitstek in deze ontwikkelingen geïntegreerd worden. Per locatie maken we onder andere afspraken over de gewenste woningmix zodat we werken aan gemengde wijken en de verschillende segmenten beter spreiden over de stad, zoals in Woonvisie is vastgelegd. Daarnaast onderstrepen wij het belang van een kwalitatief goede openbare ruimte voor gezond stedelijk leven. Dit doen wij door telkens te kijken naar voldoende groen, ontmoetingsplekken en mogelijkheden tot bewegen en recreatie.

Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040

Inmiddels is de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU2040) in de Raad behandeld. Op het moment van indienen van deze begroting is de RSU 2040 nog niet in werking getreden omdat er een verzoek is gedaan om een referendum te organiseren. Zolang de RSU 2040 nog niet in werking treedt, geldt de RSU uit 2016, die vooruitkijkt naar 2030.
Bij de prestatiedoelstellingen 'Het opstellen van ruimtelijke kaders (RSU, omgevingsvisie (deelgebied), stedenbouwkundige plannen, bouwenveloppen, SPvE's en bestemmings- en omgevingsplannen en 'Het voorbereiden en realiseren van bouwrijpe grond en de aanleg en inrichting van bijbehorende openbare

ruimte' gaan we onder andere op gebiedsniveau in op de gebiedsontwikkelingen en projecten (particuliere initiatieven en grondexploitaties) die bijdragen aan de stedelijke ambities.

Meerjaren Perspectief Ruimte
In het Meerjaren Perspectief Ruimte (MPR) brengen wij de ruimtelijke opgaven voor de korte (1-4 jaar) én (middel)lange termijn in samenhang in beeld. Thema's zoals Wonen, Gezond Leefklimaat, Werk voor iedereen en Duurzame Mobiliteit worden in zeven gebieden en wijken van de stad daardoor steviger met elkaar verbonden en afgezet tegen de ambities uit de RSU. We schetsen de stand van zaken van de grondexploitaties en de Investeringsimpuls Ruimtelijke Strategie en sturen bij waar nodig.
Op de bijbehorende website staan alle grote ruimtelijke projecten uit de stad bij elkaar op kaart.

Effectdoelstelling
E1.1.2 Utrecht ontvangt subsidies

Met behulp van (Europees) subsidiegeld ondersteunen we de agenda van gezond stedelijk leven en de ambities, zoals onder andere verwoord in onze koers, de Regionaal Economische Agenda, het Mobiliteitsplan 2040 en de Regionale Energie Strategie (RES). In de investeringsstrategie RSU is geschetst dat voor het realiseren van deze ambities Europese subsidies en fondsen een essentiële dekkingsbron zijn. Voor Europese subsidies is internationale samenwerking vaak een voorwaarde. Het hebben van een goed internationaal netwerk is van groot belang om zelf de nodige partners te vinden, maar ook om door anderen voor deelname aan subsidieprojecten benaderd te worden. Samen met kennisinstellingen en partners in de regio, nationaal en internationaal ontwikkelen we innovatieve aanpakken die bijdragen aan het realiseren van onze ambities en benutten we subsidiemogelijkheden om deze aanpakken door te ontwikkelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P1.1.1 Het opstellen van ruimtelijke kaders (RSU, omgevingsvisie (deelgebied), stedenbouwkundige plannen, bouwenveloppen, SPvE's en bestemmings- en omgevingsplannen)

Omgevingswet
Op 1 juli 2022 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet heeft als doel de dienstverlening aan de inwoner in het fysieke domein te verbeteren in 3 fasen. Bij inwerkingtreding van de wet is het proces van het begeleiden van initiatieven, vergunnen, toezichthouden en handhaven (de zogenaamde keten 'van initiatief tot in gebruik name') aangepast aan de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouwen. Ook werken initiatiefnemers en overheden met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en krijgt de gemeente van rechtswege een tijdelijk omgevingsplan (= alle bestemmingsplannen plus gedecentraliseerde rijksregels 'bruidsschat'). Gemeenten hebben tot 2025 voor een omgevingsvisie die geschikt is voor het DSO en 2030 om een integraal omgevingsplan te hebben. Dan moet ook de andere manier van werken volledig zijn ingevoerd.
Om dit te realiseren heeft de gemeenteraad in december 2019 het Plan van aanpak invoering Omgevingswet vastgesteld voor de periode 2019-2029. Uitgangspunt is te voldoen aan de gestelde wettelijke eisen en verbeterdoelen van de Omgevingswet die goed aansluiten bij de ambities van de gemeente.

Om op 1 juli 2022 aan de wettelijke eisen te voldoen en het Plan van aanpak uit te voeren, willen we komend jaar de volgende resultaten behalen:

- Keten 'van initiatief tot in gebruik name' aanpassen aan de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouwen, onder meer werkprocessen en financiering;
- Digitaal Stelsel Omgevingswet vullen en testen;
- Basis voor het omgevingsplan gereed zetten door het Crisis- en herstelwet bestemmingsplan met regels voor bouwen en gebruik uit te breiden met andere onderwerpen. Na inwerkingtreding van de wet volgt een eerste wijziging van het omgevingsplan;
- Medewerkers leren werken met de nieuwe wetten en werkwijze.

Bestemmingsplannen
actualisering bestemmingsplannen
Sinds 2016 is de gemeente Utrecht aangewezen als experimenteergemeente op grond van de Crisis- en herstelwet. Dit betekent dat wij, tot op zekere hoogte, mogen anticiperen op en experimenteren met de Omgevingswet die op 1 juli 2022 in werking treedt. In 2018 is de actualiseringsplicht voor bestemmingsplannen al vervallen. Het gevolg is dat de actualisering flexibel kan worden opgepakt zonder risico op legesderving.

In 2021/2022 gaan we door met de omzetting van de beheersverordeningen in de stad in bestemmingsplannen, zodat we op 1 juli 2022 alleen bestemmingsplannen hebben die op dat moment onderdeel uitmaken van het tijdelijk omgevingsplan van de gemeente Utrecht. Ook is er een kleine locatie op Lage Weide waarvoor nog geen actueel planologisch kader geldt. Dit gebied voorzien we in 2021/2022 van een bestemmingsplan. Met deze werkwijze sorteert de gemeente voor op de komst van de Omgevingswet.

Ontwikkelbestemmingsplannen
Ruimtelijke ontwikkelingsprojecten worden in een aantal gevallen geïnitieerd door de gemeente zelf, maar vooral door ontwikkelaars, woningbouwcorporaties en particuliere investeerders.
De meeste van dergelijke projecten passen niet binnen de geldende bestemmingsplannen. Om die projecten mogelijk te maken wordt een bestemmingsplan opgesteld. Voorafgaand hieraan, wordt het Utrechts Plan Proces (UPP) doorlopen.

De kosten voor deze ontwikkelbestemmingsplannen worden betaald door de initiatiefnemers. Op dit moment verhalen we deze kosten op grond van de Legesverordening. Wanneer de Omgevingswet in werking treedt worden de kosten van het wijzigen van het omgevingsplan voor nieuwe ontwikkelingen via kostenverhaal betaald en niet meer via leges. Als dat op 1 juli 2022 zo is, dan zal de Legesverordening hier tijdig op aangepast worden en zal de begroting voor 2023 en de jaren daarna op dit punt aangepast worden. Dit betekent niet dat we deze opbrengsten niet meer verwachten, maar dat deze op een andere manier bij ons binnenkomen.

We streven ernaar om voor alle gewenste ontwikkelingen zo snel mogelijk een bestemmingsplan te maken. Als de wet op 1 juli 2022 in werking treedt gaan we tot mei 2022 door met het ter inzage leggen van bestemmingsplannen volgens de huidige wetgeving. Wel maken we hierbij, waar wenselijk en voor zover mogelijk, gebruik van de mogelijkheid om op grond van de Crisis – en Herstelwet al inhoudelijk vooruit te lopen op de Omgevingswet.

Gebiedsontwikkelingen
Gebiedsontwikkeling en projecten leveren een bijdrage aan onze ambities ten aanzien van gezond stedelijk leven voor iedereen. In het MPR geven we hier jaarlijks een uitgebreid overzicht van. Hieronder geven we per gebied de belangrijkste ontwikkelingen en mijlpalen voor 2022 weer.
De binnenstedelijke grondexploitaties, het Stationsgebied en de bouwopgave Leidsche Rijn komen terug in de volgende paragraaf bij de prestatiedoelstelling 1.1.2 'Het voorbereiden en realiseren van bouwrijpe grond en de aanleg en inrichting van bijbehorende openbare ruimte'.

Zuidwest (inclusief Merwedekanaalzone)
De wijk Zuidwest is volop in ontwikkeling en groeit de komende jaren het sterkst in de stad. We gaan verder met verdichten in de Merwedekanaalzone. Dit vraagt een goede inbedding van alle nieuwe ontwikkelingen in en rondom de wijk en integraal samenwerken met partners, zoals woningcorporaties. We werken aan de verdere verstedelijking, in afstemming met infra ontwikkelingen.
In Zuidwest richten we ons in 2022 op:

- Vaststelling omgevingsvisie en omgevingsprogramma Kanaleneiland en Transwijk. Om de volgende fase van de ontwikkeling van Kanaleneiland en Transwijk richting te geven is, samen met de woningcorporaties, gestart met het opstellen van de Omgevingsvisie Kanaleneiland & Transwijk die in 2022 wordt vastgesteld. De Omgevingsvisie wordt de basis voor de verdere ontwikkeling van de wijk, met meer aandacht voor langzaamverkeer routes, het klimaatadaptief maken van (delen van) de wijk etcetera. Ook willen we in 2022 starten met de uitvoering van het Omgevingsprogramma, waaronder het opstellen van een visie voor de verbetering van Park Transwijk.

- Voor de langere termijn ligt de focus onder andere op de A12 Ontwikkelingszone, waarvan onder andere de Woonboulevard en Westraven deel uit maken. In 2022 werken we aan gebiedsstudies en het opstellen van een ontwikkelingsstrategie voor dit gebied.
- Het goed inpassen van (de effecten van de) Merwedekanaalzone binnen de wijk Zuidwest, waarbij bijvoorbeeld fietspaden, infrastructuur en groen belangrijk zijn.
    - In 2021 zijn alle woningen aan de Wilhelminawerf opgeleverd (167 woningen). In 2022 volgt het woonrijp maken van overige grond, het graven van een binnenhaven en de bouw van de brug in de Kanaalweg. Verder zullen nog 144 woningen op het Defensieterrein worden opgeleverd. Door middel van de vaststelling van de partiële herziening van het bestemmingsplan Defensieterrein willen we het mogelijk maken om nog 350 betaalbare woningen te kunnen toevoegen aan het programma.
    - Door vaststelling van het bestemmingsplan fase 1 Merwede in 2022 in de gemeenteraad zorgen we voor de condities zodat er in eerste instantie circa 4.000 nieuwe woningen worden gerealiseerd (op termijn doorgroei naar 6.000 woningen); waarvan 25% in het betaalbare segment huur en koop en 30% sociale huur; en een veelzijdig programma aan voorzieningen zoals winkels, twee basisscholen, een middelbare school, horeca, twee gezondheidscentra, sporthal en cultuurhuis. In Merwede zetten we in op gezonde en duurzame mobiliteit. Dagelijkse voorzieningen zijn op loopafstand. Vanaf de oplevering van de eerste woning is er deelmobiliteit (Mobility as a Service) beschikbaar. De openbare ruimte wordt hoogwaardig ingericht: groen tenzij en autovrij. Gelijktijdig met de behandeling van het bestemmingsplan wordt het gebied bouwrijp gemaakt.
- In deelgebied 6 onderzoeken wij - waar mogelijk samen met individuele grondeigenaren - hoe we een gezamenlijke ontwikkelvisie voor het deelgebied kunnen opstellen met een eenduidig toekomstbeeld en aandacht voor de vraagstukken rondom mobiliteit en de daaraan gekoppelde fasering. Daarnaast bewaken we de voortgang van de lopende projecten, zoals de woningbouwplannen voor Eendrachtlaan 10.
- Ook richten wij ons in 2022 op diverse Idocs, bouwenveloppen, SPvE's en bestemmingsplannen. Onder andere voor projecten Krachtstation, twee Zusters, Beneluxlaan 901, Livingstonelaan 609, Reitdiepstraat en andere nieuwe initiatieven.
- Het afronden van de herinrichting van de noordzijde van Kanaleneiland en het voorbereiden van de herinrichting van de Bernadottelaan en omgeving.

USP en Rijnsweerd

In Utrecht Science Park en Rijnsweerd werken we in 2022 aan de doorontwikkeling van beide gebieden. Voor het Utrecht Science Park betekent dat het versterken van het kenniscluster en verbeteren van de levendigheid. Voor Rijnsweerd (nu kantorengebied) is dat de transformatie van een eenzijdig werkgebied naar een woon-werkgebied. Dat doen we door verder te werken aan IDOC's, bouwenveloppen en bestemmingsplannen in lopende projecten en nieuwe initiatieven. In 2022 verwachten we onder andere het volgende te bereiken:

- De vaststelling van de Omgevingsvisie USP 2040.
- Het in procedure brengen van het bestemmingsplan voor de International School Utrecht.
- Het in procedure brengen van het bestemmingsplan High Five om daarmee 900 studentenwoningen mogelijk te maken.
- Een SPVE voor de herontwikkeling van het gebied Archimedeslaan 16.
- Duidelijkheid over de toekomstige plek van het Ronald Mc Donaldhuis in het Utrecht Science Park.

West/Noordwest

In de wijken West en Noordwest werken we in 2022 verder aan het versterken van een leefbare en groene leefomgeving. Met name de nieuwe stadswijken Cartesiusdriehoek en Wisselspoor (2e Daalsedijk) zijn van belang voor de groei van de stad. Er is daarbij veel aandacht voor een gedifferentieerd woningbouwprogramma en groen. Daarmee proberen we deze ontwikkelingen optimaal te benutten ten behoeve van het gezond stedelijk leven.

We verwachten in 2022 onder andere de volgende mijlpalen in wijken West en Noordwest:

- Het vaststellen van de bestemmingsplannen Zuilense Vecht en Oudenoord 330-370.
- Start bouw Cartesiusdriehoek (bouwfase 2), 2e Daalsedijk deelgebieden 2 t/m 4 (bouwfase 1), Johan Wagenaarkade 1-10b, Minister Talmastraat 20-22 en Oudenoord 330-370.
- Start herontwikkeling van het Muntgebouw.
- Oplevering van de Muinck Locatie en Dickensplaats.

Overvecht

In Overvecht blijven we in 2022 werken aan een gemengde wijk waarin het plezierig en veilig wonen is. We werken daarbij intensief samen met onze partners zoals Samen voor Overvecht en Werkplaats Overvecht.

In 2022 verstevigen wij de leefbaarheid van de wijk onder andere met de volgende ontwikkelingen:

- Overvecht Centrum: Opstellen Masterplan voor integrale ontwikkeling Overvecht Centrum.
- De MIX: start van de bouw van 180 middel dure huurwoningen.
- Rosendael: bestemmingsplanprocedure voor de bouw van zorg- en ouderenwoningen
- Ivoordreef: bestemmingsplanprocedure voor de bouw van circa 310 woningen in een divers programma.
- Samen voor Overvecht en de Regio Deal vitale wijken: extra inzet op integrale wijkverbetering door het realiseren van de tien Kansen (onder andere Centrum Overvecht, Groene Lint, Ivoordreef, etcetera) en andere projecten in de wijk, waaronder de vernieuwing van de openbare ruimte rond corporatiewoningen.
- Samen met Werkplaats Overvecht verder vorm geven aan initiatieven. Afhankelijk van de uitkomst van de haalbaarheidsstudies wordt een gebiedsontwikkeling rond THEMA-dreven en TiZa-dreven verder uitgewerkt tot haalbare plannen.
- Taagdreef en omgeving: na intensieve participatierondes wordt in 2022 gestart met de herinrichting van de openbare ruimte.
- Amazonekwartier: er vindt een vervolg van de planvoorbereiding plaats voor de herinrichting van de Amazondreef ter hoogte van de bussluis en omliggende straten.
- Voor Park de Watertoren wordt het inrichtingsplan samen met stakeholders afgerond en de uitvoering voorbereid.
- Visie op het knooppunt Station-Centrum als uitwerking van de RSU 2040 opstellen.

Noordoost/Oost/Zuid

De ambitie in de wijken Noordoost, Oost en Zuid is om aantrekkelijke en gemengde woon- en leefgebieden toe te voegen en te versterken. Hierbij hebben we aandacht voor een hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte en het creëren van aantrekkelijke routes binnen de stad en naar het omliggende landschap, waarbij ontmoeten, bewegen en gezonde mobiliteit ons uitgangspunt is. Stimuleren van lopen, het gebruik van de fiets en de opwaardering van het openbaar vervoer is nodig om het gebied bereikbaar te houden. Er wordt gestreefd naar efficiënt gebruik van de ruimte door dubbel grondgebruik en meervoudig gebruik van gebouwen.

In 2022 richten wij ons in de wijk Noordoost op:

- Op de hoek van de Jan van Galenstraat en de Kardinaal de Jongweg wordt een gebouw met circa 104 (huur) appartementen, een supermarkt en (twee tot vijf) dagwinkels met bijbehorende parkeervoorzieningen en de herinrichting van openbare ruimte gerealiseerd. Hiervoor wordt in 2022 het SPvE ter besluitvorming aangeboden en de planologische juridische procedure voor opgestart.
- Het SPvE voor de Kögllaan 26 wordt ter besluitvorming aangeboden. Dit is de volgende stap om te komen tot de bouw van circa 173 woningen dan wel wooneenheden, waarvan 120 onzelfstandige studentenwoningen, 40 appartementen van 55 m² go in de sociale huur, dertien appartementen van ongeveer 75 m² go in de middenhuur en circa 170 m² bvo commerciële of maatschappelijke ruimte.
- Voor de twee panden aan de Aartsbisschop Romerostraat 330-338 wordt een SPvE opgesteld. Het plan voorziet in het toevoegen van 70 appartementen, voornamelijk in het betaalbare huursegment, sociale huur en middenhuur. Een kwaliteitsimpuls en extra vergroening van de omliggende openbare ruimte is onderdeel van de plannen.

- Nimeto gaat haar schoolgebouw verbouwen en het schoolplein herinrichten en vergroenen. De school levert de verbouwing en de herinrichting van het schoolplein medio 2022 feestelijk op, dan bestaat de school 100 jaar. Aansluitend wordt de Smijerslaan voorzien van een kwaliteitsimpuls: de riolering wordt vernieuwd, het hemelwater wordt afgekoppeld en daarna wordt de straat klimaatadaptief heringericht volgens het inrichtingsprincipe 'groen-tenzij' met toevoeging van extra bomen.

In 2022 richten wij ons in de wijk Oost op:

- De Kwekerij: Fase 1 (318 sociale huurwoningen) is in 2020 opgeleverd. In 2021/2022 worden in de tweede fase van De Kwekerij 244 woningen opgeleverd. De planontwikkeling van fase 3 (278 woningen) wordt vervolgd.
- Fockema Andreaelaan11: Mei 2020 heeft de raad ingestemd met het ter beschikking stellen van een voorbereidingskrediet voor het onderzoek naar de bouw van circa 35 á 40 woningen. De locatie was eerder in beeld voor de bouw van twee gymzalen voor het Bonifatiuscollege. Het voorstel was de gymzalen boven het brugklasgebouw te realiseren, zodat FA 11 beschikbaar kwam voor een andere functie. De financiële haalbaarheid staat onder druk. De raad wordt hierover geïnformeerd.
- Aanpak Rubenskwartier: De vervanging van de riolering is aanleiding om een IPvE voor de openbare ruimte op te stellen. Ook wordt onderzocht of afstemming kan plaatsvinden met de diverse particuliere bouwontwikkelingen in het gebied.

In 2022 richten wij ons in de wijk Zuid op:

- De uitwerking en uitvoering van het IPvE-FO voor de vergroening van de openbare ruimte Rotsoord wordt verder opgepakt. Het vergroenen en herinrichten van het deel van Heuveloord vanaf Ravenoord tot Rotsoord is in 2022 gereed. Voor het laatste deel is in het 1e kwartaal van 2022 het VO klaar, vervolgens start de uitvoering medio 2022.
- Voor de Kop van Smaragd wordt de Bouwenvelop in 2022 vastgesteld. De herontwikkeling voorziet in het toevoegen van 86 woningen in een gemengd woonprogramma, waarvan 43% gereguleerde huur, met een commerciële plint bestaande uit vijf units van in totaal 920 m2 op de begane grond. Deze ontwikkeling is een kwaliteitsimpuls voor het winkelcentrum Smaragdplein.
- Befu-terrein: zoals bekend zijn door de stikstofproblematiek en de daarmee samenhangende vernietiging van het Tracébesluit (TB) Ring Utrecht door de Raad van State, het project Befu (en Pagelaan) gepauzeerd. Inmiddels loopt een beroepsprocedure bij de Raad van State over het (tweede) TB Ring Utrecht en ook bestuurlijk is in de Tweede Kamer het dossier controversieel verklaard. Door deze juridische en bestuurlijke voortdurende onzekerheid van de geluidsanering A12 door het Rijk, kan het SPvE Befu ten behoeve van de bouw van 76 woningen niet verder in besluitvorming worden gebracht. Het SPvE heeft juli 2019 ter inzage gelegen en is sinds die tijd "on hold". Vanuit deze achtergrond wordt onderzocht of een alternatieve tijdelijke invulling op deze locatie tot de mogelijkheden behoort.
- Brennerbaan 106: In Lunetten wordt de planontwikkeling van Portaal aan de Brennerbaan 106 vervolgd met het vaststellen van het SPvE en bestemmingsplan. Aan de Brennerbaan worden mogelijk 200 sociale huurwoningen toegevoegd.

Prestatiedoelstelling
P1.1.2 Het voorbereiden en realiseren van bouwrijpe grond en de aanleg en inrichting van bijbehorende openbare ruimte.

Centrum: Stationsgebied, Lombokplein, Beurskwartier en historische binnenstad
We bouwen het nieuwe Centrum van Utrecht: een gezond, vitaal en aangenaam gebied waar iedereen - bewoners, ondernemers en werknemers, reizigers en bezoekers- zich thuis voelt. Het Stationsplein met het iconische bollendak vormt een prachtige en toegankelijke verbinding tussen de aantrekkelijke historische binnenstad en de uitdagende westkant van het Centrum met in de toekomst een bruisend Jaarbeursplein, eyecatchers als Wonderwoods en het Jaarbeurspleingebouw en toekomstbestendige, groene en autoluwe woongebieden in Beurskwartier (inclusief Jaarbeursterrein) en Lombokplein.
Dit vraagt een integrale benadering van de aanpak van mobiliteit door het gebied, de vraagstukken rond fiets- en autoparkeren, de ontlasting van de binnenstad, de verbinding tussen de oost- en westkant van het spoor, de realisatie van het een gevarieerd programma voor wonen, werken en recreëren in een

groene en gezonde omgeving en niet te vergeten de uitvoering van de Omgevingsvisie Binnenstad 2040 waarin de ambities voor de binnenstad voor de fysieke leefomgeving voor de komende jaren zijn omschreven.

We stimuleren dat in de eindsituatie een gezonde leefomgeving wordt gerealiseerd met onder meer voldoende groen op gevels en daken (Wonderwoods is een goed voorbeeld), veel aandacht voor duurzaamheid, een aantrekkelijke openbare ruimte, en veel ruimte voor voetgangers en fietsers. We baseren de invulling van de plannen op de RSU, de woonvisie, mobiliteitsbeleid, Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen en andere stedelijke kaders. En we doen dit samen met onze partners in de stad.
Nog steeds kunnen we rekenen op grote belangstelling van marktpartijen om zich in het Stationsgebied te vestigen.
We werken aan een kwalitatief hoogwaardig ingericht openbaar gebied met aantrekkelijke pleinen (Jaarbeursplein, Stationsplein en Vredenburgplein) en stadsparken in Beurskwartier en Lombokplein, gebouwde stallingsvoorzieningen voor fietsen, vermindering van autoasfalt ten gunste van groen en water (herstel Catharijnesingel en Leidse Rijn), nieuwe woningen in het gebied en afspraken over gezamenlijk beheer.
Speciale aandacht besteden we aan woningen voor bijzondere doelgroepen waarbij menging daarvan met andere woningen en andere functies uitgangspunt is.

De verwachtingen op middellange termijn zijn onverminderd gunstig, de projecten vorderen gestaag. Voor de projecten met woningbouw is extra aandacht voor het aandeel sociale huurwoningen en de middencategorie. Hierover zijn afspraken gemaakt conform de woonvisie, of zelfs hogere aantallen.
Het Jaarbeurspleingebouw zal een bruisende afronding van het Jaarbeursplein worden.

Stationsgebied
In het Stationsgebied richten wij ons in 2022 op verschillende projecten.

Belangrijkste infrastructurele werken in uitvoering in 2022:
- Forum Noord
- Laan van Puntenburg
- Herinrichting en vergroenen Stadsplateau
- Verbeterprogramma busstations Utrecht Centraal
- Zuidplint Hoog Catharijne, uitvoering openbaar gebied
- Aanpassingen tramhaltes Jaarbeursplein
- Rioolvervanging en herinrichting Catharijnesingel (Traverse – Bartolomeibrug).

Gebouwen in uitvoering in 2022:
- Wonderwoods (Kop Beurskwartier/Healthy Urban Quarter)
- Woningen Mineurslaan-Noord, Fase 3B/C Hotel-Woningen Amrâth
- Smakkelaarspark.

Opleveringen in 2022:
- Zuidplint Hoog Catharijne (Radboudkwartier, Klépierre)
- Hotel-woningen Amrath/Galaxy Tower
- Forum Noordzijde.

Planontwikkeling in 2022:
- Oude Daalstraat/kop Amsterdamsestraatweg
- Jaarbeurspleingebouw
- Herontwikkeling Jaarbeurs (planbegeleiding en –toetsing, opstellen Omgevingsvisie)
- Beatrixgebouw (uitvoering tijdelijke invulling tot 2028 en planontwikkeling voor na 2028)
- Rijkskantoor De Knoop Fase 2 (voorheen De Generaal) en Knoop Fase 3 (plek huidige Green House) met woningen en/of kantoor, Rijksvastgoedbedrijf
- Leidse Rijn (van Smakkelaarsveld tot aan HOV brug westzijde)
- Van Sijpesteijnkade en -tunnel.

Planbegeleiding diverse particuliere Initiatieven

- Jaarbeursterrein
- Uitbreiding Rabobank (Matserterrein)
- Kantoor Sijpesteijn en Hojel II, afhankelijk van initiatief eigenaar CBRE
- Beatrixgebouw
- Catharijnesingel 38-46, 47.

Lombokplein
Het Programma van Eisen en Functioneel Ontwerp Lombokplein is vastgesteld door de raad en er is gestart met het opstellen van het bestemmingsplan. Deze kan vervolgens in procedure gebracht worden. Ook wordt het Functioneel Ontwerp verder uitgewerkt in een Voorlopig Ontwerp.

Beurskwartier
Voor Beurskwartier 1 (tussen Jaarbeurs en Croeselaan) vindt verdere uitwerking van de planvorming plaats, ook naar aanleiding van een aantal aanvullende besluiten van de raad over onder meer de sloop van een aantal woningen en toevoeging van een bouwlocatie aan de Jan van Foreeststraat/Croeselaan (De Foreest). Het bestemmingsplan (nodig voor onteigeningstitel) is ter vaststelling naar de raad gestuurd, besluitvorming wordt na de zomer ’21 verwacht. In 2021 wordt het Stedenbouwkundig Plan uitgewerkt. Voor De Foreest wordt een bouwenvelop opgesteld, die past binnen het SPvE dat wordt gemaakt voor de Rabolocatie.

De Jaarbeurs wil de komende jaren haar hallen en de omliggende gronden herontwikkelen (Beurskwartier 2, 3 en 4). Hiervoor heeft Jaarbeurs een Masterplan gepresenteerd (dec. 2019). Met een Omgevingsvisie Jaarbeurs wil de gemeente de kaders en uitgangspunten voor de ontwikkeling van dit gebied vastleggen. In 2022 vindt de nadere uitwerking van onderzoeksvragen van de raad plaats, op basis van de startnotitie voor de Omgevingsvisie. Jaarbeurs heeft de gemeente onlangs meer tijd gevraagd voor het opstellen van een sluitende business case. Na verkenning van de mogelijkheden en het bepalen van de juiste faserings- en investeringsstrategie zal het college een uitgangspuntenbrief sturen aan de raad, op basis waarvan de Omgevingsvisie zal worden opgesteld. Deze zal naar verwachting in de loop van 2022 aan de raad worden voorgelegd.

Binnenstad
De Omgevingsvisie Binnenstad is voorgelegd aan de raad. Na vaststelling wordt deze visie de leidraad voor de kwaliteit die we zullen stimuleren in de binnenstad; kwaliteit van de openbare ruimte, van de gebouwen. Dit is belangrijk voor de kwaliteit van het economisch centrum, en ook voor wonen en werken. We werken toe naar een vergroot centrum zonder barrières in 2040.
Op kortere termijn zetten we in op verbetering van de openbare ruimte van het kernwinkelgebied, het Museumkwartier en het Universiteitskwartier. Actuele projecten zijn: parkeergarage Strosteeg, visie Tuinen van Moreelse, Vrouwjuttenhof, FAME en Wolvenplein.

Leidsche Rijn en Vleuten de Meern
We streven een gezond en duurzaam leef- en verblijfsklimaat na in Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern. Onze koers in deze ontwikkeling is een goede balans behouden tussen bebouwing en groen, voldoende ruimte voor werkgelegenheid en een passend voorzieningenniveau bieden. Ook werken we aan de doorontwikkeling van de knooppunten in lijn met de RSU 2040.

Voor de ontwikkeling op middellange termijn wordt in 2022 het bestemmingsplan woningbouw Haarrijn en Haarrijnseplas vastgesteld, waardoor we kunnen beginnen met de woningbouwontwikkeling en het aanleggen van de zonne-energie-eilanden. Met de STUW-corporaties zijn afspraken gemaakt over de ontwikkeling van een sociaal programma. Voor een aantal kavels in Leeuwesteyn en Haarrijn worden tenders voorbereid en aan de randen van het Máximapark komen weer clusters nieuwe zelfbouwkavels in de verkoop. In Rijnvliet worden voorbereidingen getroffen voor de verwerving van de laatste benodigde percelen. In Leidsche Rijn Centrum werken we aan de planbegeleiding van de hoogbouwkavelkavel en aan appartementencomplexen voor senioren, voor de doelgroep Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen en voor studentenhuisvesting. Ook worden de mogelijkheden bekeken voor een CPO-project. Voor Groenewoud verwacht de ontwikkelaar een omgevingsplan vast te kunnen laten stellen door de raad. Aan de inrichtingsplannen wordt gewerkt en de placemaking van het gebied start.

Na vaststelling van het SPvE Papendorp Noord starten we in 2022 met een Stedenbouwkundig Plan voor deelgebied Groenewoud Noord. Voor de mobiliteitshub in Papendorp wordt een schetsontwerp gemaakt. Het schetsontwerp verschaft ook (een eerste) inzicht in de bouwkosten en de kosten gemoeid met de exploitatie van de parkeervoorziening. Op basis van dat inzicht wordt het schetsontwerp en een financiële analyse ten behoeve van de realisatie van de parkeervoorziening aan de raad voorgelegd. Om het systeem van parkeren op afstand goed te laten functioneren werken we aan een fietsverbinding vanaf de mobiliteitshub, via een brug aan de zuidzijde van de Martin Luther Kingbrug naar het Beurskwartier. We werken aan de planvoorbereiding van een hotel aan het Taatsenplein en verwachten interesse in kantoorkavels in Papendorp wat tot nieuwe bouwontwikkelingen kan leiden.

Voor Strijkviertel stellen we in 2022 een omgevingsplan vast en het definitief ontwerp voor de openbare ruimte, waarna het bouwrijpmaken kan starten. In 2022 voeren we gesprekken met ontwikkelaars over de uitgifte van deze bedrijfskavelvelden. We betrekken MBO studenten bij het ontwerp van de openbare ruimte.
In Leidsche Rijn Centrum ronden we in 2022 de tenderprocedure af voor de cultuurkavel Berlijnplein, het culturele hart van Leidsche Rijn met als thema "De toekomst van de stad". Op deze plek komt, op basis van de culturele programmering en co-creatie, een complex aan circulaire gebouwen. Het eerste hockeyveld, als uitbreiding van sportpark Rijnvliet, wordt in gebruik genomen. De mogelijkheden voor uitbreiding van het sportpark met een derde rugbyveld is in onderzoek. Ook werken we aan een plan voor vergroeningsmogelijkheden in Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern.
Verder werken we in 2022 aan een aantal IPOKS en IDOCS, bouwenveloppen en bestemmingsplannen om nieuwe initiatieven en planuitwerkingen mogelijk te maken, bijvoorbeeld voor de realisatie van (sociale) huurwoningen op het terrein Kloosterweide in Vleuten. Voor de ontwikkeling van een horecagelegenheid bij De Tol zal in 2022 een tenderprocedure gestart worden voorbereid. In het gebied rond Ockhuizen wordt de plaatsing van zonnepanelen verder onderzocht in combinatie met de aanplant van nieuw bos. Er wordt een bestemmingsplan gemaakt voor de ontwikkeling van het Zuidoostkwadrant in De Meern. De Ontwerpstudie Rijnenburg ronden we Q1 af wordt gefaseerd uitgevoerd.

Komend jaar streven wij er in Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern naar om ongeveer 1.100 woningen in aanbouw te nemen en een passend voorzieningenaanbod. Voorzichtigheidshalve gaan we er niet van uit dat de hoogbouwkavel start met de bouw. In 2022 is ongeveer een kwart van die 1.100 woningen sociale huur, 14% middenhuur en 8,5% betaalbare koop. De andere helft is verdeeld in 24% beleggers huur en 24,5% vrije sector koop.

In Leidsche Rijn Centrum wordt in 2022 bij de Hogeweidebrug, ook wel Gele brug genoemd, bouwblok Bellevue in aanbouw genomen. Naast het winkelgebied gaan appartementengebouwen en kantoren in aanbouw. De kavels worden, onder andere voor de hoogbouwkavel, diverse woongebouwen en de uitbreiding van basisschool Onder de Bogen, bouwrijp gemaakt. Dit is gezien de hoogteverschillen en vele lopende werkzaamheden complex. Er wordt gebouwd aan het Kindcentrum Leeuwesteyn en in Langerak wordt het tijdelijke schoolgebouw gereed gemaakt als definitieve locatie voor De Klimroos. De nieuwbouw van de basisscholen aan de Passiebloemweg gaat van start. Tegelijkertijd wordt Kindercluster De Weide Wereld grondig verbouwd, waardoor enkele organisaties tijdelijke huisvesting nodig hebben in de omgeving. Ook de Willibrordschool in Vleuten zal in 2022 haar schoolgebouw gaan uitbreiden. De planvorming voor een nieuwe VO-school zal, na een definitieve locatiekeuze, worden uitgewerkt en daarvoor wordt een omgevingsplan voorbereid. Door de Coronacrisis was het moeilijk een belegger te vinden voor de ontwikkeling van het hotel en kantoor naast station Utrecht Leidsche Rijn. We verwachten dat dit in 2022 lukt en vervolgens gestart kan worden met de bouw. We merken dat er weer meer interesse ontstaat voor kantoorkavels in Leidsche Rijn Centrum wat tot nieuwe bouwontwikkelingen kan leiden. We verwachten in 2022 de bouw van een woon-zorgcomplex in Hoge Woerd. In Haarzicht en Vleuterweide worden de laatste woningen gebouwd en opgeleverd. In 2022 worden ook woningbouwontwikkelingen in Het Zand, Rijnvliet, LRC Oost en Leeuwesteyn opgeleverd. De openbare ruimte wordt ingericht in aansluiting op deze woningen en voorzieningen.
Op de werklocaties De Wetering-Zuid en Haarrijn leveren meerdere bedrijven panden op in 2022. Ook wordt gebouwd aan twee horecagelegenheden in Hooggelegen, start de bouw van een brandstofverkooppunt en voeren we gesprekken over de uitgifte van de laatste bedrijfskavel(s) in het gebied Oudenrijn, De Wetering-Zuid en Haarrijn.

Op het gebied van recreatiemogelijkheden in het buitengebied worden voorzieningen getroffen om de bereikbaarheid daarvan te verbeteren. Er wordt gewerkt aan een fietspad langs de Ockhuizerweg/ Polderweg en ook voor het gebied bij de Nedereindseplas plas wordt gewerkt aan optimalisatie van de recreatieve mogelijkheden. Het gebied bij de Hamlaan blijft vooralsnog beschikbaar als recreatiegebied. Met het graven van het noordelijk deel van de Vikingrijn is een directe waterverbinding vanuit Vleuten en Terwijde met het Máximapark ontstaan. Deze willen we in 2022 bevaarbaar maken door nog enkele barrières op te heffen. De recreatieve mogelijkheden nemen daarmee toe. In 2022 zetten we het initiatief voor de aanpassing van het entreegebied van het Máximapark aan de Utrechtseweg voort. We zoeken naar mogelijkheden voor beheergebouwen voor de vrijwilligersorganisaties in het Máximapark. In het Willem Alexanderpark worden de ontmoetingsplekken definitief ingericht en een skatebaan aangelegd als alternatief voor de tijdelijke skatebaan in Leidsche Rijn Centrum die wordt opgeheven. Verder zullen er aanvullende speel- en ontmoetingsplekken voor jongeren worden ontwikkeld en gerealiseerd in 2022. Op het gebied van infra wordt in 2022 het grondwerk voor de Verlengde geluidswal Veldhuizen afgerond en start de bouw van het geluidscherm op de grondwal. Op de al bestaande geluidswal worden zonnepanelen geplaatst.

Prestatiedoelstelling

P1.1.3 Samenwerken met partners en invloed uitoefenen op verschillende niveaus

In de Europese begrotingsperiode 2021-2027 concentreert de Europese Commissie haar inzet op vijf beleidsdoelstellingen:

- Een slimmer Europa
- Een groener, koolstofvrij Europa
- Een beter verbonden Europa
- Een socialer Europa
- Een Europa dat dichter bij de burger staat

Thema's die goed aansluiten bij de Utrechtse ambities en die goede aanknopingspunten bieden voor aanvragen op onderwerpen die aansluiten bij onze ambities. Om de subsidiemogelijkheden optimaal te benutten onderzoeken we actief onze kansen in Europese subsidieprogramma's, zoals Horizon2020, Interreg, en het European Urban Initiative. De laatste jaren is een groot aantal aanvragen goedgekeurd voor een palet aan onderwerpen. Nieuwe (Europese) programma's zijn ontwikkeld onder de nieuwe meerjarenbegroting en vanaf 2022 zullen er weer veel aanvraagmogelijkheden zijn. In 2022 zetten we in op aanvragen voor Europese subsidies die aansluiten bij onze opgaven en ondersteunend zijn voor de realisatie daarvan. Ook kijken we nadrukkelijk hoe we Europese middelen kunnen inzetten voor herstel na de Corona-crisis. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van een aantal belangrijke Europese subsidieregelingen en voor welke opgaven deze relevant zijn.

	Horizon Europe	Interreg NWE	Interreg NSR	Interreg Europe [1]	European Urban Initiative	EFRO en REACT-EU [2]	ESF+	AMIF	EU 4Health	LIFE	Digital Europe	ERASMUS+	CERV	CEF	Creative Europe
Duurzame energie	√	√	√		√	√				√				√	
Duurzame mobiliteit	√		√		√	√				√				√	
Veerkracht en gelijke kansen					√		√	√				√	√		√
Vergroenen en verdichten in balans	√	√	√		√					√				√	
Werk voor iedereen		√	√		√	√	√					√			
Woningmarkt in balans					√										
Zorg dichtbij en op maat	√	√							√						
Digitale stad	√	√	√		√	√					√			√	
Samenwerking in buurt, stad en regio					√	√			√				√		√
Transparante, slagvaardige organisatie				√							√				

Gericht op het versterken van een slagvaardige overheid met betrekking tot alle opgaven. De middelen uit React-EU worden via het EFRO-programma Kansen voor West ingezet.
Conform onze ambities onderhouden we intensieve samenwerking op het gebied van Europese subsidiewerving en –lobby met regionale partners. In algemene zin kijken we naar meer structurele, strategische regionale samenwerking om de grote maatschappelijke uitdagingen die op ons afkomen, om te zetten naar economische kansen voor de regio.

Samenwerking tussen partijen, bijvoorbeeld tussen overheid, bedrijfsleven, kennisinstellingen en/of maatschappelijke organisaties, is veelal een voorwaarde om succesvol te zijn met Europese subsidies. Dit sluit ook aan bij onze visie op de (regie) rol van de gemeente. We spelen hierop in door samen te werken met bijvoorbeeld kennisinstellingen, de Economic Board Utrecht en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij en culturele instellingen. Maar ook met andere partijen en organisaties die bijdragen aan het realiseren van onze opgaven, zoals woningcorporaties, ontwikkelaars en onderwijsinstellingen.

Naast Europese subsidiemogelijkheden versterken we ook onze inzet op het benutten van provinciale en nationale mogelijkheden. Daarbij zetten we in op het agenderen van de opgaven van de stad bij de verschillende overheidslagen, en op het ontwikkelen van aanvragen en proposities wanneer de mogelijkheden zich voordoen.

Kansen voor West
'Kansen voor West' is het samenwerkingsprogramma van G4 (de steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht) en P4 (de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland), waarmee we als Landsdeel West-Nederland aanspraak maken op subsidie uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). De programmaperiode van Kansen voor West II (2014-2020) loopt richting einde. De beschikbare subsidiemiddelen zijn nagenoeg allemaal toegekend aan projecten. De uitvoering van het programma loopt tot en met 2023 door via de implementatie van projecten en de monitoring en verantwoording van het programma.
In 2022 start een nieuw subsidieprogramma waarmee we met onze samenwerkingspartners in West-Nederland (G4 en P4) een beroep doen op de nieuwe structuurfondsmiddelen uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (2021-2027). Vanuit Landsdeel West-Nederland dienen we als G4 en P4 een gezamenlijk Operationeel Programma 'Kansen voor West III' als subsidieaanvraag in Brussel in. Hiermee komt opnieuw Europees geld beschikbaar voor innovatieve projecten gericht op innovatie en klimaat/duurzaamheid en voor duurzame stedelijke ontwikkeling in de G-4 steden.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
02-1-1-1	Het opstellen van ruimtelijke kaders	5.537	529	544	544	544	544
02-1-1-2	Voorbereiden/realiseren bouwrijpe grond	330.143	60.746	51.718	156.841	56.426	39.102
02-1-1-3	Samenwerken met partners	61	0	0	0	0	0
Totaal baten		**335.742**	**61.275**	**52.262**	**157.385**	**56.970**	**39.646**
Lasten							
02-1-1-1	Het opstellen van ruimtelijke kaders	5.874	9.313	1.557	404	-2.131	456
02-1-1-2	Voorbereiden/realiseren bouwrijpe grond	151.609	57.750	48.862	156.140	55.725	38.401
02-1-1-3	Samenwerken met partners	1.562	1.421	1.468	1.468	1.468	1.468
Totaal lasten		**159.044**	**68.484**	**51.887**	**158.012**	**55.062**	**40.325**
Saldo baten en lasten		**176.698**	**-7.209**	**375**	**-627**	**1.908**	**-679**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		12.010	35.776	9.097	5.810	6.260	5.575
Onttrekking reserves		39.469	52.991	9.900	9.799	8.465	11.051
Geraamd resultaat		**204.156**	**10.006**	**1.177**	**3.362**	**4.112**	**4.797**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Het opstellen van ruimtelijke kaders
De geraamde lasten en baten op deze doelstelling bestaan grofweg uit:

- Uitnames die samenhangen met de verdeling van de overhead. Deze lasten worden gedurende het jaar toegerekend aan de producten: lasten -9,6 miljoen euro.
- Het budget dat in 2022 beschikbaar is voor de voorbereiding van de gemeente op de Omgevingswet: lasten 1,7 miljoen euro.
- De beschikbare middelen vanuit de Investeringsimpuls Ruimtelijke Strategie Utrecht: lasten 6,3 miljoen euro.
- Het budget voor Strategie, dat vooral bestemd is voor de uitwerking en realisatie van thema's op het vlak van gezond stedelijk leven voor iedereen en het verbinden van partners aan die opgave: lasten 0,6 miljoen euro.
- Het budget voor het opstellen van stedelijke kaders (bestemmings-, omgevings- en ruimtelijke plannen): lasten 2,4 miljoen euro, baten 0,5 miljoen euro.

In 2022 zijn de geraamde lasten 7,7 miljoen euro lager dan in 2021. Dit komt vooral doordat de beschikbare middelen vanuit de Investeringsimpuls Ruimtelijke Strategie jaarlijks fluctueren. De lasten voor de komende jaren zijn aangepast aan de planning uit het Meerjarenperspectief Ruimte 2021 (MPR 2020). Daarnaast is in 2022 het budget voor de voorbereiding op de Omgevingswet 1,0 miljoen euro lager dan in 2021.

Voorbereiden/realiseren bouwrijpe grond
De cijfers in de tabel zijn gebaseerd op de meerjarige grondexploitaties binnenstedelijk, Leidsche Rijn en Stationsgebied die onderdeel uitmaken van het vastgestelde Meerjarenperspectief Ruimte 2021 (MPR 2021). Ook de lasten en baten van de overige gebiedsontwikkelingen zijn hier begroot.

Grondexploitaties binnenstedelijk
In 2022 zijn de geraamde baten 8,2 miljoen euro. Dit bedrag bestaat voornamelijk uit verkopen van gronden binnen de grondexploitaties Merwedekanaalzone 4 defensieterrein, Oudenrijn West en Isotopenweg.

De geraamde lasten zijn 8,1 miljoen euro. Dit bedrag bestaat voor 9,5 miljoen euro uit kosten voor bouw- en woonrijp maken en milieumaatregelen. Daarnaast heeft 4,3 miljoen euro in de raming betrekking op plan- en VAT-kosten (de kosten voor voorbereiding, administratie en toezicht), verwerving, tijdelijk beheer, rente en overige kosten. De verrekening met de balansrekening Onderhanden Werk bedraagt -5,7 miljoen euro. De balansrekening Onderhanden Werk bevat de boekwaarde van de lopende binnenstedelijke grondexploitaties. Meer toelichting op de boekwaarde en Onderhanden Werk is te vinden in het MPR 2021.

Het voordelig saldo van lasten en baten is 0,1 miljoen euro. Dit betreft de inkooptaakstelling op de binnenstedelijke grondexploitaties (die leidt tot een voordelig saldo van 0,2 miljoen euro) en de bijdrage aan promotie- en acquisitie (die leidt tot een nadelig saldo van 0,1 miljoen euro).

Grondexploitatie Leidsche Rijn
In 2022 zijn de geraamde baten 42,6 miljoen euro. Van deze opbrengsten zijn 35,2 miljoen euro uitgiftes van gronden ten behoeve van woningen (Rijnvliet, Leeuwesteyn Noord, Máximapark) en 7,4 miljoen euro uitgiftes van gronden ten behoeve van niet-woningen (De Wetering-zuid, Papendorp Noord, Haarrijn, Leidsche Rijn centrum en Centrale zone).

De geraamde lasten bedragen 38,2 miljoen euro. Dit bedrag bestaat voor 30,1 miljoen euro uit kosten voor bouw- en woonrijp maken (voornamelijk Rijnvliet, Leeuwesteyn Noord, Máximapark, Leidsche Rijn Centrum, overall grondexploitatie en hoofdinfrastructuur). Daarnaast is 7,5 miljoen euro geraamd voor plan- en VAT-kosten en 5 miljoen euro voor kosten voor verwerving en tijdelijk beheer. Bijdragen aan derden worden op 7,1 miljoen euro geraamd en de rentelasten op 1,2 miljoen euro negatief. Aan het Onderhanden werk op de balans wordt 10,2 miljoen euro onttrokken. De balansrekening Onderhanden

Werk bevat de boekwaarde van de grondexploitatie Leidsche Rijn. Meer toelichting op de boekwaarde en Onderhanden Werk is te vinden in het MPR 2021.

Het voordelig saldo van lasten en baten is 4,5 miljoen euro. Dit betreft de jaarlijkse afdracht aan de algemene middelen.

Grondexploitatie Stationsgebied
In 2022 worden geen baten verwacht. De resterende baten van de grondexploitatie zijn begroot in de jaarsnede 2023.

De verwachte lasten in 2022 zijn geraamd op 2,9 miljoen euro negatief. Dit bedrag is het saldo van de verwachte kosten die betrekking hebben op de in uitvoering genomen werken (26,0 miljoen euro) en de verrekening met de balansrekening Onderhanden Werk (28,9 miljoen euro). De verwachte kosten voor het bouw- en woonrijp maken van onder andere de Catharijnesingel, Jaarbeursplein en omgeving, de Sijpesteijnkade en Forum Noord zijn geraamd op 16,8 miljoen euro. De hiermee samenhangende plan- en proceskosten voor planning en toezicht en overig, zoals kosten voor tijdelijke maatregelen in de openbare ruimte zijn begroot op 9,2 miljoen euro.

Het voordelig saldo van lasten en baten is 2,9 miljoen euro. Dit betreft de afdracht aan de algemene middelen.

Overige gebiedsontwikkelingen
In 2022 bedragen de lasten op deze prestatiedoelstelling 5,4 miljoen euro. Deze bestaan voornamelijk uit plankosten die voortkomen uit het afsluiten van intentieovereenkomsten en anterieure overeenkomsten, ontwikkelstrategieën, (omgevings)visies en uitwerkingsstudies. Op basis van ervaring verwachten wij bijdragen van particuliere initiatiefnemers van 0,8 miljoen euro.

Samenwerken met partners
De begrote lasten laten vanaf 2021 een stabiel beeld zien.

Mutaties reserves
De toevoeging aan de reserves van 9,1 miljoen euro bestaat uit:

- Een toevoeging aan de reserve Grondexploitatie van 2,8 miljoen euro: dit zijn de middelen die in de Voorjaarsnota 2017 beschikbaar zijn gesteld voor de Merwedekanaalzone OPG en Busstalling (1,1 miljoen euro), en voor Lombokplein en doorvaarbare Leidse Rijn (1,6 miljoen euro).
- Een toevoeging aan de reserve Investeringsimpuls RSU van 6,3 miljoen euro: deze toevoeging is conform besluitvorming
    - Voorjaarsnota 2016: 1,1 miljoen euro voor een kwaliteitsimpuls van de openbare ruimte in de binnenstad;
    - Voorjaarsnota 2018: 2,3 miljoen euro voor onverhaalbare (plan)kosten en voor rondje Stadseiland);
    - Programmabegroting 2021: 0,3 miljoen euro voor fietsmaatregelen gekoppeld aan gebiedsontwikkeling en
    - Voorjaarsnota 2021: 2,5 miljoen euro voor investeringen in een gezonde ontwikkeling van de stad (speelplaats de Kameleon) en voor de integrale programma-aanpak Kanaalstraat/Damstraat en Amsterdamsestraatweg).

De onttrekking aan de reserves van 9,9 miljoen euro bestaat uit:

- Een onttrekking aan de reserve grondexploitatie van 3,0 miljoen euro: dit betreft de jaarlijkse afdracht aan de algemene middelen (2,1 miljoen euro), de dekking van de kosten voor promotie en acquisitie (0,1 miljoen euro) en de dekking van het product gebiedsmanagement (0,8 miljoen euro).
- Een onttrekking aan de reserve Investeringsimpuls RSU van 6,2 miljoen euro; deze onttrekking dekt de geraamde lasten voor de Investeringsimpuls RSU. De lasten voor 2022 zijn aangepast aan de planning uit het Meerjarenperspectief Ruimte 2021 (MPR 2021).
- Een onttrekking aan de reserve inkooptaakstelling Leidsche Rijn van 0,7 miljoen euro, ten gunste van de algemene middelen.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Grondexploitaties Meerjarige raming van de baten (cashflow) uit de actualisatie van de grondexploitaties conform MPR 2021	I	-9.050	96.073	-4.342	-21.666
Overige baten		37	37	37	37
Totaal baten		**-9.013**	**96.110**	**-4.305**	**-21.629**
Lasten					
Grondexploitaties Meerjarige raming van de lasten (cashflow) uit de actualisatie van de grondexploitaties conform MPR 2021	I	-9.049	98.929	-1.486	-18.810
Investeringsimpuls RSU Jaarlijkse fluctuatie op basis van de planning in het MPR 2021	I	-6.864	-6.848	-8.182	-5.596
Invoering Omgevingswet Afloop van het budget dat tot en met 2023 beschikbaar is voor het invoeren van de Omgevingswet	S	-1.490	-1.890	-3.090	-3.090
Bedrijfsmiddelen SO Toename is het gevolg van mutaties in het ontwikkelbudget. Dit budget wordt bij de volgende begrotingswijziging verdeeld naar de opgaves	I	521	-249	-249	-249
Gebiedsmanagement Afloop van het budget Uitwerking RSU 2040 dat tot en met 2022 beschikbaar is	S	161	-539	-539	-539
Overige lasten		123	123	123	123
Totaal lasten		**-16.597**	**89.528**	**-13.422**	**-28.159**
Saldo baten en lasten		**7.584**	**6.582**	**9.117**	**6.530**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

Subdoelstelling 1.2 Beheer van erfpachtcontracten en indien gewenst het afstoten van gemeentelijke vastgoed

Indicatoren subdoelstelling

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P1.2.1	Jaarlijkse afdracht op conversies en bestemmingswijzigingen	n.v.t.	13,0 miljoen	2,8 miljoen	2,8 miljoen	2,8 miljoen	2,8 miljoen
P1.2.1	Netto jaarlijkse opbrengst uitgifte gemeentelijk bezit (in periode 2016-2018)	n.v.t	6,3 miljoen	0	0	0	0
P1.2.1	Resultaat op het product erfpachtbeheer	n.v.t.	13,8 miljoen	14,4 miljoen	14,8 miljoen	14,8 miljoen	14,8 miljoen

Analyse	
Jaarlijkse afdracht op conversies en bestemmingswijzigingen	De doelstelling is structureel van aard
Netto jaarlijkse opbrengst uitgifte gemeentelijk bezit (in periode 2016-2018)	Het resultaat op de prestatieindicator is afhankelijk van het vrijkomen van gemeentelijke eigendommen voor uitgifte in erfpacht of verkoop. Daarmee is het volledig incidenteel van aard.
Resultaat op het product erfpachtbeheer	Het verschil tussen de opbrengst 2020 en de raming 2021 bestaat uit de indexatie op de erfpachtopbrengsten ter dekking van de loon & prijscompensatie.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

Economische meerwaarde die ontstaat door bestemmingswijziging of verruiming inzetten voor gemeentelijke investeringen

De gemeente Utrecht is met ingang van 1 februari 2015 gestopt met de uitgifte van grond in erfpacht voor projecten en nieuwbouw waarin wonen de hoofdfunctie vormt. Erfpachters met bestaande erfpachtcontracten met de functie wonen waarvoor de canon eeuwigdurend is afgekocht kunnen inmiddels ook het bloot eigendom van de grond verwerven. Voor met name andere functies dan wonen kan er nog sprake zijn van erfpacht, dat wil zeggen dat het volledig gebruik van het onroerend goed, tegen een vergoeding, aan de erfpachter ten goede komt.
Door een wijziging van het gebruik of de bestemming van de grond (bijvoorbeeld door sloop, uitbreiding of nieuwbouw) kan een waardestijging van de grond ontstaan. Deze zogenaamde meerwaarde dient op grond van de erfpachtovereenkomst aan de gemeente als erfverpachter te worden afgedragen. Door deze benadering is erfpacht (= het in rekening brengen van meerwaarde) onderdeel van het gemeentelijk grondbeleid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling

P1.2.1 Op verzoek en indien passend in ruimtelijke doelstellingen toepassen van conversies en bestemmingswijzigingen

Als de voorgenomen bestemmingswijziging of verruiming past binnen de gemeentelijke doelstellingen dan wordt de bestaande erfpachtovereenkomst aangepast en wordt door middel van een (onafhankelijke) taxatie de meerwaarde vastgesteld. Deze meerwaarde wordt in rekening gebracht bij de erfpachter. Met de woningcorporaties, verenigd in de Stichting Utrechtse Woningcorporaties (STUW), zijn

in de Prestatieafspraken 2020-2022 bij verkoop van corporeel bezit de hoogte en besteding van de meerwaardeafdracht geregeld.
Daarnaast is het mogelijk om een erfpachtrecht met een jaarlijkse canon te wijzigen in een eeuwigdurend afgekocht erfpachtrecht, een zogenaamde conversie. De opbrengsten hiervan worden minder door het feit dat steeds meer jaarlijks te betalen vergoedingen zijn omgezet in eeuwigdurende afkoop. Eind 2017 heeft de gemeenteraad de Conversieregeling Erfpachten 2017 vastgesteld met een mogelijkheid voor particuliere woningeigenaren die hun canon nog niet eeuwigdurend hebben afgekocht dit onder gunstige voorwaarden te doen. Na afloop van de introductieperiode is de regeling voortgezet onder de hierin opgenomen voorwaarden.

Prestatiedoelstelling
P1.2.2 Uitgeven gemeentelijk grondbezit indien besloten is het vastgoed af te stoten

In het coalitieakkoord 2018-2022 is afgesproken om de maatschappelijke waarde van vastgoed centraal te stellen. Gemeentelijke eigendommen waarvan de functie niet past in het gemeentelijk vastgoedbeleid zullen we afgestoten.

Prestatiedoelstelling
P1.2.3 Ontvangen van de erfpachtcanons, administratieve behandelingen en handhaven van bepalingen van erfpachtcontracten

De bestaande erfpachtovereenkomsten moeten worden beheerd. Het administratieve beheer (innen canon, administratief verwerken van de voorwaarden en wijzigingen) valt onder deze doelstelling. Daarnaast worden, om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan op in erfpacht uitgegeven gronden, de erfpachtvoorwaarden gehandhaafd.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
02-1-2-1	Conversies en bestemmingswijzigingen	19.581	7.515	7.518	7.518	7.518	7.518
02-1-2-2	Uitgeven gemeentelijk grondbezit	8.694	635	653	653	653	653
02-1-2-3	Erfpachtbeheer	13.864	14.372	14.800	14.800	14.800	14.800
Totaal baten		**42.139**	**22.523**	**22.971**	**22.971**	**22.971**	**22.971**
Lasten							
02-1-2-1	Conversies en bestemmingswijzigingen	6.498	4.744	4.752	4.752	4.752	4.752
02-1-2-2	Uitgeven gemeentelijk grondbezit	2.288	634	649	649	649	649
02-1-2-3	Erfpachtbeheer	3.655	4.394	4.492	4.492	4.492	4.492
Totaal lasten		**12.441**	**9.772**	**9.893**	**9.893**	**9.893**	**9.893**
Saldo baten en lasten		**29.699**	**12.751**	**13.078**	**13.078**	**13.078**	**13.078**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		107	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**29.592**	**12.751**	**13.078**	**13.078**	**13.078**	**13.078**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Conversies en bestemmingswijzigingen erfpachten
In de begroting is rekening gehouden met een jaarlijkse netto-opbrengst van 2,8 miljoen euro uit conversies van erfpachtrechten en meerwaardeafdrachten uit bestemmingswijzigingen op erfpachtgronden. Het daadwerkelijke resultaat is afhankelijk van het aantal verzoeken tot conversie en bestemmingswijziging uit de markt en wisselt hierdoor van omvang in de jaren.

Over meerwaardeafdracht bij wijziging van de bestemming van de grond uitgegeven ten behoeve van sociale huurwoningen zijn met de corporaties de 'Prestatieafspraken 2020 – 2022: Werken aan balans' gemaakt. Hierin is overeengekomen dat de corporaties bij verkoop en integrale herontwikkeling 100% van de meerwaarde van de grond aan de gemeente afdragen, conform de bestaande erfpachtcontracten. Twee-derde deel van deze afgedragen meerwaarde zal, via de door de gemeenteraad te bekrachtigen programmering, worden geïnvesteerd in stedelijke herontwikkeling. De hiervoor bestemde bedragen worden jaarlijks toegevoegd aan de voorziening Meerwaarde prestatieafspraken woningcorporaties.

Uitgeven van gemeentelijk bezit
In het coalitieakkoord 2018-2022 is afgesproken dat de verkooptaakstelling van de voorgaande jaren niet verlengd wordt. De opbrengsten bestaan daarmee uit incidentele uitgiftes (in erfpacht of verkopen) op basis van het huidige vastgoed- en uitgiftebeleid. De structurele raming van baten en lasten is gebaseerd op de opbrengst en ambtelijke inzet uit de uitgifte of verkoop van kleine percelen openbaar gebied aan particulieren (tuinuitgiftes).

Erfpachtcontracten en -beheer
De gemeente heeft in het verleden erfpachtovereenkomsten afgesloten en ontvangt hiervoor jaarlijks ruim 14 miljoen euro aan opbrengsten in de vorm van canon. Een erfpachtovereenkomst kan alleen afgesloten worden over gronden die de gemeente daadwerkelijk in haar bezit heeft. De gronden met een erfpachtbestemming zijn opgenomen in de bezittingen van de balans voor een bedrag van circa 190 miljoen euro. Voor de financiering van deze bezittingen wordt elk jaar de gemeentelijke omslagrente doorberekend aan het erfpachtbeheer voor een bedrag van ruim 3,8 miljoen euro. De overige lasten bestaan uit de kosten van het beheer, het handhaven van de bepalingen uit de erfpachtcontracten en het factureren van de canon en bedragen ruim 0,5 miljoen euro.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Loon- en prijscompensatie	S	448	448	448	448
Doorrekening van loon- en prijscompensatie					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**448**	**448**	**448**	**448**
Lasten					
Loon- en prijscompensatie	S	121	121	121	121
Doorrekening van loon- en prijscompensatie					
Overige lasten		0	0	0	0
Totaal lasten		**121**	**121**	**121**	**121**
Saldo baten en lasten		**327**	**327**	**327**	**327**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

Subdoelstelling 1.3 De bebouwde omgeving is veilig, leefbaar en tast de gezondheid niet aan.

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E1.3.1	Percentage 'slechte voorgevels' in de kwaliteitsmonitor ten opzichte van de totale voorraad	n.b	<0,10%	<0,30%	<0,30%	<0,30%	<0,30%

Analyse	
Percentage 'slechte voorgevels' in de kwaliteitsmonitor ten opzichte van de totale voorraad	Panden waarin gewoond, gewerkt of anderszins verbleven wordt, moeten voldoen aan de eisen uit het Bouwbesluit. De kwaliteit van bestaande panden wordt in de loop der jaren steeds beter in beeld gebracht. Wanneer een pand wordt aangetroffen dat niet voldoet, ondernemen wij de nodige actie naar de eigenaar om het pand kwalitatief weer voldoende op peil te krijgen.

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P1.3.1	Gegronde bezwaren op totaal aantal beschikte aanvragen omgevingsvergunningen	n.b.	0,48%	<1,0%	<1,0%	<1,0%	<1,0%
P1.3.1	De gecontroleerde (milieu-) activiteiten voldoen (na hercontrole) aan de regelgeving op het terrein van milieu en brandveilig gebruik	n.b.	96%	90%	90%	90%	90%
P1.3.1	Door de gemeente gecontroleerde bouwkundige en constructieve onderdelen voldoen bij oplevering aan de wetgeving	n.b.	100%	100%	100%	100%	100%

Analyse	
Gegronde bezwaren op totaal aantal beschikte aanvragen omgevingsvergunningen	Ons streven is om aanvragen omgevingsvergunningen goed af te handelen. Het percentage gegrondverklaringen na bezwaar is een indicatie van hoe vaak dit streven niet wordt gehaald. We willen dit percentage zo laag mogelijk houden. De doelstelling blijft de komende jaren ongewijzigd.
De gecontroleerde (milieu-) activiteiten voldoen (na hercontrole) aan de regelgeving op het terrein van milieu en brandveilig gebruik	Wij richten het toezicht en de handhaving zo in dat de door ons ge(her)controleerde (milieu-)activiteiten voldoen aan de Milieu wet- en regelgeving en de brandveiligheid (Bouwbesluit). Het ambitiepercentage staat op 90%, omdat voor de meeste ondernemers goed informatie en controle en waarschuwingen voldoende zijn om naleving van wet en-regelgeving te borgen . Bij de overige ondernemingen is sanctionering nodig is om hen naar het gewenste gedrag te bewegen. De doelstelling blijft de komende jaren ongewijzigd.
Door de gemeente gecontroleerde bouwkundige en constructieve onderdelen voldoen bij oplevering aan de wetgeving	We toetsen of nieuw- en verbouw voldoet aan het bouwbesluit. Dit is een wettelijke vereiste. De doelstelling blijft de komende jaren ongewijzigd.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E1.3.1 Veiligheid, leefbaarheid, milieu en gebruik van de bebouwde omgeving voldoen aan wet- en regelgeving

- Wij zorgen ervoor dat het oprichten, slopen of wijzigen van gebouwen voldoet aan de wettelijke en lokale regelgeving en dat de implementatie en uitvoering van (nieuwe) wet- en regelgeving betrouwbaar, professioneel en klantgericht is.
- Het leefmilieu beschermen wij tegen aantasting door bedrijfsmatige activiteiten en bodemverontreiniging. Het beperken van overlast voor de omgeving is daarbij een belangrijk aandachtspunt.
- Wij dragen bij aan het behouden van de bestaande woningvoorraad, ondersteunen in de opgave van de energietransitie, dragen bij aan een rechtvaardige/rechtmatige verdeling van (sociale) woonruimte en het behouden van een prettige woon- en leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P1.3.1 We toetsen en houden toezicht op alle vergunningaanvragen, integraal en onbevooroordeeld

- Bij alle vergunningaanvragen toetsen wij of een initiatief past binnen het bestemmingsplan of de beheersverordening, technisch voldoet aan het Bouwbesluit, waaronder die voor duurzaam bouwen, en voldoet aan onze welstandscriteria. Als plannen niet passen binnen de planologische kaders beoordelen wij de afwijking ook op milieu-, verkeerskundige, economische en archeologische aspecten en wegen wij daarbij de belangen van omwonenden. Bij aanvragen uit bestuurlijke aandachtsgebieden en bij het vermoeden van vastgoedfraude (huisjesmelkers) zetten wij in op onze mogelijkheden uit de wet Bibob.
- Wij houden toezicht op de naleving van vergunningen bij de oprichting, wijziging en sloop van gebouwen of asbestverwijdering. De belangen van derden (zoals omwonenden) worden zorgvuldig meegewogen zowel in het voortraject als tijdens de uitvoering (zoals onder meer in het bouwveiligheidsplan).
- In het vergunningverleningsproces vormen zekerheid, begrip, gemak en samenwerking met de aanvrager van uit een “ja, mits-houding” de basis voor onze activiteiten. Wij bieden particuliere en professionele aanvragers, voorafgaand aan de vergunningaanvraag, de mogelijkheid tot (digitaal) overleg. Ook zetten wij regisseurs in op grote en/of bijzondere initiatieven. Onze besluiten en bijlagen verzenden we digitaal. Met deze eenvoudige, klantgerichte en toegankelijke dienstverlening en heldere communicatie krijgen we een betere afstemming, minder complicaties en een vlotte doorloop in het vergunningverleningsproces. We managen de verwachtingen.
- Wij controleren de uitvoering van bouwwerken volgens het Landelijk toezichtprotocol. Voor kleine bouwwerken voeren wij alleen de eindcontrole uit, tenzij deze bouwwerken een grote impact hebben op de omgeving. De constructieve berekeningen controleren wij volgens het Landelijk toetsingsprotocol.
- Wij zetten ons in om bouwhinder te voorkomen en bouwoverlast te beperken. Door gebruik te maken van bewoners-/omgevingsbegeleiding, de toolbox Bouwhinder en het Utrechts Bouwveiligheidsplan (BLVC-plan) stimuleren wij betere communicatie met belanghebbende partijen. Hierdoor signaleren wij eerder (mogelijke) knelpunten en worden deze sneller opgelost.
- Vanaf 1 juli 2022 is de Omgevingswet met het Omgevingsplan en via het overgangsrecht geldende lokale verordeningen van toepassing. Tegelijkertijd treedt de Wet kwaliteitsborging in werking. Werkprocessen passen wij daarop aan, zowel voor vergunningverlening als voor toezicht en handhaving.

- Na 1 juli 2022 valt een deel van de technische beoordeling van omgevingsvergunningaanvragen en het technisch toezicht daarop onder de Wet kwaliteitsborging en is dan ondergebracht bij een onafhankelijke kwaliteitsborger. Rapportage door de kwaliteitsborger aan de gemeente loopt via een "dossier bevoegd gezag". Handhaving blijft bij de gemeente. Dit geldt voor een groot deel van de omgevingsvergunningaanvragen (betreft gevolgklasse I).

Prestatiedoelstelling

P1.3.2 We houden toezicht op de naleving van de milieuregels, de kwaliteit en het gebruik van de bestaande gebouwen en terreinen en treden op tegen woonfraude

- Wij houden toezicht op de naleving van (milieu) wet- en regelgeving bij bedrijven. We leggen hierbij de nadruk op het toezicht op risicovolle activiteiten. Toezicht houden op energiebesparing en duurzame energieopwekking vormen een integraal onderdeel van het werk. Hierbij informeren wij bedrijven over energiemaatregelen. Ook behandelen we meldingen van overlast en hinder door bedrijven.
- Voor risicovollere bedrijven voert de RUD Utrecht het toezicht op milieuwetgeving uit. De RUD Utrecht houdt ook toezicht op bodemsaneringen en grondtoepassingen. Hierbij hebben illegale handelingen en saneringen de bijzondere aandacht.
- Voor de bestaande bouw richt ons toezicht zich naast het gebruik en de veiligheid ook op de gezondheid (binnenmilieu), energiebesparing, duurzaamheid en uitstraling van gebouwen. Bijvoorbeeld door te informeren over energiemaatregelen en oog te hebben voor het comfort van woningen. Hiermee verbeteren wij continu de kwaliteit van de stad. We hebben via pilots en proefprojecten ook aandacht voor circulair bouwen en de gevolgen voor het toezicht.
- Voor zowel het milieu- als het bouwtoezicht hanteren we bij voorkeur een toezichtstijl gebaseerd op verleiden, stimuleren en informeren. Daarbij spelen wij in op signalen en behoeften vanuit onze omgeving, bijvoorbeeld via bewonersmeldingen of vragen van de wijkbureaus. Wanneer nodig treden we echter strikt handhavend op.
- Wij maken voor een aantal taken gebruik van datagedreven sturing (onder meer bij het opsporen van overtredingen). Hierdoor zijn wij eerder en vaker op plekken waar de regels overtreden worden.
- Samen met de woningcorporaties onderzoeken we meldingen van onrechtmatige bewoning (illegale bewoning van de sociale woningvoorraad).
- Wij controleren overlastmeldingen en we handhaven bij illegale situaties zoals illegale kamerverhuur en strijdig gebruik. We behandelen alle meldingen en zoeken daarbij zoveel mogelijk aansluiting bij gebiedsgerichte projecten of hanteren een thematische aanpak. Zo zetten we bijvoorbeeld het project 'Huisjesmelkers en ondermijnende criminaliteit' voort en pakken we onder meer vastgoedmisbruik aan. We volgen notoire overtreders intensief op naleving van wet- en regelgeving. We richten ons op de huisjesmelkers waarbij sprake is van achterstallig onderhoud, brandonveiligheid en intimidatie. Daarnaast houden we actief toezicht en onderzoeken we netwerken rond vastgoed waar sprake is van criminele activiteit. Dit levert meer veilige en betaalbare woonruimte op voor onze bewoners, gaat verloedering van de woonomgeving en verdere criminalisering tegen, zoals mensenhandel, illegale hennepteelt en ondermijning.
- We helpen VvE's (Verenigingen van Eigenaren) met het opstellen van meerjarenonderhoudsplannen. Daarbij stimuleren we maatregelen voor energiebesparing, de aanschaf van zonnepanelen en voor veilige installaties (APK).

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
02-1-3-1	Toetsen en toezicht houden vergunningen	16.576	15.924	16.457	16.457	16.457	16.457
02-1-3-2	Toezicht op naleving van milieuregels	675	903	933	933	933	933
Totaal baten		**17.251**	**16.827**	**17.390**	**17.390**	**17.390**	**17.390**
Lasten							
02-1-3-1	Toetsen en toezicht houden vergunningen	9.962	9.944	9.792	9.787	9.787	9.787
02-1-3-2	Toezicht op naleving van milieuregels	5.177	6.509	6.651	6.630	6.630	6.630
Totaal lasten		**15.139**	**16.452**	**16.442**	**16.417**	**16.417**	**16.417**
Saldo baten en lasten		**2.112**	**375**	**948**	**973**	**973**	**973**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		1	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		543	133	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**2.655**	**508**	**948**	**973**	**973**	**973**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Toetsen en toezicht houden vergunningen
De lasten zijn in 2021 incidenteel hoger in verband met de invoeringskosten van de Wet op de Kwaliteitsborging voor de bouw (Wkb) per 1 juli 2022.

Mutaties in de reserve
- In 2021 wordt eenmalig 0,133 miljoen euro euro onttrekken aan de reserve, voorkomend uit de: Resultaatbestemming 2020. Het betreft; Rijksmiddelen voor energieprestatie gebouwen (0,42 miljoen euro)
- projectkosten implementatie Wkb (79.000 euro) en handhaving energielabel C kantoren (0,012 miljoen euro).

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Afwijking 1	S	563	563	563	563
Loon- en prijsstijging 2022					
Totaal baten		**563**	**563**	**563**	**563**
Lasten					
Afwijking 1	S	86	86	86	86
Loon- en prijsstijging 2022					
Afwijking 2	S	165	165	165	165
Registratieplicht toeristische verhuur (Voorjaarsnota 2021)					
Afwijking 3	S	-343	-343	-343	-343
Afloop van het incidentele projectbudget WKB en pilot Goed Verhuurderschap					
Overige lasten		82	57	57	57
Totaal lasten		**-10**	**-35**	**-35**	**-35**
Saldo baten en lasten		**573**	**598**	**598**	**598**

Verbonden Partijen

- Bijdrage 2022 Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) 1,707 miljoen euro.

2. Vergroten kansen op de woningmarkt en verbeteren van huisvesting bijzondere doelgroepen

Subdoelstelling 2.1 Streven naar passende huisvesting voor bewoners en woningzoekenden

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E2.1.1	Zoektijd huurwoning aanbodsysteem in jaren		6,4	4,5	4,5	5	5
E2.1.1	Bemiddelingstijd huurwoning voor uitstroom MO/BW in weken		n.v.t.	14	14	12	12
E2.1.1	Start bouw woningen		3.587	2.000	3.300	3800	3500

Analyse	
Zoektijd huurwoning aanbodsysteem in jaren	Deze indicator staat al lang op 4,5. Dit blijkt steeds niet realistisch en is daarom, mede gezien het verwachte aantal op te leveren sociale huurwoningen de komende jaren, aangepast.
Bemiddelingstijd huurwoning voor uitstroom MO/BW in weken	Bij de start van de uitvoering van het Plan van Aanpak in 2019 is de ambitie vastgelegd om in 2022 alle urgente kwetsbare cliënten binnen drie maanden passende woonruimte en passende begeleiding aan te bieden. Kandidaten worden soms individueel gematcht aan een (bestaande) huurwoning en in andere gevallen groepsgewijs aan nieuwbouw, bijvoorbeeld een gemengd wonen-complex. Dan kan de wachttijd langer zijn in afwachting van oplevering.
Start bouw woningen	Jaarlijks wordt in het MPR (d.d. 01-02) en de Peilstok (01-07) de prognose woningbouwproductie geactualiseerd. In de raadsbrief 'plancapaciteit woningbouw' d.d. 3 maart 2020 en het MPR 2021 hebben wij toegelicht hoe het aantal geprognosticeerde opleveringen zich verhoudt tot de prognose start bouw.

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P2.1.1	Start bouw onzelfstandige huurwoningen			160	0	8	250
P2.1.1	Start bouw zelfstandige huurwoningen		1856	160	0	700	800
P2.1.1	Start bouw woningen in de middencategorie: koop (goedkoop en betaalbaar samen), middenhuur (volgens voorwaarden actieplan en overige middenhuur)		870	650	626	1.000	1000

Analyse	
Start bouw onzelfstandige huurwoningen	Jaarlijks wordt in het MPR (d.d. 01-02) en de Peilstok (01-07) de prognose woningbouwproductie geactualiseerd. In de raadsbrief 'plancapaciteit woningbouw' d.d. 3 maart 2020 en het MPR 2021 hebben wij toegelicht hoe het aantal geprognosticeerde opleveringen zich verhoudt tot de prognose start bouw.
Start bouw zelfstandige huurwoningen	Jaarlijks wordt in het MPR (d.d. 01-02) en de Peilstok (01-07) de prognose woningbouwproductie geactualiseerd. In de raadsbrief 'plancapaciteit woningbouw' d.d. 3 maart 2020 en het MPR 2021 hebben wij toegelicht hoe het aantal geprognosticeerde opleveringen zich verhoudt tot de prognose start bouw.
Start bouw woningen in de middencategorie: koop (goedkoop en betaalbaar samen), middenhuur (volgens voorwaarden actieplan en overige middenhuur)	Jaarlijks wordt in het MPR (d.d. 01-02) en de Peilstok (01-07) de prognose woningbouwproductie geactualiseerd. In de raadsbrief 'plancapaciteit woningbouw' d.d. 3 maart 2020 en het MPR 2021 hebben wij toegelicht hoe het aantal geprognosticeerde opleveringen zich verhoudt tot de prognose start bouw.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E2.1.1 Bewoners en woningzoekenden in Utrecht kunnen binnen een redelijke termijn een naar inkomen, grootte van het huishouden en zorgvraag passende (andere) woning vinden

Utrecht streeft naar goede, betaalbare, duurzame woningen in gemengde wijken. Wijken waarin gemeenschappen kunnen ontstaan waar mensen prettig en gezond (samen)leven en waar plek is voor alle (inkomens)groepen, ook kwetsbare Utrechters: van jong tot oud, voor een gezin of alleenstaande, van laagbetaalde werknemers, statushouders, bijstandsgerechtigden, doorstromers uit maatschappelijke opvang, studenten en zzp-ers tot leraren, bouwvakkers, verpleegkundigen en (beginnende) ondernemers. Voor iedereen is in Utrecht ruimte om te wonen.
Ook in 2021 was de druk op de woningmarkt enorm en het vraagt een meerjarige en langdurige aanpak om hier stapsgewijs in bij- en tegen te sturen. Daarom blijft Wonen de komende jaren een grote en urgente opgave. Op basis van de Woonvisie, het Stadsakkoord Wonen en de RSU werken we in 2022 verder aan het beter in balans brengen van de stad.
Verder merken we dat er steeds meer aandacht nodig is voor het beschermen van de bestaande woningvoorraad. Dit doen we door een samenhangende inzet van instrumenten, gericht op beleid en regelgeving in combinatie met handhaving en samenwerking met partners. Bijvoorbeeld op het gebied van de aanpak van huisjesmelkers, opkoopbescherming, goed verhuuderschap en toeristische verhuur.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.1.1 We zorgen voor meer woningen in verschillende segmenten, van sociale huur tot vrije sector huur- en koopwoningen. Daarbij sturen we op gemengde wijken met een mix van verschillende segmenten

Wij zetten in op een duurzaam hoge woningbouwproductie, met betaalbaar wonen als belangrijk uitgangspunt. We stimuleren en faciliteren het woningaanbod voor sociale-, middeldure huur en betaalbare koop ten behoeve van verschillende doelgroepen in woonmilieus die passen bij onze stad. We vertalen de kwalitatieve vraag naar woningen in samenhang met de keuzen en perspectieven uit de RSU naar gebiedsontwikkelingen in de stad en de regio.
Ondanks een bijzonder jaar zijn we er in 2021 in geslaagd om de woningvoorraad te laten groeien. We benutten deze en toekomste groei van de stad om onze partners te stimuleren de bouwproductie hoog te houden om aan te sluiten op de gezamenlijke ambities. We werken de afspraken uit het Stadsakkoord Wonen uit in gebiedsontwikkelingen, SPvE's etc. We geven via omgevingsvisies en andere gebiedsgerichte instrumenten richting naar de gewenste woningvoorraad per gebied of wijk.

Stadsakkoord
In het Stadsakkoord Wonen hebben de partners op de Utrechtse woningmarkt wederkerige en langjarige afspraken gemaakt, gericht op een betere balans in de woningmarkt. Het Stadsakkoord is geen statisch document, we monitoren, samen met de kopgroep Stadsakkoord Wonen, en stellen bij waar dat nodig is. Afgelopen jaar hebben we in de kopgroep gesproken over bijvoorbeeld de evaluatie van het actieplan Middenhuur, het UPP en de Parkeervisie. Het komend jaar werken we samen met onze partners door om initiatieven te ontwikkelen op de diverse thema's. Hierbinnen zal in 2022 in ieder geval aandacht worden gegeven aan de verdere uitwerkingen van het Actieplan Betaalbare Koopwoningen, aan Thuis voor Iedereen en aan het thema 'Versnelling'. Daarnaast evalueren we in samenwerking met partners de samenwerking binnen het Stadsakkoord. Dit mede in het licht van een nieuwe bestuursperiode.

Prestatieafspraken
We maken en monitoren prestatieafspraken met de Utrechtse corporaties. We werken aan verbetering van de cyclus, zodat de resultaten (monitor en wijkenstrategie) beter tot zijn recht komen bij het maken van nieuwe prestatieafspraken.
De stichting Utrechtse woningcorporaties (STUW), huurdersorganisaties en gemeente staan samen voor grote opgaven in Utrecht zoals die in de Woonvisie staan geformuleerd. De belangrijkste zijn: werken aan gemengde wijken, voldoende productie, en het verduurzamen en betaalbaar houden (gematigd huurprijsbeleid) van de sociale woningvoorraad.

De in 2019 gemaakte meerjarige stedelijke prestatieafspraken lopen tot eind 2022. Deze stedelijke afspraken en de woonvisie vormen het kader voor de jaarlijkse prestatieafspraken met de afzonderlijke corporaties. In 2022 bereiden we nieuwe stedelijke afspraken voor t.b.v. de periode 2022 t/m 2026. Deze worden eind 2022 geactualiseerd en ondertekend door gemeente, corporaties en huurdersorganisaties. De afspraken passen in het kader zoals vastgelegd in de herziene Woningwet 2015 en sluiten aan bij het landelijke Sociaal Huurakkoord. Tweemaal per jaar spreken we met de corporaties in het bestuurlijk productieoverleg, vijfmaal op ambtelijk niveau. Doel van dit overleg is de voortgang van de productie van de sociale voorraad in de stad te monitoren, kansen te signaleren en aandachtspunten/knelpunten aan de orde te stellen, die het project- en gebiedsniveau overstijgen.

Middenhuur
Mede op basis van de uitkomsten van de in 2021 uitgevoerde evaluatie van het Actieplan middenhuur zetten we in 2022 de toepassing van dit Actieplan voort: bij nieuwbouwprojecten zetten we in op een zo hoog mogelijk aandeel middenhuur binnen gedifferentieerde woonprogramma's waarbij we voorwaarden stellen aan prijs en kwaliteit.
In 2022 blijven de voorrangsregels uit de Huisvestingsverordening Utrecht van kracht voor nieuwe middenhuurwoningen. Deze nieuwbouwwoningen stellen we, zowel bij de eerste verhuur als bij wederverhuur, met voorrang beschikbaar voor de inkomensgroep waarvoor deze woningen zijn bedoeld. Ook krijgen huurders binnen deze inkomensgroep die een sociale huurwoning achterlaten extra voorrang. We maken daarnaast met zo veel mogelijk verhuurders de afspraak dat deze woningen via het verhuurplatform WoningNet worden aangeboden, om op die manier zo veel mogelijk doorstromers te bereiken.

Betaalbare koop
In 2022 willen wij, op basis van een Actieplan betaalbare koopwoningen, het woningaanbod in het betaalbare koopsegment vergroten en beschermen. In gebiedsontwikkelingen benutten we kansen voor het toevoegen van betaalbare koopwoningen. Met het Actieplan nemen we bovendien maatregelen voor de korte en iets langere termijn om het woningaanbod in het betaalbare koopsegment te vergroten en te beschermen, waaronder het toepassen van een opkoopbescherming om ervoor te zorgen dat bestaande betaalbare koopwoningen niet worden opgekocht door investeerders, maar beschikbaar blijven voor eigenaar-bewoners. Ook geven we uitwerking aan de lange termijn maatregel in het Actieplan om tot een gezamenlijk fonds te komen om betaalbare koopwoningen langjarig te borgen. We blijven daarnaast de bestaande woningvoorraad beschermen tegen oneigenlijk gebruik en/of onttrekking van woningen door de uitvoering van het beleid voor tijdelijk verblijf en omzetten en splitsen.

Fonds Toevoegen Woonruimte
In 2022 geven wij uitvoering aan de (in 2021) gewijzigde nadere regels ten behoeve van het Fonds toevoegen woonruimte. Wij zetten het fonds in overeenkomstig de aanbevelingen uit de evaluatie van de subsidieregeling. De nadere regel is onder andere bedoeld voor aanvragen voor wonen boven winkels. De realisatie van deze woningen is vanwege hogere bouwkosten niet vanzelfsprekend. Vaak sluit het bestaande pand wat betreft indeling en inrichting niet aan op de woonfunctie en moet een aparte opgang gerealiseerd worden. De subsidie kan helpen om deze transformatie naar wonen mogelijk te maken en zo de leegstand boven winkelpanden tegen te gaan. In lijn met de overgenomen raadsmotie verlagen we de m2-eis voor het verkrijgen van een subsidie voor haalbaarheidsonderzoeken. Dit om de regeling nog laagdrempeliger te maken.

Corona
Corona heeft geen directe invloed gehad op de kosten van het programma.

Prestatiedoelstelling
P2.1.2 We stimuleren dat binnen een redelijke termijn aan woningzoekenden een passend woningaanbod wordt gedaan, in het bijzonder aan de mensen die daar (tijdelijk) zelf niet in kunnen voorzien

Studentenhuisvesting
We geven in 2022 verder uitvoering aan het lokaal convenant studentenhuisvesting Utrecht samen met betrokken partijen. We stimuleren de realisatie van met name onzelfstandige eenheden en proberen via de flexibele/tijdelijke woonconcepten onder andere ruimte te maken voor studentenhuisvesting. We zorgen ervoor dat de bouw van een aantal grote projecten in 2022 en 2023 met betaalbare

studentenhuisvesting kan gaan beginnen. Hiermee dragen we bij aan de compacte en inclusieve stad conform de RSU 2040.

In 2022 bestrijden wij via de inzet van het Huurteam Utrecht misstanden op de (particuliere) huurwoningmarkt, waaronder studentenwoningen.

Huisvesting kwetsbare doelgroepen: Duurzame groei met een thuis voor iedereen
De woningnood in Utrecht zet ook extra druk op het aandeel betaalbare woningen voor kwetsbare groepen. Daarom is in 2021 het programma (T)huis voor iedereen is in 2021 gestart, dat loopt tot eind 2022. Doelen zijn inzicht en sturing te vergroten, de matching tussen vraag en aanbod te kanaliseren en het aanjagen (en tijdelijk vergroten) van het aanbod op de woningmarkt voor kwetsbare en bijzondere doelgroepen. We werken samen binnen de gemeente en met partners in de stad. Innoveren en leren van opgedane lessen uit gemengd wonen-projecten, het borgen van succesfactoren in beleid zijn ook een belangrijke elementen in het programma.
De urgentie is hoog omdat, mede als gevolg van corona de omvang van de groepen toeneemt en de wachtlijsten voor uitstroom groeien. Dat beeld verandert niet de komende jaren. Concurrentie en verdringing tussen kwetsbare groepen moet voorkomen worden en de balans met regulier woningzoekenden moet behouden blijven. Met corporaties is afgesproken dat max. 30% van het woningaanbod naar kwetsbare en bijzondere doelgroepen gaat.

Een (t)huis voor ouderen
Het aantal ouderen groeit en hun aandeel in de bevolking neemt toe. Bovendien worden ouderen steeds ouder. Daardoor neemt ook hun afhankelijkheid van zorg en ondersteuning toe. Er is een extra inspanning nodig om te voorzien in voor ouderen passende en aantrekkelijke woon(zorg)vormen. Deze moeten gericht zijn op zo lang mogelijk zelfstandig wonen en moeten aansluiten op de grote diversiteit aan wensen en mogelijkheden van de doelgroep en de behoefte in de buurten en wijken. In het programma Een (t)huis voor ouderen maken wij afspraken met ontwikkelaars, beleggers, woningcorporaties, zorginstellingen, initiatiefnemers en de doelgroep zelf om dit passende aanbod te realiseren en daarvoor condities te scheppen. Het gaat hier om ruimtelijke mogelijkheden, voorwaarden in de regelgeving en stimulering en ondersteuning van het keuze- en verhuisproces van de ouderen zelf.

Versneld toevoegen (tijdelijke) woonruimte
De vraag naar betaalbare huisvesting in Utrecht is onder alle woningzoekenden al jaren hoog, ook onder kwetsbare en bijzondere doelgroepen. De opleveringen van grote gebiedsontwikkelingen komen pas echt op stoom in de periode 2025-2030. Dit is een landelijk beeld; het MPR en de RSU laten ook voor Utrecht zien dat de woningvoorraad enerzijds en de woningbehoefte anderzijds pas in de loop van de jaren dertig beter in balans raken. De acute woningnood wordt daarmee steeds zichtbaarder. Er ligt een urgente woningvraag van een brede groep woningzoekenden voor de komende 5-10 jaar. Daarom werken we de komende periode met de Taskforce Toevoegen Woonruimte langs vier sporen aan het versneld toevoegen van (tijdelijke) woonruimte in de stad:

- Het realiseren van locaties voor flexwonen,
- Het tijdelijk benutten van de mogelijkheden van het gemeentelijk vastgoed,
- Het door de corporaties of andere partijen verwerven of (tijdelijk) huren van aanvullend vastgoed,
- Het optimaliseren van de mogelijkheden van bestaand corporatiebezit.

Hiernaast zijn drie locaties in voorbereiding om uit te geven aan bewonersinitiatieven. Hierbij zijn op twee locaties mogelijkheden om wooncoöperaties ruimte te bieden. In totaal gaat het om circa 98 woningen waarvan er 90 geschikt zouden zijn voor minimaal twee wooncoöperaties.

Er gewerkt aan verschillende SPVE's waar er ruimte ontstaat voor nieuwe woonconcepten zoals gemengd wonen. Het Pieter Baan Centrum is er één van. Naar verwachting gaat die in 2022 in de verkoop.

Woonwagens
In 2021 hebben wij onderzocht welke mogelijkheden er waren voor het toevoegen van een aantal standplaatsen bij bestaande woonwagenlocaties. Eind 2021 heeft de raad daarover een besluit genomen. In 2022 geven wij uitvoering aan dat besluit (nog niet genomen ten tijde van het opstellen van deze begroting).

Corona
Corona heeft geen invloed gehad op de kosten. Wel wordt uit maatregelenpakket 4 (in het kader van de aanpak van de effecten van de coronacrisis) tot eind 2022 extra ingezet op het Programma Thuis voor Iedereen en daarbinnen 'Thuis voor Ouderen'.

Prestatiedoelstelling
P2.1.3 We stimuleren doorstroming op de woningmarkt

We stimuleren en faciliteren het woningaanbod voor middeninkomens in zowel het huur- als het koopsegment. We geven woningzoekenden met een middeninkomen voorrang op middenhuurwoningen en extra voorrang aan huurders binnen deze inkomensvoorrangsgroep die een sociale huurwoning achterlaten.
In 2020/2021 onderzocht Academie voor de Stad mogelijke instrumenten om doorstroming te bevorderen. De resultaten van dit onderzoek betrekken we bij de evaluatie en actualisatie van het Actieplan Middenhuur en willen wij benutten om doorstroming nog meer te stimuleren.
Zodra het Actieplan Betaalbare Koopwoningen is vastgesteld werken we door aan de uitvoering van de maatregelen die hierin zijn voorgesteld.
In de prestatieafspraken met de corporaties en in de afspraken op basis van het Stadsakkoord leggen wij vast dat onze partners zorgen voor verschillende gemengde woonvormen, zodat ouderen langer thuis kunnen blijven wonen en kwetsbare doelgroepen worden begeleid in zelfstandig wonen.
Om de doorstroming uit grote sociale huurwoningen te bevorderen geven we voorrang aan huurders die verhuizen naar een kleine woning. Ook wordt de verhuisadviseur in 2022 voortgezet. Senioren in een grote corporatiewoning kunnen advies en begeleiding van de verhuisadviseur krijgen als zij willen verhuizen naar een meer passende woning.
Eind 2021 evalueren wij het experiment 'bevorderen doorstroming door extra inschrijftijd voor specifieke groepen bewoners van Place2bu'. Op basis van de uitkomsten zetten wij de regeling uit het experiment voort of hanteren we in 2022 een andere vorm van doorstroming voor deze doelgroepen.

Corona
Corona heeft geen directe invloed gehad op de kosten in dit programma.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
02-2-1-1	Passende huisvesting	1.831	316	239	197	155	133
Totaal baten		**1.831**	**316**	**239**	**197**	**155**	**133**
Lasten							
02-2-1-1	Passende huisvesting	3.876	3.053	2.820	2.288	2.256	2.239
Totaal lasten		**3.876**	**3.053**	**2.820**	**2.288**	**2.256**	**2.239**
Saldo baten en lasten		**-2.045**	**-2.737**	**-2.582**	**-2.092**	**-2.102**	**-2.107**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		14.289	489	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**12.244**	**-2.248**	**-2.582**	**-2.092**	**-2.102**	**-2.107**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Passende huisvesting
De begrote baten in 2022 zijn 0,077 miljoen euro lager dan in 2021. Dit betreft met name het dalende verloop van externe rente Startersleningen. Er worden sinds 2016 geen nieuwe leningen meer verstrekt en verstrekte leningen worden afgelost, vandaar de afname.

De begrote lasten 2022 zijn 0,233 miljoen euro lager dan in 2021.

- Ook de interne rentelasten en beheerlasten voor Startersleningen hebben een dalend verloop omdat er geen nieuwe leningen meer worden verstrekt en leningen worden afgelost. Dit leidt tot 0,063 miljoen euro lagere lasten in 2022.
- In 2021 was er incidenteel extra budget van 0,339 miljoen euro voor Nieuw Woonconcepten omdat er budget uit 2020 was overgeheveld.
- De dekking vanuit wonen voor het coalitieakkoord 2018 (waarvoor jaarlijks een onttrekking uit de woonruimteonttrekkingsreserve plaatsvond) is vanaf 2022 beëindigd (0,250 miljoen euro).
- De onttrekking uit het woonfonds in 2021 van 0,150 miljoen euro voor inzet op het stadsakkoord wonen en Stedelijke Prestatieafspraken leidden tot hogere lasten in 2021 die in 2022 vervallen.
- Het resterende verschil betreft de Loon-en prijscompensatie 2022 (0,69 miljoen euro).

Mutaties reserves

Niet van toepassing.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Externe rentebaten SVN	S	-84	-126	-168	-190
Ontwikkeling externe rentebaten SVN					
Overige baten		7	7	7	7
Totaal baten		**-77**	**-119**	**-161**	**-183**
Lasten					
Nieuwe Woonconcepten	I	0	-500	-500	-500
De incidentele middelen vernieuwende woonconcepten (voorjaarsnota 2018) vervallen vanaf 2023.					
Incidenteel budget Nieuwe Wooncepten	I	-339	-339	-339	-339
Het uit 2020 overgehevelde budget vervalt in 2022					
Beëindiging dekking uit de woonruimteonttrekkingsreserve	I	250	250	250	250
beëindiging van de dekking coalitieakkoord uit deze reserve					
Interne rentelasten SVN	S	-63	-95	-127	-144
Ontwikkeling interne rentelasten SVN					
Stadsakkoord en Stedelijke Prestatie afspraken	I	-150	-150	-150	-150
Onttrekking woonfonds ten behoeve van inzet op stadsakkoord en stedelijke prestatie					
Overige lasten		69	69	69	69
Totaal lasten		**-233**	**-765**	**-797**	**-814**
Saldo baten en lasten		**156**	**646**	**636**	**631**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

3. Borgen van de monumentale en cultuurhistorische waarden

Subdoelstelling 3.1 Zorgdragen voor de instandhouding van monumentale en cultuurhistorische waarden als integraal onderdeel van de aantrekkelijke stad

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E3.1.1	Verwacht aantal te herbestemmen kerkgebouwen		0	2	2	2	2
E3.1.1	Instandhouding beschermde Rijks- en gemeentelijke monumenten			15	15	15	15

Analyse	
Verwacht aantal te herbestemmen kerkgebouwen	Nieuwe indicator per 2019, sinds 2018 structureel budget en sindsdien veel herbestemmingen in gang gezet, veel processen lopen nog door. Na de inhaalslag die startte in 2018 is het aantal afgenomen en het budget wordt vanaf 2020 breder ingezet, niet uitsluitend voor herbestemming. In 2020 is het ingezet voor twee rijksmonumentale binnenstadskerken voor verbeteren van nevengebruik met ingrepen in het interieur. In 2022 is het verwachte aantal herbestemmingsprofielen andermaal twee.
Instandhouding beschermde Rijks- en gemeentelijke monumenten	Op jaarbasis worden veel restauratieprojecten en herbestemmingsprojecten begeleid. In de indicator gaat het om grote projecten, veelal een combinatie van restauratie, herbestemming en energiezuiniger maken.

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P3.1.1	Aantal te maken herbestemmingsprofielen voor kerkgebouwen		0	2	2	2	2
P3.1.1	Aantal te verduurzamen (verminderen energiegebruik) monumenten		17	10	20	20	20

Analyse	
Aantal te maken herbestemmingsprofielen voor kerkgebouwen	De doelstelling voor 2022 is gelijk aan die van 2021, zie ook de analyse bij de effectindicator.
Aantal te verduurzamen (verminderen energiegebruik) monumenten	Het aantal te verduurzamen monumenten is opgehoogd, vanwege ook de doelstellingen in het klimaatakkoord, door te verhogen inzet op het stimuleren van energiemaatregelen door monumenteigenaren, door communicatie, rechtstreekse informatie aan eigenaren en inzet van de vernieuwde regeling voor het Utrechts Restauratiefonds, met het integreren van restauratie en energiemaatregelen.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E3.1.1 Monumenten en cultuurhistorische waarden zijn geborgd als integraal onderdeel van de aantrekkelijke stad

Relevant voor de doelstellingen voor erfgoed is de nieuwe erfgoednota, die in 2021 zal worden voorgelegd aan de raad. Deze nota zal de focuspunten en prioriteiten voor de komende tien jaar beschrijven. Dit kan leiden tot accentverschuivingen, ook in bijgaande en komende programmabegrotingen en prestatiedoelstellingen. Uiteraard wordt dit mede bepaald door het nieuwe collegeprogramma.

Wij zetten erfgoed in de breedste zin in, dus zowel de gebouwde monumenten en archeologie als historische structuren, voor de kwaliteit van de leefomgeving. Mede in het kader van de invoering van de Omgevingswet per (juli) 2022 verschijnt de nieuwe erfgoednota voor zowel onder- als bovengronds erfgoed en integreren dit in de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Erfgoed wordt bij ruimtelijke ontwikkelingen ingezet voor een bijdrage aan de grote stedelijke opgaven: Gezond Stedelijk Leven, de RSU, energietransitie en klimaatadaptie, voor een kwalitatief hoogwaardige omgeving. Erfgoedwaarden kunnen daarbij, ook omdat ze soms gebiedsoverstijgend zijn, samenhang op stedelijk of regioniveau versterken. Voorbeelden hiervan zijn de nieuwe werelderfgoederen per 2021, de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Romeinse Limes.

Voorlichting over ons beleid en de wijze van instandhouding aan professionele partijen, individuele monumenteigenaren en andere geïnteresseerden wordt geïntensiveerd. In dit verband volgen als uitwerking van de erfgoednota richtlijnen voor energiezuinig maken, uitvoeringsrichtlijnen voor onderhoud en restauratie en dergelijke.
Erfgoeddata uit diverse systemen worden verder beschikbaar gemaakt, voor onderzoek voor de bouwhistorie van gebouwd erfgoed maar ook voor het ‘roerend’ erfgoed als archeologische vondsten. Wij werken aan de erfgoeddata die in de Omgevingswet vereist zijn per 2022: aan de digitale toegankelijkheid van voor planontwikkeling relevante informatie en de digitale registratie van (beschermd) erfgoed, als onderdeel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P3.1.1 Begeleiden, toetsen, subsidiëren en financieren van monumenten- renovaties en -onderhoud en het borgen van de cultuurhistorische waarden in de stad

- De nieuwe erfgoednota wordt geïmplementeerd in de omgevingsvisie en omgevingsplan.
- De nieuwe erfgoednota wordt uitgewerkt, onder meer in de Erfgoedverordening en duidelijke richtlijnen voor eigenaren, voor energie, onderhoud en restauratie.
- Erfgoedinformatie wordt verder gedigitaliseerd, met inzet van de middelen uit de VJN 2021 en met als focus de vereiste registratie van erfgoed in het kader van het Digitaal Stelsel Omgevingswet.
- Wij ronden de inventarisatie en selectie af voor voorstellen voor behoud en bescherming voor de belangrijkste bouwkunst uit de periode 1965 tot 2008.
- Wij breiden de Utrechtse visie religieus erfgoed uit met niet beschermd religieus erfgoed. Naast het opstellen van herbestemmingsprofielen adviseren en begeleiden wij eigenaren van beschermde monumentale religieuze gebouwen bij plannen om te komen tot een betere exploitatie als basis voor behoud.
- Wij adviseren en ondersteunen eigenaren bij de instandhouding van de circa 3.200 beschermde monumenten en bevorderen de inzet bij gebiedsontwikkeling van stedenbouwkundig-historische structuren. Wij adviseren eigenaren van de monumenten actief over mogelijkheden voor het energiezuiniger maken van monumenten, vaak in combinatie met restauratie en/of herbestemming. De instandhouding van gemeentelijke monumenten ondersteunen wij met laagrentende financieringen uit ons Utrechts Restauratiefonds, per 2022 gecombineerd met energiemaatregelen.

- Het behoud van monumentwaarden en de kwaliteit van uitvoering van werkzaamheden aan monumenten bewaken wij door vooroverleg en toetsing van circa 150 omgevingsvergunningen.
- Voor het gemeentelijk monumentaal bezit wordt restauratietechnische en bouwhistorische expertise ingezet, in het bijzonder voor het herstel van de Domtoren en het wervengebied.
- In het kader van de archeologische monumentenzorg (AMZ) verzorgen wij ongeveer 150 adviesverzoeken ten behoeve van aanvragen voor omgevingsvergunningen. Hiervan leiden er ongeveer 40 tot een bureau- of verkennend booronderzoek.
- Als bevoegd gezag stellen wij programma's van eisen op voor verdergaand archeologisch onderzoek op tien tot twintig locaties of keuren de PvE's van derden. Een deel van de onderzoeken voeren wij zelf uit.
- Wij bouwen samen met andere Utrechtse erfgoedinstellingen (Het Utrechts Archief, Centraal Museum), aan een portal-website waarin de verhalen en materialen over het Utrechtse erfgoed online bereikbaar zijn voor een breed publiek.
- Met de provincie en andere gemeenten werken wij aan de borging in het ruimtelijk beleid van genomineerd UNESCO-werelderfgoed van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Romeinse Limes. Beide zijn van grote cultuurhistorische betekenis en ook van belang voor het cultuurtoerisme.
- Wij zetten ons in voor het versterken van de museale publieksfunctie van Castellum Hoge Woerd, waaronder de functie als ArcheoHotspot. We werken toe naar de functie van visitor hub voor het Werelderfgoed van de Limes. De onderscheidende rol van het Castellum binnen het Werelderfgoed van de Limes staat centraal in het communicatie- en marketingplan.
- Voor verbreding van de kennis over cultureel erfgoed en openstelling ondersteunen wij diverse organisaties en activiteiten (zoals DOMunder, Kerken Kijken Utrecht en Open Monumentendag).
- In het kader van publieksbereik werken wij mee aan de voorbereiding en uitvoering voor Utrecht 900 jaar in 2022 en werken aan een publicatie over de resultaten van 25 jaar archeologisch onderzoek in Leidsche Rijn.

Corona
In 2020 en 2021 hebben wij enkele organisaties die monumenten in eigendom hebben noodsteun verleend, voor een deel aanvullend aan subsidies van de provincie, echter niet uit de begroting voor Erfgoed.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
02-3-1-1	Monumentale en cultuurhistorische waarde	500	316	325	325	325	325
Totaal baten		**500**	**316**	**325**	**325**	**325**	**325**
Lasten							
02-3-1-1	Monumentale en cultuurhistorische waarde	2.945	2.989	2.969	3.029	2.919	2.819
Totaal lasten		**2.945**	**2.989**	**2.969**	**3.029**	**2.919**	**2.819**
Saldo baten en lasten		**-2.445**	**-2.672**	**-2.644**	**-2.704**	**-2.594**	**-2.494**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		2.965	88	40	40	40	40
Geraamd resultaat		**520**	**-2.584**	**-2.604**	**-2.664**	**-2.554**	**-2.454**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Monumentale en cultuurhistorische waarde
De begrote baten zijn in 2022 ongeveer gelijk aan 2021.

De begrote lasten zijn 0,020 miljoen euro lager. De afname is met name een gevolg van de volgende ontwikkelingen.

- Subsidie Domkerk: de bijdrage (subsidie) voor de restauratie Domkerk was voor de periode 2019 tot en met 2021. In 2022 is er om deze reden minder budget te opzichte van 2021 (-0,100 miljoen euro).
- Digitalisering Erfgoed: In de Voorjaarsnota 2021 is extra budget opgenomen om de opgave verder te digitaliseren voor de periode 2021 tot en met 2025. In 2022 neemt dit budget met 0,040 miljoen euro toe.

Mutaties reserves
Er is een onttrekking uit de reserve begroot van 0,040 miljoen euro. Dit betreft de jaarlijkse onttrekking uit de reserve Domplein 13 ter dekking van de subsidie aan Stichting DOMunder.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		9	9	9	9
Totaal baten		**9**	**9**	**9**	**9**
Lasten					
Bijdrage Domkerk	I	-100	-100	-100	-100
Bijdrage restauratie Domkerk					
Digitalisering Erfgoed	I	40	100	-10	-110
Voorjaarsnota 2021					
Overige lasten		40	40	40	40
Totaal lasten		**-20**	**40**	**-70**	**-170**
Saldo baten en lasten		**29**	**-32**	**79**	**179**

Verbonden Partijen

NV Utrechtse Maatschappij tot Stadsherstel: geen bijdrage

Duurzaamheid

Algemene programmadoelstelling

Utrecht wil een duurzame stad zijn. Daarom werken we de komende jaren aan de overstap naar schone energie.

Dat doen we op drie manieren. We helpen inwoners en ondernemers om woningen en gebouwen te isoleren en energie te besparen. We gaan alle energie duurzaam opwekken, bijvoorbeeld met zonnepanelen, windmolens en energie uit de bodem. En we stappen buurt voor buurt over op duurzame manieren van koken en verwarmen. Daarvoor leggen we samen met onze partners warmtenetten aan en versterken we het elektriciteitsnetwerk. Daarnaast zetten we in op: 20% zon op daken in 2025, 100% verduurzaming van het warmtenet, minimaal 40.000 woningen van het aardgas in 2030 en gemeentelijk vastgoed uiterlijk in 2040 volledig verduurzaamd.

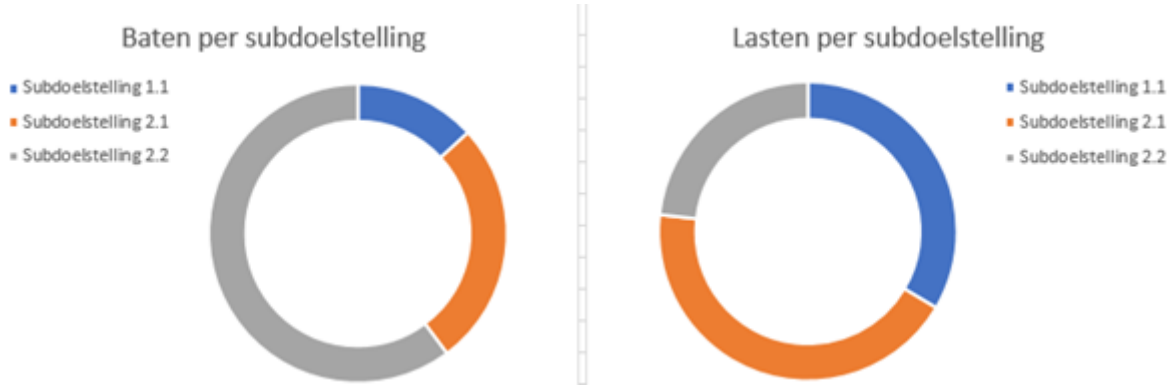
Naast een duurzame stad is ook een gezond leefklimaat belangrijk voor de inwoners van Utrecht. De coronacrisis heeft dit eens te meer duidelijk gemaakt. Daarom werkt Utrecht in 2022 verder aan een gezond Utrechts leefklimaat en een duurzame leefomgeving. Utrecht wil in 2050 volledig circulair zijn en in 2030 halverwege. Het is daarbij van belang dat er in 2030 50% minder primaire grondstoffen worden gebruikt. Op 5 november 2020 is in de raad de aanpak Utrecht Circulair 2020-2023 vastgesteld. Een eerste stap in de transitie naar Utrecht als circulaire stad. Gezien de grote bouw en renovatieopgave voor de stad is circulaire gebiedsontwikkeling en circulair bouwen één van de vijf prioriteiten. Daar worden al goede stappen in gezet, maar er is nog een flinke verandering van de huidige bouwwijze nodig. Daarbij is ook steeds meer aandacht voor conceptueel en biobased bouwen. Utrecht en allerlei andere overheden en marktpartijen hebben in dat kader in het voorjaar van 2021 de City Circulair en Conceptueel bouwen ondertekend.

Naast de aanpak Utrecht Circulair werken we in 2022 ook door om de leefomgeving in de stad Utrecht gezonder maken. Dit doen we door te werken aan een schonere lucht, een schonere bodem en zo min mogelijk hinder en gevaar. De milieuzone wordt strenger voor vrachtauto's en autobussen en we zetten in op het verminderen van houtstook. Het definitief Verkeersbesluit ‘Snorfiets’ wordt uitgevoerd, we maken een nieuw Actieplan Schoon Vervoer, de sanering van de Nedereindse Plas blijft in uitvoering en we actualiseren het beleid op het gebied van lood, trillingen, geluid en veiligheid met betrekking tot gevaarlijke stoffen.

Doelenboom

Grafiek lasten en baten

Investeringen

Geen investeringen.

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen.

Indicator	Eenheid	Bron	2017	2018	2019
Hernieuwbare elektriciteit	percentage	RWS	1,6	2,7	3,9

De gegevens uit deze tabel komen van de website Cijfers per gemeente

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:

- Actieplan Utrecht Circulair (2018-2023)
- Uitvoeringsprogramma 'Utrecht kiest voor gezonde lucht' (2020-2025)
- Geluidnota Utrecht (2014-2018)
- Actieplan Geluid (2019)
- Nota externe veiligheid
- Gebiedsplan gebiedsgericht grondwaterbeheer en visie op duurzaam gebruik van de ondergrond (2015)
- Duurzaamheidsverslag (2020)
- De Utrechtse Energieagenda's 2016-2019
- Voortgangsrapportage Utrechts Energie 2020
- Uitvoeringsprogramma Utrechtse Energie
- Utrechts EnergieprotocolUitnodigingskader en Visie Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop
- Actieplan Schoon vervoer (2015-2020)
- Monitoringsrapportage Luchtkwaliteit en gezondheid 2018
- Nota Afval is Grondstof (2015-2018)
- Gezonde Omgeving Utrecht (RIVM)
- Nota Bodembeheer (2017-2027)
- Nota Volksgezondheid 'Gezondheid voor Iedereen'

1. In Utrecht besparen we energie en wekken we energie duurzaam op

Subdoelstelling 1.1 In Utrecht besparen we energie, zetten we grondstoffen opnieuw in en wekken we energie duurzaam op

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E1.1.1	% minder CO2 reductie uitstoot ten opzichte van 2010	t.o.v. basisjaar 2010	Verwacht mei 2022	z.s.m. klimaat-neutraal	z.s.m. klimaat-neutraal	z.s.m. klimaat-neutraal	z.s.m. klimaat-neutraal
E1.1.1	Aantal afgesloten panden van het aardgas	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	750	1.000	1.500
E1.1.2	Percentage duurzaamheid stadswarmtenet Utrecht	n.v.t.	n.v.t.	z.s.m. klimaat-neutraal	40%	50%	55%
E1.1.3	20% van de daken dat zonnepanelen heeft	n.v.t.	17%	16%	22%	25%	28%

Analyse	
% minder CO2 reductie uitstoot ten opzichte van 2010	In de Voortgangsrapportage Energie van de Stad laten we de vermindering van de CO2 uitstoot van de meeste recente jaren zien. In de periode van 2015-2019 daalde de CO2-uitstoot in totaal met 16%.
20% van de daken dat zonnepanelen heeft	De realisatie gaat sneller dan verwacht. Op basis van een doorgaande jaarlijkse groei is de doelstelling voor de komende jaren bijgesteld. Een gedegen analyse en nieuwe doelstellingen voor de komende jaren bereiden we op dit moment voor en worden in de VJN 2022 voorgelegd.

Analyse	
Aantal afgesloten panden van het aardgas	Voor de gebiedsgerichte aanpak worden nu plannen gemaakt en worden in de komende drie jaar nog geen grote aantallen woningen tegelijk afgesloten van het aardgas. Na vaststelling van een definitief wijkuitvoeringsplan krijgen mensen nog acht jaar de tijd voordat het aardgas definitief wordt verwijderd. Wel wordt er veel aandacht gegeven aan de routes naar aardgasvrij en zijn er bijeenkomsten waarin dit handelingsperspectief wordt toegelicht. Deze zullen een effect hebben op mensen die een verbouwing hebben en al klaar willen zijn voor de toekomst. Op basis daarvan zullen de komende jaren de 'early adaptors' hun huizen isoleren en bijvoorbeeld op warmtepompen overstappen. Ook zullen de eerste pilots opstarten waar de warmtenetaansluitingen in de bestaande bouw plaatsvinden in straten met onderhoudswerkzaamheden aan grote leidingen.
Percentage duurzaamheid stadswarmtenet Utrecht	Na de in gebruik name van de BWI verwachten we dat in het komende jaar de bouw van de warmtepomp bij de RWZI Overvecht wordt gerealiseerd. Deze zal in 2022 nog niet volledig produceren.

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P1.1.1	Aantal uitgebrachte adviezen /energieboxen	n.v.t.	1.825	1.330	713	463	463
P1.1.2	Bedrijven: Leningen verstrekt door het Energiefonds binnen de gemeente Utrecht (in duizenden euro's)	n.v.t.	590	1.000	1.000	1.000	1.000
P1.1.3	Aantal energiecontroles bij midden- en grootverbruikers van energie per jaar	n.v.t.	203	200	200	200	200
P1.1.4	% kantoren (midden- en grootverbruikers) met minimaal label C	n.v.t.	54%	60%	80%	95%	100%

Analyse	
Aantal uitgebrachte adviezen /energieboxen	Na 2022 neemt het aantal te verstrekken energieboxen weer af naar het niveau dat woningbouwcorporaties denken nodig te hebben. In 2020 en 2021 werden extra energieboxen tijdelijk gefinancierd uit de landelijke subsidieregeling RREW.
Bedrijven: Leningen verstrekt door het Energiefonds binnen de gemeente Utrecht (in duizenden euro's)	In 2020 en 2021 is vanwege corona sprake van een terugloop van het aantal toegekende leningen. Naar verwachting zal dit de komende jaren weer aantrekken naar het oude niveau.
Aantal energiecontroles bij midden- en grootverbruikers van energie per jaar	De energiecontroles bestaan zowel uit handhaving van de Wet milieubeheer als uit de stappen die een bedrijf moet zetten om klimaatneutraal te worden. De energiecontroles komen uit het budget van VTH. De extra tijd die het kost om stappen te laten zetten richting aardgasvrij en klimaatneutraal komen uit budget van de opgave Energietransitie.
% kantoren (midden- en grootverbruikers) met minimaal label C	Jaarlijks monitort de gemeente het percentage en informeert en stimuleert eigenaren om tijdig minimaal energielabel C hebben. Hierdoor zal het aantal kantoren met een voldoende energielabel stijgen. Naar verwachting zal een klein aandeel kantoren niet tijdig het energielabel C halen. De gemeente zal in 2021 voorstellen hoe we daarop gaan handhaven.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E1.1.1 De energie inkoop is duurzaam in 2020, 20% zon op daken in 2025, 100% verduurzaming warmtenet en minimaal 40.000 woningen van het aardgas in 2030, gemeentelijk vastgoed is verduurzaamd in 2040

We rapporteren over de veranderingen in de CO2-uitstoot, de groei van hernieuwbare elektriciteit en het percentage duurzame stadswarmte. Daarnaast rapporteren we separaat uitgebreid over de stappen die we zetten en de resultaten die zijn behaald in de Voortgangsrapportage Energie van de stad. We verwachten dat de CO2-uitstoot in de stad pas flink zal afnemen als plannen zoals de Transitievisie Warmte (TVW), het Actieplan Besparing en de Regionale Energiestrategieën in uitvoering gaan. Voor de TVW hebben we daarvoor als randvoorwaarde gesteld dat de overstap voor het overgrote deel van de bewoners haalbaar en betaalbaar moet zijn. Het rijk is primair verantwoordelijk om dit te regelen; zij kan een mix van beleidsinstrumenten zoals subsidiëren, normeren en beprijzen inzetten om dit mogelijk te maken. In het Actieplan Besparen richten we ons met name op woningeigenaren en bedrijven. Doel is om door bewustwording bij het verbruik van energie en hulp bij isolatiemaatregelen tot een jaarlijkse reductie van het energieverbruik te komen. Uitgangspunt is dat besparing loont en dat gebruikers daar al stapsgewijs en op natuurlijke momenten mee kunnen beginnen. In de Regionale Energiestrategie heeft de U16 bekend gemaakt met welke plannen zij aan de slag zijn om grootschalige opwek in de regio voor 1,8 TWh in 2030 te realiseren. In Utrecht werken we daarvoor het komende jaar verder aan de lopende projecten zoals Energielandschap Rijnenburg en een aantal zonnevelden (Meijewetering, geluidswal A12, Nedereindse plas en Haarrijnseplas). En we gaan verder met de voorverkenningen van mogelijke projecten in het Utrecht Science Park, Ockhuizen en Voordorpse polder. Ook blijven we het realiseren van grootschalige zon op dak stimuleren om bij te dragen aan de doelstelling zoals in RES-verband is afgesproken. De realisatie van zon-PV op particuliere daken gaat voorspoedig en we behalen eerder dan verwacht de doelstelling van 20%. Daarom zullen we ook bij de Voorjaarsnota 2022 nieuwe doelstellingen opnemen. We gaan verder met de projecten rondom de benodigde aanpassingen in de energie-infrastructuur en het uitwerken van het energiebeleid en beleidsregels om de aardgasvrije duurzame infrastructuur te realiseren. Dit wordt van belang voor de uitwerking van de wijkuitvoeringsplannen, maar ook voor projecten die vooruitlopen op een wijkuitvoeringsplan zoals het geval is bij nieuwbouw, renovatieprojecten of meekoppelkansen zoals die zich voordoen door onderhoud aan leidingen of riool.
In 2022 zullen we ook veel aandacht hebben voor de duurzame bronnen voor de warmtevoorziening door de realisatie van of afspraken rondom aquathermie, bodemenergiebeleid en onderzoek naar (ondiepe) geothermie.
In Overvecht-Noord willen we in 2022 een heldere visie vastleggen voor de mogelijkheid tot overstap om van het gas af te gaan. Dit leggen we vast in het Wijk Uitvoeringsplan. Hierin geven we aan wat de warmtevoorkeur heeft voor de wijk en op welke wijze deze betaalbaar is voor de bewoners. In de gebiedsgerichte aanpak staat 2022 in het teken van de opschaling. In meerdere buurten is dan het proces om te komen tot een wijkuitvoeringsplan gestart en buurtinitiatieven die zelf aan de slag gaan worden op verschillende manieren ondersteund door de gemeente. Bedrijven en instellingen ondersteunen we voortdurend op vele manieren om energie te besparen en de overstap naar aardgasvrij te maken. Dit doen we onder andere door informeren, stimuleren en handhaven. Daarnaast vergroten we het bewustzijn zodat zo veel mogelijk kantoren in 2023 energielabel C hebben bereikt om te voldoen aan landelijke wetgeving.

Na besluitvorming over de Transitievisie Warmte eind 2021 gaat vanaf 2022 de wijkgerichte aanpak echt van start. Voor 3-5 buurten start het proces van verkenning, analyse en voorbereiding op nadere besluitvorming over wijkuitvoeringsplannen en de aanleg van alternatieve infrastructuur ter vervanging van aardgas. Dat betekent een flinke groei van de capaciteit voor de opgave Energietransitie. De snelheid van planvorming en realisatie zal ook sterk afhankelijk zijn van financiering en subsidies van het Rijk.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling

P1.1.1 Uitwerken van de energieambities op basis van het Energieplan, de Visie op de warmtevoorziening en de energieagenda

De Tenderprocedures voor Haarrijnseplas en mogelijk Nedereindse Plas wordt uitgevoerd. Er wordt een m.e.r.-procedure doorlopen voor energielandschap Rijnenburg en Reijerscop en een voorontwerp gemaakt samen met Rijne Energie. En een SPvE en startdocument opgesteld voor respectievelijk Ockhuizen en Voordorpse Polder.
Nadat de Transitievisie warmte in 2021 is vastgesteld, gaat de gebiedsgerichte aanpak de volgende fase in. We starten in de eerste buurten met de voorbereidingen voor de wijkuitvoeringsplannen. Dat betekent dat we daar met de buurt kijken hoe en met wie we in deze buurt aan de slag gaan met de opgave aardgasvrij. Omdat de voortgang van energietransitie afhankelijk is van externe en onzekere factoren en er nog veel vragen zijn, zorgen we voor een goede monitor en starten we in de buurten met een vergelijkbare aanpak. In deze buurten nemen we als gemeente zelf het initiatief, in andere buurten zien we steeds vaker dat ook bewoners aan de slag gaan met de warmtetransitie. Voor deze bewoners hebben we in 2022 een toolkit waarmee ze op verschillende vlakken ondersteund worden in hun initiatief.
Voor Overvecht-Noord zijn in 2021 de nodige onderzoeken afgerond welke inzicht geven op de betaalbaarheid van de mogelijke oplossing en geven duidelijkheid in welk warmtealternatief financieel het meest aantrekkelijk is als alternatief voor het direct gebruik van aardgas. In samenspraak met bewonersinitiatieven, woningbouwcorporaties en netbeheerder halen we draagvlak op voor een alternatief en zoeken we uit op welke wijze we tot een betaalbare oplossing komen.
Vanuit het Actieplan besparing zetten we voor woningeigenaren, naast het bestaande instrumentarium (zoals het loket Jouwhuisslimmer, energieadvies en begeleiding), met name in op collectieve acties. Dat doen we door pro-actief eigenaren te benaderen (en begeleiding te bieden) waar wij kansen zien om onderhoud te combineren met isolatie, maar ook door (in nog aan te wijzen buurten met besparingspotentieel) huis aan huis inkoop-acties aan te beiden. Bij zakelijk en maatschappelijk vastgoed gaan we aan de slag met stakeholders op bedrijventerreinen om stappen te zetten in de warmtetransitie naar aardgasvrij. Vanuit het spoor energiebesparing zetten we instrumenten als het Energieloket met subsidieregeling, de energiecontroles en een branchegerichte aanpak in om bedrijven en instellingen te stimuleren CO2 te besparen. Ook blijven we energie inzetten om te stimuleren dat op meer bedrijfsdaken zonnepanelen gelegd worden.

Corona

Alle participatietrajecten en bewonersbijeenkomsten worden online georganiseerd, hoewel er in de aanloop vertraging was, is er nu juist groeiende deelname.
Met name verduurzaming van bedrijven loopt langzamer dan verwacht waarschijnlijk door corona. Er worden minder leningen verstrekt aan MKB en ook het energieloket voor advies aan bedrijven (met bijbehorende subsidieregeling) komt nog moeizaam op gang.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
03-1-1-1	Uitwerken van de energieambities	607	813	242	0	0	0
Totaal baten		**607**	**813**	**242**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
03-1-1-1	Uitwerken van de energieambities	5.670	6.081	5.420	5.603	5.853	5.853
Totaal lasten		**5.670**	**6.081**	**5.420**	**5.603**	**5.853**	**5.853**

x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Saldo baten en lasten	**-5.063**	**-5.268**	**-5.178**	**-5.603**	**-5.853**	**-5.853**
Mutaties reserves						
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	1.814	338	100	100	100	100
Geraamd resultaat	**-3.249**	**-4.930**	**-5.078**	**-5.503**	**-5.753**	**-5.753**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Uitwerken van energieambities

Baten
De begrote baten 2022 zijn 0,571 miljoen euro lager:

- In 2020 en 2021 zijn de subsidies Regeling Reductie Energieverbruik (RRE) en Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW) ontvangen en grotendeels besteed, waardoor in 2022 de baten en lasten 0,571 miljoen euro lager zijn.

Lasten
De begrote lasten 2021 zijn 0,661 miljoen euro lager. Dit heeft naast de lagere lasten door de RRE subsidies betrekking op onderstaande:

- In 2021 zijn er incidentele middelen vanuit het rijk beschikbaar gesteld voor de Transitievisie Warmte en Energieloketten. Dit leidt tot 0,239 miljoen euro lagere lasten in 2022.
- Hogere lasten door de toegekende loon- en prijscompensatie vanaf 2022 (0,149 miljoen euro).

Mutatie reserves
De jaarlijkse onttrekking van 0,100 miljoen euro uit de reserve Utrechtse Energie is bestemd voor subsidies en verduurzamingsmaatregelen. Naar aanleiding van het evalueren van een aantal subsidies zorgen we dat deze in 2022 beter aansluiten.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Regeling Reductie Energie woningen (RREW) *Subsidie RREW wordt deels in 2022 besteed*	I	-343	-585	-585	-585
Europese subsidie IRIS *Ontvangen subsidie vanuit Europa is nog niet meerjarig geraamd*	S	-228	-228	-228	-228
Totaal baten		**-571**	**-813**	**-813**	**-813**

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Lasten					
Opschalen Energietransitie *Het budget voor de Energietransitie groeit mee met opgave*	I	0	425	675	675
Regeling Reductie Energie Woningen (RREW) *Subsidie RREW worden deels in 2022 besteed*	I	-343	-585	-585	-585
Europese Subsidie IRIS *Inzet voor het Europese project IRIS wordt jaarlijks geraamd*	S	-228	-228	-228	-228
Transitievisie warmte *De incidentele rijksmiddelen voor opstellen TVW worden in 2021 besteed*	S	-164	-164	-164	-164
Loon- en prijsindexatie *Toegekende structurele loon- en prijsindexatie vanaf 2022*	S	149	149	149	149
Overige lasten		-75	-75	-75	-75
Totaal lasten		**-661**	**-478**	**-228**	**-228**
Saldo baten en lasten		**90**	**-335**	**-585**	**-585**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen

2. Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving

Subdoelstelling 2.1 Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E2.1.1	Het percentage inwoners dat vaak overlast van verkeerslawaai ervaart	2010	Inw. Enq.	≤22%	≤22%	≤22%	≤22%
E2.1.2	WHO advieswaarden fijnstof PM10 (=20 µg/m³) en PM2,5 (=10 µg/m³) realiseren	2015	(PM10): 19,3 ug/m3, (PM2,5): 11,8 ug/m3	Dalende trend	Dalende trend	Dalende trend	Dalende trend
E2.1.3	Jaargemiddelde concentratie fijnstof (PM2,5). Wettelijke norm: 25 µg/m³	Onbekend	11,8 ug/m3	max. 14 µg/m³	max. 13 µg/m³	max. 12 µg/m³	max. 12 µg/m³
E2.1.4	Jaargemiddelde concentratie fijnstof (PM10). Wettelijke norm: 40 µg/m³	2011	19,3 ug/m3	max. 21 µg/m³	max. 21 µg/m³	max. 21 µg/m³	max. 20 µg/m³
E2.1.5	Aantal overschrijdingsdagen fijnstof (PM10). Wettelijke norm: maximaal 35 dagen overschrijding van daggemiddelde van 50 µg/m³	2011	verwacht: eind 2021	max.10 dagen	max.10 dagen	max.10 dagen	max. 9 dagen
E2.1.6	Jaargemiddelde concentratie stikstofdioxide (NO2). Wettelijke norm: 40 µg/m³	2011	24,2 ug/m3	max. 37 µg/³	max. 34 µg/³	max. 33 µg/³	max. 32 µg/³
E2.1.7.1	Stedelijke verkeersemissies (index	Onbekend	verwacht:	Dalende	Dalende	Dalende	Dalende

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
	emissie 2015=100) Stikstofoxiden		eind 2021	trend	trend	trend	trend
E2.1.7.2	Stedelijke verkeersemissies (index emissie 2015=100) Direct uitgestoten NO2	Onbekend	verwacht: eind 2021	Dalende trend	Dalende trend	Dalende trend	Dalende trend
E2.1.7.3	Stedelijke verkeersemissies (index emissie 2015=100) Fijn stof PM10	Onbekend	verwacht: eind 2021	Dalende trend	Dalende trend	Dalende trend	Dalende trend
E2.1.7.4	Stedelijke verkeersemissies (index emissie 2015=100) Fijn stof PM2,5	Onbekend	verwacht: eind 2021	Dalende trend	Dalende trend	Dalende trend	Dalende trend
E2.1.7.5	Stedelijke verkeersemissies (index emissie 2015=100) Roet/EC	Onbekend	verwacht: eind 2021	Dalende trend	Dalende trend	Dalende trend	Dalende trend
E2.1.8	Totale milieuschaduwprijs per euro/m2 bruto- vloeroppervlak	Onbekend	n.v.t.		0,58	0,56	0,54

Analyse	
Het percentage inwoners dat vaak overlast van verkeerslawaai ervaart	Utrecht groeit en verdicht, maar we houden de ambitie vast om het percentage bewoners dat vaak overlast van verkeerslawaai ervaart naar 22% of lager te krijgen. Door het streven naar een 5 dB strengere ambitiewaarde dan de wettelijk grenswaarde, het toepassen van stil asfalt en het verder uitrollen van 30 km/u gebieden voorkomen we nieuwe geluidshinder en verlagen we de ervaren geluidsoverlast bij bestaande geluidsknelpunten.
WHO advieswaarden fijnstof PM10 (=20 µg/m³) en PM2,5 (=10 µg/m³) realiseren	Aan de hand van de Monitoringstool bepalen we in hoeverre aan de WHO-advieswaarden is voldaan. Dit zal naar verwachting de komende jaren nog niet het geval zijn, met name niet als het gaat om de fijnere fractie van fijnstof. De gemeentelijke Monitoringsrapportage Luchtkwaliteit geeft hierin jaarlijks gedetailleerd inzicht.
Jaargemiddelde concentratie fijnstof (PM10). Wettelijke norm: 40 µg/m³	Een overschrijding van de wettelijke grenswaarde (jaarnorm) wordt niet verwacht.
Aantal overschrijdingsdagen fijnstof (PM10). Wettelijke norm: maximaal 35 dagen overschrijding van daggemiddelde van 50 µg/m³	Een overschrijding van de wettelijke grenswaarde (etmaalnorm) wordt niet verwacht. Onderzoek laat overigens een relatie tussen het aantal dagen overschrijding van de etmaalnorm en de jaargemiddelde concentratie fijn stof. Uit deze relatie blijkt dat als aan de etmaalnorm is voldaan (E2.1.5), impliciet ook aan de jaarnorm is voldaan (E2.1.4).
Jaargemiddelde concentratie fijnstof (PM2,5). Wettelijke norm: 25 µg/m³	Een overschrijding van de wettelijke grenswaarde wordt niet verwacht.
Jaargemiddelde concentratie stikstofdioxide (NO2). Wettelijke norm: 40 µg/m³	Een overschrijding van de wettelijke norm wordt niet verwacht. De concentraties geven inzicht in de meerjarige (dalende) trend.
Stedelijke verkeersemissies (index emissie 2015=100) Stikstofoxiden	Ten opzichte van 2015 zijn de verkeersintensiteiten elk jaar toegenomen en zijn regelmatig kleine uitbreidingen aan het wegennetwerk toegevoegd in het model. Ondanks die toenames zijn de verkeersemissies van alle vier stoffen sinds 2015 gedaald. De oorzaak van de daling is de lagere emissie per voertuig, als gevolg van het steeds schoner worden van voertuigen. De grootste daling treedt op voor PM2,5 en EC. De kleinste daling zit bij PM10, een stof die zowel bij verbranding als bij (banden)slijtage vrijkomt. In 2019 zijn de verkeersintensiteiten iets hoger dan in 2018. Beide jaren zijn afgeleid van 2020: 2018 is 2% lager dan 2020 en 2019 is 1% lager dan 2020. De daling van de emissies zet, ondanks de verkeerstoename, voor de meeste stoffen wel door tussen 2018 en 2019. Alleen voor NO2 is de verkeerstoename groter dan gecompenseerd wordt door de emissieafname per voertuig.
Stedelijke verkeersemissies (index	Zie analyse E2.1.7.1 (index Direct uitgestoten NO2 voor 2019 = 90,5).

Analyse	
emissie 2015=100) Direct uitgestoten NO2	
Stedelijke verkeersemissies (index emissie 2015=100) Fijn stof PM10	Zie analyse E2.1.7.1 (index PM10 voor 2019 = 95,6).
Stedelijke verkeersemissies (index emissie 2015=100) Fijn stof PM2,5	Zie analyse E2.1.7.1 (index PM2,5 voor 2018 = 76,1).
Stedelijke verkeersemissies (index emissie 2015=100) Roet/EC	Zie analyse E2.1.7.1 (index roet/EC voor 2018 = 66,1).
Totale milieuschaduwprijs per euro/m2 bruto- vloeroppervlak	Met als doelstelling om de milieuschade door het gebruik van grondstoffen en materialen terug te dringen.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E2.1.1 We willen méér dan alleen voldoen aan de wettelijke eisen voor externe veiligheid en geluid

Voor een gezond leefklimaat sturen we op een gezonde geluidsbelasting. Een te hoge geluidsbelasting in de woon- en werkomgeving (zoals ernstige hinder en slaapverstoring) kan tot gezondheidsproblemen leiden. Daarom zijn er wettelijke normen aan geluidsbelasting gesteld.
Ook binnen de wettelijke normen voor geluid kunnen gezondheidsproblemen ontstaan. Om bij te dragen aan het verlagen van de gemiddelde ervaren geluidshinder in de stad, willen we bij ruimtelijke plannen een ambitiewaarde die lager is dan de wettelijke grens. Zo kunnen we aanvullende voorwaarden stellen aan gebouwen, straten en buurten. Vanuit het actieplan Geluid pakken we de bestaande geluidsknelpunten in de stad aan. Met name door het toepassen van stiller asfalt, de verdere uitrol van 30 kilometer per uur wegen en andere ingrepen aan straten en openbare ruimte werken we aan de verbetering van de geluidssituatie in de stad.

Op het gebied van externe veiligheid ontstaan risico's bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen. We streven naar het beheersen en beperken van deze risico's zodat de leefomgeving veilig is.

Effectdoelstelling
E2.1.2 We streven naar de WHO advies waarden voor stikstofdioxide en fijn stof zodat we minimaal voldoen aan de wettelijke EU-normen. We streven naar een verlaging van de concentraties voor fijn stof

We blijven aan de wettelijke EU-grenswaarden voldoen. Voor 2020 zullen we op basis van voorgaande jaren hieraan ook voldoen – hetgeen zal worden onderbouwd in de Rapportage monitoring luchtkwaliteit die eind 2021 verschijnt.
We streven naar de WHO-advieswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof. Hier willen we uiterlijk in 2030 aan voldoen. Voor stikstofdioxide komt de WHO-advieswaarde overeen met de EU-grenswaarde. Aan de WHO-advieswaarden voor fijn stof (PM10 en PM2,5) voldoen we nog niet.
Voor het voortdurend verbeteren van de luchtkwaliteit en het versneld bereiken van de WHO-advieswaarden voor fijnstof is het Uitvoeringsprogramma 2020 – 2025, Utrecht kiest voor gezonde lucht in december 2020 door de gemeenteraad vastgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.1.1 Aanvullend aan de wet voorwaarden stellen voor geluid bij ruimtelijke ontwikkelingen. Kansen aangrijpen om bestaande knelpunten te verbeteren. Reguleren transport gevaarlijke stoffen

In 2022 herzien we het geluidbeleid, in het kader van de komst van de Omgevingswet. We stellen bij ruimtelijke ontwikkelingen compenserende voorwaarden (onder andere een geluidsluwe gevel en rustige buitenruimte) als randvoorwaarde ter verbetering van het akoestisch woon- en leefklimaat. Vanuit gezondheidsperspectief streven we bij nieuwe woningbouwontwikkelingen in de bestaande stad langs gemeentelijke wegen en spoorwegen ook naar geluidsniveaus die vijf decibel onder de wettelijke grenswaarden liggen. Deze ambitiewaarde is in juni 2019 vastgelegd in de nota Volksgezondheid

‘Gezondheid voor iedereen’. Dit draagt bij aan verlagen van het gemiddelde percentage geluidgehinderden.

Ook het verbeteren van bestaande knelpunten moet het percentage inwoners dat geluidsoverlast ervaart omlaag brengen. We doen dit met maatregelen zoals het aanleggen van stiller asfalt en door het verlagen van de maximumsnelheid van het wegverkeer op een aantal wegen in de stad en andere ingrepen in de openbare ruimte, zoals de aanleg van meer groen en een stadsboulevard met minder rijstroken en stiller asfalt.

Bij het vernieuwen van de nota Externe Veiligheid houden we rekening met het gemoderniseerde omgevingsveiligheidsbeleid. Daarnaast wordt gewerkt aan het vullen van het register externe veiligheid als vervanger van de huidige risicokaart.

Corona
Aan het begin van de coronapandemie is de verkeersintensiteit in Nederland in eerste instantie grofweg gehalveerd wat leidde tot een afname in geluidsbelasting met circa 3 dB. In de loop van 2021 was op veel plaatsen weer een gang naar de oude situatie te zien waardoor in 2022 het effect op geluid nauwelijks meer merkbaar is.

Prestatiedoelstelling
P2.1.2 Uitvoeren maatregelen Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) inclusief jaarlijkse monitor en bijsturing

Jaarlijks verschijnt in december een landelijke rapportage over het voorgaande jaar; de NSL-rapportage. De NSL-monitoringsgegevens over de luchtkwaliteit in 2020 komen eind 2021 beschikbaar. Hierop volgend verschijnt de gemeentelijke Rapportage Monitoring luchtkwaliteit met nadere gegevens en een analyse van de berekende en gemeten luchtkwaliteit in Utrecht.

In 2020 is een nieuw pakket met luchtmaatregelen (Utrecht kiest voor gezonde lucht) vastgesteld. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de opdracht uit Motie 2015/78. In deze motie draagt de raad het college op te streven naar voortdurende verbetering van de luchtkwaliteit en te streven naar het behalen van de WHO-advieswaarden. Zie het Programma Bereikbaarheid voor de voortgang van de uitvoering van het luchtmaatregelenpakket.

De gemeente Utrecht is medeondertekenaar van het Schone Lucht Akkoord (SLA). De kern van dit akkoord is dat het ministerie samen met decentrale overheidspartners zich inzet voor een permanente verbetering van de luchtkwaliteit. Het doel is te komen tot een duidelijke vermindering van gezondheidsrisico’s als gevolg van luchtverontreiniging. Hierbij willen de betrokken partijen toewerken naar de gezondheidskundige advieswaarden van de WHO. Daarnaast is de doelstelling om door de reductie van de emissies van binnenlandse bronnen 50% gezondheidswinst te realiseren in 2030 ten opzichte van 2016. Naast de inbreng van de maatregelen van ‘Utrecht kiest voor gezonde lucht’ neemt de gemeente Utrecht, in het kader van het SLA, deel aan diverse pilots (o.a. houtstook, mobiele werktuigen, verschoning scheepvaart). Als deelnemer van de werkgroep Internationaal SLA werkt de gemeente Utrecht met de SLA-partners (Rijksoverheid, gemeenten, provincies en andere regionale overheden) samen om Nederland breder internationaal te positioneren. Zo krijgen we meer zicht op wat we met andere landen kunnen bereiken om de luchtkwaliteit te verbeteren.

We continueren ook in 2022 het luchtmeetnet en doen onderzoek naar de mogelijkheden om met sensoren de luchtkwaliteit te meten. De gemeente werkt samen met het RIVM om ervaring op te doen met sensoren voor luchtkwaliteitsmetingen. Dergelijke sensoren kunnen wellicht voor een aanvulling of op (langere) termijn voor vervanging zorgen voor het bestaande Utrechtse luchtmeetnet (NO2 metingen met Palmesbuisjes), waarvan de mogelijkheden voor voortzetting (periode vanaf 2021) worden verkend.

Met de provincie Utrecht werken we samen aan de herijking van de Uitvoeringsagenda gezonde lucht van de provincie Utrecht. Tevens blijven we landelijk samenwerken in het Schone Lucht Akkoord, waarbij we ons focussen op verschoning van de binnenvaart, verschoning van de mobiele werktuigen, vermindering van de houtstookemissies.
Corona

Op basis van voorlopig gecorrigeerde meetresultaten over 2020 zien we een daling van de stikstofdioxideconcentratie. De definitieve resultaten zijn einde 2021 beschikbaar. Landelijk onderzoek toont aan dat in de eerste lock down periode in 2020 de fijnstof concentraties ook lager waren. In de Rapportage Monitoring Luchtkwaliteit 2021 (die einde van het jaar verschijnt) wordt nader ingegaan op de effecten van Corona op de luchtkwaliteit.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
03-2-1-1	Leefomgeving,veiligheid, gevaarlijk stoff	345	483	488	15	15	15
Totaal baten		**345**	**483**	**488**	**15**	**15**	**15**
Lasten							
03-2-1-1	Leefomgeving,veiligheid, gevaarlijk stoff	6.641	6.953	6.991	6.518	6.268	6.268
Totaal lasten		**6.641**	**6.953**	**6.991**	**6.518**	**6.268**	**6.268**
Saldo baten en lasten		**-6.296**	**-6.470**	**-6.503**	**-6.503**	**-6.253**	**-6.253**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		41	41	41	41	41	41
Onttrekking reserves		40	91	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-6.297**	**-6.421**	**-6.545**	**-6.545**	**-6.295**	**-6.295**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Leefomgeving, veiligheid, gevaarlijke stoffen

Lasten
De begrote lasten 2022 zijn 0,038 miljoen euro hoger, dit heeft betrekking op onderstaande posten:

- De toegekende loon- en prijscompensatie en middelen groei van de stad resulteren vanaf 2022 in 0,193 miljoen euro aan hogere lasten.
- In de Voorjaarsnota 2018 is incidenteel budget beschikbaar gesteld voor onderzoeken op het gebied van Klimaatadaptatie. Dit leidt tot 0,090 miljoen euro lagere lasten in 2022 ten opzichte van 2021. Incidenteel toegekend budget voor programmasturing resulteert in 0,065 miljoen euro lagere lasten in 2022.

We ramen de baten en lasten van effectdoelstelling Gezonde lucht (E2.1.2) in het programma Bereikbaarheid onder prestatiedoelstelling 1.1.4 'Uitvoeren van maatregelen voor de aanpak Luchtkwaliteit'. Deze maatregelen maken deel uit van het Meerjaren Perspectief Ruimte.

Mutaties reserves

De jaarlijkse storting in de algemene dekkingsreserve van 0,041 miljoen euro betreft de terugbetaling in twintig jaar (2016 t/m 2035) van de verstrekte startsubsidie aan Stichting Utrecht Natuurlijk.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Europese subsidies URGE, Reduces, CCCB	I	0	-473	-473	-473
Incidentele subsidies voor Europese projecten worden jaarlijks geraamd					
Overige baten		5	5	5	5
Totaal baten		**5**	**-468**	**-468**	**-468**
Lasten					
Europese subsidies	I	0	-473	-473	-473
Incidentele subsidies voor Europese projecten worden jaarlijks geraamd					
Investeringsbudget Utrecht Circulair	I	0	0	-250	-250
Incidenteel investeringsbudget t/m 2023 voor het versnellen van circulair bouwen					
Loon- en prijsindexatie	S	193	193	193	193
Toegekende structurele loon- en prijsindexatie vanaf 2022					
Overige lasten		-155	-155	-155	-155
Totaal lasten		**38**	**-435**	**-685**	**-685**
Saldo baten en lasten		**-33**	**-33**	**217**	**217**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen

Subdoelstelling 2.2 Utrecht heeft een schone bodem

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E2.2.1	Vracht verontreiniging (de nog aanwezige verontreiniging in het grondwater)	2013	niet gemeten	1.050 kg	1.040 kg	1.040 kg	1.030 kg

Analyse	
Vracht verontreiniging (de nog aanwezige verontreiniging in het grondwater)	Eind 2021 is op basis van de meetgegevens uit 2021 de hoeveelheid nog in het grondwater aanwezige verontreiniging berekend. Voor 2022 staat geen monitoringronde gepland.

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P2.2.1	Aantal nieuwe betalende deelnemers aan het gebiedsplan	2015	5	5	5	5	5
P2.2.1	In 2020 zijn de vijf locaties die gebiedsgerichte aanpak belemmeren gesaneerd	2015	4	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Analyse	
Aantal nieuwe betalende deelnemers aan het gebiedsplan	Het aantal betalende deelnemers is afhankelijk van het aantal WKO systemen en grote grondwateronttrekkingen dat binnen het gebied door derden gerealiseerd wordt.
In 2020 zijn de vijf locaties die gebiedsgerichte aanpak belemmeren gesaneerd	De risico's ten gevolge van de verspreiding van verontreiniging vanuit deze vijf locaties zijn onderzocht en beheerst. Daarmee vervalt doelstelling voor 2022 en volgende jaren.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E2.2.1 De bodem is geschikt voor het gewenste gebruik, zonder gevaar voor de gezondheid

We zorgen dat de bodem geschikt is voor het gewenste gebruik, door het weghalen van de verontreiniging of door het afstemmen van het gewenste gebruik (wonen, moestuin, industrie) op de aanwezige bodemkwaliteit.
We beheersen en monitoren het verontreinigde grondwater, saneren waar nodig en zorgen dat derden zich ook aan de wettelijke verplichtingen van de Wet bodembescherming en de Omgevingswet houden.
We onderzoeken de bodem op nieuwe verontreinigingen zoals PFAS en nemen maatregelen indien er mogelijke gevaren voor de gezondheid kunnen optreden.
We maken zo slim mogelijk gebruik van de ondergrond, zodat aan de verschillende functies optimaal invulling kan worden gegeven. Waar mogelijk houden we ondergrondse ruimte vrij om toekomstige ontwikkelingen die ondergrondse ruimte nodig hebben mogelijk te maken.

Effectdoelstelling
E2.2.2 Milieuhygiënisch gestage verbetering van de kwaliteit

Voor een gezonde leefomgeving willen we méér doen dan de bodem geschikt maken voor het gewenste gebruik, daarom zorgen we ervoor dat de bodem- en grondwaterkwaliteit in ieder geval niet verslechtert en werken we aan een gestage verbetering van de kwaliteit van de bodem en het grondwater.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.2.1 Beheren van de ondergrond

Ook in 2022 bereiden we ons voor op de Omgevingswet. We intensiveren de samenwerking en afstemming met bodem- en waterpartners voor een goede implementatie van de Omgevingswet. We ronden de Visie op de Ondergrond af en geven verder vorm aan de regie op de ondergrond. We hebben onze bodemdata op orde. Het loodbeleid wordt aan de raad aangeboden. We evalueren het in 2015 vastgestelde gebiedsgerichte grondwaterbeheer en passen waar nodig de uitvoering van het gebiedsgericht grondwaterbeheer aan. Bij de Nedereindse Plas ronden we het onderzoek naar de mogelijkheden voor een nieuwe biologische waterzuivering af. We stellen een nieuw nazorgplan op voor de gehele locatie. Op het Griftpark voeren de tweede fase van toegepast wetenschappelijke onderzoek 'Bestparc' uit naar de versnelde afbraak van verontreiniging door bacteriën. We volgen landelijke ontwikkelingen rond nieuwe stoffen die in de bodem en het grondwater kunnen voorkomen en voeren indien nodig proactief bodemonderzoek uit.

Corona
Corona heeft geen directe invloed op de planning en kosten van bodemonderzoeks- en saneringsprojecten.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
03-2-2-1	Schone bodem	479	1.584	1.103	203	103	103
Totaal baten		**479**	**1.584**	**1.103**	**203**	**103**	**103**
Lasten							
03-2-2-1	Schone bodem	3.230	7.223	3.751	2.851	2.751	2.751
Totaal lasten		**3.230**	**7.223**	**3.751**	**2.851**	**2.751**	**2.751**
Saldo baten en lasten		**-2.750**	**-5.638**	**-2.648**	**-2.648**	**-2.648**	**-2.648**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		6.705	100	100	100	100	100
Onttrekking reserves		7.557	2.091	35	35	35	35
Geraamd resultaat		**-1.898**	**-3.647**	**-2.713**	**-2.713**	**-2.713**	**-2.713**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Schone Bodem
Baten
De begrote baten zijn in 2022 0,481 miljoen euro lager dan in 2021. Dit betreft de in 2020 toegekende subsidie van 2,8 miljoen euro voor het onderzoek Griftpark. De opbrengsten zijn naar rato van de fasering van het project begroot.

Lasten
De begrote lasten zijn in 2022 3,472 miljoen euro lager dan in 2021. Hiervoor zijn de volgende redenen:

- In 2022 zijn de lasten 0,481 miljoen euro lager in verband met het onderzoek Griftpark (zie toelichting baten).
- Vanuit 2020 overgehevelde middelen naar 2021 vervallen in 2022 (-3,056 miljoen euro). Dit betreffen de volgende budgetten: Bestparc (-0,324 miljoen euro), herinvesteringen Griftpark (-1,191 miljoen euro), Loodbeleid (-0,187 mln euro), Bodemsanering Oudwijk (-1,066 miljoen euro) en Nedereindse Plas (-0,288 miljoen euro).
- De vanaf 2022 toegekende structurele loon- en prijscompensatie (0,065 miljoen euro).

Algemeen
In 2020 liep de bekostiging van het Bodemconvenant 2016-2020 af. Ten tijde van opstellen van de programmabegroting 2022 is nog niet bekend hoeveel Rijksmiddelen er voor Bodem structureel beschikbaar komen vanaf 2022. De in de begroting 2022 en verder verwerkte bedragen van -2,648 miljoen euro zijn daarom nog gebaseerd op de oude afspraken van het convenant Bodem. In de 1e bestuursrapportage 2022 zullen we, onder voorwaarde dat de nieuwe afspraken bekend zijn, de begroting aanpassen aan de nieuwe bekostiging.

Mutaties reserves
De jaarlijkse toevoeging van 0,100 miljoen euro betreft een dotatie aan de risicoreserve Bodem. Deze dient voor mogelijke toekomstige saneringsverplichtingen en wordt gevoed met opbrengsten van derden voor WKO's, grondwateronttrekkingen en bronneringen.
Vanaf 2022 is de onttrekking aan de reserve 0,035 miljoen euro en betreft de nazorg van de Nedereindse plas.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Griftpark: begrote baten subsidie naar rato van de verwachte besteding		-481	-1.381	-1.481	-1.481
Totaal baten		**-481**	**-1.381**	**-1.481**	**-1.481**
Lasten					
Griftpark: begrote lasten subsidie naar rato van de verwachte besteding		-481	-1.381	-1.481	-1.481
Budgetoverhevelingen van 2020 naar 2021:					
• Bestparc onderzoek		-324	-324	-324	-324
• Herinvestering Griftpark		-1.191	-1.191	-1.191	-1.191
• Loodbeleid		-187	-187	-187	-187
• Loodsanering Oudwijk (in 2021 afgerond)		-1.066	-1.066	-1.066	-1.066
• Nedereindseplas		-288	-288	-288	-288
Loon- en prijscompensatie vanaf 2022		65	65	65	65
Totaal lasten		**-3.472**	**-4.372**	**-4.472**	**-4.472**
Saldo baten en lasten		**2.991**	**2.991**	**2.991**	**2.991**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen

Bereikbaarheid

Algemene programmadoelstelling

Om onze groeiende stad gezond en bereikbaar te houden, geven we voorrang aan schone manieren van vervoer die zo min mogelijk ruimte innemen. Lopen, fietsen en openbaar vervoer. Zo maken we de lucht schoner en de straat rustiger en veiliger. Gelukkig is de afgelopen jaren al te zien dat de inzet op actieve en schone vormen van mobiliteit succesvol is: het gebruik van fiets en OV in de stad groeit ten opzichte van het autogebruik. Met het geactualiseerde mobiliteitsplan zetten we vol in op het doorzetten van deze positieve ontwikkeling.

Ook de manier waarop we werken aan de gebiedsontwikkeling draagt bij aan een gezond stedelijk leven voor iedereen in onze stad. We kiezen zoveel mogelijk voor een mix van wonen, werken en andere functies. Hiermee bieden we mensen meer voorzieningen binnen hun bereik waardoor lopen en fietsen aantrekkelijk zijn om nabije voorziening te bereiken. We kiezen voor meer ruimte voor groen, spelen en verblijven door verkeers- en parkeerruimte anders in te richten. Zo zorgen we voor relatief minder (hinder van) verkeer en een betere bereikbaarheid. Alle bestemmingen zijn per auto bereikbaar, maar niet altijd via de kortste of snelste route.

Utrecht wil een inclusieve stad zijn. We werken aan het wegnemen van zowel fysieke als niet-fysieke barrières en belemmeringen. Zo kun je voorzieningen zoals supermarkten en scholen goed te voet bereiken en zijn er maatwerkoplossingen voor bijvoorbeeld mensen met een fysieke of andere beperking. Voor inwoners voor wie er geen geschikt alternatief voor de auto is, blijft het gebruik ervan mogelijk.

De impact van de pandemie op de toekomst van de stad en de mobiliteit kan op dit moment nog niemand overzien. Hoe mensen wonen, werken, in de openbare ruimte verblijven en hoe mensen mobiel zijn, dat alles kan in vervolg op de corona uitbraak meer of minder gaan veranderen, zonder dat nu te voorspellen is hoe ingrijpend dat zal zijn. Maar dat het effect op de trend in de mobiliteitscijfers zal hebben is zeker. Diverse instanties bestuderen dit vraagstuk, zoals het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM). We houden de uitkomsten nauwgezet in de gaten.

Mobiliteitsplan 2040
Met het Mobiliteitsplan verleggen we de planhorizon van 2025 naar 2040 en wordt de samenhang met de verstedelijking versterkt. De groei van de stad stimuleren we langs het OV-netwerk. Wonen, werken en voorzieningen brengen we hiermee dichter bij elkaar zodat mensen minder hoeven te reizen. Ten opzichte van het vorige plan (SRSRSB) is aangescherpt welke inhoudelijke bijdrage vanuit mobiliteit wordt geleverd om gezond stedelijk leven voor iedereen mogelijk te maken. De aanscherpingen zitten voornamelijk op meer inzet op anders reizen, het faciliteren van de groei van het fietsverkeer onder andere door het spreiden van de verwachte fietsdrukte, de OV-netwerkuitwerking van het Wiel met Spaken (versterken van de bereikbaarheid van andere overstappunten om Utrecht Centraal en de binnenstad te ontzien) en verdergaande sturing op het functioneren van het multimodale netwerk om de openbare ruimte aantrekkelijk te houden en de groei van duurzame en ruimte-efficiënte mobiliteit mogelijk te maken.

Parkeervisie
Het uitgangspunt van de parkeernota Stallen en Parkeren uit 2013, een ‘leefbare, vitale en gezonde stad’, is nog steeds actueel. De beleidsmaatregelen uit deze nota zijn alleen niet meer voldoende om de stad leefbaar en bereikbaar te houden. De stad groeit harder dan we een aantal jaren geleden hadden verwacht en biedt onvoldoende ruimte om het autogebruik mee te laten groeien. Het is noodzakelijk om andere vormen van vervoer, zoals lopen, fietsen en OV, aan te moedigen. Die zijn gezonder en kosten minder ruimte. De nieuwe parkeervisie draag hier aan bij. Met het parkeerbeleid kunnen we bijdragen aan de leefbaarheid in de stad, door te sturen op het aantal rijdende en stilstaande auto’s. De hoofdlijnen van de parkeervisie werken we uit in een zestal modules. Twee daarvan, 'Parkeernormen' en 'Aanpak betaald parkeren', leggen we tegelijkertijd met de parkeervisie voor aan de gemeenteraad. De overige

vier onderwerpen (Parkeren op afstand, Fietsparkeren, Aanpak parkeren openbare ruimte, Parkeren en toegankelijkheid) werken we in 2021 en 2022 uit samen met belangrijke partners in de stad.

Agenda Mobiliteitsplan
Na de vaststelling van het Mobiliteitsplan 2040 staat de mobiliteitskoers voor Utrecht voor de komende jaren vast. In 2021 en 2022 brengen we in kaart wat we moeten doen om onze ambities en doelen te realiseren. We maken hiervoor een Agenda Mobiliteitsplan. Deze agenda geeft overzicht van wat we al doen en wat we nog moeten gaan doen om die doelen te bereiken. En in welke volgorde we dat gaan doen, hoeveel geld en capaciteit daarvoor nodig is.

Integraal mobiliteitsonderzoek voor Overvecht
In het kader van de realisatie van de RSU en het Mobiliteitsplan 2040 maken we gebiedsgerichte uitwerkingen voor mobiliteit. In 2021 is dit gedaan voor Utrecht Zuid-West. In 2022 voeren we een integraal mobiliteitsonderzoek uit voor Overvecht. Dit onderzoek levert inzicht in de mobiliteitsopgave in Overvecht in relatie tot de woningbouwopgave (6.800 extra woningen, voorzieningen, groen, et cetera), de schaalsprong OV (Wiel met Spaken), ontwikkelingen rondom de Noordelijke Randweg Utrecht en de huidige verkeersproblematiek binnen Overvecht (zoals doorstroming, verkeersveiligheid en invoering 30 kilometer per uur). Het onderzoek levert een programmering op voor de mobiliteitsopgave in Overvecht (wanneer moeten we wat doen en hoeveel geld en capaciteit kost dat) en specificeert op functioneel niveau de inrichtingsprincipes voor de mobiliteitsmaatregelen.

Lightrail
Het huidige mobiliteitssysteem staat op onderdelen al onder druk, er zijn meerdere capaciteitsknelpunten in de tram- en businfrastructuur. Een schaalsprong in het OV-systeem is noodzakelijk. Toekomstbestendige keuzes in samenhang met het gehele OV-netwerk en stedelijke ontwikkeling zijn noodzakelijk: welke investeringen zijn wanneer en als eerste nodig om de groeiambitie waar te maken? Er is een verbeterpakket noodzakelijk op netwerkniveau. Benutten wat kan, uitbreiden wat moet. Ruimtelijke ontwikkeling van wonen en werken concentreert zich als eerste en met name aan de Zuidwest kant van Utrecht. Daar ligt de komende periode de focus en prioriteit. Vanuit deze prioritering wordt op basis van Utrecht Nabij het concept Wiel met Spaken verder uitgewerkt in een netwerkstrategie. Het gaat hierbij om de HOV/lightrail-verbinding op de Merwedelijn (van Utrecht CS via de Merwedekanaalzone naar Westraven en Nieuwegein/IJsselstein) en de Waterlinielijn (oost-west "wiel" verbinding van minimaal Westraven naar USP), in combinatie met een nieuw dubbelstation Koningsweg-Lunetten. Gelet op de samenhang in het netwerk wordt ook gekeken naar de relatie met andere verbindingen zoals de bestaande zware OV-assen in de stad, te weten: SUNIJ-lijn, Tramlijn 22 (voorheen Uithoflijn) en de Binnenstadsas.

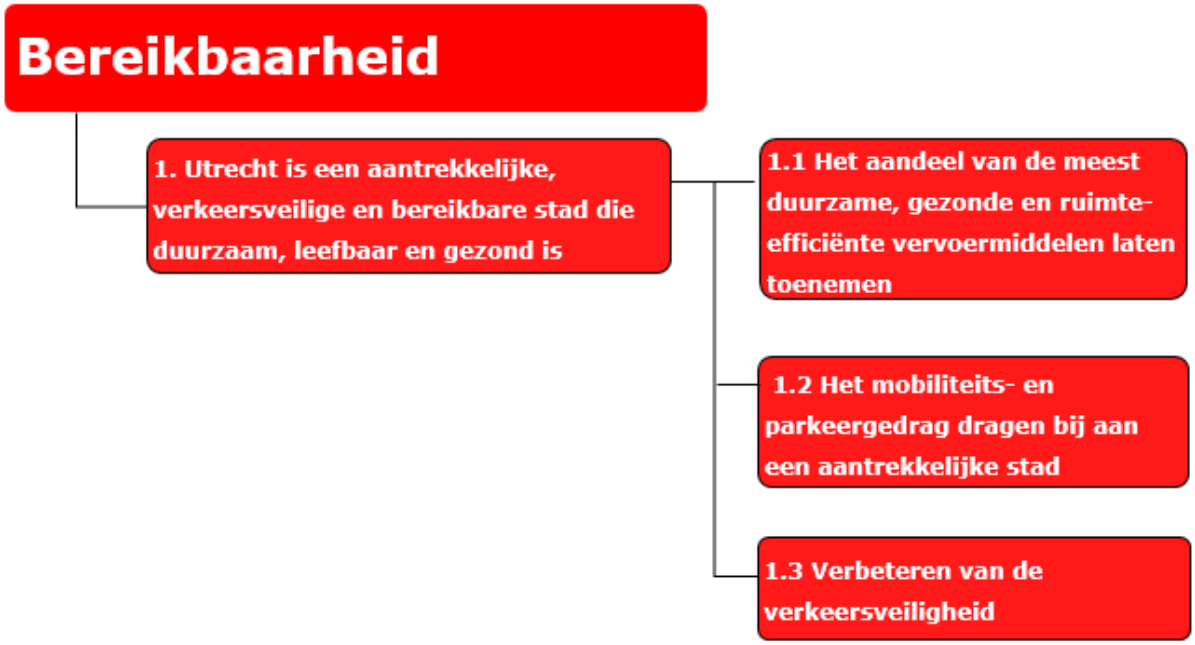
U Ned
Komende decennia staat Utrecht voor de uitdaging om de groei van de stad vorm te geven. Dit kunnen we niet alleen. U Ned is het samenwerkingsverband waarin we met het Rijk, de U10-gemeenten en de provincie werken aan een gezonde groei van wonen, werken en bereikbaarheid in de regio Utrecht. In het programma U Ned werken we als regio samen met het Rijk aan verschillende programmalijnen.

Beoogd resultaat 2022
We werken in de meeste programmalijnen naar afspraken in het BO MIRT, behalve voor de no-regret maatregelen. Doel is om te komen tot de volgende afspraken:

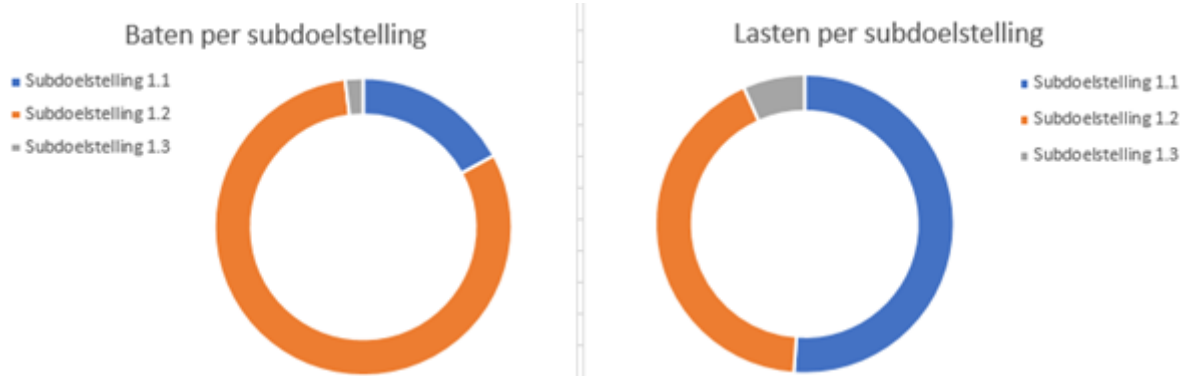
1. Gebiedsonderzoeken: we werken toe naar besluitvorming over de verstedelijking in de drie gebieden in 'de Grote U'. Dit gaat over een inhoudelijke richting met duidelijkheid over aantallen woningen, werkplekken, groen et cetera, over fasering en over de benodigde investeringen. Doel is om over dit pakket afspraken te maken in het BO MIRT 2022, in samenhang met de MIRT Verkenning OV en Wonen en de Mobiliteitsstrategie.
2. Mobiliteitsstrategie: In het BO MIRT van 2022 willen we het benodigde netwerk voor 2040 voor OV, fiets en auto inclusief de aanpak voor de realisatie ervan vaststellen als Rijk en regio. De besluiten zullen inzichtelijk maken welke maatregelen de U Ned partners nemen om de regio Utrecht ook op lange termijn bereikbaar en leefbaar te houden. Dit leidt mogelijk tot nieuwe MIRT-verkenningen met financiële afspraken waarin maatregelenpakketten concreter worden uitgewerkt.

3. MIRT-Verkenning: In 2022 willen we een voorkeursbesluit nemen over de maatregelen die in 2030 moeten zijn gerealiseerd inclusief sluitende afspraken over de financiering hiervan. Om dit te bereiken werken we kansrijke maatregelpakketten uit in een planMER en mede op basis van die informatie (doelbereik, milieu-effecten, financiën, kosten/baten) kunnen we bepalen welk pakket de voorkeur heeft.
4. Aanpak 2030: afspraken over het realiseren van bereikbaarheidsopgave tot 2030. De opgave zal deels bestaan uit maatregelen die al belegd zijn, maar waar dat niet zo is moeten afspraken worden gemaakt over wie hierin welke rol neemt en hoe we dit gezamenlijk financieren.
5. No-regret maatregelen: voor de Utrechtse projecten uit dit maatregelenpakket worden in 2022 worden de Voorlopige ontwerpen opgesteld.
6. Programma Knooppunten: hierin brengen we kansen en voorwaarden in beeld om tot 2030 op bestaande regioknopen en corridors te verstedelijken. De wijze waarop we dit concreet doen en tot welke afspraken dit moet leiden wordt in 2021 uitgewerkt.

Doelenboom

Grafiek lasten en baten

Investeringen

x € 1.000

Bereikbaarheid	Autorisaties tm 2021	2022	2023	2024	2025
Vervangingsinvesteringen	0	0	0	0	0
Uitbreidingsinvesteringen categorie A	539.621	6.120	0	0	0
Uitbreidingsinvesteringen categorie B	177.500	0	0	0	0
Totaal investeringen	**717.121**	**6.120**	**0**	**0**	**0**

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen. De verplichte Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) indicatoren Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig (12) en Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser (13) zijn vervallen als gevolg van gewijzigd beleid bij bronhouder VeiligheidNL.
Dat heeft tot gevolg dat onvoldoende actuele gegevens voor deze indicatoren voor gemeenten beschikbaar zijn. Daarom vervallen deze indicatoren (bron: overheid.nl)

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:

- Mobiliteitsplan 2040

1. Utrecht is een aantrekkelijke, verkeersveilige en bereikbare stad die duurzaam, leefbaar en gezond is

Subdoelstelling 1.1 Het aandeel van de meest duurzame, gezonde en ruimte-efficiënte vervoermiddelen laten toenemen

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E1.1.1	Het % inwoners dat meestal lopend, met de fiets en het ov naar het centrum gaat	90% (2013)	Niet gemeten	95%	95%	95%	95%
E1.1.2	Het % inwoners dat meestal met de auto naar het centrum gaat	8% (2013)	Niet gemeten	4%	4%	4%	4%

Analyse	
Het % inwoners dat meestal lopend, met de fiets en het ov naar het centrum gaat	Dit aandeel is toegenomen naar 94% in 2018 en op 94% gebleven in 2019. Omdat de Inwoners Enquête nog maar eens in de twee jaar verschijnt, kunnen we voor 2020 geen gerealiseerde gegevens tonen. Het streven is dat dit aandeel nog iets toeneemt, maar 100% zal dit nooit worden.
Het % inwoners dat meestal met de auto naar het centrum gaat	Dit aandeel is gedaald naar 4% in 2018 en op 4% gebleven in 2019. Omdat de Inwoners Enquête nog maar eens in de twee jaar verschijnt, kunnen we voor 2020 geen gerealiseerde gegevens tonen. De verwachting is dat het aandeel in de komende jaren rond de 4% zal blijven. Dit komt omdat een klein deel van de inwoners van de auto afhankelijk is of, ondanks de beschikbaarheid van alternatieven, toch de auto verkiest.

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P1.1.1	Aantal projecten in voorbereiding		15	12	14	6	1
P1.1.1	Aantal projecten in uitvoering		8	7	16	12	11
P1.1.4	Aantal laadpalen		851	1.100	1.400	1.800	2.600

Analyse	
Aantal projecten in voorbereiding	Komende jaren gaan projecten over van de voorbereidingsfase naar de uitvoeringsfase (bijvoorbeeld Ooster- en Westerkade en de Westelijke Stadsboulevard). Hierdoor neemt het aantal projecten in voorbereiding af. In de aantallen zijn ook de projecten opgenomen waarvoor bij vaststelling Voorjaarsnota 2021 middelen zijn bestemd; doorsteek Papendorp, no regret maatregelen (fiets en OV).
Aantal projecten in uitvoering	Op korte termijn leveren we een aantal projecten op (bijvoorbeeld (regionale) snelfietsroutes, jutfaseweg en Socrateslaan). Projecten die langer doorlopen zijn Ledig Erf, Europalaan Noord en Kanaalstraat/Damstraat. In de aantallen zijn ook de projecten opgenomen waarvoor bij vaststelling voorjaarsnota 2021 middelen zijn bestemd; herstel fietspad opaalweg en pilot speedpedelec.
Aantal laadpalen	We verwachten een groei naar 2.600 laadpalen in de stad en 50 snelladers bij winkellocaties en sportvoorzieningen in 2025.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E1.1.1 Toename aandeel voetganger, fiets en gebruik van OV, afname aandeel auto

Als belangrijk onderdeel van een gezond stedelijk leven voor iedereen, kiezen we voor gezonde vervoerswijzen die weinig ruimte innemen: fietsen, lopen en openbaar vervoer. Met het stimuleren van lopen, fietsen en openbaar vervoer streven we naar groei van de stad zonder toename van het autogebruik in de stad.

Effectdoelstelling
E1.1.2 Meer gebundeld goederenvervoer

We willen in toenemende mate dat de goederenstroom in de stad efficiënt, schoon en veilig plaatsvindt. We werken daarom aan meer bundeling van het goederenvervoer, om het aantal gereden kilometers in de stad en de uitstoot van de voer- en vaartuigen zo efficiënt en laag mogelijk te houden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P1.1.1 Uitvoeren van projecten en maatregelen die fiets en voetgangers als vormen van vervoer aantrekkelijker maken

Samen met de provincie werken we aan de plannen voor het Nationaal Toekomstbeeld Fiets, waarbij we de Utrechtse plannen kunnen aanvullen met budget vanuit het rijk voor fietsinfrastructuur en fietsparkeren.
Op fietsgebied voeren we in 2022 diverse verbeteringen door in het netwerk. Zo starten we met de U Ned No-regret maatregelen Fietsroute Om de Zuid en Fietsroute Om de Noord. Ook werken we aan de plannen voor regionale routes, waaronder een nieuwe inrichting van de Koningsweg Oost, Archimedeslaan-Offerhausweg en Mereveldseweg in het kader van anticyclisch programmeren en herstel van het fietspad langs de Waterlinieweg ter hoogte van de Opaalweg (uitvoering Motie).

Na de herinrichting van de Nachtegaalstraat volgt begin 2022 de afronding van de herinrichting Burgemeester Reigerstraat. Dat geldt eveneens voor de alternatieve fietsverbinding door Rijnsweerd naar het USP. Daarnaast starten we met de herinrichting van de Weerdsingel Oostzijde en Westerkade/Oosterkade.

Op basis van de nadere uitwerking van twee varianten van de Zuidpoortstudie starten we met het Integraal Programma van Eisen en Functioneel Ontwerp (IPvE/FO) voor het Ledig Erf en de ontwerpuitwerking van een aantal verbetermaatregelen voor voetganger, fiets en OV op de route Vondellaan-Powellweg-Albatrosstraat.

We ronden verder het definitief ontwerp van de Maliebaan af. Verder wordt de aanleg van de Mytylbrug voorbereid en bouwen we samen met het Groenprogramma aan de brug over de Leidsche Rijn bij Den Hommel, inclusief aansluitende route langs de Johan Wagenaerkade. Ook onderzoeken we de haalbaarheid van de Demkabrug, Boorstraattunnel, Nicolaas Beetsstraat, Weerdsluisbrug en Gageldijk.

Op regionaal niveau werken we samen met de provincie aan diverse snelfietsroutes die Utrecht verbinden met omliggende gemeenten. In 2022 wordt de route Utrecht - Amersfoort via Alexander Numankade, Jan van Galenstraat en Kardinaal de Jongweg aangelegd. Ook starten we met de herinrichting van de Jutfaseweg en Socrateslaan als onderdeel van het traject Utrecht - Nieuwegein / IJsselstein. Tot slot kan naar verwachting ook de eerste schop de grond in op delen van de snelfietsroutes Utrecht – Woerden. Als de samenwerkingsovereenkomst van de snelfietsroute USP – Veenendaal is afgerond, starten we ook daar met de aanleg.
De pilot met speedpedelecs op het fietspad is van start gegaan om het fietsgebruik op de lange afstand te stimuleren.
We werken verder aan de aanpak van relatief kleine knelpunten in het fietsnetwerk en het verwijderen of aanpassen van paaltjes. Een en ander draagt bij aan het comfort of de snelheid van de fietser. We werken onder andere aan aanpassingen bij de Oudenoord/Westerdijk en de Princesselaan/Oudwijk.

Voor de voetganger continueren we de inzet op het creëren van meer ruimte bij herinrichtingsprojecten en inbreidingslocaties, bijv. bij de herinrichting van de Amsterdamsestraatweg, Kanaal- en Damstraat en Ledig Erf. Hiermee stimuleren we bewoners vaker te gaan lopen. We haken aan bij het project "registratie loopstromen" door middel van passantentellers in de binnenstad en onderzoeken een uitbreiding naar het verzamelen van fietsdata in een breder gebied. We ronden de definitieve uitbreiding van het voetgangersgebied in de binnenstad af. Tot slot werken we aan het vormgeven van een stedelijk voetgangersnetwerk. We bereiden de wijkgerelateerde plannen voor om lokale voetgangersnetwerken te versterken.

Prestatiedoelstelling
P1.1.2 Uitvoeren van projecten en maatregelen die het gebruik van openbaar vervoer bevorderen

De uitvoering van de busbaan Dichterswijk, het laatste deel van het Utrechts hoogwaardig OV-netwerk (HOV) tussen Utrecht Centrum en Leidsche Rijn, is in 2021 formeel geopend. Uit metingen is gebleken dat het brugdek van de Nelson Mandelabrug niet lang meegaat. In 2022 starten we met het vervangen van het brugdek.
Ook verbeteren wij de looproutes naar en de toegankelijkheid van bus- en tramhaltes. Dit doen wij in overleg met belanghebbenden, zoals de Solgu.
In 2022 gaan wij verder met het definitief ontwerp voor de HOV-baan op de Europalaan-Noord. En in het kader van U Ned werken we aan het IPvE/FO voor de Europalaan Zuid en de Kardinaal de Jongweg. Deze no-regret maatregelen zorgen voor verbetering van de Openbaar Vervoer bereikbaarheid van de Merwedekanaalzone en de OV-verbinding tussen USP en Overvecht.
In samenwerking met de provincie komen we tot een pakket aan maatregelen om de doorstroming van het openbaar vervoer op de volgende vijf deeltrajecten te verbeteren: Vredenburg, Waterlinieweg, Zuidpoort, Lucasbrug en Majellaknoop.

Bij het bepalen van tijdelijke verkeersmaatregelen bij wegwerkzaamheden hanteren we als uitgangspunt, dat fietsers en voetgangers het werk moeten kunnen passeren, tenzij dit problemen oplevert voor de verkeersveiligheid en de veiligheid op de bouwplaats. Als verkeer moet worden omgeleid kiezen we om gemotoriseerd verkeer (in elk geval auto's) om te leiden en fietsers en voetgangers direct langs het werk te leiden.

Ook in 2022 zorgen we voor goede omleidingsroutes voor fietsers en auto's bij wegwerkzaamheden. Goede voorbeelden hiervan zijn de alternatieve fietsroutes door en langs de historische binnenstad tijdens de herinrichting van de Voorstraat-Wittevrouwenstraat en in de coronaperiode. We blijven fietsers stimuleren om deze routes ook te gebruiken voor meer spreiding van het fietsverkeer. Dit is ook nodig vanwege de volgend jaar geplande werkzaamheden voor de herinrichting van de Burgemeester Reigerstraat.

Prestatiedoelstelling
P1.1.3 Uitvoeren van projecten en maatregelen waarmee doorgaand autoverkeer naar de rand van de stad wordt verplaatst

We werken aan de volgende projecten en maatregelen waarmee we doorgaand autoverkeer naar de rand van de stad verplaatsen:

- Voor de Westelijke Stadsboulevard starten we naar verwachting in het voorjaar met de uitvoering van deelgebied 1 t/m 3.
- Voor de herinrichting van de Socrateslaan maken we een definitief ontwerp en starten we rond de zomer met de uitvoering.

Prestatiedoelstelling
P1.1.4 Uitvoeren van maatregelen voor de aanpak luchtkwaliteit (relatie programma Duurzaamheid)

Utrecht kiest voor gezonde lucht
Het versneld verder verbeteren van de luchtkwaliteit, op weg naar het behalen van de WHO advieswaarden, is het uitgangspunt voor ons beleid. Dit doen we door voortdurend de emissies van vervuilende stoffen te verminderen voor de gezondheid van onze inwoners, ondernemers en bezoekers.

We voeren in 2022 de maatregelen uit het uitvoeringsprogramma 'Utrecht kiest voor gezonde lucht' verder uit. De milieuzone voor vrachtauto's scherpen we in januari 2022 verder aan naar emissieklasse 6, ook autobussen komen onder dit regiem te vallen. In het najaar doen we een voorstel voor het verbreden van de milieuzone naar de snelwegring, zodat hierover begin 2023 een besluit genomen kan worden. In de loop van 2022 staan we alleen nog gebruik van mobiele (bouw)werktuigen met Faseklasse 4 of hoger toe. We werken samen met de bouwsector om het onnodig stationair draaien van de werktuigen terug te dringen. Tijdens het stookseizoen (eerste en laatste kwartaal) voeren we de voorlichtingscampagne 'Utrechtse Stookstandaard' uit. We bieden subsidies om de uitstoot door houtstook terug te dringen. Automobilisten kunnen gratis zorgen voor de juiste bandenspanning met behulp van de drie slimme bandenpompen nabij de afvalscheidingstations, deze zijn geleased tot en met 2025. De resultaten van de maatregel 'snorfiets naar de rijbaan' worden gemonitord, we evalueren deze in de loop van 2022.

Elektrisch vervoer
We plaatsen data-gestuurd, dat wil zeggen op basis van de bezetting van de bestaande laadpalen, oplaadinfrastructuur bij. Met het perspectief van een zero emissie zone vanaf 2025 gaat de logistieke sector meer verschonen. Ook de laadvraag van de taxidoelgroep stijgt de komende jaren. Bij de realisatie van de laadinfrastructuur houden we rekening met de behoefte aan laden voor deze doelgroepen.

In 2022 staan de eerste snelladers op winkellocaties en bij sportvoorzieningen. In totaal gaat het om negentien locaties met circa 40 snelladers. We plaatsen meer snelladers als de vraag toeneemt.

Prestatiedoelstelling

P1.1.5 Uitvoeren van de maatregelen in het kader van goederenvervoer

Goederenhubs en Stads Distributie Centra's (SDC's) leveren een essentiële bijdrage aan efficiënter (en duurzamer) goederenvervoer. In de aanpak Goederenvervoer 2021-2022 richten we ons concreet op beter gebruik en uitbreiding van deze voorzieningen, door::

actief stimuleren en sturen van het gebruik van goederenhubs;

- We versoepelen regelgeving voor 'koplopers' (bedrijven die gebundeld bezorgen op een groot aantal adressen in de binnenstad) en beperken de uitgifte van reguliere ontheffingen aan bedrijven die niet gebundeld beleveren en ophalen (ontheffing is vaak niet nodig, want hubvervoerders kunnen de rit overnemen dankzij aantrekkelijke regelgeving en tarieven).
- We geven een vergoeding/subsidie aan ondernemers per bespaarde ritkilometer bij gebruik van een goederenhub of SDC. Het financieel aantrekkelijk maken voor afnemers/winkeliers om goederen gebundeld te beleveren, geeft het gebruik van goederenhubs en SDC's een belangrijke boost.
- We verplichten ontwikkelaars/aannemers om bij (complexe) bouwopgaves het aantal ritkilometers van goederen en personeel naar de bouwplaats te beperken. Het gebruik van een bouwhub en parkeerhub voor bouwpersoneel aan de rand van de stad krijgt hierdoor een boost en het aantal ritkilometers over de weg in de stad neemt af.
- We starten een pilot 'Logistiek over Water' op. Met een boot op het water die bouwlogistiek in de binnenstad kan verzorgen, leggen we een belangrijke basis voor de bundeling van goederen én de bescherming van het erfgoed in de binnenstad (minder zware voertuigbewegingen over de werven).

actief faciliteren van de realisatie van goederenhubs en voorzieningen:

- We plaatsen buurthubs/-depots voor pakketpost en overige kleine goederen in woonwijken. Gebundelde belevering op één centrale plek in de buurt zorgt ervoor dat transporteurs minder kilometers door de woonwijken rijden.
- We wijzen (via RSU 2040 en omgevingsvisies) locaties aan in de stad waar goederenhubs gerealiseerd kunnen worden.
- We ontwikkelen (mobiele) overslagpunten van water naar land rond de binnenstad en bij bouwlocaties langs/nabij waterwegen. Hiermee creëren we een voorwaarde voor de opschaling van logistiek over water, de afname van ritkilometers over land en de ontwikkeling van een watergebonden goederenhub aan de rand van de stad/in de regio.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
04-1-1-1	Uitvoer. maatregelen fiets en voetganger	2.460	4.005	5.446	650	1.301	0
04-1-1-2	Uitvoer. maatreg. gebruik Openb.vervoer	3.255	7.315	5.126	5.518	4.853	6.320
04-1-1-3	Uitvoer. maatreg. doorgaande autoverkeer	14	156	0	0	0	0
04-1-1-4	Uitvoeren maatregelen luchtkwaliteit	682	868	321	32	8	8
04-1-1-5	Uitvoeren maatregelen goederenvervoer	0	0	0	0	0	0
Totaal baten		**6.412**	**12.344**	**10.893**	**6.200**	**6.162**	**6.328**

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten							
04-1-1-1	Uitvoer. maatregelen fiets en voetganger	2.463	7.714	16.947	7.225	10.367	1.462
04-1-1-2	Uitvoer. maatreg. gebruik Openb.vervoer	12.512	16.430	17.952	11.543	10.908	20.251
04-1-1-3	Uitvoer. maatreg. doorgaande autoverkeer	3.278	1.445	1.474	3.311	3.194	2.650
04-1-1-4	Uitvoeren maatregelen luchtkwaliteit	2.283	4.001	1.619	533	842	1.046
04-1-1-5	Uitvoeren maatregelen goederenvervoer	388	232	109	0	0	0
Totaal lasten		**20.924**	**29.820**	**38.101**	**22.613**	**25.312**	**25.410**
Saldo baten en lasten		**-14.511**	**-17.476**	**-27.208**	**-16.413**	**-19.150**	**-19.082**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		15.735	22.099	15.131	18.938	15.338	11.877
Onttrekking reserves		6.528	10.641	16.386	8.782	7.757	2.813
Geraamd resultaat		**-23.718**	**-28.934**	**-25.953**	**-26.570**	**-26.732**	**-28.147**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Voor bovenstaande doelstellingen geldt dat de lasten en baten zijn opgenomen conform de uitvoeringsplanning van alle projecten in het Meerjaren Perspectief Ruimte 2021. Het betreft de geautoriseerde budgetten van de meerjarige projecten. Bij de actualisatie van het meerjarenprogramma Bereikbaarheid vindt jaarlijks een bijstelling van het verwachte kasritme plaats. Dit verklaart waarom de lasten en baten jaarlijks verschillen. Een gedetailleerd overzicht van de projecten is opgenomen in de investeringsstaat van het programma bereikbaarheid. De meest opvallende afwijkingen uit bovenstaande tabel lichten we hieronder toe.

Uitvoeren van projecten en maatregelen die fiets en voetgangers als vormen van vervoer aantrekkelijker maken
De baten zijn 1,4 miljoen euro hoger dan in 2021, door de toekenning van provinciale subsidies voor onder andere No -regret (de route om de Noord en om de Zuid) en de Vechtroute. De lasten zijn 9,2 miljoen euro hoger dan in 2021, doordat tegenover de extra baten ook extra lasten staan voor het uitvoeren van de fietsroutes on de Noord en de Zuid (op basis van de in 2021 afgesloten bestuursovereenkomst No-regret) en de Vechtroute. Daarnaast nemen we een aantal projecten zoals opgenomen in het coronamaatregelen pakket 4 versneld in uitvoering. Het resterende budget voor de Dafne Schippersbrug is toegevoegd aan de lasten van 2022 met de verwachting dat dit project in 2022 kan worden afgesloten.

Uitvoeren van projecten en maatregelen die het gebruik van openbaar vervoer bevorderen
De baten zijn per saldo 2,2 miljoen euro lager dan in 2021, onder andere doordat een provinciale subsidie voor OV-doorstroming in 2022 afloopt.

De lasten zijn 1,522 miljoen euro hoger dan in 2022.
In 2022 hebben we een bijdrage geprogrammeerd voor mitigerende maatregelen ten gevolge van de uitvoering Vondellaan/Ledig Erf. Daarnaast werken we in het kader van No regret aan de projecten HOV baan Merwede Kanaalzone en de OV verbinding Overvecht Utrecht Science Park. Vanaf 2025 nemen de lasten voor OV-maatregelen toe omdat we de gemeentelijk bijdrage programmeren die we moeten leveren in het kader van U-Ned (de BO- MIRT verkenning).

Uitvoeren van projecten en maatregelen waarmee doorgaand autoverkeer naar de rand van de stad wordt verplaatst
Er zijn in 2022 geen baten begroot. De begrote lasten vanaf 2022 bestaan uit een bijdrage voor de Harmelerwaard, kosten voor de gemeentelijke inzet voor de ring en de jaarlijkse kapitaallasten voor de Westelijke Stadsboulevard.

Uitvoeren van maatregelen luchtkwaliteit (relatie programma Duurzaamheid)
De lasten en baten zijn 0,547 miljoen lager door het vervallen van incidentele subsidies voor slimme laadpleinen en elektrisch vervoer. De lasten van de maatregelen luchtkwaliteit (Elektrisch Vervoer, Aanpak Luchtkwaliteit, Luchtmeetnet) zijn 1,835 miljoen euro lager door de fasering van investeringen uit het luchtmaatregelenpakket. Diverse investeringen, waaronder: snorfietsen naar de rijbaan en de sloopsubsidie dieselvoertuigen zijn grotendeels in voorgaande jaren gedaan. De maatregelen luchtkwaliteit dragen bij aan de opgenomen prestatiedoelstelling 2.1.2. in het programma Duurzaamheid.

Uitvoeren van maatregelen in het kader van goederenvervoer
De lasten van de maatregelen in het kader van goederenvervoer zijn 0,123 miljoen euro lager dan in 2021. De middelen voor Green deal ZES en subsidieregeling procesinnovatie duurzaam goederenvervoer (bij elkaar 0,070 miljoen euro) zijn incidenteel toegekend voor 2021. Overige mutaties op goederenvervoer resulteren in 0,053 miljoen aan lagere lasten.

Mutatie reserves
In verband met de uitvoering van het programma Bereikbaarheid is een bestemmingsreserve ingesteld voor de dekking van de meerjarige projecten zoals opgenomen in het meerajrenprogramma bereikbaarheid 2021. De begrote storting in de reserves van 15,131 miljoen euro in 2022 bestaat voor een bedrag van 9,456 miljoen euro uit een storting in de reserve Bereikbaarheid. Het resterende bedrag van 5,676 miljoen euro betreft een storting in de vaste activa reserve ter dekking van de toekomstige kapitaallasten van investeringen met maatschappelijk nut. Het gaat om de volgende projecten en bedragen:

- Herinrichting Nachtegaalstraat- Reigerstraat 1,648 miljoen euro
- Noordelijke randweg Utrecht 1,0 miljoen euro
- Binnenstedelijke verbindingsweg Socrateslaan Beneluxlaan 2,728 miljoen euro
- Herinrichting Europalaan Noord 0,3 miljoen euro.

In 2022 wordt een bedrag van 16,386 miljoen euro uit de reserve Bereikbaarheid onttrokken in verband met de uitvoering van projecten fiets- en voetganger, auto, openbaar vervoer, luchtkwaliteit en goederenvervoer.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Budgettair neutrale aanpassing MPB 2021 *Wijziging van de baten en lasten op basis van besluitvorming MPR 2021*	I	-1.451	-6.144	-6.182	-6.016
Overige baten					
Totaal baten		**-1.451**	**-6.144**	**-6.182**	**-6.016**

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Lasten					
Budgettair neutrale aanpassing MPB 2021 Wijziging van de baten en lasten op basis van besluitvorming MPR 2021	I	-1.451	-6.144	-6.182	-6.016
Loon- en prijscompensatie *Extra budget in verband met loon en prijscompensatie*	S	554	544	544	544
Verwerking Voorjaarsnota 2021 *Incidentele bijdragen voor U-Ned, gebiedsonderzoeken, beleidscapaciteit en onderzoek lightrail*	I	2.980			
Overige herprogrammeringen MPB 2021 *Betreft de aangepaste fasering van de maatregelen en herprogrammering in het MPR 2021 inclusief anticyclisch investeren*	I	6.198	-1.617	1.117	1.049
Overige lasten				13	13
Totaal lasten		**8.281**	**-7.207**	**-4.508**	**-4.410**
Saldo baten en lasten		**9.732**	**-1.063**	**1.674**	**1.606**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

Subdoelstelling 1.2 Het mobiliteits- en parkeergedrag dragen bij aan een aantrekkelijke stad

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E1.2.1	Aantal fietsen dat buiten een fietsparkeervoorziening staat in binnenstad	7.100 (2018)	6.100	7.100	7.100	7.100	7.100
E1.2.1	Aantal fietsen dat buiten een fietsparkeervoorziening staat in stationsgebied	1.600 (2018)	1.300	1.600	1.600	1.600	1.600
E1.2.1	Aantal fietsen dat in een fietsvoorziening staat in de binnenstad	4.300 (2018)	3.700	5.300	5.700	6.100	6.500
E1.2.1	Aantal fietsen dat in een fietsvoorziening staat in stationsgebied	14.800 (2018)	3.500	17.300	18.600	19.800	20.500
E1.2.2	Percentage huishoudens dat gebruik maakt van een deelauto	5% 2016	Niet gemeten	11%	13%	15%	17%
E1.2.2	Aantal verkochte kaartjes/kaartjes P+R Kortingsregeling	179.951 (2016)	90.295	260.000	270.000	280.000	300.000
E1.2.3	Gemiddeld aandeel gebiedsvreemd verkeer op de invalsroutes	32% (2017)	32%	28%	27%	26%	25%
E1.2.3	Gemiddeld aandeel gebiedsvreemd verkeer op de verbindingswegen	47% (2017)	42%	42%	41%	40%	39%

Analyse	
Aantal fietsen dat buiten een fietsparkeervoorziening staat in binnenstad	De stad groeit door. We willen de groei van de mobiliteit opvangen met gezonde, ruimte-efficiënte vervoermiddelen, waaronder de fiets. Het aantal gestalde fietsen zal eveneens groeien. Hierbij streven we ernaar dat het aantal buiten een klem/rek/andere voorziening gestalde fietsen niet toeneemt.
Aantal fietsen dat buiten een fietsparkeervoorziening staat in stationsgebied	De stad groeit door. We willen de groei van de mobiliteit opvangen met gezonde, ruimte-efficiënte vervoermiddelen, waaronder de fiets. Het aantal gestalde fietsen zal eveneens groeien. Hierbij streven we ernaar dat het aantal buiten een klem/rek/andere voorziening gestalde fietsen niet toeneemt.
Aantal fietsen dat in een fietsvoorziening staat in de binnenstad	Het streven is dat de groei van het aantal gestalde fietsen wordt opgevangen in stallingen en rekken/klemmen. Met de komst van de stalling House Modernes voegen we extra capaciteit toe. In de binnenstad streven we naar een toename van 400 in een stalling/rek/klem gestalde fietsen per jaar.
Aantal fietsen dat in een fietsvoorziening staat in stationsgebied	Het streven is dat de groei van het aantal gestalde fietsen wordt opgevangen in stallingen en rekken/klemmen. Vóór corona zagen we een groei van 2 tot 7% van het treingebruik en een bijbehorende groei van het aantal fietsen bij Utrecht Centraal. Voor 2020 en verder heeft de corona-pandemie een belangrijke invloed. Vanwege de onzekerheid is vooralsnog een trendmatige verhoging van de doelstelling toegepast. De verwachting is dat de bezetting van de rekken en stallingen met 2% per jaar groeit. Dat is een lager groeipercentage dan bij het treingebruik omdat in de gemiddelde bezetting ook de bezetting in de nacht wordt meegeteld.
Percentage huishoudens dat gebruik maakt van een deelauto	We streven naar een verdere toename en stimuleren deelmobiliteit. Het percentage huishoudens dat gebruik maakt van een deelauto is de afgelopen jaren sterker gegroeid dan eerder werd verwacht. Het aandeel is toegenomen naar 9% in 2019. Omdat de Inwoners Enquête nog maar eens in de twee jaar verschijnt, kunnen we voor 2020 geen gerealiseerde gegevens tonen. We hebben de verwachtingen van projecten gerelateerd aan autodelen verwerkt in de doelstellingen die uitgaan van een toename van 2 procentpunt per jaar.
Gemiddeld aandeel gebiedsvreemd verkeer op de invalsroutes	Onder gebiedsvreemd verkeer verstaan we personenauto's die over een weg rijden zonder een bestemming te hebben in het aanliggende gebied van die weg. Deze indicator geeft aan hoeveel procent gebiedsvreemd verkeer er gemiddeld rijdt op de volgende invalsroutes: M.L. Kinglaan, Europalaan, Waterlinieweg, A28 (deel ten westen van de A27), Biltse Rading, Darwindreef, Moldaudreef, Einsteindreef, Franciscusdreef, Amsterdamsestraatweg en Vleutensebaan. We streven naar een afname van de hoeveelheid gebiedsvreemd verkeer.
Gemiddeld aandeel gebiedsvreemd verkeer op de verbindingswegen	Onder gebiedsvreemd verkeer verstaan we personenauto's die over een weg rijden zonder een bestemming te hebben in het aanliggende gebied van die weg. Deze indicator geeft aan hoeveel procent gebiedsvreemd verkeer er gemiddeld rijdt op de volgende verbindingswegen (beide richtingen apart gemeten): Socrateslaan, Waterlinieweg, Spinozaweg en Kardinaal de Jongweg. We streven naar een afname van de hoeveelheid gebiedsvreemd verkeer. Omdat de hoeveelheid gebiedsvreemd verkeer door de werkzaamheden en files op de Ring wordt beïnvloed, is de omvang van de afname lastig in te schatten. We streven naar een afname van 1% per jaar. De inzet van dynamisch verkeersmanagement op bijvoorbeeld de Socrateslaan en de Westelijke Stadsboulevard zullen hieraan bijdragen.

Analyse	
Aantal verkochte kaartjes/kaartjes P+R Kortingsregeling	We weten nog niet hoe lang de effecten van de inmiddels versoepelde coronamaatregelen doorwerken in het P+R gebruik. Vooralsnog houden we vast aan de ingezette ambitie en gaan we uit van een stijging van ongeveer 4 tot 7% per jaar voor het aantal te verkopen P+R-kaarten (met korting). Per P+R zijn de streefaantallen als volgt:

P+ R kaarten	**Realisatie**		**Streefwaarden Corona**			
	2019	2021	2021	2022	2023	2024
Westraven	147.998	163.000	131.000	171.000	180.000	189.000
Papendorp	10.814	12.000	10.000	13.000	13.000	14.000
Leidsche Rijn Centrum	2.714	2.879	2.303	2.966	3.055	3.146
Utrecht Science Park	81.731	87.000	69.000	89.000	92.000	95.000

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P1.2.1	Aantal projecten in voorbereiding		1	2	0	0	0
P1.2.1	Aantal projecten in uitvoering		13	20	10	8	5
P1.2.1	Aantal buurtstallingen		0	2	2	2	2

Analyse	
Aantal projecten in voorbereiding	De projecten en maatregelen die vallen onder deze doelstelling zijn voorgaande jaren voorbereid (bijvoorbeeld Mobility as a Service (MaaS) pilot Leidsche Rijn), of kennen een zeer korte voorbereidingstijd waarna we snel tot uitvoering over gaan (vb. Scholen- en Wijkenaanpak en doelgroepenaanpak).
Aantal projecten in uitvoering	Komende jaren ronden we projecten op verkeersmanagement en smart mobility af, maatregelen op mobiliteitsmanagement lopen door tot en met 2024.
Aantal buurtstallingen	We streven naar het openen van 2 nieuwe buurtstallingen per jaar.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E1.2.1 Afname van het aantal buiten een fietsparkeervoorziening gestalde fietsen

We willen een aantrekkelijke binnenstad waar veel functies een plek moeten krijgen. Fietsen die buiten de fietsparkeervoorzieningen op straat worden gestald kunnen leiden tot afbreuk van de toegankelijkheid van de openbare ruimte. Met name de effecten op de doorstroming voor de voetganger en mensen met een beperking zijn ongewenst.

Effectdoelstelling
E1.2.2 Meer autoparkeren op afstand en inpandig

We willen dat Utrecht aantrekkelijk én bereikbaar is. Om goed bereikbaar te zijn is het niet altijd nodig om de auto voor de deur te kunnen parkeren.
Doordat meer auto's op afstand worden geparkeerd in hubs of in garages, in plaats van op straat, komt er meer ruimte op straat voor lopen, fietsen, verblijven, spelen en groen.
Door het vaststellen van de parkeervisie en de modules Parkeernormen en Aanpak betaald parkeren in 2021 en de vaststelling van de modules Fietsparkeren, Aanpak parkeren openbare ruimte, Parkeren en toegankelijkheid en Parkeerhubs (parkeren op afstand) begin 2022, hebben we instrumenten om deze doelstelling te bereiken.

Effectdoelstelling
E1.2.3 Gebruikers nemen de gewenste routes / Afname gebiedsvreemd verkeer

We streven naar een daling van het autoverkeer dat geen directe bestemming (gebiedsvreemd verkeer) heeft in het aanliggende gebied van de invalwegen vanaf de Ring en stedelijke verbindingswegen. We willen daarom dat inwoners en bezoekers zo veel mogelijk de gewenste autoroutes nemen in en rondom de stad. Dit meten we met behulp van floating car data. Op basis daarvan zien we welk percentage verkeer er op de invalswegen vanaf de Ring en op de stedelijke verbindingswegen rijdt zonder dat zij een bestemming hebben in het aanliggende gebied. Daarnaast zetten we in op het voorkomen van reizen dan wel het gebruik van andere vervoerswijzen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P1.2.1 Uitvoeren van maatregelen fietsparkeren die bijdragen aan de kwaliteit van de openbare ruimte

We onderzoeken de mogelijkheid van een buurtfietsenstalling in de Strosteeggarage en voeren die zo mogelijk uit. Met Klepierre richten we de bovenste verdieping van hun parkeergarage in Hoog Catharijne in tot fietsenstalling. We werken aan plannen om samen met NS en ProRail de restopgave rond Utrecht Centraal op te lossen. Met NS gaan we door middel van tariefdifferentiatie testen of we meer mensen hun fiets in de bewaakte fietsenstallingen kunnen laten stallen, zonder dat het exploitatietekort toeneemt. Op station Utrecht Lunetten wordt het aantal stallingsplaatsen uitgebreid. We maken in overleg met SOLGU de toegankelijkheid van de bewaakte stallingen in de binnenstad beter voor mensen met een buitenmodelfiets.

We willen het aantal buurtstallingen dat we realiseren verhogen van 2 naar 3.
De hoeveelheid rekken die we in de openbare ruimte plaatsen laten we groeien van twintig naar 30 locaties.
Bij herinrichtingen of groot onderhoud voegen we indien nodig extra stallingsplaatsen toe. We treffen voorbereidingen om de in de omgeving Mariaplaats de piek van het tekort aan stallingsplaatsen te verminderen.

Prestatiedoelstelling
P1.2.2 Uitvoeren van maatregelen autoparkeren die bijdragen aan een aantrekkelijke en bereikbare stad

Ter afronding van de parkeervisie die in 2021 door de raad is vastgesteld, bieden we begin 2022 de laatste vier modules ter besluitvorming aan de raad aan (Parkeerhubs, Parkeren en toegankelijkheid, Aanpak parkeren openbare ruimte en Fietsparkeren) en gaan we aan de slag met de uitvoering:

- We passen de parkeernormen toe bij nieuwe ontwikkelingen, waarbij het mogelijk is om (een deel van) de parkeerplaatsen om te zetten in deelautoplekken, fietsparkeren of parkeren in een parkeerhub op afstand.
- Op plekken waar parkeeroverlast wordt ervaren gaan we in gesprek met de buurt en bieden de mogelijkheid om betaald parkeren in te voeren, als de parkeeroverlast niet op een andere manier opgelost kan worden. Rondom de grote ontwikkellocaties als Cartesius en Merwede zal betaald parkeren ingevoerd worden om overlast in de toekomst te voorkomen. We kijken in deze

projecten ook naar het bieden van alternatieven als deelmobiliteit en parkeren in hubs en manieren om de openbare ruimte aantrekkelijker te maken als er ook parkeerplekken opgeheven kunnen worden.
- We verbeteren de vindbaarheid en het gebruik van de garages en P+R locaties, zowel online als door bewegwijzering en acties. We zoeken actief naar mogelijkheden om meer garageplekken beschikbaar te krijgen zodat vergunninghouders van straat naar een garage kunnen overstappen.
- We breiden de laadcapaciteit in de gemeentelijke garages uit, daar waar mogelijk.
- We werken aan de ontwikkeling van de parkeerhub op Papendorp zodat bewoners en bezoekers van de grote ontwikkellocaties Merwede en Beurskwartier vanaf 2025 in de hub kunnen parkeren.
- We maken met de provincie en regiogemeenten in U Ned verband een regionale parkeerstrategie.
- We bieden de mogelijkheid om parkeerplekken dubbel te benutten of op te heffen bij herinrichtingen of op verzoek van buurtinitiatieven om de openbare ruimte anders te benutten. We streven hierbij naar het jaarlijks opheffen van gemiddeld 1% van de straatparkeerplekken in de hele stad.

Prestatiedoelstelling
P1.2.3 Uitvoeren van de maatregelen in het kader van mobiliteitsmanagement en verkeersmanagement

Vanuit het regionale samenwerkingsverband Goedopweg realiseren wij met partners diverse acties gericht op het verleiden van mensen om op een andere wijze; op een ander tijdstip, met een ander vervoersmiddel of door niet te reizen. Belangrijke inzet is het vasthouden van gewenst gedrag tijdens de lockdown als gevolg van Corona.
Dit pakket van maatregelen zijn onderdeel van de Korte Termijn Aanpak 2019-2024 van Rijk en Regio.
In 2022 realiseren we verschillende acties vanuit een aantal aanpakken:
- Met grote werkgevers en onderwijsinstellingen maken we op vrijwillige basis afspraken over thuiswerken, duurzaam reizen en hybride onderwijs. We analyseren mobiliteitsgedrag en geven via Goedopweg adviezen met handelingsperspectief. In 2021-2022 vindt extra inzet plaats door met werkgevers in de werkgebieden USP/Rijnsweerd, Stationsgebied en Lage Weide/De Wetering-Haarrijn afspraken te maken hoe we het hoge aandeel thuiswerken, leren op afstand en spreiden van mobiliteit en tijd en ruimte veroorzaakt door Corona voor de toekomst kunnen vasthouden.
- Via GoedOpWeg zoeken we naar mogelijkheden om ook het MKB actief anders te laten reizen.
- Voor reizigers die <15km bij hun werk wonen en andere doelgroepen aan de Westelijke Stadsboulevard worden er in 2021-2022 maatregelen ontwikkeld en uitgerold om hen te verleiden duurzaam te reizen. Onduidelijk is hoe we MKB kunnen rubriceren en stimuleren om een bijdrage te leveren aan de mobiliteitstransitie. Komend jaar gaan we op zoek naar effectieve aanpakken van MKB.
- Ook in 2022 bieden we weer fietsactiviteiten op scholen aan. De wijkenaanpak richt zich op aanbod of activiteiten die bijdragen aan 'mobiliteit voor iedereen'. Het is gericht op het stimuleren van (veilig) fietsen en lopen in de wijk voor doelgroepen als U-pashouders, statushouders en andere inwoners van Utrecht voor wie fietsen (nog) niet of minder vanzelfsprekend is. We gaan in 2022 door met het aanbieden van fietslessen in wijken.
- Fietshub Overvecht is, samen met het verzorgen van fietslessen, een mooi voorbeeld van bestrijding van vervoersarmoede. Tot medio 2021 zijn er 110 fietsen uitgeleverd en zijn er nog 190 beschikbaar. De vraag lijkt te stagneren. We verwachten dat de doelgroepen er wel zijn maar dat we die niet weten te bereiken. In 2021 gaan we op zoek naar kansrijke interventies die we in 2022 kunnen testen en uitvoeren in de (achterstands)wijken. Mogelijk leidend tot nieuwe locatie(s).

Verkeersmanagement
Met hulp van verkeerslichten, detectie, bewegwijzering en reisinformatie sturen en regelen we het verkeer in onze stad. Op basis van het geactualiseerd Mobiliteitsbeleid 2040 willen we nog duidelijkere keuzes maken bij het sturen en prioriteren van het verkeer in de stad. In 2021 is het tactische regelkader voor het inzetten het verkeersmanagement in de stad gereed. Daarmee maken we scherper hoe we al het verkeer in de stad willen en kunnen regelen en sturen. Dit kader wordt geoperationaliseerd

in de verkeersystemen waar dat technisch mogelijk is. Daarmee wordt ervaring opgedaan wat het betekent om verkeer te sturen met de huidige assets en ontstaat een beeld van de effectiviteit, de huidige mogelijkheden en kan het toekomstbeeld beter ingevuld worden.
In 2021 zijn er zo'n 50 kruispunten (gefaseerd) voorzien van een iVRI: intelligente verkeersregelinstallatie. Daarnaast kunnen iVRI's ook richting gebruikers communiceren met bijvoorbeeld informatie over groentijden. In 2022 leren we van de mogelijkheden die de nieuwe iVRI's ons brengt, evalueren we de inzet hiervan en optimaliseren die waar nodig en mogelijk. Daarnaast ontwikkelen we in 2022 concrete plannen voor de verdere uitrol en inzet van slimme technologie om slim te kunnen sturen. Niet alleen verkeer, maar alle mobiliteitsstromen.
Ook bewegwijzering helpt bij het beter sturen en regelen van het verkeer. De autobewegwijzering (de blauwe borden) hebben in 2021 een flinke update gekregen. De voetgangersbewegwijzering in het centrum is waar nodig vernieuwd.
Verkeersmanagement organiseren we in regioverband. Rijkswegen, provinciale en stedelijke wegen vereisen een netwerkgerichte sturing zoals we dat tot en met 2022 in Regionale Samenwerking Verkeersmanagement hebben geregeld. Uiterlijk in 2022 willen we afspraken gemaakt hebben hoe we dat de daaropvolgende jaren organiseren en financieren.

Smart Mobility en Deelmobiliteit
Binnen het thema Smart Mobility werken we gericht aan het aanjagen en implementeren van innovaties die na onderzoek en eventueel een praktijktest in de stad kunnen worden opgeschaald en zo bijdragen aan het (versneld) realiseren van de ambities uit het mobiliteitsplan 2040 en de Ruimtelijke Strategie Utrecht. Met de inzet van Smart Mobility werken we aan het versnellen van de transities van passieve naar actieve mobiliteit; van bezit naar gebruik van mobiliteit en van statisch naar dynamisch ruimtegebruik. In dat kader starten we rond de zomer met een pilot gericht op het reduceren van ervaren fietsdrukte, en in de tweede helft van het jaar een pilot met intelligente toegang en vanaf het laatste kwartaal van 2021 met tenminste twee pilots op het terrein van buurthubs met deelmobiliteit.

Vanwege de vele voordelen (gezondheid, duurzaamheid, ruimte-efficiëntie) werken we in 2022 op basis van het in 2021 geïntroduceerde vergunningstelsel en de pilot e-deelbakfietsen ook aan de verdere opschaling van deelmobiliteit in Utrecht. In eerste instantie wordt het aanbod uitgebreid rondom OV-knooppunten, de belangrijkste bestemmingen en in de wijken (betaald parkeren eerst) is het aanbod van deelvervoer fors toegenomen. Ook aanbod van deelauto's neemt fors toe, onder andere in gemeentelijke garages, waarover we afspraken maken met aanbieders. In 2021 en de eerste helft van 2022 werken we met de aanbieders aan een nieuw samenwerkingsmodel voor deelauto's, zodat er ruimte ontstaat voor nieuwe aanbieders en (door)ontwikkeling van concepten die passen bij de stad. Maas-pilot (Mobility as a Service) is na corona weer op gang gekomen. In de tweede helft van 2021 worden de meeste OV en deelmobiliteitspartijen aangesloten, en ingezet op een sterke toename van het aantal actieve gebruikers Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern. We zorgen er via Goedopweg voor dat de Maas-app Gayio bekendheid krijgt in de hele stad. Op termijn leidt de opschaling van deelmobiliteit tot een MaaS-systeem met een goed aanbod van verschillende vormen van deelmobiliteit voor bewoners en andere gebruikers.

Nog te starten in 2021 en doorlopend in 2022 zijn een of enkele pilots rond dynamisch ruimtegebruik. Door ruimtes op verschillende momenten een andere functies te geven, gaan we efficiënter om met schaarse stedelijke ruimte. Denk hierbij aan combinaties van (fiets)parkeren, logistieke functies en terrassen in dezelfde ruimte maar op andere momenten, seizoenen, vakantieperiodes, spits- of schooltijden. Op zoek naar oplossingen voor ervaren fietsdrukte op plekken in de stad waar het te druk is wordt er op de Biltstraat getest met diverse experimenten. We monitoren het effect en bij succes worden instrumenten in 2022 breder in de stad ingezet, aanvullend op fysieke herinrichting. Binnen het spoor van bezit naar gebruik starten we vanaf eind 2021 met minimaal twee tot vier pilots met buurthubs met deelmobiliteit, naast de reeds bestaande pilot in de Grifthoekgarage. Het testen van uiteenlopende hub-concepten op uiteenlopende plekken in de stad, geeft ons kennis en houvast voor de verdere uitrol van hubs de komende jaren.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
04-1-2-1	Uitvoeren maatregelen fietsparkeren	1.108	425	442	442	442	442
04-1-2-2	Uitvoeren maatregelen autoparkeren	39.478	48.464	50.775	50.983	51.246	51.246
04-1-2-3	Uitvoeren maatregelen mob.en verkeersman	786	1.471	489	5	5	0
Totaal baten		**41.373**	**50.360**	**51.705**	**51.429**	**51.692**	**51.687**
Lasten							
04-1-2-1	Uitvoeren maatregelen fietsparkeren	8.481	8.591	8.171	8.171	8.171	8.171
04-1-2-2	Uitvoeren maatregelen autoparkeren	18.533	19.348	19.515	19.511	20.024	20.200
04-1-2-3	Uitvoeren maatregelen mob.en verkeersman	4.946	4.538	3.710	3.059	1.909	953
Totaal lasten		**31.961**	**32.476**	**31.396**	**30.741**	**30.104**	**29.324**
Saldo baten en lasten		**9.411**	**17.884**	**20.310**	**20.689**	**21.589**	**22.364**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		39	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		5.604	3.953	3.034	3.390	2.540	1.818
Geraamd resultaat		**14.977**	**21.837**	**23.344**	**24.079**	**24.129**	**24.182**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Uitvoeren van maatregelen fietsparkeren die bijdragen aan de kwaliteit van de openbare ruimte

De begrote baten van fietsparkeren 2022 zijn nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2021, de geringe toename (0,017 miljoen euro) betreft de jaarlijkse indexering van de inkomsten.

De lasten van fietsparkeren 2022 zijn per saldo 0,420 miljoen euro lager ten opzichte van 2021. De lagere lasten worden veroorzaakt doordat de fietsenstalling Lange Koestraat wordt omgezet van een openbare fietsenstalling naar een buurtstalling met ingang van 2022 waardoor de exploitatielasten lager zijn (0,220 miljoen euro). Ten behoeve van de verhuizing van het (tijdelijke) fietsdepot is er in 2021 incidenteel 0,236 miljoen euro onttrokken aan de parkeerreserve, deze incidenteel hogere lasten vervallen in 2022.
Daar tegenover staan de hogere lasten als gevolg van de toegekende loon- en prijscompensatie (0,252 miljoen euro). Overigens moet bij het parkeervastgoed de loon- en prijscompensatie nog in de begroting worden verwerkt, waardoor deze uiteindelijk hoger zal worden.
Tot slot zijn de huur- en beheerkosten van de fietsenstallingen House Modernes en Vaartsche Rijn per abuis in de begroting van autoparkeren opgenomen, waardoor de lasten fietsparkeren in 2022 lager zijn (0,216 miljoen euro). Bij de eerstvolgende begrotingswijziging 2021 zal dit worden gecorrigeerd.

Uitvoeren van maatregelen autoparkeren die bijdragen aan een aantrekkelijke en bereikbare stad

De baten autoparkeren 2022 zijn per saldo 2,311 miljoen euro hoger ten opzichte van 2021. De hogere baten worden met name veroorzaakt door de verhoging van de parkeervergunningtarieven in A1 en A2 gebied zoals verwerkt in het financiële beeld bij de programmabegroting 2021. De verhoging van de tarieven is in twee stappen doorgevoerd met een verhoging in 2021 en in 2022. De verhoging in 2022 bedraagt 0,465 miljoen euro. Daarnaast nemen de baten toe als gevolg van de verwachte omzetgroei van onder andere parkeergarage Berlijnplein en P+R Papendorp (0,175 miljoen euro). De jaarlijkse indexering leiden eveneens tot hogere baten (1,671 miljoen euro).

De lasten van autoparkeren 2022 zijn per saldo 0,167 miljoen hoger dan in 2021.
De lasten zijn hoger door de toegekende loon- en prijscompensatie (0,437 miljoen euro). Net zoals bij de lasten fietsparkeren wordt bij het parkeervastgoed de loon- en prijscompensatie nog verwerkt. Zoals toegelicht bij de lasten fietsparkeren zijn de huur- en beheerkosten van de fietsenstallingen House Modernes en Vaartsche Rijn onterecht in de begroting van autoparkeren opgenomen (0,216 miljoen euro).
Tegenover de hogere lasten staan de lagere lasten voor begrote onderhoudskosten (0,384 miljoen euro) en zijn de kapitaallasten van het tijdelijke P+R Papendorp lager ten opzichte van 2021 (0,102 miljoen euro).

Uitvoeren maatregelen mobiliteits- en verkeersmanagement

De baten en lasten van de investeringen Mobiliteits- en Verkeersmanagement zijn conform de uitvoeringsplanning in het meerjarenprogramma bereikbaarheid 2021 opgenomen. De baten zijn 0,982 miljoen lager door het vervallen van incidentele bijdragen voor onder andere slimme kruisingen. De lasten zijn 0,828 miljoen euro lager in 2022. Dit heeft betrekking op de projecten Bewegwijzering (0,702 miljoen euro), VRI Meldpunt (0,241 miljoen euro) die grotendeels in 2021 worden uitgevoerd. De overige mutatie heeft betrekking op ontwikkelingen binnen de uitvoeringsplanning van diverse projecten (0,115 miljoen euro).

Mutaties reserves

Onderstaande onttrekkingen voor een totaalbedrag van 3,034 miljoen euro zijn begroot voor 2022.

Parkeerreserve

De begrote onttrekking aan de parkeerreserve is in 2022 0,789 miljoen euro. Deze onttrekking dient ter dekking van de begrote aanloopverliezen van de parkeergarages Croeselaan en Berlijnplein.

Vaste activareserve

De onttrekking aan de vaste activa reserve in verband met de kapitaallasten van de parkeervoorzieningen is in 2022 0,762 miljoen euro.

Reserve bereikbaarheid

In verband met de uitvoering van het programma Bereikbaarheid is een bestemmingsreserve ingesteld voor de dekking van meerjarige projecten. In 2022 wordt een bedrag van 1,483 miljoen euro onttrokken uit de reserve Bereikbaarheid ten behoeve van het uitvoeren van maatregelen mobiliteits- en verkeersmanagement.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Maatregelen fietsparkeren	S	17	17	17	17
Toegekende loon- en prijscompensatie					
Maatregelen autoparkeren	S	1.670	1.670	1.670	1.670
Toegekende loon- en prijscompensatie					
Maatregelen autoparkeren	S	465	465	465	465
Verhoging parkeervergunningtarieven in A1 en A2 gebied (programmabegroting 2021)					
Maatregelen autoparkeren	S	175	383	646	646
Verwachtte omzetgroei van onder andere parkeergarage Berlijnplein en P+R Papendorp					
Maatregelen Mobiliteit- en verkeersmanagement	S	-982	-1.466	-1.466	-1.455
Fasering in de maatregelen Mobiliteits- en Verkeersmanagement					
Overige baten		0	0	0	-16
Totaal baten		**1.345**	**1.069**	**1.332**	**1.327**
Lasten					
Maatregelen fietsparkeren	S	252	252	252	252
Toegekende loon- en prijscompensatie					
Maatregelen fietsparkeren	S	-672	-672	-672	-672
Budget fietsenstallingen Lange Koestraat, House Modernes, Vaartsche Rijn en verhuiskosten fietsdepot (MPR 2021)					
Maatregelen autoparkeren	S	437	437	437	437
Toegekende loon- en prijscompensatie					
Maatregelen autoparkeren	S	216	216	216	216
Budget fietsenstallingen House Modernes en Vaartsche Rijn (foutief begroot)					
Maatregelen autoparkeren	S	-486	-490	23	199
Overige incidentele lasten waaronder de kapitaallasten P+R Papendorp en onderhoudskosten (MPR 2021)					
Maatregelen Mobiliteit- en verkeersman.	S	-828	-1.479	-2.629	-3.585
Fasering in de maatregelen Mobiliteits- en Verkeersmanagement					
Totaal lasten		**-1.080**	**-1.735**	**-2.372**	**-3.152**
Saldo baten en lasten		**2.425**	**2.804**	**3.704**	**4.479**

Verbonden Partijen

P&R Uithof/Sciencepark Utrecht

Subdoelstelling 1.3 Verbeteren van de verkeersveiligheid

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E1.3.1	Driejarig gemiddelde van verkeersslachtoffers	643 (2014-2016)	429	max. 490	max. 470	max. 450	max. 372
E1.3.1	Percentage bewoners dat tevreden is over de verkeersveiligheid in de eigen buurt	47% (2012); 42% (2014); 41% (2016)	Niet gemeten	48%	51%	51%	51%

Analyse	
Driejarig gemiddelde van verkeersslachtoffers	Het aantal verkeersslachtoffers op wegen in beheer van de gemeente Utrecht is in de afgelopen jaren afgenomen. Het streven is deze afname door te zetten met 3,3% per jaar (10% in 3 jaar). Voor de doelstelling 2024 is de referentie het driejarig gemiddelde van 2018-2020. De komende jaren voeren we projecten uit en zijn er andere ontwikkelingen waarvan we een positief effect op de verkeersveiligheid verwachten, zoals Snorfiets naar de rijbaan, de 30 km aanpak, de rijkssubsidie verkeersveiligheid en de uitwerking van de risicobenadering in projecten.
Percentage bewoners dat tevreden is over de verkeersveiligheid in de eigen buurt	Het percentage tot 2019 is afgenomen, ondanks de afname van het aantal geregistreerde verkeersongevallen. In 2020 is de indicator niet gemeten omdat de Inwonersenquête niet is uitgevoerd. Om meer inzicht te krijgen wat de beleving van verkeersveiligheid beïnvloedt, doen we daar samen met de Universiteit Utrecht onderzoek naar. We streven naar een toename van het aandeel tevreden bewoners tot een meerderheid vanaf 2022.

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P1.3.1	Aantal projecten in voorbereiding		8	7	7	7	7
P1.3.1	Aantal projecten in uitvoering		8	7	7	7	7

Analyse	
Aantal projecten in voorbereiding	Met het budget binnen het programma Verkeersveiligheid kunnen we gemiddeld 7 projecten/maatregelen per jaar in voorbereiding nemen.
Aantal projecten in uitvoering	Met het budget binnen het programma verkeersveiligheid kunnen we gemiddeld 7 projecten/maatregelen per jaar in uitvoering nemen.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E1.3.1 Minder verkeerslachtoffers

We willen een daling van het aantal verkeersslachtoffers (met als bron de STAR-database) van bijna 2.200 slachtoffers (driejarig gemiddelde) in 2014-2016 naar 1800 slachtoffers in 2019-2022.

Effectdoelstelling
E1.3.2 Verbeteren gevoel van verkeersveiligheid

In tegenstelling tot de positieve trend van een afnemend aantal verkeersongevallen en -slachtoffers, is er een negatieve ontwikkeling bij de beleving van de verkeersveiligheid. Inwoners van de gemeente Utrecht geven in de Inwonersenquête aan dat zij in de loop der jaren steeds iets minder tevreden zijn over de verkeersveiligheid in de directe omgeving. De raad heeft het college de uitdaging meegegeven dat aan het einde van de collegetermijn (2022) de meerderheid van de bewoners tevreden is over de verkeersveiligheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P1.3.1 Uitvoeren van projecten en maatregelen die bijdragen aan een verkeersveilige stad

We voeren projecten uit om wegen veiliger in te richten, zoals:
- de herinrichting van de Orinocodreef;
- de herinrichting van twee kruispunten op de Moldaudreef;
- de herinrichting van de Donaudreef;
- aanpassingen aan de Van Heuven Goedhartlaan en aan het kruispunt met Beneluxlaan en Admiraal Helfrichlaan;
- aanpassingen aan de Musicallaan/Rijnkennemerlaan;
- aanpassingen aan de oversteek Universiteitsweg-Hoofddijk;
- aanpassingen aan de Sweder van Zuylenweg;
- het opnieuw inrichten van het kruispunt Kaatstraat/Oudenoord (onderdeel van As Votulast) en de Adelaarstraat;
- de uitvoering van de werkzaamheden aan de Kanaalstraat (medio 2022);
- de vaststelling van het voorlopig ontwerp van de Amsterdamsestraatweg (medio 2022).

Ook voeren we projecten uit gericht op veiliger gedrag in het verkeer. Voorbeelden daarvan zijn: educatie op scholen via Sport Utrecht en communicatie rondom landelijke projecten zoals de BOB-campagne, snelheidscampagnes en ‘de scholen zijn weer begonnen’.

We voeren projecten uit en dragen bij aan projecten om 50 kilometer per uur-wegen te veranderen in 30km/u-wegen zoals Amazonekwartier, Taagdreef en omgeving, Jutfaseweg (doorfietsroute naar IJsselsteijn), Bernadottelaan en Bastionweg (doorfietsroute naar Hilversum). Hieronder vallen ook projecten en acties uit de Prijsvraag 30 kilometer.

We werken wijkgericht aan het verbeteren van het gevoel van verkeersveiligheid. Hiervoor voeren we in West en Overvecht projecten en acties uit die zich richten op gedrag, zoals de inzet van een rijsimulator. In deze wijken ervaren mensen het verkeer het meest als onveilig. We werken hierbij samen met partners in de wijken.

We reageren op meldingen van bewoners over ervaren onveiligheid en ondernemen waar mogelijk actie, zoals bijvoorbeeld op de Sweder van Zuylenweg. Daarnaast voeren we maatregelen uit zoals het fiets- en wandelvriendelijk maken van de Weerdsingel-Oostzijde om de drukte op fietspaden te spreiden, wat zorgt voor een beter gevoel van veiligheid op de fietspaden.
Tot slot onderzoeken we de daling van het gevoel van verkeersveiligheid door samen met de Universiteit Utrecht een analyse uit te voeren van de inwonersenquête en door het houden van gerichte interviews. Op basis hiervan kunnen we gerichtere acties ontwikkelen om het gevoel van verkeersveiligheid te verbeteren.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
04-1-3-1	Uitvoeren maatregel. verkeersveilige stad	21	180	1.247	0	0	0
Totaal baten		**21**	**180**	**1.247**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
04-1-3-1	Uitvoeren maatregel. verkeersveilige stad	2.951	3.818	4.974	2.909	2.686	2.128
Totaal lasten		**2.951**	**3.818**	**4.974**	**2.909**	**2.686**	**2.128**
Saldo baten en lasten		**-2.930**	**-3.638**	**-3.727**	**-2.909**	**-2.686**	**-2.128**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		900	0	115	907	666	923
Onttrekking reserves		2.429	2.237	2.191	1.115	300	0
Geraamd resultaat		**-1.401**	**-1.401**	**-1.651**	**-2.701**	**-3.051**	**-3.051**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Uitvoeren verkeersmaatregelen veilige stad

De inkomsten en uitgaven op de geautoriseerde investeringen zijn conform de uitvoeringsplanning zoals die in het Meerjaren Perspectief Ruimte 2021 is opgenomen. Het betreft het uitvoeren van maatregelen die bijdragen aan een verkeersveilige stad, inclusief de extra middelen uit het coalitieakkoord voor de aanpak van verkeersveiligheid, de impuls 30 kilometer straten en het uitvoeren van de visie Amsterdamse Straatweg en Kanaalstraat. Een gedetailleerd overzicht van de projecten is opgenomen in de investeringsstaat van het programma bereikbaarheid.
In 2022 zijn de lasten en baten 1,067 miljoen euro hoger in verband met de bijdrage vanuit de provinciale stimuleringsregeling verkeersveiligheid. Deze bijdrage wordt ingezet op een aantal verschillende projecten, waaronder de Moldaudreef en de Taagdreef. Het overige verschil van 0,089 miljoen euro op de lasten komt door de fasering van de uitvoeringsplanning van diverse projecten.

Mutaties reserves

In 2022 wordt een bedrag van 0,115 miljoen euro in de vaste activa reserve gestort ten behoeve van de herinrichting van de Amsterdamse Straatweg.
In verband met de uitvoering van het programma Bereikbaarheid is een bestemmingsreserve ingesteld voor de dekking van de meerjarige projecten zoals opgenomen in het meerjarenprogramma bereikbaarheid 2021. In 2022 wordt een bedrag van 2,191 miljoen euro onttrokken in verband met de uitvoering van projecten in het kader van verkeersveiligheid.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Budgettair neutrale aanpassing MPB 2021 Wijziging van de baten en lasten op basis van besluitvorming MPR 2021 (subsidie verkeersveiligheid)	I	1.067	-180	-180	-180
Overige baten					
Totaal baten		**1.067**	**-180**	**-180**	**-180**
Lasten					
Budgettair neutrale aanpassing MPB 2021 Wijziging van de baten en lasten op basis van besluitvorming MPR 2021 (subsidie verkeersveiligheid)	I	1.067	-180	-180	-180
Overige herprogrammeringen MPB 2021 Betreft de aangepaste fasering van de maatregelen en herprogrammering in het MPR 2021 inclusief anticyclisch investeren	I	89	-729	-952	-1.510
Overige lasten					
Totaal lasten		**1.156**	**-909**	**-1.132**	**-1.690**
Saldo baten en lasten		**-89**	**729**	**952**	**1.510**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

Openbare ruimte en groen

Algemene programmadoelstelling

We werken aan gezond stedelijk leven in onze stad voor mens en dier. Een groene en klimaatbestendige leefomgeving en een goede kwaliteit van de openbare ruimte zijn daarvoor essentieel.

We ontwikkelen de stad vanuit het principe 'Groen, tenzij… ' omdat groen bijdraagt aan klimaatadaptatie, biodiversiteit en gezondheid. We verwijderen waar mogelijk verharding en voegen groen toe in de openbare ruimte. Dat is ook nodig om de verdichtingsopgave in balans te houden met de groenopgave die we hebben. Dat vraagt om een 'schaalsprong' voor groen. Versterken van de groenblauwe structuren, het vergroenen van het bebouwde gebied en meer groen rondom de stad, dragen bij aan de schaalsprong. Bij het aanleggen en verbeteren van groen geven we prioriteit aan de ontwikkeling van groen in de groenarme buurten, buurten met gezondheidsachterstanden en aan de wijken waar we de vergroening kunnen combineren met geplande vervangingsmaatregelen, zoals in de naoorlogse wijken.

Door het coronavirus werd des te meer duidelijk hoe belangrijk een veilige, toegankelijke en gezonde openbare ruimte is voor de inwoners van Utrecht. Groen op loopafstand dichtbij huis is een absolute noodzaak. We versterken groenblauwe structuren bijvoorbeeld bij de Kromme Rijn, verwijderen verharding en voegen (meer) groen toe in de openbare ruimte. Ook stimuleren we particulieren om hun eigendom groener te maken. We vieren 900 jaar Utrecht met het toevoegen van 900 bomen, een deel daarvan delen we uit aan particulieren. We maken van Utrecht een beweegvriendelijke stad met voldoende aangename verblijfs- en ontmoetingsplekken.

Investeren in een groen stad kunnen we niet alleen. Wij hebben als stad de goede traditie dat vooral samen met onze bewoners en bedrijven te doen. Zo creëren we samen met inwoners en bedrijven zogenaamde groene ommetjes en planten we extra bomen. We leggen samen met bewoners geveltuinen aan. Bewoners kunnen een aanvraag indienen bij het Initiatievenfonds en wij ondersteunen ze met de benodigde materialen en het ophalen van de tegels. We stimuleren bewoners via subsidies om hun eigendom te vergroenen, zoals via de Groene daken subsidie. Ook bieden we ruimte en ondersteuning aan inwoners en bedrijven die samen openbare stadstuinen en andere groene plekken zelf willen beheren.

De komende 30 jaar gaan we bijna 500 kilometer riolering vervangen (de nieuwe Visie Water en Riolering Utrecht is bij het opstellen van de programmabegroting 2022 ter inzage is gelegd). Hiervoor voeren we de jaarlijkse vervangingsinspanning de komende vijftien jaar stapsgewijs op van vijf kilometer per jaar in 2020 naar achttien kilometer per jaar in 2035. Voor 2022 programmeren we het vervangen van minimaal 6,2 kilometer riolering, bovenop de doorloop uit 2021. Volgens het principe van ontwikkelend beheer gebruiken we de rioolvervanging om een bijdrage te leveren aan andere maatschappelijke opgaven, zoals het klimaatbestendiger en verkeersveiliger maken en het vergroenen van de openbare ruimte.

Om de openbare ruimte veilig te kunnen gebruiken en de kwaliteit op peil te houden is er veel beheer en onderhoud nodig, zeker met de groei van het aantal inwoners. Aan de hand van de Nota Beheer Openbare Ruimte (Nota BOR) voeren we ontwikkelend beheer in. Dat wil zeggen dat we inspelen op de gemeentelijke ambities, grote opgaven en de veranderde behoeften van inwoners wanneer groot onderhoud of vervanging plaatsvindt. Op basis van de Nota BOR stellen we een jaarlijks te actualiseren meerjarenplanning (MJP) op. Daarmee hebben we een beter overzicht van de vervangingsopgaven en kunnen we deze beter afstemmen met andere programma’s van de gemeente, provincie, het waterschap (HDSR) en nutsbedrijven. Hiermee beperken we ook overlast voor inwoners en bedrijven en besteden we onze middelen optimaal.

In de Nota BOR is de omvang van het achterstallig onderhoud herijkt. Aan de hand van de MJP kunnen we het achterstallig onderhoud de komende tien jaar inlopen, zoals in Kanaleneiland-Noord. Hiermee willen we in de komende jaren een bijdrage leveren aan de kwaliteit en beleving van de openbare ruimte

en we verwachten dat de waardering van de openbare ruimte geleidelijk omhoog zal gaan.
Onze materialen kopen we duurzaam in zoals toegelicht in de Raadsbrief Circulariteit en modulaire inrichting openbare ruimte.

We willen dat de openbare ruimte aantrekkelijk is en blijft voor bewoners en bezoekers. Vrijwilligers leveren een belangrijke bijdrage aan een schone en groene omgeving. Wij willen hen daarbij goed begeleiden en faciliteren. Wij vinden biodiversiteit belangrijk. Daarom passen we maatwerk toe bij het beheer van het groen.

We willen het erfgoed in het wervengebied samenhangend en gezamenlijk herstellen en behouden. Daarbij is goede samenwerking tussen gemeente, eigenaren en beheerders van groot belang. In de komende periode van circa dertig jaar wordt deze opgave gerealiseerd.

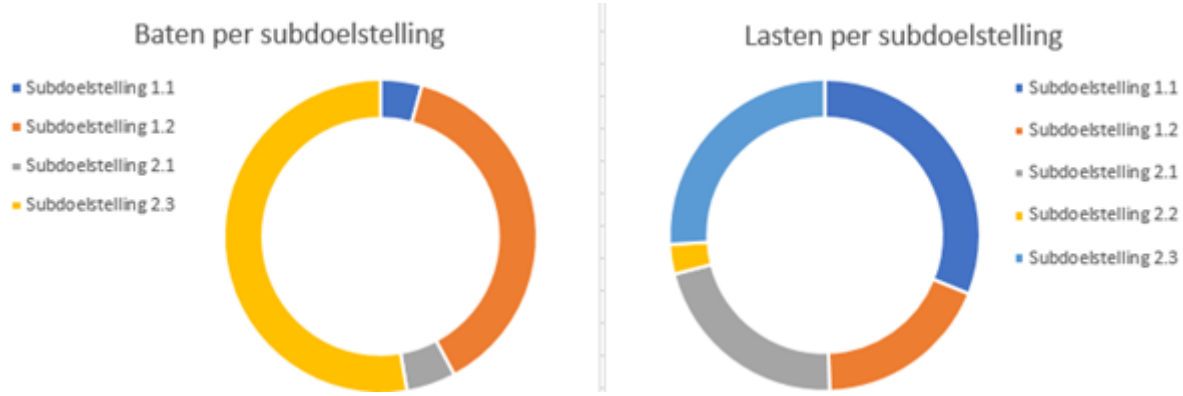
Met verschillende maatregelen stimuleren we het scheiden van het afval waardoor het zo hoogwaardig mogelijk hergebruikt kan worden. Met 'Het Nieuwe Inzamelen' stimuleren we bronscheiding van groente, fruit- en tuinafval (gft) en papier en karton, door dit aan huis in te zamelen. De ondergrondse voorzieningen voor glas, textiel en papier en karton zijn voor alle inwoners bereikbaar. Het plastic, blik en pak (pbp) wordt nagescheiden uit het restafval. Door de ontwikkeling van een nieuw inzamelsysteem voor groente, fruit- en etensresten (gfe) maken we het scheiden van gfe ook in hoogbouwgebieden makkelijker. Hiermee streven we een hoge kwaliteit en kwantiteit van grondstoffen na.

Onze inwoners en bedrijven leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van onze openbare ruimte. Iedereen kan via internet, Slim Melden app of het Klant Contact Centrum melden als iets niet goed werkt in de openbare ruimte; dit kan gaan om een defecte lamp of een losliggende stoeptegel. We zorgen ervoor dat deze meldingen adequaat worden opgevolgd en afgehandeld.

Doelenboom

Grafiek lasten en baten

Investeringen

x € 1.000

Openbare Ruimte en Groen	Autorisaties tm 2021	2022	2023	2024	2025
Vervangingsinvesteringen	84.493	64.907	22.652	23.542	24.942
Uitbreidingsinvesteringen categorie A	0	1.982	1.126	1.126	1.126
Uitbreidingsinvesteringen categorie B	0	0	0	0	0
Totaal investeringen	**84.493**	**66.889**	**23.778**	**24.668**	**26.068**

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen. Dit programma heeft geen verplichte BBV indicatoren.

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:

- Nota Beheer Openbare Ruimte (2021)
- Gezondheid voor iedereen (2019)
- Het VN-verdrag handicap in Utrecht, Agenda 'Utrecht voor iedereen toegankelijk' (2020)
- Utrecht Circulair 2020-2023
- Programmaplan wervengebied (2021)
- Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (Op het moment van opstellen van de Programmabegroting 2022 is deze ter behandeling aan u voorgelegd en aangehouden vanwege een referendum.)
- Kadernota Kwaliteit Openbare Ruimte (2016)
- Visie Water en Riolering Utrecht (Op het moment van opstellen van de programmabegroting 2022 ligt deze visie ter inspraak.)
- Visie Klimaatadaptatie Utrecht (Op het moment van opstellen van de programmabegroting 2022 ligt deze visie ter inspraak.)
- Bomenbeleid (2009. aanvulling 2018)
- Evaluatie bomenbeleid (2013-2016)
- Nota Utrechtse soortenlijst (2018)
- Meerjaren Perspectief Ruimte, bijlage Meerjaren Groenprogramma
- Nota dierenwelzijn (2019)
- Grondstoffennota 2020
- Actieplan zelfbeheer openbaar groen (2021)
- Notitie Aanpak plaagdierbeheersing: Ratten (2020)
- Actieplan Utrecht Schone Stad 2019-2022
- Speelruimtebeleid (2009)

1. Openbare ruimte is veilig en functioneel

Subdoelstelling 1.1 De openbare ruimte is heel, veilig en functioneel

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E1.1.1	Potentieel onveilige objecten in de openbare ruimte worden buiten werking gesteld, zodat iedereen zich veilig kan verplaatsen en verblijven	40 (2008)	5	2	2	2	2

Analyse	
Potentieel onveilige objecten in de openbare ruimte worden buiten werking gesteld, zodat iedereen zich veilig kan verplaatsen en verblijven	Het aantal potentieel onveilige objecten dat we buiten werking moeten stellen kunnen we beperkt houden tot enkele.

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P1.1.1	Omvang achterstallig onderhoud in miljoenen euro's	50 (2020)	50	45	40	35	30

Analyse	
Omvang achterstallig onderhoud in miljoenen euro's	Het achterstallig onderhoud is in 2020 op 50 miljoen euro herijkt. We willen in een periode van 10 jaar, elk jaar 5 miljoen euro achterstallig onderhoud inlopen. In de meerjarenplanning (MJP) geven we aan hoe deze 5 miljoen euro ieder jaar wordt aangewend om het achterstallig onderhoud in te lopen. De MJP 2022-2026 hebben we bij het opstellen van de programmabegroting 2022 nog niet aan u voorgelegd.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E1.1.1 In de openbare ruimte kan iedereen zich veilig verplaatsen en verblijven

De gemeente heeft de plicht om de openbare ruimte op een verantwoorde manier te onderhouden en te beheren. De kwaliteit van de openbare ruimte is van belang voor de gezondheid en het welzijn van onze inwoners en voor de vitaliteit van winkelcentra, stationsgebieden en woonwijken. Er zijn in de gemeente vele miljarden geïnvesteerd in de infrastructuur en openbare ruimte die bijdragen aan de behoeften van de burgers op het gebied van milieu, economie, bereikbaarheid, mobiliteit, speelvoorzieningen en natuur en groen. De gemeente heeft de plicht om de openbare ruimte op een verantwoorde manier te onderhouden en te beheren.
Met het beschikbare jaarlijkse budget onderhouden we de openbare ruimte en werken we het achterstallige onderhoud weg via de methode van ontwikkelend beheer zoals beschreven in de Nota Beheer Openbare Ruimte. Door groot onderhoud en vervangingsinvesteringen integraal te programmeren creëren we een veilige openbare ruimte waarin het prettig is te verblijven.

We realiseren kansen om bij het beheer van de openbare ruimte aan te sluiten bij het werken aan een gezonde en veilige fysieke leefomgeving. En via de openbare ruimte bij te dragen aan ambities op het gebied van duurzaamheid, mobiliteit, klimaat, biodiversiteit, toegankelijkheid en het tegengaan van ongelijkheid.
Hierdoor voorkomen we de kans op onveilige objecten in de openbare ruimte en willen we bijdragen aan een grotere bewonerstevredenheid over de openbare ruimte.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P1.1.1 Achterstallig onderhoud wegwerken en voorkomen

In 2021 heeft u de Nota Beheer Openbare Ruimte vastgesteld. Hierin zijn ambities opgenomen voor het invoeren van ontwikkelend beheer, het wegwerken van achterstallig onderhoud in een periode van tien jaar en de nieuwe financiële strategie om de toenemende vervangings- en onderhoudsinspanning in de naoorlogse wijken mogelijk te maken.
Bij het bepalen van de onderhoudsbehoefte van de openbare ruimte maken we gebruik van beheersystemen en de daarbij behorende beheersystematiek. Met het prioriteringssysteem hebben we vervolgens een aantal projecten voor groot onderhoud geselecteerd. Daarbij onderzochten we ook welke projecten we kunnen combineren met projecten van verschillende gemeentelijke programma's: Openbare Ruimte en Groen, Meerjarenperspectief Stedelijke ontwikkeling (MPSO), Meerjarenprogramma Bereikbaarheid (sinds 2019 samengevoegd tot het Meerjaren Perspectief Ruimte, MPR) en Meerjaren Groenprogramma. Het onderhoudsprogramma is daarnaast afgestemd met de provincie, het waterschap (HDSR), nutsbedrijven en de wijken.

De integrale aanpak van de openbare ruimte bespaart kosten en zorgt voor minder overlast. Dit 'werk met werk' maken heeft ook als voordeel dat we bijdragen aan de doelen van andere programma's. Zo kijken we bij de voorbereiding van groot onderhoud of we de openbare ruimte kunnen vergroenen vanuit het principe 'Groen, tenzij...'. En als vergroenen niet mogelijk is passen we waterdoorlatende verhardingen toe om in te spelen op klimaatveranderingen. Ook maken we de openbare ruimte toegankelijker en vervangen we gewoon asfalt door stil asfalt.

Onze materialen kopen we waar mogelijk duurzaam in. Bij het onderhoud zetten we in op het recyclen van materialen en het toepassen hiervan in nieuwe projecten. De veiligheidseisen aan de materialen blijven hierbij leidend.

Bij het opstellen van de programmabegroting 2022 hebben we de Meerjarenplanning 2022-2026, die voortvloeit uit de Nota Beheer Openbare Ruimte, nog niet aan u voorgelegd. Bij de Voorjaarsnota 2022 ontvangt u hierover een eerste voortgangsrapportage.

Groen
Op basis van het bomenbeleid en het groenstructuurplan verbeteren we het groen en onderhouden we onze bomen. Daarbij staat het behoud van bomen altijd voorop.
We combineren het onderhoud zoveel mogelijk met werkzaamheden van andere vakgebieden, zoals het vervangen van riolering en het herstraten van wegen. Ook pakken we bij het verbeteren van de groeiplaats van bomen waar mogelijk de overlast door boomwortelopdruk aan en vergroenen we stenige oppervlaktes. Als we toch bomen moeten vervangen kunnen bewoners voor de aanplant vaak kiezen tussen een aantal boomsoorten.
We blijven de ontwikkeling van de essentaksterfte in Utrecht nauw monitoren en nemen maatregelen die nodig zijn, zoals snoeien. Waar het niet anders kan kappen we de ernstig aangetaste essen. Bij het vervangen van de bomen houden we rekening met de ecologie en het vergroten van de diversiteit in het bomenbestand, zoals is vastgelegd in de Leidraad herplant essentaksterfte.
De laatste jaren is er veel last van de eikenprocessierups. We zijn gestopt met het bestrijdingsmiddel XenTari en het gebruik van nematoden bouwen we in 2022 af. We zetten zoveel mogelijk in op een natuurlijke wijze van bestrijden. Dat doen we bijvoorbeeld door het plaatsen van nestkasten, meer variatie in de onderbeplanting en aanpassingen in het maairegime, zodat de beplanting aantrekkelijker wordt voor de natuurlijke vijanden van de rups.

Wervengebied en andere civiele constructies
We herstellen walmuren op de Oudegracht (de rakken 2 oost en 4). Ook bereiden we het herstel voor van walmuren op de Oudegracht (rakken 3 oost, 6 west en 2 west), kluismuren en -kelders op de Kromme Nieuwegracht (rakken 22 en 24) en het herstel en waterdicht maken van kelders onder de Choorstraat en Lijnmarkt.
We starten met het uitvoeren van aanvullende maatregelen om te zwaar verkeer te weren, waaronder intensivering van de handhaving en informatievoorziening en de voorbereiding van handhaving met ANPR-camera's. We bereiden ook maatregelen voor om schade door het gebruik en onderhoud (zoals baggeren) te verminderen. We stellen een wervenmeester aan voor het verbeteren van het beheer van het erfgoed en het oppakken van meldingen over schade aan en lekkage van kelders. Ieder half jaar informeren we u over de voortgang, als onderdeel van de voortgangsrapportage van de regeling risicovolle projecten. Dan informeren we u ook over de stand van zaken van de samenwerkingsafspraken.

We vervangen de Kapelbrug en starten groot onderhoud aan de Oranjebrug. In overleg met Waternet vervangen we de kademuur tussen de Rode brug en de David van Mollumbrug. Het laatste deel van de kademuur en de steiger aan de Catharijnesingel tussen de Zilverstraat en de Bartholomeïbrug vervangen we in combinatie met de herinrichting van het Zocherpark.

We baggeren de watergang bij het Julianapark. Daarna vervangen we de beschoeiing bij de dierenweide en herstellen de rotspartij.

Wegen
We combineren zoveel mogelijk vervangingswerkzaamheden in combinatie met integrale herinrichtings- of rioolvervangingsprojecten zoals Nijevelt, Odenvelt, Bernadottelaan, Orinocodreef, Rio Negrodreef en Castellumlaan. Daarnaast is er groot onderhoud gepland voor het Eykmanplein, Reyerscop, Burg. Middelweertbaan en Stroomrugbaan. Dat geldt ook voor enkele wegen in het buitengebied zoals Rhynauwen en Vossegatsdijk, Gageldijk en St. Antoniedijk.
We zorgen ervoor dat voetpaden en fietspaden veilig blijven door hier prioriteit aan te geven bij het onderhoud. Zo wordt in 2022 het fietspad op de Archimedeslaan aangepakt.
We maken waar mogelijk gebruik van innovaties. Bijvoorbeeld om het water op de juiste en beste manier zo snel mogelijk in de bodem te laten infiltreren. Daarvoor ontwikkelen we de toepassing van wadi's en waterpasserende verharding verder.
Ook blijven we nieuwe ontwikkelingen volgen en waar mogelijk toepassen op het gebied van geluidsreductie, duurzaamheid en circulariteit. Daarbij kijken we zoveel mogelijk naar de hele keten: niet alleen naar aanleg, onderhoud en vervanging aan het einde van de levensduur maar ook naar bijvoorbeeld aan- en afvoer en tussentransport

Openbare verlichting
We vervangen lichtmasten die aan het eind van hun levensduur zijn gekomen en na inspecties worden afgekeurd. Bij het vervangen van de lichtmasten worden ook verouderde armaturen vervangen door led armaturen. Bij de overige armaturen starten we met versnelde verledding die we in vijf jaar realiseren. We vervangen circa vijftien kilometer aan kabels die de openbare verlichting aansturen.

Verkeersregelinstallaties
We vervangen vijf verkeersregelinstallaties (VRI's). Ze worden op de locaties waar dit noodzakelijk is, via sensoren of op afstand, beïnvloedbaar voor een betere doorstroming van het verkeer.
Het gemeentelijk glasvezelnet breiden we verder uit. De uitbreiding van dit eigen netwerk is noodzakelijk voor de modernisering van VRI's.

Ondergrond(se infrastructuur)
De openbare ruimte wordt steeds intensiever gebruikt, bovengronds én ondergronds. Energietransitie, digitalisering, klimaatadaptatie en vergroenen zorgen voor concurrerende claims.
Om duurzame keuzes te maken gaan we hier meer regie op voeren: beschermen, benutten, het verbeteren van de ondergrond en beheren. De herziene Verordening en het nieuwe Handboek Kabels en Leidingen, die bij het opstellen van de programmabegroting 2022 nog niet aan u is voorgelegd, geven ons meer sturingsmogelijkheden met regels bij het verlenen van de vergunning en toezicht tijdens

werkzaamheden van netbeheerders. We richten ons ook op toekomstig beheer van nog te ontwikkelen gebieden.

Spelen
We vervangen 270 afgeschreven speelobjecten, van de in totaal 5.100, op 150 verschillende locaties. Dit zijn zowel individuele speelobjecten als speelobjecten die bij elkaar staan in een straat, plein, park of (bouw)speeltuin. Waar mogelijk worden modulaire onderdelen van speeltoestellen opgeknapt en hergebruikt.
Het onderhoud combineren we zoveel mogelijk met andere werkzaamheden, doelstellingen uit andere programma's en initiatieven uit de wijken. Bewoners worden hierbij actief betrokken.
We herontwikkelen de spetterbadjes op de Ivoordreef en Camera Obscuradreef. Daarbij volgen we een ontwikkel-/participatietraject met bewoners. De bewoners kunnen aangeven aan welke speelvoorzieningen zij de voorkeur geven, zoals een spetterbadje, bedriegertje of een andere waterspeelvoorziening.

Begraafplaatsen
We ondersteunen het initiatief om te komen tot de realisatie van een Islamitische begraafplaats in Utrecht. Het initiatief behartigt het belang van veel van onze inwoners.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
05-1-1-1	Achterstallig onderhoud wegwerken	6.461	4.754	4.857	4.857	4.857	4.857
Totaal baten		**6.461**	**4.754**	**4.857**	**4.857**	**4.857**	**4.857**
Lasten							
05-1-1-1	Achterstallig onderhoud wegwerken	50.924	56.044	55.646	55.456	53.981	54.436
Totaal lasten		**50.924**	**56.044**	**55.646**	**55.456**	**53.981**	**54.436**
Saldo baten en lasten		**-44.463**	**-51.290**	**-50.789**	**-50.599**	**-49.124**	**-49.579**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		1.100	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-43.363**	**-51.290**	**-50.789**	**-50.599**	**-49.124**	**-49.579**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Achterstallig onderhoud wegwerken

Lasten
De lasten in 2022 dalen met 0,398 miljoen euro ten opzichte van 2021 als gevolg van:
- Loon- en prijscompensatie/indexatie + 1,627 miljoen euro

- Kapitaallasten project Wal- en Kluismuren + 0,555 miljoen euro
- Overig + 0,320 miljoen euro
- Programma Werven in de Binnenstad - 2,900 miljoen euro

Totaal **- 0,398 miljoen euro**

In 2024 dalen de lasten ten opzichte van 2023 met 1,475 miljoen euro grotendeels als gevolg van incidentele budgetten voor Programma Wervengebied in 2023.

Loon- en prijscompensatie/indexatie
In 2022 is voor een totaalbedrag ad 1,627 miljoen euro toegekend aan loon- en prijscompensatie.

Kapitaallasten project Wal- en Kluismuren
Antea Group heeft bij het opleveren van het rapport Wal- en kluismuren een bandbreedte vastgesteld van de nog te verwachten kosten inzake de nog uit te voeren werkzaamheden bij de originele scope. Bij de besluitvorming van de Programmabegroting 2021 is vanaf 2022 kapitaallastenbudget ad 0,555 miljoen euro toegekend om de investeringskosten te dekken, uitgaande van de onderkant van de bandbreedte van Antea Group.

Programma Werven in de Binnenstad
In 2020 is het Plan van aanpak Wervengebied vastgesteld. Op basis van dit plan van aanpak is de scope van het project wal- en kluismuren verbreed naar het Programma Wervengebied. Daarnaast is incidenteel geld toegekend, in 2021, om de programmakosten te dekken. In het voorjaar van 2021 is conform afspraak een programmaplan Wervengebied opgesteld waar de scope en financiën tot en met 2023 is betrokken. In dit programmaplan is toegelicht wat we in de periode 2021 -2023 voornemens zijn te gaan uitvoeren en welke budgetten hiervoor beschikbaar en nog benodigd zijn.

Overig
Per saldo toename overige posten.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten	S	103	103	103	103
Totaal baten		**103**	**103**	**103**	**103**
Lasten					
Loon- en Prijsindexering Loon- en Prijsindexering toegekend in Voorjaarsnota 2021	S	1.627	1.627	1.627	1.627
Herziening Programma Wervengebied Budget toegekend in Voorjaarsnota 2021	I/S	0	1.330	330	330
Kapitaallasten Wal- en Kluismuren Budget toegekend bij de besluitvorming van de Programmabegroting 2021	S	555	555	555	555
Programma Werven in de binnenstad Budget toegekend bij de besluitvorming van de Programmabegroting 2021	I	-.2.900	-2.900	-3.300	-3.345
Diverse overige lasten < 0,5 miljoen euro	I/S	320	-1.200	-1.275	-775
Totaal lasten		**-398**	**-588**	**-2.063**	**-1.608**
Saldo baten en lasten		**501**	**691**	**2.166**	**1.711**

Verbonden Partijen

Bijdrage aan Vereniging Parkmanagement Papendorp: 0,305 miljoen euro
Bijdrage aan Vereniging Parkmanagement De Wetering - Haarrijn: 0,327 miljoen euro.

Subdoelstelling 1.2 Het afval- en hemelwater wordt veilig en milieuvriendelijk ingezameld en de oppervlaktewaterkwaliteit voldoet aan de doelstellingen

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E1.2.1	Het aantal keer per jaar dat wateroverlast optreedt door het onvoldoende functioneren van het gemeentelijk hemelwater- en/of ontwateringssysteem	64 (2012)	4	<50	<50	<50	<50
E1.2.1	Het aantal keer per jaar dat dusdanige oppervlaktewaterkwaliteitsproblemen optreden dat directe maatregelen zijn vereist. Het gaat hier om vissterfte, stank, botulisme, blauwalg en overmatig kroos		16	<= 5	<= 5	<= 5	<=5

Analyse	
Het aantal keer per jaar dat wateroverlast optreedt door het onvoldoende functioneren van het gemeentelijk hemelwater- en/of ontwateringssysteem	Het gaat hier om zowel grondwater- als hemelwateroverlastmeldingen omdat onze systemen dan niet doen waarvoor ze ontworpen zijn. Tot op heden vermelden we hier alleen de grondwateroverlastmeldingen die veroorzaakt worden door te hoge grondwaterstanden in de openbare ruimte. Bij de vaststelling van de Visie Water en Riolering Utrecht passen we de indicator aan zodat we hier ook het aantal hemelwateroverlastmeldingen die te wijten zijn aan het onvoldoende functioneren van het gemeentelijke hemelwaterstelsel aan de indicator toe kunnen voegen.
Het aantal keer per jaar dat dusdanige oppervlaktewaterkwaliteitsproblemen optreden dat directe maatregelen zijn vereist. Het gaat hier om vissterfte, stank, botulisme, blauwalg en overmatig kroos	In de regionale samenwerking met waterschap De Stichtse Rijnlanden en 13 buurgemeenten hebben we afgesproken dat we streven naar oppervlaktewater dat minimaal een basiskwaliteit heeft waarbij zich geen zichtbare waterkwaliteitsproblemen voordoen, het streefbeeld “Zichtbaar”. Het betreft waterkwaliteitsproblemen als overmatig kroos en algen, vissterfte, stank, botulisme en blauwalg. Daarnaast zijn er nog een aantal voorwaarden m.b.t. doorzicht, aantal waterplanten en zwerfvuil waar de wateren aan moeten voldoen om de doelstelling “Zichtbaar” te halen. Deze worden echter niet jaarlijks gemeten, waardoor ervoor gekozen is om in de jaarlijkse rapportage het aantal problemen te rapporteren.

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P1.2.1	Het aantal uitgevoerde maatregelen om het afvalwater-, hemelwater- en ontwateringssysteem op orde te houden		12	Nader te bepalen	nvt	nvt	nvt
P1.2.1	Het jaarlijks aantal afgekoppeld of vergroend ha verhard oppervlak (4ha)		11,4	7,6	11	nvt	nvt

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P1.2.1	Het aantal uitgevoerde maatregelen uit het Plan gemeentelijke Watertaken Utrecht om de oppervlakte waterkwaliteit te verbeteren		9	Nader te bepalen	nvt	nvt	nvt

Analyse	
Het aantal uitgevoerde maatregelen om het afvalwater-, hemelwater- en ontwateringssysteem op orde te houden	We hebben geen aantallen geraamd voor 2022 en volgende jaren. Deze indicator willen we herzien bij het vaststellen van de Visie Water en Riolering Utrecht en het Programma Water en Riolering 2022-2026.
Het jaarlijks aantal afgekoppeld of vergroend ha verhard oppervlak (4ha)	Het jaarlijks aantal af te koppelen hectare verhard oppervlak hangt af van de hoeveelheid te vervangen riolering, de overige herinrichtingen en subsidieregelingen voor particulieren zoals de groene daken subsidie. De komende jaren neemt de jaarlijkse rioolvervanging toe, waardoor we de ambitie steeds kunnen leggen. We hebben nog geen aantal hectare geraamd voor 2023 en volgende jaren. Deze indicator willen we herzien bij het vaststellen van de Visie Water en Riolering Utrecht en het Programma Water en Riolering 2022-2026.
Het aantal uitgevoerde maatregelen uit het Plan gemeentelijke Watertaken Utrecht om de oppervlakte waterkwaliteit te verbeteren	We hebben geen aantallen geraamd voor 2022 en volgende jaren. Deze indicator willen we herzien bij de vaststellen van de Visie Water en Riolering Utrecht en het Programma Water en Riolering 2022-2026.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E1.2.1 Een goed functionerend systeem voor de inzameling van afval- en hemelwater en een hemelwaterbestendige openbare ruimte

De gemeente heeft een aantal wettelijke specifieke zorgplichten en taken op het gebied van water en riolering. Bij de invulling van deze zorgplichten is ons hoofddoel om het water- en rioleringssysteem in Utrecht gezond, robuust en toekomstbestendig voor iedereen te houden. Hiermee leveren we een belangrijke bijdrage aan een gezonde, stedelijke leefomgeving, waarin het goed wonen, werken en recreëren is. De manier waarop we dit doen is uitgewerkt in de Visie Water en Riolering Utrecht, die bij het opstellen van de Programmabegroting 2022 ter inspraak is gelegd. Een belangrijk uitgangspunt voor de Visie Water en Riolering Utrecht is de Visie Klimaatadaptatie Utrecht. Deze is ook ter inspraak gelegd. We leggen beide gelijktijdig voor besluitvorming aan u voor.

Voor het borgen van een robuust en goed functionerend rioleringssysteem is één van de belangrijkste opgaven dat we onze jaarlijkse vervangingsinspanning verhogen van vijf kilometer naar achttien kilometer per jaar om het stelsel op orde te houden. Daarnaast blijft het van belang dat we het functioneren van ons systeem goed monitoren en dat we de stelsels, gemalen en overige objecten goed onderhouden.

Klimaatverandering vraagt dat we ons voorbereiden op een warmer klimaat en meer en intensievere weersextremen. Dat betekent dat we anders om moeten gaan met hemelwater en dit nuttig moeten gebruiken en vasthouden voor droge periodes in plaats van afvoeren naar de rioolwaterzuivering of direct naar oppervlaktewater. De hele openbare ruimte en het particuliere eigendom moet hieraan een bijdrage leveren.

De doelen die we willen realiseren zijn:

- Een openbare ruimte die zo hemelwaterbestendig is ingericht dat onze wegen begaanbaar blijven en we geen schade in panden hebben, tot aan een bui met een kans van voorkomen van eenmaal per honderd jaar.
- We houden minimaal 90% en bij voorkeur 100% van onze jaarlijkse neerslag vast op de plek waar deze gevallen is. Hiermee verminderen we de gevolgen van langdurige droogte. Hiervoor hanteren we de voorkeursvolgorde vasthouden en nuttig gebruiken, op maaiveld niveau infiltreren, ondergronds infiltreren, verwerken in het oppervlaktewater.
- Ons water- en rioleringssysteem is circulair door vuile en schone waterstromen volledig te ontvlechten en kringlopen te sluiten. Deze maatregel leent zich goed om te combineren met de ambitie om minimaal 90% van de jaarlijkse neerslag te verwerken daar waar die valt.

Effectdoelstelling

E1.2.2 De mate waarin de oppervlaktewaterkwaliteit voldoet aan de afgesproken doelstellingen

In de regionale samenwerking met waterschap De Stichtse Rijnlanden en dertien buurgemeenten hebben we afgesproken dat we streven naar oppervlaktewater dat minimaal een basiskwaliteit heeft waarbij zich geen zichtbare waterkwaliteitsproblemen voordoen, het streefbeeld 'Zichtbaar'. Het betreft waterkwaliteitsproblemen als overmatig kroos en algen, vissterfte, stank, botulisme en blauwalg. Hier ligt nog een aanzienlijke opgave, die door het warmer wordende klimaat steeds lastiger wordt om te realiseren. In de nieuwe Visie Water en Riolering Utrecht hebben we de ambities meer gedifferentieerd. Op het moment van opstellen van de Programmabegroting 2022 ligt deze visie ter inspraak.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling

P1.2.1 Het aantal uitgevoerde maatregelen om het afvalwater-, hemelwater- en ontwateringssysteem op orde te houden en de openbare ruimte hemelwaterbestendig inrichten

Investeringsprogramma

Vervanging riolering

We willen minimaal 6,2 kilometer riolering vervangen. Uitgangspunt daarbij is dat we bij de vervanging direct klimaatbestendige en circulaire maatregelen nemen. Dit betekent dat we:

- Bij rioolvervangingen altijd de afvalwaterstroom en de hemelwaterstroom van elkaar scheiden, het zogenaamde afkoppelen. Het hemelwater willen we vasthouden op de plek waar het gevallen is en het infiltreren in de bodem ten behoeve van de aanwezige bomen en het andere groen. Daar waar mogelijk halen we gelijktijdig niet-functionele verharding weg en vervangen het door groen (principe 'Groen, tenzij...').
- Zorgen dat zowel de nieuwe ondergrondse hemelwaterriolering als de openbare ruimte in staat zijn de steeds intensiever wordende buien te verwerken conform de doelstellingen in de Visie Klimaatadaptatie Visie Utrecht en de Visie Water en Riolering Utrecht.

De focus bij ons vervangingsprogramma ligt in de naoorlogse wijken. Deze riolen zijn in de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw aangelegd en zijn na gemiddeld 70 jaar aan vervanging toe. De komende vijftien tot twintig jaar gaan we daarom een zeer groot deel van de riolering in deze wijken vervangen. Conform het uitgangspunt van ontwikkelend beheer willen we met de rioolvervanging een bijdrage te leveren aan andere maatschappelijke opgaven, zoals het klimaatbestendiger, verkeerveiliger maken en het vergroenen van de openbare ruimte. Hiermee geven we invulling aan de doelstellingen uit de Visie Klimaatadaptatie voor wateroverlast en droogte, de nota Utrecht Circulair en de Ruimtelijke Strategie Utrecht op het gebied van vergroening en gezond stedelijk leven. Hiermee vormt de rioolvervanging een belangrijke impuls voor de gewenste vernieuwing van de openbare ruimte in de naoorlogse wijken.

De nieuwe integrale aanpak van de rioolvervangingsprojecten vraagt veel voorbereiding en planvorming, waardoor de realisatie in 2022 nog relatief beperkt is. Voor 2022 is dat (minimaal) 6,2 kilometer. Dit zorgt er mede voor dat we de rioolheffing in 2022 op het niveau van 2021 kunnen houden.

De belangrijkste projecten voor 2022 zijn:

- Overvecht: We starten met rioolvervanging in de Moldaudreef, de Pahud de Mortangesdreef en de Orinocodreef. Daarnaast zetten we de planvorming van de Taagdreef en omgeving en de Amazonedreef en omgeving voort, zodat we in 2023 met de uitvoering kunnen starten.
- Zuidwest: In Kanaleneiland gaat de rioolvervanging in Kanaleneiland-Noord Noord en de Europalaan-Noord in uitvoering en zetten we planvorming voor de Bernadottelaan en de aangrenzende straten en de Vasco da Gamalaan voort.
- West: We starten met de rioolvervanging in de Kanaalstraat en zetten de planvorming voor Welgelegen voort.
- Noordwest: We starten met de rioolvervanging in de Royaards Van de Hamkade–Ahornstraat. Verder starten we met de relining (het van binnenuit verstevigen van het bestaande riool via een kousconstructie) van het transportriool in de Tichelaarstraat en Leliestraat. Dit doen we aansluitend op het relinen van het transportriool in de Anton Geesinkstraat/Omloop. Bij deze diep gelegen transportriolen is de huidige capaciteit vaak nog voldoende, zeker als we het regenwater apart kunnen verwerken. Het is dan duurzamer en goedkoper om de huidige buis te laten liggen en te verstevigen, dan deze te vervangen door een nieuwe buis.
- Oost: We starten naar verwachting met de rioolvervanging in de Maliebaan en in de Wagendwarsstraat. Ook vervangen we de riolering in de Cambridgelaan, als onderdeel van de geplande herinrichting. We gaan door met de planvorming voor het Rubenskwartier.
- Noordoost: We starten met de rioolvervanging in de Smijerslaan. We relinen het transportriool in de Alexander Numankade en in de Hengeveldstraat. Ook starten we met de planvorming voor de rioolvervanging met mogelijke herinrichting van de openbare ruimte in Tuindorp-Oost.
- Zuid: In Hoograven starten we met de rioolvervanging in de Oudegeinlaan, in aansluiting op de herontwikkeling van de aangrenzende bebouwing. We relinen het transportriool in de Jutfaseweg (gedeelte Vondellaan-Amaliastraat en gedeelte Roerstraat-Socrateslaan) als onderdeel van de herinrichting tot fietsstraat. In de Socrateslaan vernieuwen we het riool tegelijkertijd met de herinrichting tot Stadsboulevard. Ook gaan we door met de planvorming van de rioolvervanging in Rotsoord.
- Vleuten-De Meern: We gaan door met de vervanging van de riolering in de wijk Nijevelt (Marelaan en omgeving). Gelijktijdig leggen we hier drainage aan om bestaande grondwateroverlast te verminderen. Hetzelfde doen we in de Gaag in Veldhuizen, waar we starten met de 2e fase van de rioolvervanging. We zetten de planvorming voort voor de vervanging van de riolering in de Castellumlaan en de Woerdlaan in De Meern-Noord in combinatie met het vervangen van de wegverharding.

Via ons eigen vervangingsprogramma willen we in 2022 bij elke meter rioolvervanging van minimaal tien vierkante meter verhard oppervlak, het hemelwater scheiden van het afvalwater en vasthouden op de plek waar het is gevallen en daar nuttig gebruiken. Hiermee streven in totaal naar 6 hectare af te koppelen oppervlak. Waar mogelijk halen we de verharding helemaal weg. De ervaring van de afgelopen jaren leert dat we in een project tussen de vijftien en 20% van het af te koppelen oppervlak helemaal kunnen weghalen en vergroenen.

Vervanging rioolgemalen

We gaan door met de voorbereiding van de renovatie van de rioolgemalen aan de Fuchslaan, Kanaalweg en Cambridgelaan en diverse kleine rioolgemalen.

Aanpak locaties met urgent risico op wateroverlast

We gaan in 2022 verder met de in 2020 gestarte aanleg van het nieuwe hemelwaterriool in de Zeeheldenbuurt. Perceeleigenaren, die het hemelwater van de achterzijde van hun daken en hun tuinen aansluiten op het nieuwe hemelwaterriool, verminderen daarmee in de toekomst sterk de kans op wateroverlast. Naar verwachting zijn de werkzaamheden in de Zeeheldenbuurt in 2023 gereed.

Overige hemelwatermaatregelen om de stad klimaatbestendig te maken

Ook bij herinrichtingen in de openbare ruimte zonder rioolvervanging proberen we zoveel mogelijk hemelwater lokaal te verwerken en verharding te verwijderen. Dit stimuleren we door vanuit het programma stedelijk water en riolering financieel bij te dragen aan de maatregelen bij de herinrichting die ervoor zorgen dat het hemelwater beter wordt vastgehouden en verwerkt. In 2022 doen we dit bijvoorbeeld op diverse locaties in de Rivierenwijk.

Omdat een groot deel van het gemeentelijke oppervlak geen openbare ruimte is of niet in eigendom is van de gemeente zelf, gaan we door met de campagne Waterproof030 en Operatie Steenbreek om alle andere eigenaren in Utrecht te stimuleren en faciliteren maatregelen te nemen om verharding terug te dringen en hun eigen percelen hemelwaterbestendig in te richten. Naast voorlichting geven we subsidie voor de aanleg van groene daken. Bij voorlichting zetten we in op informeren en inspireren, zoals het NK Tegelwippen. Bij het faciliteren is er bijvoorbeeld de tegel-ophaalservice. Daarnaast voeren we een nieuwe subsidieregeling in voor het watervriendelijk inrichten van terreinen van maatschappelijke voorzieningen zoals scholen en kinderdagverblijven.

We verwachten via de bijdrageregeling en de subsidieregelingen ruim vijf hectare te kunnen afkoppelen, bij voorkeur via vergroening. Samen met de zes hectare af te koppelen oppervlak bij de rioolvervanging bedraagt de doelstelling voor 2022 om minimaal elf hectare verhard oppervlak af te koppelen.

Ook werken we verder aan nieuw juridisch instrumentarium om bij invoering van de Omgevingswet het vasthouden van hemelwater en het scheiden van afval- en hemelwater bindend te kunnen opleggen bij nieuwbouw en ingrijpende verbouwingen en/of herontwikkelingen van terreinen.

Beheer- en onderhoudsprogramma
De focus bij het planmatige onderhoud ligt bij het inspecteren en reinigen van de hoofdriolering en de rioolgemalen. Bij het verhelpen van meldingen gaat het om storingen van rioolgemalen en verstoppingen van huisaansluitingen, straatkolken en openbare riolering. We gaan door met het ingezette beleid om, door risicogestuurd beheer en het gebruik van data, het beheer en onderhoud te optimaliseren. Risicogestuurd beheer is gebaseerd op het uitgangspunt dat we met een object met een belangrijke functie minder risico's willen lopen dan met een minder belangrijk object, zodat we daar een grotere beheer- en onderhoudsinspanning op zetten.

Prestatiedoelstelling
P1.2.2 De oppervlaktewaterkwaliteit voldoet aan de afgesproken doelstellingen

Investeringen
In 2022 gaan we door met het verbeteren van de waterhuishouding bij het Zuilensebos in het noorden van Overvecht. Ook ronden we de laatste verbeteringsmaatregelen af in de waterhuishouding van het Kloosterpark in De Meern, waarmee we voortaan meer water naar de plas Veldhuizen kunnen aanvoeren. Dit laatste is gunstig voor de doorspoeling van de plas en vermindert de kans op blauwalg, een jaarlijks terugkerend probleem in de plas Veldhuizen.

We verbeteren de doorstroming en de waterkwaliteit door duikers te vervangen en de beschoeiing te verlagen en de oevers natuurlijker in te richten op volkstuinencomplex Ons Genot in Overvecht. Ook nemen we maatregelen om de doorspoeling en daarmee de waterkwaliteit te verbeteren in de vijvers van het Julianapark. In combinatie met de rioolvervanging in de Gaag en omstreken vervangen we enkele duikers om de doorstroming te verbeteren. We starten met de uitvoering van verbeteringsmaatregelen in de singels rondom de Binnenstad. Bij een deel van deze maatregelen maken we ook gebruik van de impulsregeling Water in de Leefomgeving van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

Tot slot ronden we het baggeren van de Werkspoorhaven bij de Werkspoorkathedraal af. Doel is om in samenwerking met Erfgoed Werkspoor Utrecht de haven te saneren en op te knappen, zodat het een aantrekkelijke en veilige plek wordt om te recreëren.

Onderhoud
Het planmatige onderhoud betreft het één of tweemaal per jaar maaien van de 250 kilometer aan watergangen die de gemeente in onderhoud heeft. Ook baggeren we jaarlijks een achtste deel van deze watergangen om ze op diepte te houden. Tot slot verwijderen we zwerfvuil uit de watergangen. Naast planmatig onderhoud, doen we incidenteel onderhoud naar aanleiding van meldingen en calamiteiten.

Beheer en planvorming
We gaan door om, samen met het waterschap en bewoners, via monitoring meer zicht te krijgen op de ontwikkeling van de waterkwaliteit van het Utrechtse water. We verkennen waar in de toekomst kansen en mogelijkheden liggen om meer natuurvriendelijke oevers aan te leggen. En we werken een programma uit om de maatregelen te bepalen om invulling te geven aan de aangescherpte ambities voor het oppervlaktewater in de stad, zoals we samen met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden hebben uitgewerkt en in de nieuwe Visie Water en Riolering Utrecht hebben opgenomen. Bij het opstellen van de Programmabegroting 2022 ligt deze ter inspraak.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
05-1-2-1	Gemeentelijke Watertaken	42.797	43.132	43.132	43.132	43.132	43.132
Totaal baten		**42.797**	**43.132**	**43.132**	**43.132**	**43.132**	**43.132**
Lasten							
05-1-2-1	Gemeentelijke Watertaken	31.552	32.782	32.813	32.813	32.813	32.813
Totaal lasten		**31.552**	**32.782**	**32.813**	**32.813**	**32.813**	**32.813**
Saldo baten en lasten		**11.244**	**10.350**	**10.319**	**10.319**	**10.319**	**10.319**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**11.244**	**10.350**	**10.319**	**10.319**	**10.319**	**10.319**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Gemeentelijke Watertaken
De lasten in deze tabel betreffen alleen de directe kosten voor het uitvoeren van de gemeentelijke watertaken. De indirecte kosten, zoals de kosten voor straatreiniging, overheadkosten, BTW en de kosten voor de inning van de rioolheffing, worden elders in de programmabegroting als lasten opgenomen.

De baten en lasten in 2022 in de tabel zijn nog conform de tariefopstelling rioolheffing 2021. De tariefopstelling 2022 is in lijn met de besluitvorming bij de Voorjaarsnota 2021 en is te vinden in het hoofdstuk Lokale Heffingen. Na vaststelling van het rioolheffing tarief 2022 worden de baten en lasten bij de eerstvolgende begrotingswijziging aangepast.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Overige lasten		31	31	31	31
Totaal lasten		**31**	**31**	**31**	**31**
Saldo baten en lasten		**-31**	**-31**	**-31**	**-31**

Verbonden Partijen

Bijdrage aan Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap (BghU): 0,945 miljoen euro inningskosten.

2. Openbare ruimte is groen en schoon en nodigt uit tot ontmoeting

Subdoelstelling 2.1 De buitenruimte is schoon en het groen is onderhouden

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E2.1.1	Waardering bewoners schone openbare ruimte	6 (1996)	-	6,5	6,5	6,5	6,5

Analyse	
Waardering bewoners schone openbare ruimte	De waardering van bewoners is al jaren stabiel op 6,5.

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P2.1.1	% scores schoon onder de norm	5,5 (2017)	6,3	10	10	10	10
P2.1.2	% scores groen onder de norm	10,9 (2017)	10,1	10	10	10	10
P2.1.3	Gegronde bezwaren 1%	1% (2012)	<1%	<1%	<1%	<1%	<1%

Analyse	
Gegronde bezwaren 1%	De doelstelling dat minder dan 1% van de bezwaren gegrond wordt verklaard is in de afgelopen jaren gehaald.
% scores schoon onder de norm	We blijven vanaf 2017 binnen de marge van 10%.
% scores groen onder de norm	Sinds 2017 schommelen we met scores tussen de 9,6% en 10,9%. Dat is dicht rond de toegestane marge.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E2.1.1 De buitenruimte is schoon en het groen is netjes onderhouden

De openbare ruimte heeft een grote aantrekkingskracht op bewoners en bezoekers van de stad. Het intensieve gebruik ervan legt een grote druk op de openbare ruimte. Dit zorgt ervoor dat het goed beheren van de openbare ruimte een grote opgave is. Het stijgende aantal meldingen over onder andere zwerfafval, bijplaatsingen en het groen, de steeds grotere inzet bij het schoonmaken van onder andere de parken en het herstellen van groen na het drukke zomerseizoen zijn hier voorbeelden van. Daarbij besteden we ook veel aandacht aan het faciliteren en begeleiden van het groeiend aantal vrijwilligers op het gebied van groen en schoon.
Met de verdere verdichting van de stad en het groeiende inwoneraantal vraagt het schoonhouden van de openbare ruimte en het onderhoud van het groen in de komende jaren nog meer inzet.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.1.1 Schoonhouden van de openbare ruimte

We hebben met u een visuele onderhoudsnorm (beeldkwaliteit) voor schoon afgesproken. Om te bepalen of deze wordt gehaald, laten we de openbare ruimte dertien keer per jaar schouwen door externe experts. De kwaliteit op het gebied van schoon voldoet gemiddeld aan de afgesproken norm. We zetten ons in om dit zo te houden en waar mogelijk te verbeteren.
Het schoonmaken en -houden van de openbare ruimte is een zeer grote opgave, ondanks dat we hierbij vaker ondersteuning krijgen van vrijwilligers. De ruime openingstijden van winkels, het intensievere gebruik van onder andere de parken en een toename van het aantal hangplekken voor/van jongeren vragen om veel en flexibele inzet van onze medewerkers. Het faciliteren en begeleiden van vrijwilligers is een waardevolle taak, maar vraagt door een groeiend aantal vrijwilligers steeds meer tijd. We spannen ons in om de betrokkenheid van ondernemers bij een schone openbare ruimte te vergroten.
Duurzaamheid is een belangrijk aandachtspunt in 2022. Zo verminderen we het gebruik van bladblazers en stoppen we volledig met het gebruik van benzine bladblazers bij het schoonmaken van de buitenruimte.

Prestatiedoelstelling
P2.1.2 Onderhouden van het groen

Ook voor het onderhouden van het groen is met u een visuele onderhoudsnorm afgesproken. Door schouwen uit te laten voeren door externe experts, bepalen we of de norm gehaald wordt. De kwaliteit op het gebied van groen voldoet aan de afgesproken norm.
Wij vinden biodiversiteit belangrijk. Ook bewoners vinden dat. Ze uiten regelmaat hun zorgen en wensen over de mate van biodiversiteit in de stad. Het groenbeheer kan een bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van de biodiversiteit. Dit is echter een complexe opgave in een stad waar het groen diverse functies heeft en bewoners uiteenlopende wensen hebben ten aanzien van het groen. Maatwerk krijgt hierdoor een grotere rol in het groenbeheer: werken op alleen beeldkwaliteit volstaat niet meer.
We voeren een pilot uit om te onderzoeken of een wijziging van de onkruidbeheersing kan bijdragen aan verbetering van de biodiversiteit in de stad.
Ook zelfbeheer van groen kan een belangrijke bijdrage leveren aan de noodzakelijke vergroening, verbetering van de biodiversiteit en klimaatadaptatie van de stad. Daarom blijven we ons inzetten voor het stimuleren van zelfbeheer en het voldoende ondersteunen van de zelfbeheerders, zoals aangegeven in het Actieplan zelfbeheer openbaar groen.

Prestatiedoelstelling

P2.1.3 Handhaven algemene regelgeving en voorschriften vergunningen

Correct gebruik draagt bij aan een openbare ruimte die er schoon en netjes onderhouden uitziet. Om dat gebruik correct te laten verlopen, verlenen we vergunningen. We zetten toezichthouders en boa's in voor toezicht en handhaving op naleving van vergunningen en regels voor het gebruik van de openbare ruimte.
Het Handhavingsprogramma 2020-2023 geeft een overzicht van alle taken van toezicht en handhaving in de openbare ruimte die hieraan bijdragen, denk bijvoorbeeld aan het bestrijden van zwerfafval, hondenpoep en overlast in de parken.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
05-2-1-1	Schoonhouden van de openbare ruimte	759	651	91	91	91	91
05-2-1-2	Onderhouden van het groen	64	2	2	2	2	2
05-2-1-3	Handhaven van de algemene regelgeving	4.501	5.528	5.713	5.713	5.713	5.713
Totaal baten		**5.324**	**6.180**	**5.805**	**5.805**	**5.805**	**5.805**
Lasten							
05-2-1-1	Schoonhouden van de openbare ruimte	16.434	17.565	16.979	16.618	16.533	16.533
05-2-1-2	Onderhouden van het groen	15.940	16.506	17.523	16.700	17.014	17.014
05-2-1-3	Handhaven van de algemene regelgeving	4.541	3.787	3.942	3.942	3.942	3.942
Totaal lasten		**36.914**	**37.858**	**38.444**	**37.260**	**37.489**	**37.489**
Saldo baten en lasten		**-31.590**	**-31.678**	**-32.639**	**-31.455**	**-31.684**	**-31.684**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		0	200	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-31.590**	**-31.478**	**-32.639**	**-31.455**	**-31.684**	**-31.684**

Financiële toelichting

Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Schoonhouden van de openbare ruimte

In 2022 nemen de lasten af met 0,586 miljoen euro ten opzichte van 2021. Deze afname wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de incidentele uitkering van de zwerfafvalvergoeding. In 2021 is de incidentele uitkering 0,560 miljoen euro. Voor 2022 is de zwerfafvalvergoeding nog niet verwerkt in de begroting. Hierdoor nemen de lasten met 0,560 miljoen euro af in 2022, evenals de baten. Vanuit deze zwerfafvalvergoeding zijn tot en met 2021 onder andere de kosten voor de coaches Utrecht Schone Stad (USS) incidenteel vergoed. De schone stad coaches leveren echter een belangrijke toegevoegde waarde aan een schone stad, waardoor er bij de Voorjaarsnota 2021 is besloten om deze lasten vanaf 2022 structureel uit de begroting te dekken. Hierdoor nemen de lasten in 2022 toe met 0,340 miljoen euro.

Bij de Voorjaarsnota 2021 is besloten om een deel van het budget voor gladheidsbestrijding vanaf 2022 structureel te laten vrijvallen. Als gevolg van zachtere winters zien we in de laatste jaren een dalende trend in de kosten voor gladheidsbestrijding die neerkomt op circa 0,3 miljoen euro. Bij het bepalen van de gewenste besteding van deze middelen is gekeken naar de gevolgen van klimaatverandering en welke

aanpassing dat vraagt in het dagelijks beheer van de openbare ruimte. Dat heeft ertoe geleid dat structureel 0,1 miljoen euro wordt toegevoegd aan het budget voor onder andere extra water geven en inboet (vervanging van groen). Deze structurele verlaging van het budget op beide onderdelen samen zorgt voor een daling in de lasten tussen 2021 en 2022 van 0,2 miljoen euro.

In verband met de incidenteel strengere winter in januari en februari 2021 en de bijbehorende benodigde gladheidsbestrijding is in 2021 incidenteel 0,2 miljoen euro toegevoegd aan de begroting om de extra kosten te dekken. Deze incidentele verhoging van het budget zorgt voor een daling in de lasten tussen 2021 en 2022 van 0,2 miljoen euro.

Het overige verschil tussen jaarsnede 2021 en 2022 wordt veroorzaakt door diverse voor- en nadelen.

Onderhouden van het Groen
In 2022 nemen de lasten met 1,017 miljoen euro toe ten opzichte van 2021. Deze toename wordt voor een bedrag van 0,703 miljoen euro veroorzaakt door de loon- en prijscompensatie en de toename van budget op basis van de verwachte groei van de bestaande stad en Leidsche Rijn.

Handhaven van de algemene regelgeving
Baten
De baten stijgen in 2022 door de jaarlijkse indexatie van de reclamecontracten.

Lasten
De lasten stijgen in 2022 als gevolg van de jaarlijkse loon- en prijsindexatie.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Project Nederland Schoon (05-2-1-1) Vergoeding voor maatregelen tegen zwerfafval	I	-560	-560	-560	-560
Overige baten	S	185	185	185	185
Totaal baten		**-375**	**-375**	**-375**	**-375**
Lasten					
Project Nederland Schoon (05-2-1-1) Vergoeding voor maatregelen tegen zwerfafval	I	-560	-560	-560	-560
Gladheidsbestrijding (05-2-1-1) Besluit voorjaarsnota 2021. Vermindering lasten als gevolg van minder strenge winters.	I/S	-400	-400	-400	-400
Utrecht Schone Stad Coaches (05-2-1-1) Besluit voorjaarsnota 2021.	S	340	340	255	255
Overige lasten (05-2-1-1)	S	34	-326	-326	-326
Loon- en prijscompensatie (05-2-1-2) Loon- en prijscompensatie toegekend in Voorjaarsnota 2021	S	554	554	554	554
Verbeteren toegankelijkheid (05-2-1-2) Uit coalitieakkoord (incidenteel 2019-2022)	S	0	-275	-275	-275
Overige lasten (05-2-1-2)	S	463	-86	228	228
Overige lasten (05-2-1-3)	S	154	154	154	154
Totaal lasten		**585**	**-599**	**-370**	**-370**
Saldo baten en lasten		**-960**	**224**	**-5**	**-5**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

Subdoelstelling 2.2 We richten het groen zo in dat aantrekkelijk en bereikbaar wordt

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E2.2.1	% inwoners dat tevreden is over groen in hun directe omgeving / 'tevredenheid met groen dichtbij'	66% (2010)	Inw. Enq.	70%	70%	70%	70%
E2.2.2	% inwoners dat tevreden is met aanbod parken en groengebieden om de stad	72% (2010)	Inw. Enq.	73%	73%	73%	73%

Analyse	
% inwoners dat tevreden is over groen in hun directe omgeving / 'tevredenheid met groen dichtbij'	Sinds 2010 neemt de groei licht toe. We groeien en verdichten in balans, daarom zorgen we dat het percentage tevredenheid over groen in de directe omgeving gelijk blijft.
% inwoners dat tevreden is met aanbod parken en groengebieden om de stad	We willen groeien en verdichten in balans met het groen, daarom zorgen we dat het percentage tevredenheid over het aanbod van parken en groengebieden om de stad gelijk blijft.

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P2.2.1	De hoeveelheid (m2) openbaar groen en water per huishouden in de stad	2018 (105)	106	105	105	105	105
P2.2.2	De hoeveelheid (m2) openbaar groen en water per huishouden rondom de stad	2018 (42)	42	42	42	42	42
P2.2.3	Aantal dieren waar eigenaren afstand van doen bij een asiel of opvang /totaal aantal geregistreerde zwerfdieren (honden, katten, knaagdieren)	3 (2015)	291 afstanddieren (77 honden; 194 katten; 20 knaagdieren)	2	2	2	2
P2.2.4	Aantal evenementen waarbij dieren worden ingezet die daarvoor uit hun natuurlijke leefomgeving worden gehaald of in hun natuurlijke gedrag worden verstoord		1	0	0	0	0

Analyse	
Aantal dieren waar eigenaren afstand van doen bij een asiel of opvang /totaal aantal geregistreerde zwerfdieren (honden, katten, knaagdieren)	De gemeente heeft als wettelijke taak om dieren met een kennelijke eigenaar minimaal twee weken te verzorgen en te bewaren. Een zwerfdier is een dier met kennelijke eigenaar, waarvan de eigenaar niet kan worden achterhaald. Dierenwelzijn is beter geborgd als huisdieren (bij afstand doen door hun eigenaren) rechtstreeks naar een dierenasiel/dierenopvang binnen de gemeente Utrecht gebracht worden.
De hoeveelheid (m2) openbaar groen en water per huishouden in de stad	De doelstelling is om de hoeveelheid groen en water in de stad gelijke tred te laten houden met de stedelijke ontwikkeling
De hoeveelheid (m2) openbaar groen en water per huishouden	De doelstelling is om de hoeveelheid groen en water rondom de stad gelijke tred te laten houden met de stedelijke ontwikkeling.
Aantal evenementen waarbij dieren worden ingezet die daarvoor uit hun natuurlijke leefomgeving worden gehaald of in hun natuurlijke gedrag worden verstoord	Met organisatoren van evenementen gaan we actief in gesprek wanneer zij voornemens zijn dieren in te zetten. Ons streven is het dierenwelzijn zo goed mogelijk te borgen; veelal betekent dit het niet inzetten van dieren tenzij het dierenwelzijn tijdens het evenement is gewaarborgd en de aard van het evenement de inzet van dieren rechtvaardigt.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E2.2.1 Een aantrekkelijke en voor iedereen bereikbare groene leefomgeving in en om Utrecht

We werken aan gezond stedelijk leven voor iedereen. Groen is op een natuurlijke manier onlosmakelijk verbonden met het dagelijks leven en onze gezondheid. Het is belangrijk dat groen voor iedereen bereikbaar is en van goede kwaliteit voor zowel mensen, dieren als planten. Groen, landschap, erfgoed en water zetten we in als structurerende elementen voor stedelijke ontwikkeling. Groen dichtbij huis en voldoende groen in de stad is van cruciaal belang voor de gezondheid van onze inwoners (groen ommetje, spelen, sporten, ontmoeten, ontspanning, schone lucht), het versterkt de natuurwaarden en vergroot de biodiversiteit en is belangrijk om in te kunnen spelen op het veranderend klimaat. Groen nabij woningen zorgt voor verkoeling en wateropvang. Omdat de stad groeit, groeit het groen in gelijke mate mee. Dat betekent dat we bij de bouw van 60.000 woningen, we 440 hectare groen gaan realiseren in de stad en 250 hectare buiten de stad. Dit is de groene schaalsprong. Het effect van onze inspanningen in 2022 is dat ondanks de groei van de stad de vierkante meters groen en water per huishouden hetzelfde blijft.
Bij de groene schaalsprong richten we ons op het vergroenen van straten en buurten, het aanleggen van groenblauwe routes langs wegen en water, het ontwikkelen van nieuwe parkgebieden en groene scheggen en het aanleggen van groen buiten de stad. Daarnaast beschermen we en verbeteren we de hoofdgroenstructuur, die opgenomen is in het geactualiseerde Groenstructuurplan 2017-2030 en zetten we in op het verbeteren van de leefomgeving voor plant en dier in en buiten de hoofdgroenstructuur, om zo de biodiversiteit te vergroten.
In de omgevingsvisie Utrecht staat de ambitie om tot een beweegvriendelijkere leefomgeving te komen voor kinderen en jongeren. In de speelvisie, die we in 2022 voorleggen aan de raad, vertalen we deze ambitie naar een geactualiseerde speelruimtenorm. De norm gaat over voldoende speelruimte en van voldoende kwaliteit in buurten. Hierin is ook nadrukkelijk aandacht voor het vergroenen en klimaatbestendig maken van speelplekken in de openbare ruimte.

Effectdoelstelling
E2.2.2 Wij willen het dierenwelzijn in onze stad bevorderen

Utrecht wil ook voor dieren een gezonde en leefbare stad zijn. Daarom kiezen we ervoor om opvang en vervoer van alle hulpbehoevende dieren uit de gemeente Utrecht - zowel wilde als gehouden dieren in de openbare ruimte – structureel te organiseren met de partijen die reeds een sterke rol hebben in deze activiteit. De Dierenbescherming werkt hiertoe samen met het Stichts Asyl, de Dierenambulance Utrecht, knaagdiercentrum en de Vogelopvang Utrecht. Daarnaast versterken we de samenhang tussen het dierenwelzijnsbeleid en andere opgaven van de stad. In de nota Dierenwelzijn is vastgelegd op welke wijze wij dierenwelzijn in de stad bevorderen. Belangrijke uitgangspunten zijn:

1. Het continueren van inzet op maatregelen aan het begin van de keten bij bouwen, wonen, openbare ruimte en infrastructuur.
2. De focus van het dierenwelzijnsbeleid van de gemeente ligt op datgene waar de gemeente controle of invloed heeft. Daar waar de gemeente geen maatregelen kan nemen of beïnvloedingsmogelijkheden heeft, maar wel zaken wil veranderen of verschil denkt te maken gaan we in gesprek.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.2.1 Ontwikkelen van een aantrekkelijke groene leefomgeving dicht bij huis met ruimte voor stadsnatuur

Vergroenen van straten en buurten
De vergroening van straten en buurten doen we door vergroeningsprojecten in Rivierenwijk uit te voeren, door verder te gaan met de uitvoering van het Groene Lint in Overvecht en door de groene ommetjes.

Deze projecten kenmerken zich doordat het niet alleen gaat om het toevoegen van groen, maar om betekenisvolle groene plekken te maken waar bewoners eigenaarschap bij voelen en die inwoners van deze wijken activeert. In nauw contact met de bewoners wordt per plek bekeken waar behoefte aan is en wat mogelijk is. Bij het Groene Lint worden in 2022 in samenwerking met bewoners drie hoven ten noorden van de Zamenhofdreef heringericht. Verder wordt doorgewerkt aan het verbeteren van parktoegangen en oversteekplekken en worden andere kleine herinrichtingen onderzocht en uitgevoerd. Zo bouwen we stap voor stap aan een compleet Groen Lint.

Bij de Groene Ommetjes willen we in 2022 in de wijk Noordwest in woonbuurten zoveel mogelijk brede stoepen en ruime straathoeken vergroenen, in ieder geval met beplanting en waar het kan met bomen. We willen de aanpak in Noordwest opschalen naar andere delen van de stad. Ook werken we samen met bewoners en schoolbesturen zodat we groenere schoolpleinen via een groen ommetje met de wijk- en buurtparken verbinden gecombineerd met de opgaven voor meer bomen en minder verharding.

Realiseren groenblauwe routes
We zetten in op groenblauwe routes, zowel voor mens, als dier, zoals het vergroenen van de oevers van de Vecht, Kromme Rijn en Amsterdam Rijnkanaalzone. Langs de Vecht maken we het gebied rondom de Fortlaan toegankelijker, meer biodivers en verwijderen we verharding. In het landschap van de Kromme Rijn vergroten we de groene oevers ter hoogte van de Mytylschool en het Pieter Baancentrum. In 2022 ronden we het ontwerp en de participatie voor de tweede en laatste fase van de Johan Wagenaarkade af, onderdeel van het Rondje Stadseiland. Onderdeel van deze fase is de voet/fietsbrug over de Leidsche Rijn. We trekken het parkpad door van fase 1 naar het ARK-park dat langs de Roosveltlaan al is aangelegd. We voegen ongeveer twintig bomen toe, maken een fauna passage over de Leidsche Rijn en verrijken het groen langs het Amsterdam Rijnkanaal met heesters en hooiland.

Ontwikkelen Parken
We werken ook aan het verbeteren van bestaande parken, zoals het Juliana- en het Wilhelminapark door het weghalen van overbodige verharding en maken een nieuw park in het Werkspoorkwartier. De ervaringen in 2020 en ‘21 met de coronamaatregelen onderstrepen hoe belangrijk onze parken hierin zijn.

Ontwikkelen Scheggen
We werken ook aan de scheggen, zo starten we met de uitvoering van Landschapspark Oud Zuilen dat in de Vechtscheg ligt. Dit doen we door het landbouwgebied Oud Zuilen, dat in eigendom is van de gemeente Utrecht, gefaseerd uit de pacht te halen. Hier kunnen we de bestaande bosranden robuuster maken en de natuurwaarden van de Vecht weer volop tot wasdom laten komen door onder andere vernatting in het zuidelijke deel als onderdeel van onze klimaatopgave en natuuropgave. In Lunettenpark gaan we verder met het uitvoeren van de werkzaamheden aan het Achterland van Lunet I en wordt het IPVE/FO afgerond en voorgelegd aan het college van B&W ter besluitvorming.

Vergroten biodiversiteit
Voor de vergroting van de biodiversiteit en om de stadsnatuur te bevorderen blijven we inzetten op nieuw en samenhangend leefgebied voor flora en fauna, bijvoorbeeld door bij alle inrichtingsprojecten in te zetten op ecologisch gevarieerd groen dat echt bijdraagt aan de biodiversiteit. Speciaal voor wilde bijen die in de grond nestelen gaan we bijenburchten bouwen. We willen meer natuur in de stad. Ook betrekken we inwoners hierbij door de kennis te vergroten over plant- en diersoorten die in de stad voorkomen (zoals met de visdeurbel en het project Tel Insecten Mee (TIM)). In 2022 planten we de rest van de extra 900 bomen deels bij particulieren, deels op gemeentegrond, inclusief de tien herinneringsbomen in het kader van het 900-jarig bestaan.

Meer ruimte voor Spelen, sporten en bewegen
Met betrekking tot een aantrekkelijker leefomgeving voor spelen, sporten en bewegen leggen we de speelvisie voor ter besluitvorming en voeren we in Noordoost en Zuidwest wijkspeelruimtescans uit. Met deze scans brengen we in beeld wat de stand van zaken is en wat er nodig is op het gebied van speelruimte in een buurt. Verder dragen we bij aan een aantal bewonersinitiatieven (aanvullen van de bijdrage uit het initiatievenfonds) en groot onderhoudsprojecten.

Verbeteren verblijfskwaliteit openbare ruimte
Daarnaast verbeteren we de verblijfskwaliteit van de openbare ruimte door bankjes en sanitaire voorzieningen te plaatsen, daar waar de behoefte aan deze elementen in de openbare ruimte het grootste is. We kijken daarvoor naar plekken waar veel gerecreëerd wordt en nog geen toiletten aanwezig zijn, en naar routes naar (winkel-)centra die regelmatig worden gebruikt door ouderen voor het plaatsen van bankjes.

Prestatiedoelstelling
P2.2.2 Ontwikkelen van het groen en recreatiemogelijkheden om de stad

Om de groei van de stad en de extra gebruiksdruk op de recreatiegebieden op te vangen, werken we samen met de partners van de U10 aan de agendering van nieuwe regionale groengebieden en groenblauwe routes. Deze ambities zijn overgenomen in het Integraal Ruimtelijk Perspectief voor de regio. We verkennen hoe we in gebiedssamenwerkingen deze ambities kunnen gaan realiseren als onderdelen van de integrale ontwikkeling. In samenwerking met de provincie en de regio's Foodvalley en Amersfoort werken we aan het programma Groen Groeit Mee. De inzet richt zich zowel op de strategische inzet als op het realiseren van op korte termijn haalbare doelen; een begin maken met wat nu al kan. We werken samen met provincie en buurgemeenten om de bestaande recreatiegebieden (nu in eigendom van het Recreatieschap De Stichtse Groenlanden en beheerd door Recreatie Midden Nederland) aantrekkelijk, toegankelijk en veilig te houden. De samenwerking op het gebied van deze recreatieterreinen richten we opnieuw in waarmee het eenvoudiger en met minder overhead wordt geregeld. Wel kan er sprake zijn van transitiekosten als gevolg van de wijziging in de werkorganisatie (RMN). We zoeken de samenwerking met de verschillende terrein beherende organisaties, om in de landschappen om de stad te werken aan natuur en recreatie. Samen met provincie en drie buurgemeenten ondersteunen wij Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten financieel om belangrijke groengebieden zoals Haarzuilens en Gagelbos goed te beheren, zodat deze gebieden veilig en toegankelijk zijn voor onze inwoners. Ook werken we samen aan het plan om het recreatiegebied Nedereindse Plas verder te ontwikkelen.

Prestatiedoelstelling

P2.2.3 Wij zorgen goed voor onze dieren in de stad

Samen met de Dierenbescherming en haar partners zorgen we voor goede en snelle hulpverlening aan hulpbehoevende dieren in de stad. Deze hulpverlening bieden we aan zowel zwerfdieren (dieren met kennelijke eigenaar, waarvan de eigenaar niet kan worden achterhaald) als wilde dieren.

Als gemeente oefenen we invloed uit op de manier waarop eigenaren afstand doen van hun huisdier via preventieve voorlichting bij bijvoorbeeld verkooppunten van huisdieren over wat er komt kijken bij de verzorging van huisdieren. Met De Dierenbescherming en haar partners bespreken en bekijken we wat er nodig is, bij dieren waarvan afstand wordt gedaan, zoals wellicht nadat mensen na corona weer meer buitenshuis zijn en eerder afstand van hun huisdier doen. We stimuleren verkooppunten om hun dieren op een diervriendelijke manier te houden via een keurmerk. We willen het dierenwelzijn bij evenementen borgen. We willen dat geen dieren worden ingezet als deze hun natuurlijke gedrag niet kunnen vertonen. Met organisatoren van evenementen gaan we actief in gesprek wanneer zij dieren willen inzetten. Door middel van voorlichting en eisen in tenders stimuleren we natuur inclusief en diervriendelijk bouwen, zodat dieren ook in en om nieuwe gebouwen leefgebied kunnen vinden.

Dierenartsen en hulpverleners die zich bezighouden met huiselijk geweld informeren we over hoe ze dierenmishandeling kunnen herkennen. Dit doen we door middel van voorlichting en preventieve maatregelen. We stimuleren de vissersvereniging AUHV om rekening te houden met dierenwelzijn in hun praktijken en communicatie.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
05-2-2-1	Ontwikkelen van een aantrekkelijke groen	218	0	0	0	0	0
05-2-2-2	Ontwikkelen groen en recreatiegebieden	0	0	0	0	0	0
05-2-2-3	Wij zorgen goed voor onze dieren in stad	0	0	0	0	0	0
Totaal baten		**218**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
05-2-2-1	Ontwikkelen van een aantrekkelijke groen	3.476	3.931	3.164	3.164	3.164	3.164
05-2-2-2	Ontwikkelen groen en recreatiegebieden	1.636	1.654	1.706	1.706	1.706	1.706
05-2-2-3	Wij zorgen goed voor onze dieren in stad	543	617	632	632	632	632
Totaal lasten		**5.655**	**6.202**	**5.502**	**5.502**	**5.502**	**5.502**
Saldo baten en lasten		**-5.437**	**-6.202**	**-5.502**	**-5.502**	**-5.502**	**-5.502**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		0	863	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-5.437**	**-5.339**	**-5.502**	**-5.502**	**-5.502**	**-5.502**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Lasten
In 2022 zijn de lasten in totaal 0,700 miljoen euro lager dan in 2021. Dit heeft voor 0,860 miljoen euro betrekking op schommelingen in de investeringen van de groenprojecten. Dit betreft onder andere de herinrichting van de Johan Wagenaarkade en de ontwikkeling van het Milan Viscontipark waarvan de uitvoering deels in 2021 plaatsvindt. Daarnaast zijn de middelen voor loon- en prijscompensatie en groei van de stad vanaf 2022 verwerkt (0,160 miljoen euro).

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Investeringen Groenprojecten In 2021 zijn er incidenteel middelen ingezet uit de reserve MGP voor groeninvesteringen	I	-863	-863	-863	-863
Loon- en prijsindexatie Toegekende loon- en prijsindexatie per 2022	S	163	163	163	163
Totaal lasten		**-700**	**-700**	**-700**	**-700**
Saldo baten en lasten		**700**	**700**	**700**	**700**

Verbonden Partijen

Bijdrage aan Plassenschap Loosdrecht : 0,196 miljoen euro
Bijdrage aan Recreatieschap Stichtse Groenlanden : 1,100 miljoen euro

Subdoelstelling 2.3 Afval wordt zoveel mogelijk voorkomen, aantoonbaar ingezet als grondstof en afvalscheiding wordt positief gestimuleerd

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E2.3.1	Tevredenheid over de afvalinzameling (cijfer)	6,5 (2019)	-	7,0	7,0	7,0	7,0
E2.3.1	Restafval/inwoner (kg)	219 (2019)	227	215	208	205	197

Analyse	
Tevredenheid over de afvalinzameling (cijfer)	De tevredenheid over afvalinzameling ligt al jaren net onder de 7. Het streven is een ruim voldoende.
Restafval/inwoner (kg)	We verwachten dat de hoeveelheid restafval in 2022 verder daalt door de invoering van Het Nieuwe Inzamelen en nascheiding van plastic, blik en paks. We houden er hierbij ook rekening mee dat door corona de hoeveelheid restafval minder snel daalt.

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P2.3.1	Vastgestelde maatregelen Grondstoffennota 2020	2 (2020)	2	11	10	10	6
P2.3.1	Woningen aangesloten op brengvoorziening voor gfe	0 (2020)	0	0	0	Nader te bepalen	Nader te bepalen

Analyse	
Vastgestelde maatregelen Grondstoffennota 2020	De maatregelen voor 2022 worden toegelicht bij de prestatiedoelstelling.
Woningen aangesloten op brengvoorziening voor gfe	In de eerste jaren worden de voorbereidingen getroffen. Het cijfer is in 2022 daarom 0.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E2.3.1 Afval wordt zoveel mogelijk voorkomen en in toenemende mate ingezet als grondstof

In november 2020 is de Grondstoffennota 2020 vastgesteld. Met de maatregelen die in deze nota staan willen we meer en beter afval scheiden en zetten we in op preventie van huishoudelijk afval. In 2022 is de grootste verandering de overgang naar nascheiding van plastic, blik en pak. We zijn een inkooptraject gestart om een leverancier te selecteren waarmee we een nieuw inzamelmiddel voor groente-, fruit-, en etensresten gaan ontwikkelen, specifiek voor dicht stedelijk gebied waar de gebruikelijke inzamelmethoden niet toereikend zijn.

Het Nieuwe Inzamelen
De omzetting naar Het Nieuwe Inzamelen in de laatste wijk (Oost) is naar verwachting in 2022 aan de orde, nadat de juridische procedures zijn afgerond. Daarmee is de gebiedsgerichte aanpak van Het Nieuwe Inzamelen in de stad helemaal gerealiseerd.
Het Nieuwe Inzamelen is de standaard inzamelmethode voor het afval bij nieuwbouw. Alleen waar andere ambities gelden met betrekking tot de openbare ruimte of kansen liggen voor meer gescheiden inzameling bij gestapelde hoogbouw, zijn alternatieve systemen mogelijk.

Nascheiden PBP
Bij het vaststellen van de Grondstoffennota 2020, is besloten om over te gaan op het nascheiden van plastic, blik en pak (pbp) uit het restafval. Het PBP wordt nu in ongeveer de helft van Utrecht nog ingezameld via kliko's aan huis en ondergrondse containers. Wijk voor wijk worden de ondergrondse containers voor pbp herbestemd en de kliko's ingenomen. We verwachten dit in 2022 af te ronden.

Communicatie over afval op maat
Net zoals in voorgaande jaren, richten we de communicatie over afval (inzameling) zo goed mogelijk in op wensen en behoeften van Utrechters. Hiervoor gebruiken we (digitale) bijeenkomsten, reacties van Utrechters en klanttevredenheidsonderzoeken om de wensen en behoeften te peilen. De communicatie is open en begrijpelijk en we passen het aan als de situatie daarom vraagt.
Via gerichte inzet van de sociale media bereiken we verschillende doelgroepen met vragen, voorlichting en advies op maat, over afval(inzameling) en grondstoffen èn de invoering van Het Nieuwe Inzamelen. Naast gerichte online-communicatie investeren we ook weer in gerichte offline-communicatie over afval en grondstoffen. Hierbij zetten we in op doelgroepgerichte communicatie in wijken/buurten en begrijpelijke communicatie op en bij afvalvoorzieningen.

Ook investeren we in een optimaal gebruik van de Afvalwijzer(app). Via de Afvalwijzer ontvangen inwoners actuele informatie over de afvalinzameling, maar ook informatie over mogelijkheden voor het voorkomen van afval en het beter scheiden van afval. We actualiseren de informatievoorziening waar

nodig, zowel Nederlandstalig als Engelstalig. We communiceren actief over actuele ontwikkelingen over afval en de inzameling ervan in Utrecht.
Via de Afvalwijzer app versturen we bijvoorbeeld ook pushberichten naar gebruikers over de afvalinzameling. Bijvoorbeeld over de gewijzigde inzameldagen rond feestdagen. Het doel van 2021 was om boven de 100.000 gebruikers uit te komen. Voor 2022 willen we dit verhogen naar 110.000.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.3.1 De infrastructuur voor inzameling van groente-, fruit- en etensresten versterken en de overige maatregelen uit de Grondstoffennota uitvoeren

We voeren tien maatregelen uit de Grondstoffennota uit.

1. GFT: Innovatiepartnerschap pilotfase
De inzet van de gebruikelijke inzamelsystemen voor gfe (als onderdeel van gft) is in dichte stedelijke gebieden beperkt door bepekte openbare ruimte. Daarom zijn we, samen met Rotterdam, begonnen met een innovatiepartnerschap via een innovatief inkooptraject. Samen met een marktpartij ontwikkelen we een hoogwaardig brengsysteem. De ontwikkeling van een nieuw inzamelsysteem en de start van de pilotfase zal in 2022 plaatsvinden.
Tot het moment dat het nieuwe inzamelsysteem geïmplementeerd en operationeel is, blijven we het huidige inzamelsysteem met de Citybin gebruiken.

2. PBP: Gefaseerd overstappen op nascheiding
In 2022 gaan we in de rest van Utrecht (Vleuten-De Meern en Leidsche Rijn) gefaseerd van bronscheiding-over op nascheiding van het afval. We informeren bewoners over het nut van nascheiden en wat er praktisch voor hen verandert. Dit doen we wijkgericht via huis-aan-huisbrieven en de online nieuwsbrief per wijk. Via social media/video laten we zien wat er gebeurt met het Utrechts afval: van vuilniszak in een ondergrondse container tot nieuw product.

3. Papier en karton: Aangepaste papiercontainer bij vervanging
Op locaties waar de huidige containers aan vervanging toe zijn en extra capaciteit voor een efficiëntere inzameling zorgt, plaatsen we perscontainers. Dit vervangingstraject loopt door tot en met 2024.
In de Grondstoffennota 2020 is aangegeven dat de inwerpopening van containers aangepast kan worden zodat karton makkelijker ingeworpen kan worden. Dit vindt vooralsnog niet plaats door een geschil met de leverancier, zoals gemeld is in de Raadsbrief Afvalinzameling.

4. Glas: Dynamisch inzamelen glas provincie Utrecht
We ronden de invoering van het dynamisch inzamelen van glas in Utrecht af en gaan in gesprek met de Gemeenschappelijke Regeling Afval Verwijdering Utrecht (GR AVU) om deze methodiek provincie breed in te zetten in het AVU-gebied. De gemeente Utrecht zamelt glas in voor een aantal gemeenten in het AVU-gebied.

5. Textiel: Circulaire inkoop textiel
De GR AVU beheert de verwerkingscontracten voor een aantal afvalstromen. We besteden in AVU verband de circulaire verwerking van textiel aan. In korte tijd is de markt voor de verwerking, mede onder invloed van corona, drastisch veranderd. Het textiel is moeilijker te verkopen op de verwerkersmarkt, waardoor het ook flink in waarde is gedaald. Dat we met een volledig nieuwe situatie te maken hebben moet daarom goed uitgelegd worden om op voldoende draagvlak te kunnen rekenen.

6. Luiers: Bewustwordingscampagne
We onderzoeken de mogelijkheid om mee te doen aan een pilot voor het gebruik van wasbare luiers op kinderdagverblijven. De pilot wordt georganiseerd vanuit Rijkswaterstaat. Door in te zetten op kinderdagverblijven bereiken we eenvoudig een grote groep ouders.

7. Grondstoffen bedrijven: Invoer circulair tariefmodel
Het tarieven voor de inzameling van bedrijfsafval worden aangepast zodat het aantrekkelijker is om het afval gescheiden aan te leveren, in plaats van ongescheiden. De coronamaatregelen hebben een groot effect op bedrijfsafval. Contracten zijn afgeschaald en weer opgeschaald. Om die reden werken we in 2022 op basis van stabielere bedrijfsafvalinkomsten het circulair tarievenmodel verder uit. We brengen de ondernemers jaarlijks op de hoogte van het tarievenvoordeel bij het aanbieden van grondstofstromen, om zo de afvalscheiding bij bedrijven verder te verbeteren.

8. Communicatie over afval en grondstoffen
We geven in de communicatie verder invulling aan de Grondstoffennota 2020. Dit doen we aan de hand van een meerjaren-communicatiecampagne. Het doel van de communicatiecampagne is om bewustwording te creëren bij het voorkomen van afval en de kwaliteit ervan. In 2022 staat onder andere de deelcampagne 'Wat doen we met het Utrechtse afval' op de planning.
Ook lichten we met publieke campagnes specifieke onderwerpen uit op specifieke momenten. Denk daarbij aan de 'voorjaarsschoonmaak' in relatie tot het aanbieden van grofvuil. Maar ook rond Black Friday, Sinterklaas en Kerstmis besteden we aandacht aan afvalgedrag, bijvoorbeeld over tot papier en karton.

9. Gebiedsaanpak nieuwbouw
In het stedenbouwkundig plan Merwede wordt voorgesteld om de inzameling van Afval en grondstoffen in Merwede inpandig te laten plaatsvinden, in afwijking van Het Nieuwe Inzamelen. Daarnaast kan grofvuil in het gebied worden aangeboden bij een grondstoffenpunt in het gebied. Het besluit over dit systeem in Merwede wordt in het najaar van 2021 genomen. Indien hiermee wordt ingestemd, zal in 2022 verdere voorbereiding voor dit alternatieve inzamelsysteem plaatsvinden.

10. Binnenstad
Inzameling van afval en grondstoffen is een belangrijk onderdeel van de te ontwikkelen omgevingsvisie binnenstad. We onderzoeken voor de binnenstad de mogelijkheden voor alternatieve manieren van inzameling, opslag en transport van afval. Hierbij kijken we naar de mogelijkheden van transport van afval en grondstoffen over het water. Vanaf 2025 moet de inzameling in het voetgangersgebied emissievrij zijn. In 2022 gaan we verder met het elektrificeren van de inzamelvoertuigen van de binnenstad.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
05-2-3-1	De infrastructuur voor inzameling	49.494	59.565	59.943	59.943	59.943	59.943
Totaal baten		**49.494**	**59.565**	**59.943**	**59.943**	**59.943**	**59.943**
Lasten							
05-2-3-1	De infrastructuur voor inzameling	41.115	46.436	46.346	46.346	46.346	46.346
Totaal lasten		**41.115**	**46.436**	**46.346**	**46.346**	**46.346**	**46.346**
Saldo baten en lasten		**8.380**	**13.130**	**13.597**	**13.597**	**13.597**	**13.597**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		961	128	3	3	3	3
Geraamd resultaat		**9.341**	**13.258**	**13.600**	**13.600**	**13.600**	**13.600**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

De infrastructuur voor inzameling

Baten en lasten Afvalstoffenheffing
De besluitvorming omtrent de Afvalstoffenheffing 2022 heeft nog niet plaatsgevonden. Na besluitvorming zullen de lasten en baten, op basis van de vastgestelde tarieven, in de volgende begrotingswijziging worden verwerkt.

Bij de eerste Berap 2021 hebben we geconstateerd dat de kosten voor het onderhoud van de vervoermiddelen toenemen. Het afsluiten van een nieuw contract met betrekking tot de onderhoudskosten heeft door marktwerking geresulteerd in hogere tarieven voor onderhoud. Daarnaast is er vertraging opgetreden in de levering van voertuigen door Corona en wordt er langer doorgereden met de huidige vervoermiddelen, wat leidt tot hogere onderhoudskosten. De kosten voor afvalverwerking zijn meegevallen. In 2022 worden deze ontwikkelingen meegenomen bij de tariefsopstelling van de afvalstoffenheffing en verwerkt in de begroting.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Bedrijfsafval Actualisatie tarieven	S	381	381	381	381
Bedrijfsafval Overige baten	S	-3	-3	-3	-3
Totaal baten		**378**	**378**	**378**	**378**
Lasten					
Afvalverwerking	I	510	510	510	510
Verwachte lagere afrekening AVU over 2020 Onderhoud Vervoermiddelen	I	-635	-635	-635	-635
Verwachte hogere lasten onderhoud vervoermiddelen in 2021 Actualisatie tarieven	S	381	381	381	381
Bedrijfsafval Diverse overige lasten < 0,5 miljoen euro		-346	-346	-346	-346
Totaal lasten		**-90**	**-90**	**-90**	**-90**
Saldo baten en lasten		**468**	**468**	**468**	**468**

Verbonden Partijen

Bijdrage aan Afvalverwijdering Utrecht (AVU): 15,706 miljoen euro
Bijdrage aan Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap (BghU): 0,638 miljoen euro.

Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen

Algemene programmadoelstelling

Vanuit het programma Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen werken we aan een Utrechtse economie die past bij de groei van en ontwikkelingen in de stad. Hierbij is de Regionale Economische Agenda ons uitgangspunt. Geen groei om de groei, maar – in samenhang met de andere programma's – gericht op een hogere brede welvaart voor wie in de stad woont, werkt en/ of verblijft. Dit doen we met bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen en medeoverheden.

Het jaar 2022 staat in het teken van herstel van de impact van de coronapandemie. De impact op mens en samenleving is groot en voelbaar. Zo is bij een deel van de bedrijven de schulden door de pandemie hoog opgelopen, met name bij horeca en mode- en schoenenwinkels. Daarnaast is door lockdowns de digitalisering versneld, met gevolgen voor de traditionele detailhandel.

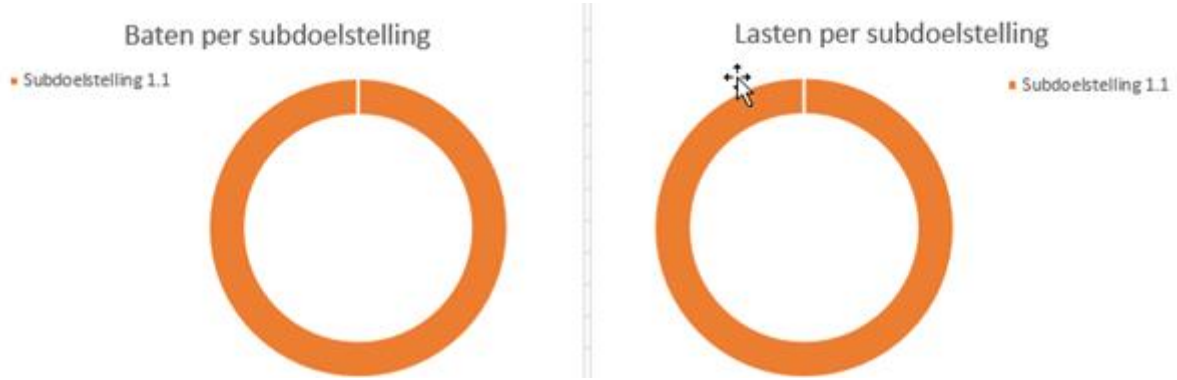
Herstel van de economie heeft ook gevolgen voor de arbeidsmarkt. De verwachting is dat de werkloosheid oploopt zodra de steunmaatregelen worden afgeschaft of uitgestelde betalingen als belastingen moeten worden voldaan. Aan de andere kant zorgt economisch herstel dat de krapte op belangrijke delen van de arbeidsmarkt toeneemt. We blijven daarom onze focus richten op de vier prioritaire marktgroepen: "gezondheid", "ICT en digitale vaardigheden", "onderwijs" en "bouw, techniek en energietransitie". We willen de mismatch op de arbeidsmarkt te verkleinen, en zo veel mogelijk mensen toeleiden naar duurzaam werk in een van deze toekomstbestendige sectoren. Hierbij richten we ons op de noodzakelijke vaardigheden in plaats van op diploma's.

Naast voldoende menselijk kapitaal is ook de beschikbaarheid van voldoende investeringskapitaal noodzakelijk om vernieuwende starters- en groeiers te ondersteunen die passen bij Utrecht als stad van gezond stedelijk leven en zetten we ons in voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bezoekers, bewoners en bedrijven.

Doelenboom

Grafiek lasten en baten

Investeringen

Geen investeringen.

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen.

Indicator	Eenheid	Bron	2018	2019	2020
Functiemenging	%	LISA	63,4%	63,9%	Nnb*
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	146,8%	167,7%	178,8%

* De indicator functievermenging wordt gepubliceerd op waarstaatjegemeente.nl. De gegevens over 2018 en 2019 zijn bekend. Het is onbekend wanneer de cijfers van 2020 worden gepubliceerd

De gegevens uit deze tabel komen van de website Cijfers per gemeente

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:

- Regionale Economische Agenda Utrecht 2020 - 2027
- Businessplan ROM Regio Utrecht
- Room with a view, hotelnota 2010 - 2020 (pdf, 3,4 MB) en Actualisatie marktruimte hotelnota 'Room With A View' 2015
- Kantorenbrief 2019
- Bedrijventerreinenstrategie Utrecht 2012 -2020 (pdf, 203 kB)
- Ontwikkelingskader detailhandel (pdf, 355 kB)
- Vitale stadswijken, functiemenging in woonwijken (pdf, 700 kB)
- Perspectief Toerisme 2020 - Live like a local (pdf, 1,7 MB)
- Evaluatie evenementennota
- Beleid Tijdelijk verblijf en Short Stay
- City Deal Health Hub
- Ontwikkelingskader Horeca Utrecht 2018
- Utrecht Circulair 2020-2023
- Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040

1. Utrecht heeft voldoende toekomstbestendige werknemers en werkgelegenheid die passend is bij de groei van de stad

Subdoelstelling 1.1 Utrecht heeft voldoende toekomstbestendige werknemers en werkgelegenheid die passend is bij de groei van de stad

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E1.1.1	Totale werkgelegenheid per inwoner (15-75jaar)		0,99	0,96	0,99	1	1
E1.1.1	Aantal banen (in fte) in de stad per ha		29	28	29	29,6	30
E1.1.1	Aantal overnachtingen zakelijk toerisme/ totaal aantal overnachtingen		0,1	0,59	0,4	0,7	1,2
E1.1.1	Aanbod / opnameratio werklocaties		1,3	1,30	1,30	1,30	1,3

Analyse	
Totale werkgelegenheid per inwoner (15-75jaar)	Ondanks corona is de werkgelegenheid afgelopen jaar in totaal grotere geworden, met name door meer werkgelegenheid bij zorg en overheid. Doel is om deze waarde in 2022 vast te houden. Dit ondanks een verwachte stijging van het aantal faillissementen.
Aantal banen (in fte) in de stad per ha	Afgelopen jaar is de werkgelegenheid gestegen, ondanks corona. Hierdoor is de verdichting van de werkgelegenheid ook gestegen.
Aantal overnachtingen zakelijk toerisme/ totaal aantal overnachtingen	Binnen het totale aantal overnachtingen is met name het aandeel zakelijke toeristen zakelijke toeristen flink gedaald door de coronapandemie. Verwachting dat deze verhouding in 2024 weer enigszins is hersteld.
Aanbod / opnameratio werklocaties	Doel is om deze ratio stabiel te houden.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E1.1.1 Utrecht heeft voldoende toekomstbestendige werknemers en werkgelegenheid

Samen met werkgevers, brancheorganisaties en opleiders zetten we in op toekomstbestendige werkgelegenheid en competentieontwikkeling van de (toekomstige) beroepsbevolking, waarbij zoveel mogelijk mensen die dat willen en kunnen aan het werk zijn. In het kader van herstel hebben we speciale aandacht op het cross-sectoraal begeleiden van mensen van (dreigende) werkloosheid naar toekomstbestendig werk. We bespreken met onderwijspartners hoe opleidingen optimaal kunnen aansluiten op de vraag en maken afspraken met werkgevers over het opleiden en plaatsen van arbeidskrachten, afkomstig uit deze trajecten. We focussen op arbeidsmarktmogelijkheden in vier prioritaire marktgroepen en op een leven lang ontwikkelen van de beroepsbevolking.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling

P1.1.1 Vergroten van toekomstbestendige werknemers en werkgelegenheid op het gebied van Bouw en energietransitie, gezondheid, onderwijs en ICT en digitale vaardigheden

De veerkracht van de arbeidsmarkt is een belangrijke factor waarop we als regio goed scoren. Ook in coronatijd hebben we laten zien een veerkrachtige regio te zijn. Om deze sterke uitgangspositie te behouden, moet de beroepsbevolking voldoende gekwalificeerd zijn voor de huidige en toekomstige behoeften van bedrijven, kennisinstellingen en overige organisaties. Investeren in menselijk kapitaal, in de talenten van mensen, en het ontwikkelen van een meer inclusieve en meer op vaardigheden georiënteerde arbeidsmarkt is daarmee een belangrijke opgave waar we met elkaar voor staan. Hiervoor hebben we met partners een gezamenlijke Regionale Human Capital Agenda (HCA) ontwikkeld. Deze werken we in 2022 verder uit volgens de volgende lijnen:

1. Mogelijk maken van het soepele en veilige kunnen overstappen van naar tekort- en groeiberoepen.
2. Leven lang ontwikkelen (LLO) vanzelfsprekend voor iedereen.
3. De Utrechtse beroepsbevolking is digitaal vaardig. Dit doen we samen met de partners in de arbeidsmarktregio's (UWV, gemeenten, vakbonden, werkgeversverenigingen), o.a. via het regionale mobiliteitsteam en de koepelorganisaties (Utrecht Zorg, Technologieraad, Utrecht Tech Community en Utrecht leert).

We zetten daarbij proactief in op de marktgroepen 'bouw, techniek en energietransitie', "ICT en digitale vaardigheden", "gezondheid" en "onderwijs". Zij raken het hart van de Utrechtse economische structuur en groei, bieden een grote kans op toekomstbestendige werkgelegenheid en hebben een tekort aan gekwalificeerd personeel, dat ook de komende jaren naar verwachting aanhoudt.

- Marktgroep bouw, techniek & energietransitie: we zetten in op initiatieven die kiezen voor, en leren en werken in de techniek bevorderen. We stimuleren, ondersteunen en brengen activiteiten bij elkaar die toekomstbestendig werk creëren en daartoe opleiden in de sector Bouw, Techniek, Circulaire Economie en Energietransitie met een focus op kwetsbare mensen en buurten, op vmbo/mbo en het toekomstbestendig werk. Dit doen we door:
    - Voortzetting en opschaling van bestaande projecten.
    - Nieuw op te starten projecten die direct de gevolgen van de coronacrisis en mismatch op de arbeidsmarkt verkleinen.
    - Deelname in bestaande en toekomstige samenwerkingsverbanden.
    - (Toekomstige) basis versterken, middels goed en actueel (techniek)onderwijs in de regio.
    - Slimme verbindingen maken met andere gemeentelijke doelstellingen zoals; Samen voor Overvecht, Utrecht Circulair, Energietransitie, Strijkviertel, Onderwijs, SROI, WSP, UWV en Werk en Inkomen.
- Marktgroep Gezondheid: we werken nauw samen met diverse netwerkpartijen waaronder Utrechtzorg (werkgeversorganisatie zorg en welzijn), Health Hub Utrecht (HHU) coalitie Arbeidsmarkt, HCA, ROC Midden Nederland en MBO Utrecht, WSP en UWV aan het realiseren van een balans op de arbeidsmarkt in de zorg en welzijn in de arbeidsmarktregio Utrecht.
  We geven een vervolg aan de in 2021 gestarte pilot "Regionaal Talent en Transferpunt Zorg en Welzijn" (RTTP), waarin we met circa acht bij Utrechtzorg aangesloten zorgverleners ervaring opdoen om via een op vaardigheden gerichte aanpak werkzoekenden (veelal uit krimpsectoren) toe te leiden naar duurzame functies in de zorg. De pilot voorziet in maatwerk gericht op herintreders, zij-instromers, doorstromers en studenten en stagiaires. Tegelijkertijd stimuleren we zorgorganisaties om vorm te geven aan zorginnovatie door nieuwe innovatieve functies te creëren, de zorg meer wijkgericht te organiseren én gebruik te maken van arbeidsbesparende technologie. Hierbij sluiten we nauw aan op de initiatieven van de HHU zoals de Health Transformation School Utrecht. In G4-verband stemmen we onze aanpak af en trekken waar mogelijk gezamenlijk op richting ziektekostenverzekeraars, zorgkantoren en landelijke overheid (VWS).

- Marktgroep onderwijs: voor de aanpak van het lerarentekort is in de regio het actieprogramma 'Utrecht leert' opgezet. Samen met schoolbesturen, opleiders en werkgeversservicepunten wordt gewerkt aan instroom, opleiding en behoud van onderwijsprofessionals. Zie hiervoor ook het Programma Onderwijs.
- Marktgroep ICT en digitale vaardigheden: we vervolgen onze inzet voor stichting Utrecht Tech Community (UTC); we blijven signaleren wat de ontwikkelingen en behoeften binnen het bedrijfsleven en onderwijs zijn. Met de betrokken werkgevers en onderwijsinstellingen voeren we het gesprek over de benodigde en gevraagde investeringen en de opgeleverde resultaten.
  Op middellange termijn verbinden we onze marktgroep met de doelstellingen van de regionale HCA en de landelijke HCA-ICT, en vertalen deze naar activiteiten binnen de marktgroep. Op lange termijn ontwikkelen we initiatieven gericht op het voortgezet onderwijs: hoe meer leerlingen te enthousiasmeren voor een vervolgopleiding richting ICT.
  We willen het aandeel van de Utrechtse beroepsbevolking dat niet voldoet aan basisniveau 2 van de UWV digitale vaardigheden omlaag brengen. We zijn nauw betrokken bij de ontwikkelingen van een universele skill-taal (UWV en TNO).

Investeringsklimaat
Vanuit de pijler investeringsklimaat werken we aan de transitie van de lokale economie naar een gezonde, duurzame en digitale economie door het regionale ecosysteem te versterken en randvoorwaarden (talent en kapitaal) te creëren voor innovatieve oplossingen. Er wordt gewerkt aan activiteiten op gebied van (financieel)instrumentarium, netwerken, lobby en strategische projecten en samenwerkingsverbanden.

2022 is het tweede volledige jaar van de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) en de Economic Board Utrecht (EBU) nieuwe stijl. De ROM kan op veel interesse bij haar doelgroep rekenen en ontwikkelt zich in 2022 verder tot hét loket voor innovatief ondernemerschap in de regio. De EBU zetten we in als orgaan dat strategisch advies, netwerkkracht en ondersteuning op lobby levert ten aanzien van de economische ontwikkeling van de regio. Hiernaast werken we aan de uitvoering van de subsidieregel 'Versterken Utrechtse ecosysteem voor starters en groeiers'. Met de ROM en het Utrechts startup/scale-up netwerk verkennen we daarbij ook welke (internationale) netwerkactiviteiten zoals handelsmissies en events opgezet kunnen worden om het regionale mkb verder te ondersteunen. Met de U10 werken we samen aan de economische positionering van de regio.

Om het verenigd bedrijfsleven en andere instellingen te helpen om gezamenlijke faciliteiten gezamenlijk te kunnen betalen, faciliteren we het Ondernemersfonds Utrecht door 11,1% van de Onroerend Zaakbelasting op niet-woningen te verstrekken aan Stichting Ondernemersfonds Utrecht die het Ondernemersfonds Utrecht voor de samenwerkende betalers van de OZB niet-woningen coördineert. Verder zoeken we aansluiting bij de verschillende nationale en Europese fondsen en subsidies die opgezet worden (onder andere EFRO) om gezamenlijke innovatieprojecten van bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en overheden (de regionale triple-helix) te kunnen ondersteunen. Ook versterken we de samenwerking met de Wijkontwikkelingsmaatschappijen (WOM) om economische ontwikkeling in specifieke wijken te stimuleren door een grotere diversiteit aan ondernemingen te bewerkstelligen.

Het International Welcome Centre Utrecht Region (IWCUR), een initiatief van Gemeente Utrecht, Provincie Utrecht, Gemeente Amersfoort en de Universiteit Utrecht, is het contactpunt voor internationals (in brede zin) in de Utrechtse regio. Er zijn inmiddels 50 partijen uit de regio partner geworden van het IWCUR, zowel corporates als serviceproviders, commercieel en niet commercieel (culturele organisaties, regiogemeenten etcetera). Zo wordt onder andere nauw samengewerkt met de ROM en het Utrecht Science Park. Deze partnerships en samenwerkingsverbanden breiden we in 2022 verder uit.

Prestatiedoelstelling
P1.1.2 Voldoende ruimte om te werken en verblijven in een aantrekkelijke stad

De coronacrisis heeft in 2021 veel economische aspecten van de stad opgeschud en veranderd en andere ogenschijnlijk ongemoeid gelaten. Dit geldt zeker ook voor het Utrechtse vestigingsklimaat

Werklocaties
Voor kantoren zal het gebruik deels anders worden maar het is de verwachting dat de opname van m2 hetzelfde blijft. De krapte op bedrijventerreinen blijft onverminderd voortduren, terwijl we een leegstand hebben zien ontstaan in de binnenstad en in mindere mate in de winkelgebieden buiten het centrum. De trend van toenemend online shoppen was al aanwezig en is versnel Corona.

Dit heeft een aantal consequenties. Het aanbieden van plekken voor werk en bedrijven behoeft een steeds meer regionale verdeling van waar wat (en waar niet). Dit sluit aan bij Regionale Economische Agenda en andere afspraken over werklocaties die we regionaal maken. We versterken de economische bedrijvigheid op en impact van het Utrecht Science Park, uiteraard in samenwerking met regiopartners, stichting USP, de partners UU, HU en UMC, regiogemeenten en de provincie Utrecht. We programmeren de regionale werklocaties steeds meer in gezamenlijkheid en complementair aan elkaar. Zo kunnen ketens en clusters van werkgelegenheid ontstaan. Daarbij houden we nadrukkelijk rekening met de maakindustrie, de transitie naar een circulaire economie, stadsdistributie, de creatieve beroepen en de vakmensen die in de regio wonen.

We trekken actief bedrijven aan die passen bij de koers van Gezond Stedelijk Leven. We zien met name kansen voor bedrijven uit de hierboven genoemde marktgroepen. Hierbij is het van belang om nog meer onze acquisitie en activiteiten gericht om bedrijven in Utrecht te behouden te focussen op de sectoren die verbonden zijn aan de marktgroepen. Dit doen we samen met externe partners als kennisinstellingen en bedrijven.

In 2022 blijven we ons inzetten om de binnenstad vitaal en aantrekkelijk te houden als belangrijk onderdeel van het vestigingsklimaat van Utrecht. Dat is niet alleen belangrijk voor bewoners en bezoekers van de binnenstad maar ook als visitekaartje voor nieuwe bedrijven en hun werknemers die in steeds grotere mate de omgeving van een werknemer als factor meenemen in het besluitproces van een nieuwe baan. Deze inzet voor de binnenstad pakken we verder op in het plan Morgen Mooier Maken, de samenwerking van de gemeente met partners om de binnenstad een impuls te geven.

Behalve de binnenstad hangt een bruisend economisch ecosysteem ook af van bedrijven die niet direct als high end worden gezien, waar Utrecht vaak mee geassocieerd wordt, zoals financiële en andere dienstverleners. In 2022 zullen we de aandacht voor starters, scale-up, creatieven en maakbedrijven in het faciliteren in ruimte en een goede doorverwijzingsfunctie naar landelijke en regionale (subsidie)regelingen en andere vormen van ondersteuning continueren. Dit doen we onder andere ook door de gebieden in de stad waar een mix van wonen en werken voor de hand ligt …. Zin is niet af. Moet ‘ook door’ ‘in’ zijn?

Naast de binnenstad houden we aandacht voor winkelgebieden buiten het centrum, die onderdeel zijn van de hoofdwinkelstructuur. Dit gebeurt via de ‘Aanpak meest Kwetsbare winkelgebieden’ die in 2021 gestart is en in 2022 doorloopt. Naast de economische aspecten, zoals werkgelegenheid, zijn deze winkelgebieden van maatschappelijk belang door de verzorgende functie die ze hebben voor het specifieke (woon)gebied waar ze in liggen. Hier willen we ons meer op focussen in een integrale aanpak.

Toerisme en verblijven
We willen een stad zijn waar bezoekers welkom zijn en de ontmoeting tussen toeristen en inwoners een positieve impact nalaat op de stad.
Evenementen maken Utrecht aantrekkelijk om te leven, zorgen voor werkgelegenheid en zijn goed voor de winkels en de horeca. In 2021 is de evenementenbranche vanwege de coronamaatregelen compleet stilgevallen. Met de inzet van het Evenementenfonds Utrecht hebben we deze sector waar mogelijk ondersteund. In 2022 moeten meer evenementen weer terugkeren naar de stad.

Utrechtse horeca heeft het zwaar te verduren gehad. De verwachting is dat de sector weer kan herstellen, wanneer nieuwe beperkende maatregelen uitblijven en voldoende personeel kan worden aangetrokken. Bij nieuwe maatregelen kijken we hoe we ondernemers kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld door het mogelijk maken van extra tijdelijke terrassen.

De toeristensector is herstellende van de coronamaatregelen en –effecten. De verwachting is dat net als de horeca ook deze sector zich zal herstellen, mits nieuwe besmettingsgolven uitblijven. Het is de vraag

of de binnenlandse toeristenmarkt voldoende sterk is om het verlies op te vangen. Wat betreft deze doelgroep blijven we bij de strategie om het accent te verleggen van grootschalig toerisme naar bezoek dat past bij het karakter van de stad, gefocust op erfgoed, cultuur, zakelijke evenementen en de fiets en zo te investeren in het behoud van de kwaliteit van de stad en haar bezoek.

Dit geldt ook voor het zakelijk toerisme met beurzen en congressen. Ook hier zien we de potentie om snel te herstellen, maar dit is ook afhankelijk van het verloop van de pandemie. Samenwerking met externe partners en focus op Gezond Stedelijk Leven biedt mogelijkheden om dit deel van de verblijfseconomie een extra impuls te geven.

Met de nieuwe wet op de Toeristische Verhuur van woningen (2021) heeft Utrecht een registratieplicht voor vakantieverhuur ingevoerd. Medio 2022 volgt de meldingsplicht.

Utrecht Marketing is voor de promotie van Utrecht als bezoekersstad een belangrijke partij. De opdracht vanuit de gemeente is met vier jaar verlengd wat de rust en de zekerheid biedt om na de coronapandemie, waardoor hun activiteiten van koers moesten veranderen, weer full force op de reguliere doelen en doelgroepen gericht worden. Uiteraard blijven we een vinger aan de pols houden, onder meer door de jaarlijkse monitoring in de Utrecht Monitor, de Airbnb Monitor en krijgen inzicht van de hotelbezetting door Visitordata.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
17-1-1-1	WERK(nemers) toekomstbestendig	87	0	0	0	0	0
17-1-1-2	Werken&verblijven in aantrekkelijke stad	525	256	264	14	14	14
Totaal baten		**612**	**256**	**264**	**14**	**14**	**14**
Lasten							
17-1-1-1	WERK(nemers) toekomstbestendig	4.163	3.616	3.629	3.129	3.129	3.129
17-1-1-2	Werken&verblijven in aantrekkelijke stad	13.934	14.646	15.842	14.542	14.542	14.367
Totaal lasten		**18.097**	**18.261**	**19.471**	**17.671**	**17.671**	**17.496**
Saldo baten en lasten		**-17.484**	**-18.005**	**-19.207**	**-17.657**	**-17.657**	**-17.482**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		3.000	2.500	0	0	0	0
Onttrekking reserves		942	2.646	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-19.542**	**-17.859**	**-19.207**	**-17.657**	**-17.657**	**-17.482**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

De begrote baten in 2022 zijn vrijwel gelijk aan 2021.

De begrote lasten zijn in 2022 1,210 miljoen euro hoger dan in 2021. Dit heeft twee oorzaken:

- Bij de Voorjaarsnota 2021 is besloten om in 2022 incidenteel 0,750 miljoen euro in te zetten voor ondersteuning van kwetsbare ondernemers die met hogere lasten te maken krijgen vanwege de verhoging OZB.
- De loon- en prijscompensatie bedraagt 0,524 miljoen euro. Meer dan de helft betreft het ondernemersfonds.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Minder baten IWCUR	I	0	-250	-250	-250
Huidige afspraken over bijdrage partners IWCUR lopen tot en met 2022					
Overige baten		8	8	8	8
Totaal baten		**8**	**-242**	**-242**	**-242**
Lasten					
OZB Fonds	I	750	0	0	0
Ondersteuning kwetsbare ondernemers					
Fonds Mismatch Arbeidsmarkt	I	0	-500	-500	-500
De regeling Fonds Mismatch Arbeidsmarkt loopt tot en met 2022					
Minder beschikbaar budget voor het IWCUR	I	0	-250	-250	-250
Dekking vanuit partners IWCUR valt weg					
Evenementenfonds	S	0	-300	-300	-300
Het Evenementenfonds houdt op te bestaan					
Exploitatie bijdrage ROM	S	0	0	0	-175
Besluit over deze bijdrage vanuit het EBU budget loopt tot en met 2024					
Accres 2022	S	524	524	524	524
Overige lasten		-64	-64	-64	-64
Totaal lasten		**1.210**	**-590**	**-590**	**-765**
Saldo baten en lasten		**-1.202**	**348**	**348**	**523**

Verbonden Partijen

Wijkontwikkelingsmaatschappij (WOM) Noord West Beheer BV: geen bijdrage
Wijkontwikkelingsmaatschappij Lombok BV: geen bijdrage
Regionale Samenwerkingsmaatschappij Regio BV: geen bijdrage
Bijdrage aan Regionale Ontwikkelmaatschappij (ROM) Utrecht BV: 0,860 miljoen euro. Dit bedrag is opgebouwd uit een bijdrage voor exploitatiekosten van 0,400 miljoen euro en een budget Trade&Invest van 0,460 miljoen euro.

Werk en Inkomen

Algemene programmadoelstelling

Utrecht is een vitale stad waarin alle Utrechters werken of participeren naar vermogen en voldoende middelen hebben om in hun levensonderhoud te voorzien.

We verwachten dat de maatschappelijke en economische impact van de coronacrisis in 2022 verder afneemt en de arbeidsmarkt zich herstelt. De prognose is dat de werkloosheid in 2022 vrijwel gelijk is aan het gemiddelde van voor de crisis. Desondanks verwachten we het komend jaar nog een extra instroom van mensen die hun maximum WW-uitkering hebben bereikt, zowel jongeren als ex-ondernemers. Op basis van dit scenario verwachten we in Utrecht eind 2022 tussen de 10.300 en 10.500 bijstandsgerechtigden.

Hoewel het naar verwachting de komende tijd beter gaat met de economie en de vraag naar arbeidskrachten groeit, heeft de crisis voor bepaalde groepen ook in 2022 nog financiële en sociale gevolgen. Het is van belang om extra te blijven investeren in kwetsbare groepen. Wij zien dat met name jongeren zonder startkwalificatie en ZZP'ers zijn geraakt door de gevolgen van de coronacrisis. In 2022 zetten we daarom specifiek in op jongeren om hen bestaanszekerheid en perspectief op werk te bieden.

We formuleren een nieuwe dienstverleningsvisie, waarbij de leefwereld van jongeren centraal staat. Voor ondernemers komt er in het najaar van 2021 een einde aan de tijdelijke ondersteunings-maatregelen. Een deel van deze ondernemers zal ook na deze periode extra hulp van ons nodig hebben. In 2022 wordt extra ingezet op ondersteunende dienstverlening voor deze groep. Deze dienstverlening is met name gericht op het versterken van ondernemersvaardigheden, ondersteuning bij administratie en geldzorgen en op heroriëntatie. Ook bij onze inzet op het toegankelijk maken van de armoederegelingen hebben we extra oog voor deze kwetsbare doelgroep.

In 2022 werken we in Utrecht voortvarend verder aan de actieagenda Utrechters Schuldenvrij. We bieden eerder hulp die past bij de persoonlijke situatie en we helpen inwoners blijvend uit de schulden. Ook geven we een extra impuls aan deze aanpak. Zo wordt aanpak vroegsignalering van schulden verder geïntensiveerd doordat we van meer nutsbedrijven en zorgverzekeraars signalen over betalingsachterstanden binnen krijgen. We bieden bij ieder signaal hulp aan de betreffende inwoner. Met de Coronasanering gaan we inwoners nog sneller helpen om problematische schulden op te lossen. In onze dienstverlening van WenI houden we tot slot ook meer rekening met de gevolgen van geld(stress) op gezondheid.

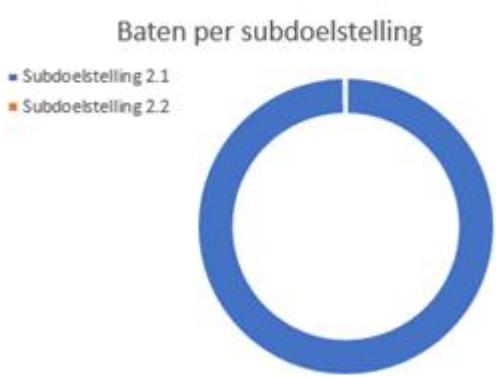
De specifieke beleidsinterventies binnen de maatregelenpakketten corona zijn in een apart hoofdstuk in deze begroting nader beschreven. Daar wordt tevens de verdeling van de financiële middelen toegelicht.

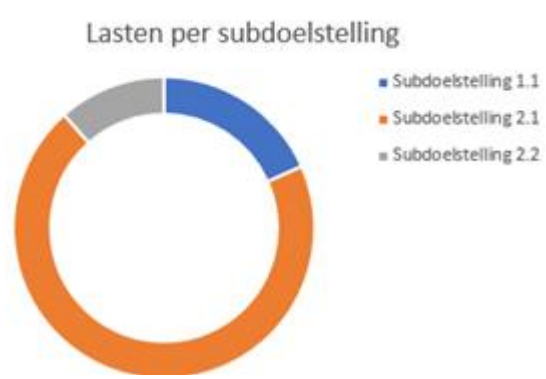
Naast deze interventies blijven we ook in 2022 ons in brede zin inzetten om zoveel mogelijk mensen te laten meedoen in de maatschappij. Dit bijvoorbeeld door middel van de opgave Werkbeweging, het verbeteren van armoederegelingen en het Jongerenfonds. In de volgende hoofdstukken worden deze thema's in de verschillende subdoelstellingen verder uitgewerkt.

Doelenboom

Grafiek lasten en baten

Investeringen

Geen investeringen.

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen.

Indicator	Eenheid	Bron	2018	2019	2020
Banen*	Aantal banen per 1.000 inwoners (15-64 jaar)	LISA	960,5	983,9	Nnb
Netto arbeidsparticipatie	% werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	CBS	72,6%	73,3%	71,4%
Personen met een bijstandsuitkering**	Aantal per 1.000 inwoners (18+)	CBS	49,4	47,2	71,7
Werkeloze jongeren ***	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker	2%	1%	Nnb
Lopende re-integratie voorzieningen ****	Aantal per 1.000 inwoners (15-64 jaar)	CBS	8,2	9,6	11,1

* Deze indicator geeft inzicht in de balans tussen ontwikkeling van de bevolking en de economische ontwikkeling (is er getalsmatig naast elke werkende Utrechter ook een baan). Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Aan het eind van 2019 waren er 272.670 banen in de gemeente Utrecht. Het LISA werkgelegenheidsregister is een databestand van Stichting LISA met gegevens over alle vestigingen in Nederland waar betaald werk wordt verricht. De indicator wordt gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl.

** Deze indicator betreft personen met een bijstandsgerelateerde uitkering: personen met een bijstandsuitkering en personen met een Tozo-uitkering. Dit verklaart waarom het aantal een stuk hoger is dan 2019. CBS heeft over het jaar 2020 nog geen gegevens beschikbaar van het aantal personen per 1.000 inwoners met enkel een bijstandsuitkering.

***De indicator werkloze jongeren wordt gepubliceerd op waarstaatjegemeente.nl. De gegevens over 2018 en 2019 zijn bekend. Het is onbekend wanneer de cijfers van 2020 worden gepubliceerd.

****De indicator lopende re-integratievoorzieningen wordt gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl.

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:

- Kadernota Participatie en Inkomen 2013
- Uitvoeringsnota Werken aan Werk 2014
- Actieagenda Werkbeweging 2019
- Actieagenda Utrechters Schuldenvrij 2019
- Handhavingsvisie Werk en Inkomen 2019- 2023

1. Utrechters werken of participeren naar vermogen en zijn zelfredzaam

Subdoelstelling 1.1 Utrechters werken of participeren naar vermogen en zijn zelfredzaam

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E1.1.1	Aandeel personen dat actief is per arrangement 1		56%	40%	50%	50%	50%
E1.1.1	Aandeel personen dat actief is per arrangement 2		28%	25%	30%	30%	30%
E1.1.1	Aandeel personen dat actief is per arrangement 3		24%	25%	25%	25%	25%
E1.1.1	Aandeel personen dat actief is per arrangement 4		1%	1%	1%	1%	1%
E1.1.1	Werkgeverstevredenheid cijfer		7,2	7,5	7,5	7,5	7,5
E1.1.1	Uitstroom uit de bijstand naar werk: volwassenen en jongeren en betaald werk met aanvulling bijstand		1.033	1.450	1.450	1.450	1.450

Analyse	
Aandeel personen dat actief is per arrangement 1	De doelstelling is in 2020 ruim behaald, dit is mede door de nieuwe instroom als gevolg van de coronacrisis. Deze mensen zijn ondersteund bij het vinden van werk. Vanwege corona is moeilijk te bepalen wat een reële doelstelling is. Wel verhogen we onze doelstelling voor deze doelgroep waarmee we inzetten om de kans op uitstroom naar werk te vergroten.
Aandeel personen dat actief is per arrangement 2	De doelstelling 2020 is behaald. Met de aanpassingen rondom LKS verwachten we dat meer mensen (deeltijd) kunnen uitstromen naar werk. Uitstroom naar werk komt niet terug in de percentages van deze indicator omdat het bij deze indicator gaat om mensen die een bijstandsuitkering ontvangen. Wel verwachten we dat we in het verlengde hiervan meer mensen kunnen laten participeren naar vermogen. We hebben de doelstelling voor de komende jaren daarom naar boven bijgesteld.
Aandeel personen dat actief is per arrangement 3	Vanwege coronacrisis waren in 2020 de mogelijkheden beperkt(er) om werkzoekenden met de inzet van onze dienstverlening (deeltijdwerk, scholing, taal etc) te laten participeren naar vermogen (actief). De doelstelling is door de extra investering vanuit de actieagenda Werkbeweging nagenoeg behaald. Vanwege corona en het aflopen van de actieagenda Werkbeweging in 2022 is het moeilijk te bepalen wat een reële doelstelling is en/of in hoeverre deze moet worden aangepast. We hebben de doelstellingen voor de komende jaren daarom niet bijgesteld.
Aandeel personen dat actief is per arrangement 4	De doelstelling is behaald.

Analyse	
Werkgeverstevredenheid cijfer	In 2020 moesten onze bedrijfsadviseurs voornamelijk hun werk vanuit huis en digitaal doen. Relatiebeheer en gesprekken met werkgevers over kansen en nazorg gaan beter en leveren meer op als je als adviseur langs kan gaan op de betreffende werkplek. Het thuiswerken is dan ook van invloed op het behalen van de beoogde resultaten waaronder de werkgeverstevredenheid. Doel is dat werkgevers tevreden zijn met de dienstverlening met een tevredenheidscijfer van minimaal 7,5.
Uitstroom uit de bijstand naar werk: volwassenen en jongeren en betaald werk met aanvulling bijstand	Geen nadere analyse

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P1.1.1	Begrijpelijke en vriendelijke brieven		86;66	90; 80	99; 95	99; 99	99:99
P1.1.1	Inzet dienstverlening arrangement 1		3.230	2.400	3.000	3.000	3.000
P1.1.1	Inzet dienstverlening arrangement 2		425	400	500	500	500
P1.1.1	Inzet dienstverlening arrangement 3		2.811	2.500	2.500	2.500	2.500
P1.1.1	Inzet dienstverlening arrangement 4		230	350	350	350	350
P1.1.1	Inzet matchingsinstrumenten		435	550	550	550	550
P1.1.1	Vacaturevervullingsgraad		62%	75%	75%	75%	75%
P1.1.2	Realisatie Wsw-dienstbetrekking		653	621	584	550	515

Analyse	
Begrijpelijke en vriendelijke brieven	Geen nadere analyse
Inzet dienstverlening arrangement 1	De doelstelling is in 2020 ruim behaald, dit is mede door de nieuwe instroom als gevolg van de coronacrisis. Deze mensen zijn ondersteund bij het vinden van werk. Vanwege corona is moeilijk te bepalen wat een reële doelstelling is. Wel verhogen we onze doelstelling voor deze doelgroep waarmee we inzetten om de kans op uitstroom naar werk te vergroten.
Inzet dienstverlening arrangement 2	Met de aanpassingen rondom LKS verwachten we dat we meer dienstverlening kunnen inzetten voor deze groep. We hebben de doelstelling voor de komende jaren daarom naar boven bijgesteld.
Inzet dienstverlening arrangement 3	Mede door de extra investering met de actieagenda werkbeweging is de doelstelling behaald. Vanwege corona is moeilijk te bepalen wat een reële doelstelling is en/of in hoeverre deze moet worden aangepast. We hebben de doelstellingen voor de komende jaren daarom niet bijgesteld
Inzet dienstverlening arrangement 4	De doelstelling hebben we niet gehaald. Vanwege de coronacrisis waren de mogelijkheden beperkter om deze mensen te spreken en te ondersteunen. Vanwege corona is moeilijk te bepalen wat een reële doelstelling is en/of in hoeverre deze moet worden aangepast. We hebben de doelstellingen voor de komende jaren daarom niet bijgesteld.

Analyse	
Inzet matchingsinstrumenten	De doelstelling hebben we niet behaald. Tijdens de coronacrisis waren de mogelijkheden beperkter om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te plaatsen op betaald werk. Het doel is om mensen te plaatsen op werk, de inzet van matchingsinstrumenten kan daarbij ondersteunend zijn.
Vacaturevervullingsgraad	De doelstelling hebben we niet behaald. Relatiebeheer en gesprekken met werkgevers over kansen gaan beter en leveren meer op als je als adviseur langs kan gaan op de betreffende werkplek. Het thuiswerken is dan ook van invloed op het behalen van de beoogde resultaten waaronder de vacaturevervullingsgraad. Het doel is om minimaal driekwart van de beschikbare vacatures te vervullen met geschikte kandidaten met een bijstandsuitkering.
Realisatie Wsw-dienstbetrekking	Geen nadere analyse.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E1.1.1 Utrechtse bijstandsgerechtigden werken of participeren naar vermogen

Werk geeft inwoners de mogelijkheid om zich te ontwikkelen en volwaardig mee te doen in de samenleving. Daarom moet dat voor iedereen die kan werken mogelijk zijn, voor jong én oud. We werken samen met werkgevers, werkzoekenden en partners in de stad aan een arbeidsmarkt voor alle inwoners. Met Werkbeweging kunnen 2.000 Utrechters met een uitkering een stap naar de arbeidsmarkt (uitstroom, deeltijd, scholing, plaatsingen) zetten. Dit is aanvullend op de bestaande doelen.

Effectdoelstelling
E1.1.2 Samen met het bedrijfsleven zorgen wij ervoor dat Utrechters met een arbeidshandicap werken of participeren naar vermogen

Dit doen wij samen met onze partners in de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht via de banenafspraak, een Wsw-dienstverband en dienstverband beschut werk.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P1.1.1 Begeleiden en faciliteren van werkzoekenden, waarbij we streven naar regulier, betaald werk, werken met tijdelijke subsidie of werken met behoud van uitkering

We willen ervoor zorgen dat inwoners met een bijstandsuitkering zo snel mogelijk weer aan het werk gaan en als dat nodig is om- en bijscholing krijgen. Nu de piek van de coronacrisis achter de rug lijkt, helpen we inwoners om zo snel mogelijk aan het werk te gaan. We passen onze dienstverlening aan op wat de werkzoekende van ons nodig heeft.

Werkbeweging
De actieagenda Werkbeweging loopt nog door tot medio 2022. Ook komend jaar blijven we ons inzetten op intensieve persoonlijke begeleiding, eventueel aangevuld met scholing. We onderzoeken wat we uit de actieagenda kunnen behouden in onze reguliere dienstverlening. We zetten ons in om de omslag in werken (met nadruk op persoonlijke aandacht en maatwerk) en de samenwerking met de partners in de stad te behouden en op te nemen in onze strategische ambities. Hierin zullen keuzes worden gemaakt die passen bij de ambities van het nieuwe college, de situatie op de arbeidsmarkt en de budgettaire ruimte.

Aanpak jeugdwerkloosheid
Er zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor een nieuwe regionale aanpak jeugdwerkloosheid gericht op vroegtijdig schoolverlaters en schoolverlaters van het Pro, Vso en MBO. Deze middelen zijn verdeeld over de pro-, vso- en mbo-scholen, de arbeidsmarktregio en de RMC- regio. Utrecht heeft als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio de opdracht om de regionale aanpak jeugdwerkloosheid te coördineren. Hierbij zetten wij in op:

- doorleren: vervolgonderwijs, om- en bijscholing of praktijkleren
- ondersteuning naar werk: toeleiding naar kansrijke sectoren en (transitie)stages omzetten naar baan
- het bieden van nazorg: begeleiding van werk naar werk, begeleiding van jongeren zonder werk richting school, werk of dagbesteding.

Samenwerking Arbeidsmarktregio Midden-Utrecht, met RMT en harmonisatie regelingen
Een van de zaken in de regio die ons onlosmakelijk met elkaar verbindt, is de komst van het Regionaal Mobiliteitsteam (RMT). Het RMT biedt ons een kans om de regionale samenwerking te intensiveren en te verbeteren. Afhankelijk van de nasleep van de coronacrisis en de vraag uit de markt zullen we schaalgrootte van het RMT aanpassen. Dit jaar is er sprake van reflectie en een bestuurlijke verkenning van nieuwe samenwerkingsafspraken binnen onze arbeidsmarktregio. Het jaar 2022 staat in het teken van besluitvorming over deze samenwerkingsafspraken. Deze afspraken zullen het kader en commitment vormen waarbinnen we in de toekomst gaan samenwerken in de arbeidsmarktregio.
Verder blijven we ons sterk maken voor harmonisatie van instrumenten en het behalen van de regionale doelstelling van de banenafspraak. We handhaven de doelstelling dat eind 2022 minimaal 50% van de doelgroep banenafspraak uit onze regio aan het werk is.

Veranderopgave inburgering
Per januari 2022 wordt de gemeente weer verantwoordelijk voor inburgering. We blijven investeren in de doorgaande lijn voor asielmigranten en in geïntegreerde trajecten (combinaties taal, opleiding en werk). Bij de doorgaande lijn besteden wij aandacht aan alle levensgebieden en zetten daarbij extra instrumenten in die gericht zijn op het wegnemen van belemmeringen die specifiek of sterker gelden voor statushouders. We zetten onder andere in op het oefenen van taal in de praktijk (aanvullend op een eventuele inburgeringscursus), omgaan met geld en schuldenproblematiek.

Op basis van de nieuwe Wet Inburgering starten we met het wegnemen van geldzorgen bij statushouders. Wij betalen zes maanden uit de bijstandsuitkering de vaste lasten door. Hiervoor maken we gebruik van het Huishoudboekje. Tegelijkertijd geven wij bij de inburgeringstrajecten ook scholing over geldzaken.

Dienstverlening ondernemers
De tijdelijke ondersteuningsmaatregelen voor zelfstandig ondernemers, waaronder de Tozo-regeling, zijn in het najaar van 2021 afgelopen. Na deze periode zal ook een deel van de groep nog ondersteuning en begeleiding nodig hebben. In 2022 blijven we inzetten op ondersteunende dienstverlening voor de doelgroep ondernemers, met name op het versterken van ondernemersvaardigheden, ondersteuning bij administratie en geldzorgen en heroriëntatie.

Banenafspraak
Door middel van de praktijkroute en het dienstverleningsconcept HalloWerk realiseren we meer passende plekken voor de banenafspraak. De praktijkroute biedt ons de mogelijkheid, om mensen van wie wij vermoeden dat zij een beperkt arbeidsvermogen hebben, direct met een forfaitaire loonkostensubsidie te plaatsen, zonder dat hier vooraf een indicatie van UWV of een loonwaardemeting voor nodig is. Dit geeft de werkgever en de kandidaat aan de start meer duidelijkheid over waar hij of zij aan toe is. Via deze praktijkroute komen mensen ook in aanmerking voor de banenafspraak, als na zes maanden blijkt dat zij nog steeds een verminderde loonwaarde hebben.
Met het dienstverleningsconcept HalloWerk vindt matching niet alleen op werkervaring plaatsvindt, maar ook op elementen als talenten en competenties. Deze bredere presentatie van werkzoekenden geeft een completer beeld van wat iemand in zijn of haar mars heeft en verhoogt daarmee de kansen op de arbeidsmarkt. Een ander voordeel van HalloWerk is dat de werkgever de mogelijkheid heeft om via HalloWerk zelf op zoek te gaan naar passende kandidaten voor zijn/haar vacature.

Een dienstverband voor beschut werk
Het contract met UW om beschut werk aan te bieden wordt voortgezet. Ook blijven we mensen begeleiden en toeleiden naar een passende werkplek met voldoende begeleiding.
Dit doen we door de inzet van twee hiervoor speciaal opgeleide werkmatchers, het voortraject bij UW en voorlichting over de regeling aan inwoners en partners in de stad.

Prestatiedoelstelling
P1.1.2 Organiseren van betaald werk voor personen die behoren tot de doelgroep van de Wsw (begeleid werken of Wsw dienstbetrekking)

Hoewel geen instroom in de Wsw meer kan plaatsvinden, blijft de dienstverlening aan de huidige sw-werknemers bestaan. UW voert de Wsw voor Utrecht uit.
Het huidige ondernemingsplan UW loopt tot en met december 2022. Met UW zijn we in gesprek over het ondernemingsplan 2023-2026. Dit nieuwe ondernemingsplan wordt in het derde kwartaal van 2022 aan de raad aangeboden.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
06-1-1-1	Re-integratie	915	0	0	0	0	0
06-1-1-2	Sociale werkvoorziening	513	0	0	0	0	0
Totaal baten		**1.428**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
06-1-1-1	Re-integratie	22.867	30.331	26.100	25.709	25.911	25.911
06-1-1-2	Sociale werkvoorziening	22.276	19.373	18.761	17.956	17.435	17.435
Totaal lasten		**45.142**	**49.705**	**44.860**	**43.665**	**43.346**	**43.346**
Saldo baten en lasten		**-43.714**	**-49.705**	**-44.860**	**-43.665**	**-43.346**	**-43.346**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		1.144	2.508	503	0	0	0
Geraamd resultaat		**-42.570**	**-47.197**	**-44.357**	**-43.665**	**-43.346**	**-43.346**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Re-integratie
De lasten dalen in 2022 per saldo met 4,231 miljoen euro. Deze daling wordt veroorzaakt door diverse incidentele budgetten die in 2021 beschikbaar zijn als gevolg van besluitvorming in voorgaande cyclusdocumenten. Vanwege het grote aantal mutaties lichten we de posten puntsgewijs toe:

- De bestedingsvoorstellen uit de Resultaatbestemming Jaarstukken 2020 voor Arbeidsmarktregio, Opgave Werkbeweging, Bestuursakkoord statushouders verhoogde asielinstroom en Crisisdienstverlening zorgen voor incidenteel hogere lasten in 2021 (onttrekking reserves). Hierdoor zijn de lasten in 2022 ten opzichte van 2021 in totaal 2,508 miljoen euro lager.
- In 2021 is, naast het genoemde bestedingsvoorstel, voor de opgave Werkbeweging incidenteel 2,000 miljoen euro beschikbaar; in 2022 incidenteel 0,503 miljoen euro (bijsturingsvoorstel Tweede bestuursrapportage 2020; onttrekking reserves). Hierdoor zijn de lasten in 2022 ten opzichte van 2021 1,497 miljoen euro lager.
- De inzet van het Btw-voordeel re-integratie in de Voorjaarsnota 2021 leidt vanaf 2022 tot 0,400 miljoen euro lagere lasten ten opzichte van 2021.

- Door het bijsturingsvoorstel uit de Tweede bestuursrapportage 2019 over het matchen van het programmabudget met het opgavebudget Werkbeweging is in 2021 incidenteel 0,500 miljoen euro beschikbaar. Hierdoor zijn de lasten in 2022 ten opzichte van 2021 0,500 miljoen lager.
- In 2021 is incidenteel budget beschikbaar voor Perspectief op Werk (bijsturingsvoorstel Tweede bestuursrapportage 2020). Hierdoor zijn de lasten in 2022 ten opzichte van 2021 1,000 miljoen euro lager.
- Indexatie en periodieke bijstelling van de rijksbijdrage leiden tot 0,888 miljoen euro hogere lasten vanaf 2022.
- De kostentoerekening leidt tot 0,765 miljoen euro hogere lasten vanaf 2022.
- Overige kleine verschillen verklaren 0,021 miljoen hogere lasten vanaf 2022.

De afname van de lasten in 2023 wordt vooral verklaard doordat het incidentele budget voor de opgave Werkbeweging van 0,503 miljoen euro niet meer beschikbaar is. Daarnaast nemen de lasten vanaf 2023 met 0,100 miljoen euro af door een afname van het budget voor de versnelling Overvecht. Tot slot stijgen de lasten vanaf 2023 door een stijgende rijksbijdrage. De stijging van de rijksbijdrage in 2025 wordt pas zichtbaar na verwerking van de corresponderende posten uit de Begroting 2022.

Sociale werkvoorziening

De lasten dalen in 2022 ten opzichte van 2021 met 0,612 miljoen euro. Deze afname wordt voor 0,746 miljoen euro verklaard door de lagere rijksbijdrage voor de Wsw. Met de komst van de Participatiewet is de instroom in de Wsw beëindigd, waardoor deze rijksbijdrage als gevolg van uitstroom geleidelijk wordt afgebouwd. Daarnaast zijn de lasten 0,100 miljoen euro hoger door het verloop van de besparing 'inzet budgetmarge transitie UW' (Begroting 2020). In 2022 is deze besparing namelijk lager; in vergelijking met 2021 stijgen daardoor de lasten. Tot slot is de kostentoerekening 0,034 miljoen euro hoger. De afname van de lasten in 2023 en 2024 wordt veroorzaakt door een verder dalende rijksbijdrage en de besparing inzet budgetmarge transitie UW. De daling van de rijksbijdrage in 2025 wordt pas zichtbaar na verwerking van de corresponderende posten uit de Begroting 2022.

Corona

In de voorliggende begroting 2022-2025 van de doelstellingen re-integratie en sociale werkvoorziening zijn de lasten en baten niet gewijzigd als gevolg van corona.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Resultaatbestemming 2020 *Bestedingsvoorstellen uit Resultaatbestemming Jaarstukken 2020*	I	-2.508	-2.508	-2.508	-2.508
Opgavebudget Werkbeweging *Vervallen opgavebudget Werkbeweging vanaf 2022*	I	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Voorjaarsnota 2021 inzet Btw-voordeel *Inzet van het BTW-voordeel re-integratie in de Voorjaarsnota 2021*	S	-400	-400	-400	-400
Matchen programmabudget en opgavebudget Werkbeweging *Bijsturingsvoorstel uit Tweede Bestuursrapportage 2019*	I	-500	-500	-500	-500

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Perspectief op Werk *Bijsturingsvoorstel uit Tweede bestuursrapportage 2020*	I	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Bijsturingsvoorstel opgavebudget Werkbeweging *Bijsturingsvoorstel uit de Tweede bestuursrapportage 2020*	I	503			
Indexatie en ontwikkeling rijksbijdrage re-integratie *Indexatie en stijgende rijksbijdrage*	S	888	1.101	1.303	1.303
Kostentoerekening *Toerekening van personeel- en apparaatskosten Werk en Inkomen*	S	800	800	800	800
Rijksbijdrage sociale werkvoorziening *Afnemende rijksbijdrage sociale werkvoorziening*	S	-746	-1.461	-1.982	-1.982
Overige lasten	S	118	-72	-72	-72
Totaal lasten		**-4.845**	**-6.040**	**-6.359**	**-6.359**
Saldo baten en lasten		**-4.845**	**-6.040**	**-6.359**	**-6.359**

Verbonden Partijen

Bijdrage aan Wigo4it 3,108 miljoen euro
Bijdrage aan UW Holding 1,8 miljoen euro.

2. Elke Utrecht die daar recht op heeft ontvangt een bijstandsuitkering

Subdoelstelling 2.1 Elke Utrechter die daar recht op heeft ontvangt een bijstandsuitkering

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E2.1.1	Elke utrechter die daar recht op heeft krijgt inkomensondersteuning volgens de participatiewet		9.800	12.500	10.500	NTB	NTB

Analyse	
Elke utrechter die daar recht op heeft krijgt inkomensondersteuning volgens de participatiewet	Nu de piek van de coronacrisis afneemt en sprake is van een (voorzichtig) economisch herstel, is de verwachting dat de werkloosheid in 2022 vrijwel gelijk blijft aan het gemiddelde van voor de crisis. Wel verwachten we nog een extra instroom van personen die max WW hebben bereikt, jongeren en ex-ondernemers. Op basis daarvan hebben we scenario's voor de ontwikkeling van de bijstand in Utrecht gemaakt en verwachten we tussen de 10.300 en 10.500 mensen in de bijstand eind 2022.

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P2.1.1	Bedrag incasso op openstaande schuld bij voormalig bijstandsgerechtigden		2,2 miljoen	3 miljoen	3 miljoen	3 miljoen	3 miljoen
P2.1.1	Aantal handhavingsonderzoeken dat leidt tot een mutatie, beëindiging of niet toekennen van de uitkering t.o.v. het totaal aantal verrichte handhavingsonderzoeken		59%	71%	75%	75%	75%
P2.1.1	Bijstandsvolume als percentage van de huishoudens in Utrecht t.o.v. landelijk percentage		104,7	102%	102%	NTB	NTB
P2.1.1	Aantal verstrekkingen individuele inkomenstoeslag		8.163	8.500	8.500	8.500	8.500
P2.1.1	Uitgaven aan bijzondere bijstand voor bewind		nvt	NVT	3.900	3.900	3.900

Analyse	
Bedrag incasso op openstaande schuld bij voormalig bijstandsgerechtigden	Aangezien deze indicator niet zoveel zegt, stellen we bij de VJN 2022 voor om deze indicator te vervangen door een nieuwe indicator 'percentage aantal cliënten voormalig bijstandsgerechtigden met een betalingsregeling ten opzichte van het totaal'.
Aantal handhavingsonderzoeken dat leidt tot een mutatie, beëindiging of niet toekennen van de uitkering t.o.v. het totaal aantal verrichte handhavingsonderzoeken	Deze doelstelling is met een groeipad ingesteld tussen 2021 een 2022. Het percentage stijgt, omdat er naar verwachting steeds gerichter onderzoek wordt gedaan. Dit vergroot de effectiviteit.
Bijstandsvolume als percentage van de huishoudens in Utrecht t.o.v. landelijk percentage	Deze indicator is in 2020 aangepast, naar % landelijk gemiddelde (1-e berap) en PB 2020. De groei is 2% voor 2021 en 2022. Voor 2023 en 2024 is dit nog niet bekend.
Aantal verstrekkingen individuele inkomenstoeslag	We zagen dat met name in het 4e kwartaal van 2020 de uitgaven omhoog gingen. We denken dat deze trend zich doorzet in 2022. Dit heeft enerzijds ermee te maken dat we inwoners die recht hebben op IIT proactiever benaderen. En we zien dat het aantal mensen, dat langdurig in armoede leeft (dus recht heeft op IIT) iets toeneemt.
Uitgaven aan bijzondere bijstand voor bewind	Aangezien deze indicator sinds VNJ 2021 bestaat, hebben we cijfers vanaf 2022 ingevuld.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E2.1.1 Elke Utrechter die daar recht op heeft krijgt inkomensondersteuning volgens de Participatiewet

Door het verstrekken van een bijstandsuitkering bieden we mensen (tijdelijk) een vangnet. We zetten ons in om de instroom te beperken en de uitstroom te bevorderen. Ook tijdelijke en deeltijd uitstroom is daarbij waardevol.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.1.1Rechtmatig en doelmatig verstrekken van bijstandsuitkeringen

De stijging in 2021 van het aantal huishoudens in de bijstand is minder sterk dan verwacht. Het is voor 2022 niet eenvoudig om een nauwkeurig bijstandsaantal te voorspellen. Dit komt door de uitzonderlijke situatie rondom corona. En door de steunpakketten die er nu nog zijn, maar naar verwachting eind 2021 aflopen. De vaccinatiegraad neemt toe en er is sprake van een (voorzichtig) economisch herstel. Wij denken daarom dat de werkloosheid in 2022 vrijwel gelijk blijft aan het gemiddelde van voor de crisis. Wij verwachten tussen de 10.300 en 10.500 mensen in de bijstand eind 2022.

In 2022 blijven we bij het verstrekken van de bijstandsuitkeringen inzetten op goede dienstverlening, doorontwikkeling van maatwerk, preventie en handhaving.

Maatwerk en dienstverlening
In navolging van de nieuwe gemeente brede visie op dienstverlening komt er een vertaalslag van deze visie voor de dienstverlening van WenI. We gaan extra investeren in groepen inwoners die zich in een kwetsbare positie bevinden en onze werkwijze hier op aanpassen. Daarbij staan maatwerk, stresssensitief, begripvol werken en 'doen wat nodig is' centraal. Zo maken we onder andere onze dienstverlening integraler en meer gericht op de leefwereld van inwoners.

We zien dit al terug in spreekuren in de wijk Overvecht, de werkwinkel, de rondkomen-gesprekken en het Huishoudboekje. Daarnaast komt dit ook terug in het bellen voorafgaand aan een afwijzend besluit, in pre-mediation en steeds meer klanttevredenheidsonderzoeken. We gaan hier nog actiever mee aan de slag, zodat onze inwoners beter geholpen worden. Medewerkers van WenI worden onder andere beter opgeleid voor het toepassen voor motiverende gesprekstechnieken.
Voor het Huishoudboekje gaan we in 2022 ook continu gebruikerservaringen volgen (via de ervaringswijzer), zodat we onze dienstverlening blijvend verbeteren. Verder wordt in 2022 binnen WenI geïnvesteerd in maatwerktafels, naar voorbeeld van de City Dealtafel. Het doel van deze tafels is om doorbraken te realiseren op de ingebrachte casussen. Daarbij is er ook specifiek aandacht voor stappen richting werk, activering, maar ook schulden en rondkomen. Daarnaast zijn leren van elkaar en het verbeteren van de samenwerking intern en extern belangrijke doelstellingen van deze ontwikkeling.

Incasso
Inspelend op de gevolgen van de coronacrisis wordt bij de uitvoering van incassobeleid ingezet op dienstverlening door persoonlijk contact met inwoners met bijstandsschulden. Met dit contact komen we tot betalingsregelingen dan wel samen met de debiteur tot oplossingen voor belemmeringen die het treffen en nakomen van een betalingsregeling verhinderen. Dit sociale incassobeleid zetten we in 2022 voort, waarbij we de kaders van het beleid verder gaan uitwerken en in beleidsregels zetten. Hierbij zullen we ook ruimte zoeken om in bepaalde situaties af te zien van terugvordering, voor zover dit wettelijk geen verplichting is. Bijvoorbeeld bij terugvorderingen die ontstaan bij uitstroom naar werk waarbij nog niet alle inkomsten zijn gekort en bij het bruteren van te veel ontvangen bijstand.

Preventie en handhaving
Op het gebied van handhaving hebben we nog meer aandacht voor preventie door gerichte communicatie en dienstverlening: om erger te voorkomen heeft het vroegtijdig opsporen van onbedoelde fouten in informatieverstrekking door inwoners onze prioriteit. We geven een evenwichtige benadering aan alle doelgroepen en onderzoeken periodiek op verschillende manieren de rechtmatigheid van bijstand. Hierbij zijn we alert op signalen van onderbenutting en zorgvraagstukken.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
06-2-1-1	Verstrekken bijstand	220.500	151.786	151.786	151.784	151.782	151.782
Totaal baten		**220.500**	**151.786**	**151.786**	**151.784**	**151.782**	**151.782**
Lasten							
06-2-1-1	Verstrekken bijstand	226.776	177.458	171.573	171.574	171.574	171.574
Totaal lasten		**226.776**	**177.458**	**171.573**	**171.574**	**171.574**	**171.574**
Saldo baten en lasten		**-6.276**	**-25.672**	**-19.787**	**-19.790**	**-19.792**	**-19.792**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		0	5.110	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-6.276**	**-20.562**	**-19.787**	**-19.790**	**-19.792**	**-19.792**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Verstrekken bijstand

De begroting van de baten is in 2022 gelijk aan 2021. De baten hangen namelijk af van de beschikbaar gestelde macrobudgetten vanuit het Rijk. De voorlopige budgetten 2022 zijn op dit moment nog niet gepubliceerd, deze komen pas in september/oktober 2021. Bij het eerstvolgende moment worden deze structureel ingeboekt.

De begroting van de lasten is in 2022 per saldo 5,885 miljoen euro lager dan 2021. Dit komt doordat de budgetten in 2021 zijn opgehoogd in verband met de uitvoeringskosten Tozo en enerzijds en door hogere kostentoerekening van 1,225 miljoen euro. Bij de bestedings- en dekkingsvoorstellen over het resultaat 2021 wordt gekeken welk deel doorgeschoven zal worden naar 2022.

Tenslotte is in 2021 een onttrekking van de reserves van 5,110 miljoen euro. Dit zijn het doorschuiven van de middelen TONK uit de decembercirculaire en het doorschuiven van de middelen TOZO uit de bestedings- en dekkingsvoorstellen 2020.

Corona

Binnen het programma Werk en Inkomen zijn de kosten voor Corona in 2022 op dit moment niet begroot.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	-2	-4	-4
Totaal Baten		**0**	**-2**	**-4**	**-4**
Lasten					
TOZO uitvoeringskosten 1	I	-6.551	-6.551	-6.551	-6.551
Middelen TOZO uitvoeringskosten 2021 vallen weg in 2022.					
TONK middelen	I	-559	-559	-559	-559
Middelen TONK in 2021 vallen weg in 2022.					
Kostentoerekening	S	1.225	1.225	1.225	1.225
Hogere kostentoerekening vanaf 2022					
Totaal lasten		**-5.885**	**-5.885**	**-5.885**	**-5.885**
Saldo baten en lasten		**-5.885**	**-5.883**	**-5.880**	**-5.880**

Verbonden Partijen

Bijdrage aan Wigo4it 0,548 miljoen euro

Subdoelstelling 2.2 Utrechters die financieel niet in staat zijn om te participeren worden ondersteund

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E2.2.1	Van alle Utrechters die aangeven slecht te kunnen leven van hun inkomen stijgt het percentage dat 'weinig tot geen problemen ervaart met meedoen		54%	65%	65%	68%	68%
E2.2.1	Gemiddelde schuldenlast bij start van en schulddiensttraject gaat omlaag		37.600	35.000	33.000	31.000	29.000
E2.2.1	Aantal crisismeldingen schulddienstverlening gaat omlaag		268	230	210	200	200

Analyse	
Van alle Utrechters die aangeven slecht te kunnen leven van hun inkomen stijgt het percentage dat 'weinig tot geen problemen ervaart met meedoen	Geen nadere analyse
Gemiddelde schuldenlast bij start van en schulddiensttraject gaat omlaag	Met de actieagenda Utrechters Schuldenvrij streven we er naar om eerder hulp te bieden bij schulden. Een lagere gemiddelde schuldenlast bij de start van een schuldregeling kan er op wijzen dat we hier in slagen.

Analyse	
Aantal crisismeldingen schulddienstverlening gaat omlaag	Als we er veel eerder bij zijn, kan dat er voor zorgen dat het aantal crisismeldingen (dit zijn urgente schulden in primaire vaste lasten) afneemt. Afname is echter geen doel op zich. Het doel is voorkomen dat inwoners uit huis worden gezet of worden afgesloten van nutsvoorzieningen. De dreiging daarvan kan soms het zetje zijn dat nodig is om hulp te zoeken.

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P2.2.1	Aantal huishoudens met professionele schuldhulp		843	1.000	1.000	950	950
P2.2.1	Percentage gebruik van het individuele U-pasbudget		49%	55%	60%	60%	60%
P2.2.1	Aantal mensen met een U-polis afgezet tegen het aantal U-pashouders		38%	41%	40%	41%	41%
P2.2.1	Aantal driegesprekken (unieke personen)		1.424	1.400	1.800	1.700	1.700
P2.2.1	Aantal huishoudens actief benaderd met methode vroegsignalering		1.200	1.500	1.600	1.500	1.500
P2.2.1	Aantal gestarte trajecten gericht op schuldenvrijheid		368	750	750	800	750

Analyse	
Aantal huishoudens met professionele schuldhulp	Dit jaar is het aantal aanvragen voor schuldhulp nog niet zo toegenomen als verwacht. Nu de maatschappij weer open gaat verwachten we die toename wel, met name onder jongeren en zelfstandigen, maar ook als gevolg van uitgestelde vraag bij andere groepen. Het is echter niet exact te becijferen wanneer en hoe deze toename zich zal ontwikkelen
Percentage gebruik van het individuele U-pasbudget	In 2021 heeft de periode van lock down duidelijk impact op het gebruik van de U-pas. Nu de maatschappij weer open gaat en tegelijkertijd het gezinstegoed is ingevoerd, verwachten we in 2022 een stijging in gebruik en daarmee een hoger percentage besteed tegoed.
Aantal mensen met een U-polis afgezet tegen het aantal U-pashouders	Het aantal mensen met een U-polis neemt licht af (14.279 in 2021 tegenover 14.923 in 2020 en 15.513 in 2019). Voor 2022 zetten we in op behoud van de huidige groep mensen met een U-polis en hebben we een groeidoelstelling voor de U-polis. Ook doen we onderzoek naar de meerwaarde van de huidige U-polis, zoals hieronder ook benoemd bij de prestatiedoelstellingen van de armoederegelingen.
Aantal driegesprekken (unieke personen)	We verwachten een verdere toename van het aantal hulpvragen. Het startpunt van de hulp is een driegesprek. Door lagere drempels, nog meer vroegsignalering en uitgestelde vraag verwachten we een forse toename.
Aantal huishoudens actief benaderd met methode vroegsignalering	Sinds 2021 zijn verhuurders, zorgverzekeraars en nutsbedrijven verplicht om betalingsachterstanden aan ons door te geven. De gemeente doet bij ieder signaal een hulpaanbod. Het aantal signalen en daarmee het aantal keren dat hulp wordt geboden neemt fors toe, nu steeds meer nutsbedrijven en verzekeraars de signalen door geven.

Analyse	
Aantal gestarte trajecten gericht op schuldenvrijheid	Het aantal schuldregelingen neemt naar verwachting toe, als gevolg van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en de Utrechtse maatregel om schuldhulpverleningstrajecten te versnellen, zoals aangekondigd in brief 8623913 over de Coronasanering.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E2.2.1 Utrechters kunnen ondanks een laag inkomen en / of financiële problemen meedoen in de maatschappij

Alle Utrechters kunnen rondkomen, doen mee en zijn schulden(zorg) vrij. Dat doen we door er op tijd bij te zijn, laagdrempelige hulp op maat te bieden en inwoners duurzaam uit de schulden te helpen.
Dit doen we onder andere door alle armoederegelingen opnieuw tegen het licht te houden om te beoordelen of deze nog steeds effectief en toegankelijk zijn. Daarnaast willen we meer inwoners bereiken, met name werkenden met een laag inkomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.2.1 Zo vroeg mogelijk ondersteunen en begeleiden van mensen met een laag inkomen en/of financiële problemen

In tegenstelling tot wat de planbureaus verwachten zien we in 2021 nog geen grote toename in schuldenproblematiek als geheel of een duidelijke stijging van het aantal aanvragen voor armoederegelingen. Wel zien we een toename van geldproblemen onder de specifieke groepen jongeren en zelfstandigen. We verwachten dat deze groepen in 2022 vaker hulp nodig hebben en bereiden ons daarop voor door de dienstverlening aan jongeren op te schalen en de schuldhulp aan zelfstandigen opnieuw aan te besteden. Bij onze inzet op het bereik van de armoederegelingen hebben we extra oog voor deze nieuwe doelgroepen. Daarnaast heeft elke ondernemer met een actuele Tozo-uitkeringen of BBZ uitkering recht op een U-pas.

Armoederegelingen
In 2022 stellen we opnieuw een Armoedemonitor en een Minima Effect Rapportage op. Deze rapporten zijn het vertrekpunt om te beoordelen of de armoederegelingen in hun huidige vorm nog effectief zijn. We nemen hierbij onder andere de individuele inkomenstoeslag, U-pas, U-polis en bijzondere bijstand onder de loep. Daarbij kijken we in welke mate de regelingen bijdragen aan rondkomen en meedoen, hoe toegankelijk ze zijn en of de regelingen anders georganiseerd moeten worden. Bij de analyse van onze armoederegelingen hebben we speciale aandacht voor het bestrijden en voorkomen van kinderarmoede. Ook betrekken we de resultaten van het onderzoek naar vergroten van het bereik. Daarnaast is de verwachting dat we in de komende Armoedemonitor via microdata veel accurater zicht krijgen op welke groepen we niet bereiken. Aan de hand daarvan maken we een nieuw plan om te zorgen dat de armoederegelingen ook bij deze groepen beter bekend worden.
In de tussentijd zetten we stappen om de website waarop de al onze regelingen staan, te verbeteren. Daarnaast zorgen we ervoor dat we professionals in het veld goed blijven informeren over de mogelijkheden van onze regelingen. Dit doen we onder andere door een nieuw filmpje in te zetten dat professionals snel en overzichtelijk informeert over de regelingen.

Schuldhulpverlening
In Utrecht werken we met de actieagenda Utrechters Schuldenvrij. Met deze actieagenda zijn we er veel eerder bij, bieden we hulp op maat en helpen we inwoners blijvend uit de schulden. In 2022 geven we een extra impuls aan deze aanpak, met de middelen uit werkpakket 2, bestaanszekerheid.
Net als in 2021 is er meer capaciteit bij alle professionele en informele schuldhulpverlening in de stad. Met nieuwe interventies zoals de Rondkomen-gesprekken willen we vaker schulden voorkomen of vroegtijdig opsporen. De aanpak vroegsignalering van schulden neemt een vlucht doordat we van meer

nutsbedrijven en zorgverzekeraars signalen over betalingsachterstanden binnen krijgen. We bieden bij ieder signaal hulp aan de betreffende inwoner.

Met de coronasanering, waarover u in brief 8623913 bent geïnformeerd, willen we inwoners sneller en vaker helpen om problematische schulden op te lossen. Daarmee richten we ons zowel op inwoners die sinds corona in de problemen zijn gekomen als inwoners die al eerder geldproblemen hadden.
De samenwerkingsafspraken over schuldhulpverlening met de buurtteams zijn aangepast.
Werk en Inkomen zal meer regie voeren op het begin van het schuldhulpverleningstraject. Inwoners worden vaker ondersteund door vrijwilligers en praktisch ondersteuners. Ook worden zij ontzorgd doordat Werk en Inkomen steeds meer benodigde informatie zelf kan achterhalen. Daardoor verwachten we meer voortgang in trajecten en kunnen we inwoners sneller duidelijkheid geven over de mogelijkheden om hun geldproblemen op te lossen.

Jongerenfonds
In 2021 is de succesvolle pilot Jongerenfonds uitgebreid naar alle Utrechtse jongeren van achttien tot 27 jaar met geldzorgen of schulden. Deze jongeren kunnen nu terecht bij Team Jongeren van Schulddienstverlening. In 2022 monitoren we onze werkwijze en denken we na over nieuwe manieren om, samen met het netwerk in de stad, de drempel richting schuldhulpverlening voor jongeren verder te verlagen. Dit doen we door onder andere het aantrekkelijker maken van onze communicatie, inzet van social media en het inzetten van jongeren zelf als ambassadeurs. Daarnaast blijven we inzetten op preventie van schulden door een actieve inzet op financiële educatie onder andere tijdens de Utrechtse week van het Geld, maar ook door betere informatievoorziening wanneer jongeren achttien jaar worden.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
06-2-2-1	Armoedebestrijding	334	230	230	230	230	230
Totaal baten		**334**	**230**	**230**	**230**	**230**	**230**
Lasten							
06-2-2-1	Armoedebestrijding	27.444	26.649	28.199	27.700	27.700	27.700
Totaal lasten		**27.444**	**26.649**	**28.199**	**27.700**	**27.700**	**27.700**
Saldo baten en lasten		**-27.110**	**-26.419**	**-27.969**	**-27.470**	**-27.470**	**-27.470**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		415	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-26.695**	**-26.419**	**-27.969**	**-27.470**	**-27.470**	**-27.470**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Armoedebestrijding
In 2022 komen geen nieuwe taken naar de gemeente en loopt tevens de actieagenda Utrechters Schuldenvrij af. De veranderingen in het beschikbare budget zijn in hoofdzaak dan ook standaard bijstellingen vanuit groeimiddelen of loon- en prijsindexatie en de uit het coalitieakkoord (2018) volgende mutaties.

Puntsgewijs zijn alle mutaties toegelicht, nieuw in 2022 is de meerjarige doorkijk waar eveneens is stilgestaan bij de impact van voorziene wijzigingen.

De lasten stijgen in 2022 per saldo met 1,551 miljoen euro:

- De lasten voor beschermingsbewind stijgen met 0,200 miljoen euro. Door het begrote effect van de schuldenaanpak dalen de lasten met 0,200 miljoen euro. Aan de andere kant stijgen de lasten doordat bij de Voorjaarsnota 2021 vanaf 2022 0,400 miljoen euro is vrijgemaakt voor de kosten van beschermingsbewind.
- De lasten van de individuele studietoeslag stijgen met 0,145 miljoen euro vanuit middelen van het coalitieakkoord.
- De lasten stijgen met 0,508 miljoen euro vanwege middelen voor groei van de stad en loon- en prijsindexatie.
- De lasten stijgen met 0,659 miljoen euro vanwege de kostentoerekening.
- In 2021 is met een verkeerd uitgevoerde administratieve correctie de lasten van het programma verlaagt met 0,539 miljoen euro. Door deze incidentele boeking in 2021 nemen de lasten in 2022 met 0,539 miljoen euro toe. Bij de derde technische wijziging 2021 wordt dit hersteld.
- De lasten dalen met 0,450 miljoen euro vanwege een daling in de begroting van de actieagenda schulden.
- De lasten dalen met 0,050 miljoen euro vanwege de afbouw van het woonlastenfonds.

Corona
In de voorliggende Begroting 2022-2025 van de doelstelling Armoedebestrijding zijn de lasten en baten niet gewijzigd als gevolg van Corona.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Beschermingsbewind Vanwege een begroot effect van de schuldenaanpak is een structurele daling van de lasten van 0,2 miljoen euro voor beschermingsbewind ingeboekt. Bij de voorjaarsnota 2021 is dit gecorrigeerd door structureel de lasten met 0,4 miljoen euro te laten stijgen. Per saldo is er structureel 0,2 miljoen euro meer budget beschikbaar	S	-200	-200	-200	-200
Afbouw Actieagenda Schuldenvrij De actieagenda heeft een looptijd tot en met 2022. In 2022 vindt al gedeeltelijke afbouw plaats, in 2023 zijn er geen middelen meer beschikbaar. Dit verlaagt de lasten.	S	450	941	941	941
Administratieve fout werkt niet door na 2021 In 2021 zijn de lasten door een administratieve fout verlaagt met 0,538 miljoen euro. Ten opzichte van deze foutieve verlaging stijgen de lasten in de jaren 2022 en verder.	I	-538	-538	-538	-538

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Individuele studietoeslag In 2021 zijn de lasten door een administratieve fout verlaagt met 0,538 miljoen euro. Ten opzichte van deze foutieve verlaging stijgen de lasten in de jaren 2022 en verder.	S	-145	-145	-145	-145
Kostentoerekening Vanwege de kostentoerekening stijgen de lasten met 0,659 miljoen euro in 2022 naar 0,660 miljoen euro vanaf 2023.	S	-659	-660	-660	-660
Groei van de stad en loon en prijsindexatie De lasten stijgen met 0,508 miljoen euro vanwege toevoeging van budget door de groei van de stad en door loon en prijsindexatie.	S	-508	-508	-508	-508
Afbouw woonlastenfonds De lasten dalen met 0,050 miljoen euro in 2022 naar 0,059 miljoen euro vanaf 2023 vanwege de afbouw van het woonlastenfonds.	S	50	59	59	59
Overige lasten		0	0	0	0
Totaal lasten		**-1.550**	**-1.051**	**-1.051**	**-1.051**
Saldo baten en lasten		**1.550**	**1.051**	**1.051**	**1.051**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

Onderwijs

Algemene programmadoelstelling

We vinden het belangrijk dat iedereen in Utrecht een gezond leven kan leiden, mee kan en mag doen, zich kan ontwikkelen en de ruimte voelt om zichzelf te zijn. We weten dat dit voor de één lastiger is dan voor een ander. We zien hierin ook verschillen tussen wijken en buurten in de stad. Samen met bewoners, partners en bedrijven werken we aan gelijke kansen en mogelijkheden voor iedereen.
De programmabegroting Onderwijs 2022 is ingedeeld volgens de vier opgaven waarmee team Onderwijs werkt. Gelijke Kansen, De Beste Leraren, Goede onderwijshuisvesting en Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Gelijke kansen is één van de speerpunten in de Utrechtse Onderwijs Agenda 2019-2022. In 2022 komen we tot een nieuwe Utrechtse Onderwijs Agenda, voor de periode 2022-2026.
In 2021 is het Nationaal Programma Onderwijs, ten behoeve van het inlopen van de leervertraging door Corona, gepresenteerd. In 2022 geven we uitvoering aan de gemeentelijke opdracht gericht op het bevorderen van het welbevinden van leerlingen, verbindingen tussen scholen onderling, bevorderen van de samenwerking tussen onderwijs, zorg en welzijn.

Voldoende goed onderwijspersoneel is de sleutel tot goed onderwijs. In Utrecht werken alle onderwijssectoren samen om werken in het onderwijs aantrekkelijk te maken. Samen ontdekken we wat werkt, in opleidingen die interessant en uitdagend zijn en in scholen waar leraren kunnen leren en zich professioneel blijven ontwikkelen.
Het partnerschap wordt vormgegeven in een integraal programma; Utrecht Leert! 2020-2022 waarin gemeente, PO, VO, MBO en de opleidingen voor de onderwijssector samenwerken. In 2022 werken we verder aan het inlopen van achterstanden die door Corona zijn ontstaan in de uitvoering van dit programma.

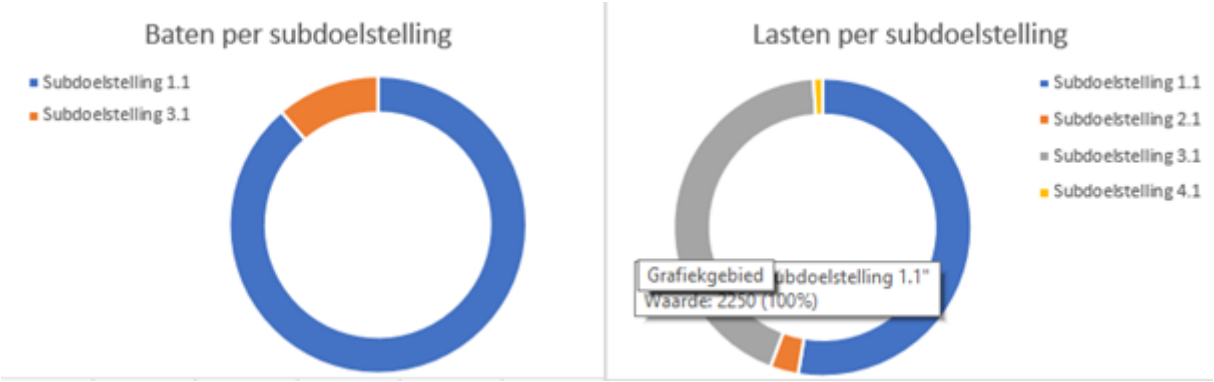
De gemeente streeft naar een passende school voor ieder kind. Met name in het primair onderwijs is de nabijheid van een school van groot belang. Naarmate kinderen ouder worden, kan men verder reizen naar school.
We streven naar goed gebouwde scholen die leerkrachten en leerlingen uitdagen om het beste onderwijs vorm te geven. In 2021 is de nieuwe verordening onderwijshuisvesting vastgesteld, die scholen meer ruimte moet beiden voor maatwerk. De uitvoering van deze verordening evalueren we jaarlijks en daarnaast komt in 2022 het eerste klantonderzoek.

Onderwijs en werk vormen de basis voor de ontwikkeling en ontplooiing van ieder mens. Voor leerlingen van 12 tot 23 jaar biedt het voortgezet- en middelbaar (beroeps)onderwijs kansen op optimale deelname aan de samenleving. We willen dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie behalen en doorstromen naar een baan die past bij hun mogelijkheden en talenten.
Duurzame arbeidsplekken, waar mensen gedurende langere tijd hun inzet kunnen plegen zijn belangrijk. Dit vraagt dat de beroepsbevolking toekomstbestendig is en zich blijvend kan aanpassen. Daarom stimuleren we een goede aansluiting tussen bedrijfsleven en onderwijsinstellingen.

Doelenboom

Grafiek lasten en baten

Investeringen

x € 1.000

Onderwijs	Autorisaties tm 2021	2022	2023	2024	2025
Vervangingsinvesteringen	166.674	60.198	0	2.949	0
Uitbreidingsinvesteringen categorie A	280.774	21.148	40.674	17.902	936
Uitbreidingsinvesteringen categorie B	0	0	0	0	0
Totaal investeringen	**447.448**	**81.346**	**40.674**	**20.851**	**936**

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen.

Indicator	Eenheid	Bron	2016	2017	2018	2019
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	1,0	0,8	0,90	1,3
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	37	37	34	31
Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	2,1	2,2	2,3	2,3

De gegevens uit deze tabel komen van de website Waar staat je gemeente?

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:

- Voortgangsrapportage onderwijshuisvesting 2019
- Meerjarenperspectief onderwijshuisvesting (2016-2025)
- 'Utrecht maakt kennis met de bibliotheek van de 21e eeuw'
- Utrechtse Onderwijs Agenda 2019-2022 'Utrecht groeit met je mee'
- Gelijke Kansen Alliantie agenda Utrecht
- Nota van Uitgangspunten Voorschoolse Educatie 2020-2023
- Beleidsregel Passende kinderopvang 2020-2023
- Nadere regel Subsidie Onderwijs 'Goed onderwijs voor de Utrechtse Jeugd'
- Actieplan Utrecht Leert 2020-2022
- Ambitiedocument Sterk Utrechts mbo 2019-2022
- Uitvoeringsplan Sterk Utrechts mbo 2020-2022 .
- Programma Regionale Aanpak – SchoolWerkt agenda 2020-2024
- Uitvoeringsplan utrechtse kindcentra
- Anti discriminatie agenda

1. Gelijke onderwijskansen voor ieder kind: Alle kinderen en jongeren (van 0 tot 23 jaar) zijn in staat om hun eigen unieke pad naar kansrijke deelname aan de samenleving succesvol te doorlopen

Subdoelstelling 1.1 Gelijke onderwijskansen voor ieder kind: Alle kinderen en jongeren (van 0 tot 23 jaar) zijn in staat om hun eigen unieke pad naar kansrijke deelname aan de samenleving succesvol te doorlopen

Indicatoren subdoelstelling

1.1.1. We beginnen vroeg. Investeren in het tegengaan van onderwijsachterstanden bij jonge kinderen blijkt het meest effectief.
1.1.2. Hun ontwikkeling kent geen onderbrekingen. Overgangen verlopen soepel.
1.1.3. Kinderen en jongeren worden voldoende uitgedaagd om zich optimaal te ontwikkelen.
1.1.4. Waar iets extra's nodig is qua ondersteuning en aanbod voor maximale onderwijskansen, organiseren we dat met de partners in de stad.

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E1.1.1	Aantal beschikbare Voorschoolse Educatie (VE) plaatsen				1.200		
E1.1.2	Gemiddeld jaarlijks bereik % van deelnemende kinderen aan de Voorschoolse Educatie		70%	95%	95%	95%	95%
E1.1.3	Aantal leerlingen Primair onderwijs dat langer dan 3 maanden geen onderwijs volgt (op locatie)		10/32.000		5/30.000		
E1.1.4	Aantal leerlingen Voortgezet onderwijs dat langer dan 3 maanden geen onderwijs volgt (op locatie) onder de 18 jaar		60/17.500	0			
E1.1.5	Aantal leerlingen op het mbo dat langer dan 3 maanden geen onderwijs volgt (op locatie) onder de 18 jaar						
E1.1.6	Aantal thuiszittende kinderen als gevolg van ontbrekend leerlingenvervoer	Schooljaar 2010-2011	0	0	0	0	
E1.1.7	Klanttevredenheid		8	8	8	8	
E1.1.8	% van de Utrechtse bevolking dat lid is van de bibliotheek	2010	21%	20%	25%	25%	25%
E3.1.1	Aantal wijken met voldoende schoolgebouwen voor primair onderwijs (112,5% of meer)		8	7	8	9	9
E3.1.1	Schooldaken met zonnepanelen		24,8	26,7%	30%	30%	31,3%
E3.1.1	Aantal wijken met voldoende schoolgebouwen voor voortgezet onderwijs (112,5% of meer)		0	0	0	0	0
E3.1.1	Schoolgebouwen zonder aardgasaansluiting		10,5%	28,0%	30,7%	31,3%	31,3

Analyse	
Aantal wijken met voldoende schoolgebouwen voor primair onderwijs (112,5% of meer)	We spreven naar voldoende capaciteit in alle wijken
Schooldaken met zonnepanelen	We willen het aantal schooldaken met zonnepanelen uitbreiden
Aantal wijken met voldoende schoolgebouwen voor voortgezet onderwijs (112,5% of meer)	Voor de hele stad geldt dat er structureel te weinig capaciteit voor het voortgezet onderwijs beschikbaar is. Door middel van de huisvestingsafspraken voortgezet onderwijs wordt er capaciteit toegevoegd, deze effecten zijn nog niet meegenomen in deze aantallen
Schoolgebouwen zonder aardgasaansluiting	In het kader van de energietransitie streven we naar uitbreiding van het aantal schoolgebouwen dat "van het gas af" is.
Aantal thuiszittende kinderen als gevolg van ontbrekend leerlingenvervoer	Ontbrekend leerlingenvervoer mag geen reden zijn voor het niet kunnen bezoeken van een school. Het streefcijfer is 0 en dat bereiken we ook.
% van de Utrechtse bevolking dat lid is van de bibliotheek	In het verleden lag, in absolute cijfers, de doelstelling lager dan dan de behaalde resultaten. Met een streefcijfer van 25% willen wij de ambities van de bibliotheek om er voor alle Utrechters te zijn onderstrepen.
Aantal beschikbare Voorschoolse Educatie (VE) plaatsen	Er zijn rond de 1400 peuters met een indicatie. Om het gewenste bereik te behalen is dit aantal beschikbare plaatsen nodig. Dit komt omdat een deel van de peuters met indicatie naar de reguliere opvang gaat.
Aantal leerlingen Primair onderwijs dat langer dan 3 maanden geen onderwijs volgt (op locatie)	We zien hier hoeveel kinderen van het totaal aantal kinderen in de basisschoolleeftijd niet naar school (in een schoolgebouw) gaan. We streven naar een zo klein mogelijk aantal.
Gemiddeld jaarlijks bereik % van deelnemende kinderen aan de Voorschoolse Educatie	We streven naar een zo hoog mogelijk bereik, zo veel mogelijk kinderen met een indicatie voor voorschool die ook daadwerkelijk naar de voorschool gaan.
Klanttevredenheid	We streven naar een mooie 8 als rapportcijfer. In 2020 is dit ook daadwerkelijk gehaald.
Aantal leerlingen op het mbo dat langer dan 3 maanden geen onderwijs volgt (op locatie) onder de 18 jaar	Op dit moment kunnen we deze cijfers nog niet leveren.
Aantal leerlingen Voortgezet onderwijs dat langer dan 3 maanden geen onderwijs volgt (op locatie) onder de 18 jaar	We streven er naar dat alle leerlingen onderwijs op school kunnen volgen, in interactie met andere leerlingen.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E1.1.1 We beginnen vroeg. Investeren in het tegengaan van onderwijsachterstanden bij jonge kinderen blijkt het meest effectief.

We willen ervoor zorgen dat ieder kind, ongeacht opleiding van ouders, afkomst of thuissituatie, zich optimaal kan ontwikkelen en zijn of haar talenten ten volle kan benutten. In partnerschap en met breed draagvlak werken kinderopvangaanbieders, schoolbesturen, scholen, sociale partners (bibliotheek, Taal doet Meer, buurtteam) en de gemeente intensief samen om kinderen en hun ouders te begeleiden bij de schoolloopbaan. Hiertoe zetten we in op een kansrijke start voor jonge kinderen door taalstimulering thuis, op de voorschool en in het basisonderwijs.
Om te kijken of we op de goede weg zijn hebben we de volgende indicatoren benoemd:

- Aantal beschikbare plekken in de voorschool.
- Het % kinderen met een advies voor de voorschool dat ook daadwerkelijk deelneemt.

Effectdoelstelling
E1.1.2 Hun ontwikkeling kent geen onderbrekingen. Overgangen verlopen soepel.

We zorgen voor soepele overgangen in schoolloopbanen en binnen de schooldag, door te werken aan de ontwikkeling van (integrale) Utrechtse Kindcentra, 0-14 en 0-18 onderwijs en de overgangen van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs.
Scholen en kinderopvangvoorzieningen (inclusief Voorscholen) zien steeds vaker kansen in samenwerking. Binnen Utrechtse Kindcentra werken zij in 2022 samen verder volgens hetzelfde pedagogische plan en visie en bieden ouders en kinderen een doorgaande lijn van 0 tot 12 jaar.
In 2020/2021 zijn stappen gezet in de visievorming rond Utrechtse Kindcentra en is een afwegingskader voor (gezamenlijke) huisvesting van Utrechtse Kindcentra tot stand gekomen. Naast een aantal eisen met betrekking tot huisvestingsvoorwaarden is ook een inhoudelijk samenwerkingsplan voorwaarde in dit afwegingskader. We blijven in 2022 stimuleren dat in iedere wijk kinderen en hun ouders kunnen kiezen voor een kindcentrum.

Effectdoelstelling
E1.1.3 Kinderen en jongeren worden voldoende uitgedaagd om zich optimaal te ontwikkelen.

In Utrecht zijn 12 brede scholen. Door middel van de netwerkorganisatie van de brede school bouwen we een vangnet rond een school waarin onderwijs, opvang, organisaties uit het sociaal domein, sport, cultuur en de wijk met elkaar samenwerken. Het effect dat we daarbij willen bereiken is dat kinderen en ouders in de wijk goed hun weg kunnen vinden. In 2022 willen we de spilfunctie van de brede school in de wijk verder versterken. Leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs maken kennis met kunst, erfgoed en media en ze leren hun eigen creativiteit te gebruiken en te ontwikkelen. Cultuureducatie is geborgd binnen de school. Door cultuur voor ieder kind krijgen de leerlingen in hun schoolcarrière een gekleurd palet cultuuraanbod op school, in de stad Utrecht en daarbuiten aangereikt.

Door een intensieve samenwerking met Cultuur en School, de cultuuraanbieders, sport en bredeschool en overige partners zal het aanbod steeds meer aansluiten op de behoefte en ontwikkeling van de leerlingen en school. Daarbij biedt cultuureducatie een bijdrage aan het lerarentekort, door het inzetten van vakdocenten die een deel van de taken van de leerkracht overnemen.

De Utrechtse Bibliotheek is er voor iedereen. Een toegankelijke bibliotheek met diverse voorzieningen en een divers aanbod voor iedereen dat bijdraagt aan de persoonlijke ontwikkeling en verbetering van de maatschappelijke kansen van alle inwoners. Een plek waar je je thuis voelt, gezien en gehoord wordt. De Bibliotheek is de spil van kennis en het expertisecentrum voor lezen, digitale geletterdheid en informatie voor de stad. Meer samenwerking met de maatschappelijke, culturele partners én het onderwijs zal de komende jaren steeds belangrijker worden.

De bibliotheek Utrecht heeft een groot ledenbestand met ruim 78.000 leden. 74% van de kinderen en jongeren is nu lid. De bibliotheek streeft ernaar het percentage kinderen en jongeren te doen stijgen naar 100% over twee jaar.

Om te kijken of we op de goede weg zijn hebben we de volgende indicator benoemd:
- Het percentage inwoners van Utrecht dat lid is van de bibliotheek.

Effectdoelstelling
E1.1.4 Waar iets extra’s nodig is qua ondersteuning en aanbod voor maximale onderwijskansen, organiseren we dat met de partners in de stad.

We willen dat alle kinderen en jongeren in de stad maximale onderwijskansen krijgen, daarom organiseren wij samen met de partners in de stad ondersteuning en aanbod waar dat nodig is.
We streven ernaar dat alle kinderen en jongeren een passende plek hebben en dat er geen kinderen of jongeren zonder passend aanbod thuiszitten. Alle kinderen zijn in staat om passend onderwijs te volgen, ook wanneer dat (nog) niet in de buurt aanwezig is. Ook blijft ons streven dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie behalen en doorstromen naar een plek op de arbeidsmarkt die past bij hun mogelijkheden en talenten. In 2024 willen we in RMC-regio Utrecht een dekkend regionaal

begeleidingsaanbod hebben, zodat jongeren tot 23 jaar succesvol de overgang naar duurzaam werk, stage of leerwerkplek kunnen maken.

Om te kijken of we op de goede weg zijn hebben we de volgende indicatoren benoemd:

- Aantal leerlingen Primair onderwijs dat langer dan 3 maanden geen onderwijs volgt (op locatie)
- Aantal leerlingen Voortgezet onderwijs dat langer dan 3 maanden geen onderwijs volgt (op locatie) onder de 18 jaar
- Aantal leerlingen op het mbo dat langer dan 3 maanden geen onderwijs volgt (op locatie) onder de 18 jaar
- Aantal thuiszittende kinderen als gevolg van ontbrekend leerlingenvervoer
- Klanttevredenheid leerlingenvervoer.

Daarnaast zijn de volgende wettelijke verplichte indicatoren (BBV) opgenomen:

- Absoluut verzuim (BBV)
- Relatief verzuim (BBV)
- Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie, % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs (BBV).

Voor het rapporteren op deze indicatoren maken we gebruik van de administratie van de afdeling Leerlingzaken (thuiszitters en leerlingvervoer) en www.waarstaatjegemeente.nl voor de verplichte BVV indicatoren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P1.1.1 Vroeg signaleren en bieden van (preventief) aanbod vanaf 0 jaar

Om kinderen een kansrijke start te bieden, geven we subsidie aan de bibliotheek en Taal doet Meer gericht op de taal- en lees stimulering van ouders en hun kinderen. Met de subsidies Passende Kinderopvang, Huisvestingssubsidie voorschoolse educatie en Transitiekosten Voorschoolse Educatie kunnen kinderopvangorganisaties voorschoolse educatie aanbieden aan kinderen die een advies krijgen van het consultatiebureau voor extra spelen en leren. Ook biedt de subsidie de mogelijkheid om extra ondersteuning op maat te bieden voor kinderen die hierbij iets extra's nodig hebben binnen de voorschool en een warme overdracht te doen naar het basisonderwijs. Hiermee dragen deze subsidies bij aan het voorkomen en inlopen van onderwijsachterstanden bij jonge kinderen en aan meer gelijke kansen in het basisonderwijs.
Vanuit de subsidie Versterken van Taal kunnen Utrechtse schoolbesturen met relatief veel kinderen die baat hebben bij taalstimulering hier extra inzet op doen. Deze subsidie draagt bij aan het verder inlopen van onderwijsachterstanden en daarmee aan gelijke kansen in het basisonderwijs. Kinderen die als nieuwkomer in ons land aankomen en de taal nog niet machtig zijn worden opgevangen op de Taalschool. Na intensieve ondersteuning stromen zij in op een basisschool in hun buurt.

In 2022 zetten we de stedelijke aanmeldprocedure voor de basisschool voort die op 1 oktober 2021 is ingevoerd. Hiermee is een gelijk speelveld voor alle ouders gecreëerd bij de aanmelding op een school naar keuze. De nieuwe aanmeldprocedure is in nauwe samenwerking met de scholen en schoolbesturen tot stand gekomen, en wordt gecoördineerd vanuit de gemeente. Daarbij wordt ook samengewerkt met de consultatiebureaus, de peutercentra en de bibliotheek.

Prestatiedoelstelling
P1.1.2 Zorgen voor soepele overgangen

We blijven in 2022 stimuleren dat in iedere wijk kinderen en hun ouders kunnen kiezen voor een kindcentrum.
De gemeente Utrecht is voorstander van 10-14 onderwijs. In 2022 willen we met de besturen verder gaan kijken op welke wijze de gemeente kan bijdragen aan deze ontwikkeling.

Prestatiedoelstelling
P1.1.3 Stimuleren van brede talentontwikkeling en zorgdragen voor toegankelijk aanbod

De gemeente Utrecht geeft subsidie aan de schoolbesturen voor Brede scholen op twee manieren: ten eerste stellen we een activiteitenbudget ter beschikking voor extra activiteiten met als doel de ontwikkeling van talenten van kinderen voor wie dat niet vanzelf komt. Ten tweede financieren we de brede school coördinatoren via de rijksregeling van de combinatiefuncties.
We willen in 2022 er met de scholen naar toe werken dat cultuureducatie steeds meer een integraal onderdeel wordt van het onderwijspakket. We stimuleren en faciliteren een intensievere samenwerking tussen scholen, Cultuur en School en cultuuraanbieders.

De gemeente Utrecht subsidieert de bibliotheek Utrecht om uitvoering te geven aan de vijf wettelijke taken:

1. Kennis en informatie ter beschikking stellen
2. Ontwikkeling en educatie bieden
3. Lezen bevorderen en het laten kennismaken met literatuur
4. Ontmoeting en debat organiseren
5. Kennis laten maken met kunst en cultuur

Tijdens de accountgesprekken onderzoeken we samen met de bibliotheek op welke wijze de samenwerking met onder andere scholen, cultuureducatie en partners in de stad geïntensiveerd kan worden, zodat beschikbare kennis en expertise nog beter ingezet wordt voor alle inwoners van onze stad.

Prestatiedoelstelling
P1.1.4 Organiseren van extra ondersteuning en aanbod waar nodig

In 2022 blijven wij met de kernpartners in de voorschoolse educatie, het primair en voortgezet onderwijs investeren in de (versterking van) de kernpartneraanpak (Leerplicht, Jeugdgezondheidszorg, Samenwerkingsverbanden en Buurtteam Jeugd & Gezin). In 2022 werken we met de regionale partners aan het verbinden van het mbo-onderwijs met haar kernpartners.

We werken vanuit het regionale programma SchoolWerkt 2021-2024 samen met gemeenten, samenwerkingsverband VO en MBO-instellingen intensief samen aan de regionale aanpak voortijdig schoolverlaten. Vanuit de vier programmalijnen monitoren en ondersteunen waar nodig de overstap van het voortgezet (speciaal) onderwijs naar het mbo. Binnen het programma hebben wij in 2022 speciale aandacht voor de gevolgen van de coronacrisis voor jongeren, zo werken wij samen met de Aanpak Jeugdwerkloosheid en bieden we jongeren extra oriëntatiemogelijkheden bij de overstap naar het mbo. Ook monitoren wij in 2022 wederom via kwantitatief onderzoek hoe het gaat met alle jongeren in onze regio, met specifieke aandacht voor de gevolgen van de coronacrisis.

We verzorgen het leerlingvervoer naar scholen. We zetten in 2022 daarbij extra in op het vergroten van zelfstandigheid van leerlingen in het reizen naar school. We geven uitvoering aan projecten voor passend, gezond en duurzaam leerlingenvervoer. Deze projecten worden in nauwe samenwerking met leerlingen, scholen, en ouders/verzorgers opgestart en uitgevoerd. In deze projecten zit onder andere het reizen per (elektrische) fiets, het combineren van gebruik van Openbaar Vervoer met fietsen, abonnementen voor fietsen met daarbij reparatieservice en fietslessen voor leerlingen en ouders.

In 2022 gaan we in samenwerking met ouders, schoolbesturen, scholen en samenwerkingsverbanden de Verordening Leerlingenvervoer aanpassen, zodat deze aansluit op de nieuwe modelverordening van de VNG. Daarnaast gaan we in 2022 nieuwe indicatoren formuleren die beter aansluiten bij de opgave gelijke kansen waar leerlingenvervoer onderdeel van is.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
07-1-1-1	Onderwijsachterstandenbeleid	10.225	14.899	13.590	13.590	13.590	13.590
07-1-1-4	Passende Plek	2.828	2.902	2.902	2.902	2.902	2.902
Totaal Baten		**13.053**	**17.801**	**16.493**	**16.493**	**16.493**	**16.493**
Lasten							
07-1-1-1	Onderwijsachterstandenbeleid	16.461	22.410	21.101	21.322	21.322	21.322
07-1-1-2	Soepele overgangen	295	288	292	292	292	292
07-1-1-3	Talentontwikkeling	19.964	19.498	19.543	19.498	19.422	19.345
07-1-1-4	Passende Plek	13.577	13.979	14.318	14.318	14.318	14.318
Totaal Lasten		**50.297**	**56.175**	**55.255**	**55.431**	**55.355**	**55.278**
Saldo baten en lasten		**-37.243**	**-38.374**	**-38.762**	**-38.938**	**-38.862**	**-38.785**
Mutatie reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		2	2	2	2	2	2
Geraamd resultaat		**-37.242**	**-38.372**	**-38.761**	**-38.937**	**-38.861**	**-38.784**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.
Vanwege de nieuwe indeling Programma Onderwijs is een vergelijking tussen enerzijds 2021 en anderzijds 2022 en verder niet goed mogelijk. Extracomptabel is er wel een vergelijking te maken tussen enerzijds 2020/2021 en anderzijds 2022 en verder. De toelichting is op deze laatste vergelijking gebaseerd.

Te verklaren verschil:
Baten 2021 17,8 miljoen euro Baten 2022 en verder 16,5 miljoen euro Minder baten: 1,3 miljoen euro vanaf 2022.
Lasten 2021 56,2 miljoen euro lasten 2022 en verder 55,3 miljoen euro Minder lasten: 0,9 miljoen euro vanaf 2022.
Per saldo negatief meer lasten: 0,4 miljoen euro vanaf 2022

De specifieke uitkeringen (Rijksmiddelen) voor het gemeentelijke Onderwijsachterstandenbeleid nemen in 2022 en verder ten opzichte van 2021 af met 1,3 miljoen euro. De lasten voor het Onderwijsachterstandenbeleid zullen daarom eveneens met dit bedrag teruggeschroefd worden.

De toename van de lasten voor 'Passende Plek' hangen samen met de extra inzet voor kwetsbare jongeren/ maatregelen voortijdig schoolverlaten (VSV).

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

Omschrijving	I / S	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten					
Afname rijksbijdrage Onderwijsachterstandenbeleid	S	-1.308	-1.308	-1.308	-1.308
Overige baten		0	0	0	0
Totaal Baten		**-1.308**	**-1.308**	**-1.308**	**-1.308**

x € 1.000

Omschrijving	I / S	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten					
Afnemende lasten Onderwijsachterstandenbeleid in verband met afnemende rijksbijdrage	S	-1.308	-1.088	-1.088	-1.088
Extra inzet voor kwetsbare jongeren/ maatregelen voortijdig schoolverlaten (VSV)	S	339	339	339	339
Overige lasten	I/S	49	4	-72	-149
Saldo lasten		**-920**	**-744**	**-820**	**-897**
Saldo baten en lasten		**-389**	**-565**	**-489**	**-412**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

2. Utrecht Leert!: Voldoende goede onderwijsprofessionals

Subdoelstelling 2.1 Utrecht Leert!: Voldoende goede onderwijsprofessionals

Indicatoren subdoelstelling

Het tekort aan leraren in Nederland loopt snel op; ook in Utrecht. Wij willen dat er voldoende goede onderwijsprofessionals zijn voor alle leerlingen. Het actuele lerarentekort in het primair onderwijs in Utrecht is 5,5% (peiling 1 februari 2021). Om te kijken of we op de goede weg zijn hebben we de volgende indicatoren benoemd:

- Het % niet vervulde vacatures in het primair onderwijs
- Het % niet vervulde vacatures in het voortgezet onderwijs
- Het % niet vervulde vacatures in het middelbaar beroepsonderwijs

Voor het rapporteren op deze indicatoren maken we gebruik van de beschikbare bronnen van het ministerie van OCW. Daarnaast rapporteren we over de kwaliteit van de samenwerking en de uitgevoerde activiteiten.

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E2.1.1	Het % niet vervulde vacatures in het primair onderwijs		4,5%	4%	3%	2%	1%
E2.1.2	Het % niet vervulde vacatures in het voortgezet onderwijs		2,2%	2%	2%	1%	0%
E2.1.3	Het % niet vervulde vacatures in het middelbaar beroepsonderwijs	onbekend			onbekend		

Analyse	
Het % niet vervulde vacatures in het primair onderwijs	het percentage wordt 2 maal per jaar gemeten, op 1-2 en op 1-10. Het percentage hier genoemd is het gemiddelde van deze twee metingen.
Het % niet vervulde vacatures in het voortgezet onderwijs	Er worden door het ministerie (nog) geen cijfers gegenereerd per regio. Het is daarom op dit moment niet mogelijk om deze cijfers op te nemen.
Het % niet vervulde vacatures in het middelbaar beroepsonderwijs	Deze cijfers kunnen (nog) niet geleverd worden.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E2.1.1 Utrecht Leert!: Voldoende goede onderwijsprofessionals

Voldoende goed onderwijspersoneel is de sleutel tot goed onderwijs. In Utrecht werken alle onderwijssectoren samen om werken in het onderwijs aantrekkelijk te maken. Samen ontdekken we wat werkt, in opleidingen die interessant en uitdagend zijn en in scholen waar leraren kunnen leren en zich professioneel blijven ontwikkelen.
Het partnerschap wordt vormgegeven in een integraal programma; Utrecht Leert! 2020-2022 waarin gemeente, PO, VO, MBO en de opleidingen voor de onderwijssector samenwerken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.1.1 Aantrekken en behouden van nieuw onderwijstalent

Het aantrekken en behouden van onderwijs personeel door:
- Goed vindbare en aantrekkelijke informatie over werken in het onderwijs in Utrecht; door middel van onder andere een website, informatiebijeenkomsten, cv-checks, meeloopdagen;
- Samen met leraren onderzoeken wat maakt dat leraren graag willen werken in een grote stad als Utrecht. Wat is er nodig om een urban teacher te worden en te blijven en welke vormen van ondersteuning werken? Dit doen we met een lerarenpanel, onderzoek, en het samen met leraren ontwerpen van starterspakketten;
- Het ontwikkelen van een professionele begeleidingsstructuur voor startende leraren.

Prestatiedoelstelling
P2.1.2 Opleiden en begeleiden van zij-instromers in de school

Het opleiden en begeleiden van aankomende leraren in de school door:
- Zij-instromers samen met een ervaren leraar voor de groep te laten staan gedurende de eerste drie tot zes maanden.
- Uitbreiding van het aantal opleidingsscholen en het aantal schoolopleiders.
- Opleiden op de werkplek; waardoor aankomende leraren vanaf de eerste dag in de praktijk leren.

Prestatiedoelstelling
P2.1.3 Samen opleiden

Opleidingen en scholen doen aan samen opleiden door:
- Optimale leerroutes te ontwikkelen die aansluiten bij wat aankomende leraren nodig hebben; in nauwe afstemming tussen opleiding, stageschool en student.
- Duurzame aandacht in scholen voor de ontwikkeling en professionalisering van startende leraren, ervaren leraren, schoolopleiders en schoolleiders.
- Een pilot met het nieuwe opleiden voor een flexibeler onderwijsbevoegdhedenstelsel, waarin een brede basisbevoegdheid kan worden aangevuld met korte specialisatieroutes.

Onderwijsimpuls
Door de hoge werkdruk in het onderwijs is er vaak te weinig ruimte om medewerkers vrij te roosteren voor onderwijsontwikkeling en vernieuwing. Met de subsidie onderwijsimpuls, opgenomen in de nadere regel Onderwijs, geven we onderwijsprofessionals ruimte om onderwijs te ontwikkelen en te innoveren. De onderwijsimpuls maakt het mogelijk om onderwijsontwikkeling voor leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs op te starten of te versnellen. Daarmee draagt de onderwijsimpuls bij aan gelijke kansen, toekomstbestendig onderwijs en de ontwikkeling en het behoud van de beroepsmotivatie van goede onderwijsprofessionals.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
07-2-1-1	Aantrekken en behoud nieuw onderwijs talent	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten							
Lasten							
07-2-1-1	Aantrekken en behoud nieuw onderwijs talent	3.282	3.299	3.204	2.527	2.527	2.527
Totaal Lasten		**3.282**	**3.299**	**3.204**	**2.527**	**2.527**	**2.527**
Saldo baten en lasten		**-3.282**	**-3.299**	**-3.204**	**-2.527**	**-2.527**	**-2.527**
Mutatie reserves							
Toevoeging reserves		0	907	0	0	0	0
Onttrekking reserves		907	907	907	0	0	0
Geraamd resultaat		**-2.375**	**-3.299**	**-2.297**	**-2.527**	**-2.527**	**-2.527**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.
Vanwege de nieuwe indeling Programma Onderwijs is een vergelijking tussen enerzijds 2021 en anderzijds 2022 en verder niet goed mogelijk. Extracomptabel is er wel een vergelijking te maken tussen enerzijds 2021 en anderzijds 2022 en verder. De toelichting is op deze laatste vergelijking gebaseerd.

Aantrekken en behoud nieuw onderwijstalent
Te verklaren verschillen:
Lasten 2021 3,3 miljoen euro. Lasten 2022 3,2 miljoen euro. Lasten 2023 en verder 2,5 miljoen euro.
Onttrekking reserves 2022 0,9 miljoen euro.

Jaarlijks ontvangen we voor het programma 'Utrecht Leert!' een bijdrage van 1 miljoen euro vanuit het rijk. Het programma is gestart in het schooljaar 2019-2020 en loopt tot en met het schooljaar 2022-2023. Het rijk heeft de eerste bijdrage in september 2019 overgemaakt. Omdat in 2020 opnieuw een bijdrage is ontvangen van 1 miljoen euro zijn de niet bestede middelen van 907.000 euro voor schooljaar 2019-2020 doorgeschoven naar 2022, omdat deze pas aan het eind van het programma nodig zijn.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

Omschrijving	I / S	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Saldo baten		**0**	**0**	**0**	**0**

x € 1.000

Omschrijving	I / S	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten					
Minder lasten in verband met het vervallen van de rijksbijdrage voor Utrecht Leert!	I	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Meer lasten in verband met het doorschuiven van de rijksbijdrage voor Utrecht Leert! van 2019 naar 2022 via de reserve	I	907	-	-	-
Continuering Utrecht Leert! vanaf 2023 met gemeentelijke middelen / zonder rijksbijdrage	S	-	237	237	237
Overige lasten	S	-2	-8	-8	-8
Saldo lasten		**-95**	**-772**	**-772**	**-772**
Saldo baten en lasten		**95**	**772**	**772**	**772**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

3. Moderne en toekomstbestendige huisvesting van scholen

Subdoelstelling 3.1. Voldoende passende en duurzame huisvesting voor de Utrechtse scholen

Indicatoren subdoelstelling

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P3.1.1	Voortgang uitvoering van het MPOHV 2016-2025		46,2%	57,7%	71,2%	85,6%	91,8%
P3.1.2	Deel van de tijdelijke schoolgebouwen, dat in dit jaar wordt ingezet voor onderwijs		70,4	70,0%	36,7%	25,4%	3,9%
P3.1.3	Klantonderzoek schoolbesturen over samenwerking bij huisvesting school		-	7,0	7,5	8,0	

Analyse	
Voortgang uitvoering van het MPOHV 2016-2025	We werken toe naar het uitvoeren van 100% van de projecten in 2025
Deel van de tijdelijke schoolgebouwen, dat in dit jaar wordt ingezet voor onderwijs	Doel is het aantal tijdelijke gebouwen te verminderen
Klantonderzoek schoolbesturen over samenwerking bij huisvesting school	de eerste meting vind plaats in 2021

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E3.1.1 Een passende school, nabij huis

De gemeente streeft naar een passende school voor ieder kind, vlakbij huis. Met name in het primair onderwijs is de nabijheid van een school van groot belang. Naarmate kinderen ouder worden, kan men verder reizen naar school. De gemeente kent daarom 92 scholen voor primair onderwijs en negentien scholen voor voortgezet onderwijs. Daarnaast zijn er vijftien scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs. De gemeente heeft als taak om deze 126 scholen te voorzien van passende huisvesting. Daarvoor heeft de gemeente meer dan 200 schoolgebouwen in portefeuille.
Een passende school is een schoolgebouw dat voldoet aan het geldende Bouwbesluit en voldoende omvang heeft. De benodigde omvang van het schoolgebouw wordt bepaald op basis van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs.
Utrecht is een van de snelst groeiende steden in Nederland. Daardoor heeft de gemeente – om alle kinderen op tijd te kunnen huisvesten – in verhouding tot andere gemeenten relatief veel bouwprojecten lopen: circa 63 bouwprojecten. Nieuwbouwwijken worden voorzien van nieuwe schoolgebouwen, scholen in bestaande wijken waar sprake is van verdichting worden uitgebreid. Deze uitbreidingsvraag komt bovenop de reguliere vervangingsinvestering die een gemeente moet doen. Echter, niet het aantal bouwprojecten is leidend, maar of er voldoende passende en duurzame huisvesting is om alle leerlingen te huisvesten. In de nieuwe indicatoren wordt daarom het effect gemeten: de omvang van de beschikbare huisvesting versus de benodigde omvang van de huisvesting voor de leerlingen in onze stad. Een uitgebreide toelichting bij deze indicatoren is te vinden in de Voortgangsrapportage onderwijshuisvesting.

Effectdoelstelling
E3.1.2 Gezond en veilig naar school

De afgelopen jaren is door middel van het programma onderwijs geïnvesteerd in een gezond binnenklimaat in de Utrechtse schoolgebouwen. Vrijwel alle schoolgebouwen zijn inmiddels aangepakt. Er zijn nog een handvol schoolgebouwen bekend waar het binnenklimaat nog niet op orde is. De gemeente onderzoekt of het mogelijk is om deze schoolgebouwen binnen het programma onderwijs alsnog aan te pakken.

Effectdoelstelling
E3.1.3 Efficiënte samenwerking tussen gemeente, scholen en andere eindgebruikers

Om het grote aantal bouwprojecten te kunnen uitvoeren, werken gemeente en schoolbesturen samen. De gemeente zorgt in de meeste gevallen voor de bekostiging, het schoolbestuur voert in de meeste gevallen de bouwwerkzaamheden uit. Het is daarom van groot belang om de samenwerking te versterken en in partnerschap met elkaar de huisvesting van de Utrechtse scholen te realiseren. De gemeente en de schoolbesturen zijn met elkaar in gesprek om de samenwerking structureel te verbeteren. Het idee om structureel met elkaar op wijk- of gebiedsniveau te spreken over de benodigde huisvesting, in plaats van incidenteel op individueel schoolniveau. Daarnaast zal de gemeente jaarlijks een klantonderzoek uitvoeren om te verkennen hoe de gemeente in de samenwerking wordt ervaren. Dit klantonderzoek wordt ook verwerkt in een indicator.
De gemeenteraad heeft in de eerste helft van 2021 beleid vastgesteld voor de huisvesting van Utrechtse kindcentra (UK). Voor 2022 zijn 6 aanvragen gedaan voor het huisvesten van een kindpartner: 3 voor kinderopvang en drie voor voorschoolse educatie. Het gaat om de locaties Leeuwesteyn, Willibrordschool, de Wereldwijzer, de Boemerang, de Kleine Vliegenier en Lef. Alle aanvragen zijn verwerkt en opgenomen in deze programmabegroting. Na een besluit van de gemeenteraad over de Programmabegroting kan het college de scholen budget toekennen aan de genoemde scholen.

Effectdoelstelling
E3.1.4 Duurzame schoolgebouwen

In het programma Onderwijs wordt ingezet op het verduurzamen van het onderwijsvastgoed. Nieuwe schoolgebouwen en schoolgebouwen die gerenoveerd worden, hebben geen aardgasaansluiting meer. Er wordt gekozen voor alternatieve, duurzame energieopwekking en we streven (samen met de schoolbesturen) naar energieneutrale schoolgebouwen. Ook worden steeds meer daken (inmiddels 25%) ingezet voor energieopwekking ten behoeve van de school, vaak door middel van zonnepanelen.

Voor verduurzaming van bestaande schoolgebouwen zijn de eigenaren aan zet. Dat zijn in de meeste gevallen de schoolbesturen. We wijzen de besturen op hun verantwoordelijkheid en ondersteunen hen in de zoektocht naar verduurzamingsmethodes en subsidies. De gemeente heeft geen extra budget beschikbaar om deze bestaande schoolgebouwen te verduurzamen. De gemeente ontvangt daarvoor onvoldoende middelen van de Rijksoverheid. We brengen dit, samen met de andere G4-steden, onder de aandacht bij de Rijksoverheid. De gebouwen waar de gemeente eigenaar is, worden door de gemeente verduurzaamd.

Voor verduurzaming kijken we niet alleen naar de gebouwen maar ook naar de schoolpleinen. We ondersteunen schoolbesturen die hun schoolplein klimaatadaptief willen maken. In 2022 kunnen we tien schoolpleinen aanpakken.

Om te kijken of we op de goede weg zijn hebben we de volgende indicatoren benoemd:
- Aantal wijken met voldoende schoolgebouwen voor primair onderwijs (112,5% of meer)
- Aantal wijken met voldoende schoolgebouwen voor voortgezet onderwijs (112,5% of meer)
- Schoolgebouwen zonder aardgasaansluiting
- Schooldaken met zonnepanelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P3.1.1 Voldoende en optimaal gespreide huisvesting van scholen

Voldoende en optimaal gespreide huisvesting van scholen
De gemeente verwacht in 2022 de oplevering van 21 bouwprojecten om de huisvesting van honderden leerlingen mogelijk te maken (zeven nieuwbouw, negen renovatie, twee tijdelijke locaties en drie uitbreidingen). Bij de realisatie van deze bouwprojecten wordt altijd gekeken naar voldoende omvang en spreiding. Voldoende omvang van de schoolgebouwen en de gymzalen in de wijk. Voldoende spreiding om er voor te zorgen dat ieder kind naar een passende school nabij huis kan gaan. Daarom wordt binnen het programma onderwijs in iedere nieuwbouwwijk met voldoende omvang een nieuwe basisschool gerealiseerd. Op basis van de stadsbrede spreiding wordt ook gekeken of het toevoegen van een school voor voortgezet onderwijs zinvol is in een nieuwe wijk.
Corona
Corona heeft invloed op de planning van diverse bouwprojecten. Bouwprojecten zijn mensenwerk. Sommige projecten kennen een goede voortgang, bij andere projecten is sprake van discussie of grote druk. Juist projecten waar al druk op staat, blijken nog complexer wanneer fysieke ontmoeting van het projectteam of de stuurgroep niet mogelijk is. Het is lastig om de gevolgen kwantitatief uit te drukken.

Prestatiedoelstelling
P3.1.2 Mens- en milieubewust bouwen aan de huisvesting van scholen die bijdraagt aan gezonder stedelijk leven

In het programma Onderwijs worden de gymzalen ten behoeve van bewegingsonderwijs gerealiseerd. Veel van deze gymzalen worden ook ingezet voor de doelstellingen van het programma sport. Tot en met 2025 worden circa vijftien nieuwe gymzalen gerealiseerd en enkele gymzalen vervangen of gerenoveerd. Daarnaast worden negen gymzalen gecombineerd tot drie sporthallen om buiten schooltijd in te zetten voor de Utrechtse sportclubs.

Corona
De gemeente zet zich in voor een gezond binnenklimaat in schoolgebouwen. Door het coronavirus is de urgentie daarvoor verder toegenomen. De gemeente voert regie op de subsidieaanvragen, de verantwoordelijkheid voor uitvoering en verantwoording ligt bij de eigenaar van het gebouw. De Rijksoverheid heeft subsidie toegekend voor negentien scholen (ruim 3 miljoen euro). Deze subsidie wordt doorgeschoven naar het schoolbestuur voor locaties waar het schoolbestuur eigenaar is. Voor de locaties waar de gemeente eigenaar is, voert de gemeente de aanpassingen uit.

Prestatiedoelstelling
P3.1.3 Beheren en exploiteren van de huisvesting van scholen naar tevredenheid van de scholen en andere eindgebruikers

Zoals bij de effecten al toegelicht, is de samenwerking tussen de gemeente en de schoolbesturen essentieel voor de realisatie van onderwijsvastgoed in de gemeente. Vanaf begin 2022 zullen de schoolbesturen worden gevraagd mee te werken aan een klantonderzoek. Het klantonderzoek voor onderwijshuisvesting zal op een vergelijkbare manier worden uitgevoerd als het klantonderzoek bij het programma Utrechts vastgoed.
In 2019 en 2020 was nog driekwart van de bouwprojecten vertraagd. De gemeente en de schoolbesturen voeren daarom sinds 2020 overleg met elkaar om een haalbare planning voor alle bouwprojecten te realiseren. Met schoolbesturen worden afspraken gemaakt over het tijdstip van het aanvragen van een voorziening, zodat een voorziening niet te vroeg wordt aangevraagd en budget op de plank blijft liggen. De financiële planning van het Meerjarenperspectief onderwijshuisvesting 2016-2025 (MPOHV) wordt jaarlijks aan deze afspraken aangepast en gelijktijdig met de Programmabegroting geactualiseerd.

Corona
Zie prestatiedoelstelling 3.1.1 en 3.1.2.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
07-3-1-1	Voldoende & optimaal gespreide huisvesting	2.066	2.089	2.089	2.676	2.676	2.676
Totaal Baten		**2.066**	**2.089**	**2.089**	**2.676**	**2.676**	**2.676**
Lasten							
07-3-1-1	Voldoende & optimaal gespreide huisvesting	45.272	47.396	45.458	48.041	48.960	49.260
Totaal Lasten		**45.272**	**47.396**	**45.458**	**48.041**	**48.960**	**49.260**
Saldo baten en lasten		**-43.206**	**-45.307**	**-43.369**	**-45.365**	**-46.284**	**-46.584**
Mutatie reserves							
Toevoeging reserves		7.800	279	0	0	0	0
Onttrekking reserves		11.350	5.884	2.598	2.598	2.598	2.598
Geraamd resultaat		**-39.656**	**-39.702**	**-40.772**	**-42.768**	**-43.687**	**-43.987**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Voldoende & optimaal gespreide huisvesting
Het totaal baten is in 2022 gelijk aan 2021.

Het totaal lasten daalt in 2022 met 1,938 miljoen euro:

- 2,521 miljoen euro lagere kosten voor schoolbesturen, huren en huisvestingsprogramma. Dit komt vooral door hogere kosten voor schoolbesturen, huren en huisvestingsprogramma in 2021. Hier staat in 2021 een onttrekking uit de reserve tegenover. Het huisvestingsprogramma 2022 leidt, zodra bekend, mogelijk ook tot hogere kosten in 2022, waar dan in 2022 ook een onttrekking uit de reserve voor wordt ingepland.
- 0,225 miljoen euro hogere kosten als gevolg van aanvullend budget voor afschrijvingskosten en rentelasten bij activering van investeringen.
- 0,178 miljoen euro hogere kosten voor personeelslasten.
- 0,180 miljoen euro hogere kosten voor voorschoolse educatie als gevolg van een lagere verwachte interne verrekening met MO.

Mutaties reserves

In 2021 is sprake van een onttrekking uit de reserve van 5,884 miljoen euro:
1,843 miljoen euro onttrekking uit de reserve Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting. Deze onttrekking dient ter dekking van het programma Onderwijshuisvesting.

- 0,279 miljoen euro onttrekking uit de reserve Masterplan primair onderwijs. Dit betreft een overheveling van de reserve Masterplan primair onderwijs naar de reserve Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting. Het Masterplan primair onderwijs is de voorloper van het Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting. Aangezien beide reserves hetzelfde doel dienen, komt de reserve Masterplan primair onderwijs te vervallen.
- 1,166 miljoen euro onttrekking uit de vaste activa reserve. Op 8 december 2020 heeft de Raad ingestemd met het programma en overzicht voorzieningen huisvesting onderwijs 2021. Hierin werd voorgesteld om middelen in de vaste activa reserve in te zetten voor exploitatie uitgaven vanwege het vervallen van een aantal investeringsprojecten.
- 2,598 miljoen euro onttrekking uit de vaste activa reserve ter dekking van afschrijvingskosten.

In 2021 is sprake van een dotatie aan de reserve van 0,279 miljoen euro:

- Dit betreft een overheveling van de reserve Masterplan primair onderwijs naar de reserve Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting. Met deze overheveling komt de reserve Masterplan primair onderwijs in 2021 te vervallen.

In 2022 is vooralsnog alleen de onttrekking uit de vaste activa reserve gepland ter dekking van afschrijvingskosten.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

Omschrijving	I / S	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten					
Loon- en prijscompensatie	S	0	587	587	587
Totaal Baten			**587**	**587**	**587**
Lasten					
Stelpost kapitaallasten	S	225	3.113	4.532	5.332
Betaling schoolbesturen	S	-1.963	-3.087	-3.587	-4.087
Huren	S	-963	-963	-963	-963
Onderhoud	S	-	563	563	563
Lonen	S	178	178	178	178
Voorschoolse Educatie	S	180	180	180	180
Loon- en prijscompensatie	S	405	661	661	661
Totaal Lasten		**-1.938**	**645**	**1.564**	**1.864**
Saldo baten en lasten		**1.938**	**-58**	**-977**	**-1.277**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

4. Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt: Een sluitende en duurzame overgang naar werk voor iedereen tot 23 jaar

Subdoelstelling 4.1 Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt: Een sluitende en duurzame overgang naar werk voor iedereen tot 23 jaar

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E4.1.1	Aantal jongeren (met een startkwalificatie) met een baan 3 maanden na afstuderen		onbekend		onbekend	onbekend	onbekend
E4.1.2	Aantal jongeren (met een startkwalificatie) met een baan 1 jaar na afstuderen		onbekend		onbekend	onbekend	onbekend
E4.1.3	Aantal jongeren (zonder startkwalificatie) met een baan 3 maanden na afronden of stopzetten studie		onbekend		onbekend	onbekend	onbekend
E4.1.4	Aantal jongeren (zonder startkwalificatie) met een baan 1 jaar na afronden of stopzetten studie		onbekend		onbekend	onbekend	onbekend

Analyse	
Aantal jongeren (met een startkwalificatie) met een baan 3 maanden na afstuderen	Door te meten hoeveel jongeren binnen drie maanden na afstuderen een baan hebben, krijgen we inzicht in de passendheid van de opleiding en de vraag op de arbeidsmarkt.
Aantal jongeren (met een startkwalificatie) met een baan 1 jaar na afstuderen	We meten het hebben van een baan 3 maanden en een jaar na afstuderen. De verwachting is dat na een jaar meer jongeren een baan hebben dan na 3 maanden.
Aantal jongeren (zonder startkwalificatie) met een baan 3 maanden na afronden of stopzetten studie	In een vragende arbeidsmarkt kunnen jongeren zonder startkwalificatie ook een baan vinden.
Aantal jongeren (zonder startkwalificatie) met een baan 1 jaar na afronden of stopzetten studie	ook voor jongeren zonder startkwalificatie meten we twee keer: na drie maanden en na een jaar.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E4.1.1 Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt: Een sluitende en duurzame overgang naar werk voor iedereen tot 23 jaar

Onderwijs en werk vormen de basis voor de ontwikkeling en ontplooiing van ieder mens. In de leeftijd van 12 tot 23 jaar speelt het voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs een belangrijke rol in verbetering van kansen op optimale deelname aan de samenleving. Het streven is dat zoveel mogelijk

jongeren een startkwalificatie behalen en doorstromen naar een baan die past bij hun mogelijkheden en talenten.

Daarbij willen we een goede aansluiting tussen bedrijfsleven en onderwijsinstellingen stimuleren zodat we samen aan toekomstbestendige beroepsbevolking en duurzame arbeidsplekken bouwen. Vanuit de opgave werken we hiermee aan het verkleinen van de mismatch met de beroepsbevolking (kwantitatief en kwalitatief) in verschillende sectoren.

Om te kijken of we op de goede weg zijn hebben we de volgende indicatoren benoemd:

- Aantal jongeren (met een startkwalificatie) met een baan drie maanden na afstuderen
- Aantal jongeren (met een startkwalificatie) met een baan één jaar na afstuderen
- Aantal jongeren (zonder startkwalificatie) met een baan drie maanden na afronden of stopzetten studie
- Aantal jongeren (zonder startkwalificatie) met een baan één jaar na afronden of stopzetten studie.

Voor het rapporteren op deze indicatoren maken we gebruik van de beschikbare bronnen van het CBS.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P4.1.1 Verkleinen van de mismatch tussen onderwijs en arbeidsmarkt

Om deze doelstelling te bereiken zetten we in op:

Het versterken van de aansluiting tussen onderwijs en de regionale arbeidsmarkt
Onderdeel van het regionale programma voortijdig schoolverlaten 2020-2024 is de lijn 'Klaar voor Werk'. Vanuit deze lijn bereiden wij jongeren in het onderwijs voor om succesvol en duurzaam de arbeidsmarkt te betreden. Jongeren voor wie een startkwalificatie niet (direct) haalbaar is, hebben specifiek onze aandacht. Bijvoorbeeld voormalig voortijdig schoolverlaters en mbo-2, 3 en vier studenten die extra ondersteuning nodig hebben.

Jongeren in het praktijkonderwijs, in een entree opleiding en soms ook in het speciaal onderwijs leren vaak beter in de praktijk. In schooljaar 2021-2022 starten twee eerste TOP Academies bij UMC en Universiteit Utrecht waar de praktijkonderwijsleerlingen opgeleid worden op de werkvloer. In 2022 zetten we in op uitbreiding van het aantal TOP Academies in de RMC-regio. Voor de entree-studenten wordt vanuit het regionaal investeringsfonds door de mbo's praktijkleren ingericht.

De regionale aanpak voortijdig schoolverlaten en de Utrechtse Werktafel van de arbeidsmarktregio hebben de krachten gebundeld. De gezamenlijke opdracht is om jongeren met een ondersteuningsbehoefte vroegtijdig in beeld te hebben voor ze de overgang maken van onderwijs naar de arbeidsmarkt. De regionale aanpak voortijdig schoolverlaten en de Utrechtse Werktafel spannen zich samen in voor een goede en duurzame overgang naar werk en leveren waar mogelijk ondersteuning.

Binnen de opgave Werk voor iedereen werken wij intensief aan een goede samenwerking tussen onderwijs en de sectoren waar tekorten zijn op de arbeidsmarkt: onderwijs, zorg, ict, bouw en techniek. Samen met het onderwijs zorgen we voor een passend onderwijsaanbod en stimuleren we kinderen en jongeren te kiezen voor een opleiding in deze sectoren. Daarbij leggen we verbindingen met de Utrechtse Onderwijs Agenda en met het Mbo Uitvoeringsplan. Zie ook het programma Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen.

Prestatiedoelstelling
P4.1.2 Voldoende stage- en leerwerkplekken

Het bieden van een podium aan het mbo
In 2022 werken we onverminderd door aan het verwezenlijken van de doelstellingen uit het 'Uitvoeringsplan Sterk Utrechts mbo 2020-2022' . Om het belang van het mbo te benadrukken plaatst de gemeente Utrecht het mbo in de schijnwerpers.

In 2022 is extra inzet voor het mbo van groot belang. Mbo-studenten zijn erg gebaat bij praktisch onderwijs dat voor een deel niet door is gegaan tijdens de coronacrisis. Mbo-studenten ondervinden mede hierdoor nog altijd problemen bij het vinden van stageplekken. Met de uitvoering van het actieplan stagetekorten werken we samen met de mbo's, het SBB en werkgevers aan oplossingen om de stagetekorten terug te dringen. Met de website www.stagekansutrecht.nl hebben we hiervoor blijvend aandacht en met voortzetting van de 'nadere regel subsidie stimuleren begeleiding bij stages en leerbanen MBO' ondersteunen we werkgevers om meer stageplekken aan te bieden.

Ook in 2022 laten we de stad door middel van een mbo-campagne kennismaken met het mbo talent en de waarde van de mbo-opgeleide professionals voor een sterke Utrechtse economie. Met een gerichte campagne maken we zichtbaar wat de mbo'ers bijdragen aan de stad. Daarnaast onderzoeken we samen met de mbo's hoe studenten een bijdrage kunnen blijven leveren aan evenementen die door de gemeente georganiseerd worden, zoals de Vuelta en 900 jaar Utrecht. Ook zal de finale van de World Skills in 2022 plaatsvinden in Utrecht.

In navolging van het onderzoek naar stagediscriminatie onder mbo-studenten, wat ons een objectief beeld van de aard en omvang van stagediscriminatie in het mbo heeft gegeven, geven we in 2022 verder uitvoering aan het thema gelijke behandeling op de arbeidsmarkt door met de concrete aanbevelingen uit dit onderzoek aan de slag te gaan.

Prestatiedoelstelling
P4.1.3 Aanbod voor praktijkleren

Met de uitvoering van Sterk Utrecht mbo dragen we samen met mbo's bij aan de sectoren zorg, bouw, techniek en ICT door invulling aan een betere aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt te geven. Hierbij nemen we ook de creatieve sector als cross-over mee. Er worden nieuwe opleidingen verkend, gecombineerde leerroutes worden in beeld gebracht en keuzedelen voor het verbreden of verdiepen van vakken en opleidingen zullen worden samengesteld. Daarnaast versterken we de samenwerking met het bedrijfsleven op het gebied van innovatie, kennisuitwisseling en praktijkleren.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
07-4-1-1	Verkleinen mismatch onderwijs en arbeidsmarkt	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten							
Lasten							
07-4-1-1	Verkleinen mismatch onderwijs en arbeidsmarkt	944	981	1.024	390	124	124
Totaal Lasten		**944**	**981**	**1.024**	**390**	**124**	**124**
Saldo baten en lasten		**-944**	**-981**	**-1.024**	**-390**	**-124**	**-124**
Mutatie reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		0	130	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-944**	**-851**	**-1.024**	**-390**	**-124**	**-124**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Verkleinen mismatch onderwijs en arbeidsmarkt
Vanwege de nieuwe indeling Programma Onderwijs is een vergelijking tussen enerzijds 2021 en anderzijds 2022 en verder niet goed mogelijk. Extracomptabel is er wel een vergelijking te maken tussen enerzijds 2021 en anderzijds 2022 en verder. De toelichting is op deze laatste vergelijking gebaseerd.

In de programmabegroting 2020 is 2,85 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de realisatie het MBO actieplan voor de periode 2020-2022. Dat wil zeggen 0,950 miljoen euro per jaar.
Er is gedurende de uitvoering van het plan voor gekozen om de subsidierondes gelijk te trekken met de schooljaren van de MBO's. Zo sluit de subsidieperiode goed aan op de planning van de MBO-instellingen. Vandaar dat er sprake is van een overloop tot en met augustus 2023. Vanwege Corona vindt er eveneens een verschuiving plaats van inzet van middelen naar latere jaren.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

Omschrijving	I / S	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Saldo baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Verschuiving van inzet van middelen voor het MBO Actieplan naar latere jaren. MBO Actieplan loopt tot einde schooljaar 2022-2023.	I	37	-597	-863	-863
Overige lasten	S	6	6	6	6
Saldo lasten		**42**	**-591**	**-858**	**-858**
Saldo baten en lasten		**-42**	**591**	**858**	**858**

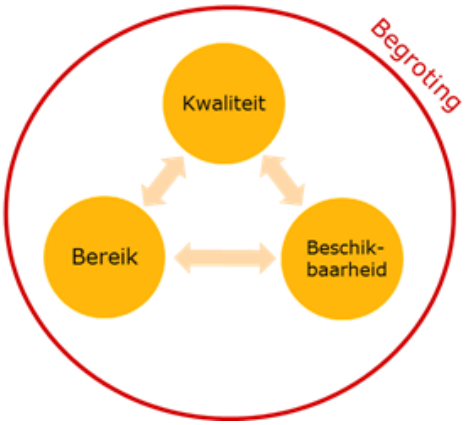
Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen

Ondersteuning op maat

Algemene programmadoelstelling

Het programma Ondersteuning op Maat richt zich op de uitvoering van de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de opvang, begeleiding en integratie van vluchtelingen. De belangrijkste opgave van het programma Ondersteuning op Maat is ervoor te zorgen dat alle inwoners van Utrecht, ongeacht leeftijd, achtergrond, kwetsbaarheid of soort problematiek, de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben en die aansluit op hun leefwereld. Benodigde hulp en ondersteuning worden daarom dichtbij huis georganiseerd en zijn flexibel en snel beschikbaar.

We werken hierbij aan de volgende hoofddoelstellingen:

- Kinderen in de stad groeien gezond en veilig op en kunnen zich daarbij maximaal ontwikkelen en ontplooien.
- In Utrecht kan iedereen meedoen en als inwoners het niet zelfstandig kunnen, krijgen zij daarbij de zorg en ondersteuning dichtbij en op maat.

In dit programma volgen wij de lijn van de Utrechtse manier van sturen en verantwoorden en de opgaven van de stad, en hebben de omslag gemaakt van uitvoeren van puur wettelijke taken naar opgavegericht werken. We willen daarmee antwoord geven op de vraag 'doen we de goede dingen?' Om die reden vindt u in dit programma geen prestatie- en effectindicatoren, maar geven wij inzicht in de stelselindicatoren: bereik, beschikbaarheid en kwaliteit. We streven naar een balans tussen deze drie stelselindicatoren binnen het beschikbare budget. Deze worden bij de twee hoofddoelstellingen verder toegelicht. Wij maken hiermee een eerste slag om de aanbevelingen uit de raadstoets op de Verantwoording 2020 in deze programmabegroting te verwerken.

Om de ambities van het programma Ondersteuning op Maat te verwezenlijken is meer nodig dan alleen de activiteiten beschreven in dit programma. Ook de inzet vanuit andere programma's, zoals Samenleven en Sport (en de inzet sociale basis (jeugd) en kinderrechten), Volksgezondheid, Onderwijs, Ruimtelijke ontwikkeling en Wonen, Werk en Inkomen) en Veiligheid, dragen bij aan het realiseren van deze ambities. Tegelijkertijd draagt de inzet die wordt genoemd in het programma Ondersteuning op Maat bij aan het realiseren van doelstellingen van andere programma's, zoals op het gebied van werk en inkomen, veiligheid en preventie(infrastructuur).

Kinderen in de stad groeien gezond en veilig op en kunnen zich daarbij maximaal ontwikkelen en ontplooien
Om dit te realiseren zetten we in op een sterke sociale basis in de buurt en zorg dichtbij en op maat. We houden koers op deze ambitie aan de hand van de leidende principes. We willen onder andere dat het zorglandschap eenvoudiger wordt, er ruimte is voor de professionals, lagere administratieve lasten en zorg en begeleiding dicht bij gezinnen. De wijze waarop onze partners en wij werken draagt hieraan bij. We hebben belangrijke stappen gezet en zetten onze aanpak in 2022 voort.
Tegelijkertijd zijn er nu concrete knelpunten waar we in Utrecht tegen aanlopen: het tijdig kunnen bieden van hulp staat onder druk (zie Raadsbrief Diverse toezeggingen 'jeugdhulp in coronatijd en daarna) we zien een groei van complexe (uitgestelde) zorgvragen die samenhangen met de effecten van de corona maatregelen (zie Raadsbrief Effecten corona Jeugd-Wmo en voortgang versneld vernieuwen), langere trajectduur en beperkte door-en uitstroom (zie stelselindicatoren) In Utrecht en de rest van Nederland neemt de druk op de jeugdhulp toe en is de arbeidsmarkt krap. We hebben te maken met een complex maatschappelijk vraagstuk waarbij we de komende jaren steviger moeten inzetten op de transformatie van jeugdhulp. Dit gaan we doen door in 2022:

- tijdig passende hulp te bieden (terugdringen wachttijden die in sommige wijken hoger is dan we willen en hebben afgesproken met de partners);
- meer domeinoverstijgend te kijken naar jeugdhulpvragen en in te zetten op kansrijke oplossingen in andere domeinen (wonen, schulden, onderwijs);
- vergroten van de veerkracht van jeugdigen en gezinnen en meer normaliseren, (bijvoorbeeld door het voeren van het maatschappelijk debat);
- de beweging van maatwerk en collectieve oplossingen te versterken;
- de beweging Wel thuis: kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien;
- vergroten van de inzet van gezinswerkers op huisartsenpraktijken;
- versterken van de kernpartneraanpak (JGZ, leerplicht, swv passend onderwijs en buurtteam) op school en de samenwerking met de sociale basis (zoals jongerenwerk en sport) en huisartsen;
- vereenvoudiging van de jeugdbeschermingsketen.

Deze staan met voorbeelden nader uitgewerkt onder de prestatiedoelstellingen.

Er is landelijk nog geen structurele zekerheid over voldoende financiering voor uitvoering van de jeugdwet. In juni 2021 heeft het rijk bekend gemaakt om, naar aanleiding van de uitspraak van de arbitragecommissie, landelijk incidenteel 1,3 miljard extra beschikbaar te stellen voor Jeugd in 2022 (Raadsbrief meicirculaire 2021 en andere financiële ontwikkelingen). Dit budget wordt ingezet op de urgente knelpunten en de opdracht van het rijk die hoort bij de hervormingsagenda die door Rijk en gemeenten opgesteld gaan worden.

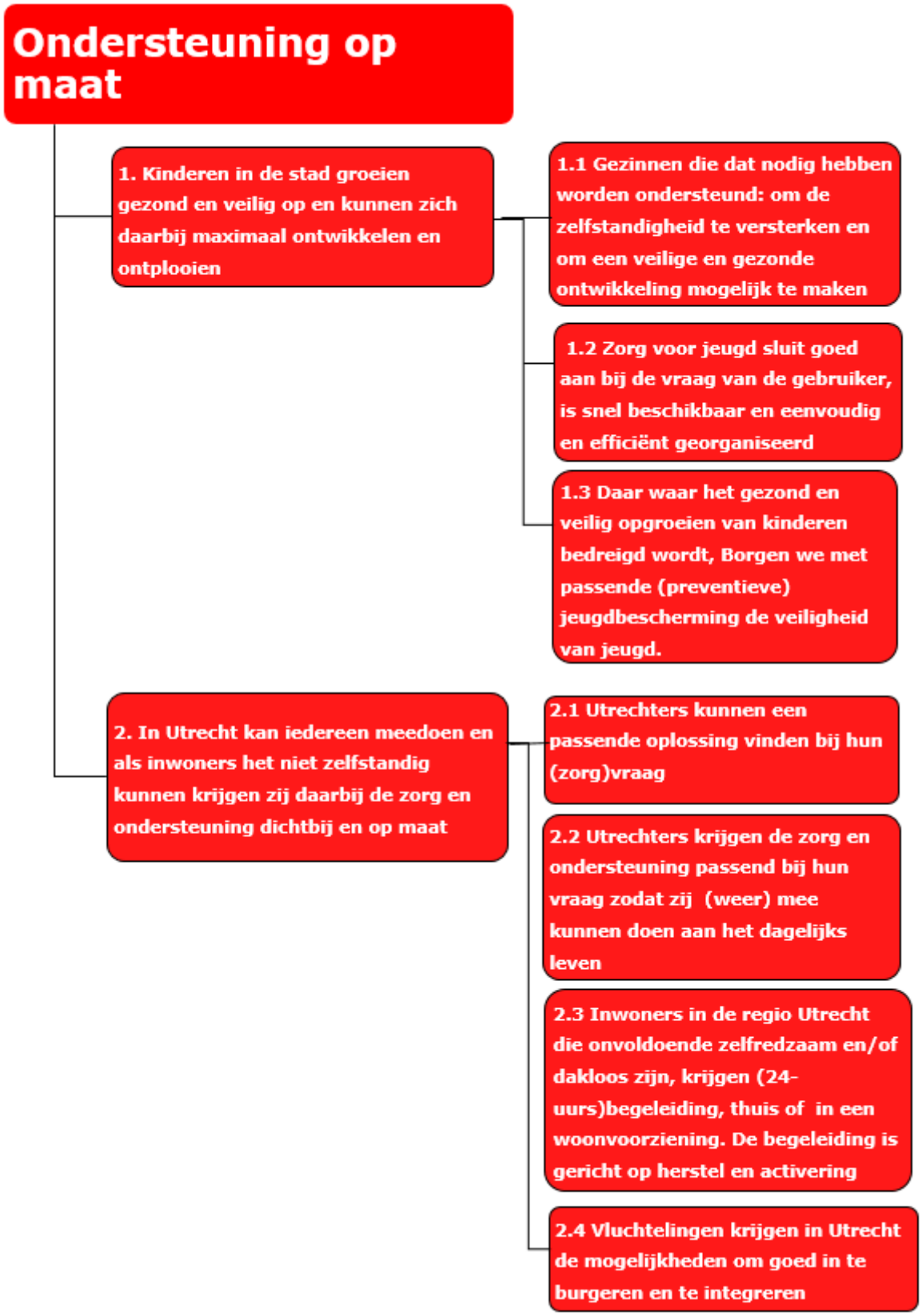
In Utrecht kan iedereen meedoen en als inwoners het niet zelfstandig kunnen krijgen zij daarbij de zorg en ondersteuning dichtbij en op maat

Hoewel het met de meeste inwoners van Utrecht goed gaat, is er nog een groot aantal inwoners dat zorg en ondersteuning nodig heeft om mee te kunnen doen. Met de toenemende vergrijzing, de gevolgen van de corona en de coronamaatregelen, de beweging van wonen in een instelling naar wonen met ondersteuning in een thuissituatie en de groei van de stad, zal het aantal mensen dat een beroep doet op hulp en ondersteuning groeien. In deze opgaven gaan wij uit van onze leidende principes en werken we naar meer samenhangende hulp en ondersteuning, dichtbij huis, die aansluit op wat inwoners zelf kunnen en nodig hebben. Voor 2022 zijn de belangrijkste speerpunten:

- De buurtteams geven in 2022 prioriteit aan het thema bestaanszekerheid en de ondersteuning van inwoners met financiële problemen.
- In 2022 wordt een tussentijdse evaluatie uitgevoerd van inzet vanuit de buurtteamorganisaties, U-Centraal en Dock.
- In 2022 organiseren met de per 1 januari nieuw gecontracteerde aanbieders van Hulp bij Huishouden een zo soepele mogelijke overgang voor inwoners naar eventuele nieuwe aanbieders.
- We werken aan vernieuwing van het vervoerssysteem in een programma met provincie en regiogemeenten. Daarbinnen willen we zorgen voor een goede aansluiting tussen doelgroepenvervoer en (aanvullend) openbaar vervoer.
- In 2022 bereiden we ons met de U16 voor op de decentralisatie van Beschermd Wonen naar alle gemeenten in de regio.
- Deze decentralisatie betekent ook een verandering in de Toegang tot Beschermd Wonen. Deze gaan we zo dicht mogelijk bij onze inwoners in de U16 organiseren; in regiogemeenten bij de lokale teams en in Utrecht bij de buurtteams.
- Op 1 januari 2022 gaat de Wet Inburgering in, waardoor de gemeente weer regie heeft op het inburgeringstraject van nieuwkomers.

We zien, net als in veel andere gemeenten, dat de vraag naar hulp en ondersteuning blijft toenemen, en dat de vraag oproept of dit in de toekomst wel houdbaar en betaalbaar blijft. Het is dan ook positief dat tussen de Rijk en de VNG is afgesproken om een toekomsttraject Wmo te starten. Na een analyse van de lange termijn (15-20 jaar) ontwikkelingen in de Wmo 2015 die zijn te verwachten op basis van demografische en maatschappelijke ontwikkelingen, zullen Rijk en VNG in gesprek wat dit betekent aan keuzes op de langere termijn. We zullen dit traject vanuit Utrecht nauwlettend volgen en onze kennis en ervaringen inbrengen.

Doelenboom

Ondersteuning op maat
1. Kinderen in de stad groeien gezond en veilig op en kunnen zich daarbij maximaal ontwikkelen en ontplooien
1.1 Gezinnen die dat nodig hebben worden ondersteund: om de zelfstandigheid te versterken en om een veilige en gezonde ontwikkeling mogelijk te maken
1.2 Zorg voor jeugd sluit goed aan bij de vraag van de gebruiker, is snel beschikbaar en eenvoudig en efficiënt georganiseerd
1.3 Daar waar het gezond en veilig opgroeien van kinderen bedreigd wordt, Borgen we met passende (preventieve) jeugdbescherming de veiligheid van jeugd.
2. In Utrecht kan iedereen meedoen en als inwoners het niet zelfstandig kunnen krijgen zij daarbij de zorg en ondersteuning dichtbij en op maat
2.1 Utrechters kunnen een passende oplossing vinden bij hun (zorg)vraag
2.2 Utrechters krijgen de zorg en ondersteuning passend bij hun vraag zodat zij (weer) mee kunnen doen aan het dagelijks leven
2.3 Inwoners in de regio Utrecht die onvoldoende zelfredzaam en/of dakloos zijn, krijgen (24-uurs)begeleiding, thuis of in een woonvoorziening. De begeleiding is gericht op herstel en activering
2.4 Vluchtelingen krijgen in Utrecht de mogelijkheden om goed in te burgeren en te integreren

Grafiek lasten en baten

Investeringen

Geen investeringen.

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen.

Indicator	Eenheid	Bron	2017	2018	2019	2020
Cliënten met een maatwerk-arrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	Gemeentelijke monitor sociaal domein	510	520	530	530

Indicator	Eenheid	Bron	2017	2018	2019	2020
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	1%	1%	1%	Gegevens niet beschikbaar
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	8%	8%	7%	Gegevens niet beschikbaar
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	12,7%	12,8%	13,8%	12,8%
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	0,9%	0,8%	0,8%	0,7%
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%

*cijfers 2020 zijn voorlopige cijfers.

De gegevens uit deze tabel komen van de website Cijfers per gemeente

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:

- Nadere regel Versneld Vernieuwen
- Utrechtse aanpak in het sociaal domein
- Strategie contracteren aanvullende jeugdhulp vanaf 2020
- Strategie contracteren aanvullende zorg Wmo vanaf 2020
- Nota van uitgangspunten Jongerenwerk Utrecht 2020-2026
- Nota van uitgangspunten buurtteams 2019-2024
- Nota van Uitgangspunten Informatievoorziening Advies en Onafhankelijke Clientondersteuning 2019 - 2024
- Plan van Aanpak Buurtpact
- Plan van Aanpak Langer zelfstandig thuis wonen
- Regionale koers maatschappelijke opvang en beschermd wonen U16
- Plan van aanpak huisvesting en ondersteuning kwetsbare doelgroepen
- Convenant Landelijke Toegankelijkheid Maatschappelijke Opvang
- Toekomst van de daklozenopvang Utrecht
- Utrechtse aanpak vooruitlopend op nieuw stelsel inburgering
- Visie toekomst Hulp bij Huishouden in Utrecht
- Nadere regel Versneld Vernieuwen
- Utrechtse aanpak in het sociaal domein
- Regiovisie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling
- Financieel besluit jeugdhulp gemeente Utrecht 2021
- Verordening jeugdhulp gemeente Utrecht 2020
- Nadere regel verordening Jeugdhulp 2021 gemeente Utrecht
- Nadere regel (inclusief financieel besluit) Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2021

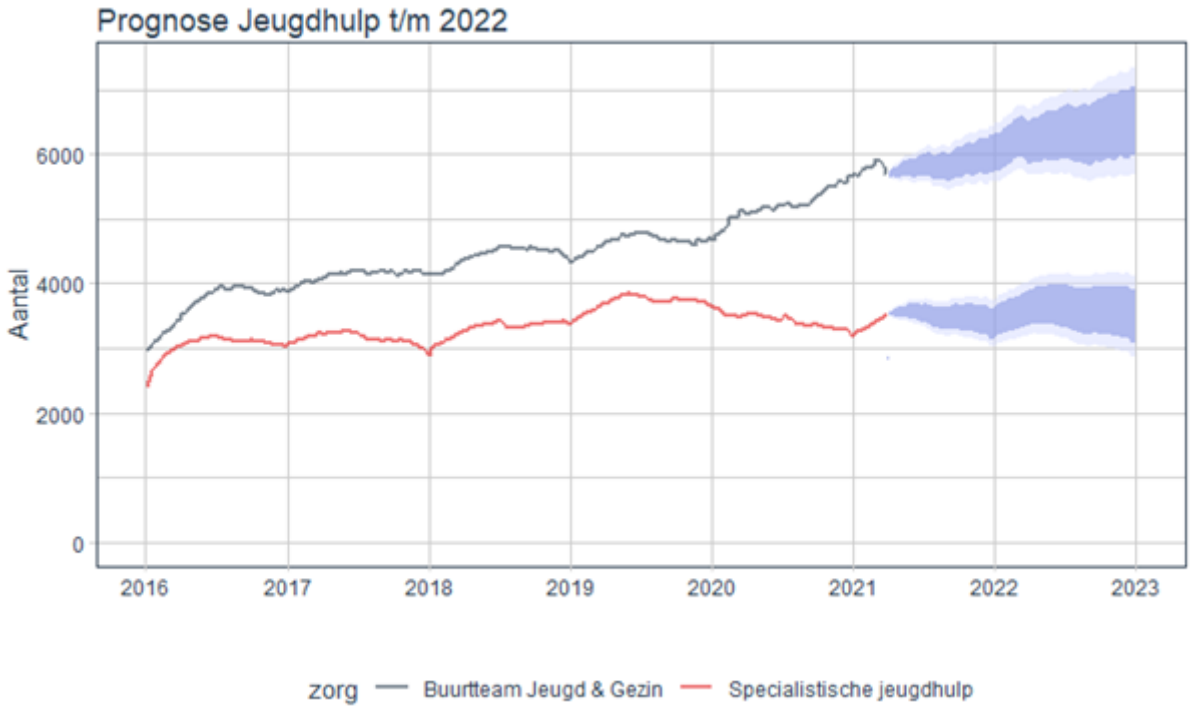
Voor actueel overzicht van Wmo-documenten zie deze webpagina, voor zorg voor jeugd zie deze webpagina.

1. Kinderen in de stad groeien gezond en veilig op en kunnen zich daarbij maximaal ontwikkelen en ontplooien

Indicatoren Jeugd

Vanuit het Utrechts model van sturen en verantwoorden, monitoren en sturen wij kortcyclisch de ontwikkeling en de effecten van het beleid aan de hand van data van de stelselindicatoren bereik, beschikbaarheid en kwaliteit. Dit doen wij in gesprekken met de buurtteams, KOOS en Spoor030, de huisartsen, het onderwijs, de sociale basis en andere partners.

Bereik
Het is moeilijk vooraf in te schatten wat in 2022 exact de effecten van enerzijds de coronamaatregelen en anderzijds de extra inzet op het tijdig bieden van passende hulp en de inzet op de transformatie zijn, op de ontwikkeling van de vraag naar jeugdhulp. Onderstaand overzicht biedt een doorkijkje naar de verwachte ontwikkelingen op het bereik van de buurtteams jeugd en gezin en de specialistische jeugdhulp. Deze prognose is gebaseerd op het verleden (statistische bewerking) en wordt steeds verrijkt met kwantitatieve en kwalitatieve data (bijvoorbeeld uit gesprekken met professionals). De prognose stellen wij ook bij op basis van recente gegevens en kwalitatieve informatie.

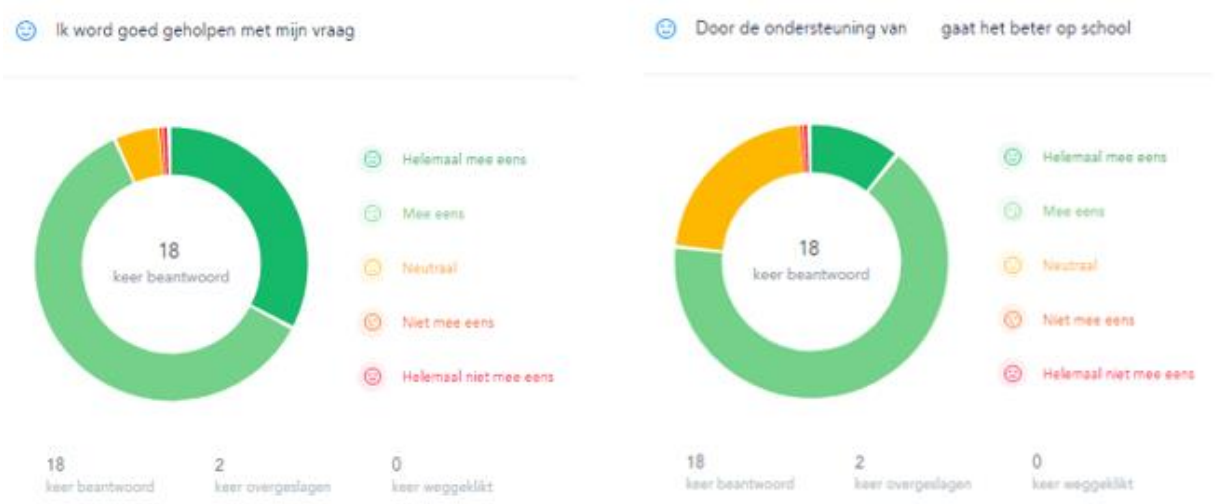
De effecten van corona op de jeugdhulp zijn meerjarig. We zien dat de uitstroom achterblijft bij de aanvullende zorg en het buurtteam. Dit wordt onder andere veroorzaakt door een verzwaring van de casuïstiek (onder andere vanwege corona) en de verzwaring van problemen in gezinnen waardoor gezinswerkers en professionals van KOOS, Spoor030 en Yeph nu langer hulp bieden aan gezinnen.

Beschikbaarheid
De beschikbaarheid van zorg, ofwel het tijdig inzetten van passende zorg, is sterk afhankelijk van de ontwikkeling van de vraag (omvang en complexiteit), de uitstroom en de beschikbare personeelscapaciteit. Corona is een onzekere factor in de vraag naar zorg, zowel qua omvang als inhoud van de zorgvraag. Wij verwachten dat de impact van de coronaperiode op kinderen en jongeren ook in 2022 nog groot is. De druk op de jeugdhulp zal ook in 2022 hoog blijven. We zetten de incidentele middelen in om onder andere de wachttijden te verminderen.

Bij het buurtteam monitoren we de beschikbaarheid door de tijd tussen de aanmelding en een kennismakingsgesprek (ambitie is vijf dagen) te meten en de tijd tussen het kennismakingsgesprek en de start van de ondersteuning. We monitoren de beschikbaarheid in de aanvullende zorg door het berichtenverkeer. De afspraak is dat zorg binnen vier weken start. Urgente casussen worden direct opgepakt, dit zijn in ieder geval jonge kinderen 0-4 jaar, (dreigende) thuiszittende kinderen, (dreigende) suïcidaliteit en andere crisissituaties. We volgen de tijdige beschikbaarheid van zorg of ondersteuning van KOOS en Spoor030 ook via signalen van verwijzers en gesprekken met KOOS en Spoor030. In deze gesprekken bespreken we met KOOS en Spoor030 in hoeverre het lukt om tijdig passende zorg te bieden, wat er (aanvullend) nodig is en zetten we samen met partners acties in. Zie onder prestatiedoelstelling 1.2.1 en de raadsbrief 'diverse toezeggingen jeugdhulp in coronatijd en daarna' voor deze acties.

Kwaliteit
We vinden het belangrijk om de ervaring van cliënten te volgen. Dit doen we op een aantal manieren: de rapportages van het buurtteam, klachtenrapportages, signalen van aanbieders tijdens Q-gesprekken, signalen uit de stad (bijvoorbeeld van verwijzers of partners uit de sociale basis) en via de Ervaringwijzer (app om cliëntinformatie eenvoudig uit te vragen) die wordt gebruikt door de buurtteams, KOOS en Spoor030.

Onderstaand een voorbeeld van de resultaten van de Ervaringwijzer van cliënten van één jeugdhulpaanbieder.

Het Verwey-Jonker Instituut onderzoekt de aanvragen die zijn toegekend in het kader van Versneld vernieuwen op hun maatschappelijke effecten en hoe deze (op stelselniveau) bijdragen aan de beweging naar voren en een duurzame transformatie.

1.1 Gezinnen die dat nodig hebben worden ondersteund: om de zelfstandigheid te versterken en om een veilige en gezonde ontwikkeling mogelijk te maken

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E1.1.1 Gezinnen die dat nodig hebben worden ondersteund: om de zelfstandigheid te versterken en om een veilige en gezonde ontwikkeling mogelijk te maken

De buurtteams jeugd en gezin bieden tijdig passende ondersteuning aan gezinnen en jongeren bij vragen en problemen op terreinen als opvoeding, schulden (waaronder gedupeerden toeslagenaffaire), participatie. Samen met de cliënt, en eventueel het netwerk van het gezin of andere partners (zoals scholen of huisarts) gaat de gezinswerker na wat nodig en mogelijk is om, liefst weer zelfstandig, verder te kunnen. Een stevig netwerk in de wijk is belangrijk, zodat partners elkaar snel weten te vinden en goed samenwerken (met het gezin).

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling

P1.1.1 Een stedelijk dekkend, laagdrempelig, goed functionerend netwerk van buurtteams Jeugd en Gezin

De buurtteams werken op steeds meer plekken samen met andere partijen uit onder andere sociale basis en aanvullende zorg. Met kernpartners van het onderwijs maken zij afspraken over hoe ze met signalen en zorgen rondom leerlingen omgaan én werken ze aan een goed pedagogisch klimaat. Wanneer het nodig is nemen de buurtteams samen met gezin of jongere contact op met KOOS of Spoor030 voor consult, coachen tijdens het werk of behandeling.

Hiervoor gaan we binnen onze bestaande aanpak in 2022, ook met de inzet van extra incidentele middelen, extra inzetten op:

- Vergroten van de inzet van gezinswerkers op huisartsenpraktijken: de samenwerking van buurtteams en huisartsen vraagt extra inzet. Meer huisartsen, meer dan 60% van de praktijken, krijgen in 2022 ondersteuning van een gezinswerker in de praktijk. Op basis van een gericht implementatieplan, ontwikkeld in nauw overleg met huisartsen en gezinswerkers, werken we toe naar optimale sociaal-medische samenwerking. In dat plan zijn de ervaringen tot nu toe verwerkt en maken we ruimte voor grondige voorbereiding van de samenwerking. Aansluitend zetten we in op een meer prominente rol van de jeugdgezondheidszorg in de verbinding tussen huisartsen en scholen voor primair onderwijs.
- In meerdere wijken werken huisartsen en de sociale basis met Welzijn op Recept voor jongeren. Ook het buurtteam wordt daarbij betrokken.
- Samen met veiligheidspartners wordt gekeken waar (meer) inzet van het buurtteam nodig is ten aanzien van detentie en terugkeer en ondermijning.
- Door samen te leren van casuïstiek wordt de samenwerking tussen organisaties en professionals versterkt.

Meer acties van de buurtteams in samenwerking met KOOS en Spoor030 en andere partners staan onder prestatiedoelstelling P1.2.2.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
18-1-1-1	Buurtteams jeugd en gezin	157	0	0	0	0	0
Totaal baten		**157**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
18-1-1-1	Buurtteams jeugd en gezin	21.836	23.722	23.772	22.722	22.722	22.722
Totaal lasten		**21.836**	**23.722**	**23.772**	**22.722**	**22.722**	**22.722**
Saldo baten en lasten		**-21.679**	**-23.722**	**-23.772**	**-22.722**	**-22.722**	**-22.722**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-21.679**	**-23.722**	**-23.772**	**-22.722**	**-22.722**	**-22.722**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Algemene toelichting financiën Jeugd:
In juni 2021 heeft het rijk bekend gemaakt om, naar aanleiding van de uitspraak van de arbitragecommissie, landelijk incidenteel 1,3 miljard extra beschikbaar te stellen voor Jeugd in 2022. Op basis van een eerste verdeling betekent dat voor Utrecht een incidenteel extra budget van 26 miljoen euro. Het definitieve bedrag wordt bij de septembercirculaire bekendgemaakt en is daarom financieel niet verwerkt in deze programmabegroting.
Tot nu toe hebben we scherp aan de wind gevaren en hebben we knelpunten kunnen oplossen met incidentele middelen, hierdoor zijn er tot nu toe geen grote tekorten geweest. We zien de problematiek echter verergeren en de verschillen in de stad groter worden. Hierdoor voorzien we (zoals ook al gemeld in de Voorjaarsnota 2021) forse structurele knelpunten op het gehele programma Ondersteuning op maat. De incidentele middelen zetten we in om de onvermijdelijke knelpunten in het programma voor 2022 en 2023 op te lossen. Middelen die hiervoor niet nodig zijn betrekken we bij de integrale afweging bij de Voorjaarsnota 2022.

Financiële toelichting doelstelling buurtteam jeugd en gezin:
De begroting neemt vanaf 2023 structureel met 1,050 miljoen euro af ten opzichte van 2022.
Bij de voorjaarsnota 2020 is besloten de besparingsmogelijkheden te onderzoeken op de RTZ, MBO Buurtteams, inzet op dyslexie en Social return on investment. De besparing van 0,8 miljoen euro die vanuit deze onderzoeksrichtingen verwacht wordt, is voorlopig verwerkt op de begroting voor de doelstelling Buurtteams Jeugd en gezin. Daarnaast neemt de extra inzet op Overvecht conform eerdere besluitvorming met 0,250 miljoen euro af vanaf 2023.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Besparingsmogelijkheden RTZ, MBO, Buurtteams, inzet op dyslexie en social return of investment Besparingsmogelijkheden worden onderzocht en zijn zo lang ingeboekt bij buurtteams	S		-800	-800	-800
Extra inzet Overvecht Conform eerdere besluitvorming	S		-250	-250	-250
Overige laten		50	50	50	50
Totaal lasten		**50**	**-1.000**	**-1.000**	**1.000**
Saldo baten en lasten		**-50**	**1.000**	**1.000**	**1.000**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

1.2 Zorg voor jeugd sluit goed aan bij de vraag van de gebruiker, is snel beschikbaar en eenvoudig en efficiënt georganiseerd

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E1.2.1 Zorg voor jeugd sluit goed aan bij de vraag van de gebruiker, is snel beschikbaar en eenvoudig en efficiënt georganiseerd

KOOS en Spoor030 hebben de opdracht om de specialistische jeugdhulp voor kinderen en gezinnen zo veel mogelijk in hun eigen buurt te organiseren. Professionals werken vanuit de buurt samen in één wijkgericht specialistisch team waardoor zij goed kunnen aansluiten bij gezinnen en de samenwerking kunnen opzoeken met bijvoorbeeld school, buurtteam, huisarts, jongerenwerk of de sportclub. We werken zo aan een eenvoudiger zorglandschap en een stevig netwerk in de wijk. We willen dat meer kinderen en gezinnen tijdig passende hulp krijgen en zo thuis mogelijk opgroeien.

De ambitie is dat zeer specialistische hulp vanuit Yeph tijdig beschikbaar, altijd als onderdeel van een regionaal traject en zoveel mogelijk ambulant wordt geboden. Als verblijf toch nodig is, dan is dat tijdelijk, kleinschalig, gezinsgericht en nabij.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P1.2.1 Borgen van integrale en buurtgerichte aanvullende zorg voor kinderen die dat nodig hebben, waarbij de zorg dichtbij huis georganiseerd is in specialistische teams

KOOS en Spoor030 gaan met partners extra inzetten om tijdig passende zorg te bieden door:

- Volop in te zetten op de werving van extra professionals en de maximale benutting van de capaciteit van onderaannemers In samenwerking met het buurtteam en SVMN wordt gekeken naar een gezamenlijke wervingscampagne en het behoud van professionals binnen Utrecht. Dit sluit aan bij de motie 'Actieplan Utrecht zorgt'.
- Versterken, verlichten en/of verkorten van specialistische jeugdhulp met de inzet vanuit partners in de sociale basis, zoals sport, maatjes/ervaringsdeskundigen bij jongeren, in samenwerking met partners in de sociale basis collectieve oplossingen bieden.
- In samenwerking met partners zoals het buurtteam en JGZ, verder inzetten op de groepsgerichte ondersteuning naast enkel individuele hulp.
- Extra inzet voor de samenwerking rondom scholen met partners in de sociale basis, de huisarts en de kernpartners. Juist daar zijn kinderen en jongeren vaak vroegtijdig in beeld en is het belangrijk om goed samen te werken. Dit om hulp zoveel mogelijk vanuit een gezamenlijk perspectief af te stemmen en vanuit de direct leefomgeving van het kind/gezin te laten plaatsvinden. Daarnaast kan op deze manier expertise ook op collectief niveau worden toegevoegd (naast individuele ondersteuning) bijvoorbeeld richting een school of kinderopvang.
- De ervaring met de inzet van e-Health, opgedaan tijdens corona, bestendigen en verstevigen als onderdeel van een behandeltraject.
- Het voeren van gezamenlijke intakegesprekken (met het buurtteam)met jeugdigen en gezinnen en het beter benutten van participerende consulten. De verwachting is dat hiermee een groter deel van de jeugdigen en gezinnen ondersteund kan worden door het buurtteam.
- We gaan met partijen in de stad en met jongeren en ouders zelf in gesprek over de oorzaken achter de groeiende vraag naar jeugdhulp. Welke maatschappelijk factoren leiden hiertoe? En welke veranderingen en bewegingen zijn nodig om er met elkaar voor te zorgen dat elk kind in Utrecht uniek mag zijn, gezond en veilig kan opgroeien en gelijke kansen krijgt.

We willen zoveel mogelijk kinderen zo thuis mogelijk opgroeien (onze ambitie 'Wel Thuis') door in 2022:

- Pleegzorg nog meer wijkgericht te organiseren door gebruik te maken van netwerkplaatsingen, het werven van Utrechtse pleeggezinnen voor Utrechtse kinderen, netwerk van pleegouders in de wijk en verbinding van pleegzorg met andere vormen van basiszorg en jeugdhulp in de wijk.
- In te zetten op de realisatie van Utrechtse gezinshuizen en een stedelijke Time Out/logeervoorziening.
- De samenwerking met de informele zorg en andere partners zoals de jeugdbeschermingsketen te versterken.

Het expertiseteam van Yeph biedt vroegtijdig specialistische expertise en consultatie aan hulpverleners die al betrokken zijn bij een gezin. In 2022 zetten we in op intensivering van de samenwerking van het expertiseteam met partners in de keten. Een voorbeeld hiervan is dat Lokalis, Samen Veilig Midden Nederland, KOOS, Spoor030, Yeph en de samenwerkingsverbanden PO en VO met elkaar inzetten op procesevaluaties in de wijk, structureel stedelijk de rode draden hieruit ophalen en acties om de samenwerking te verbeteren.

Als het gaat om kinderen met langlopende en complexe problemen werken wij samen met gemeenten in de provincies Flevoland en Utrecht. We bouwen als volgt voort op de huidige inzet:

- We zorgen voor extra inzet om de door de coronacrisis toegenomen vragen van kinderen met complexe problematiek tijdig en passend te beantwoorden. Hierbij zorgen we ervoor dat er sneller hulp beschikbaar is bij ernstige eetproblemen, er meer capaciteit beschikbaar is voor suïcidepreventie, de zorg voor crisisbehandelingen geïntensiveerd wordt, er meer beschikbaarheid is van bedden voor klinische opnamecapaciteit, er meer mogelijkheden komen voor intensieve ambulante inzet thuis bij ernstige eetproblemen en de randvoorwaarden voor systemische, herstelgerichte zorg bij deze problemen versterkt wordt.

- We brengen het verblijf binnen de essentiële functies verder terug door de inzet van preventieve engezinsgerichte oplossingen. Waar verblijf tijdelijk het best passend is, willen we dat dit kleinschalig is. Als stad zijn wij coördinerend voor de hiervoor benodigde vastgoedtransitie van de gesloten jeugdhulp en driemilieuvoorzieningen in onze regio's. Wij benutten dit als kans om de groepen kleiner te maken en te stoppen met separeren. Zo kent de nieuwe in 2023 te openen flexibele gesloten jeugdhulpvoorziening in Maarsbergen een groepsgrootte van maximaal vijf jongeren en is de opzet kleinschalig en zonder separeerruimtes.
- We benutten het expertisenetwerk Flevoland – Utrecht voor het in beeld brengen van knelpunten in de zorg voor kinderen met complexe problemen en dragen bij aan het realiseren van passende oplossingen.

We willen dat kwetsbare jongvolwassenen een passende woonplek (waar nodig met hulp en ondersteuning) hebben:

- Onder de noemer van het Programma (T)huis voor Iedereen onderzoekt onderzoeksbureau Companen hoe de (kwalitatieve en kwantitatieve) vraag naar huisvesting voor kwetsbare jongvolwassenen zich verhoudt tot het huidig aanbod voor deze doelgroep. Op basis hiervan bepalen we welke inzet er (nog) nodig is voor voldoende en betaalbare woonruimte voor kwetsbare jongvolwassenen.
- Gemengd wonen projecten zoals Goeie buur en Huis met Aandacht worden voortgezet.
- We streven ernaar dat in 2022 een gemengd wonen project voor jongeren aan de Maliebaan is gestart.
- We blijven in gesprek met corporaties en andere relevante partijen over het versneld inzetten of toevoegen van aanbod voor deze doelgroep.
- Het landelijke actieprogramma Dak- en thuisloze jongeren van VWS loopt in 2021 af. De pilot aanpak dak- en thuisloze jongeren en jongvolwassenen krijgt in Utrecht een vervolg in 2022 en 2023.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
18-1-2-1	Aanvullende zorg Jeugd	234	0	0	0	0	0
Totaal baten		**234**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
18-1-2-1	Aanvullende zorg Jeugd	63.308	59.216	55.333	55.501	55.497	55.497
Totaal lasten		**63.308**	**59.216**	**55.333**	**55.501**	**55.497**	**55.497**
Saldo baten en lasten		**-63.073**	**-59.216**	**-55.333**	**-55.501**	**-55.497**	**-55.497**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		5.354	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-57.719**	**-59.216**	**-55.333**	**-55.501**	**-55.497**	**-55.497**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

De begroting neemt van 2021 naar 2022 af met 3,883 miljoen euro. Dit komt doordat er in 2021 incidenteel 3,8 miljoen euro aan de begroting is toegevoegd vanuit het verwachte overschot op 2020.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Verwachte resultaat 2020 (cf 2e berap 2020)	I	-3.800	-3.800	-3.800	-3.800
Resultaat 2020 drukt alleen op 2021					
Overige kosten	S	-83	85	81	81
Totaal lasten		**-3.883**	**-3.715**	**-3.719**	**-3.719**
Saldo baten en lasten		**3.883**	**3.715**	**3.719**	**3.719**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

1.3 Daar waar het gezond en veilig opgroeien van kinderen bedreigd wordt, Borgen we met passende (preventieve) jeugdbescherming de veiligheid van jeugd.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E1.3.1 Daar waar het gezond en veilig opgroeien van kinderen bedreigd wordt, Borgen we met passende (preventieve) jeugdbescherming de veiligheid van jeugd

In sommige situaties is jeugdbescherming met een rechtelijke maatregel nodig. Of komen jongeren in aanraking met justitie en wordt er een jeugdreclasseringsmaatregel opgelegd. De inzet van de jeugdbescherming moet snel beschikbaar zijn, begrijpelijk zijn voor jeugdigen en ouders, in samenhang met de rest van de hulp en ondersteuning worden geboden, niet langer duren dan nodig en jeugdigen en ouders moeten zich zoveel mogelijk gehoord voelen. Een goede uitvoering van de jeugdbescherming vraagt om voldoende (toegerust) personeel wat in 2022extra aandacht vraagt. Onze uitgangspunten voor 2022 zijn: tijdige en passende zorg dichtbij, samenwerking tussen jeugdbescherming en andere partijen, eenvoud, transparantie en voldoende (toegerust) personeel.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling

P1.3.1 Uitvoering van passende (preventieve) jeugdbescherming om de veiligheid van kinderen te borgen

De uitvoering van de jeugdbeschermingstaken en Veilig Thuis vindt ook in 2022 plaats door Samen Veilig Midden Nederland (SVMN) en haar onderaannemers de William Schrikker Stichting en het Leger des Heils Jeugdbescherming en jeugdreclassering. In 2022 zetten we extra in op:

- De verdere verbetering van onder meer de kwaliteit en de vereenvoudiging van de jeugdbeschermingsketen zoals beschreven in het landelijke toekomstscenario kind- en gezinsbescherming1. In de Utrechtse wijk Overvecht loopt al een pilot ketenversnelling. Dat pilotteam vormen we om tot een ‘veiligheidsteam’, dat in lijn met het landelijke toekomstscenario gaat werken. Daarna maken we ook in de rest van de stad geleidelijk de

[1] Gepubliceerd in maart 2021, in opdracht van de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Justitie en Veiligheid en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten

overgang naar veiligheidsteams. De veiligheidsteams gaan in nauwe samenwerking met de buurtteams uitvoering geven aan de huidige taken van de jeugdbescherming, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). Hierin hebben we extra aandacht voor de samenwerking tussen jeugdhulpaanbieders en volwassen-GGZ en voor complexe echtscheidingssituaties.

- De Doorbraakaanpak in 2020 en 2021 heeft in Utrecht geleid tot meer tijdige inzet van hulp voor jeugdigen met een jeugdbeschermingsmaatregel. De uitkomsten hiervan zetten we in 2022 door met zowel de eerdergenoemde doorontwikkeling van de pilot ketenversnelling, als met de ontwikkeling van de bovenregionale expertisenetwerken en het verbeteren van de samenwerking tussen (hoog)specialistische (en soms bovenregionaal georganiseerde) jeugdhulp, de buurtteams, KOOS, Spoor030, Yeph, de RvdK en SVMN.
- De uitvoering van het Koersprogramma 'Samen doen wat helpt' van SVMN. Dit is het vervolg op de Veranderagenda en moet een cultuurverandering bewerkstelligen: de jeugdige en het gezin nog meer centraal stellen en nog actiever aansluiten bij hun leefwereld en behoefte. SVMN wil medewerkers optimaal in staat stellen om gezinnen goed te ondersteunen en investeert daarom in deskundigheidsontwikkeling en groei van vakmanschap. Hier willen we de jeugdbeschermers in faciliteren door hen ruimte te bieden voor leren en ontwikkelen. We doen dit juist ook over de grenzen van de organisatie heen, door hierin met SVMN, de RvdK , de buurtteams en organisaties van aanvullende zorg samen op te trekken.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
18-1-3-1	Passende jeugdbescherming	56	0	0	0	0	0
Totaal baten		**56**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
18-1-3-1	Passende jeugdbescherming	10.459	11.289	11.296	11.296	11.296	11.296
Totaal lasten		**10.459**	**11.289**	**11.296**	**11.296**	**11.296**	**11.296**
Saldo baten en lasten		**-10.403**	**-11.289**	**-11.296**	**-11.296**	**-11.296**	**-11.296**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-10.403**	**-11.289**	**-11.296**	**-11.296**	**-11.296**	**-11.296**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Geen substantiële wijzigingen.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Overige lasten		7	7	7	7
Totaal lasten		**7**	**7**	**7**	**7**
Saldo baten en lasten		**-7**	**-7**	**-7**	**-7**

Verbonden Partijen

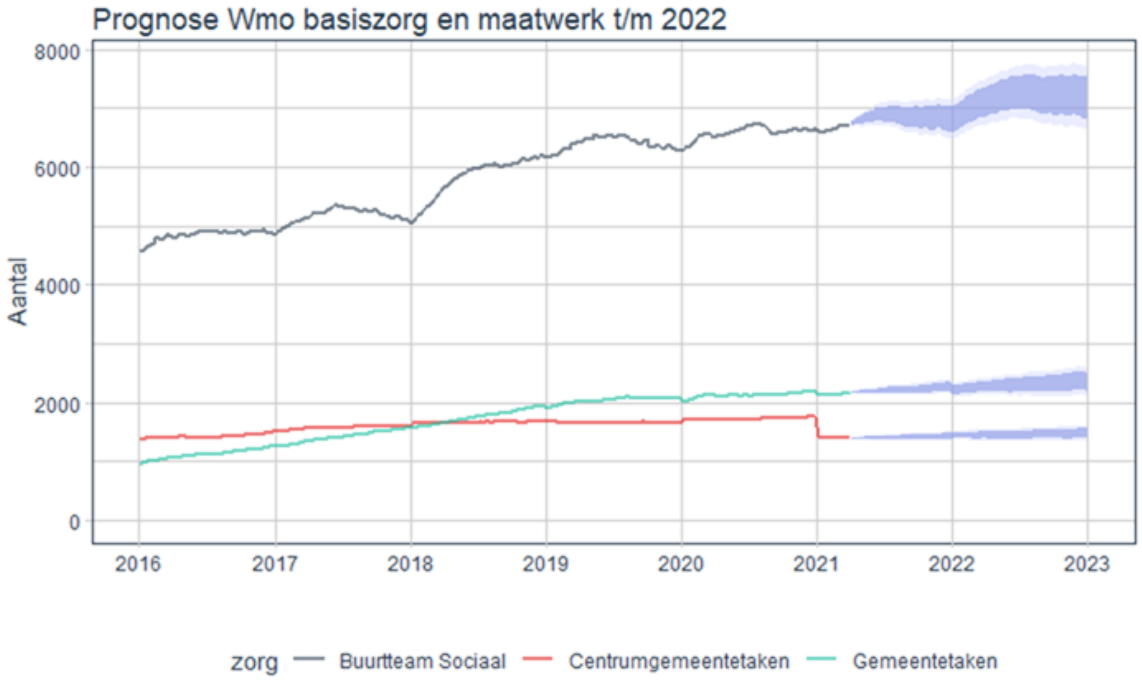
Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

2. In Utrecht kan iedereen meedoen en als inwoners het niet zelfstandig kunnen krijgen zij daarbij de zorg en ondersteuning dichtbij en op maat

Indicatoren WMO

Het gehele jaar volgen, sturen en monitoren we aan de hand van een rijke set aan data hoe het gaat in het zorglandschap. We gaan hierover in gesprek met de partners in de stad om de gegevens te duiden en indien nodig de aanpak of het beleid bij te stellen. We volgen de ontwikkelingen aan de hand van de stelselindicatoren bereik, beschikbaarheid en kwaliteit. We sturen op deze indicatoren en streven naar een balans tussen deze drie stelselindicatoren binnen het beschikbare budget. We kijken naar de onderlinge samenhang tussen de indicatoren en volgen de trends en ontwikkelingen daarin.

Bereik
Wij verwachten dat de trend van een toenemende vraag naar zorg en ondersteuning zich voortzet. Deze verwachting baseren wij op de groei van de stad, de vergrijzing, de effecten van corona en het tekort aan betaalbare en geschikte woningen. De vraag neemt in omvang én complexiteit toe. Professionals geven aan dat er steeds vaker sprake is van stapeling van problematiek. Dit betekent ook dat cliënten vaak langer en intensievere ondersteuning nodig hebben.

Wij verwachten de volgende ontwikkelingen op de verschillende soorten voorzieningen:

Buurtteams
Verwachting is dat meer inwoners met vragen bij het Buurtteam komen, mede als gevolg van de coronaperiode. Daarnaast verwachten we dat het buurtteam vaker bewoners langdurig en intensief begeleidt door afschaling van aanvullende zorg naar het buurtteam

Informatie, Advies en Onafhankelijke Cliëntondersteuning (IAOC)
Het feit dat meer inwoners met vragen bij het Buurtteam komen, zal ook betekenen dat meer inwoners daarbij ondersteuning vragen bij de sociaal raadslieden en de onafhankelijke cliëntondersteuning. We werken aan het verlagen van de drempels waardoor meer inwoners eenvoudig geholpen kunnen worden of snel de ondersteuning krijgen de ze nodig hebben.

Individuele en thuisbegeleiding
Onder andere door meer zelfstandig wonen zien we een toename van de vraag naar ambulante ondersteuning in de vorm van individuele en thuisbegeleiding. Bij de individuele begeleiding zien we daarbij een toename van de complexiteit van de problematieken daarmee de intensiteit en duur van de begeleiding.

Individuele maatwerkvoorzieningen
Door de toename van het aantal inwoners in een kwetsbare positie die thuis kunnen blijven wonen, neemt de vraag naar individuele maatwerkvoorzieningen ook toe. We zien dit terug in het doelgroepenvervoer. Dit zet het vervoerssysteem onder druk. Op de lange termijn zoeken we hier oplossingen voor. Het feit dat er nu sprake is van een abonnementstarief voor de eigen bijdragen zien wij ook terug in het beroep dat wordt gedaan op met name de individuele maatwerkvoorzieningen als hulp bij huishouden, en hulpmiddelen. Per 1 januari 2022 gaat de nieuwe contractperiode voor hulp bij huishouden en daarmee een nieuwe werkwijze in. Vier aanbieders van hulp bij huishouden gaan wijkgericht werken en hebben daarbij een signaleringsfunctie.

Arbeidsmatige Activering, Sociale prestatie en Dagbegeleiding en Dagondersteuning
Voor de groepsgericht ondersteuning als arbeidsmatige activering en sociale prestatie wordt verwacht dat deze na een teruggang vanwege de coronamaatregelen, in 2022 weer op het niveau komt van voor de corona-uitbraak. De activiteiten gericht op ouderen, de dagbegeleiding en dagondersteuning, zullen gezien de vergrijzing en lange wachttijden voor opname in de Wlz blijven stijgen.

Beschermd wonen, beschermd verblijf, beschermd thuis
De Wlz is vanaf 2021 verbreed en mensen die hun leven lang intensieve geestelijke gezondheidszorg (ggz) nodig hebben, kunnen vanaf 1 januari 2021 toegang krijgen tot de Wet langdurige zorg (Wlz). Dit betekent een afname in de mate waarop beroep wordt gedaan op beschermd verblijf en beschermd wonen. De overgang vindt in 2021 plaats, en heeft effect ook in de komende jaren. We blijven inzetten op een verschuiving van intramurale zorg naar zorg aan huis. Dat betekent dat we een toename verwachten in het gebruik van Beschermd Thuis en een afname van de voorzieningen Beschermd Verblijf en Beschermd Wonen. Deze verschuiving betekent wel dat er ook komende jaren behoefte is aan voldoende betaalbare woningen voor mensen die uitstromen uit- of instromen in beschermd wonen of de maatschappelijke opvang.

Daklozenopvang
Met de inzet op Eerste een thuis vanuit de zogenaamde Blokhuismiddelen zetten wij in op het terugdringen van dakloosheid. Of dit daadwerkelijk het geval zal zijn, is mede afhankelijk van de vraag of het aantal daklozen niet zal toenemen als gevolg van de corona, en het tekort aan geschikte en betaalbare woningen. Vanuit onze innovatie aanpak Living Lab hebben we samen met regiogemeenten de gemeenschappelijke ambitie ruim 200 Eerst een thuis-woningen te realiseren om mensen uit dakloosheid een duurzame woonplek te bieden. Er zijn inmiddels 110 woningen gerealiseerd en bewoond. We willen deze aanpak voortzetten met structurele middelen vanuit het Rijk en waar kansrijk vanuit de EU. We voeren hiervoor een actieve lobby, waarbij er op dit moment nog geen duidelijkheid is over structurele en nieuwe middelen om onze aanpak op dakloosheid vanuit het Living Lab te continueren.

Zorg en Veiligheid
Het zou kunnen dat meer inwoners met (hulp)vragen bij onze partners op gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling aan zullen kloppen, mede als gevolg van de coronaperiode. Eerder informeerden wij u al dat zij meer meldingen zien over bijvoorbeeld opgelopen spanningen als gevolg van sociale isolatie en situaties waarin soms pas in een later stadium om hulp wordt gevraagd waardoor deze complexer zijn. Een 'boeggolfeffect' waarbij geweld in gedurende de periode met corona-maatregelen is toegenomen is niet uit te sluiten.

Om de extra vraag op te kunnen vangen, stimuleren en versterken wij vanuit de nadere regel Versneld vernieuwen de samenwerking tussen zorgorganisaties in de basis en aanvullende zorg met de sociale basis. Samen met de partners investeren we in innovatieve aanpakken gericht op zo licht mogelijke zorg en zo gewoon mogelijk meedoen van inwoners in een kwetsbare situatie. Daarnaast is de maatregel gericht op het opvangen van de corona effecten, zoals de uitgestelde zorgvraag. Het gaat om extra incidentele inzet met een structureel effect.

Beschikbaarheid
De beschikbaarheid, ofwel wachttijden en wachtenden, is sterk afhankelijk van de ontwikkeling van de vraag, mogelijkheid van afschalen of uitstromen, en de personeelscapaciteit. De streefcijfers zijn dat inwoners binnen vijf werkdagen geholpen worden bij het buurtteam, binnen veertien werkdagen terecht kunnen bij de aanvullende zorg en binnen zestien weken kunnen worden opgevangen binnen beschermd wonen. Deze wachttijden staan onder druk door de toenemende en complexere vraag. Daarnaast geldt nog steeds onvoldoende betaalbare en geschikte woningen beschikbaar zijn, waardoor de uitstroom uit beschermd wonen nog onvoldoende mogelijk is en de streeftermijn voor nieuwe opnames niet gehaald worden. Met de nieuwe centrale wachtlijst voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen is er wel meer inzicht in het aantal wachtenden en het soort voorzieningen dat nodig is.

De wachttijden en wachtlijsten blijven onderwerp van gesprek met onze partners, en met hen wordt gekeken wat er gedaan kan worden om deze te beperken. Hierbij denken wij aan initiatieven die de instroom kunnen beperken door gerichte inzet van de sociale basis, en door te kijken wat de mogelijkheden zijn om zorg af te schalen.

Kwaliteit
Een belangrijk instrument om de kwaliteit van de ondersteuning te meten is de Ervaringwijzer. Met dit instrument worden cliënten gevraagd naar hun ervaringen op toegankelijkheid, kwaliteit en het effect van de ondersteuning. Daarnaast is er ruimte voor open vragen. De vragenlijsten zijn aangepast aan de soort voorziening en sluiten in taal en vraagstelling aan bij de leefwereld van de cliënt. Na een voorzichtige start in de pilotfase en langzamere doorontwikkeling vanwege corona, worden in 2022 doorlopend ervaringen opgehaald bij buurtteams en aanbieders in de aanvullende zorg. Dit maakt het mogelijk om ook deze resultaten in ons doorlopend proces van volgen, sturen en monitoren op te nemen.

Onderstaand een voorbeeld van de resultaten van de Ervaringwijzer van cliënten van één van onze aanbieders

Het **Panel Meetellen** blijft onafhankelijk onderzoek uitvoeren naar de ervaring en beleving van de kwaliteit bij hun panelleden. In 2022 komen de resultaten van het onderzoek dat wordt gehouden onder de panelleden met thema's vanuit de inwonersenquête. Het beeld is dat in de reguliere enquête de inwoners in een kwetsbare positie moeilijk worden bereikt. Het team Meetellen zal de vragenlijst in aangepaste vorm onder de panelleden uitzetten, en op basis daarvan verdiepende gesprekken voeren.

De toegekende aanvragen in het kader van **Versneld vernieuwen** worden door het Verweij Jonker Instituut onderzocht op hun maatschappelijke effecten en hoe deze (op stelselniveau) bijdragen aan de beweging naar voren en een duurzame transformatie. Hierbij wordt toegewerkt naar een leer- en ontwikkeltraject dat de komende jaren ook door gemeente en partners zelfstandig te gebruiken is.

2.1 Utrechters kunnen een passende oplossing vinden bij hun (zorg)vraag

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E2.1.1 Utrechters kunnen een passende oplossing vinden bij hun (zorg)vraag

De medewerkers van de buurtteams zijn toegerust om vragen op verschillende leefdomeinen van inwoners met hen op te pakken en zo mogelijk of nodig te verwijzen naar de sociale basis of aanvullend maatwerk, zodat inwoners zorg en ondersteuning op maat krijgen. Het is belangrijk dat de buurtteams goed zichtbaar en bereikbaar zijn voor alle inwoners. De informatie hierover is goed vindbaar, zowel stedelijk als in de wijken. En inwoners die dat nodig hebben krijgen snel en laagdrempelig advies of ondersteuning.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.1.1 Een stedelijk dekkend, laagdrempelig, en goed functionerend netwerk van buurtteams Sociaal en een bij inwoners bekend en toegankelijk aanbod van informatie

De buurtteams geven in 2022 prioriteit aan het thema bestaanszekerheid en de ondersteuning van inwoners met financiële problemen. Onder andere door vroegsignalering van inwoners met schulden, in samenwerking met de medewerkers van schulddienstverlening en door stress sensitief werken door de medewerkers van de buurtteams (onder andere met behulp van subsidie uit de maatregel Versneld vernieuwen). De buurtteams in Overvecht dragen in 2022 opnieuw bij aan de ambities van Samen voor Overvecht, onder andere op het thema activering binnen de Werkwinkel in Overvecht.

In 2022 werken de buurtteams op verschillende onderwerpen aan de doorontwikkeling van de verbinding tussen de drie 'sporen', bijv. rondom wijkbewoners met psychische problematiek. De buurtteams blijven daarnaast op wijkniveau de verbinding zoeken tussen het sociaal en medisch domein, onder andere in de samenwerking rondom ouderen. Ook wordt er in 2022 ingezet op structureel hybride werken, onder andere door het omzetten van een deel van het hulpaanbod naar digitaal aanbod zodat inwoners een extra ingang hebben om de hulpverlening te bereiken.

U-Centraal zet in 2022 in op het verbeteren van de stedelijke informatievoorziening en de doorontwikkeling van de U Gids. De website van U Gids richten we specifieker op het Utrechtse aanbod en we zetten in op grotere bekendheid bij inwoners en professionals. De sociaal raadslieden en financieel vrijwilligers krijgen een grotere rol in het ondersteunen van inwoners van met schulden en dragen hiermee bij aan de "Utrechter Schuldenvrij".

In 2022 wordt een tussentijdse evaluatie uitgevoerd van inzet vanuit de buurtteamorganisaties, U-Centraal en Dock waarbij wordt gekeken naar de trends en ontwikkelingen, samenwerking en resultaten.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
18-2-1-1	Buurtteams	1	0	0	0	0	0
Totaal baten		**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
18-2-1-1	Buurtteams	26.496	27.228	27.063	26.813	26.813	26.813
Totaal lasten		**26.496**	**27.228**	**27.063**	**26.813**	**26.813**	**26.813**
Saldo baten en lasten		**-26.496**	**-27.228**	**-27.063**	**-26.813**	**-26.813**	**-26.813**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-26.496**	**-27.228**	**-27.063**	**-26.813**	**-26.813**	**-26.813**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

De begroting van deze doelstelling wordt ingezet voor de Buurtteamorganisatie en gerelateerde kosten (20,169 miljoen euro), de extra inzet vanuit deze doelstelling voor Overvecht (0,683 miljoen euro) en Informatie, advies en onafhankelijke cliëntondersteuning (6,211 miljoen euro) Er zijn geen substantiële wijzigingen. We verwachten de ambities binnen de financiële kaders te kunnen waarmaken.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Afwijking 1 Diverse kleinere mutaties	S	-165	-165	-165	-165
Afwijking 2 Afname extra inzet voor Overvecht conform meerjarige planning	S	0	-250	-250	-250
Totaal lasten		**-165**	**-415**	**-415**	**-415**
Saldo baten en lasten		**165**	**415**	**415**	**415**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

2.2 Utrechters krijgen de zorg en ondersteuning passend bij hun vraag zodat zij (weer) mee kunnen doen aan het dagelijks leven

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E2.2.1 Utrechters krijgen de zorg en ondersteuning passend bij hun vraag zodat zij (weer) mee kunnen doen aan het dagelijks leven

Alle Utrechters moeten mee kunnen doen. Soms hebben inwoners daar ondersteuning bij nodig. We bieden dan ondersteuning in de sociale basis, het buurtteam of aanvullende zorg. Aansluiten bij het normale leven staat hierin centraal. Daarom werken we met het uitgangspunt lichte ondersteuning waar mogelijk en zware ondersteuning waar nodig.

Hulp bij huishouden
We zien een groei van het gebruik van hulp bij het huishouden en een groei van de complexiteit van de hulpvraag. Daarom vinden we het belangrijk dat hulp bij het huishouden meer onderdeel wordt van de ondersteuning in de wijk rondom een inwoner. Dat vraagt om een betere verbinding tussen de hulp bij het huishouden en de andere partners in het Utrechtse landschap van zorg en ondersteuning.

Vervoer, hulpmiddelen en huisaanpassingen
We willen een Utrechts vervoersysteem dat voor iedereen vervoer biedt dat bij de individuele situatie past. Waar mogelijk maken inwoners gebruik van vrij toegankelijk vervoersaanbod zoals een fiets, bus of een lokaal initiatief. Waar nodig kunnen inwoners gebruik maken van doelgroepenvervoer of zoeken we maatwerkoplossingen.

We willen dat Utrechters zo lang mogelijk in een adequate woning blijven wonen, met waar nodig (en mogelijk) een huisaanpassing. En we willen continuïteit van ondersteuning door middel van een adequaat hulpmiddel (inclusief onderhoud) met een goede samenwerking tussen leveranciers en gemeente.

Activering
We willen dat iedere Utrechter mee kan doen naar vermogen. Voor veel gaat dat vanzelf. Het activeringsaanbod in de gemeente Utrecht is bereikbaar voor iedere Utrechter die het nodig heeft. De effecten van corona zijn hier geen verstorende factor meer op.

Individuele begeleiding en thuisbegeleiding
We zien een toenemende vraag naar individuele begeleiding. Hierdoor staat de beschikbaarheid onder druk en ontstaan er wachtlijsten. Met de aanbieders blijven wij in gesprek om de groei te duiden en passende oplossingen te vinden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.2.1 Een toegankelijk en passend aanbod van aanvullende zorg en voorzieningen voor Utrechters die dit nodig hebben

Om ervoor te zorgen dat iedere Utrechter mee kan doen en de zorg betaalbaar te houden, stimuleren we inwoners en partijen in de stad om waar mogelijk gebruik te maken van voorzieningen in de sociale basis. Dit noemen we de beweging naar voren.

Hulp bij huishouden
De hulp bij het huishouden is door middel van een dialooggerichte aanbesteding in 2021 ingekocht. Het nieuwe contract gaat in 2022 in. We organiseren met de aanbieders een zo soepele mogelijke overgang voor inwoners naar eventuele nieuwe aanbieders. In dit nieuwe contract wordt wijkgericht gewerkt. Samen met de gecontracteerde partijen gaan we gedurende de looptijd van het contract leren, innoveren en ontwikkelen.

Vervoer, hulpmiddelen en huisaanpassingen
Toegankelijk openbaar vervoer, aanvullend openbaar vervoer en doelgroepenvervoer zijn communicerende vaten. We werken aan vernieuwing van het vervoerssysteem in een programma met provincie en regiogemeenten. Daarbinnen willen we zorgen voor een goede aansluiting tussen doelgroepenvervoer en (aanvullend) openbaar vervoer. We experimenteren om de mentale drempel om het openbaar vervoer te gebruiken te verkleinen.

In 2022 sluiten we nieuwe contracten met hulpmiddelenleveranciers middels een aanbesteding. Belangrijk uitgangspunt binnen deze aanbesteding is een goed proces van aanvraag tot levering met tevreden inwoners.

Activering en individuele begeleiding
We onderzoeken de effecten van corona op het gebruik van activeringsaanbod en passen ons aanbod daar waar nodig op aan. We stimuleren aanbieders om outreachend te werken om inwoners te vinden in de wijk. In 2021 is een nieuw convenant van het samenwerkingsnetwerk Aan de Slag in Utrecht (ADSU) ondertekent. In 2022 geven we uitvoering aan dit convenant."

Er zijn verschillende oorzaken van de toenemende vraag naar individuele begeleiding. We zoeken naar oplossingen en proberen wachtlijsten zoveel mogelijk te voorkomen. Dit vraagt om keuzes.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
18-2-2-1	Aanvullende zorg	1.177	1.735	1.714	1.714	1.714	1.714
Totaal baten		**1.177**	**1.735**	**1.714**	**1.714**	**1.714**	**1.714**
Lasten							
18-2-2-1	Aanvullende zorg	62.140	57.098	57.526	58.253	58.240	58.240
Totaal lasten		**62.140**	**57.098**	**57.526**	**58.253**	**58.240**	**58.240**
Saldo baten en lasten		**-60.963**	**-55.363**	**-55.812**	**-56.539**	**-56.526**	**-56.526**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-60.963**	**-55.363**	**-55.812**	**-56.539**	**-56.526**	**-56.526**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Het budget voor deze doelstelling wordt ingezet voor Individuele begeleiding (15,861 miljoen euro), Arbeidsmatige activering en dagbegeleiding (6,860 miljoen euro), Sociale prestatie en dagondersteuning (5,123 miljoen euro) en Maatwerkvoorzieningen WMO (27,969 miljoen euro)
Het budget neemt in 2022 met 0,428 miljoen euro toe ten opzichte van 2021. De belangrijkste oorzaak hiervan is de verwerking van het groeikader in de begroting.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten	S	-21	-21	-21	-21
Totaal baten		**-21**	**-21**	**-21**	**-21**
Lasten					
Afwijking 1	**S**	303	303	303	303
Toename vanuit referentiekader groei					
Afwijking 2	S	0	500	500	500
In verband met afbouw van de rechtstreekse provinciale subsidie is in de voorjaarsnota 2019 gemeentelijk budget beschikbaar gesteld om de kosten te dekken					
Overige lasten		125	352	339	339
Totaal lasten		**428**	**1.155**	**1.142**	**1.142**
Saldo baten en lasten		**-449**	**-1.176**	**-1.163**	**-1.163**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

2.3 Inwoners in de regio Utrecht die onvoldoende zelfredzaam en/of dakloos zijn, krijgen (24-uurs)begeleiding, thuis of in een woonvoorziening. De begeleiding is gericht op herstel en activering

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E2.3.1 Inwoners in de regio Utrecht die onvoldoende zelfredzaam en/of dakloos zijn, krijgen (24-uurs)begeleiding, thuis of in een woonvoorziening. De begeleiding is gericht op herstel en activering

Maatschappelijke Opvang
Onze ambitie is dat iedereen die in de stad of de regio Utrecht woont een dak boven het hoofd heeft. Door (woon) problemen tijdig te signaleren, willen we voorkomen dat mensen dakloos raken. Als iemand toch dakloos raakt, bieden we snel tijdelijke opvang met hulpverlening, met als inzet dat betrokkene weer zo snel mogelijk een 'gewoon' dak boven het hoofd heeft. Als zelfstandig wonen geen optie is vanwege de zorgvraag wordt passende (aanvullende) zorg ingezet.
Om deze ambitie te realiseren, heeft het college in 2017 de met partners ontwikkelde Visie Toekomst van de daklozenopvang vastgesteld. Met deze transformatie van de daklozenopvang, beogen we duurzaam herstel en participatie van daklozen te bevorderen.

Beschermd Wonen
We willen dat inwoners die een vorm van Beschermd Wonen nodig hebben zoveel mogelijk onderdeel kunnen zijn van de samenleving en daarbij werken aan herstel. Het zorglandschap is sterk in beweging We willen dat de voorzieningen in alle U16 gemeenten op peil zijn om mensen zoveel mogelijk thuis, in hun eigen leefomgeving zorg- en ondersteuning te bieden. Daarom blijven we inzetten op de verbinding tussen de sociale basis en de lokale Wmo zorg.

Zorg en Veiligheid
We zetten in op het terugdringen huiselijk geweld en kindermishandeling. We beperken de schade van geweld en zetten ons in om de cirkel van geweld en de overdracht van generatie op generatie duurzaam te doorbreken. Met de gemeenten in de regio versterken wij de samenwerking en werken wij gezamenlijk aan de doorlopende lijn van preventie tot nazorg.
Inwoners die door hun aandoening of beperking (mogelijk) overlast of gevaarlijke situaties veroorzaken, voor zichzelf of anderen of die een justitieel verleden hebben bieden wij passende zorg, ondersteuning en opvang met een integrale aanpak door zorg- en veiligheidspartners.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.3.1 Een passend aanbod van 24-uurs begeleiding, indien nodig in een woonvoorziening, voor alle inwoners van Utrecht en regiogemeenten

Maatschappelijke Opvang
Om onze ambities te realiseren werken we in 2022 aan verschillende thema's. We evalueren de stand van zaken van de transformatie van de daklozenopvang die het college in 2017 met de partners heeft vastgesteld in de Visie toekomst van de daklozenopvang. Dit resulteert in een plan voor het vervolg richting de mogelijke decentralisatie van de maatschappelijke opvang medio 2026. Daarnaast bouwen we voort op ons Living Lab Eerst een Thuis, als vliegwiel voor een nieuwe visie en aanpak voor het tegengaan van dakloosheid, waarbij het bieden van een (t)huis met passende hulp en begeleiding op alle leefdomeinen voorop staat.

Beschermd Wonen
We bereiden ons met de U16 voor op de decentralisatie naar alle gemeenten
Vanaf 1 januari 2023 krijgen alle gemeenten de verantwoordelijkheid en financiële middelen voor de nieuwe cliënten. Begin 2022 stellen we in ons Regioplan U16 vast welke bindende afspraken we hierover met elkaar maken. Het borgen van de kwaliteit en beschikbaarheid van zorg voor onze inwoners staat daarbij voorop. Dat doen we door met zorgaanbieders en regiogemeenten afspraken te maken over een

passend zorglandschap in de U16. Doordat er een groot deel van de huidige cliënten overgaan naar de Wet langdurige zorg (Wlz) is de urgentie groot om hier samen actief op te sturen.

Ontwikkeling Toegang tot Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang
De decentralisatie betekent ook een verandering in de Toegang tot Beschermd Wonen. Deze willen we zo dicht mogelijk bij onze inwoners in de U16 organiseren. Ook de Toegang tot Maatschappelijke Opvang willen we verbeteren. Samen met ervaringsdeskundigen, beleidsadviseurs, zorgaanbieders en juristen in de U16 werken we in 2022 alle afspraken rond de nieuwe Toegang uit en organiseren we wat nodig is om per 2023 op de nieuwe manier aan de slag te gaan.

We dragen zorg voor een goede inbedding in de wijk
We willen dat onze inwoners die Beschermd Wonen nodig hebben deze zorg zoveel mogelijk thuis, in hun eigen leefomgeving krijgen. Dat betekent dat we zoveel mogelijk aansluiten bij het gewone leven in de buurt en de wijk. Dat doen we door het komend jaar in te zetten op intensieve samenwerking tussen alle betrokkenen in de wijk: van zorgpartijen in de aanvullende zorg, de informele zorg en partners in de sociale basis.

Een zinvolle daginvulling als basis en werken aan persoonlijke ontwikkeling
In de begeleiding van cliënten beschermd wonen is er altijd aandacht voor activering, een zinvolle daginvulling en persoonlijke ontwikkeling. Om dit nog beter vorm te kunnen geven, breidt Herstelacademie Enik uit naar verschillende locaties in de U16. Daarnaast werken we met zorgaanbieders aan de aansluiting bij het lokale activeringsaanbod.

Zorg en Veiligheid
Huiselijk geweld en kindermishandeling
Binnen de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties werken wij aan drie (landelijke) actielijnen uit de vastgestelde geactualiseerde regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling regio Utrecht.

In de regio Utrecht-stad sluiten wij zoveel mogelijk aan bij dat wat er al gebeurt om goede zorg en ondersteuning dichtbij en op maat te organiseren binnen deze systeemgerichte aanpak. De activiteiten hierin hangen nauw samen met activiteiten genoemd bij doelstelling 1.3 (Jeugd). Met partners in de keten is besproken om daarin extra aandacht te zullen geven aan:

- kennisdeling en deskundigheidsbevordering, waaronder het werken met de meldcode,
- versterken van de multidisciplinaire en systeemgerichte samenwerking, door bijvoorbeeld het intensiveren van de verbinding binnen de zorg- en veiligheidsketen op onderwerpen als stalking en aandacht voor verdachten/plegers evenals het verbeteren van de jeugdbeschermingsketen
- het voorkomen of beperken van de negatieve gevolgen van (complexe) scheidingen

Passende zorg en ondersteuning op het snijvlak van zorg en veiligheid
Per 1 januari 2022 bedden we de keuzes uit de pilotfase van de Wet verplichte GGZ structureel in in de reguliere werkprocessen. We borgen de aanpak personen met verward gedrag, gericht op zorg en ondersteuning aan mensen die door beperking of aandoening verward gedrag vertonen.
Voor inwoners met GGZ-problematiek en/of een licht verstandelijke beperking, met vaak een verslaving én met een veiligheidsrisico gaan wij verder met de implementatie van de ketenveldnorm met levensloopfunctie.
We voeren een pilot uit met prikkelarme opvang voor mensen die niet in de reguliere zorg passen, gericht op een domein overstijgende en duurzame aanpak
We dragen met onze partners bij aan de sluitende aanpak bij terugkeer na detentie. Deze aanpak zet in om bij begin van detentie al voorbereidingen te treffen op de nodige zorg en ondersteuning na ontslag en/of continuïteit te bieden in reeds ingezette zorg en ondersteuning voor detentie. Voor specifieke gespecialiseerde opvang en ondersteuning werken we toe naar een nieuw contract vanaf het vierde kwartaal 2022.
Bij deze onderwerpen hebben wij specifieke aandacht voor domein overstijgende samenwerking en financiering met partijen als justitie, zorgverzekeraar en zorgkantoor.

Overkoepelende thema's
Om onze inwoners met psychische kwetsbaarheid en/of een licht verstandelijke beperking mogelijkheden te geven tot herstel is huisvesting een basisvoorwaarde. Daar knelt het: er zijn te weinig woningen

beschikbaar. Daarom werken we actief samen met zorgaanbieders, corporaties en U16 gemeenten om te zoeken naar creatieve mogelijkheden om mensen toch zo snel mogelijk een passende woonplek te kunnen bieden.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
18-2-3-1	24-uurs begeleiding	5.185	4.408	4.408	4.408	4.408	4.408
Totaal baten		**5.185**	**4.408**	**4.408**	**4.408**	**4.408**	**4.408**
Lasten							
18-2-3-1	24-uurs begeleiding	129.523	130.621	111.286	111.293	111.295	111.295
Totaal lasten		**129.523**	**130.621**	**111.286**	**111.293**	**111.295**	**111.295**
Saldo baten en lasten		**-124.338**	**-126.212**	**-106.878**	**-106.885**	**-106.887**	**-106.887**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	1.200	0	0	0	0
Onttrekking reserves		0	854	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-124.338**	**-126.558**	**-106.878**	**-106.885**	**-106.887**	**-106.887**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

24-uurs begeleiding
Het budget voor deze doelstelling wordt ingezet voor Daklozenopvang (circa 25 miljoen euro), Beschermd wonen, beschermd verblijf en beschermd thuis (circa 69 miljoen euro) en huiselijk geweld en vrouwenopvang (12,889 miljoen euro). De onderliggende begroting voor de onderdelen Daklozenopvang en BW/BT, die zichtbaar is in de digitale versie van de begroting, is niet correct. Gestuurd wordt op de totale begroting voor deze onderdelen. Bij de derde technische begrotingswijziging 2021 passen we de begroting aan, zodat deze voor de onderdelen beter aansluit.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Afwijking 1	I	-19.214	-19.214	-19.214	-19.214
In de begroting 2021 zijn de incidentele middelen voor eerst een thuis 2021 en restant 2020 opgenomen.					
Overige lasten		-121	-114	-112	-112
Totaal lasten		**-19.335**	**-19.328**	**-19.326**	**-19.326**
Saldo baten en lasten		**19.335**	**19.328**	**19.326**	**19.326**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

2.4 Vluchtelingen krijgen in Utrecht de mogelijkheden om goed in te burgeren en te integreren

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E2.4.1 Vluchtelingen krijgen in Utrecht de mogelijkheden om goed in te burgeren en te integreren

We gaan zorgen dat de status van (zo veel mogelijk inwoners?) Inwoners met nationaliteit onbekend veranderd in óf de eigen nationaliteit óf staatloos. Daarmee ontstaat ook de mogelijkheid om in de toekomst de Nederlandse nationaliteit te verkrijgen, zoals voor de groep Vluchtelingen die in het verleden een generaal pardon hebben gekregen.

De Wet Inburgering gaat in op 1 januari 2022, waardoor de gemeente weer regie heeft op het inburgeringstraject van nieuwkomers. Naast de taal leren zijn daarbij werk, zelfredzaam zijn, (psychische) gezondheid, een fijne school voor je kinderen en contacten met anderen belangrijk. We willen de huidige praktijk van inburgering écht veranderen en verbeteren; met een nieuwe inrichting, een overzichtelijker en eenvoudiger stelsel dat veel meer geïntegreerd is in het bestaande aanbod. Daarom trekken we twee jaar uit voor het 'lerend ontwikkelen' van het nieuwe inburgeringsstelsel.

Met de LVV willen we illegaliteit voorkomen en verminderen door in te zetten op óf legaliseren van verblijf óf op terugkeer. In 2022 doen we dat nog vanuit de pilot samen met het Rijk. We werken toe naar een landelijk dekkend netwerk van voorzieningen vanaf 2023, met structureel voldoende financiering, waar Utrecht met haar eigen werkwijze onderdeel van uitmaakt.

We zetten samen met de G4, VNG en ministeries van Sociale Zaken, VWS en J&V in op een samenhangende aanpak om dakloosheid van EU migranten te voorkomen en op te lossen. Daartoe wordt een gezamenlijk uitgezet onderzoek gedaan en aangesloten bij de bevindingen van de commissie Roemer. Dit om uitvoering te geven aan de motie van de Raad.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.4.1 Een passend en toegankelijk aanbod voor vluchtelingen gericht op opvang, integratie en inburgering

In Plan Einstein blijven we inclusieve cursussen en activiteiten voor asielzoekers en buurtbewoners verzorgen waarbij we extra aandacht geven aan vrouwen en mensen met geen of lage (voor)opleidingen en wederkerigheid, waarbij (oud)deelnemers bijdragen aan het programma. Daarbij zetten we ook in om meer activiteiten plaats te laten vinden in Plan Einstein hubs in Kanaleneiland en Lombok.
Vanaf 2022 voert de gemeente een deel van de Wet inburgering uit. Direct na koppeling aan de gemeente starten we de Kansrijke Start. We gebruiken alle beschikbare tijd om het Plan Inburgering en Participatie (PIP) op te stellen en hebben daarbij aandacht voor inburgering en integratie op alle leefgebieden.

We starten met het bieden van de leerroutes van de Wet Inburgering aan de asielstatushouders. Taal leren in de praktijk, kwaliteit en maatwerk. Daarnaast zorgen we voor goede begeleiding van de nieuwkomers door de samenwerking tussen de gemeente, Vluchtelingenwerk en de buurtteams door te ontwikkelen. We creëren het Welkomhuis: plekken waar nieuwkomers zich Welkom weten en contact leggen met elkaar en andere Utrechters.

We ontwikkelen het inburgeringsstelsel bij het uitvoeren van deze nieuwe taken: het taalonderwijs, de begeleiding, het Welkomhuis, de samenwerking met de lokale partners en door vanaf dag één in te zetten op de combinatie van de taal leren, participeren en meedoen.
We doen een voorstel voor het monitoren van deze ontwikkeling.

We gaan de pilot LVV in 2022 voortzetten. De inzet is een landelijk dekkend netwerk van LVV's met structureel voldoende financiering. Hierover overleggen we met het Rijk en daarin trekken we samen op met de VNG en de andere LVV en BBB-gemeenten. Voor de invulling van het Utrechtse aandeel in het landelijke netwerk ontwikkelen we, samen met de lokale partners, scenario's over hoe we de Utrechtse LVV vanaf 2023 financieel en inhoudelijk toekomstbestendig kunnen inrichten. Deze scenario's leggen we de Raad in 2022 ter besluitvorming voor.

We ondersteunen de doelgroep EU-migranten bij hervestiging in landen van herkomst. We bieden hen dagopvang en dagactiviteiten en waar nodig kan op basis van maatwerk kortdurende nachtopvang daar dienend in zijn. Daarnaast willen we met de G4 en het Rijk tot verbeteringen in ons aanbod komen om dakloosheid te voorkomen en overlast te verminderen.
We zetten in om 1.000 Utrechters met nationaliteit onbekend om te zetten naar staatloosheid of wel een nationaliteit.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
18-2-4-1	Vluchtelingen (inburgr./integr.)	405	0	0	0	0	0
Totaal baten		**405**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
18-2-4-1	Vluchtelingen (inburgr./integr.)	8.475	6.596	3.856	4.001	4.001	4.001
Totaal lasten		**8.475**	**6.596**	**3.856**	**4.001**	**4.001**	**4.001**
Saldo baten en lasten		**-8.070**	**-6.596**	**-3.856**	**-4.001**	**-4.001**	**-4.001**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		1.600	685	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-6.470**	**-5.911**	**-3.856**	**-4.001**	**-4.001**	**-4.001**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Vluchtelingen (inburgering en integriteit

Het budget in 2022 is bijna 3 miljoen euro lager dan in 2021, omdat de pilot Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen (LVV) in 2021 afloopt. De looptijd van de LVV-pilot is verlengd tot in elk geval medio 2022, inclusief bijbehorende Rijksbijdrage. Voor Utrecht komt deze Rijksbijdrage voor de eerste helft van 2022 neer op 1,6 miljoen euro, welke nog niet in deze begroting verwerkt is. Het besluit over de verdere toekomst van de LVV is aan het nog te vormen kabinet.

Voor inburgering is in de meicirculaire bekend gemaakt welke middelen er vanuit het Rijk beschikbaar zijn voor de uitvoering van de wet inburgering en compensatie voor het uitstel van de wet inburgering. Dit is nog niet verwerkt in deze begroting.

Verder wordt nog coronacompensatie verwacht voor het uitvoeren van coronamaatregelen binnen de opvanglocaties voor ongedocumenteerden.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Afwijking 2	S	**-2.740**	**-2.595**	**-2.595**	**-2.595**
Aflopen incidentele middelen LVV pilot					
Overige lasten					
Totaal lasten		**-2.740**	**-2.595**	**-2.595**	**-2.595**
Saldo baten en lasten		**2.740**	**2.595**	**2.595**	**2.595**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

Volksgezondheid

Algemene programmadoelstelling

Vergroten van gezondheidswinst zodat het mogelijk is dat iedereen in Utrecht gezond kan leven.

Terwijl Utrecht groeit, willen we dat gezond leven voor alle inwoners van de stad mogelijk blijft. Daarom zien we het als onze belangrijkste opgave om voor iedereen gezondheidswinst te behalen en gezondheidsverschillen tussen groepen inwoners te verkleinen. Corona zal in 2022 nog impact hebben op de gezondheid van Utrechters en voor een deel ook de al bestaande gezondheidsverschillen vergroten. Onze ambitie om deze verschillen terug te dringen is daarmee urgenter geworden dan ooit. Tegelijkertijd staat er op de haalbaarheid van deze ambitie meer druk dan ooit.

Onze aanpak richt zich op de onderliggende oorzaken van gezondheid en op ongelijk investeren voor inwoners die iets meer, extra's of anders nodig hebben om zich gezond te voelen. Welke onderliggende oorzaken de gezondheid beïnvloeden is weergegeven in het Utrechts gezondheidsmodel (zie tekstkader voor uitgebreide toelichting). Dit model is in 2022 de basis waarmee we de integrale aanpak op gezondheid en gezondheidsverschillen inzichtelijk maken, breed agenderen, en waarmee we gezondheidsafwegingen laten zien. Hiermee sluiten we aan op ons volksgezondheidsbeleid 'Gezondheid voor iedereen' waarmee we gezondheid meenemen in brede opgaves. In 2022 als 'post corona jaar' passen we in onze aanpak ook de lessen toe van de bestrijding van de epidemie en de lessen die we leren met betrekking tot onze aangepaste werkwijze en dienstverlening.

Het gezondheidsmodel is ook de basis voor de indeling van deze begroting. De inzet vanuit het programma Volksgezondheid richt zich op de onderliggende oorzaken die dichter bij het individu liggen. Hoewel we de oorzaken in samenhang met elkaar oppakken, is de inzet beschreven per onderliggende oorzaak waar we in het bijzonder op inspelen: leefstijl, mentale factoren en stress, zorg- en hulpverlening, fysieke leefomgeving en sociale leefomgeving.

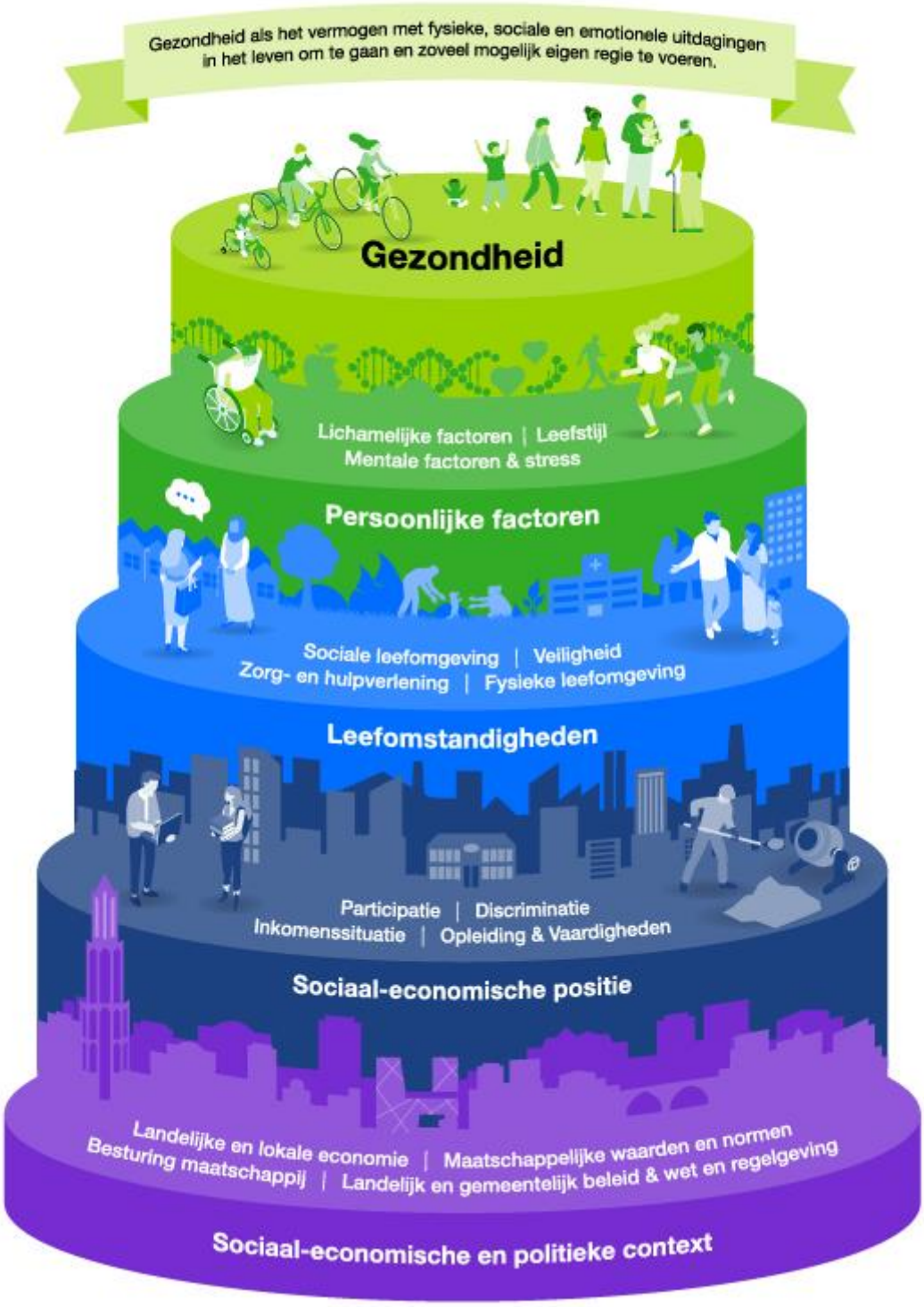
Extra toelichting Utrechts Gezondheidsmodel
Welke onderliggende oorzaken de gezondheid beïnvloeden is weergegeven in het Utrechts gezondheidsmodel*. Dit model richt zich op gezondheid en de onderliggende oorzaken van gezondheid en gezondheidsverschillen. De focus op onderliggende oorzaken van gezondheid verschuift de aandacht van de uitkomst, naar de kansen op gezondheid. Tijdige en goede gezondheidszorg vergroot de kans op gezondheid. Je veilig voelen vergroot de kans op gezondheid. Zonder geldzorgen heb je betere kansen op gezondheid.

In de twee buitenste ringen zijn factoren opgenomen die zorgen voor een verdeling van gezondheidskansen in de maatschappij. Het sociaal en macro-economisch beleid heeft invloed op iemands sociaal-economische positie (SES) en op de mate van een gelijke verdeling. In deze twee buitenste ringen zijn dus wat we noemen 'structurele determinanten' opgenomen.

De twee binnenste ringen zijn factoren die dichter bij het individu liggen. De middelste ring bevat omstandigheden waarin mensen opgroeien, wonen, werken, bewegen en leven. De binnenste ring bevat lichamelijke factoren (bijvoorbeeld erfelijke aanleg, bloeddruk of cholesterolgehalte), leefstijl (bijvoorbeeld bewegen en voeding) en mentale factoren/stress (zoals life events en prestatiedruk). Onderliggende oorzaken kunnen elkaar beïnvloeden en alle oorzaken kunnen ook worden beïnvloed door de structurele verschillen. Denk aan de invloed van opleiding op werk, op geldzorgen en op leefstijl.

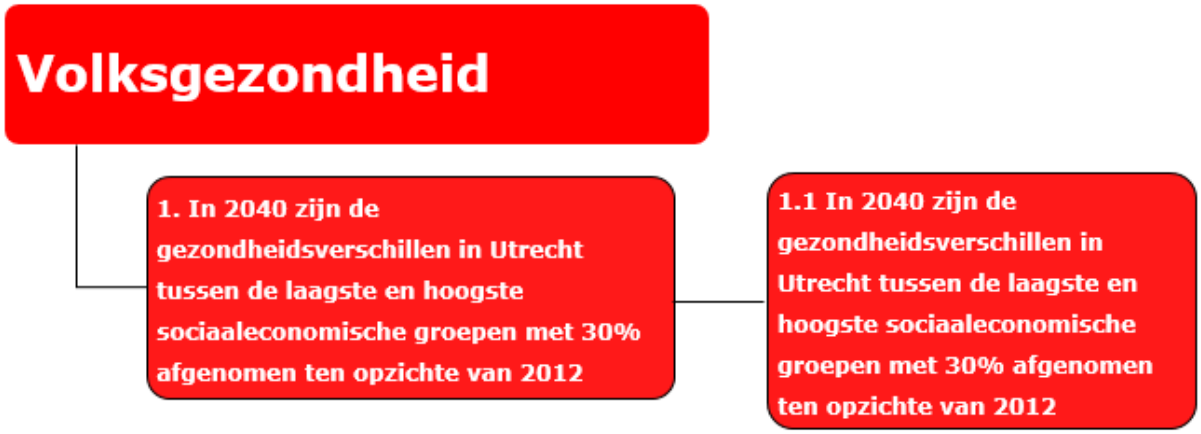
In 2022 vindt u op de website van de gezondheidsmonitor een uitgebreide beschrijving van alle onderliggende factoren.

Utrechts gezondheidsmodel

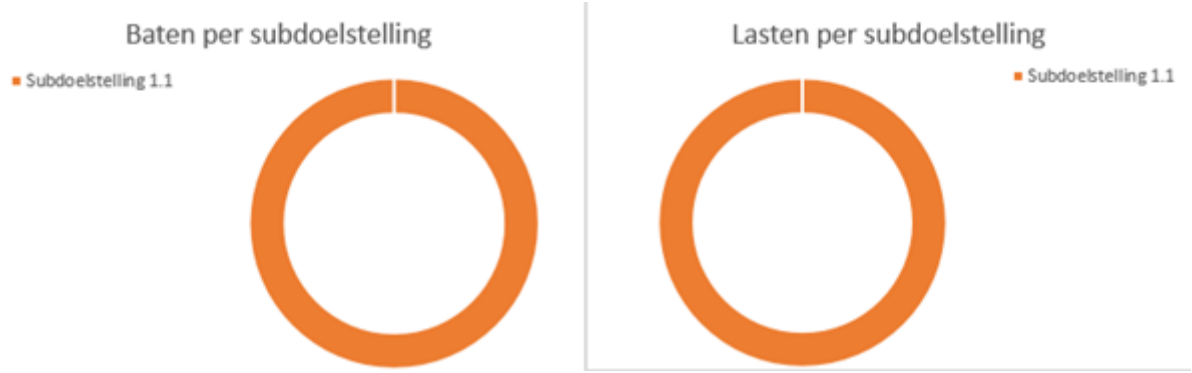

* dit is een eerste vormgegeven versie en wordt nog doorontwikkeld.

Doelenboom

Grafiek lasten en baten

Investeringen

Geen investeringen.

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen. Dit programma heeft geen verplichte BBV Indicatoren.

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:
Enkele beleidsstukken lijken verouderd, maar zijn nog steeds actueel.

- Gezondheid voor iedereen, Volksgezondheidsbeleid Utrecht 2019-2023
- Actieagenda Utrechters Schuldenvrij 2019 en verder
- Utrecht sportief en gezond - Sportnota 2017-2020
- Slimme Routes, Slim regelen en Slim bestemmen - Mobiliteitsplan Utrecht 2025
- Speelruimte maken we samen, beleidskader beheerde speeltuinen - 2017
- Beleidsregels toezicht & handhaving kwaliteit kinderopvang gemeente Utrecht - 2019
- Aanpak Samenwerkingsverband Gezond Gewicht Utrechtse Jeugd 2019-2023
- Preventie- en handhavingsplan alcohol - 2015 – 2018
- Lidmaatschap van het WHO European Healthy Cities Network (Phase VII van 2019 – 2024).

1. In 2040 zijn de gezondheidsverschillen in Utrecht tussen de laagste en hoogste sociaaleconomische groepen met 30% afgenomen ten opzichte van 2012

Indicatoren Volksgezondheid

We monitoren gezondheidsverschillen met de indicator 'goed ervaren gezondheid'. Deze splitsen we uit naar leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, mate waarin iemand kan rondkomen, migratieachtergrond en wijken. Opleiding en inkomen zijn belangrijke indicatoren voor sociaaleconomische status, waarmee we de voortgang op de doelstelling monitoren om gezondheidsverschillen tussen de laagste en hoogste sociaaleconomische groepen te verkleinen. De meest actueel beschikbare informatie over verschillen in ervaren gezondheid kunt u altijd vinden op de website van de Volksgezondheidsmonitor. Daar worden cijfers over de ontwikkeling van verschillen in de periode 2012 tot en met 2018 beschreven. In het najaar van 2021 zijn de cijfers over 2020 beschikbaar. Dan weten we ook of inwoners die moeite hebben met rondkomen en inwoners met basis-, lbo- of vmbo-onderwijs nog steeds een slechtere gezondheid hebben, en of de verschillen kleiner of groter aan het worden zijn. Gezien de huidige coronapandemie en de gevolgen hiervan is de verwachting dat gezondheidsverschillen eerder groter worden dan kleiner.

1.1 In 2040 zijn de gezondheidsverschillen in Utrecht tussen de laagste en hoogste sociaaleconomische groepen met 30% afgenomen ten opzichte van 2012

Wat willen we bereiken?

We zetten in op gelijke kansen op de best mogelijke gezondheid voor alle Utrechters door maatwerk te leveren en te doen wat past bij wat de specifieke groepen nodig hebben. Dit betekent dat we zowel inzetten op gezondheidswinst voor alle Utrechters, als ongelijk investeren om de meeste winst te boeken voor diegenen die dat het meeste nodig hebben. Daarnaast monitoren we de volksgezondheid en doen we aan kennisontwikkeling om onze aanpak continu te verbeteren.
Hieronder staan de highlights voor 2022 op deze drie sporen toegelicht. Bij 'Wat gaan we daarvoor doen' ziet u deze drie sporen terug door het verschil in inzet op alle inwoners en op specifieke groepen zoals inwoners met geldzorgen. Inzet op het gebied van monitoring en kennis heeft een aparte kop.

Gezondheidswinst boeken voor iedereen

We werken aan een goede gezondheid voor iedereen. Dit doen we met dienstverlening voor iedereen, zoals de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) die alle kinderen in Utrecht ziet. In 2022 versterken we de rol van de JGZ als kernpartner in het basis- en voortgezet onderwijs en onderzoeken we wat de meest wenselijke vorm is voor een divers aanbod voor gezinnen. Door het gezondheidsperspectief in te brengen bij ruimtelijke ontwikkeltrajecten, zoals bij de openbare ruimte tussen Moreelsebrug en de Inktpot, werken we ook aan gezondheid voor alle Utrechters. Daarnaast werken we aan gezondheid voor iedereen door gezondheid mee te nemen in breed gemeentelijk beleid. In 2022 nemen we gezondheid bijvoorbeeld op in de nadere regel U900 (viering 900 jaar stadsrechten), de nota sport, spelen en bewegen en bij (sommige) nieuw af te sluiten huurcontracten. Ook gaan we gezondheid een vaste plek geven bij inkooptrajecten. In 2022 doen we hiermee ervaring op bij een aantal kansrijke aanbestedingen.

Gezondheidsverschillen verkleinen

We zien dat een aantal Utrechters iets meer, iets extra's of iets anders nodig heeft om zich gezond te voelen. Voor en met hen werken we aan het vergroten van gelijke kansen op een gezond leven. In 2021 is de VMU Special gezondheidsverschillen en kansengelijkheid uitgebracht. Hieruit blijkt dat in Utrecht vooral een toename van verschillen op het terrein van inkomenssituatie, toegang tot gezondheidszorg, woonomstandigheden en sociale contacten en eenzaamheid. Deze verschillen zijn tijdens de coronapandemie waarschijnlijk alleen maar groter geworden.
Deze monitor levert aangrijpingspunten voor de verdere ontwikkeling van de Utrechtse aanpak van gezondheidsverschillen, waar we in 2022 nog meer op inzetten. De focus in onze aanpak gaat uit naar groepen inwoners die structureel een achterstand hebben en naar onderliggende oorzaken van

(on)gezondheid waarop de verschillen toenemen en het grootst zijn. In 2022 komt er een update van de speciale uitgave van de VMU over Gezondheidsverschillen en kansengelijkheid.

Gezondheidskennis vergroten

Kennis over de gezondheid van de Utrechters is essentieel om te weten waar we staan en wat we te doen hebben. Om de gezondheid van Utrechters in beeld te brengen gebruiken we de Volksgezondheidsmonitor Utrecht. In 2022 brengen we het Utrechts Gezondheidsprofiel (UGP) uit. Hierin presenteren we de belangrijkste ontwikkelingen rond de volksgezondheid in Utrecht. Het UGP verschijnt één keer in de vier jaar en is de basis van de nieuwe nota Volksgezondheid.
In 2022, als 'post coronajaar', gaat specifieke aandacht in de monitoring uit naar het inzichtelijk maken van de veerkracht van de stad. Om zo zicht te krijgen in hoeverre inwoners terugveren of dat er aanvullende maatregelen nodig zijn om de negatieve impact van corona tegen te gaan.

Wat gaan we daar voor doen?

We werken in 2022 aan gezondheid door ons in het bijzonder te richten op: leefstijl, mentale factoren en stress, zorg- en hulpverlening, fysieke leefomgeving en sociale leefomgeving. Daarnaast monitoren we de volksgezondheid en doen we aan kennisontwikkeling om onze aanpak continu te verbeteren.

Leefstijl

Leefstijl gaat over het gedrag van mensen op het gebied van thema's als bewegen, roken, alcoholgebruik en voeding. De aanpak van leefstijl richt zich vaak op een combinatie van verschillende leefstijlthema's en op omstandigheden die leefstijl beïnvloeden. Voor het bereiken van een gezonde leefstijl maken we daarom de gezonde keuze gemakkelijker in de omgeving/setting waar Utrechters wonen, leren, werken, sporten en uitgaan. In 2022 zetten we in op leefstijlthema's in de breedte maar ook op specifieke thema's zoals 'sporten & bewegen', 'gezond gewicht' en 'roken, alcohol en middelen- en medicatiegebruik'.

Leefstijl brede thema's
Wij zetten in op het bereiken van moeilijk bereikbare doelgroepen op specifieke vindplaatsen, zoals buurthuizen, moskeeën en andere plekken. We geven daar informatie over bijvoorbeeld slaapproblemen, drugs (waaronder lachgas), soa & aids en andere infectieziekten. In 2022 sluiten we ook aan bij organisaties in de stad waar Utrechters met geldzorgen komen en voeren we de werkagenda Samen voor Gezondheid van Zorg & Zekerheid en de gemeente Utrecht uit, met 'armoede en schulden & gezondheid' als belangrijk speerpunt. Specifiek voor kinderen en jongeren gaan we door met de aanpak Gezond Gewicht Utrechtse Jeugd (GGUJ). In 2022 vergroten we het aantal deelnemende scholen van acht naar elf scholen en maken we het scholen zo makkelijk mogelijk om leefstijlinterventies toe te passen. Dit doen we door de vitaliteitsmakelaar aan te houden en door diezelfde persoon gezonde schooladviseur te maken. Ook ontwerpen we in 2022 een monitor voor de vier verschillende multidisciplinaire groepsaanpakken om deze onderling te vergelijken en het effect in kaart te brengen. Daarnaast betrekken we werkgevers door bij hen aandacht te vragen voor leefstijlinterventies, vergroten van mentale gezondheid en financieel fitte werknemers en zijn we op dit gebied ook zelf een gezonde werkgever.

Sporten en bewegen
Sporten en gezonde leefstijl gaan hand in hand en daar waar mogelijk versterken we dat in samenwerking met partners. In Noordwest brengen we in de eerste helft van het jaar de knelpunten rond het laagdrempelige beweegaanbod voor ouderen, kwetsbaren en kinderen met overgewicht in kaart. In de tweede helft van het jaar werken we in het wijknetwerk aan het creëren van de randvoorwaarden voor oplossingen en het wegnemen van de drempels die mensen ervaren. We stimuleren het buiten sporten, spelen en bewegen van kinderen. Als in 2021 nieuw speelbeleid is vastgesteld, beoordelen we met wijkspeelruimtescans twee wijken en maken de financiële onderbouwing van de (middel)lange termijn ambities inzichtelijk. Daarnaast dragen we bij aan bewonersinitiatieven voor verbeteringen aan bestaande speelplekken (aanvullend op initiatievenfonds en groot onderhoud).

Specifiek voor ouderen gebruiken we de wijknetwerken, zoals de beweegvriendelijke wijk en de seniorvriendelijke wijk, om ook in te zetten op valpreventie. Juist in coronatijd is gebleken dat netwerken in de wijk waar ouderen samenkomen om te bewegen en elkaar te ontmoeten essentieel zijn. Hier zetten we in 2022 verder op in. Voor het behouden en versterken van de vitaliteit van ouderen geven we in 2022 een vervolg aan het programma Doortrappen.

Roken, alcohol en middelen- en medicatiegebruik
We willen dat in 2035 alle kinderen in Utrecht rookvrij opgroeien. We blijven daarom werken aan het rookvrij maken van omgevingen waar kinderen komen, zie ook: roadmap rookvrij. In 2022 maken we onbeheerde speelplekken en bushaltes rookvrij. We gaan in gesprek met (aanstaande) ouders die roken over wat hen kan helpen om te stoppen met roken. In het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2022-2025 besteden we extra aandacht aan de naleving van de leeftijdsgrens bij sportverenigingen en helpen verkopers de leeftijdsgrens beter na te leven. We gaan door met het geven van voorlichting over alcohol en middelen, waaronder lachgas, aan scholieren en hun ouders.

Mentale factoren en stress

Mentale factoren zijn factoren die beïnvloeden of je wel of niet goed in je vel zit. Stress, gedachtes, gevoelens en gebeurtenissen beïnvloeden de gezondheid. Denk hierbij aan life events zoals het verlies van een dierbare, prestatiedruk en financiële zorgen. Hieronder staat benoemd op welke mentale factoren we in 2022 inzetten.

Geldzorgen bespreekbaar maken
Het vroegtijdig bespreekbaar maken van geldzorgen is belangrijk om de stress, en daarmee de negatieve effecten op gezondheid en welzijn van Utrechters te beperken. Met de stress sensitieve benadering scheppen we randvoorwaarden voor bewoners om het gesprek over geldzorgen en bijhorende problemen te bespreken. In 2022 hebben we nog meer aandacht voor de impact van geldzorgen op de psychische gezondheid en andersom. We continueren in 2022 onze samenwerking met de ArmoedeCoalitie en de eerstelijnszorg. We bieden professionals in de gezondheidszorg meer handvatten om stress door geldzorgen te signaleren en te bespreken en zo mogelijk te verwijzen naar passende hulpverlening. Ook ondersteunen we de partners van Kansrijke Start bij geld(stress) en de effecten op het gezin met jonge kinderen. In de kernpartneraanpak hebben we aandacht voor de signalerende rol van het onderwijs bij geldzorgen.

Voorkomen psychische problemen
De onderzoeken naar de mentale gezondheid van inwoners in coronatijd geven aan dat dit onderwerp onze aandacht vraagt. We initiëren samen met partners rond gezinnen en jeugd (jeugdhulp) het maatschappelijk debat over de onderliggende factoren die bijdragen aan mentale gezondheid. Dit gaat bijvoorbeeld over het omgaan met prestatiedruk en het normaliseren van opvoedvragen. Het doel is om problemen en hun oorzaken bespreekbaar te maken om zo ook andere oplossingen te kunnen vinden dan nu gevonden worden. Bijvoorbeeld bij veel voorkomende problemen als identiteitsvragen, eenzaamheid, faalangst, rouw.
In samenwerking met de formele en informele organisaties en netwerken, die jongeren in beeld hebben, zorgen we voor beter zichtbare en beschikbare informatie die jongeren zelf helpt om hun mentale gezondheid te bevorderen. We benutten de ervaringsdeskundigheid van jongeren en sluiten aan bij de kanalen waar zij informatie vinden en delen. Op deze manier zorgen we voor vroegsignalering en -preventie van psychische problemen bij jongvolwassenen.

Zorg- en hulpverlening

Zorg- en hulpverlening bevat sociale en medische voorzieningen, inclusief de zorg zoals benoemd in bijvoorbeeld in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, Zorgverzekeringswet, Wet langdurige zorg en de Wet Publieke Gezondheid. Vanuit het programma Volksgezondheid bieden we sociaal-medische zorg door het uitvoeren van de Jeugdgezondheidszorg en de zorg voor daklozen. Ook creëren we samenwerking tussen medisch en sociale zorghulpverleners in de wijk. De inzet in 2022 is hieronder nader uitgewerkt.

Jeugdgezondheidszorg
Het doel van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is bijdragen aan een gezonde en veilige opgroeisituatie van jeugdigen, zowel als individu als als groep. De JGZ heeft een preventieve en signalerende rol in het Utrechtse Stelsel Zorg voor Jeugd. Ook in 2022 voeren we de wettelijke taken van de Jeugdgezondheidszorg uit. Dit gebeurt tijdens 90.000 tot 100.000 contactmomenten per jaar, in dialoog met de ouders. De JGZ zet samen met partners in op het zelfvertrouwen en de veerkracht van (groepen) (aanstaande) ouders en kinderen en biedt zo nodig opvoedondersteuning. De jeugdartsen en -verpleegkundigen adviseren school en ouders over de mogelijkheden om bij school(ziekte)verzuim weer sneller naar school te gaan. Met de extra middelen vanuit Corona werkpakket 2 bestaanszekerheid voert de JGZ tijdelijk extra interventies uit zoals VoorZorg2 (voor moeders die al een kind hebben) en Kortdurende videohometraining voor ouders met kinderen tot vier jaar. Dit om de negatieve effecten van corona te verminderen voor aanstaande en jonge ouders.

In 2022 onderzoeken we wat binnen de landelijke kaders de meest wenselijke vorm is voor een divers aanbod voor gezinnen, bijvoorbeeld collectief aanbod, telefonisch contact, beeldbellen, chatten, fysiek consult. Hiermee borgen we de positieve ervaringen die we tijdens de coronatijd hebben opgedaan.

Versterken van de inzet van de expertise van de Jeugdgezondheidszorg op scholen
De JGZ draagt als partner in de basiszorg actief bij aan de kernpartneraanpak bij het onderwijs, door inzet van kennis en expertise van gezondheid en ontwikkeling van kinderen. We gaan in 2022, mede vanuit het geld uit het Coalitieakkoord, door met het versterken van de rol van de JGZ als kernpartner in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs en in de kernpartneraanpak Vroegschoolse Educatie (VE). We zorgen voor extra capaciteit om bijdrage van de JGZ aan de kernpartneraanpak op het primair onderwijs (PO) stevig neer te zetten en onderzoeken hoe de JGZ nog beter kan aansluiten bij vragen van ouders, kinderen, scholen en andere partners. We investeren komend jaar in de samenwerking met scholen, kernpartners en huisartsen. De JGZ, buurtteams en Koos/Spoor030 gaan aan de slag met het signaal dat huisartsen weinig bekend zijn en weinig gebruik maken van de kernpartneraanpak. JGZ wordt vanuit de kernpartners eerste aanspreekpunt voor huisartsen als het gaat om vraagverheldering, betrekken van de kernpartners en toeleiding naar passende zorg. JGZ kan vanuit haar sociaal-medische expertise bijdragen aan vroegsignalering en tijdige inzet van de meest passende zorg, waardoor gespecialiseerde zorg waar mogelijk wordt voorkomen. We verkennen in 2022 de rol van de JGZ bij de kernpartneraanpak op het MBO.

Rijksvaccinatieprogramma
We werken samen met partners in de stad in de vaccinatiealliantie aan een hoge vaccinatiegraad en een goede uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma. In 2022 (en niet in 2021 zoals eerder aangekondigd) wordt het Rijksvaccinatieprogramma uitgebreid met de HPV vaccinatie voor jongens en gaat de leeftijd naar 9 jaar. In 2022 scherpen we de wijkaanpak aan om te zorgen dat de vaccinatiegraad stijgt bij groepen en in wijken waar deze nu nog relatief laag is.

Passende zorg en ondersteuning tijdens de eerste 1000 dagen
Aan de hand van de zes actielijnen van kansrijke start zetten we in 2022 op:

- goede afstemming binnen de geboortezorgketen en het sociale domein door een toename van wijknetwerken en/of multidisciplinaire overleggen (MDO's) tussen professionals.
- vergroten van het bereik van prenatale huisbezoeken (per 2022 wettelijke taak) aan kwetsbare gezinnen en zwangeren samen met de geboortezorgketen en verloskundige samenwerkingsverbanden.
- meer organisaties die direct contact hebben met de doelgroep van Nu Niet Zwanger (onder andere maatschappelijke opvang, jeugdhulp en GGZ) hebben de methode van Nu Niet Zwanger geïmplementeerd. Daarnaast maken we afspraken met netwerken van huisartsen, verloskundigen, gynaecologen en apothekers over het plaatsen of verstrekken van anticonceptie. We werken toe naar (structurele) financiering voor de vervolgfase van NNZ.
- het ondersteunen van een traject waarin Utrechtse verloskundigen in gesprek zijn met landelijke partijen om 'Centering Pregnancy', groepsgerichte verloskundige zorg voor zwangere vrouwen, tegen een dekkend tarief aan te kunnen bieden.

Bevorderen samenwerking tussen medische- en sociale zorgprofessionals in de wijk
In coronatijd is gebleken dat samenwerken in de wijknetwerken en met sleutelfiguren in de stad een positieve rol speelt in het vroegtijdig signaleren en oppakken van vraagstukken. In 2022 bouwen we daarom voort aan een stevigere infrastructuur rondom gezondheidspreventie in de wijken. Hoogste prioriteit ligt in de wijken met de grootste gezondheidsachterstanden. Tegelijkertijd vergeten we de wijken en buurten waar de gezondheidsverschillen minder groot zijn niet.

Sociaal-medische zorg voor dak- en thuislozen
Ook in 2022 leveren we samen met partners passende, bereikbare en toegankelijke zorg voor de meest kwetsbare Utrechters. Zo dragen we bij aan gezondheid en een menswaardig bestaan voor daklozen en aan de veiligheid en leefbaarheid van de stad. We continueren de medische spreekuren in 'Herstart', de inloop voor dak -en thuislozen. Onze verpleegkundigen bieden daar, maar ook op straat, sociaal-medische basiszorg voor mensen die (nog) geen toegang hebben tot de reguliere zorg van bijvoorbeeld de huisarts.

Zorg voor mensen in een overvolle en/of vervuilde woning en voor andere zeer kwetsbare inwoners
Onze sociaal verpleegkundigen werken actief samen met betrokken hulpverleners in de wijk bij de ondersteuning en zorg voor inwoners met overvolle of sterk vervuilde huishoudens. We onderzoeken in 2022 of deze aanpak ook kan helpen bij andere inwoners in een kwetsbare positie die wel wonen maar niet de reguliere zorg bereiken. Sociaal-medische expertise stellen we zo breed mogelijk beschikbaar voor het veld.

Zorg en ondersteuning voor sekswerkers
In 2022 is er een stedelijk hulp- en dienstverleningsaanbod voor sekswerkers die in Utrecht wonen en/of werken. Er is speciaal aandacht en aanbod voor ex-vergunninghouders van de tippelzone. De hulp aan hen loopt ook na de sluiting in 2021 onverminderd door. Daarnaast bereiden wij een hulp- en dienstverleningsaanbod voor sekswerkers op Het Nieuwe Zandpad voor. Een huiskamer maakt in ieder geval onderdeel uit van dit aanbod. Ook in 2022 zijn er uitstaptrajecten beschikbaar voor sekswerkers die de branche willen verlaten en hierbij ondersteuning nodig hebben.

Uitvoering regionale toegang
We zetten de taken in de bindingscommissie en de regionale toegang tot de maatschappelijke opvang en beschermd wonen voort en bereiden ons voor op de verdere doordecentralisatie per 2023. In samenwerking met onder andere het Veiligheidshuis buigen we ons over casuïstiek waar ingewikkelde zorgproblemen samengaan met overlastgevend of intimiderend gedrag.

Zorg- en hulpverlening vanuit GGD regio Utrecht en Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
De GGD Regio Utrecht (GGDrU) voert voor de gemeente (basis)taken uit de Wet Publieke Gezondheid uit, zoals de soa-spreekuren, de verstrekking PrEP, medische milieukunde en technische hygiënezorg en infectieziektebestrijding. Daarnaast zijn er specifieke opdrachten vanuit de gemeente zoals de uitvoering van de Wet verplichte GGZ, forensische geneeskunde vanuit de Wet op de lijkbezorging, reizigersvaccinatie. Leidend bij de invulling is de bestuursagenda 2019 – 2023. Ook in 2022 werken we volledig samen met GGDrU in het Centrum Seksuele Gezondheid. We richten ons op voorlichting, opsporing en behandeling van seksueel overdraagbare aandoeningen tijdens de soa- en seksualiteitsspreekuren en bieden advies en ondersteuning bij seksuele en relationele vorming in het onderwijs. Als belangrijke ontwikkelingen voor 2022 staan aangekondigd:

1. Het opstellen van de GGDrU bestuursagenda 2023 – 2027, direct na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022. Hierbij is voorzien in consultatie van gemeenteraden. Daarbij is er aandacht voor de lessen uit de coronabestrijding voor de GGDrU en het samenspel met het lokaal beleid en bestuur.
2. De impact van corona op de invulling van taken in de publieke gezondheid waaronder infectieziektebestrijding, gezonde leefomgeving, gezonde leefstijl, fysieke en mentale gezondheid bij jongeren en jongvolwassenen draagt bij aan het bepalen van prioriteiten.

3. GGD GHOR NL heeft, met een actieve rol vanuit het college in (bestuurlijk) overleg, namens de GGD-n voor de kabinetsformatie aandacht (en budget) gevraagd voor het versterken van de publieke gezondheid, de organisatie van de infectieziektebestrijding en de invulling van preventie (Zorg voor de toekomst). Afhankelijk van de kabinetsformatie gaat dat leiden tot andere accenten en organisatievormen in 2022.
4. In de kaderbrief en begroting GGDrU 2022 is aangekondigd dat, anders dan eerder aangekondigd door VWS, de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid in 2022 gecontinueerd zal worden. De lobby voor een betere financiële verdeelsleutel gaat in 2022 onverminderd door.

Fysieke leefomgeving

De fysieke leefomgeving bevat de omstandigheden waarin mensen wonen, leven en werken. Denk hierbij aan groen en luchtkwaliteit, woonomstandigheden en werkomstandigheden maar ook voorzieningen zoals scholen, kinderopvang, speeltuinen en openbaar vervoer. Hieronder staat benoemd op welke onderdelen van de fysieke leefomgeving we in 2022 inzetten.

Gezonde leefomgeving
Bij ruimtelijke visies, nota's programma's, bestemmingsplannen en vergunningverlening wordt structureel het gezondheidsperspectief ingebracht. Enkele voorziene resultaten voor 2022 zijn 1) het verbeteren van de openbare ruimte tussen Moreelsebrug en de Inktpot. De Laan van Puntenburg wordt heringericht tot een groene verblijfplaats, met meer ruimte voor lopen en fietsen. Voor werknemers in het gebied wordt het verleidelijk om naar buiten te gaan en er ontstaat een aantrekkelijke aansluiting op de Moreelsebrug. 2) Het uitzetten van een tender Jaarbeurspleingebouw en 3) het afronden van de visie Janskerkhof. Het borgen van gezondheid in deze projecten is in voorgaande jaren voorbereid. Omgekeerd borgen de werkzaamheden in 2022 soortgelijke resultaten voor latere jaren, zichtbaar voor de Utrechters.
In 2022 wordt met slimme keuzes in de leefomgeving ingelopen op gezondheidsachterstanden. Dat gebeurt bijvoorbeeld door langs drukke wegen geen nieuwe voorzieningen meer te bestemmen voor groepen mensen die extra gevoelig zijn voor luchtverontreiniging; door gemengde wijken te stimuleren in combinatie met sociale versterking van de buurt; en door extra aandacht te vragen voor een gezonde omgeving in ruimtelijke plannen voor de jeugd. Denk daarbij aan het meewegen van voldoende passende speel- en sportruimte voor iedereen en aandacht voor een gezonde voedselomgeving bij scholen.

Voedselomgeving
We lobbyen samen met andere gemeenten en maatschappelijke organisaties landelijk en Europees onder andere voor ruimtelijke sturingsmogelijkheden in het type voedselaanbieders, prijsbeleid, productverbetering en het tegengaan van kindermarketing voor ongezonde producten. En we experimenteren met pilots in het kader van de Citydeal Gezonde en Duurzame Voedselomgeving en de Regiodeal Foodvalley. We ondersteunen waar mogelijk partijen en allianties rond de uitvoeringsagenda van de Utrechtse voedselagenda. Als er middelen vanuit het Rijk komen, experimenteren we op scholen die interesse hebben in een gezonde schoollunch waarbij we oog hebben voor de jeugd die dit het meeste nodig heeft.

Voorziening: veilige kinderopvang
De Inspectie Kinderopvang voert ook in 2022 alle verplichte inspecties van kinderopvanglocaties en voorzieningen voor gastouderopvang uit. Als het nodig is treden wij handhavend op. We zorgen dat het Landelijk Register Kinderopvang juist, volledig en actueel blijft. Dit doen we op basis van het Beleid toezicht en handhaving kwaliteit kinderopvang gemeente Utrecht, conform onze wettelijke taak.

Sociale leefomgeving

De sociale leefomgeving bevat de factoren van waaruit mensen sociale steun ontvangen. Sociale steun is emotionele steun of concrete hulp of informatie vanuit je sociale netwerk. Denk hierbij aan sociale contacten in de buurt, op school en op werk. Maar ook de opvoeding, thuissituatie en interactie tussen ouder en kind. Hieronder staat benoemd op welke onderdelen van de sociale leefomgeving we in 2022 inzetten.

Ouderschap en Collectieve aanpak opvoedondersteuning
De collectieve aanpak in Utrecht staat voor preventief, tijdig en snel inspelen op vragen uit de wijk van ouders en jongeren over opvoeden en opgroeien. Hiermee versterken en benutten we het ouderschap en de kracht van ouders en jongeren onderling. In 2022 willen we andere partijen in de wijken die werken met kinderen, jongeren en ouders enthousiasmeren over deze aanpak. Zodat steeds meer partners naast het Buurtteam en de JGZ met ouders samen kunnen werken via de collectieve aanpak. We doen dit door nog meer bekendheid te genereren voor de collectieve aanpak en deze ook overdraagbaar te maken aan professionals in de wijk. De combinatie van digitaal (zoals webinars) en fysieke (groeps)bijeenkomsten behouden we in 2022. Een ander doel is om de collectieve aanpak in de werkwijze van het Buurtteam en de JGZ zelf te verankeren.

In 2022 verkennen we met onze samenwerkingspartners, zoals die in de Raadsbrief Ouderschap en Scheiden van 28 mei 2021 zijn benoemd, de signalen uit de wijk rondom transitie van partnerschap naar ouderschap en pakken deze op.

Taal: Taalaanloop (14 maanden – 2,5 jaar)
Met de aanpak Taalaanloop werken JGZ en Taal doet Meer samen aan een taalrijke thuisomgeving voor kinderen tussen de veertien maanden en twee en een half jaar. Met als doel zo min mogelijk achterstand op de Voorschoolse Educatie en in het primair onderwijs. Taalaanloop bestaat uit ouders-kind groepen gericht op taal en uit individuele taalthuisbezoeken. In 2022 gaan we door met deze inzet op de periode voor de voorschool. Samen met ouders geven we de Taalaanloop verder vorm en breiden we de groepen en de taalthuisbezoeken uit. Het volgen, monitoren en doorontwikkelen heeft in 2022 speciaal onze aandacht.

Gezondheidsmonitoring en kennisontwikkeling

Op basis van informatie en data over gezondheid maken we keuzes in wat we te doen hebben en verbeteren we onze aanpak. Met verschillende terugkerende onderzoeken monitoren we de gezondheid de Utrechters en via diverse netwerken verbreden we de gezondheidskennis en passen we dit toe.

Monitoren van de volksgezondheid
De Volksgezondheidsmonitor Utrecht (www.volksgezondheidsmonitor.nl) brengt de gezondheid van Utrechters in beeld. In het derde kwartaal van 2022 publiceren we de wijkgezondheidsprofielen en in november 2022 het Utrechts Gezondheidsprofiel (UGP) van de stad. Het UGP is een samenvatting van de kwantitatieve en kwalitatieve gezondheidsinformatie met aandacht voor de belangrijkste ontwikkelingen rond de volksgezondheid in Utrecht. Zowel het UGP als de wijkgezondheidsprofielen bevatten ook gegevens over corona en gezondheid. In 2022 zijn de eerste kwantitatieve gegevens beschikbaar over de gezondheid van de Utrechtse jeugd sinds corona. Opvallende resultaten bespreken en duiden we met de stad en in de wijken. Ook wordt de Gezondheidspeiling 2022 uitgevoerd.

In 2022 komen resultaten beschikbaar van onderzoek onder het Panel Meetellen naar hun mening over thema's zoals de buurt, woning, vervoer en de communicatie met de gemeente. Het pilotonderzoek 'van data tot handelingsperspectief' ronden we af. Hiermee krijgen we beter zicht op kinderen van ouders met psychische problematiek (KOPP/KOV doelgroep), psychische problematiek bij mensen met een migratieachtergrond en kwetsbare mensen die in de wijk komen wonen. Tot slot komen de resultaten beschikbaar van de vierde meting van het onderzoek naar het welzijn van MBO-studenten dat wordt uitgevoerd door de Universiteit Utrecht in samenwerking met de gemeente Utrecht.

Gezondheidspact
In 2022 jaagt het Gezondheidspact nieuwe verbindingen, allianties en samenwerking in de stad aan en versterkt deze. Zo werkt het pact op een preventieve manier aan het verbeteren van de gezondheid van de Utrechter, samen met een ambassadeursteam van partijen uit de stad. In 2022 breiden we dit team uit van 12 naar minimaal 24 partijen en organiseren we vijf themaserie 'lekker in je vel'. In deze sessies koppelen we gezondheid aan andere domeinen, zoals sport, bewegen, kunst, groen en sociaal ondernemerschap. Daarnaast versterken we in 2022 initiatieven en straat- en buurtnetwerken waarin Utrechters elkaar helpen om gezonder te leven.

Health Hub Regio Utrecht
In 2022 bevindt de Health Hub Utrecht zich in het laatste jaar van de fase 1 'Samen starten'. In 2023 start fase 2 Samen Meters Maken (2023-2026), waarna vanaf 2026 gestelde doelen bereikt moeten worden. Doel is om in 2030 gezondheid en geluk voor iedere Utrechter dichterbij te brengen én de economische positie van regio Utrecht te versterken. In de eerste fase is het netwerk opgebouwd en georganiseerd en zijn in de verschillende coalities de eerste gezamenlijke activiteiten gestart. Het Health Hub Utrecht netwerk bepaalt op basis van het regiobeeld dat de partners hebben opgesteld de doelen voor de tweede fase van het netwerk en stellen de bijpassende organisatie van het netwerk vast.

Internationale kennisontwikkeling en toepassing
Lidmaatschap van internationale netwerken draagt bij aan ons profiel van Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen, aan een sterke lobby op kansengelijkheid in Den Haag en Brussel, en aan het verkleinen van gezondheidsverschillen in de stad. In 2022 zetten we internationale kennis gericht in op de speerpunten van de Nota 'Gezondheid voor Iedereen'. De internationale samenwerking zetten we ook in voor het verkrijgen van Europese subsidies en op maatwerk advies en instrumenten voor 'Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen'. En met het 900 jarig bestaan van de stad zetten we in 2022 de samenwerking met internationale partners nog sterker neer.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
08-1-1-1	Inzet Volksgezondheid	3.266	2.585	2.250	2.250	2.250	2.250
Totaal baten		**3.266**	**2.585**	**2.250**	**2.250**	**2.250**	**2.250**
Lasten							
08-1-1-1	Inzet Volksgezondheid	28.115	27.871	27.638	26.838	26.839	26.839
Totaal lasten		**28.115**	**27.871**	**27.638**	**26.838**	**26.839**	**26.839**
Saldo baten en lasten		**-24.849**	**-25.286**	**-25.388**	**-24.588**	**-24.589**	**-24.589**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		122	262	117	117	117	117
Geraamd resultaat		**-24.727**	**-25.025**	**-25.271**	**-24.471**	**-24.472**	**-24.472**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Inzet Volksgezondheid
De baten nemen af met 0,335 miljoen euro, met name vanwege het incidenteel begroten van de subsidie arts M&G voor 0,380 miljoen euro. De subsidieaanvraag vindt jaarlijks plaats. Na honorering van de subsidieaanvraag volgt een begrotingswijziging voor het dan toegekende bedrag.

De lasten nemen af met 0,233 miljoen euro, met name als gevolg van:
- het wegvallen van de subsidie arts M&G voor 0,380 miljoen euro (zie onder baten).
- het beëindigen van het stimuleringsprogramma Gezond in Gelden voor 0,550 miljoen euro (het programma wordt voor 2022 verlengd, maar het betreffende bedrag is nog niet bekend).
- het wegvallen van de eenmalig via de reserve (zie ook mutaties reserve) verkregen middelen in relatie tot Versterken sociale basis jeugd voor 0,124 miljoen euro.
- verlaging decentralisatie uitkering uitstap prostituees met 0,091 miljoen euro naar 0,262 miljoen euro.

Daarnaast nemen de lasten toe, met name als gevolg van:

- de loon en prijscompensatie voor 0,898 miljoen euro.
- het effect van de jaarlijkse bijdrageverwerking voor de CBW-regeling (in 2021 bedroeg deze 0,128 miljoen euro). De bijdrage 2022 voor de CBW-regeling is nog onbekend, deze zal in de loop van 2022 uitgenomen worden.

De mutatie in de reserve (afname met 0,145 miljoen euro) betreft met name het wegvallen van de eenmalige via besteding- en dekking voorstellen verkregen middelen Versterken sociale basis jeugd voor 0,124 miljoen euro.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
VJN:					
Loon en prijscompensatie 2022 ev	S	77	77	77	77
Overige					
Opleiding Arts&MG subsidie	I	-380	-380	-380	-380
Overige baten		-32	-32	-32	-32
Totaal baten		**-335**	**-335**	**-335**	**-335**
Lasten					
VJN:					
Loon en prijscompensatie 2022 ev	S	898	898	898	898
Visus en ondergewicht	I	-50	-170	-170	-170
Samen voor Overvecht, verlaging budget	S		-167	-167	-167
Versterken sociale basis jeugd / impuls uit coalitieakkoord	I	-124	-624	-624	-624
CBW: WIA/WGA, WW en ZW 2021	I	128	128	128	128
Decentralisatie uitkering uitstap prostituees	S	-91	-91	-91	-91
Overige					-380
Opleiding Arts&MG subsidie	I	-380	-380	-380	-550
Stimuleringsprogramma Gezond in Gelden	S	-550	-550	-550	-76
Overige lasten		-64	-77	-76	
Totaal lasten		**-233**	**-1.033**	**-1.032**	**-1.032**
Saldo baten en lasten		**-102**	**698**	**697**	**697**

Verbonden Partijen

Bijdrage aan de GGDrU is 1,8 miljoen euro.

Veiligheid

Algemene programmadoelstelling

Met het werken aan veiligheid dragen we bij aan de doelstellingen zoals beschreven in het coalitieakkoord 2018-2022 ‘Ruimte voor iedereen’.

Onze doelstelling is 'Een veilige stad voor iedereen': we werken aan een stad waar mensen veilig zijn, veilig handelen en zich veilig voelen. Het Utrechts veiligheidsbeleid is erop gericht het veiligheidsniveau 2018 tenminste te behouden. Dit is met een groeiende stad een ambitie op zich. Naast dat we de basis op orde houden richten we ons op vier ambities die eveneens zijn vastgelegd in het Integraal Veiligheidsplan:

1. Ondermijning steviger aanpakken
2. Zorg en veiligheid dichter bij elkaar
3. Een veiliger digitale stad
4. Veiliger verkeer.

We zien een substantiële toename van openbare orde vraagstukken, zoals een explosieve groei van het aantal demonstraties -ook niet corona gerelateerd- en toenemende polarisatie. Ook zijn de overlastmeldingen in de coronatijd sterk toegenomen, zoals meldingen over jeugdoverlast, overlast door verwarde personen en overlast door drank- en drugsgebruik. Dit past ook in de stijgende trend van de afgelopen jaren en heeft forse impact op de openbare orde en de veiligheidsorganisatie.
De flinke toename van de digitale criminaliteit toonde ook de kwetsbaarheid aan van de toegenomen afhankelijkheid van digitale communicatiemiddelen en digitale dienstverlening en daarmee het risico op digitale incidenten of crises.
De crisisorganisatie staat onder druk, onder meer, doordat we ons al ook halverwege 2021 nog in GRIP 4 bevinden en de afdeling OOV de voorzitter van de veiligheidsregio (regionaal) adviseert over openbare orde en handhavingskwesties (sinds maart 2020). De zorgen over de korte en (middel)lange effecten (dus ook voor 2022) van deze crisis raken de dossiers van openbare orde en veiligheid, denk aan de zorgen over het aantal faillissementen, leegstand van panden en daarmee een verhoogd risico op ondermijning en toename van aantal Bibob onderzoeken. Ook zien wij door de crisis een stapeling van psychische, sociale en economische problemen bij kwetsbare mensen, waardoor meer specialistische persoonsgerichte aanpak op met name jeugd, jongvolwassenen en personen met een hoog risico nodig is.

Doelenboom

Grafiek lasten en baten

Investeringen

Geen investeringen.

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen. Dit programma heeft geen verplichte BBV Indicatoren.

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:
Met het werken aan veiligheid dragen we bij aan de doelstellingen zoals beschreven in het coalitieakkoord 2018-2022 'Ruimte voor iedereen' en in de gemeentelijke beleids- en uitvoeringsprogramma's die daarmee samenhangen, zoals het Integraal veiligheidsplan 2019 - 2022 (IVP), het Handhavingsprogramma, het Programma Verkeersveiligheid, de Visie versterken sociale basis, de Transformatieagenda Wmo en zorg voor jeugd, de Regiokoers beschermd wonen en MO, het programma Utrecht zijn we samen en de Regenboogagenda. Daarnaast sluiten we aan op regionaal en landelijk beleid zoals de Regionale veiligheidsstrategie Midden Nederland 2019-2022, het Beleidsplan Veiligheidsregio Utrecht en de Landelijke veiligheidsagenda 2019-2022.

1. Het Utrechts veiligheidsbeleid is er op gericht het huidige niveau (2018) van veiligheid tenminste te behouden.

Subdoelstelling 1.1 Het Utrechts veiligheidsbeleid is er op gericht het huidige niveau (2018) van veiligheid tenminste te behouden.

Indicatoren subdoelstelling

Het Utrechts veiligheidsbeleid is erop gericht om het veiligheidsniveau van 2018 ten minste te behouden. De monitoring vindt plaats aan de hand van een tweetal vooraf geformuleerde beleidsindicatoren.

- Monitoring van het aantal misdrijven in Utrecht. Het streven is om het aantal misdrijven in Utrecht jaarlijks te laten afnemen, maar ten minste op het niveau te houden van 2018.
- Monitoring van het veiligheidsgevoel van Utrechters in eigen buurt. Het streven is om het veiligheidsgevoel in de eigen buurt jaarlijkse te laten toenemen, maar ten minste op het niveau 2018 te houden. De monitoring vindt plaats via een periodieke inwonersenquête.

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E1.1.1	Gelijk of minder misdrijven in Utrecht	Peiljaar 2018: 26.618	24.389	gelijk of minder dan het peiljaar	gelijk of minder dan het peiljaar	gelijk of minder dan het peiljaar	
E1.1.1	Een gelijk of beter gevoel van veiligheid in de eigen buurt	Peiljaar 2018: 71%	Inw. Enq.	gelijk of minder dan het peiljaar	gelijk of minder dan het peiljaar	gelijk of minder dan het peiljaar	

Analyse	
Gelijk of minder misdrijven in Utrecht	Het streven is om het aantal misdrijven in Utrecht jaarlijks te laten afnemen. De gegevens zijn afkomstig van onze ketenpartner de politie.
Een gelijk of beter gevoel van veiligheid in de eigen buurt	Het streven is om het veiligheidsgevoel in de eigen buurt jaarlijks te laten toenemen.

Wat willen we bereiken?

Onze doelstelling is 'Een veilige stad voor iedereen'. In Utrecht werken we samen aan een stad waar mensen veilig zijn, veilig handelen en zich veilig voelen.
Het Utrechts veiligheidsbeleid is er daarom op gericht het veiligheidsniveau 2018 tenminste te behouden. Naast dat we de basis op orde houden richten we ons op een viertal ambities:

- We houden de basis op orde
  Bij de 'basis op orde' gaat het om de inzet op veilige wijken en buurten, de integrale aanpak van geregistreerde criminaliteit, het voorkomen van openbare orde problematiek, het zorgvuldig voorbereiden van demonstraties, evenementen, het inzetten van bestuurlijke instrumenten als cameratoezicht en gebiedsverboden. Het vasthouden van het niveau van 2018 is met een groeiende stad een ambitie op zich.
- Ondermijning steviger aanpakken
  Ondermijning is het verzwakken of misbruiken van (de structuren van) onze maatschappij met grote ontwrichtende gevolgen. Ondermijning is veelal onzichtbare criminaliteit. Utrecht speelt een centrale rol in de (inter)nationale drugshandel die vooral aan cocaïne is te relateren. Er zijn veel zorgen over het effect van deze vorm van (zware) criminaliteit in de stad. De handel in drugs is zeer lucratief, er gaan enorme bedragen in om en het is onlosmakelijk verbonden met excessief geweld (zoals liquidaties en beschietingen) en andere vormen van criminaliteit. De verleiding van het geld of de druk vanuit criminele samenwerkingsverbanden is groot, waardoor ook de kans op vermenging van boven- en onderwereld groeit. De ernst en omvang van dit probleem vraagt om een verstevigde aanpak waarin we niet alleen als één overheid duidelijke grenzen stellen en ingrijpen waar nodig, maar juist ook perspectief bieden, bijvoorbeeld aan hen die uit deze wereld willen stappen.
- Zorg en veiligheid dichter bij elkaar
  Utrecht kent, net als iedere stad, ook een groep inwoners die in kwetsbare situaties verkeren. De coronapandemie heeft door stapeling van sociale en economische problematiek deze kwetsbaarheid vergroot en daarmee een voedingsbodem voor criminaliteit, met name onder jongeren en (hoog) risico personen, gecreëerd. Om deze mensen te helpen en om gevaar en overlast voor de leefomgeving te voorkomen is een brede intensieve samenwerking nodig tussen het sociaal domein en het veiligheidsdomein.
  Bij het dichter bij elkaar brengen van zorg en veiligheid, hanteren we de komende jaren de volgende uitgangspunten:
- We werken gezamenlijk met onze partners binnen de brede stedelijke opgaven aan een veilige stad voor iedereen.
- Dat doen we vanuit het principe grenzen stellen maar ook door te motiveren met een beter perspectief.

- Er is een lange adem nodig (meerjarige programmatische aanpak en investering) gekenmerkt door stevige regie, risico gestuurde- en systeem gerichte aanpakken met aansluiting op de leefwereld.
- Extra impuls: een gezamenlijke focus op het voorkomen van doorgroeien in (zware) criminaliteit en het weerbaar maken van kwetsbare jongeren en jong volwassenen tegen de aantrekkingskracht van criminaliteit en snel geld.
- Een veiliger digitale stad
  Digitalisering transformeert onze stad en de samenleving. Traditionele vormen van criminaliteit raken steeds meer verweven met digitale criminaliteit. De maatschappelijke weerbaarheid blijft achter bij de groeiende dreiging van cybercriminaliteit. Bewustwording is nodig zodat we de weerbaarheid vergroten en de digitale veiligheid zoveel als mogelijk kunnen waarborgen.
- Veiliger verkeer
  Verkeersveiligheid is een van de vier ambities in het Integraal Veiligheidsplan (2019-2022). We werken samen met interne (via het Actieprogramma Verkeersveiligheid) en externe partners als het OM en de politie aan verschillende maatregelen die de verkeersveiligheid en het veiligheidsgevoel bij inwoners moet verbeteren. Ons doel is om zoveel mogelijk risico- en informatiegestuurd te werken om op wijkniveau het gevoel van verkeersveiligheid te verbeteren. Hiervoor werken we samen met politie en BOA's om op basis van signaleringen en klachten gevaarlijke en overlastgevende situaties aan te pakken door handhaving, voorlichting en aanspreken op fout en gevaarlijk verkeersgedrag.

Wat gaan we daar voor doen?

Het hoofddoel van het Utrechts veiligheidsbeleid is om het veiligheidsniveau van 2018 tenminste te behouden.
Onderstaand een toelichting op de activiteiten die wij in 2021 gaan ondernemen ten aanzien van de basis op orde, ondermijning, zorg en veiligheid, digitale veiligheid en veilig verkeer.

Basis op orde

Veilige wijken
Veilige buurten in veilige wijken staan centraal. De gebiedsmanagers veiligheid spannen zich in om op wijkniveau de basis op orde te houden. In iedere wijk vinden regelmatig handhavingsoverleggen plaats, waarin wij samen met VTH en politie bepalen wat de hotspots zijn en vaststellen welke inzet nodig is.

Als uit de monitoring van de veiligheid blijkt dat het nodig is, zetten we passende interventies in zoals voorlichtingsbijeenkomsten, bewustwordingsacties, lessen en bijeenkomsten. Het is maatwerk, bijsturing is steeds op elke schaal nodig en mogelijk. Belangrijke thema's zijn aanpak jeugdoverlast, aanpak geregistreerde criminaliteit, verkeersveiligheid, digitale veiligheid, lokale PGA (Persoonsgerichte aanpak), signalen van polarisatie/radicalisering, slachtofferbezoeken overvallen of ernstige delicten en openbare orde kwesties zoals demonstraties en evenementen. Het regisseren van de operationele inzet op de thema's schoon, heel en veilig gebeurt (vaak op basis van bewonersmeldingen, of waarnemingen van politie of VTH) in afstemming met Stadsbedrijven, VTH/THOR, Ruimte/Economische Zaken, politie, welzijnsorganisaties, corporaties en anderen om de integrale aanpak in de wijk goed te laten verlopen.

Geregistreerde criminaliteit
Om de geregistreerde criminaliteit aan te pakken blijven we de interventies inzetten die succesvol zijn gebleken. De integrale aanpakken van High Impact Crimes, autokraak en fietsdiefstal, gericht op dader, slachtoffer en domein, worden gecontinueerd. Daarbij borduren we voort op de fundamenten die de afgelopen jaren zijn gelegd en tegelijkertijd anticiperen we op nieuwe ontwikkelingen. We blijven investeren in samenwerkingen met relevante partners, zowel publiek als privaat. Daarnaast betrekken we - indien wenselijk en mogelijk - bewoners en ondernemers bij de aanpakken.

Een belangrijke pijler in alle aanpakken is preventie. Bijvoorbeeld door het nemen van fysieke maatregelen om de kans op criminaliteit te verkleinen. Denk daarbij aan voldoende geschikte fietsenstallingen en aan het vergroten van toezicht op autoparkeerplekken. Ook stimuleren we bewoners met een bijdrage aan de kosten om hun woning beter te beveiligen tegen inbrekers. Daarnaast zijn er diverse online en offline voorlichtingscampagnes voor bewoners en ondernemers. Met deze campagnes

beogen we bewoners en ondernemers bewust te maken van risico's én bieden we hen handvatten om de kans op slachtofferschap te verkleinen.

In alle aanpakken werken we informatiegestuurd en leveren waar mogelijk maatwerk op buurt- of wijkniveau; als op basis van meldingen bij politie of gemeente blijkt dat extra inzet nodig is, bepalen we wat er waar nodig is. Dit gebeurt bijvoorbeeld in de periodieke handhavingsoverleggen op wijkniveau. Daarnaast is op hotspots het flexteam van Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte actief om tijdelijk voor extra toezicht te zorgen. Ook blijven we mogelijkheden onderzoeken om een bijdrage te leveren aan de opsporing door alle beschikbare 'oren en ogen' te gebruiken. Bijvoorbeeld door het stimuleren van buurtpreventie en buurtwhatsappgroepen of door middels een pilot te onderzoeken of de scanauto ingezet kan worden voor het signaleren van gestolen voertuigen.

Openbare Orde en maatschappelijke onrust
We bereiden met partners gebeurtenissen voor waaraan risico's verbonden zijn zoals demonstraties, evenementen (onder andere jaarwisseling en koningsdag), voetbalwedstrijden, bezoeken van hoogwaardigheidsbeklederes en de terugkeer van gewelds- of zedendelinquenten in de stad. In 2022 worden de veiligheidsaspecten voor de start van de Spaanse Wielerronde 'La Vuelta' multidisciplinair voorbereid.

We beperken de kans op openbare ordeverstoringen en incidenten door onder andere het uitvoeren van het vergunningen- en evenementenbeleid, het jaarlijkse handhavingsprogramma en cameratoezicht. Ook de inzet van andere bestuurlijke instrumenten zoals het opleggen van gebiedsverboden bereiden we voor. Om uitgaansgeweld tegen te gaan werken we samen met politie, Koninklijke Horeca Nederland-afdeling Utrecht, horecaondernemers en -beveiligers in het programma Veilig Uitgaan. Samenwerkingsafspraken zijn vastgelegd in het convenant Veilig Uitgaan 2016 – 2021.

Openbare ordeverstoringen
In 2020 en 2021 zijn er meerdere situaties geweest waarbij er risico's waren op openbare orde verstoringen. Met veel inspanningen is bijvoorbeeld rond de verboden demonstratie op 4 juli 2020 onrust voorkomen. In de zomer van 2020 zijn in meerdere wijken rellen geweest en/of oproepen tot rellen. Ook (het ongenoegen over) de corona pandemie heeft meermaals geleid tot forse voorbereidingen met partners op verstoringen van de openbare orde. Hierbij spelen digitale communicatiemiddelen een steeds belangrijkere rol. De gemeente prepareert zich samen met de driehoekspartijen op toekomstige acute en dreigende openbare orde verstoringen. Hierbij speelt de preventieve aanpak met diverse netwerkpartners een belangrijke rol.

Demonstraties
De toegenomen polarisatie (met name op het gebied van anti-institutie polarisatie), de aanwezigheid van steeds meer actiegroepen en de opkomst van social media maken dat mensen sneller over gaan tot een demonstratie en zich bovendien ook makkelijker mobiliseren. Deze ontwikkelingen maken dat de gemeente de inzet bij demonstraties moet intensiveren om inwoners gebruik te kunnen laten maken van het grondrecht en tegelijkertijd de openbare orde en veiligheid te kunnen blijven garanderen. We houden er rekening mee dat de toename van het aantal demonstraties, ook in 2022 doorzet.

Er spelen meerdere ontwikkelingen op het gebied van demonstraties. Er is sprake van een toegenomen polarisering en een toegenomen actiebereidheid. Het komt vaker voor dat de randen van de wet worden opgezocht. Besloten platforms op social media worden ingezet om personen te mobiliseren. Door Corona-maatregelen speelde de volksgezondheid een grote rol bij de afwegingen rond demonstraties. Dit maakt het werk complexer.

Deze ontwikkelingen maken dat de gemeente met veiligheidspartners de inzet bij demonstraties moet intensiveren om het grondrecht van meningsuiting te faciliteren en tegelijkertijd maatregelen te nemen voor de veiligheid van inwoners, ondernemers en bezoekers aan de gemeente. We houden er rekening mee dat de toename van het aantal en complexiteit van demonstraties en acties in 2022 doorzet. Recent is de APV aangepast om de kennisgevingstermijn van 24 uur naar 48 uur te verlengen, ook in het licht van het toegenomen aantal en complexiteit van demonstraties. In de eerste helft van 2022 volgt hierop een evaluatie.

Cameratoezicht
Om openbare orderverstoringen en maatschappelijke onrust tijdig te signaleren en tegen te gaan maken we onder andere gebruik van cameratoezicht. De camera's ondersteunen bij bijvoorbeeld politiewerk, acties en evenementen. Het Beleidskader cameratoezicht 2019 - 2022 is leidend. Het huidige beleid legt een beperking op aan het aantal openbare orde camera's in de stad die soms knelt. In 2021 wordt het beleidskader geëvalueerd. Op basis van de uitkomsten van die evaluatie bereiden we ons voor op het nieuw vast te stellen beleidskader 2022 - 2025.

Voorkomen van polarisatie en radicalisering
In 2021 zijn we gestart met de herijking van het actieplan 'Utrecht zijn we samen'. Deels vanwege nieuwe ontwikkelingen op het gebied van polarisatie en radicalisering (zoals een versterking van anti-institutie polarisatie, rechts- en linksextremisme) en deels omdat veel acties uit het plan zijn voltooid. De centrale vraag hierin is in hoeverre de huidige aanpak bijdraagt aan het voorkomen en bestrijden van polarisatie en radicalisering in Utrecht en waar de aanpak aanpassingen behoeft, gezien de recente ontwikkelingen in de samenleving op dit gebied. In ieder geval blijven wij de komende jaren werken aan het tegengaan van polarisatie en radicalisering. Onze aanpak rust op de pijlers preventie, signalering en hulpverlening en repressie.

In 2022 besteden we extra aandacht aan pijler signalering, met als doel ons beter in staat te stellen om allerlei vormen van radicalisering te signaleren. Om dit te kunnen realiseren moeten we investeren in het signaleringsnetwerk. We willen hierbij de kennis up-to-date houden van onze taakaccenthouders radicalisering bij verschillende organisaties en onze bondgenoten trainen. Dit ook in het licht van de veranderende dreigingssituatie, waarbij er toenemende zorg is ten aanzien van extreem rechts, extreem links en anti-overheidssentimenten.

Daarnaast leggen we de focus op het aanpakken van problematisch gedrag: gedrag waarbij geen strafrechtelijke normen worden overschreden maar dat wel op gespannen voet staat met de normen en waarden waarop een democratische rechtsorde is gebouwd. Dit gedrag kan leiden tot een parallelle samenleving, polarisatie en/of radicalisering. Problematisch gedrag willen we onder andere aanpakken door hier stevig in te zetten, waarbij we de landelijke lijn volgen (en weerbaarheid en veerkracht tegen problematisch gedrag centraal staan).

Straatintimidatie
Door het ondertekenen van de intentieverklaring Safe Streets van UN Women NL (13 december 2017), verklaart Utrecht "te doen wat in mijn macht ligt om de veiligheid van vrouwen en meisjes in de openbare ruimte, het uitgaansleven en het OV te waarborgen". In het Utrechtse coalitieakkoord wordt de aanpak van straatintimidatie genoemd als onderdeel van het Integraal Veiligheidsplan (IVP). Voorts is de aanpak van straatintimidatie onderdeel van de brede anti-discriminatie agenda. Het doel van de aanpak Straatintimidatie is het terugdringen van straatintimidatie onder alle bewoners, waaronder meisjes, vrouwen en LHBTIQ'ers. Daarbij ligt de nadruk op preventie: het zoveel mogelijk voorkomen van straatintimidatie door ons te richten op bewustwording, toezicht, weerbaarheid en de veilige inrichting van de openbare ruimte. Tevens wordt ingezet op mogelijke realisatie van (landelijke) wetgeving.

Crisisbeheersing
Crisisbeheersing gaat om de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door ongevallen en tegen natuurgeweld. We staan met de Veiligheidsregio Utrecht, politie en andere partners (waaronder de waterschappen, Rijkswaterstaat, ProRail, NCTV, Defensie en particuliere organisaties en samenwerkingsverbanden) paraat ten tijde van crises. Om dit te kunnen realiseren is een goede voorbereiding op crises situaties noodzakelijk, zodat we snel hulp kunnen bieden en schadelijke gevolgen voor personen, dieren, goederen en/of de economie zoveel mogelijk beperken. De crisisorganisatie werkt daarbij aan de hand van de Utrechtse visie op gemeentelijke crisisbeheersing.

De aard en omvang van crises verandert met de tijd. Terrorisme, coronacrisis, cybercrisis zijn crisistypen die zich kenmerken door grote lokale en nationale impact en effect hebben op zowel maatschappelijk als economisch vlak. We bereiden onze crisisorganisatie voor op deze en andere typen crisis. Daarbij zetten we onder andere in op versterken van kennis, trainen en oefenen en het versterken van de samenwerking met publieke en private partners in de stad.

Toezicht en Handhaving openbare Ruimte

- We werken intensief samen met partners als stichting Jongerenwerk Utrecht, Stadsteam Back Up en de politie om jeugdoverlast en andere openbare orde verstoringen te bestrijden, zowel in de avonduren als overdag. Hierbij moet ook gedacht worden aan de inzet van toezichthouders en handhavers in de huidige (corona) crisissituatie. De druk op de toch al beperkte politiecapaciteit is mede door corona maar ook bijvoorbeeld door het aantal toegenomen demonstraties en de inzet op bewaken en beveiligen groter geworden. Dit heeft ook gevolgen voor de vraag naar de inzet van toezicht en handhaving en vraagt om het maken van scherpe keuzes.
- We dragen bij aan een feestelijk en veilig verloop van de jaarwisseling. Rond de jaarwisseling zetten wij (op basis van data) vuurwerkteams in voor handhaving op het afsteken van vuurwerk buiten de toegestane tijden.
- Ook ’s nachts vindt toezicht en handhaving in de openbare ruimte plaats. Deze inzet is gericht op de dan voorkomende ergernissen, zoals wildplassen, herrie op straat, baldadigheid en vernieling.

Bijzondere wetten

We houden toezicht op de bijzondere wetten zoals de Drank- en Horecawet bij horecabedrijven, coffeeshops, seksinrichtingen en casino’s. Voorbeelden hiervan zijn het uitvoeren van leeftijdscontroles (NIX18), vergunningcontroles, toezicht houden op het lachgasverbod en controles op illegale prostitutie. Het naleven van de leeftijdsgrens (NIX18) krijgt hierbij speciale aandacht. Samen met Stichting NIX18 in Utrecht stimuleren wij een hoge naleving van de leeftijdsgrens in de horeca. Tevens controleren we jaarlijks de coffeeshops op naleving van de gedoogcriteria en treden wij op bij overlast. We houden toezicht op vergunde bedrijven met een kansspelautomatenvergunning en we zijn alert op signalen van ondermijnende criminaliteit en treden op middels controles en (integrale) acties. Hierbij werken wij samen met onze partners zoals de politie, Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) en Belastingdienst en waar nodig samen met hulpverlening. Ook volgen wij klachtmeldingen op om overlast terug te dringen.

Ondermijning steviger aanpakken

De aanpak Ondermijning richt zich op drie pijlers, die grotendeels worden uitgewerkt in het programma Grenzen stellen, perspectief bieden:

- Weerbare overheid
- Weerbare stad
- Verstoren criminele ondernemersklimaat

Weerbare overheid

In de pijler weerbare overheid maken we de organisatie en haar professionals (bestuurders, politici en ambtenaren) weerbaar tegen ondermijning, integriteitskwesties en intimidatie. Door het programma zijn werknemers en bestuurders van de gemeente Utrecht in staat om de ogen en oren van de stad te zijn. Zij voelen zich gesteund vanuit hun organisatie, worden getraind in weerbaarheid en weten waar zij signalen en dilemma's kwijt kunnen. Ook is er aandacht voor de mogelijkheid van ondermijnende invloeden van buitenaf, onder andere door het effectief inzetten van het instrument Bibob, het optimaal benutten van de in te zetten bestuurlijke maatregelen (bijvoorbeeld last onder dwangsom, APV-artikel ondermijning), het screenen van medewerkers op cruciale posities in de organisatie en het versterken van bewustwording en training van professionals op signalen van ondermijning (thema’s zoals drugs, uitbuiting en het criminele verdienmodellen zoals zorgfraude).

Weerbare stad/wijken

Verschillende wijken en/of locaties in de stad zijn kwetsbaar voor de effecten van drugsgerelateerde criminaliteit. We zetten in dit kader in op activiteiten waarin preventieve maatregelen en tijdige signalering en onderkenning van ondermijningsproblematiek centraal staan. Met een positief handelingsperspectief zetten we in op het vergroten van de weerbaarheid om te voorkomen dat mensen verleid worden tot crimineel gedrag. Daarnaast hebben we aandacht voor de gevolgen die de Coronapandemie heeft op de kwetsbaarheid bij bijvoorbeeld ondernemers en verschillende branches. Specifiek zetten we de Aanpak Utrecht Zuid voort waarbij het voorkomen van jonge aanwas in de ondermijnende (drugs)criminaliteit centraal staat.

Verstoren criminele ondernemersklimaat
Daarnaast zetten wij in op repressieve aanpak van criminelen, het terugdringen en verstoren van drugsgerelateerde criminaliteit en beperking van de effecten daarvan op de samenleving. We stellen duidelijke grenzen door de criminelen en hun netwerken krachtig integraal aan te pakken. Door integraal, informatie- en risicogestuurd samen te werken met politie, openbaar ministerie en Belastingdienst komt meer zicht op criminele geldstromen. Hierdoor kunnen (verdere) criminele activiteiten voorkomen worden met integrale acties binnen de kwetsbare gebieden.

Zorg en Veiligheid dichter bij elkaar
Wij zetten met onze partners in 2022 in op:

- Uitvoering van het (nieuwe) programma Grenzen stellen, perspectief bieden met focus op intensiveren en uitbreiden van de persoonsgerichte aanpak (PGA) van jonge aanwas, (potentiële) doorgroeiers en ernstig overlastgevende- en criminele families.
- Een extra impuls vanuit dit programma om te voorkomen dat jongeren of jong volwassenen die al met één been in de criminaliteit staan daar verder in afglijden of doorgroeien naar zwaardere criminaliteit. Met specifiek aandacht voor licht verstandelijk beperkte (jonge) mensen
- Verstevigde samenwerking in het Zorg en Veiligheidshuis Regio Utrecht en doorontwikkeling PGA
- Hulp, begeleiding en interventies bij mensen met verward en gevaarlijk gedrag en bij hoog risico zaken huiselijk geweld
- Fluïde criminele/overlastgevende jeugdnetwerken
- Implementatie en uitvoering van het Programma Detentie & Terugkeer

Persoonsgerichte aanpak (PGA)
De PGA is een van de belangrijkste pijlers van zorg en veiligheid. Deze kent twee (escalatie)niveaus: de lokale PGA en de Top X (Casuïstiek Zorg en Veiligheidshuis Regio Utrecht). We werken binnen het Zorg en Veiligheidshuis Regio Utrecht intensief samen aan de doorontwikkeling van de aanpak op lokaal en regionaal niveau.

Binnen het nieuwe programma Grenzen stellen, perspectief bieden kiezen we voor een integrale, persoonsgerichte en systeemgerichte inzet waarbij zorg- en veiligheidsketen intensief samenwerken, aangevuld met nieuwe interventies en experimenten, zoals een netwerk van mensen met gezag op straat, meer gebruik maken van de ogen en oren van het jongerenwerk, buurtcontacten, wijkagenten e.d. om 'onzichtbaren' in beeld te krijgen. Maar ook een werkgelegenheidsoffensief (jobcoaches), slimme inzet van strafrechtelijke, civielrechtelijke en bestuursrechtelijke maatregelen en verkenning van nieuwe mogelijkheden op dit gebied en experimenten, samen met het Rijk, op het gebied van zorg en preventie.

Verstevigde samenwerking in het Zorg en Veiligheidshuis Regio Utrecht (ZVRU)
Aard, omvang en complexiteit van de veiligheidsproblematiek in relatie tot (kwetsbare) personen vereist dat wij onze casuïstiek in het ZVRU en in de wijken (lokale aanpak) de komende jaren moeten opschalen met meer specialistische aanpakken (hoog risico personen, systeemgerichte aanpakken en dergelijke). Dit betekent concreet dat er meer PGA experts moeten komen op een structurele basis. De incidenteel toegekende middelen (korte termijn) zijn voor de lange termijn niet meer toereikend. Voor de doorontwikkeling van de PGA is van belang dat er met partners langs korte en snelle lijnen kan wordt samengewerkt en dat de daarvoor vereiste informatiedeling adequaat is ingericht.

Verward en gevaarlijk gedrag/ Crisismaatregelen GGZ
Daarnaast zetten wij in op interventies in crisissituaties door het opleggen van tijdelijke huisverboden bij huiselijk geweld en verplichte zorg/opname op grond van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg en de Wet Zorg en Dwang.

Fluïde Jeugdnetwerken
De oorspronkelijke aanpak jeugdgroepen is de afgelopen jaren ontwikkeld naar inzet op fluïde jeugdnetwerken. We gaan door de komende jaren met stevig grenzen stellen (handhaving) en anderzijds perspectief bieden (investeren in gelijke kansen) en jongeren (meer) weerbaar maken. Samen met politie en jongerenwerk brengen we de jeugdnetwerken in beeld en zorgen dat de kopstukken/leiders uit deze netwerken een PGA krijgen. De inzet van jongerenwerk en andere samenwerkingspartners in de wijk (bijv. buurtteams en welzijnsorganisaties) spelen een belangrijke rol in de preventieve aanpak.

Detentie & Terugkeer
Binnen het nieuwe Actieprogramma Detentie & Terugkeer (2021) werken wij met interne en externe partners intensief samen aan een kansrijke terugkeer voor ex gedetineerden in de Utrechtse samenleving. Dit door onder meer te helpen bij onderdak, inkomen, baan of opleiding met als doel terugval of risico 's op doorgroeien in criminaliteit te voorkomen. De uitgangspunten uit het programma zijn 'de basis op orde voor alle gedetineerden' (niet na en los van elkaar, maar integraal samenwerken; niet aan het eind of na de detentie starten, maar op de eerste dag van de detentie) en 'een plusprogramma met extra inzet voor (ex) gedetineerden die niet om hulp vragen (niet willen/ niet kunnen) en een hoog recidive risico kennen (link met doelgroep programma Grenzen Stellen en Perspectief Bieden).

Het Nieuwe Zandpad
We werken aan de realisatie van het Nieuwe Zandpad, waarbij wij de handen ineen slaan met de aanpak van ondermijning.

Veiliger digitale stad
Binnen de opgave Digitale stad werken wij aan een succesvolle digitalisering van onze stad. Een veiliger digitale stad is één van de vier ambities uit het IVP. Deze ambitie bestaat uit vier sporen:

Het opbouwen van een stedelijk weerbaarheidsbeeld digitale veiligheid
We hebben een community voor digitale weerbaarheid gevormd, waarin we samenwerken met betrokken gemeentelijke organisatieonderdelen en stedelijke ketenpartners, zoals politie en VRU, maar ook zorgverleners, telecomproviders, banken, onderwijsinstellingen en vervoerders. In deze duurzame netwerkaanpak verstevigen we het fundament waarop de veiliger en weerbare digitale stad is gebouwd. We werken de risico-inventarisatie ketenafhankelijkheid voor de stedelijke functies verder uit en we verkennen de mogelijkheden voor een cyber-calamiteiten-loket. De inzet is er op gericht de community verder uit te breiden met partijen die ook een bijdrage leveren aan de stedelijke functies.

Het beter zicht krijgen op daders, slachtoffers en fenomenen
We verkennen met politie, RIEC en Bureau RVS de mogelijkheden om de politiecijfers met betrekking tot digitale criminaliteit in een handzaam systeem beschikbaar te maken, waarin ook ruimte is voor nadere duiding door het cybercrimeteam. We laten een 1-meting uitvoeren naar het cyberbewustzijn van Utrechtse ondernemers. We leveren een bijdrage aan de onderzoeken van het consortium in samenwerking met Saxion en Haagse Hogeschool, diverse gemeenten en regionale veiligheidssamenwerkingsverbanden om te komen tot preventie van slachtofferschap onder burgers en MKB-ers van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.

Het vergroten van het bewustzijn over digitale risico's
We ontwikkelen met stedelijke partners een plan van aanpak gericht op de digitale weerbaarheid van senioren vanaf 65 jaar. Met onder andere de inzet van stadsmakers digitale veiligheid geven we laagdrempelige voorlichting over digitale veiligheid en handelingsperspectief aan bewoners in de buurten. We werken daarbij samen met politie, bibliotheken en sociale netwerkpartners.
Door middel van het Cybernetwerk Utrecht bieden we een platform voor ondernemers ter preventie en voor handelingsperspectief bij digitale criminaliteit en onveiligheid. Dit doen we samen met onder andere VNO-NCW, MKB Midden Nederland, lokale cybersecuritybedrijven en onderwijsinstellingen.
Samen met politie, bibliotheken en scholen breiden we het aantal kinderen dat HackShield speelt uit naar 2000. We bieden in samenwerking met Jongerenwerk Utrecht en HALT jeugd in de VO leeftijd Cyber24 aan, waardoor zij ervaring opdoen als dader én slachtoffer van digitale criminaliteit en vervolgens over hun ervaring/keuzes met elkaar in gesprek gaan.

Het optimaal voorbereiden op cybercrises met gevolgen voor de (fysieke) veiligheid van de stad
We oefenen, zowel intern als met stedelijke partners, met cybergevolgbestrijding, waarmee we de processen en opschaling verder verkennen en planvorming ontwikkelen gericht op eventuele cybercrises of -dreigingen. Daarnaast organiseren we kennissessies met en voor betrokken partners.

Veiliger verkeer

Risico- en informatie gestuurde aanpak verkeersonveiligheid

Binnen het kader van het IVP bestaat onze inzet uit een risico gestuurde integrale aanpak van verkeersonveilige situaties door buurtaanpakken (maatwerk op 'hot spots' in buurt of wijk) en handhavingsacties op gevaarlijke (risico) locaties. We bepalen in handhavingsoverleggen de acties op locatie. Dit doen we op basis van klachten, signalen en bevindingen. Daar waar het kan wordt via het Programma Mobiliteit/ Verkeersveiligheid per situatie bekeken of ook fysieke maatregelen kunnen bijdragen aan de verkeersveiligheid ter plaatse. Daarnaast wordt onderzocht of het gedrag van weggebruikers positief kan worden beïnvloed door voorlichting (campagnes verkeersveiligheid) en educatie (bijvoorbeeld fietslessen in de wijk, politiekids, verkeerstraining maaltijdbezorgers uitgevoerd door de branche).

Handhaving algemeen en op locatie

In het algemeen houdt de politie periodieke lasercontroles op de locaties waar de meeste overlast plaatsvindt door verkeersonveilig gedrag (zoals hard rijden). Doel van deze acties is gezamenlijk leren door monitoren en evalueren hoe we handhaving op 30km-locaties effectief kunnen inzetten. Ook worden geregeld op risico-locaties ad hoc snelheidscontroles en surveillances door politie uitgevoerd. Het OM is bevoegd als het gaat om het plaatsen van flitspalen. Wij zien de meerwaarde van flitspalen, met name in 30 km zones, waar veel klachten over te hard rijden zijn en flitspalen dit afremmen en sanctioneren. We blijven in gesprek met het OM over het plaatsen van flitspalen in die gebieden waar dat volgens ons aantoonbaar de verkeersveiligheid kan verbeteren.

Wij nemen vanuit VTH/THOR deel aan de pilot Verkeershandhaving boa's, gecoördineerd door het ministerie van Justitie en Veiligheid. De pilot bestaat uit drie fases van een half jaar. Op basis van de evaluaties wordt besloten over verdere uitbreiding van bevoegdheden. Het OM heeft voor de eerste fase akkoord gegeven voor handhaving op drie feiten voor de fiets/fietser: (juiste) verlichting voeren, communicatiemiddel in de hand tijdens fietsen, en door rood licht rijden. De pilot is begin 2021 gestart en loopt tot medio 2021. Wij hopen dat de pilot verlengd wordt omdat er door inzet van de BOA's meer capaciteit is voor (zichtbare) verkeershandhaving en dat dit de verkeersveiligheid in de wijken en met name de veiligheidsbeleving zal verbeteren.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
09-1-1-1	Het Utrechts veiligheidsbeleid	1.462	1.610	1.828	608	608	608
Totaal baten		**1.462**	**1.610**	**1.828**	**608**	**608**	**608**
Lasten							
09-1-1-1	Het Utrechts veiligheidsbeleid	53.405	56.173	58.305	56.552	56.422	56.360
Totaal lasten		**53.405**	**56.173**	**58.305**	**56.552**	**56.422**	**56.360**
Saldo baten en lasten		**-51.944**	**-54.564**	**-56.477**	**-55.944**	**-55.814**	**-55.752**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		210	226	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-51.734**	**-54.338**	**-56.477**	**-55.944**	**-55.814**	**-55.752**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Het Utrecht Veiligheidbeleid
Baten
In de baten zijn opgenomen de leges voor de verstrekking van vergunningen voor de horeca, wet op de kansspelen, prostitutie en voetbalwedstrijden. De begrote leges baten bedragen in 2022 0,6 miljoen euro. Daarnaast zijn in 2021 en 2022 incidenteel rijksbijdragen begroot in het kader van de BOTOC middelen, in 2021 0,41 miljoen euro, in 2022 1,22 miljoen euro. Het gaat hierbij om middelen voor een aanpak tegen ondermijnende criminaliteit. Tegenover deze baten staan ook hogere lasten. In 2021 zijn rijksbijdragen (NCTV (Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid) middelen) incidenteel begroot voor een bedrag van 0,55 miljoen euro. Deze bijdrage is niet in de begroting 2022 opgenomen.

Lasten
De totale lasten bedragen 58 miljoen euro. Hiervan is een bedrag van 28,7 miljoen euro beschikbaar voor de Veiligheidsregio (VRU). Daarnaast is een bedrag van 1,95 miljoen euro beschikbaar voor het beheer en onderhoud van de brandweerpanden.

De lasten in 2022 zijn hoger dan begroot in 2021 door
- Hogere lasten in het kader van BOTOC vergeleken met 2021 (0,81 miljoen euro).
- Hogere lasten van 0,1 miljoen euro Zorg en Veiligheid in kader van detentie en terugkeer (vanuit begroting 2020 is er in 2022 een bedrag van 0,5 miljoen beschikbaar, in 2021 was dit bedrag 0,4 miljoen euro).
- Hogere lasten VRU vanwege prijscompensatie (0,92 miljoen euro) en aanpassing ijkpuntscores (0,28 miljoen euro).
- Strategische capaciteit op openbare orde en veiligheid (0,130 miljoen euro)
- Overige loon- en prijscompensatie (0,5 miljoen euro).

De lasten in 2022 zijn lager dan begroot in 2021 door
- In 2022 zijn er geen middelen (0,55 miljoen euro) opgenomen vanuit de NCTV (toekenning vindt plaats op basis van aanvraag).
- Voor 2022 is een bedrag van 0,1 miljoen euro voor ventilatie brandweerpanden beschikbaar gesteld via voorjaarsnota 2021, in 2021 was een bedrag van 0,2 miljoen euro beschikbaar.

Reserves
In 2022 zijn geen onttrekkingen aan de reserves begroot.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Afwijking 1 Incidentele rijksbijdrage op gebied ondermijning (BOTOC middelen), voor twee jaar beschikbaar gesteld	I	810	-410	-410	-410
Afwijking 2 In 2022 geen begrote bijdrage Versterkingsgelden vanuit de NCTV, aanvraag wordt jaarlijks beoordeeld en toegekend	I	-550	-550	-550	-550
Overige baten		-42	-42	-42	-42
Totaal baten		**218**	**-1.002**	**-1.002**	**-1.002**

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Lasten					
Afwijking 1	I	810	-410	-410	-410
Hogere lasten vanwege rijksbijdrage ondermijning (BOTOC)					
Afwijking 2	I	-550	-550	-550	-550
Geen begrote lasten versterkingsmiddelen vanuit NCTV					
Afwijking 3	S	100	100	100	100
Zorg en Veiligheid					
Afwijking 4					
Strategische capaciteit openbare orde	I	130	130		
Afwijking 5					
Ventilatie brandweerpanden	I	-100	-200	-200	-200
Afwijking 6					
Loon- en prijscompensatie	I	500			
Afwijking 3	S	1.200	1.200	1.200	1.200
Aanpassing begroot bedrag VRU (ijkpuntscores en prijscompensatie)					
Overige lasten		42	109	108	46
Totaal lasten		**2.132**	**379**	**248**	**186**
Saldo baten en lasten		**-1.914**	**-1.380**	**-1.250**	**-1.188**

Verbonden Partijen

In de raming van de lasten over de periode 2022-2025 is ook de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht (VRU) opgenomen. Zie voor de ramingen en de toelichting de paragraaf Verbonden partijen.

De bijdrage van de gemeente Utrecht aan de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) bedraagt in 2022 ruim 28,7 miljoen euro.

Cultuur

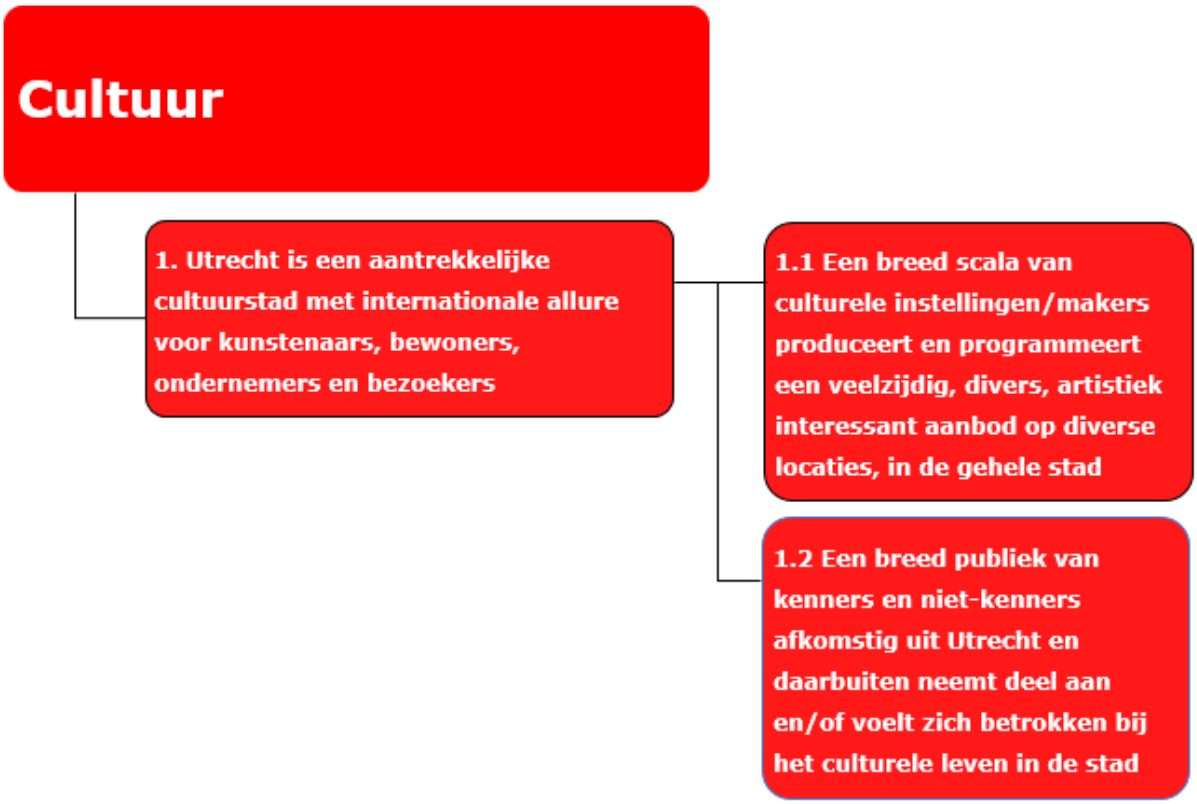
Algemene programmadoelstelling

Onze ambitie
Kunst en Cultuur kleuren onze stad en zijn onmisbaar om onze de ambitie om Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen mogelijk te maken.

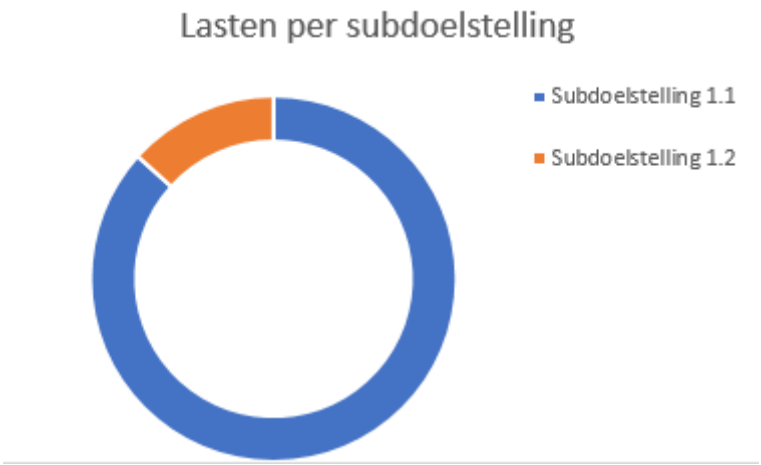
Kunst en cultuur verbinden, zetten aan het denken, roepen emotie op en zorgen voor ontspanning. Dit is belangrijk voor ons mentale en fysieke gevoel van welzijn, onze individuele veerkracht en de veerkracht van de stad. Zeker na de afgelopen periode waarin onze stad op slot zat, kan cultuur een belangrijke bijdrage leveren om de stad weer levendig te maken en om inwoners aan elkaar te verbinden. Bovendien maken kunst en cultuur de stad dynamisch en aantrekkelijk, ook voor bedrijven en bezoekers van buiten de stad. Onze stad wil een inclusieve en toegankelijke culturele metropool zijn, met een rijk palet aan disciplines en genres die passen bij de groei van de stad.

Ook de culturele sector is hard getroffen door de gevolgen van de coronacrisis. Daarom zetten wij in 2022 in op het herstel van de culturele sector in Utrecht. Als gemeente bieden we kunstenaars en culturele instellingen daarom de middelen en de ruimte om zich artistiek te ontplooien en is er artistiek, fysiek en financieel genoeg ruimte voor ontwikkeling.

Doelenboom

Grafiek lasten en baten

Investeringen

x € 1.000

Cultuur	Autorisaties tm 2021	2022	2023	2024	2025
Vervangingsinvesteringen	0	0	0	0	0
Uitbreidingsinvesteringen categorie A	3.775	0	0	0	0
Uitbreidingsinvesteringen categorie B	0	0	0	0	0
Totaal investeringen	**3.775**	**0**	**0**	**0**	**0**

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen. Dit programma heeft geen verplichte BBV Indicatoren.

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:

- Bestuurlijk kader Cultuur en Onderwijs
- Kunst kleurt de stad (Cultuurvisie 2030 en Cultuurnota 2021-2024)
- Uitvoeringsnota Kunst in de Openbare Ruimte 2021-2030

1. Utrecht is een aantrekkelijke cultuurstad met internationale allure voor kunstenaars, bewoners, ondernemers en bezoekers

Subdoelstelling 1.1 Een breed scala van culturele instellingen/makers produceert en programmeert een veelzijdig, divers, artistiek interessant aanbod op diverse locaties, in de gehele stad

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E1.1.1	Percentage Utrechters dat cultureel aanbod waardeert op buurtniveau	43,4% 2009)	Inw. Enq.	>50%	>60%	>60%	>60%
E1.1.2	Percentage Utrechters dat cultureel aanbod waardeert op stedelijk niveau	85% (2009)	Inw.Enq.	>85%	>85%	>87%	>87%
E1.1.3	Landelijke positie als aantrekkelijke stad op grond van cultureel aanbod	3 (2009)	2	2	2	2	2

Analyse	
Percentage Utrechters dat cultureel aanbod waardeert op buurtniveau	De Inwoners-enquête is de bron voor deze indicator, omdat de Inwoners-enquête nog maar eens in de twee jaar verschijnt kunnen we hier voor 2020 geen gerealiseerde gegevens tonen. Het doelpercentage blijft daarom steeds voor twee jaar gelijk.
Percentage Utrechters dat cultureel aanbod waardeert op stedelijk niveau	De Inwoners-enquête is de bron voor deze indicator, omdat de Inwoners-enquête nog maar eens in de twee jaar verschijnt kunnen we hier voor 2020 geen gerealiseerde gegevens tonen. Het doelpercentage blijft daarom steeds voor twee jaar gelijk.
Landelijke positie als aantrekkelijke stad op grond van cultureel aanbod	De Inwoners-enquête is de bron voor deze indicator, omdat de Inwoners-enquête nog maar eens in de twee jaar verschijnt kunnen we hier voor 2020 geen gerealiseerde gegevens tonen.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E1.1.1 Een breed scala van culturele instellingen/makers produceert en programmeert een veelzijdig, divers, artistiek interessant aanbod op diverse locaties, in de gehele stad

- In Utrecht zijn zoveel mogelijk verschillende disciplines, genres en mengvormen daartussen vertegenwoordigd.
- Utrecht biedt kunstenaars en culturele organisaties artistiek, fysiek en financieel de ruimte om zichzelf én de stad cultureel verder te ontwikkelen.

Ook in 2022 zetten we ons ervoor in dat het cultuuraanbod in Utrecht veelzijdig, divers en artistiek interessant is. Na een periode waarin er door de coronamaatregelen geen normale jaarprogramma's gedraaid konden worden, vinden wij het extra belangrijk dat het culturele aanbod in al haar vormen weer tot volle bloei komt. In het tweede jaar van de Cultuurnota 2021-2024 kunnen alle 65 instellingen hopelijk hun veelbelovende plannen daadwerkelijk gaan waarmaken. Er moet iets zijn voor iedereen en we zorgen ervoor dat cultureel aanbod zich telkens blijft vernieuwen. Daardoor blijft de stad een prettige plek om te wonen; een goed cultureel aanbod zorgt immers voor verbinding, reflectie en het gevoel thuis te horen. De stad groeit nog steeds en daar hoort ook voldoende ruimte voor ontwikkeling bij. Zowel artistiek, fysiek en financieel blijven we ruimte bieden aan makers en culturele organisaties om zichzelf èn de stad verder te ontwikkelen. Dit geldt voor makers in volle breedte, van amateurs tot

(internationaal bekend) professionals en in alle sectoren. Zo zorgen we ervoor de stad haar sterke culturele karakter behoudt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling

P1.1.1 Het faciliteren van artistiek interessante activiteiten van Utrechtse makers en culturele instellingen op diverse locaties in de gehele stad

Om ervoor te zorgen dat in Utrecht zoveel mogelijk verschillende disciplines, genres en mengvormen daartussen zijn vertegenwoordigd werken we aan de volgende punten:

- We blijven voortdurend op zoek naar mogelijkheden om makers en organisaties in alle kunstdisciplines te ondersteunen op een manier die het beste past. Daarbij nemen we allereerst het adviesrapport van de commissie Comvalius (Cultuurnota 2021-2024) als uitgangspunt, waarin een aantal aanbevelingen stond. Sommige vormen van cultuur vragen om extra aandacht, zoals literatuur en nachtcultuur. Ook domeinoverstijgende initiatieven, zoals samenwerkingen op het gebied van kunst en gezondheid, vragen om een verkenning van manieren om inspirerende voorbeelden op dit snijvlak beter zichtbaar te maken. We zetten ons ervoor in om het rijke palet van culturele uitingen en aangrenzende gebieden op de best mogelijke manier te kunnen ondersteunen.
- We hebben een gedifferentieerde systematiek van subsidieregelingen, waardoor het voor allerlei culturele activiteiten en initiatieven mogelijk is een passende subsidie te vinden. Dat begint bij de laagdrempelige impulssubsidies tot 2.500,- euro voor beginnende aanvragers en vernieuwende artistieke activiteiten van (jonge) talenten. Daarnaast doen we vijf rondes van de reguliere projectsubsidies voor plannen tot 20.000 euro op het gebied van professionele kunst of van cultuurparticipatie. Vanuit de projectsubsidies leveren we ook een financiële bijdragen om initiatieven in het kader van Utrecht 900 jaar mogelijk te maken. In 2022 bestaat ook weer de mogelijkheid tot het aanvragen van de tweejarige subsidie die met deze Cultuurnota is geïntroduceerd. De vierjarige subsidies uit de Cultuurnota 2021-2024 gaan hun tweede jaar in. Ook in 2022 zullen wij het totale aanbod van subsidieregelingen verder finetunen en daar waar nodig uitbreiden met eventuele nieuwe regelingen en/of aanpassingen aan de huidige regelingen.
- Landelijke iconen, buurtinitiatieven, vernieuwende festivals en een stevige infrastructuur van podia maken allemaal onderdeel uit van de Cultuurnota 2021-2024. In totaal geven we meerjarige subsidie aan 65 instellingen, waaronder tien nieuwkomers. Volgens het rapport van de commissie Comvalius zorgen de plannen van deze culturele organisaties samen voor een kleurrijk, veelzijdig en kwalitatief hoogstaand cultuuraanbod, waarbij er voor iedereen wat te genieten, te beleven of te doen is. Alle kunstdisciplines zijn vertegenwoordigd: van muziek tot literatuur en van film tot beeldende kunst.
- Het tweede jaar van de Cultuurnota is het jaar dat traditioneel de visitatie plaatsvindt. Dat zal in 2022, gezien de bijzondere omstandigheden van het eerste jaar, niet zozeer om de prestaties draaien maar vooral ook een moment zijn om de veerkracht en flexibiliteit van de sector in kaart te brengen, te analyseren waar de zwakten zitten en de voortgang op het gebied van fair practice en inclusie te monitoren. We willen in kaart brengen welke nieuwe aanpakken er bij Cultuurnota-instellingen naar aanleiding van de coronamaatregelen zijn ontstaan (zoals wijze van produceren, presenteren en het vormen van allianties) en wat hiervan goed zou zijn om te continueren.
- We blijven inzetten op het duurzaam herstel van de sector en zorgen ervoor dat de energie, middelen en initiatieven naar aanleiding van de coronamaatregelen niet verloren gaan. Dat betekent dat een aantal onderdelen van het in 2021 gepresenteerde herstel- en innovatiepakket voor de culturele sector zal worden doorgetrokken in 2022, zoals de programmeringsgelden en het budget voor opdrachten aan Utrechtse kunstenaars en initiatieven. Met de keuzes die we daarin maken sluiten we zoveel mogelijk aan op de actuele behoeften in de sector.

- Naast herstel richten wij ons ook op innovatie van de sector. Met het Cultuur Innovatiefonds Provincie Utrecht geven we culturele en creatieve partijen de ruimte om aan de slag te gaan met innovatieve ideeën. Met het fonds willen we de toekomstbestendigheid van de sector vergroten. Het is een unieke samenwerking tussen private en publieke Utrechtse organisaties en wordt gevoed met middelen van de provincie Utrecht, de gemeenten Utrecht en Amersfoort en een viertal private fondsen.
- Fair practice is juist in deze tijd een belangrijk thema en blijft daarom een aandachtsgebied. We blijven onze instellingen daar scherp op houden en in ondersteunen. In overleg met de sector en met relevante partijen zoals Kunsten ’92 en Platform Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst (ACCT), faciliteren we dialoogsessies in de stad. De aanbevelingen uit een eerdere nulmeting onder de Cultuurnota-instellingen ten aanzien van het beter kunnen monitoren en toetsen van de code, evenals eventuele aanbevelingen uit een onderzoek naar de kosten voor invoering van de fair practice nemen wij in 2022 mee als onderdeel van de tussentijdse visitatieprocedure van deze instellingen.

Om kunstenaars en culturele organisaties in Utrecht artistiek, fysiek en financieel de ruimte te geven om zichzelf én de stad cultureel verder te ontwikkelen werken we aan de volgende punten:

- Wij werken aan internationale ruimte in lijn met de Cultuurvisie Kunst Kleurt de Stad. Utrecht bezit een groeiend artistiek kapitaal en er is veel expertise bij de kleine en grote culturele instellingen die internationaal tot interessante samenwerkingen, ervaringen en resultaten leiden. Met de groei van de stad naar een dynamische cultuurmetropool is het essentieel om dit te verstevigen. Wij verkennen samen met de culturele sector hoe toekomstig internationaal beleid kan bijdragen aan de ontwikkeling van makers, kleine en grote presentatieplekken en de internationale positie van Utrecht. Dit moet effectief bijdragen aan het onderscheidende karakter van een stad met kunst en cultuur voor iedereen.
- Om cultuur integraal onderdeel te laten zijn van de groei van de stad wordt dit betrokken bij gebiedsontwikkelingen en vastgoedprojecten. Hiermee geven we invulling aan de barcode uit de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040.
- In 2022 gaat, wanneer aan alle gestelde voorwaarden is voldaan, de verbouwing van Central Studios tot de Machinerie beginnen. Op deze plek komen straks maken, leren en vertonen van alle vormen van beeldcultuur samen. Hier ontstaat letterlijk en figuurlijk ruimte voor talent met kans op (inter)nationale uitstraling. Vanwege vertraging in het traject door corona, zal de opening naar verwachting pas in 2023 plaatsvinden.
- We ronden de aanbesteding voor het cultuurcluster Berlijnplein af. We selecteren een consortium dat het cultuurcluster gaat ontwerpen, bouwen en onderhouden. In 2022 start de ontwerpfase van het cultuurcluster, het voorlopig ontwerp is eind 2022 af. Parallel hieraan ontwikkelt het publieksprogramma op Berlijnplein zich verder met een nieuw programma van RAUM, voorstellingen van Nieuw Utrechts Toneel en van de dansgroepen, die zich in de aanloop naar de realisatie van het cultuurcluster vanaf eind 2021 vestigen in de werfkelders onder de stadstuin van Leidsche Rijn Centrum, grenzend aan de cultuurkavel.
- We onderzoeken in 2022 concreet geschikte manieren en locaties om cultuuraanbod voor jongeren in Leidsche Rijn te versterken en zoeken ook op andere plekken in wijken naar toegankelijke culturele voorzieningen op plekken waar deze nog niet of beperkt aanwezig zijn. In de Merwedekanaalzone gaan we ook het daar ingetekende wijkcultuurhuis verder vormgeven.
- We zetten ons in om ruimte voor makers te creëren in de gehele stad, daar ligt een opgave om 80.000m2 toe te voegen in de komende jaren. In 2022 richt zich dat vooral op behoud van creatieve werkruimte in de Merwedekanaalzone, uitbreiding van ruimte in het Werkspoorgebied en op het Berlijnplein, het zoeken naar ruimte in het Beursgebied en in Overvecht.
- Met de nieuwe Nadere regel muziekstudio’s bieden we financiële ondersteuning voor het realiseren van muziekstudio’s (aanpassingen, verbouwing en bijdragen in huur). De aanvragers moeten zelf ruimtes vinden. Wij ondersteunen hen in deze zoektocht en bij het vinden van de juiste vergunningen en informatie, zoals bestemmingsplannen. Gelijktijdig starten we een onderzoek naar hoe en waar muzikale broedplaatsruimte zou kunnen worden toegevoegd. In de toekomstige culturele voorziening op het Berlijnplein reserveren we ook ruimte voor muziekstudio's. We bekijken hoe hier nadere invulling aan gegeven kan worden.

- In het kader van de proeftuin Stedelijke Regio, en culturele infrastructuur rondt zich af eind 2021. We hebben dan een aantal concrete voorbeelden van wat wel en niet werkt in het realiseren van creatieve werkruimte in leegstaand erfgoed in de regio. Tot de zomer 2022 werken wij in de regio en landelijk aan het verspreiden van de resultaten in de vorm van een tool en kennisdeling zodat het effect heeft voor de langere termijn.
- We zetten ons ervoor in dat kunst letterlijk zichtbaar is in de stad, en op die manier tot (toevallige) ontmoetingen en nieuwe inzichten leidt. Op het gebied van kunst in de openbare ruimte werken we daarom aan een breed en divers aanbod, een goede spreiding van kunst in de stad, participatie van bewoners en versterking van het kunstklimaat. Specifiek werken we aan ruimte voor cultuur in ontwikkelgebieden en aan het mogelijk maken van experimenten met kunst in deze transitiegebieden. Bij nieuwbouw of verbouwingen van openbare gebouwen zoals scholen, realiseren we samen met de betrokken kunstprojecten (projecten waarbij 1,5% van de bouwsom gereserveerd wordt voor kunst). En we werken verder aan de stedelijke programma's uit het Bidbook Gemene Grond voor de komende 10 jaar, zoals het programma voor de omgeving van het Westplein en de Merwedekanaalzone.
- In veel gevallen nemen we het initiatief tot kunstopdrachten en vaak zijn we een aanspreekpunt voor bewoners en organisaties voor hun belangen en ideeën. In 2022 staat een aantal projecten op stapel, (deels) ondersteund vanuit het Fonds Stadverfraaiing en langlopende kunstprogramma's. Voorbeelden hiervan zijn het eerbetoon aan gastarbeiders en het kunstproject Herinneringsbomen Utrecht 900.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
10-1-1-1	Programmering en productie	61	0	0	0	0	0
Totaal baten		**61**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
10-1-1-1	Programmering en productie	48.231	48.107	49.277	49.085	50.722	49.702
Totaal lasten		**48.231**	**48.107**	**49.277**	**49.085**	**50.722**	**49.702**
Saldo baten en lasten		**-48.170**	**-48.107**	**-49.277**	**-49.085**	**-50.722**	**-49.702**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		402	285	0	0	0	0
Onttrekking reserves		297	739	132	132	132	132
Geraamd resultaat		**-48.276**	**-47.653**	**-49.146**	**-48.954**	**-50.591**	**-49.571**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

In 2022 stijgen de begrote lasten per saldo met 1,17 miljoen euro ten opzichte van 2021. Dit verloop wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende posten:

- De toegekende loon en prijscompensatie van in totaal 1,58 miljoen euro.
- Het wegvallen van incidentele middelen van in totaal 0,61 miljoen euro. Dit betreffen de bestedings- en dekkingsvoorstellen 2020. Deze middelen worden in 2021 ingezet voor het aanloopprogramma van de culturele voorziening in Leidsche Rijn (0,15 miljoen euro), culturele regiovorming (0,21 miljoen euro) en impulssubsidies (0,25 miljoen euro).
- Een toename van 0,29 miljoen euro op het budget voor de culturele voorziening Leidsche Rijn. In 2021 is 0,29 miljoen euro ingezet om een gedeelte van de onrendabele top op de parkeergarage van het Berlijnplein af te dekken. Het deel van de onrendabele top van de parkeergarage dat op conto is gekomen van het budget Leidsche Rijn is gebaseerd op het verwachte aantal parkeerplekken dat benodigd is voor de culturele voorziening.

- Het wegvallen van het budget Landhuis Oud Amelisweerd van 0,1 miljoen euro. Dit budget is vrijgevallen ten gunste van de algemene middelen in het kader van 'permanent prioriteren'. Na het wegvallen van Museum Oud Amelisweerd is er met Stadsherstel weer een permanente exploitant gevonden voor het Landhuis. Stadsherstel heeft aangegeven geen gebruik te hoeven maken van subsidie.
- Het resterende verloop wordt veroorzaakt door verschillende kleinere posten. Het betreft hier onder andere de afbouw van de impuls voor zakelijke versterking van TivoliVredenburg in de periode 2021-2024 waartoe bij de programmabegroting 2021 is besloten.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Geen afwijkingen		0	0	0	0
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Afwijking 1 Loon- en prijscompensatie Besluitvorming Voorjaarsnota 2021	S	1.583	1.583	1.583	1.583
Afwijking 2 Budget aanloopprogramma Culturele voorziening Leidsche Rijn- Besluitvorming verantwoording 2020 (bestedings- en dekkingsvoorstel)	S	-145	-145	-145	-145
Afwijking 3 Budget culturele regiovorming - Besluitvorming 2020 (bestedings- en dekkingsvoorstel)	S	-212	-212	-212	-212
Afwijking 4 Budget impulssubsidies - Besluitvorming verantwoording 2020 (bestedings- en dekkingsvoorstel)	S	-250	-250	-250	-250
Afwijking 5 Budget aanloopprogramma Culturele voorziening Leidsche Rijn - Besluitvorming 2e bestuursrapportage 2020	S	285	285	285	285
Afwijking 6 Budget Landhuis oud Amelisweerd - Besluitvorming Voorjaarsnota 2021	S	-100	-100	-100	-100
Afwijking 7 TivoliVredenburg - versterking zakelijke leiding - Besluitvorming programmabegroting 2021	S	-50	-100	-150	-150
Afwijking 8 Huisvesting depot Centraal Museum en Erfgoed - Besluitvorming programmabegroting 2021	I	0	0	910	910
Afwijking 9 Verhuizing depot Centraal Museum en Erfgoed - Besluitvorming programmabegroting 2021	I	0	0	750	0

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Afwijking 10 muzikale broedplaatsen - Besluitvorming programmabegroting 2021	I	0	0	0	-215
Overige lasten		60	-81	-52	-107
Totaal lasten		**1.170**	**980**	**2.615**	**1.595**
Saldo baten en lasten		**-1.170**	**-980**	**-2.615**	**-1.595**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

Subdoelstelling 1.2 Een breed publiek van kenners en niet-kenners afkomstig uit Utrecht en daarbuiten neemt deel aan en/of voelt zich betrokken bij het culturele leven in de stad

Indicatoren subdoelstelling

Effectindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
E1.2.1	Percentage Utrechters dat minstens 1x per jaar een culturele activiteit bezoekt	87%(2009)	Inw. Enq.	>90%	>90%	>90%	>90%
E1.2.3	Aantal bezoekers aan gesubsidieerde instellingen (in miljoenen)	1.8 (2009)	1,1 miljoen	> 2,9 miljoen	> 2,9 miljoen	>3,0 miljoen	>3,1 miljoen

Analyse	
Percentage Utrechters dat minstens 1x per jaar een culturele activiteit bezoekt	Zowel in 2021 als in 2022 blijft het percentage op 90% staan, omdat dit een realistisch deel van de Utrechters betreft.
Aantal bezoekers aan gesubsidieerde instellingen (in miljoenen)	Dit betreft het geregistreerde aantal bezoekers van alle meerjarig gesubsidieerde musea, podia en festivals in de stad. Hier is enkel rekening gehouden met de fysieke bezoekersaantallen. Inclusief de online bezoekersaantallen zijn de instellingen gezamenlijk goed voor 2 miljoen bezoekers. De procentuele daling is te verklaren door de coronapandemie. De doelstelling van 2021 zal waarschijnlijk niet gehaald worden vanwege de voortzetting van de coronamaatregelen. Daarom blijft de doelstelling voor 2022 op dezelfde hoogte.

Prestatieindicator		Nul-meting	Realisatie 2020	Doel-stelling 2021	Doel-stelling 2022	Doel-stelling 2023	Doel-stelling 2024
P1.2.1	Percentage meerjarig gesubsidieerde accommodaties en festivals dat op hun website een toelichting geeft over mate van toegankelijkheid		98%	90%	100%	100%	100%

Analyse	
Percentage meerjarig gesubsidieerde accommodaties en festivals dat op hun website een toelichting geeft over mate van toegankelijkheid	Wij streven er naar dat alle meerjarig gesubsidieerde accommodaties en festivals een toelichting geven op hun website over de mate van toegankelijkheid van hun accommodaties.

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E1.2.1 Een breed publiek van kenners en niet-kenners afkomstig uit Utrecht en daarbuiten neemt deel aan en/of voelt zich betrokken bij het culturele leven in de stad

- In Utrecht krijgt iedereen de kans zich artistiek te ontplooien, dankzij een stevige keten van cultuureducatie, via amateurkunst(educatie) naar talentontwikkeling en professionaliteit.
- Utrecht is een inclusieve en toegankelijke culturele metropool. De culturele sector sluit aan bij de diversiteit die onze stad kenmerkt. Samen maken, tonen en beleven staan centraal.

Na een periode waarin het door corona moeilijk was om samen cultuur te maken, tonen en beleven zetten we ons er in 2022 extra voor in dat iedereen de kans krijgt om zich artistiek te ontplooien. Door cultuureducatie, amateurkunst(educatie) en talentontwikkeling stimuleren we deelname aan cultuur. Wij vinden het belangrijk dat iedereen hier toegang toe heeft zodat iedereen eigen ideeën kan ontwikkelen, onafhankelijk en creatief leert te zijn en uitgenodigd wordt tot samenwerken.
Daarnaast helpt kunst ons om de complexiteit van de wereld beter te begrijpen. Daarbij zijn inclusie en diversiteit belangrijke aandachtspunten, want als je je herkent in het culturele aanbod dan kun je ook meer met kunst en cultuur. We blijven in 2022 werken aan diversiteit en inclusie bij zowel culturele organisaties als onszelf. Na het ontwikkelen van bewustzijn zullen ambities concrete invulling moeten krijgen. Niet alleen de tijdsgeest vraagt hierom, het is ook inherent aan creatieve uitingen: je kunnen verplaatsen in een ander en voor iedereen toegankelijk zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling

P1.2.1 Het bevorderen van (actieve) cultuurparticipatie en een brede deelname in het aanbod, zoals geprogrammeerd en geproduceerd door Utrechtse makers/instellingen

Om ervoor te zorgen dat iedereen in Utrecht de kans krijgt zich artistiek te ontplooien, dankzij een stevige keten van cultuureducatie, via amateurkunst(educatie) naar talentontwikkeling en professionaliteit, doen we in 2022 onder meer het volgende:

- Om het creatieve vermogen van bewoners in de stad zo goed mogelijk tot uiting te laten komen, gaan we uit van een aantal basisprincipes. Het culturele aanbod moet toegankelijk en laagdrempelig zijn en daarnaast in veel verschillende vormen aangeboden worden. Het is belangrijk dat het aanbod een divers bereik kent, zodat zo veel mogelijk mensen zich er door aangesproken voelen. Daarnaast is het van belang dat grenzen tussen domeinen zo veel mogelijk vervagen. Hierdoor kunnen samenwerkingen tussen cultuur en bijvoorbeeld het sociale domein makkelijk en als vanzelfsprekend plaatsvinden.
- Utrecht kent een fijnmazig netwerk van stichtingen en verenigingen die actief zijn op het gebied van amateurkunstbeoefening. Denk aan dansgroepen, koren, bandjes, orkesten en theatergroepen. Deze organisaties kunnen Basissubsidie Amateurkunst aanvragen voor honorarium van de artistieke leiding en huur van oefenruimte of, indien van huurkosten geen sprake is, de kosten van andere basisfaciliteiten. Jaarlijks maken zo'n 125 organisaties aanspraak op deze subsidie. We houden deze regeling toegankelijk en laagdrempelig zodat er een brede basis is voor hoogwaardige amateurkunst met een professionele artistieke leiding.

- Op basis van de Nadere regel Subsidie Amateurkunsteducatie 2022-2024 ontvangen 10 instellingen voor de komende drie jaar subsidie voor cultureel lesaanbod. Het aanbod is gespreid over de hele stad te vinden. Via dit lesaanbod stimuleren we het creatieve vermogen van kinderen, jongeren en volwassenen. Talenten worden zo goed mogelijk voorbereid op een professionele loopbaan.
- In het pand Domplein 4 zijn Danscentrum Utrecht, Theaterschool Utrecht, De Utrechtse Muziekschool en erfgoedorganisatie DOMunder gehuisvest. Deze locatie is vanaf 2022 het stedelijk Huis voor Amateurkunsteducatie, van waaruit verbindingen breder in de stad gemaakt worden. Het is een plek waar kinderen, jongeren en volwassenen lessen kunnen volgen in dans, muziek, theater en crossovers. Daarnaast is het een platform waar professionals en amateurs elkaar kunnen ontmoeten in workshops, masterclasses, kennisdelingssessies en partnerschappen. Dit zijn samenwerkingsverbanden met makers, ensembles, gezelschappen en festivals.
- Via de regeling voor combinatiefuncties zijn voor de periode 2021-2022 voor ongeveer acht fte aan cultuurcoaches beschikbaar. Zij werken bij ZIMIHC, De Vrijstaat, Cultuur 19, BOKS Community, Het Wilde Westen, Het Filiaal Theatermakers, Casco, en Het NUT aan het verbinden van cultuur met andere domeinen, zodat meer mensen in aanraking komen met cultuur. Dit doen ze in alle delen van de stad. Voor activiteiten op het gebied van cultuur en sport werkt ZIMIHC samen met Sport Utrecht.
- Het programma Creatief Vermogen Utrecht 2021-2024 gaat het tweede jaar in. Dit vierjarige programma, mede gefinancierd vanuit de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit van het Fonds voor Cultuurparticipatie, laat alle kinderen in Utrecht de kracht van creativiteit ervaren. In een lerend netwerk werken 45 scholen en veertien culturele organisaties samen aan creatieve en duurzame partnerschappen. In 2022 is specifiek aandacht voor het aanhaken van pabo's in de stad, om ervoor te zorgen dat cultuur nog beter in het onderwijs ingebed wordt. Ook kijken we nader naar het verbinden van activiteiten binnen en buiten school.

Als belangrijke pijler van het Utrechtse cultuurbeleid zorgen we ervoor dat inclusie en diversiteit in alle facetten van ons werk is ingebed. We verbeteren het leefklimaat in de stad door de sociale en culturele samenhang in buurten en wijken te vergroten. Om een breed publiek onderdeel te laten zijn van kunst en cultuur in Utrecht doen we het volgende:

- Samen met de cultuursector werken we verder aan meer diversiteit en inclusie. Wij hebben hierbij een stimulerende, monitorende en faciliterende rol: culturele instellingen bepalen zelf hun ambities op dit gebied. De urgentie van inclusie wordt in de sector breed gevoeld en organisaties werken daar op verschillende manieren aan, zowel in lokaal verband bijvoorbeeld via PACT Utrecht, als in breder verband bijvoorbeeld via Musea Bekennen Kleur, TheaterInclusief en aanbod van de Code Diversiteit & Inclusie. In 2021 starten we met Utrecht Marketing met een pilot van het Cultureel Doelgroepen Model voor de Utrechtse cultuursector, om beter en actueler inzicht te krijgen in het Utrechtse publiek en als hulpmiddel voor organisaties. Ook voeren we in de G4 en in landelijk verband overleg over de versterking van diversiteit en inclusie in de cultuursector.
- Op het gebied van diversiteit en inclusie gaat speciale aandacht uit naar het verbreden van deze begrippen. Naast culturele diversiteit gaan we ook zaken als genderinclusiviteit, opleidingsniveau, sociaaleconomische achtergrond en deelname voor mensen die een fysieke of mentale beperking ervaring nadrukkelijker in onze inspanningen meenemen.
- Ook in onze interne organisatie staat diversiteit en inclusie hoog op de agenda. De afdeling Culturele Zaken volgt een ontwikkeltraject om vanuit een eigen, intrinsieke motivatie deze onderwerpen verder eigen te maken en uit te dragen. Beleidsadviseurs krijgen bijvoorbeeld een speciale training om in monitorgesprekken met accounts het onderwerp inclusie met de juiste insteek naar voren te brengen.
- We zetten in op de versterking van cultuurparticipatie dicht bij huis. Vitaal onderdeel van een sterke sociale en culturele basis vormen de wijkcultuurhuizen. Zij bieden een laagdrempelige manier voor inwoners om aan cultuur mee te doen. We starten met de bouw van een wijkcultuurhuis in de Merwerdekanaalzone, waar het afgelopen jaar een exploitant voor is geselecteerd.

- In 2020-2021 zijn we gestart met extra ondersteuning van jongerencultuurprogramma in Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern. In deze wijken wonen de meeste jongeren van Utrecht, terwijl er relatief weinig cultuuraanbod is. Ook in de opvolgende jaren is extra aanbod voor en door jongeren in dit stadsdeel nodig en zetten we daarop in met een jaarlijks budget van 0,150 miljoen euro tot en met 2024.
- Met Utrecht Marketing werken we samen aan stadsprogrammering die meer aansluit bij de behoefte van Utrechters. Dit doen we onder andere door samen met wijkcultuurhuizen en jonge makers te programmeren. Zo hopen we een breed en divers publiek te bereiken. Daarnaast werken we met Utrecht Marketing aan een campagne voor het herstel van de culturele sector na corona. In deze campagne krijgen kleine culturele partijen extra aandacht.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
10-1-2-1	Participatie	0	0	0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
10-1-2-1	Participatie	6.209	7.677	7.568	7.569	7.094	7.094
Totaal lasten		**6.209**	**7.677**	**7.568**	**7.569**	**7.094**	**7.094**
Saldo baten en lasten		**-6.209**	**-7.677**	**-7.568**	**-7.569**	**-7.094**	**-7.094**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		0	200	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-6.209**	**-7.477**	**-7.568**	**-7.569**	**-7.094**	**-7.094**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

In 2022 dalen de begrote lasten per saldo met 0,11 miljoen euro ten opzichte van 2021. Dit verloop wordt grotendeels veroorzaakt door de volgende posten:

- De toegekende loon en prijscompensatie van circa 0,19 miljoen euro.
- Het wegvallen van incidentele middelen van in totaal 0,2 miljoen euro voor projecten in het kader van Fonds Stadsverfraaiing. Dit betreft een bestedings- en dekkingsvoorstel 2020.
- Een afname van het budget voor Utrecht Marketing van 0,1 miljoen euro. Dit budget is vrijgevallen ten gunste van de algemene middelen in het kader van ‘permanent prioriteren’. De bijdrage aan Utrecht Marketing is gekort zodat op een vernieuwende manier invulling kan worden gegeven aan cultuurparticipatie (betreft bijdrage voor Culturele zondagen en de Uitagenda).

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Geen afwijkingen		0	0	0	0
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Afwijking 1 Loon- en prijscompensatie - Besluitvorming voorjaarsnota 2021	S	191	191	191	191
Afwijking 2 Budget Fonds Stadsverfraaiing - Besluitvorming verantwoording 2020 (bestedings- en dekkingsvoorstel)	S	-200	-200	-200	-200
Afwijking 3 Vrijval budget Utrecht Marketing - Besluitvorming Voorjaarsnota 2020	S	-100	-100	-100	-100
Afwijking 4 Vrijval budget lokale omroep - Besluitvorming Voorjaarnota 2020	S	0	0	-475	-475
Overige lasten		0	0	0	0
Totaal lasten		**-109**	**-109**	**-584**	**-584**
Saldo baten en lasten		**109**	**109**	**584**	**584**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

Samenleven en Sport

Algemene programmadoelstelling

Utrechters krijgen gelijke kansen, zijn betrokken bij elkaar en ondernemen activiteiten.

Utrechters krijgen gelijke kansen, zijn betrokken bij elkaar en ondernemen activiteiten
Het programma Samenleven en Sport sluit aan bij de opgave om de sociale basis te versterken. Daarmee werken we aan een stad waarin niemand wordt uitgesloten en iedereen gewoon kan opgroeien, meedoen, sporten en bewegen, in een goede en toegankelijke basisinfrastructuur. We stimuleren, faciliteren en waarderen vrijwilligers, initiatieven en vrijwilligers- en professionele organisaties. Vanuit het programma Samenleven en Sport dragen we bij aan sociale cohesie, positieve gezondheid, mentale veerkracht en het meedoen van inwoners in een kwetsbare situatie. We werken aan een stad voor iedereen, met kansengelijkheid. Met de nieuwe indeling van de programmastructuur wordt de onderlinge samenhang tussen de verschillende elementen van de sociale basis beter zichtbaar.

We werken aan vormen van samenleven waar inwoners zorgen voor elkaar, betrokken zijn in de buurt en gewoon mee kunnen doen. Hiervoor stimuleren wij de samenwerking tussen zorg- welzijns- en sportorganisaties, vrijwilligersorganisaties, inwoners en bewonersinitiatieven. Om de ambities van het programma Samenleven en Sport te verwezenlijken is meer nodig dan alleen de activiteiten beschreven in dit programma. De verbinding met het programma Ondersteuning op Maat en met Volksgezondheid is van groot belang. Vanuit deze programma's werken we in 2022 samen aan een stevige preventie-infrastructuur in de wijken. Daarnaast draagt de inzet vanuit de meeste andere programma's bij aan het realiseren van de ambities in dit programma en andersom. Op het gebied van toegankelijkheid en daarmee de randvoorwaarden om te kunnen participeren werken we samen met Mobiliteit, Vastgoed en Veiligheid.

Bij de Voorjaarsnota 2021 is besloten over de nieuwe integrale doelstellingen van het programma Samenleven en Sport. Ook hebben we aangekondigd dat we met een bijgewerkt voorstel komen hoe we de informatie en data over trends en ontwikkelingen ook meer in deze lijn kunnen vormgeven. We kiezen daarbij voor een aanpak waarbij we samen met onze partners inzichtelijk maken welke informatie en data er nodig en beschikbaar is om te bepalen of we onze inzet goed richten en daarmee de effecten bereiken die we met de inzet van onze middelen willen bereiken. Concreet organiseren we een aantal gesprekken met onze partners rondom sport, jeugd, inclusie, en de sociale basis. In elk van die gesprekken gaan we op zoek naar welke indicatoren we kunnen gebruiken om te bepalen of we op de juiste weg zijn, of dat er bijsturing nodig is. Wij zullen u bij de VJN 2022 informeren over de uitkomsten van deze gesprekken, en een voorstel doen over de indicatoren.

Tussenevaluatie subsidiepartners sociaal domein
Eind 2021 start een tussenevaluatie van de grote subsidiepartners in het sociaal domein (de buurtteams, DOCK, IAOC (U-Centraal), JoU en SportUtrecht. De uitkomsten uit deze evaluatie nemen we mee in 2022. We willen met de evaluatie verdiepend inzicht krijgen in de voortgang op de ontwikkelopgaven van de subsidiepartners en de impact die zij hebben in het sociaal domein, daarom gaan we een lerende setting creëren met professionals, inwoners en partnerorganisaties. De uitkomsten uit deze evaluatie komen in de loop van 2022 beschikbaar en worden meegenomen in de opdrachten van de organisaties.

Corona
Veel van wat we willen bereiken in 2022 is gericht op duurzaam herstel na Corona. We richten ons op wat er nodig is bij verenigingen, organisaties, vrijwilligers en initiatieven om hun activiteiten te organiseren en de doelgroepen (opnieuw) te bereiken. Tevens versterken wij vanuit de nadere regel Versneld vernieuwen de samenwerking binnen de sociale basis en met de zorgorganisaties. Samen met de partners investeren we in innovatieve aanpakken gericht op zo licht mogelijke zorg en zo gewoon mogelijk meedoen van inwoners in een kwetsbare situatie. Daarnaast is de maatregel gericht op het opvangen van de coronaeffecten, zoals het toegenomen gevoel van eenzaamheid. Het gaat om extra incidentele inzet met een structureel effect.

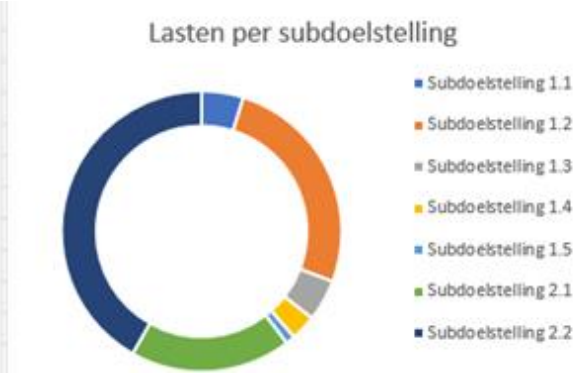
Sportagenda
Op 17 juni 2021 is de Utrechtse sportagenda unaniem aangenomen. Doel van de sportagenda is om focus aan te brengen in onze inzet als het gaat om sport in Utrecht voor de komende jaren. Die focus leggen we op twee overkoepelende onderdelen: Ruimte voor sport in een groeiende stad, en Sportaanbod voor iedereen – sportaanbod voor alle Utrechters. Op de relevante plekken in deze programmabegroting refereren we aan de ambities en acties uit de sportagenda. In het voorjaar van 2022 organiseren we hierover een spiegelgesprek met de gemeenteraad samen met onze partners waarin we agenderen waar we staan ten opzichte van de verschillende ambities, en hoe we hier samen met de stad aan werken.

Doelenboom

Grafiek lasten en baten

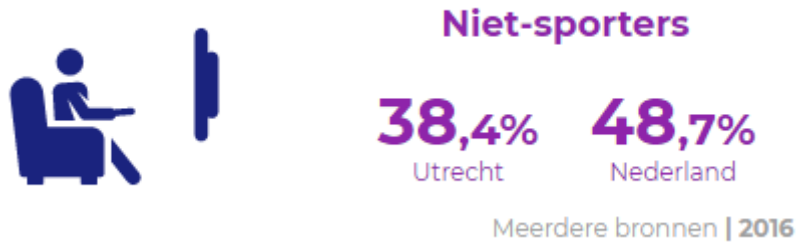
Investeringen

x € 1.000

Samenleven en Sport	Autorisaties tm 2021	2022	2023	2024	2025
Vervangingsinvesteringen	24.592	5.146	18.624	9.812	391
Uitbreidingsinvesteringen categorie A	15.594	16.226	10.750	2.335	0
Uitbreidingsinvesteringen categorie B	1.123	0	0	0	0
Totaal investeringen	**41.309**	**21.372**	**29.374**	**12.147**	**391**

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen.
% niet-sporters

In Utrecht sport 61,6% van de volwassenen wekelijks, en 38,4% sport minder vaak of niet. Gemiddeld in Nederland sport 48,7% niet wekelijks, en 51,3% sport wel wekelijks (cijfers 2016). De cijfers over wekelijks sporten zijn niet ververst. Door de afwijkende situatie tijdens de Coronapandemie, waardoor volwassenen niet konden sporten bij sportclubs en sportscholen, zijn er geen cijfers over 2020 gepubliceerd.

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:
In Utrecht kan iedereen gezond opgroeien, sporten en bewegen en prettig samenleven

- Meerjarenplan 2019-2022, laaggeletterdheid en digitale vaardigheden volwassenen, (digi)taal is de basis
- Routekaart naar verbinding, Utrechtse aanpak eenzaamheid
- Het VN-verdrag handicap in Utrecht, Agenda 'Utrecht voor iedereen toegankelijk'
- Het VN-verdrag handicap in Utrecht, Uitvoeringsprogramma 'Utrecht voor iedereen toegankelijk'
- Uitvoeringsnota vernieuwend welzijn
- Nota van uitgangspunten sociaal makelaarschap 2019-2024
- Visie versterken sociale basis (Wmo), Utrecht voor iedereen
- Utrecht zijn we samen, De Utrechtse aanpak van polarisatie en radicalisering
- Nieuwe Utrechtse Antidiscriminatie-agenda 2021
- De Utrechtse regenboogagenda 2019-2022

Utrecht heeft een goede en toegankelijke infrastructuur om activiteiten te ondernemen

- Leefbare stad en maatschappelijke voorzieningen, koersdocument (2020)
- Visie en Uitvoeringskader Welzijnsaccommodaties in zelfbeheer (2013)
- Nieuwe huurtarieven Welzijnsaccommodaties, vernieuwend welzijn (2014)
- Uitvoeringsnotitie maatschappelijk initiatief onder dak 2016-2025
- Evaluatie beleid Utrechtse buurtcentra (2021)
- Beleidskader beheerde speeltuinen 'Speelruimte maken we samen'
- Sportnota (2017)
- Rapportage capaciteitsbehoefte sport 2018-2030
- Sportakkoord Utrecht
- Ruimte voor georganiseerde sport in Utrecht (Mulier dec. 2019)

- Visie spelen, sporten en bewegen; Spelen in je eigen buurt (2021)
- Sport Agenda (2021)

1. In Utrecht kan iedereen gezond opgroeien, sporten en bewegen en prettig samenleven

Indicatoren In Utrecht kan Iedereen gezond opgroeien, sporten en bewegen en prettig samenleven

Er is in 2020 geen inwonersenquête afgenomen. Van een aantal indicatoren gebruiken wij daarom de cijfers van de meting in 2019.

1.1 Kinderen, jongeren, ouders en opvoeders zijn veerkrachtig
87% van de ouders geeft in december 2020 aan weinig tot geen problemen te hebben met het opvoeden.

1.2 Utrechters doen mee, zorgen voor elkaar en zijn betrokken in de buurt

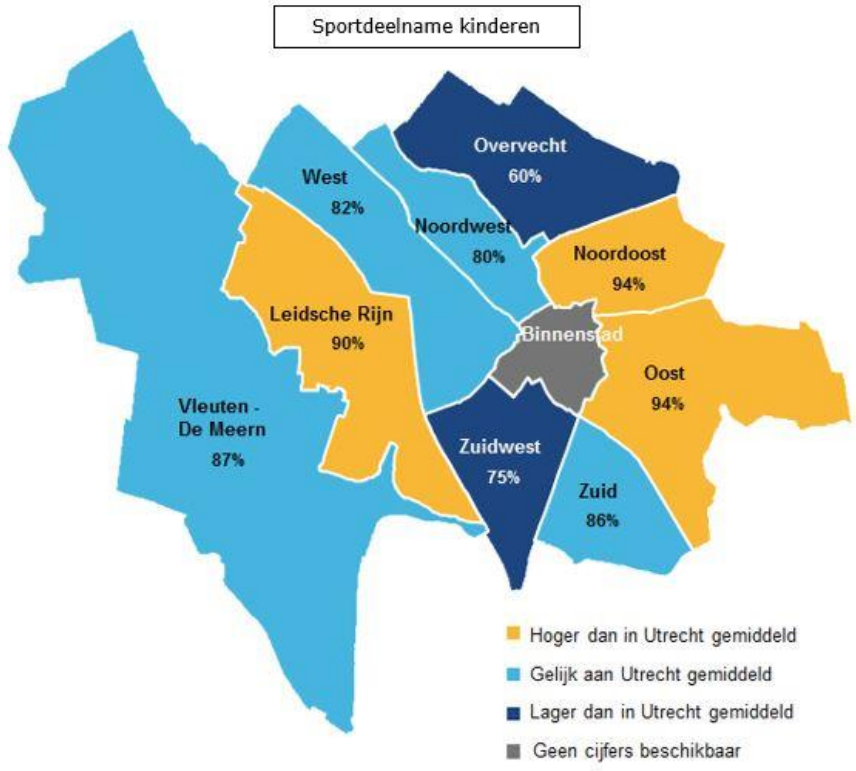
Inwonersenquête (2019)
- 45% van de inwoners is actief in de buurt. Als inwoners ten minste op drie van de volgende vier genoemde gebieden actief zijn doen ze mee: het deelnemen aan sport of culturele activiteiten, het verrichten van activiteiten in de buurt en het hebben van sociale contacten.
- 45% van de Utrechters geeft in 2019 aan zich in te zetten met een of meer activiteiten voor de buurt. De meeste mensen zetten zich in om de openbare ruimte schoon te houden, door bijvoorbeeld de straat te vegen (28%). Een andere veelgenoemde activiteit is het helpen op een school, buurthuis of sportvereniging (15%).
- 59% van de Utrechters met een beperking doet mee. Meer specifiek, het aandeel Utrechters met een beperking dat werkt, vrijwilligerswerk verricht of op school zit (66%), dat doet aan sport of cultuur (80%), of sociale contacten heeft (78%) is lager dan bij Utrechters zonder beperking. Daarentegen is het aandeel dat meedoet aan buurtactiviteiten gelijk tussen mensen met of zonder beperking.

Volksgezondheidsmonitor
Een op de vijf Utrechters (21%) heeft moeite met digitale aanvragen en afspraken.

Utrecht in cijfers
- 81% van de Utrechters geeft aan weinig tot geen problemen te ervaren met meedoen
- 9% van de Utrechters ontvangt informele zorg van (een) vrijwilliger(sorganisatie).

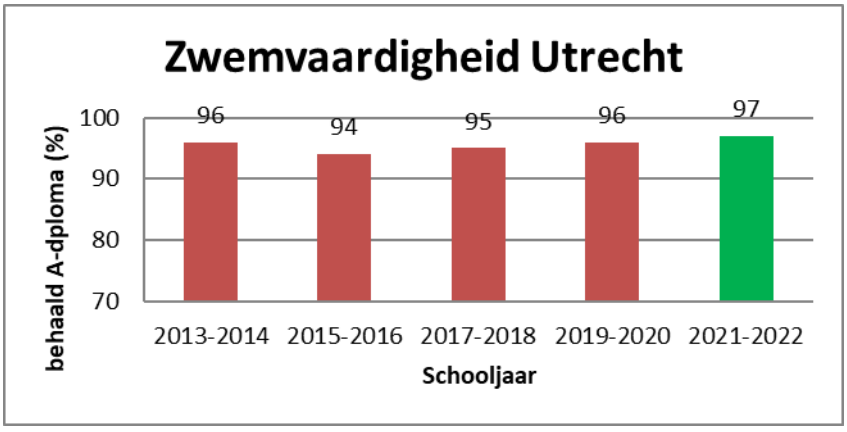
1.3 Utrecht heeft een divers en laagdrempelig sport- en beweegaanbod

Sportdeelname kinderen
Er zijn geen cijfers beschikbaar over hoeveel kinderen lid zijn van een sportvereniging in 2020. Op dit kaartje is te zien dat kinderen in Noordoost, Oost en Leidsche Rijn uit groep zeven en acht van het basisonderwijs zijn vaker lid van een sportvereniging. Dit geldt minder vaak voor kinderen uit Overvecht en Zuidwest. In Zuidwest zijn vooral kinderen uit de subwijk Kanaleneiland minder vaak lid van een sportvereniging, namelijk 62%. In Rivieren-Dichterswijk is dit 92%.

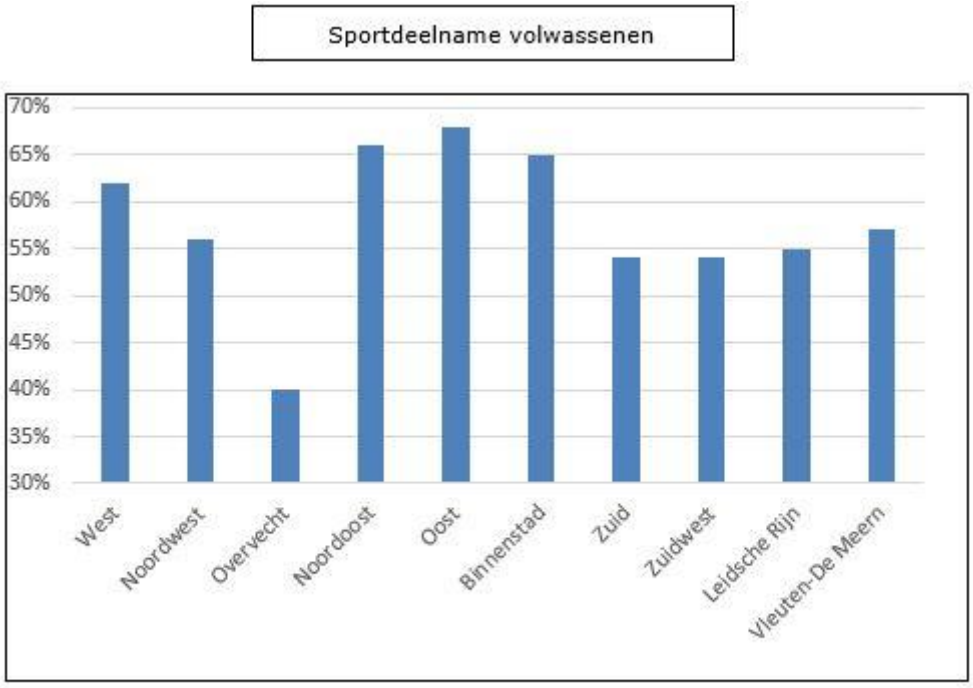
Bron: Jeugdmonitor 2019

Zwemvaardigheid kinderen
96% van de tien- en elf jarige kinderen had in schooljaar 2020-2021 minimaal een zwemdiploma A. De ambitie is dat alle Utrechtse kinderen aan het einde van de basisschool een diploma hebben. Als prognose voor 2021-2022 houden we 97% aan. In de zomer 2021 zijn er weer veel vakantiecursussen aangeboden, ook voor de kinderen die tijdens het schoolzwemprogramma geen diploma hebben gehaald.

De y-as is afgesneden omdat de informatie onder de 70% niet relevant is.
Bron: volksgezondheidsmonitor Utrecht

Gemiddeld sport 57% van de Utrechtse volwassenen wekelijks
Voor de sportdeelname van volwassenen kijken we naar het percentage Utrechters wat aangeeft wekelijks te sporten (40 keer per jaar). Deze cijfers zijn weergegeven in een staafdiagram hieronder, waarin onderscheid wordt gemaakt naar wijken. Het percentage volwassenen dat aangeeft wekelijks te sporten is het hoogst in Oost met 68%, en het laagst in Overvecht (40%), Zuid en Zuidwest (beide 54%).

Bron: Inwonersenquête
De y-as is afgesneden omdat de informatie onder de 30% en boven de 70% niet relevant is

1.4 Utrechters kunnen zichzelf zijn en leven prettig met elkaar samen met respect voor hun verschillen
Uit de Inwonersenquête van 2019 blijkt dat 16% van de Utrechters zich in de afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd heeft gevoeld. Waar inwoners uit Overvecht (26%) en Zuidwest (19%) vaker dan gemiddeld gediscrimineerd voelen, ervaren inwoners van Noordoost en Vleuten-De Meern dit in mindere mate (respectievelijk 11% en 12%).

1.1 Kinderen, jongeren, ouders en opvoeders zijn veerkrachtig

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E1.1.1 Kinderen, jongeren, ouders en opvoeders zijn veerkrachtig

Kinderen, jongeren, ouders en andere opvoeders die veerkrachtig zijn, zijn in staat bij veranderende omstandigheden sterk te blijven. We vergroten deze veerkracht bijvoorbeeld door ondersteuning in identiteits- en talentontwikkeling. We bekijken hierbij ook welke onderwerpen collectief kunnen worden opgepakt, waardoor er naast de geboden ondersteuning ook wordt gewerkt aan het versterken van het netwerk en ouders met en van elkaar leren. De groep ouders die zegt weinig of geen problemen te hebben met opvoeden willen we stabiel hoog houden. Hierbij hebben kinderen en jongeren recht op gelijke kansen in hun ontwikkeling: recht om mee te praten en mee te doen aan de samenleving. Belangrijk voor ons is dat we met alle inwoners en partijen in de stad samen vormgeven aan het opgroeien van kinderen; “it takes a village to raise a child”. Hierin hebben volwassenen en jeugd een gelijkwaardige rol. Om daar nu en voor de toekomst aan te werken vinden we het belangrijk dat kinderen en jongeren leren wat hun rechten (en plichten) in zo’n samenleving zijn, hoe ze deze kunnen herkennen en op de juiste manier en respectvolle manier kunnen toepassen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P1.1.1 We faciliteren waar nodig ondersteuning zodat alle jeugdigen mee kunnen doen in de samenleving. We stimuleren hierbij een gezamenlijk pedagogische visie en gaan uit van de rechten van kinderen

Om mee te kunnen doen in de samenleving zijn het vergroten van de veerkracht en het stimuleren van gelijke kansen voor alle kinderen, jongeren, ouders en opvoeders van cruciaal belang. Het werken met en voor deze doelgroepen is op allerlei manieren beïnvloed door corona en de maatregelen. Zeker nu we zien dat door de coronapandemie sommige kinderen, jongeren en hun ouders harder geraakt zijn dan anderen. We zetten ons in 2022 in om deze impact en onzekerheden die corona met zich meebracht voor hen te beperken. Ook blijven we samen met de partners uit de sociale basis op plekken, waar kinderen, jongeren en gezinnen komen, werken aan een sterke pedagogische omgeving, waarin kinderen en jongeren gezond en veilig kunnen opgroeien. Dit vraagt dat wij ongelijk investeren voor diegene die hier juist extra ondersteuning bij kunnen gebruiken.

Dit gaan we daarom op de volgende gebieden doen:

Kinderrechten en Vreedzaam
We werken aan kinderrechtenstad door het zelfvertrouwen en de mondigheid van de jeugd te versterken. Dit doen we door een impuls te geven aan bekendheid van kinderrechten en het gesprek over de betekenis door middel van een nieuwe campagne, waarin we onder andere met de jeugd een lokaal kinderrechtenverdrag maken. Vanaf schooljaar 2022 kunnen de basisscholen aan de slag met een nieuwe lesmodule kinderrechten. In maandelijkse activiteiten staat steeds één van de 12 Artikelen uit het Kinderrechtenverdrag centraal. Ook vieren we de jaarlijkse terugkerende Kinderrechtendag, waar jonge Utrechtse helden een jeugdlintje ontvangen en de winnende school van het Kinderrechtenfilmfestival bekend wordt gemaakt.
We stimuleren jeugdparticipatie. We verbreden en versterken het jeugdpanel dat in verbinding staat met de wijk, de stad en met de gemeente Utrecht. Hiermee maken we de democratische- en burgerschapsvaardigheden van onze Utrechtse jeugd nog inclusiever. Samen met scholen stimuleren en onderzoeken we hoe we participatie kunnen inzetten om op het onderwijs betekenisvol te kunnen leren. We continueren de vreedzame wijk en schoolaanpak en pakken kansen aan om nog verder te verbreden met partners. Hierbij stimuleren we scholen speeltuinen, partners en de wijk, om vreedzame aanpak te gebruiken om een impuls te geven aan Utrecht als vreedzame stad. Dit doen we door het organiseren van themabijeenkomsten, workshops, organisatie van de themaweek Vreedzame aanpak en in te spelen op actualiteiten en de opgaven in de stad. Denk hierbij aan veiligheid, discriminatie en kansengelijkheid. We starten met een nieuwe samenstelling van de kinder- en jeugdraden met andere vormen van jeugdvertegenwoordiging, zodat meer kinderen kunnen meepraten over onderwerpen die hen aangaan. Dit willen we onder andere doen door middel van een lotingsysteem op scholen in samenwerking met Stichting Vreedzaam en de sociaal makelaars van DOCK.

Jongerenwerk
Met het jongerenwerk sluiten we nauw aan bij de vraag van jongeren om zo met maatwerk jongeren op weg te kunnen helpen richting volwassenheid. Door met jongeren contact te leggen en dichtbij en benaderbaar te zijn, kunnen jongerenwerkers voorkomen dat er problemen bij jongeren ontstaan. Wanneer problemen ontstaan kan het jongerenwerk snel ingrijpen en daarmee voorkomen dat er onnodig dure specialistische hulp moet worden ingeschakeld.
Het jongerenwerk heeft zich in 2021 stevig ontwikkeld in het online jongerenwerk. Deze ingezette lijn wordt doorgezet met blijvende aandacht voor JoU030, wijk-Instagramaccounts, de chatfunctie en online signalering (ophalen en duiden van wat er online gebeurt).
Meiden hebben het fysieke ontmoeten tijdens corona erg gemist, iets wat normaal gesproken een belangrijk onderdeel is van het meidenwerk. Het jongerenwerk heeft extra aandacht voor activiteiten met de meiden, het leggen van nieuwe contacten en het verstevigen van de contacten. Vanuit Samen voor Overvecht continueren we de aandacht voor tieners en de inzet gericht op de aanpak van problematische jeugdgroepen en risicogroepen. Vanwege de toegenomen problematiek van jongeren (onder andere door de coronamaatregelen) is extra investeren in individuele begeleiding, het schooljongerenwerk en ambulante inzet op straat cruciaal. Hiermee kunnen jongeren op school en in de

wijk worden ondersteund in hun ontwikkeling en kunnen eventuele problemen in een vroeg stadium worden opgepakt, waar nodig in samenhang met andere zorg en ondersteuning. Ook is extra capaciteit nodig om te kunnen meegroeien met de uitbreiding van de Persoonsgerichte aanpak (PGA). Op verschillende plekken in de stad is er behoefte aan extra locaties voor het jongerenwerk bijvoorbeeld in Kanaleneiland Zuid, Vleuterwijde, Geuzenwijk en Overvecht.

Passende kinderopvang
Samen met kinderopvangorganisaties en samenwerkingspartners werken we aan passende kinderopvang. We streven ernaar dat de reguliere kinderopvang een passende plek is voor kinderen (0 – 12 jaar) met een ondersteuningsvraag. De ondersteuningsvraag kan voortkomen uit een zorgvraag of uitingen in het gedrag van kinderen. Met 'kinderopvang plus' bieden we deze kinderen extra tijd, aandacht en begeleiding om goed te kunnen functioneren op de kinderopvang. Conform het concept van passend onderwijs willen we ook in de kinderopvang een passend aanbod doen aan kinderen die extra ondersteuning nodig hebben: passende kinderopvang. Door goede samenwerking en aansluiting tussen partners rondom de kinderopvang dragen we er zorg voor dat alle kinderen dichtbij, in de reguliere kinderopvang een plek vinden. We zetten sterk in op een doorgaande lijn voor ouders en kinderen van de voorschoolse educatie naar passend onderwijs of de buitenschoolse opvang.

De focus ligt in 2022 op drie onderdelen:

1. De BSO 'plus' willen we verder uitbreiden naar wijken waar speciaal onderwijs (SO) en/of speciaal basisonderwijs (SBO) scholen gevestigd zijn. Daarnaast verkennen we samen met partners en ouders welke vraag er is voor plusopvang voor 0-4 jarigen op het reguliere kinderdagverblijf.
2. We werken aan de doorontwikkeling van de kernpartneraanpak rond de Voorschoolse Educatie met de kinderopvang, buurtteam, jeugdgezondheidszorg, samenwerkingsverband PO en de aanvullende jeugdhulppartners KOOS, Spoor030 en oa. Auris, Kentalis en Pento. Met een focus op leren van casuïstiek kijken we hoe deze kernpartneraanpak in de praktijk het beste vorm krijg.
3. Tot slot worden vanuit corona maatregelenpakket twee pilots vormgegeven en uitgevoerd in de wijken Overvecht en Rivieren-/Dichterswijk (Merwede) om op innovatieve wijze in te zetten op het samen met ouders en professionals ontwerpen van een nieuwe vorm van kinderopvang/voorschool in verbinding met het basisonderwijs om kinderen een kansrijke start te bieden. We onderzoeken welke nieuwe vorm beter aansluit op de leefwerelden van kinderen, ouders en professionals, zodat dit een plek wordt waar iedereen graag komt. Hierbij zetten we in op een drempelloze plek voor iedereen met een goede verbinding tussen ouders, de wijk, en voorzieningen zoals kinderopvang, onderwijs, sport, spel, cultuur en zorg. Het Zweedse model voor kinderopvang vormt hierbij een inspiratiebron. Dit ontwerpproces inclusief pilots wordt tot 1 juni 2022 vormgegeven, uitgevoerd en geëvalueerd.

Overige inzet
We werken aan tijdig passende begeleiding geven, zowel individuele als groepsbegeleiding, aan meiden en jongens met hulpvragen op de thema's relaties, seksualiteit en dwang. Jongeren hebben in de coronapandemie hun seksuele ontwikkeling meer dan anders online vormgegeven, waar naast de positieve kanten ook risico's aan zitten. Daarom gaan we in 2022 met Pretty Woman en partners kijken op welke onderwerpen we extra gaan inzetten.
Er is voor de Sociale Prestatie Jeugd (gericht op groepsactiviteiten in de vrijetijd voor kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte) een nieuwe nadere regel gepubliceerd waarvan de effecten in aanvragen voor 2022 nog onduidelijk zijn. Financieel continueren we de huidige inzet.

Samenwerking
We stimuleren de samenwerking tussen de partijen in de sociale basis, zowel onderling als in de samenwerking met de (basis)zorg. De 'pilot Wederkerig leren', gericht op het versterken van de samenwerking tussen buurtteam en jongerenwerk en de inzet van ambassadeurs informele zorg, krijgt een vervolg. Ook continueren we de call sociale basis, waarin de diverse sociale basispartners samen afstemmen over de inzet voor jeugd.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
19-1-1-1	Alle jeugdigen kunnen mee doen	0	0	0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
19-1-1-1	Alle jeugdigen kunnen mee doen	4.323	4.351	4.357	4.357	4.357	4.357
Totaal lasten		**4.323**	**4.351**	**4.357**	**4.357**	**4.357**	**4.357**
Saldo baten en lasten		**-4.323**	**-4.351**	**-4.357**	**-4.357**	**-4.357**	**-4.357**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-4.323**	**-4.351**	**-4.357**	**-4.357**	**-4.357**	**-4.357**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Financiële toelichting niet van toepassing.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Overige lasten		**6**	**6**	**6**	**6**
Totaal lasten		**6**	**6**	**6**	**6**
Saldo baten en lasten		**-6**	**-6**	**-6**	**-6**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

1.2 Utrechters doen mee, zorgen voor elkaar en zijn betrokken in de buurt

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E1.2.1 Utrechters doen mee, zorgen voor elkaar en zijn betrokken in de buurt

We zijn trots op alle Utrechters die zich in Utrecht vrijwillig inzetten voor elkaar. Het is fijn wonen in een buurt waar bewoners actief meedoen, voor elkaar zorgen en betrokken zijn in de buurt. Door het ondersteunen en stimuleren van bewonersinitiatieven, vrijwillige inzet, de mantelzorg en taal- en digitale vaardigheden willen we bijdragen aan meer sociale cohesie en het gewoon meedoen van inwoners in een kwetsbare situatie. Door een grotere zelfredzaamheid hoeven inwoners minder beroep te doen op de (aanvullende) zorg.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P1.2.1 We ondersteunen bewonersinitiatieven, vrijwillige inzet en mantelzorgers

Vrijwillige inzet en mantelzorgers
Ook in 2022 geven we een extra impuls aan vrijwillige inzet. We zijn trots op alle Utrechters die zich in Utrecht vrijwillig inzetten voor elkaar. Een aantal organisaties zijn al langer actief en vergroten en verstevigen hun inzet. Daarnaast willen we onderzoeken waar we nog kansen zien voor nieuwe of andere inzet. We werken hierin nauw samen met de Vrijwilligerscentrale Utrecht en het Netwerk Informele Zorg Utrecht. We zetten extra in op de verbinding tussen (aanvullende) zorg en vrijwilligersorganisaties om de beweging naar voren te versterken.

Met de subsidieregeling Vrijwillige inzet voor elkaar ondersteunen we vrijwillige inzet voor het versterken van de sociale basis. We volgen de impact van de gesubsidieerde activiteiten met de betrokken organisaties via dialoogsessies en scherpen de Nadere regel waar nodig aan per 2023. We investeren in de Vrijwilligersacademie die in 2021 van start is gegaan en via www.utrechtbedankt.nl waarderen we vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties.

Binnen zorg voor jeugd stijgt de vraag naar vrijwillige inzet, mede door de inzet van ambassadeurs informele zorg bij KOOS en Spoor030. In 2022 besteden we extra aandacht aan deze vorm van ondersteuning voor kinderen, jongeren en gezinnen, specifiek voor maatjes projecten, steungezinnen en inzet rond scheidingen. Ook blijven we, waar nodig, de inzet van ambassadeurs informele zorg bij Spoor030 en KOOS faciliteren. Medewerkers van Spoor030, KOOS en de ambassadeurs geven aan dat de inzet vaker leidt tot nieuwe oplossingen voor kinderen en gezinnen.

Ook voor mantelzorgers werken we aan online waarderingsaanbod, naast de waarderingsdagen die al georganiseerd worden. De pilot ‘Betaalde respijtzorg-aan-huis’ krijgt een passend vervolg met extra aandacht voor communicatie over respijtzorg naar professionals. De ervaringen met het digitaal organiseren van trainingen voor professionals, informatiebijeenkomsten en lotgenotengroepen worden benut om het bestaande aanbod voort te zetten met een optimale mix van fysiek en digitaal.

Sociaal makelaars
Sociaal makelaars zetten in op het versterken van sociale netwerken in de wijk, zodat deze krachtiger worden de veerkracht van bewoners in de wijk vergroot wordt. Zij stimuleren dat bewoners elkaar kunnen vinden en ontmoeten. Ze zetten daarbij ook in op het kunnen meedoen van kwetsbare bewoners, bijvoorbeeld door laagdrempelige buurtkoffies en samenwerking met partners zoals huisartsen en buurtteams in aanpakken zoals ‘Welzijn op recept’. Ook voor ouderen wordt ingezet op het weer opstarten van activiteiten in buurthuizen en daarbuiten en waar nodig activeren van bewoners hierin.

Eenzaamheid
We zetten in op het ondersteunen en faciliteren van het netwerk rond eenzaamheid, 'Utrecht Omarmt'. We helpen partners zoals ondernemers, bewonersinitiatieven en vrijwilligersorganisaties, die allemaal hun steentje bijdragen in de aanpak eenzaamheid, met elkaar in contact te komen en samen op te trekken om zo hun aanbod verder te brengen. En mensen te bereiken. Samen met een 'kerngroep' van verschillende partners houden we steeds bij wat er (extra) nodig is om alle Utrechters die zich eenzaam voelen, van aanbod te voorzien. Dat doen we door bijeenkomsten voor het netwerk te organiseren, maar ook door te laten evalueren hoe het staat met eenzaamheid in Utrecht en met het beschikbare aanbod. Waar nodig trekken we meer en andere partners aan bij het netwerk. Daarnaast zetten we extra in op het signaleren van eenzaamheid (door iedereen die dat kan – bewoners maar ook ondernemers) door het verspreiden van de 'infokaart eenzaamheid' en via trainingen en lezingen.

Maatschappelijke Dienst Tijd (MDT) en Maatschappelijke Stage (MS)
We geven in 2022 vervolg aan de proeftuinen die we in 2020 zijn gestart. In de stad werken we samen binnen Missie030, waar verschillende programma's worden aangeboden voor jongeren van 16-27 jaar. In de trainingsprogramma's staat de eigen ontwikkeling van de jongeren centraal. Door vrijwillig samen iets te doen voor een ander, met werken en leren in de Utrechtse praktijk, ontdekken de jongeren hun talenten en ervaren zij hoe je maatschappelijk het verschil kunt maken.
De Maatschappelijke Stage wordt uitgevoerd door een groeiend aantal Utrechtse voortgezet onderwijs scholen. In 2022 blijven we investeren in de groei van het aantal scholen en daarmee ook het aantal leerlingen dat een maatschappelijke stage volgt.
Met de NUOVO scholen en de PCOU Scholengemeenschap (gezamenlijk 21000 leerlingen) zijn plannen gemaakt met wervingsdoelstellingen voor MDT variant tijdens schooltijd met ± 350 deelnemers per jaar.

Taal- en digitale vaardigheid
We stimuleren diplomagerichte cursussen, met begeleiding door vrijwilligers en inloopactiviteiten in de bibliotheek (het digiTaalhuis). We contracteren formeel volwassenenonderwijs en subsidiëren organisaties in de stad die (digi)taalvrijwilligers werven, trainen en begeleiden. Daarnaast versterken we (zoals beschreven in het Meerjarenplan en het Plan van Aanpak) de toegang via de digiTaalhuizen, zetten we Ervaringwijzer in en implementeren we de nieuwe stedelijke monitor.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
19-1-2-1	Utrechters doen mee	3.215	2.752	2.752	2.752	2.752	2.752
Totaal baten		**3.215**	**2.752**	**2.752**	**2.752**	**2.752**	**2.752**
Lasten							
19-1-2-1	Utrechters doen mee	23.466	23.562	23.499	23.399	23.399	23.399
Totaal lasten		**23.466**	**23.562**	**23.499**	**23.399**	**23.399**	**23.399**
Saldo baten en lasten		**-20.251**	**-20.810**	**-20.748**	**-20.648**	**-20.648**	**-20.648**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		90	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-20.161**	**-20.810**	**-20.748**	**-20.648**	**-20.648**	**-20.648**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Financiële toelichting is niet van toepassing.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Overige lasten		**-62**	**-162**	**-162**	**-162**
Totaal lasten		**-62**	**-162**	**-162**	**-162**
Saldo baten en lasten		**62**	**162**	**162**	**162**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

1.3 Utrecht heeft een divers en laagdrempelig sport- en beweegaanbod

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E1.3.1 Utrecht heeft een divers en laagdrempelig sport- en beweegaanbod

In Utrecht vinden we het belangrijk dat iedereen die dat wil de mogelijkheid krijgt om te sporten en/of bewegen. Voor veel Utrechters is de mogelijkheid om te sporten of bewegen gelukkig een vanzelfsprekende. Maar dat geldt niet voor iedereen, en ook niet altijd. Door de coronamaatregelen is de sociale ongelijkheid in sportdeelname vergroot. In Utrecht zien we dat met name jongeren, volwassenen met een laag opleidingsniveau en kwetsbare volwassenen en ouderen met een slechte gezondheid minder zijn gaan sporten en bewegen. We zetten ons daarom in om deze groepen weer te bereiken en hen te stimuleren mee te doen aan sport en bewegen. Sportaanbieders zijn veerkrachtig gebleken terwijl tegelijkertijd de vitaliteit onder druk is komen te staan. We streven ernaar dat het sport- en beweegaanbod op peil blijft.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling

P1.3.1 Versterken van de samenwerking en activiteiten gericht op een grotere sportdeelname

We continueren de inzet van SportUtrecht, onder andere op het gebied van sportstimulering en verenigingsondersteuning. Met de sportagenda zetten we in op het versterken van sport en bewegen binnen de sociale basis en in het netwerk met het sociaal domein. Ook zetten we in op het stimuleren en versterken van een positieve sportcultuur bij vitale aanbieders, het ondersteunen van passend aanbod en talentontwikkeling voor iedereen.

We gaan daar als volgt mee aan de slag:

- Buurtsportcoaches laten kinderen en jongeren kennis maken met verschillende sporten en stimuleren hen structureel te gaan sporten en bewegen. In 2022 worden de buurtsportcoaches opnieuw toegekend. We vragen SportUtrecht een plan te maken voor een goede spreiding van de buurtsportcoaches over de stad;
- Een positieve sportcultuur is een basis voor een prettige en veilige sportomgeving. Hiervoor zetten we in op het versterken van sportaanbieders op pedagogisch vlak. We stimuleren sportaanbieders waarden en gedragsregels te formuleren en onderzoeken hoe we de pedagogische vaardigheden van trainers, coaches en buurtsportcoaches verder kunnen versterken. We gaan hierover in gesprek met sport en onderwijs;

- We werken aan het versterken van het netwerk van sport en bewegen, door onder andere(inclusief) laagdrempelig beweegaanbod in de wijken te ondersteunen, de samenwerking tussen sportaanbieders in dezelfde wijk en/of die gebruik maken van dezelfde accommodatie te stimuleren en door nadrukkelijk de verbinding te zoeken tussen het Utrechts Sportakkoord en het Gezondheidspact;
- We ondersteunen sportaanbieders in wat nodig is om hun vitaliteit te behouden en te versterken. We houden hierbij oog voor de effecten van de corona maatregelen die in het komende jaar alsnog hun uitwerking op de vitaliteit van verenigingen kunnen hebben. We moedigen sportaanbieders aan de mogelijkheden van het Utrechts Sportakkoord te gebruiken;
- We continueren de sport- en culturele activiteiten voor kinderen in armoede. We blijven voorzieningen als de U-pas en het Paul Verweel Sportfonds promoten, zodat ook kinderen in armoede kunnen sporten;
- We participeren in diverse onderzoeken in de stad om informatie en inzichten te verkrijgen voor ons ons beleid. Dit zijn: Calibrating Inclusive Sporting Encounters (over sportactiviteiten toegankelijker maken voor mensen in kwetsbare posities), Vital@2040 (over sportparticipatie door jeugdigen met een lage gezinswelvaart) en Ongelijkheid in sport en bewegen onder COVID19 (over de gevolgen van corona op de sport- en beweegdeelname);
- We gaan met de partners de acties uit de antidiscriminatie agenda uitvoeren. Ook zullen we aan de slag gaan met de bevindingen uit het eerdere onderzoek naar discriminatie in de sport;
- We dragen zorg voor een hoge zwemvaardigheid in Utrecht. Dit doen we door het aanbieden van een ruim aanbod van zwemles in de baden. Voor kinderen waarbij zwemles niet vanzelfsprekend of financieel mogelijk is bieden wij het schoolzwemmen en het zwemlespakket aan.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
19-1-3-1	Sportstimulering	200	0	0	0	0	0
Totaal baten		**200**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
19-1-3-1	Sportstimulering	4.489	4.291	4.330	4.330	4.330	4.330
Totaal lasten		**4.489**	**4.291**	**4.330**	**4.330**	**4.330**	**4.330**
Saldo baten en lasten		**-4.289**	**-4.291**	**-4.330**	**-4.330**	**-4.330**	**-4.330**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		220	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-4.069**	**-4.291**	**-4.330**	**-4.330**	**-4.330**	**-4.330**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Financiële toelichting is niet van toepassing.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Overige lasten	S	**39**	**39**	**39**	**39**
Totaal lasten		**39**	**39**	**39**	**39**
Saldo baten en lasten		**-39**	**-39**	**-39**	**-39**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

1.4 Sporters kunnen hun talenten ontwikkelen

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E1.4.1 Sporters kunnen hun talenten ontwikkelen

De focus op talentontwikkeling binnen het topsportbeleid zetten we voort. Met het vaststellen van de sportagenda hebben we de ambitie toegevoegd dat we iedere Utrechter in staat willen stellen om op zijn/haar eigen niveau talenten te ontdekken en ontwikkelen. Een belangrijke voorwaarde om plezier te hebben in de sport en ook te behouden is dat mensen worden uitgedaagd en ze zichzelf kunnen ontwikkelen. Voor talentontwikkeling in Utrecht zetten we in op een breed, divers en laagdrempelig sportaanbod voor alle Utrechtse kinderen, zodat talent van onderaf zijn of haar weg kan vinden. Het onderwijs vormt daarin een belangrijke partner, waarmee we de samenwerking willen intensiveren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P1.4.1 Ondersteunen en faciliteren van initiatieven op het gebied van topsport en topsporttalentontwikkeling

Via SportUtrecht brengen we met de tool talentontwikkeling in kaart welke specifieke wensen en behoeften er zijn bij sportaanbieders met ambities op talentontwikkeling. Hierbij is aandacht voor vernieuwing, innovatie en het belang van kundige topsportcoaches en ondersteunende experts. Via het sportakkoord ondersteunen we challenges en allianties die bijdragen aan de ambities op talentontwikkeling. Daarnaast gaan we voor de komende vier jaar talentenprogramma's ondersteunen. Over de voortgang van de activiteitenplannen worden afspraken gemaakt en er vindt afstemming plaats met SportUtrecht.
Via SportUtrecht begeleiden en ondersteunen we jong sporttalent en talentenprogramma's. We prikkelen sporttalenten om te ontdekken hoe hoog de lat voor hen ligt.

Daarnaast zetten we in op clusteren van faciliteren voor vereniging en organisaties met ambities op talentontwikkeling. We stimuleren kennisontwikkeling en samenwerkingen binnen het Utrecht Talent Center. Zij zijn een belangrijke gesprekspartner voor de gemeente Utrecht op het gebied van talentontwikkeling. Aan de oostkant van de stad hebben een aantal verenigingen met ambities op talentontwikkeling zich verenigd in de Sportcampus Traiectum. Op deze plek komt breedtesport, topsport, talentontwikkeling en anders georganiseerde sport samen. We laten hier zien hoe deze verschillende vormen van sportbeoefening elkaar kunnen versterken. Daarnaast zetten we de verkenning voor huisvesting van topsporters in dit gebied voort.

Utrecht is een regionaal steunpunt voor talentontwikkeling in de regio en met de doorstroom van talenten naar nationale topsportcentra dragen we ook een steen bij aan de landelijke topsportinfrastructuur. We willen de potentie van de sportcampus als verbindende en inspirerende kracht voor het gebied, de stad en de regio nog meer benutten.

Prestatiedoelstelling
P1.4.2 Sportevenementen

In 2022 zal de Ronde van Spanje (La Vuelta) alsnog in Utrecht en N-Brabant van start gaan. Het geplande wielerevenement is vanwege het Corona-virus in 2020 niet in Nederland gestart. Het evenement zal in 2022 inhoudelijk verbonden worden met de viering van 900 jaar Stadsrechten in Utrecht en dankzij de aanvullende bijdragen van publieke en private partners kan La Vuelta Holanda in 2022 op hetzelfde ambitieniveau – dus met een breed gedragen activatieprogramma – georganiseerd worden. Aanvragers bij het Evenementenfonds 2022 wordt gevraagd de activiteiten ook aan te sluiten bij de viering van 900 jaar Stadsrechten. Organisatoren van sportevenementen die een aanvraag bij het evenementenfonds voorbereiden ondersteunen we bij het ontwikkelen van hun plannen om de verbinding met de viering te maken.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
19-1-4-1	Talentontwikkeling en topsport	0	0	0	0	0	0
19-1-4-2	Sportevenementen	0	0	0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
19-1-4-1	Talentontwikkeling en topsport	420	412	420	420	420	420
19-1-4-2	Sportevenementen	1.729	544	2.255	555	555	555
Totaal lasten		**2.149**	**955**	**2.675**	**975**	**975**	**975**
Saldo baten en lasten		**-2.149**	**-955**	**-2.675**	**-975**	**-975**	**-975**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-2.149**	**-955**	**-2.675**	**-975**	**-975**	**-975**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Voor de start van de Vuelta in 2020 had het ministerie van VWS incidenteel 1,5 miljoen euro cofinanciering beschikbaar gesteld en reeds toegekend. Wegens het niet doorgaan van de Vuelta in dat jaar is bij de programmaverantwoording over 2020 voorgesteld en besloten om deze middelen door te zetten naar het verwachte jaar van een hernieuwde kans op de start van de Vuelta in 2022. Daarnaast heeft de gemeente extra 0,2 miljoen euro incidenteel beschikbaar gesteld voor de extra noodzakelijke kosten bij het doorgaan van de start van de Vuelta in 2022.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Overige baten		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Sportevenementen Bijdrage 1,5 miljoen euro van Min VWS (in 2020 via het gemeentefonds ontvangen) en 0,2 miljoen euro extra inzet gemeentelijke middelen voor het realiseren van de start Vuelta 2022.	I	**1.700**	**0**	**0**	**0**
Overige lasten		**11**	**20**	**20**	**20**
Totaal lasten		**1.711**	**20**	**20**	**20**
Saldo baten en lasten		**-1.711**	**-20**	**-20**	**-20**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

1.5 Utrechters kunnen zichzelf zijn en leven prettig met elkaar samen met respect voor hun verschillen

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E1.5.1 Utrechters kunnen zichzelf zijn en leven prettig met elkaar samen met respect voor hun verschillen

Iedere Utrechter verdient een gelijke behandeling en gelijke kansen. We zijn allemaal verschillend én gelijkwaardig. Het is daarom belangrijk dat we elkaar ontmoeten, naar elkaar luisteren en van elkaar willen leren. Niemand wordt uitgesloten of gediscrimineerd vanwege godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, seksuele voorkeur, beperking, afkomst, huidskleur of op welke grond dan ook. Utrecht respecteert en bevordert naleving van de internationale mensenrechten en bestrijdt en voorkomt polarisatie die kan leiden tot radicalisering en extremisme. Utrecht voor Iedereen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling

P1.5.2 We voeren de antidiscriminatie-agenda, regenboogagenda en het actieplan Utrecht Zijn We Samen uit

We starten met de uitvoering van de nieuwe Antidiscriminatie-agenda inclusief het antidiscriminatiepact.

We gaan verder met de uitvoering van de Regenboogagenda 2019-2022.

We ondersteunen de Utrechtse Mensenrechtencoalitie middels onlinecommunicatie en mede-organisatie van tenminste vier inhoudelijke Mensenrechtencafé's. We onderhouden internationale - met name Europese - contacten met andere Mensenrechtensteden (www.humanrightsutrecht.nl). We coördineren, in samenwerking met het plaatselijk Shelter City netwerk, het programma van Shelter City: ontvangst en begeleiding van drie mensenrechtenverdedigers, elk voor drie maanden.
We herijken het actieplan Utrecht zijn we samen, de Utrechtse aanpak van polarisatie en

radicalisering. Hierbij nemen we de actuele ontwikkelingen zoals de groei van polarisatie tijdens de coronaperiode en de opkomst van extreem-rechts en -links mee.
We werken aan een overkoepelende visie op inclusie waar verschillende agenda's onderdeel van zijn én waarin we onze inzet op een inclusieve stad waar nodig verstevigen.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
19-1-5-1	In Utrecht kan iedereen zichzelf zijn	0	0	0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
19-1-5-1	In Utrecht kan iedereen zichzelf zijn	797	974	974	624	624	624
Totaal lasten		**797**	**974**	**974**	**624**	**624**	**624**
Saldo baten en lasten		**-797**	**-974**	**-974**	**-624**	**-624**	**-624**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		50	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-747**	**-974**	**-974**	**-624**	**-624**	**-624**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Met de meicirculaire 2021 zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor antidiscriminatie. Deze middelen zijn nog niet verwerkt in deze begroting. Verder zijn er in 2022 geen wijzigingen in het budget. Vanaf 2023 is er een terugloop in middelen, vanwege het aflopen van incidentele middelen uit het coalitieakkoord voor Utrecht Zijn We Samen en antidiscriminatie. Dit is ook opgenomen in de staat van incidentele baten en lasten.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Afwijking 1		0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten					
Afwijking 1	S	0	-350	-350	-350
Aflopen incidentele middelen UZWS en antidiscriminatie uit coalitieakkoord					
Totaal lasten		**0**	**-350**	**-350**	**-350**
Saldo baten en lasten		**0**	**350**	**350**	**350**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

2. Utrecht heeft een goede en toegankelijke infrastructuur om activiteiten te ondernemen

Indicatoren: Utrecht heeft een goede en toegankelijke infrastructuur om activiteiten te ondernemen

Toegankelijkheid
In Utrecht vinden wij het belangrijk dat alle inwoners een zinvolle rol kunnen spelen in de samenleving en dat ze kunnen meedoen. Zo ook mensen met een lichamelijke en/of psychische beperking. 59% van de Utrechters ervaart geen problemen om mee te doen. Meer specifiek, het aandeel Utrechters met een beperking dat werkt, vrijwilligerswerk verricht of op school zit (66%), dat doet aan sport of cultuur (80%), of sociale contacten heeft (78%) is lager dan bij Utrechters zonder beperking. Daarentegen is het aandeel dat meedoet aan buurtactiviteiten gelijk tussen mensen met of zonder beperking.

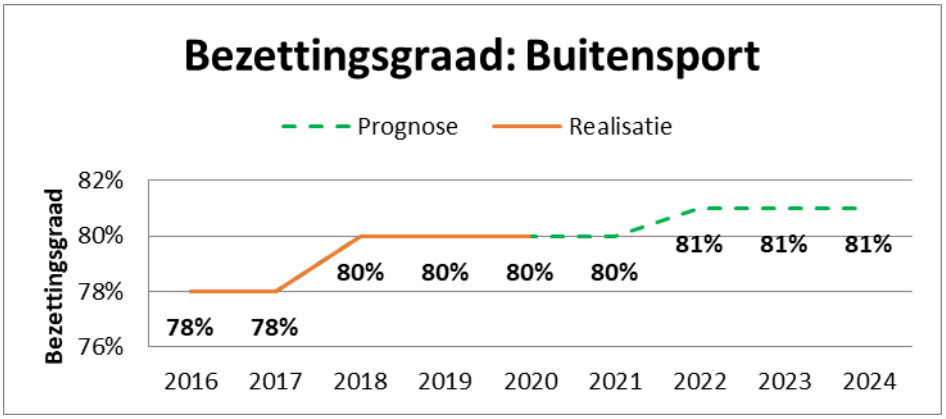
Buurtaccommodaties

indicator	bron	Realisatie 2018	Prognose 2019	Realisatie 2019	Prognose 2020	Realisatie 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Bezettingsgraad welzijns-accommodaties	UVO	1.680 uur	1.690 uur	1.660 uur	1.720 uur	1.080 uur	1.720 uur	1.720 uur	1.800 uur
% bewoners tevreden over beschikbaarheid ruimte voor bewonersinitiatie ven in de buurt	Inwoners-enquête	38%	39%	40%	39%	-	39%	39%	39%

Vanwege Corona en de beperkende maatregelen is de prognose 2020 niet gehaald. Het is lastig in te schatten hoe de bezetting van de buurtcentra in 2022 gaat verlopen. Zolang onduidelijk is hoe het coronavirus zich ontwikkelt, zien we enige terughoudendheid bij gebruikers om activiteiten te organiseren of daaraan deel te nemen. Wij gaan daarom uit van een gelijke bezettingsgraad in 2022 als in 2021. Vanaf 2023 verwachten wij weer een stijging van de bezettingsgraad.

In 2020 is geen inwonersenquête afgenomen. Het percentage bewoners dat tevreden is over de beschikbaarheid van ruimte voor bewonersinitiatieven lijkt erg laag. Veel mensen die de inwonersenquête invullen geven aan dat ze hier geen mening over hebben. Dat beïnvloed het percentage. Zoals in de inleiding bij dit programma staat vermeld komt er bij de Voorjaarsnota 2022 een voorstel over hoe we de informatie en data over trends en ontwikkelingen meer in de lijn van betekenisvol sturen kunnen vormgeven. Voor de hierboven genoemde indicator onderzoeken we onder andere of de prognose bijgesteld moet worden.

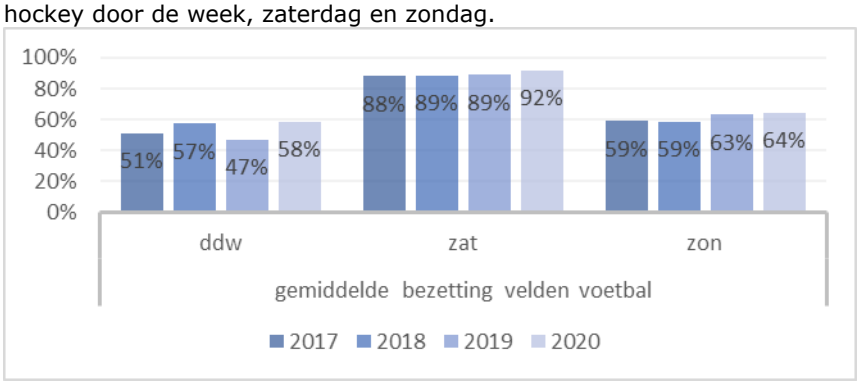
Buitensportaccommodaties

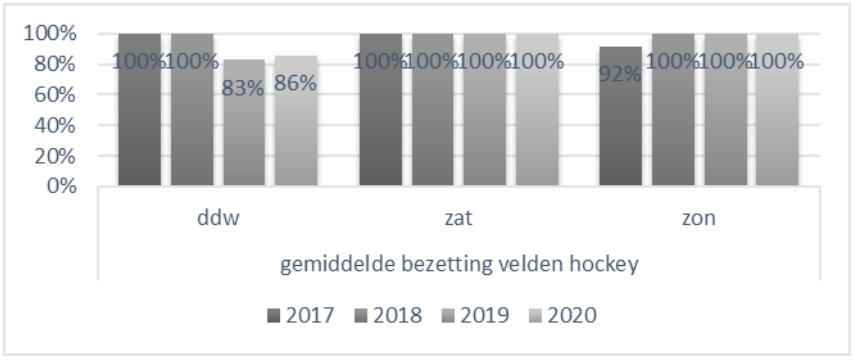

De y-as is afgesneden omdat de informatie onder de 76% en boven de 82% niet relevant is.
Bron: meting Vastgoedexploitatie

Bovenstaande tabel is een weergave van het potentiële gebruik van de velden door de verschillende verenigingen. We meten niet elk uur dat door de vereniging gebruikt is maar we meten de veldcapaciteit die door de vereniging op jaarbasis wordt afgenomen. Ook voor de zondag wordt de hele dag als bezet geregistreerd als de vereniging het veld huurt. Dit kan ook voor slechts 1 wedstrijd zijn. Door corona hebben met name senioren niet veel kunnen trainen. Het wedstrijdgebruik in de weekenden is op zondag veelal stil komen te liggen en op zaterdag zijn er alleen onderlinge jeugdcompetities geweest. Naast het verenigingsgebruik zijn ook diverse "binnensporters" naar buiten gegaan.

In onderstaande grafieken geven we de verdeling weer van het gebruik sportvelden door voetbal en hockey door de week, zaterdag en zondag.

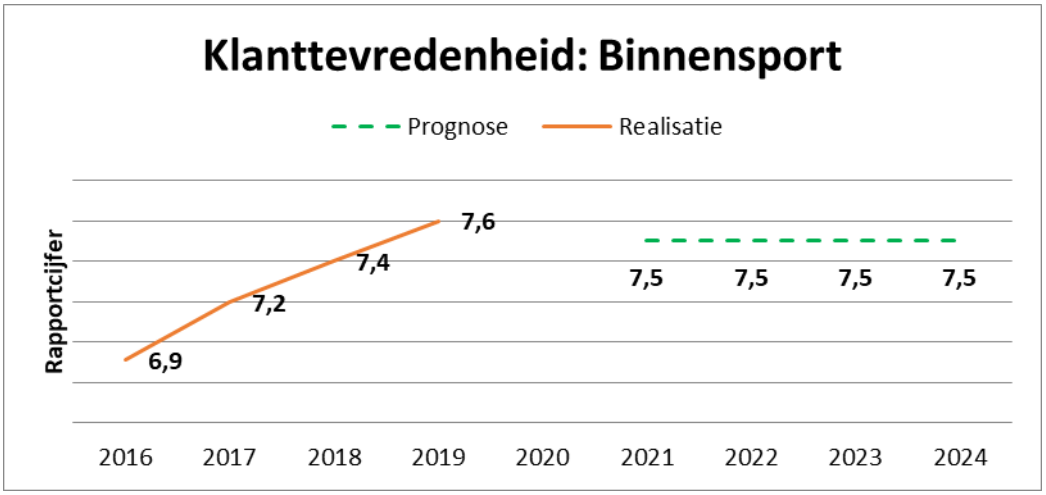

Bron: meting Vastgoedexploitatie

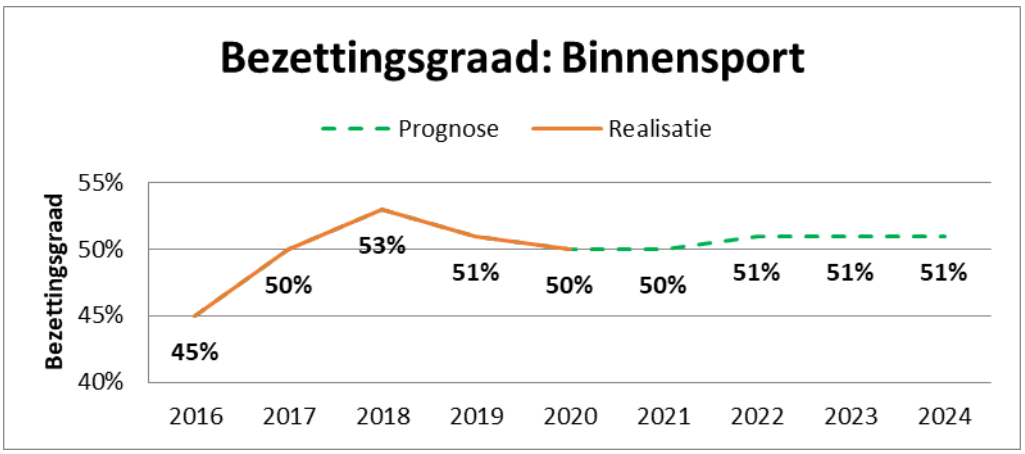
Alhoewel we bij voetbal een lichte stijging zien van het gebruik op zondagen blijft de zondag bezetting toch achter op het gebruik op de zaterdag. Voor hockey blijft dat er geen verschil is in gebruik op zaterdag of zondag, de hockeyvelden worden maximaal gebruikt.
Het particuliere gebruik (met name ook door voetbalscholen en personal training) van de velden is in opkomst en de komende jaren gaan we dan ook onderzoeken hoe dit goed te faciliteren.

Binnensportaccommodaties

Bron: meting Vastgoedexploitatie

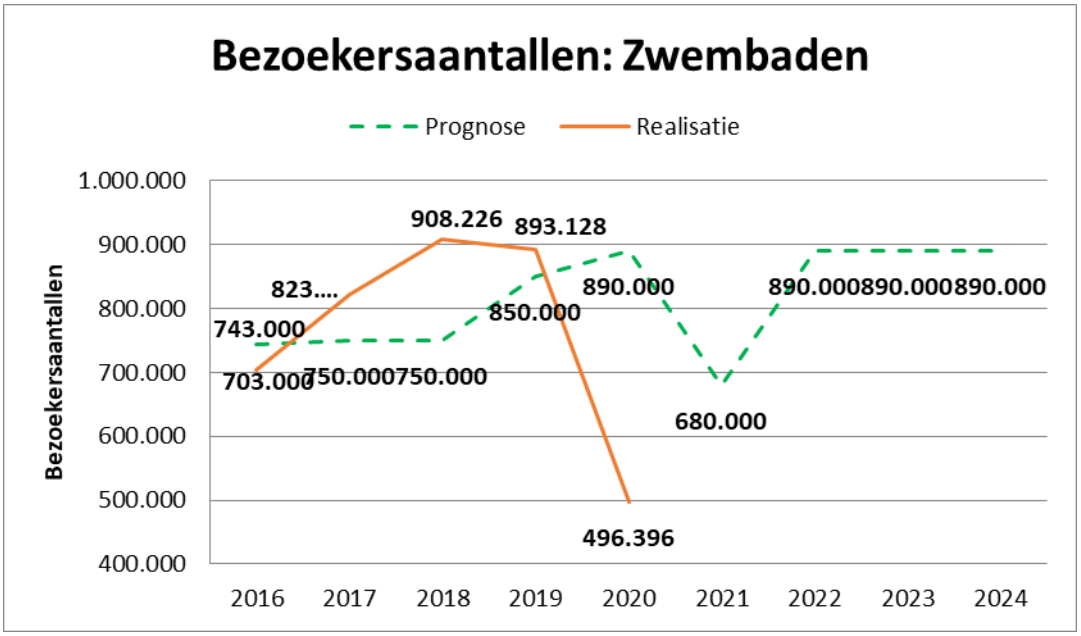
De klanttevredenheid meten we elke twee jaar. In 2020 is geen meting uitgezet onder de gebruikers van de binnensportaccommodaties.

Bron: meting Vastgoedexploitatie

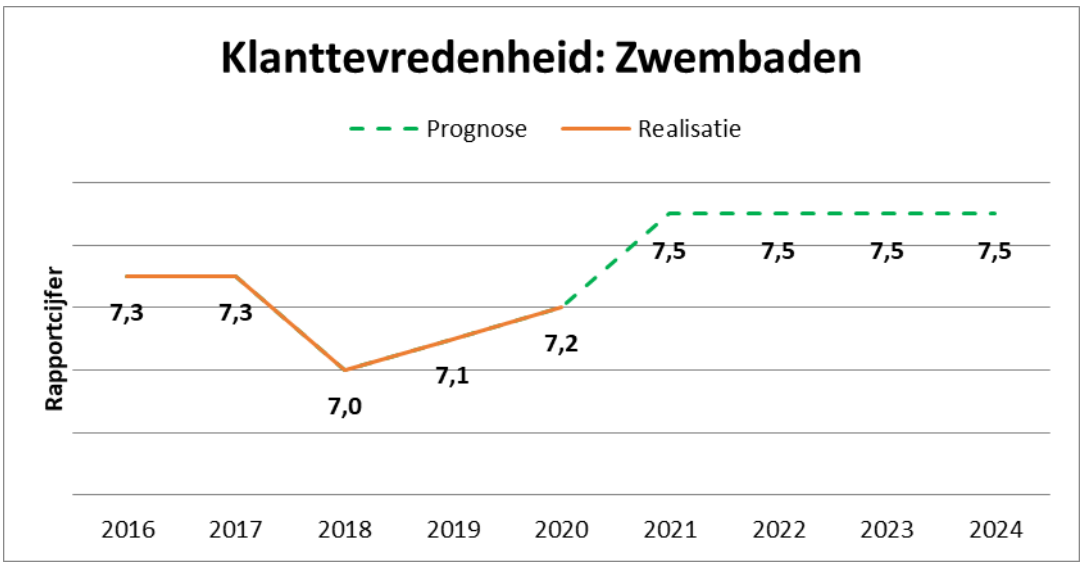
De bezetting van de binnensport wordt gemeten gedurende de openingstijden tussen 8:00 en 23:00 uur gedurende zeven dagen per week. Overdag door-de-weeks worden de zalen vaak gebruikt door het onderwijs. ’s Avonds na 18:00 uur vooral door sportaanbieders. In de weekenden worden de sporthallen gebruikt door de grotere verenigingen voor de competities.
De gymzalen en sportzalen worden in de weekends matig gebruikt. In de periodes dat de zalen helemaal dicht waren vanwege de coronamaatregelen is de bezetting niet gemeten. In de periodes dat de zalen wel voor jeugd-trainingen gebruikt mochten is goed gebruik gemaakt van de zalen. Voor de jaren 2022 en verder houden we de prognose op 51%.

Zwembaden

Bron: meting VGE
De y-as is afgesneden omdat de informatie onder de 400.000 bezoekers niet relevant is.

De zwembaden zijn vanwege de corona maatregelen voor lange tijd gesloten geweest. Daarnaast waren bij de versoepelingen van de maatregelen beperkingen opgelegd in het aantal toegestane bezoekers en konden ook niet alle activiteiten worden opgestart. Dit heeft geresulteerd in een lager aantal bezoekersaantal. Bij de opstart is prioriteit gegeven aan het geven van zwemles en daar waar mogelijk extra zwemlesgroepen ingezet. Ook in 2021 verwachten we een lager aantal bezoekers. Dit komt door de gedeeltelijke sluiting van de zwembaden en door de 1,5 meter maatregel minder mensen in het bad dan voor Corona. Voor de zwembaden willen we met de prognose van de bezoekersaantallen dezelfde lijn volgen die we in 2020 hebben ingezet. Het is de verwachting als zwembaden in 2022 zonder beperkende maatregelen met betrekking tot Corona worden opengesteld, de bezoekers weer snel hun weg naar het zwembad weten te vinden.

Bron: meting VGE
De y-as is afgesneden omdat de informatie onder de 6 niet relevant is.

Binnen de zwembaden wordt de klanttevredenheid continue gemeten. Het directe contact tussen de bezoekers en medewerkers draagt zorg dat er snel kan worden ingespeeld op de (veranderende)

klantvraag. De bezoekers gaven na de eerste versoepelingen van de corona maatregelen een positieve terugkoppeling over de duidelijke regels en organisatie. De opgelopen wachttijd voor zwemles vanwege de corona sluitingen kan de beoordeling van een deel van de bezoekers negatief beïnvloeden.

2.1 Utrecht heeft voldoende, goede en toegankelijke buurtaccommodaties

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E2.1.1 Utrecht heeft voldoende, goede en toegankelijke buurtaccommodaties

In Utrecht moet iedereen - met welke handicap dan ook - gewoon mee kunnen doen. In 2022 vragen we meer partijen om mee te doen aan het stadsakkoord toegankelijkheid. Ook geven we samen met de belangenorganisaties verder invulling aan de sociale toegankelijkheid van de stad. We voeren de agenda en het uitvoeringsprogramma 'Utrecht voor iedereen toegankelijk' uit.

Een buurtaccommodatie heeft een grote maatschappelijke waarde voor bewoners in de wijk. Door ontmoeting en het samen ondernemen van activiteiten versterkt de sociale samenhang in buurt en wijk. Het aantal buurtcentra en de kwaliteit daarvan houden wij in stand. Wij zetten in op bruisende buurtcentra in zelfbeheer of beheerd door de sociaal makelorganisatie DOCK en Stadsbedrijven, die laagdrempelig, schoon, veilig en gastvrij zijn. Waar iedereen welkom is en waar iedereen zich prettig voelt. Waar gebruikers zich mede-eigenaar voelen, bijvoorbeeld als gastheer of -vrouw, of mede-eigenaar zijn in buurtcentra in zelfbeheer. We benutten nieuwbouw en renovatie om de toegankelijkheid te verbeteren en om duurzaamheid te realiseren, zoals beschreven in de Raadsbrief "Versnellingsopgave energieneutraal vastgoed'.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.1.1 We organiseren toegankelijke basisvoorzieningen en ondersteunen bewonersinitiatieven, vrijwillige inzet en mantelzorgers

Toegankelijke basisvoorzieningen
De sociaal beheerders van DOCK creëren een toegankelijke en welkome sfeer in de 22 buurtcentra in ons eigen beheer en richten zich hierbij op inclusie en zorgen ervoor dat niemand zich buitengesloten voelt. Daarnaast initiëren en organiseren sociaal beheerders het driehoeksoverleg (tussen gebruikers, technisch beheer van de gemeente en sociaal beheer van DOCK) om het medebeheer vorm te geven. Zij zetten zich actief in om de herkenbaarheid en bereikbaarheid van de locaties te verbeteren.

Voor de 21 beheerde speeltuinen in Utrecht wordt gewerkt aan een optimaal speelklimaat voor en met alle kinderen en bewoners. Steeds meer van deze speeltuinen worden beheerd door bewoners. Het aantal verzelfstandigde speeltuinen zal mogelijk groeien van 12 naar 13, hierover zijn nog de gesprekken gaande, passend binnen het beleidskader beheerde speeltuinen 'Speelruimte maken we samen'.

Naar aanleiding van het landelijk Samen Speelakkoord blijven we streven naar speeltuinen, die samen spelen en samenkomen stimuleren. In 2022 wordt De Albatros in Vleuterweide als zesde speeltuin in Utrecht aangepast. Door slimme ontwerpprincipes wordt deze speeltuin toegankelijk voor alle kinderen, ook voor kinderen met beperking en biedt, zoals de andere vijf speeltuinen, mogelijkheden tot samenspel.

De aanbevelingen uit het evaluatieonderzoek ‘accommodatiebeleid buurtcentra’ gaan we uitwerken in een nieuwe nota buurtcentra in het 1e kwartaal 2022, zoals toegezegd is in de raadsbrief evaluatie accommodatie buurtcentra.

De buurtcentra Zuilen, Sterrenzicht, De Leeuw, Hof 't Spoor, Herderplein en Podium Oost gaan we bouwkundig aanpassen en daarmee aantrekkelijker en functioneler maken. Uitgangspunt bij de bouwkundige veranderingen in de multifunctionele accommodaties (MFA's) 't Zand, Weidewereld en Musketon is het behoud van de buurtcentrumfunctie. De planning is dat 't Zand in 2022 wordt opgeleverd, Weidewereld voorjaar 2023 en Musketon medio 2024.

We gaan op basis van de uitkomsten van de haalbaarheidsstudie de ontmoetingsfunctie en het terrein van kinderboerderij Nieuw Rotsoord vernieuwen en herinrichten. In het Stedebouwkundigplan Merwede gebied deelgebied 5 komt een nieuw buurtcentrum annex jongerenhuiskamer. Deze planontwikkeling zal medio 2022 zijn afgerond.

Wij faciliteren bewonersinitiatieven voor het beheren van buurtcentra in zelfbeheer en de vereniging Dwarsverband, buurtcentra in zelfbeheer. We begeleiden in samenspraak met de vereniging Dwarsverband deze initiatieven en organisaties om stap voor stap het zelfbeheer van buurtcentra uit te voeren conform Visie en Uitvoeringskader Welzijnsaccommodaties in zelfbeheer.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
19-2-1-1	Accommodaties Welzijn	569	805	1.612	1.612	1.612	1.612
Totaal baten		**569**	**805**	**1.612**	**1.612**	**1.612**	**1.612**
Lasten							
19-2-1-1	Accommodaties Welzijn	8.315	8.285	16.793	16.793	16.793	16.793
Totaal lasten		**8.315**	**8.285**	**16.793**	**16.793**	**16.793**	**16.793**
Saldo baten en lasten		**-7.746**	**-7.480**	**-15.181**	**-15.181**	**-15.181**	**-15.181**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		295	16	16	16	16	16
Geraamd resultaat		**-7.451**	**-7.463**	**-15.164**	**-15.164**	**-15.164**	**-15.164**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Accommodaties Welzijn
De stijging van de baten en lasten in 2022 betreft de structurele loon- en prijscompensatie ten behoeve van de programma's binnen afdeling MO. De verdeling hiervan vindt plaats bij de 3e technische wijziging van 2021.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Loon- en prijscompensatie	S	807	807	807	807
Nog te verdelen budget over de programma-onderdelen bij afdeling MO					
Totaal baten		**807**	**807**	**807**	**807**
Lasten					
Loon- en prijscompensatie	S	8.508	8.508	8.508	8.508
Nog te verdelen budget over de programma-onderdelen bij afdeling MO					
Totaal lasten		**8.508**	**8.508**	**8.508**	**8.508**
Saldo baten en lasten		**-7.701**	**-7.701**	**-7.701**	**-7.701**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

2.2 Utrecht heeft voldoende, goede en toegankelijke sportaccommodaties

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E2.2.1 Utrecht heeft voldoende, goede en toegankelijke sportaccommodaties

Het is onze ambitie om iedereen die wil sporten in Utrecht te kunnen blijven faciliteren door ruimte te maken voor voldoende sportaccommodaties. De vraag hoe we ruimte creëren voor sport en sportverenigingen in een groeiende stad is een belangrijke factor in het streven naar een optimale sportinfrastructuur. We zoeken daarin samen met sportaanbieders naar hoe we goed, constructief en slim kunnen samenwerken. En daarnaast stimuleren we de samenwerking tussen sportaanbieders die in dezelfde wijk of op dezelfde sportaccommodatie actief zijn.

Sportaccommodaties
We zetten in op voldoende sportaccommodaties die – voor zover nodig - voldoen aan de eisen van de sportbonden en NOS*NSF, en die ook toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. Zeker als ze ook gebruikt worden als stemlocatie voor de verkiezingen. De binnensportaccommodaties en de zwembaden worden gerealiseerd binnen de vastgestelde ambities voor duurzaamheid en circulair bouwen.

Om te kunnen berekenen hoeveel sportruimte er in de toekomst extra nodig is onderzoeken we de behoefte aan sportruimte voor de bond-geregistreerde sporters – die een competitie spelen met andere verenigingen binnen en buiten Utrecht – en niet-bond-geregistreerde sporters:

- Voor de binnensport besluiten we of we het kengetal voor de programmering van nieuwe sporthallen gaan bijstellen. Dit naar aanleiding van de conclusies en adviezen uit rapport van Mulier over het onderzoek, dat in 2021 is uitgevoerd, naar het kengetal binnensport dat we tot nu toe hanteren.
- We maken een nieuwe meerjarenplanning voor de groei van de sportaccommodaties tot 2040, gelijk aan de RSU 2040. Hiervoor gebruiken we de rapportage van Mulier die is opgesteld na de capaciteitsbehoefte-berekening voor de bond-geregistreerde binnen- en buitensport. Deze behoefteberekening/prognose actualiseren we elke twee jaar. Bij deze behoefteberekeningen gaan we uit van de veranderingen in de bevolkingsprognoses, woningbouwplanning en ontwikkelingen in de (Utrechtse) sport.

- In 2022 onderzoeken we ook de behoefte naar niet-bond-geregistreerde binnen- en buitensport. We zien de vraag en het aanbod van deze sportvormen toenemen. Met de conclusies uit dit onderzoek maken we inzichtelijk of er meer formele sportruimte nodig is dan waar we tot nu toe van uit gaan.

Sport in de openbare ruimte
We werken aan een beweegvriendelijke omgeving die uitnodigt om te sporten en te bewegen. In 2021 hebben we in kaart gebracht hoe de beweegvriendelijkheid van de Utrechtse openbare ruimte ervoor staat en wat er voor nodig is om de openbare ruimte nog meer in te richten om beweging te stimuleren. Dat heeft geleid tot een eerste aanzet voor een kader voor sport in de openbare ruimte in Utrecht. In 2022 werken we dat verder uit in een Utrechtse aanpak voor sport en bewegen in de openbare ruimte. Daarin hebben we specifiek aandacht voor de ontwikkeling van urban sports en voor doelgroepen die niet vanzelfsprekend sporten in de openbare ruimte zoals meisjes en mensen met een beperking. Bij gebiedsontwikkelingen en initiatiefaanvragen adviseren we over de mogelijkheden die er zijn voor sport in de openbare ruimte. Daarbij proberen we slimme combinaties te maken tussen verschillende sportvormen en bijvoorbeeld tussen sport en groen. Tot slot zorgen we ervoor dat bij het creëren van nieuwe plekken ook altijd sporters worden betrokken.

Roeien
Met de drie roeiverenigingen in Utrecht die gebruik maken van het Merwedekanaal hebben we een convenant opgesteld met de bundeling van afspraken om het roeien op het Merwedekanaal te behouden. Dit zijn afspraken over het roeiwater, nieuwe bruggen, de veiligheid en het coachpad. Het roeien is ook een belangrijk onderwerp van de Visie Stadswater die wij u medio 2022 hopen te presenteren. Aanvullend hierop wordt ook gewerkt aan het realiseren van alternatief roeiwater met voorzieningen, in eerste instantie wordt gewerkt aan een voorziening in de gemeente Vijfheerenlanden/Vianen. Maar in het kader van de Visie Stadswater wordt ook gekeken naar mogelijkheden voor roeien op andere locaties.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.2.1 Buitensportaccommodaties

In het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed (MPUV 2021) wordt jaarlijks besloten over de herinvesteringen voor onderhoud en vervanging van de buitensportaccommodaties. De planning voor renovatie van sportvelden wordt een half jaar voor uitvoering definitief vastgesteld en met betrokken sportvereniging(en) gecommuniceerd.
In kader van de groei van de stad zetten we in Vleuten De Meern een natuurgrasveld om tot kunstgras. Aan de hand van het wegingskader bepalen we op welk sportpark dat gebeurt. We starten met de uitbreiding van een voetbalveld en een hockeyveld op sportpark Maarschalkerweerd, beiden met de bijbehorende kleedkamers. Deze uitbreidingen van de sportcapaciteit vloeien voort uit de voorjaarsnota 2021. In Overvecht realiseren we twee extra korfbalvelden. De uitbreidingen van deze twee velden vloeit voort uit de voorjaarsnota 2020 en 2021. We realiseren het 4e hockeyveld op sportpark Rijnvliet/Strijkviertel waarvoor we in 2021 de voorbereidingen zijn gestart, en waarover is besloten bij de voorjaarsnota 2020.

We evalueren het eerste voetbalseizoen met de variabele speeldag. In het kader van Toekomst voetbal zijn een aantal voetbalverenigingen met ingang van het seizoen 2021-2022 gestart met de variabele speeldag voor alle leeftijdscategorieën.
We onderzoeken hoe we het gebruik van de sportvelden in beeld kunnen brengen zodat sportaanbieders weten waar nog ruimte beschikbaar is voor activiteiten.

We stellen een visie open sportparken op om multifunctioneel gebruik van ruimte te stimuleren. En we onderzoeken onder welke voorwaarden en met welke aanpassingen uitbreiding van sportruimte binnen de hoofdgroenstructuur kan plaatsvinden.

Prestatiedoelstelling
P2.2.2 Binnensportaccommodaties

In het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed (MPUV 2021) wordt jaarlijks besloten over de herinvesteringen voor onderhoud en vervanging van de binnensportaccommodaties. De planning voor renovatie van sportvelden wordt een half jaar voor uitvoering definitief vastgesteld en met betrokken sportvereniging(en) gecommuniceerd.

De sportzalen Waterwin, 't Zand en Voorn in de scholenclusters in Leidsche Rijn worden verbouwd en krijgen een eigen ingang zodat ze buiten schooltijd goed gebruikt kunnen worden.
In 2022 vindt de verdere realisatie plaats van de sporthallen Bontekoelaan in Zuidwest en Het Plein in Leidsche Rijn Centrum. Oplevering en ingebruikname staat gepland voor begin/medio 2023.
De uitbreidingen van de sporthal Bontekoelaan vloeit voort uit de voorjaarsnota 2020. Voor de uitbreiding van de sporthal Berlijnplein is de aanvraag bij de voorjaarsnota 2019 niet besloten en buiten beeld geraakt. Dit herstellen we in de voorjaarsnota 2022. We starten met de voorbereiding van de sporthallen Voordorp, Merwedekanaalzone, en Cartesiusdriehoek. De oplevering van deze sporthallen staan gepland voor 2023 en 2024. Deze voorbereidingskosten vloeien voort uit de voorjaarsnota 2021. De twee laatstgenoemde sporthallen komen in ontwikkelgebieden waar we samen met ontwikkelaars zoeken naar de beste stedenbouwkundige inpassing.

Zoals in de Sportagenda afgesproken leggen we beter vast welke uitgangspunten we hanteren, we maken inzichtelijk wat de eisen en afmetingen voor toekomstige sporthallen zijn. Hierbij maken we gebruik van de landelijke eisen die momenteel door NOC*NSF worden bijgewerkt en Utrechts beleid op gebied van toegankelijkheid, duurzaamheid en circulair bouwen.
We onderzoeken de mogelijkheden om extra binnensportcapaciteit te realiseren door de inzet van blaashallen om daarmee de druk op de sporthallen in de winter te verlagen. Dit doen we o.a. samen met de seizoensgebonden sporten zoals hockey en korfbal.

Prestatiedoelstelling
P2.2.3 Zwembaden

In het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed (MPUV 2021) wordt jaarlijks besloten over de herinvesteringen voor onderhoud en vervanging van de zwembad(onderdelen). De planning wordt een half jaar voor renovatie definitief vastgesteld en met betrokken sportvereniging(en) gecommuniceerd voor uitvoering.
Naast groot onderhoud aan technische installatie van de bestaande zwembaden starten we met de voorbereiding van het nieuw te bouwen zwembad in het Maximapark. De oplevering van dit zwembad staat gepland voor 2025. Deze voorbereidingskosten vloeien voort uit de Voorjaarsnota 2021. De grond wordt vanaf 2021 al gereserveerd. Hiertoe is besloten in de voorjaarsnota 2020.

Prestatiedoelstelling
P2.2.4 Accommodatiebeleid

Met subsidies dragen we bij in de huur en de exploitatie van Skatepark Utrecht en Circus Diedom aan de Koningin Wilhelminalaan 4, en Ladyfit voor hun locatie in MFA Nieuw Welgelegen. Vanwege de ontwikkelingen in de Merwedekanaalzone helpen we Skatepark Utrecht en Circus Diedom met het zoeken naar een alternatieve ruimte in de toekomst. Beiden kunnen naar verwachting niet in het gebied blijven.
Samen met de Vechtsebanen werken we aan een oplossing voor het structurele exploitatietekort. We onderzoeken of de regio gemeenten en de Provincie structureel kunnen bijdragen aan een eventuele structurele subsidie. Samen met Vechtsebanen wordt onderzocht of er exploitatievoordeel behaald kan worden door aan te sluiten bij gebiedsontwikkelingen of door verduurzaming van de accommodatie.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
19-2-2-1	Buitensportaccommodaties	2.424	2.123	2.245	2.245	2.245	2.245
19-2-2-2	Binnensportaccommodaties	4.146	4.241	4.562	4.562	4.562	4.562
19-2-2-3	Zwembaden	3.989	5.130	5.514	5.514	5.514	5.514
19-2-2-4	Accommodatiebeleid	616	0	0	0	0	0
Totaal baten		**11.175**	**11.495**	**12.321**	**12.321**	**12.321**	**12.321**
Lasten							
19-2-2-1	Buitensportaccommodaties	12.519	12.344	12.840	12.840	12.840	12.840
19-2-2-2	Binnensportaccommodaties	11.815	12.195	12.322	12.461	12.538	12.538
19-2-2-3	Zwembaden	10.564	11.183	11.491	11.491	11.491	11.491
19-2-2-4	Accommodatiebeleid	1.738	931	1.146	1.146	1.146	1.146
Totaal lasten		**36.636**	**36.653**	**37.799**	**37.938**	**38.015**	**38.015**
Saldo baten en lasten		**-25.461**	**-25.159**	**-25.478**	**-25.617**	**-25.694**	**-25.694**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		115	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		24.922	2.395	2.395	2.395	2.395	2.395
Geraamd resultaat		**-654**	**-22.763**	**-23.082**	**-23.221**	**-23.298**	**-23.298**

Financiële toelichting
Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

In 2022 stijgen de baten met 0,826 miljoen euro. Dit is het gevolg van:

- Een verlaging van het btw-tarief op de sportaccommodaties van 6% naar 0%. Door de tarieven voor sportclubs niet te verlagen maar gelijk te houden leidt dit tot een voordeel van 0,450 miljoen euro per 2022. Deze maatregel volgt uit de Voorjaarsnota 2021.
- Indexatie van de tarieven en inkomensoverdracht (0,376 miljoen euro).

De lasten stijgen met 1,146 miljoen euro door:

- Een wijziging van de kostenverdeling (0,357 miljoen euro).
- Loon en prijscompensatie (0,370 miljoen euro).
- De toekenning van groeimiddelen voor investeringen in voorzieningen voor Sport (0,219 miljoen euro), zoals opgenomen in de Voorjaarsnota 2021.
- Een structurele inkomensoverdracht (0,200 miljoen euro), zoals als knelpunt benoemd bij de Voorjaarsnota 2021.

De onttrekking aan de reserves van 2,395 miljoen euro is bedoeld voor de dekking van de kapitaallasten van gereedgekomen investeringen.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Voorjaarsnota 2021 BTW verlaging Sport	S	450	450	450	450
Indexering tarieven en inkomensoverdracht	S	376	376	376	376
Totaal baten		**826**	**826**	**826**	**826**
Lasten					
Wijziging kostentoerekening	S	357	357	357	357
Loon-en-prijsindexering	S	370	370	370	370
Groei van de stad	S	219	219	219	219
Inkomensoverdracht	S	200	200	200	200
Knelpunt Stedenbouwkundige eisen nieuwe gebieden Sport Betreft additioneel budget vanuit de Programmabegroting 2021	S		138	215	215
Totaal lasten		**1.145**	**1.284**	**1.361**	**1.361**
Saldo baten en lasten		**-319**	**-458**	**-535**	**-535**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

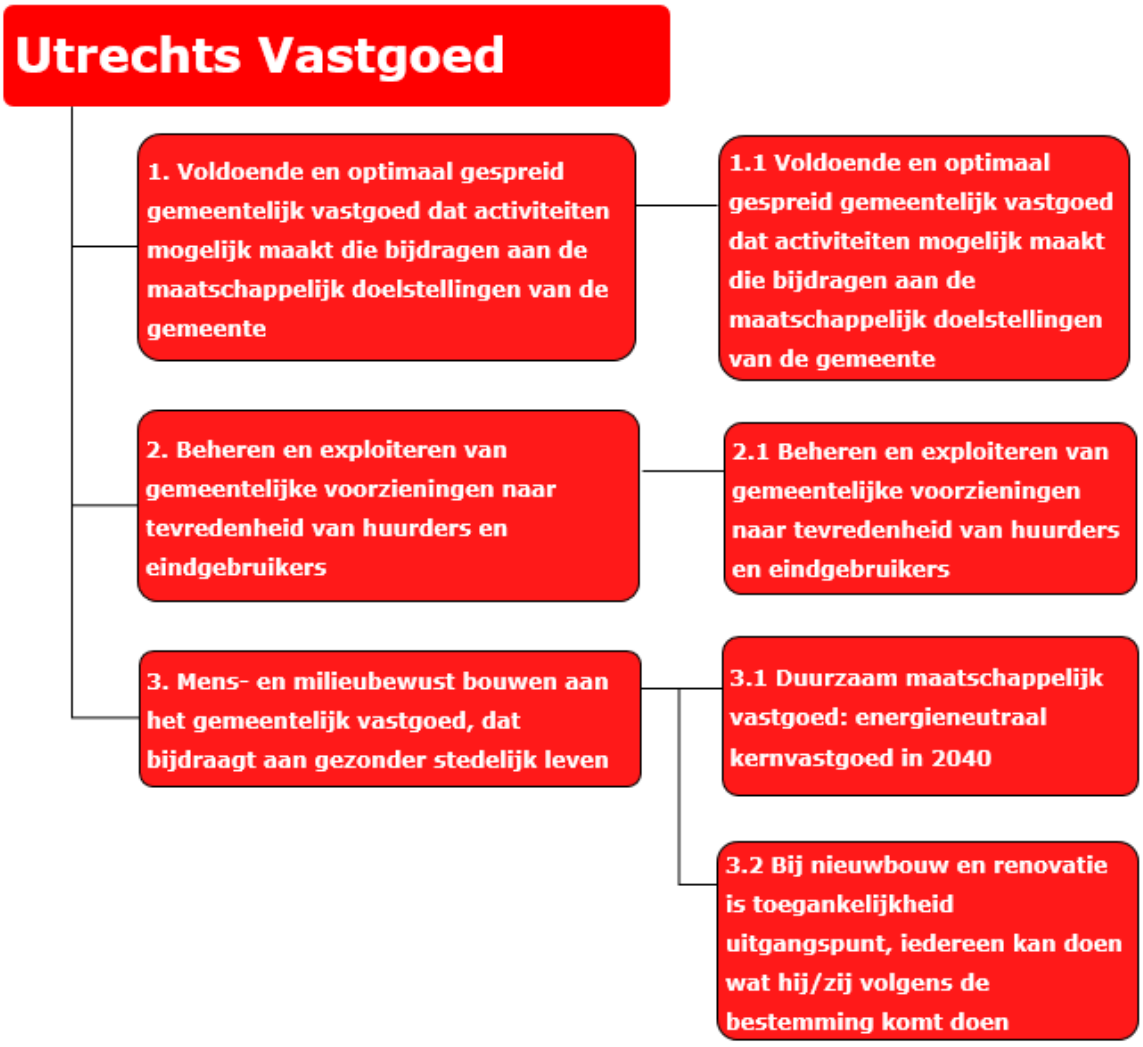
Utrechts Vastgoed

Algemene programmadoelstelling

Utrecht heeft voldoende, kwalitatief goed en optimaal gespreid gemeentelijk vastgoed dat activiteiten mogelijk maakt die bijdragen aan de maatschappelijk doelstellingen van de gemeente.

Het gemeentelijk vastgoed wordt gericht ingezet om de maatschappelijke opgave van een gezonder stedelijk leven mogelijk te maken. We willen dat investeringen in de accommodaties meegroeien met de groei van de stad. We zetten in het vastgoedbeleid de maatschappelijke waarde van dat vastgoed centraal. We geven als gemeente het goede voorbeeld met een gerichte versnellingsaanpak van het energieneutraal maken van het gemeentelijk kernvastgoed.
We vertalen de uitgangspunten en instrumenten uit het Ambitiedocument Maatschappelijke Waarde Vastgoed naar een geactualiseerd vastgoedbeleidskader (de Kaderbrief Vastgoed 2022). In het ambitiedocument worden strategische keuzes en een aantal instrumenten geschetst die richting geven voor een uitwerking naar een nieuw vastgoedkader. De uitwerking geschiedt werkenderwijs door te onderzoeken en te experimenten aan de hand van concrete pilots.

Doelenboom

Grafiek lasten en baten

Investeringen

x € 1.000

Utrechts Vastgoed	Autorisaties tm 2021	2022	2023	2024	2025
Vervangingsinvesteringen	151.512	934	6.885	7.741	17.333
Uitbreidingsinvesteringen categorie A	84.622	8.674	5.554	2.190	0
Uitbreidingsinvesteringen categorie B	0	7.365	48.599	5.137	5.137
Totaal investeringen	**236.134**	**16.973**	**61.038**	**15.068**	**22.470**

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen. Dit programma heeft geen verplichte BBV Indicatoren.

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:

- Kaderbrief Vastgoed 2017
- Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2021 (MPUV)
- Nota Kapitaalgoederen Vastgoed 2020-2023 (NKG)
- Ambitiedocument Maatschappelijke

1. Voldoende en optimaal gespreid gemeentelijk vastgoed dat activiteiten mogelijk maakt die bijdragen aan de maatschappelijk doelstellingen van de gemeente

1.1 Voldoende en optimaal gespreid gemeentelijk vastgoed dat activiteiten mogelijk maakt die bijdragen aan de maatschappelijk doelstellingen van de gemeente

Deze subdoelstelling heeft geen indicatoren

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E1.1.1 Utrecht heeft ook in de toekomst voldoende en optimaal gespreid gemeentelijk vastgoed

Wij sturen op een effectief en efficiënt gebruik van ons vastgoed door middel van:

1. Zoveel mogelijk faciliteren in de accommodaties van medegebruik, synergie tussen, en een optimale bezetting door de maatschappelijke voorzieningen.

2. Een optimaal leegstandsbeheer. Het aantal leegstaande panden is maximaal 5% van de totale portefeuille, waarbij er altijd een tijdelijke invulling is en maatschappelijke/culturele initiatieven meer huisvestingsmogelijkheden krijgen. Leegstand kan nodig zijn in verband met frictie (verhuisbewegingen), het hebben van strategisch bezit in afwachting van ontwikkeling en groot onderhoud.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling

P1.1.1 Verwerven, ontwikkelen, beheren en afstoten van gemeentelijk vastgoed

Wij actualiseren en stellen portefeuille- en pandvisies op. Werken met vastgoed is een cyclisch proces: regelmatig wordt gekeken hoe het vastgoed functioneert, hoe de gebruikers het ervaren en wat op korte en langere termijn nodig is voor de diverse beleidssectoren. De resultaten hiervan worden vertaald in diverse portefeuille- en pandvisies en leiden tot beoogde veranderingen in de vastgoedvoorraad door aankoop, verkoop, renovatie, nieuwbouw, sloop. Jaarlijks geven wij inzicht in de veranderingen in de vastgoedvoorraad in het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed (MPUV) door middel van de rapportering van de omvang, samenstelling, bezetting en spreiding van het gemeentelijk vastgoed.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
12-1-1-1	Verwerven,ontwikkelen, beheren & afstoten	23.183	27.789	28.658	28.637	28.637	28.637
Totaal baten		**23.183**	**27.789**	**28.658**	**28.637**	**28.637**	**28.637**
Lasten							
12-1-1-1	Verwerven,ontwikkelen, beheren & afstoten	14.382	18.769	20.496	21.227	21.608	21.746
Totaal lasten		**14.382**	**18.769**	**20.496**	**21.227**	**21.608**	**21.746**
Saldo baten en lasten		**8.801**	**9.020**	**8.162**	**7.410**	**7.029**	**6.891**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		3.326	9.412	4.965	3.950	3.950	3.950
Onttrekking reserves		3.140	21.468	2.273	2.273	2.273	2.273
Geraamd resultaat		**8.615**	**21.077**	**5.470**	**5.733**	**5.352**	**5.214**

Financiële toelichting

Hieronder lichten wij de financiële ontwikkelingen per doelstelling toe.

Verwerven, ontwikkelen en beheren en afstoten

Baten

Ten opzichte van 2021 zijn de baten in 2022 0,869 miljoen euro hoger door de te realiseren prijscompensatie voor 2022 en verder.

Een deel van dit budget (0,807 miljoen euro) wordt bij de derde begrotingswijziging 2021 nader verdeeld over programma's Utrechts Vastgoed, Onderwijs, Samenleven en Sport en Bereikbaarheid.

Lasten
Ten opzichte van 2021 zijn de lasten in 2022 1,727 miljoen euro hoger. Dit komt door:

- 1,486 miljoen euro hogere lasten door loon- en prijscompensatie voor 2022 en verder. Een deel van dit budget (1,336 miljoen euro) wordt bij de derde begrotingswijziging 2021 nader verdeeld over de programma's Utrechts Vastgoed, Onderwijs, Samenleven en Sport en Bereikbaarheid;
- 0,901 miljoen euro oplopend budget uit de Voorjaarsnota 2019 voor investeringen in de bekledingsmuren en kazematten (forten) en voor het ongedekte deel van investeringen uit de Nota Kapitaalgoederen 2020-2023;
- 0,421 miljoen euro additioneel budget uit de Voorjaarsnota 2021 voor voorbereidingskosten in maatschappelijke voorzieningen Cultuur (Jongerencultuurhuis Leidsche Rijn, wijkcultuurvoorzieningen en culturele voorzieningen in het Beurskwartier en Cartesiusdriehoek);
- 0,130 miljoen euro oplopend budget uit de Voorjaarsnota 2018 voor duurzaamheidsinvesteringen;
- 0,495 miljoen euro lagere onderhoudskosten in 2022 door een incidentele onttrekking uit de reserve Vastgoedbeheer in 2021;
- 0,345 miljoen euro lagere lasten in 2022 door een wijziging in het kapitaallastenbudget voor Cultuurhuis Leidsche Rijn in 2022. Dit budget is bij de Voorjaarsnota 2011 toegekend tot en met 2021;
- 0,150 miljoen lagere lasten in 2022 door incidenteel budget uit de Voorjaarsnota 2021 voor de pilot 'Maatschappelijke waarde vastgoed';
- 0,221 miljoen euro lagere lasten door diverse verschillen.

Mutaties reserves
Ten opzichte van 2021 zijn de toevoegingen aan de reserves in 2022 in totaal 4,447 miljoen euro lager. Dit komt door:

- 4,530 miljoen euro lagere toevoeging aan de reserve Stadskantoor in 2022. Dit komt met name door een eenmalige storting in de reserve in 2021 om toekomstige pieken in het onderhoud op te kunnen vangen;
- 0,083 miljoen euro hogere toevoeging in 2022 aan de vaste activa reserve voor de restauratie van de Domtoren dan in 2021, conform de Voorjaarsnota 2018.

Ten opzichte van 2021 zijn de onttrekkingen aan de reserve in 2022 in totaal 19,195 miljoen euro lager. Dit komt door:

- 18,300 miljoen euro lagere onttrekking in 2022 door een incidentele vrijval van de vaste activa reserve van TivoliVredenburg in 2021. Bij de Voorjaarsnota 2021 is deze vrijval ingezet als financieel technische maatregel om incidentele tekorten in het financiële beeld van de gemeente te dekken;
- 0,495 miljoen euro lagere onttrekking in 2022 voor onderhoudskosten. In 2019 is een onderhoudsvoorziening ingesteld voor Utrechts Vastgoed. De gemiddelde onderhoudskosten zijn hierbij tot en met 2021 in de begroting verwerkt door middel van stortingen in of onttrekkingen uit de reserve Vastgoedbeheer;
- 0,400 miljoen euro lagere onttrekking in 2021 als gevolg van het jaarlijks egaliseren van het verwachte resultaat in de pandenbegroting.

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

Onderstaande tabel geeft de verschillen weer ten opzichte van begrotingsjaar 2021 (als basisjaar). De afwijkingen worden weergegeven wanneer deze groter zijn dan 0,1 miljoen euro dan wel 10% van het totale budget per subdoelstelling.

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Loon- en prijscompensatie	S	869	869	869	869
Toekenning loon- en prijscompensatie (te compenseren baten) vanaf 2022					
Overige baten	S	0	-22	-22	-22
Totaal baten		**869**	**848**	**848**	**848**
Lasten					

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Loon- en prijscompensatie Toekenning loon- en prijscompensatie vanaf 2022	S	1.486	1.486	1.486	1.486
Ongedekt deel Nota Kapitaalgoederen 2020-2023 Oplopend budget kapitaallasten investeringen Nota Kapitaalgoederen 2020-2023 (VJN 2019)	S	676	1.403	1.856	1.994
Maatschappelijke voorzieningen Cultuur Voorbereidingskosten investeringen maatschappelijke voorzieningen Cultuur vanaf 2022 (VJN 2022)	S	421	421	421	421
Erfgoed: bekledingsmuren en kazematten Oplopend budget kapitaallasten investeringen bekledingsmuren en kazematten (VJN 2019)	S	225	225	225	225
Volledig duurzaam kernvastgoed in 2040 Oplopend budget kapitaallasten investeringen duurzaam kernvastgoed (VJN 2018)	S	130	140	140	140
Onderhoud Lagere lasten vanaf 2022 door incidentele onttrekking reserve in 2021	S	-495	-495	-495	-495
Cultuurhuis Leidsche Rijn Toekenning budget kapitaallasten Cultuurhuis Leidsche Rijn tot en met 2021 (VJN 2011)	S	-345	-345	-345	-345
Pilot maatschappelijke waarde vastgoed Incidenteel budget 2021 'Pilot Maatschappelijke waarde vastgoed' (VJN 2021)	S	-150	-150	-150	-150
Overige lasten Overige afwijkingen <0,100 miljoen euro		-221	-227	-299	-299
Totaal lasten		**1.727**	**2.458**	**2.839**	**2.977**
Saldo baten en lasten		**-858**	**-1.610**	**-1.991**	**-2.129**

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

2. Beheren en exploiteren van gemeentelijke voorzieningen naar tevredenheid van huurders en eindgebruikers

2.1 Beheren en exploiteren van gemeentelijke voorzieningen naar tevredenheid van huurders en eindgebruikers

Deze subdoelstelling heeft geen indicatoren

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling

E2.1.1 Kwalitatief goede gemeentelijke accommodaties en tevreden (eind)gebruikers, tevreden huurders van gemeentelijk vastgoed

Om de maatschappelijke meerwaarde te verhogen bij voorzieningen die door de gemeente Utrecht geëxploiteerd worden sturen we op de klantwaarde: we kennen de (potentiële) klant en behoefte en vergroten zijn tevredenheid.
Bij gemeentelijke gebouwen in niet gemeentelijke exploitatie willen we inzicht in de tevredenheid van de huurders over de ruimte, het beheer en onderhoud, de dienstverlening en kwaliteit van het contact.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P2.1.1 We meten de tevredenheid bij, blijven in gesprek met en leren van onze gebruikers en huurders

Wij meten twee jaarlijks de klanttevredenheid bij de eindgebruikers van de door de gemeente geëxploiteerde accommodaties (Welzijn, Parkeren en sport: binnen- en buitenaccommodaties) en twee jaarlijks bij externe huurders per sector. Wij streven naar een gemiddelde score van 7 op klanttevredenheid. Jaarlijks rapporteren wij in het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed (MPUV) de ontwikkeling van de gemeten klantentevredenheid.

Aan deze doelstelling zijn geen bedragen gekoppeld.

3. Mens- en milieubewust bouwen aan het gemeentelijk vastgoed, dat bijdraagt aan gezonder stedelijk leven

3.1 Duurzaam maatschappelijk vastgoed: energieneutraal kernvastgoed in 2040

Deze subdoelstelling heeft geen indicatoren

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E3.1.1 In 2040 is al het gemeentelijk kernvastgoed energieneutraal

Wij werken gefaseerd aan een volledig energie neutrale vastgoedportefeuille in 2040 door duurzaamheidsmaatregelen uit te voeren bij de gebouwen waar zich een natuurlijk investeringsmoment voor doet.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling
P3.1.1 Duurzaamheidsmaatregelen uitvoeren op natuurlijke investeringsmomenten op basis van bouwjaarklasse)

We voeren duurzaamheidsmaatregelen uit bij projecten die benoemd zijn in de Nota Kapitaalgoederen 2020 – 2023. We rapporteren over de voortgang van deze projecten in het Meerjaren Perspectief Utrechts Vastgoed. We monitoren de voortgang van de opgave aan de hand van indicatoren zoals energieverbruik, co2-uitstoot en hernieuwbare energieopwekking.

3.2 Bij nieuwbouw en renovatie is toegankelijkheid uitgangspunt, iedereen kan doen wat hij/zij volgens de bestemming komt doen

Deze subdoelstelling heeft geen indicatoren

Wat willen we bereiken?

Effectdoelstelling
E3.2.1 Iedereen kan gemeentelijke, publiekstoegankelijke gebouwen gebruiken waarvoor het volgens de bestemming bedoeld is

Bij onderhoud, renovatie of bouw is toegankelijkheid uitgangspunt. Iedereen kan, bij voorkeur zelfstandig, gebruik maken van de maatschappelijke voorzieningen in gemeentelijke gebouwen en deze gebouwen gebruiken waarvoor deze volgens de bestemming bedoeld zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatiedoelstelling

P3.2.1 Bij renovatie en nieuwbouw van gemeentelijk vastgoed voeren we toegankelijkheidsmaatregelen uit conform de Utrechtse Standaard Toegankelijk

We geven jaarlijks inzicht bij het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed (MPUV) in de ontwikkeling van het aantal toegankelijke bestaande publieksgebouwen.

Algemene middelen

Algemene programmadoelstelling

In het programma Algemene Middelen en Onvoorzien begroten we de baten die nog geen specifieke bestemming hebben.

Algemene middelen worden ieder jaar betrokken bij de voorjaarsnota. Over de inzet van algemene middelen bij Voorjaarsnota 2021 lees je in hoofdstuk Actualisatie financieel beeld van deze begroting. Het betreft:

- gemeentelijke belastinginkomsten
- ontvangen uitkeringen uit het gemeentefonds
- ontvangen dividenden
- het treasury-resultaat op langlopende leningen
- stelposten die nog te verdelen zijn over de beleidsprogramma's.

Doelenboom

Niet van toepassing.

Grafiek lasten en baten

Niet van toepassing.

Investeringen

Geen investeringen.

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma’s opgenomen. Dit programma heeft geen verplichte BBV Indicatoren.

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:

- Gemeentelijke belastingen: nota Lokale heffingen
- Ontvangen uitkeringen uit het gemeentefonds: Meicirculaire 2021
- Financieringsstatuut

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten						
Onroerendezaakbelasting	111.803	115.445	131.975	131.975	131.975	131.975
Budgetstructuur Leidsche Rijn	0	0	0	0	0	0
Precario-, toeristen- en hondenbelasting	3.432	5.404	5.452	5.452	5.452	5.452
Uitkering gemeentefonds	813.513	792.735	832.278	821.889	813.959	812.463
Dividenden	1.015	1.426	646	796	946	946
Langlopende geldleningen	1.933	551	162	149	135	135
Algemene stelposten	0	0	300	6.000	6.000	6.000
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	**931.697**	**915.560**	**970.813**	**966.261**	**958.467**	**956.971**
Lasten						
Onroerendezaakbelasting	5.517	5.453	5.570	5.570	5.570	5.570
Budgetstructuur Leidsche Rijn	0	-1.918	-1.173	1.354	1.354	1.354
Precario-, toeristen- en hondenbelasting	309	296	303	303	303	303
Uitkering gemeentefonds	0	0	0	-518	-518	-518
Dividenden	0	0	0	0	0	0
Langlopende geldleningen	-2.795	-6.023	-5.930	-7.239	-9.044	-9.049
Algemene stelposten	0	5.316	18.972	12.361	7.199	5.359
Onvoorzien	274	159	159	159	159	159
Totaal lasten	**3.305**	**3.283**	**17.901**	**11.990**	**5.023**	**3.178**
Saldo baten en lasten	**928.392**	**912.277**	**952.912**	**954.271**	**953.444**	**953.793**
Mutaties reserves						
Toevoeging reserves	142.320	27.219	14.917	9.247	7.252	8.779
Onttrekking reserves	94.620	69.610	29.153	9.125	6.088	7.732
Geraamd resultaat	**880.691**	**954.668**	**967.148**	**954.149**	**952.279**	**0**

Onroerende zaakbelasting

De onroerende-zaakbelastingen worden nader toegelicht in de paragraaf lokale heffingen.

Stelpost budgetstructuur Leidsche Rijn

Op deze stelpost wordt jaarlijks aan de hand van de groei van Leidsche Rijn budget opgebouwd ter dekking van kapitaallasten en overige eigenaarslasten van maatschappelijke voorzieningen in Leidsche Rijn. De meeste voorzieningen zijn inmiddels gereed of in aanbouw. Hetzelfde geldt voor nog in te richten openbare ruimte in verschillende gebieden in Leidsche Rijn. De ruimte die jaarlijks in de begroting ontstaat als gevolg van de groei van de stad bestemmen wij voor uitgaven in verband met de groei van de stad. Hiervoor hanteren wij vanaf 2019 een nieuw groeikader conform besluit bij Voorjaarsnota 2018. Om ervoor te zorgen dat Leidsche Rijn kan worden afgebouwd blijft de frictie doorlopen in het nieuwe groeikader. Op het moment dat een voorziening in gebruik wordt genomen, komt het benodigde budget ten laste van deze stelpost.

De lasten in de begroting 2022 zijn 0,745 miljoen euro voordeliger dan in 2021 door enerzijds de extra bijdrage in 2022 vanuit het financieel beeld (voorjaarsnota) van 1,000 miljoen euro (voordeliger) en extra frictiekosten in 2022 van 0,255 miljoen euro ten opzichte van 2021 (nadeliger). In 2023 zijn er nog geen frictiekosten verrekend en dus zijn vanaf 2023 de frictiekosten 2,272 miljoen euro lager dan in 2021 (voordeliger).

Precario-, toeristen- en hondenbelasting
De precario-, toeristen- en hondenbelasting worden nader toegelicht in de paragraaf lokale heffingen. Conform de beleidslijn vastgelegd in de Nota lokale heffingen worden de tarieven voor de hondenbelasting en de precariobelasting met niet meer dan het inflatiecijfer verhoogd.

Uitkering gemeentefonds
De algemene uitkering 2022 neemt ten opzichte van 2021 met circa 40 miljoen euro toe. Dit wordt met name veroorzaakt door taakmutaties. De Meicirculaire 2021 is voor 2022 en verder verwerkt.

Dividenden
Gemeente Utrecht bezit aandelen in een drietal NV's, te weten de BNG Bank NV, Vitens NV en de Utrechtse Maatschappij tot Stadsherstel NV. Deze aandelen geven in principe recht op een jaarlijkse uitkering die gekoppeld is aan de door de NV gerealiseerde winst (BNG, Vitens) of gerelateerd is aan de omvang van het eigen vermogen (Stadsherstel).
Gelet op aangescherpte continuïteitsdoelstellingen worden van Vitens in 2022 en in de komende jaren geen dividendbetalingen verwacht. Voor BNG Bank wordt in 2022 een dividend verwacht van 0,6 miljoen euro. Dat is behoudender ingeschat dan normaal en komt door onzekerheden en risico's die de huidige economische omstandigheden met zich meebrengen (onder andere door Covid). In 2023 wordt enig herstel verwacht naar een niveau van 0,75 miljoen euro. Met ingang van 2024 bedraagt de dividendraming voor BNG Bank 0,9 miljoen euro.
Voor Stadsherstel wordt jaarlijks een stabiel dividend geraamd van 0,046 miljoen euro.

Langlopende geldleningen
Zie ook paragraaf Financiering.

De rentebaten nemen af als gevolg van aflossingen op verstrekte leningen en vanwege lagere geraamde renteopbrengsten op kortlopende geldleningen.
De rentelasten bestaan uit de volgende componenten:
- de externe rentelasten op opgenomen lang- en kortlopende financiering
- plus de interne rentelasten over specifieke eigen vermogensposten en voorzieningen
- minus de aan activa en grondexploitaties toegerekende rentelasten (negatieve lasten).

De meerjarige doorrekeningen in deze begroting zijn gebaseerd op een intern omslagpercentage van 2% dat sinds 2018 wordt gehanteerd. Dit met uitzondering van grondexploitaties; daarvoor gelden specifieke rekenregels die leiden tot een iets lager percentage dan 2%.
Omdat de toegerekende rentelasten hoger zijn dan de interne en externe rentelasten vertoont deze post een negatief saldo. Een negatieve last is te duiden als een opbrengst. Deze negatieve last neemt de komende jaren toe doordat er aanvullende investeringen worden gedaan waaraan rente wordt toegerekend. Naar verwachting is deze toegerekende rente hoger dat de rentelasten van de benodigde aanvullende financiering.

De lage marktrente vertaalt zich, bij herfinanciering van oude of het opnemen van nieuwe leningen, in een daling van de gemiddelde rente van de leningenportefeuille. Daardoor bestaat de kans de omslagrente op grond van BBV-voorschriften met ingang van 2022 verlaagd moet worden naar 1,5%.

Algemene stelposten
De lasten zijn in 2022 13,656 miljoen euro hoger dan in 2021 veroorzaakt door effecten Mei circulaire 2021 (13,618 miljoen euro) en afwikkeling overige stelposten (0,038 miljoen euro).
De lasten zijn in 2023 7,045 miljoen euro hoger dan in 2021 veroorzaakt door effecten Mei circulaire 2021 (7,002 miljoen euro) en afwikkeling overige stelposten (0,043 miljoen euro).
De lasten zijn in 2024 1,883 miljoen euro hoger dan in 2021 veroorzaakt door effecten Mei circulaire 2021 (1,840 miljoen euro) en afwikkeling overige stelposten (0,043 miljoen euro).
De lasten zijn in 2025 0.043 miljoen euro hoger dan in 2021 veroorzaakt door de afwikkeling overige stelposten (0,043 miljoen euro).

Toevoegingen en onttrekkingen reserves

Begrote mutaties

x € 1.000

Jaar	2021 Saldo mutaties	2022 Saldo mutaties	2023 Saldo mutaties	2024 Saldo mutaties	2025 Saldo mutaties
Verevend stand programmabegroting 2021	-62.559	-32.440	-2.138	-355	1.775
Verevend in aanloop naar programmabegroting 2022	**20.168**	**18.204**	**2.261**	**1.520**	**-728**
Totaal	**-42.391**	**-14.236**	**123**	**1.165**	**1.047**
Overheveling budget Vuelta		-1.500			
Besluitvorming 2e Berap 2020	-17.210				
Correctie Corona effecten	22.192	9.303	4.778	1.128	
Vanwege kosten maatregelpakketten	19.485	18.235			
MBO Aktieplan herverdeling 2021/3	217	50	-267		
Vrijval vaste activa reserve	18.300				
Investeringen leegstandsproblematiek	500				
Versterking Bibob	380				
Te bestemmen resultaat 2020	-16.052				
Onttrekking VJN 2021	-9.613	-7.884	-2.251	55	-90
Aanvulling scenario C	1.969				
Corresponderende posten				399	
Correctie rente				-62	
Kapitaalgoederen vastgoed PB 2021					-138
Af te wegen wensen porgrammabegroting 2021					-169
Af te wensen VJN 2019					-331
Nu verevend	**20.168**	**18.204**	**2.261**	**1.520**	**-728**
Mutatie algemene dekkingsreserve	-43.271	-14.236	123	1.165	1.047
Mutatie reserve maatregelpakketen	880				

Toelichting budgetafwijkingen/grote mutaties

x € 1.000

	I / S	2022	2023	2024	2025
Baten					
Stelposten					
Opnemen stelpost Jeugdzorg/afwikkeling	I	300	6.000	6.000	6.000
Onroerend zaak belasting					
Groei, inflatiecorrectie en verhoging OZB	S	16.530	16.530	16.530	16.530
Uitkering gemeentefonds					
Taakmutaties	S	39.543	29.154	21.224	19.728
Dividenden/Langlopende leningen					
Behoudender dividendraming BNG Bank door economische onzekerheden	S	-780	-630	-480	-480
Langlopende leningen					
Lagere rentebaten als gevolg van aflossingen op verstrekte leningen en lagere geraamde renteopbrengsten op kortlopende geldleningen	S	-389	-402	-416	-416
Overige baten					
Indexatie precario, toeristen- en hondenbelasting	S	48	48	48	48
Totaal baten		**55.252**	**50.700**	**42.906**	**41.410**
Lasten					
Budgetstructuur Leidsche Rijn					
Schommeling frictiekosten	I	745	3.272	3.272	3.272
Onroerende zaakbelasting					
Indexatie geraamde vermindering OZB	S	117	117	117	117
Langlopende leningen					
Aanvullende investeringen leiden tot hogere interne rentetoerekening (negatieve last; nog berekend op basis van een omslagrente van 2%). Dit effect is groter dan de aanvullende financieringslasten a.g.v. de lage marktrente	S	93	-1.216	-3.021	-3.026
Uitkering gemeentefonds					
Verkeerde boeking (onderdeel baten gemeentefonds)	S	0	-518	-518	-518
Algemene stelposten					
Kleine schommeling in stelposten	S	13.656	7.045	1.883	43
Overige lasten					
Precario/hondenbelasting		7	7	7	7
Totaal lasten		**14.618**	**8.707**	**1.740**	**-105**
Saldo baten en lasten		**40.634**	**41.993**	**41.166**	**41.515**

Verbonden partijen

Verwachte bijdrage van de BNG Bank NV is 0,6 miljoen euro.
Verwachte bijdrage van N.V. Vitens voor 2022 is nihil.
Verwachte bijdrage van NV Maatschappij tot Stadsherstel Utrecht is 0,046 miljoen euro.
Geen bijdrage verwacht van de N.V. REMU-Houdster
Verwachte bijdrage van BghU is 7,980 miljoen euro.

Overhead

Algemene programmadoelstelling

In het programma Overhead zijn de kosten opgenomen die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De kosten zijn onder te verdelen in concernoverhead, decentrale overhead en verbeterprogramma's op het gebied van bedrijfsvoering.

De kosten van het programma Overhead worden, op een aantal uitzonderingen na, niet toegerekend aan de overige programma's. De kosten worden wel toegerekend aan de leges, zie hiervoor de paragraaf lokale heffingen. Dit geldt ook de toerekening aan grondexploitaties en subsidieprojecten.

In de paragraaf bedrijfsvoering beschrijven wij de inhoudelijke projecten en verbeteringen op het gebied van de bedrijfsvoering.

Doelenboom

Niet van toepassing.

Grafiek lasten en baten

Niet van toepassing.

Investeringen

Geen investeringen.

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen. Dit programma heeft geen verplichte BBV Indicatoren.

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:
Niet van toepassing.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten						
Raadsorganen	0	0	0	0	0	0
Overhead overig	1.811	534	535	535	535	535
FIJ	508	196	204	204	204	204
Mens en organisatie	2.270	2.112	2.176	2.176	2.176	2.176
IPM	1.023	948	975	975	975	975
Advies en ondersteuning	682	525	577	577	577	577
Totaal Baten	**6.293**	**4.316**	**4.468**	**4.468**	**4.468**	**4.468**

x € 1.000

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten						
Raadsorganen	0	0	0	0	0	0
Overhead overig	47.626	47.229	46.933	46.880	46.990	46.930
FIJ	14.796	12.962	12.992	11.970	11.970	11.970
Mens en organisatie	49.080	49.777	48.136	48.046	47.946	47.946
IPM	51.334	47.755	50.425	49.526	49.625	49.625
Advies en ondersteuning	12.770	17.268	18.668	16.988	16.428	16.559
Totaal Lasten	**175.606**	**174.991**	**177.154**	**173.411**	**172.960**	**173.031**
Saldo baten en lasten	**-169.313**	**-170.676**	**-172.686**	**-168.943**	**-168.492**	**-168.564**
Mutaties reserves						
Toevoeging reserves	2.860	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	4.332	825	179	119	60	0
Geraamd resultaat	**167.840**	**-169.851**	**172.507**	**-168.824**	**168.432**	**-168.564**

Overhead overig

Naast de concernoverhead staat conform de gewijzigde BBV ook de decentrale overhead in het programma Overhead. Dit zijn materiële kosten en personele kosten voor management, secretariaat, business control, informatie- en procesmanagement en enkele overige ondersteunende functies bij de organisatieonderdelen.

De begrote lasten en baten laten over de begrotingsjaren heen slechts kleine schommelingen zien.

FIJ

De toename van de begrote lasten met 0,030 miljoen euro ten opzichte van de begroting 2021 is toe te schrijven aan de structurele loon- en prijscompensatie vanaf 2022.

Vanaf 2023 zien we een daling van 1 miljoen euro die toe te schrijven is aan de taakstelling op de inkoop in het Voorjaarsnota 2019.

Mens en Organisatie

Mens & Organisatie
De begrote lasten laten in 2022 een afname zien van 1,641 miljoen euro ten opzichte van 2021 en deze wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Een afname bij HRM van 2,645 miljoen euro doordat er in 2021 incidenteel budget is opgehaald bij de gemeentelijke organisatieonderdelen ten behoeve van het CBW (Centraal Bureau WAO/WIA).
- Het feit dat er in de Voorjaarsnota 2019 wisselende bedragen per jaar zijn toegekend om banen te kunnen realiseren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (de zogenoemde banenafspraak). In 2022 is 0,220 miljoen euro minder toegekend dan in 2021.
- Een toename van 1,309 miljoen euro in verband met de structurele loon- en prijscompensatie vanaf 2022.
- Een afname van de overige lasten met 0,085 miljoen euro.

IPM

De toename van de begrote lasten met 2,670 miljoen euro in 2022 ten opzichte van 2021 is te verklaren door:

- De toekenning van extra budget à 1,634 miljoen euro in verband met de prijsstijgingen van ICT-licenties en de vergoeding van kapitaalslasten voor vervangingsinvesteringen van informatievoorzieningen.
- Een toename van de begrote lasten met 1,011 miljoen in verband met de structurele loon- en prijscompensatie vanaf 2022.
- Een toename van de overige lasten met 0,025 miljoen.

Advies en ondersteuning

De toename van de begrote lasten in 2022 met 1,400 miljoen euro ten opzichte van 2021 is toe te schrijven aan:

- Een toename van 0,500 miljoen euro ter dekking van het knelpunt "Het Nieuwe Werken 3.0".
- Een toename van 0,265 miljoen euro voortvloeiend uit de systematiek waarbij de overhead meegroeit met de omvang van de organisatie.
- Een toename van 0,520 miljoen in verband met de structurele loon- en prijscompensatie vanaf 2022
- Een toename van de overige lasten met 0,115 miljoen euro.

Verbonden Partijen

Deze subdoelstelling heeft geen verbonden partijen.

Vennootschapsbelasting

Algemene programmadoelstelling

We streven naar een correcte aangifte Vennootschapsbelasting en dragen zorg voor een tijdige betaling van de belasting. Fiscale grenzen zoeken we niet op, maar waar we redelijkerwijs van mening verschillen met de Belastingdienst over een aspect uit de aangifte maken we gebruik van onze rechtsmiddelen. Jaarlijks toetsen we het fiscaal ondernemerschap voor nieuwe activiteiten en de activiteit Grondexploitaties. Indien nodig nemen we deze op in de aangifte vennootschapsbelasting.
We stemmen de belastingplicht en de uitgangspunten voor aangifte af met de Belastingdienst. Dit vormt de basis voor het verzorgen van de jaarlijkse aangifte.

Met ingang van 1 januari 2016 zijn we als gemeente belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb). Dit betekent dat we vennootschapsbelasting betalen over het resultaat op activiteiten waarbij we fiscaal gezien een onderneming drijven. Voor de gemeente Utrecht vallen de activiteiten bedrijfsafval en (mogelijk) reclame in de openbare ruimte onder de belastingplicht. De activiteit Grondexploitaties valt niet onder de VPB-plicht maar volgens afspraak met de Belastingdienst vindt jaarlijks hierbij een winsttoets plaats. De gemeente heeft als uitgangspunt voor haar fiscaal beleid dat zij voldoet aan fiscale wet- en regelgeving, en is in staat om hier tijdig, juist en volledig verantwoording over af te leggen. Utrecht behoort tot de Top 30 grootste en meest complexe publieke organisaties, en heeft om haar beleid in goede banen te leiden een Horizontaal Toezicht convenant met de Belastingdienst gesloten. Dit convenant stelt ook voorwaarden aan de wijze waarop de gemeente met haar belastingplicht omgaat. Bij de invoering van de vennootschapsbelastingplicht was er nog veel onduidelijk, en is het te betalen bedrag aan VPB last op €250.000 geraamd. We hebben voor de berekening van de Vpb last een aantal standpunten ingenomen en deze gedeeld met de Belastingdienst. De aangiftes over 2016, 2017 en 2018 zijn inmiddels ingediend. In 2021 volgen nog de aangiftes voor de belastingjaren 2019 en 2020 en in 2022 die over het belastingjaar 2021. Voor 2016 en 2017 zijn inmiddels definitieve aanslagen opgelegd. De gemeente Utrecht en de Belastingdienst verschillen van mening over de belastbaarheid van de activiteit reclame en de gemeente Utrecht heeft bezwaar aangetekend tegen de aanslagen voor 2016 en 2017. De te betalen vennootschapsbelasting zal voor het grootste deel bepaald worden vanuit de reclameopbrengsten (voornamelijk VTH). Dit betreft een verwacht bedrag van €600.000 op basis van de huidige waarde van de contracten. Het is ook dit onderdeel waar we met de Belastingdienst verschillen van mening.

De Vpb voor overheidsactiviteiten leidt tot extra lasten. Oorspronkelijk is een bedrag begroot van 0,250 miljoen euro per belastingjaar. Pas als de belastingrechter in laatste instantie uitspraak heeft gedaan, staat vast of de belastingplicht zich ook de reclame-inkomsten omvat of dat deze beperkt blijft tot alleen het resultaat op de inzameling en verwerking van het bedrijfsafval. In het eerste geval bedraagt de verschuldigde belasting ongeveer 0,650 miljoen euro per belastingjaar, in het laatste geval ongeveer € 50.000 Gelet op de doorlooptijd van de belastingprocedures kan het enkele jaren duren voordat de aanslagen 2016 en verder onherroepelijk vaststaan.

Doelenboom

Niet van toepassing.

Grafiek lasten en baten

Niet van toepassing.

Investeringen

Geen investeringen.

Verplichte BBV indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen. Dit programma heeft geen verplichte BBV Indicatoren.

Meerjarige beleidsvoornemens die zijn opgenomen in beleidsnota's, -visies of -kaders:
Dit programma heeft geen beleidsnota's, -visies en -kaders.

Wat mag dat kosten?

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten							
20-1-1-1	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Totaal baten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten							
20-1-1-1	Vennootschapsbelasting	250	250	250	250	250	250
Totaal lasten		**250**	**250**	**250**	**250**	**250**	**250**
Saldo baten en lasten		**-250**	**-250**	**-250**	**-250**	**-250**	**-250**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves		0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		**-250**	**-250**	**-250**	**-250**	**-250**	**-250**

Paragrafen

Weerbaarheid en Wendbaarheid

Inleiding

In deze paragraaf beoordelen we de financiële positie van de gemeente aan de hand van kengetallen op het gebied van financiële weerbaarheid en - wendbaarheid.
Weerbaarheid heeft te maken met veerkracht of het vermogen om onverwachte financiële klappen op te vangen en bestand te zijn tegen de impact van bestaande risico's.
Wendbaarheid heeft te maken met hoe flexibel we zijn in onze begroting en bedrijfsvoering om snel te kunnen inspelen op de actualiteit.

Een vijftal kengetallen is voorgeschreven. De manier van berekenen van de kengetallen is vastgelegd in een ministeriële regeling. Daarnaast hanteert Utrecht enkele eigen kengetallen voor financiële weerbaarheid en wendbaarheid.

Naast deze kengetallen geven we aan het eind van deze paragraaf een beoordeling van de onderlinge verhouding van deze kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Verplichte financiële kengetallen

Begroting jaar 2022	Verslag 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	MJR 2023	MJR 2024	MJR 2025
Netto schuldquote	50,7%	84,9%	90,8%	89,1%	102,7%	106,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	48,7%	82,4%	88,4%	87,1%	100,7%	105,0%
Solvabiliteitsratio	40,9%	23,9%	30,0%	29,2%	27,8%	27,3%
Kengetal grondexploitaties	0,3%	3,0%	6,1%	1,0%	-4,8%	-4,6%
Structurele exploitatieruimte	1,93%	1,48%	0,44%	0,42%	0,02%	0.01%
Gemeentelijke belastingcapaciteit	104,5%	107,3%	108,6%	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Weerbaarheid

Weerbaarheid heeft te maken met veerkracht of het vermogen om onverwachte financiële klappen op te vangen en bestand te zijn tegen de impact van bestaande risico's.

1. Ratio weerstandvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, moet de relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij horende benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt weerspiegeld in het kengetal ratio weerstandsvermogen.
Voor de berekening wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Begroting jaar 2022	Verslag 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	MJR 2023	MJR 2024	MJR 2025
Ratio weerstandsvermogen	0,80	0,80	0,71	0,86	1,00	1,00

Zie voor een toelichting op de ontwikkeling in de ratio de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

2. Relatieve omvang programmareserves

De programmareserves, behorend tot het eigen vermogen van de gemeente, zijn van een bestemming voorzien, maar de bestemming kan door de Raad aangepast worden mits er nog geen contractuele verplichtingen hiervoor zijn aangegaan. Reserves ter dekking van kapitaallasten worden niet meegerekend.

Formule: [totaal van de programmareserves begin jaar gedeeld door totaal van de exploitatielasten, uitgedrukt in %]

x €1.000.000

Begroting jaar 2022	Verslag 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	MJR 2023	MJR 2024	MJR 2025
Programmareserves	203,6	374,1	368,3	360,9	360,6	364,3
Totaal lasten vóór reserves	1.623	1.523	1.506	1.573	1.466	1.448
Relatieve omvang programmareserves	12,5%	24,6%	24,5%	22,9%	24,6%	25,2%

De toename in de programmareserves vanaf begroting 2021 wordt veroorzaakt door een storting in de reserve Grondexploitatie.

3. Solvabiliteitsratio (BBV)

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan: het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves, en het resultaat uit het overzicht baten en lasten.

x €1.000.000

Begroting jaar 2022	Verslag 2020	Begroting 2021 (1)	Begroting 2022	MJR 2023	MJR 2024	MJR 2025
Eigen vermogen	822,5	481,0	706,9	705,8	706,5	706,6
Totaal passiva /totaal vermogen	2.012,0	2.015,2	2.355,0	2.421,3	2.538,7	2.591,1
Solvabiliteitsratio	40,9%	23,9%	30,0%	29,2%	27,8%	27,3%

(1) De waarden en het percentage voor 2021 zijn ontleend aan de vastgestelde Programmabegroting 2021. De waarden en percentages voor 2022 tot en met 2025 zijn ontleend aan resp. berekend op basis van de geprognosticeerde balans elders in deze begroting.

Stand van zaken
De solvabiliteitsratio van Utrecht bedroeg per eind 2020 ruim 40%. Volgens de Databank Financiële Kengetallen van het Ministerie van BZK lag dit boven het landelijke gemiddelde. Per eind 2019 bedroeg de solvabiliteit van gemeenten landelijk namelijk circa 33%.
De gemeentelijke solvabiliteitsratio laat een daling zien naar een niveau van rond de 27% per eind 2025. Ten opzichte van eind 2020 is dit een afname met circa 13 procentpunt.
Deze daling wordt veroorzaakt door de verwachte EMU-tekorten voor de komende jaren. De hoofdoorzaken van deze tekorten zijn:

- Negatieve exploitatiesaldi vóór bestemming voor de jaren 2021 tot en met 2023.
- De forse ramingen aan investeringsuitgaven.

Zie ook het overzicht EMU-saldo en de geprognosticeerde balans elders in deze begroting.

4. Kengetal grondexploitaties (BBV)

Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd lang is. Hoe verder inkomsten in de toekomst liggen, des te meer rentekosten en risico's dit met zich meebrengt. Ieder jaar rapporteren wij bij het Meerjaren Perspectief Ruimte, de voorjaarsnota en de tweede bestuursrapportage over de actuele stand en prognoses. Daarin volgen wij de variabelen die van belang zijn voor de financiële resultaten: programma/projecten, planning, prijs, parameters, projectkosten en programmarisico's (de zes P's). Ook bevatten de peilstokken gevoeligheidsanalyse op basis van verschillende 'slecht weer' scenario's.

Formule: [bouwgronden in exploitatie / totaal van de baten vóór reserves, uitgedrukt in %]

Maatstaf
Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. Als maatstaf hanteren we de omvang van de onderhanden werken, exclusief de robuuste posten Leidsche Rijn, als absoluut bedrag ten opzichte van het totaal van de baten (vóór reserves). Hoe lager de uitkomst, hoe gunstiger voor de financiële weerbaarheid. Een uitkomst van 10% of hoger beschouwen we als kwetsbaar.

Tabel: Kengetal grondexploitaties

x €1.000.000

Begroting jaar 2022	Verslag 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	MJR 2023	MJR 2024	MJR 2025
Bouwgronden in exploitatie:						
• Leidsche Rijn	-77,5	-73,5	-63,3	-93,7	-85,9	-81,9
• Stationsgebied	65,1	95,2	126,5	90,1	0	0
• Binnenstedelijk	17,0	21,4	27,1	20,0	15,3	14,6
Activa gronden in exploitatie	4,6	43,1	90,4	16,4	-70,6	-67,3
Robuuste posten Leidsche Rijn	143,6	143,6	143,6	143,6	143,6	143,6
Totaal baten vóór reserves	1.783	1.433	1.481	1.572	1.467	1.448
Relatieve omvang onderhanden werk	0,3 %	3,0 %	6,1 %	1,0 %	-4,8%	-4,6 %

Stand van zaken
De relatieve waarde van de gezamenlijke grondexploitaties blijft onder de kwetsbare stand van 10% en wordt beduidend gunstiger in de komende jaren. Naarmate de uitvoeringsfase van plannen vordert en projecten kunnen worden opgeleverd en administratief afgesloten, nemen de financiële risico's af. Naar verwachting loopt het onderhanden werk van de grondexploitatie Stationsgebied tot en met 2023, waarna deze kan worden afgesloten. Dit heeft vanaf 2024 een aanzienlijk gunstig effect op de financiële weerbaarheid. Een uitgebreide toelichting van de grondexploitaties, inclusief 'slechtweerscenario's' staat in Meerjaren Perspectief Ruimte.

Sturingsmogelijkheden
Contractuele zekerheden beperken het risico op nog te ontvangen baten, maar 100% zekerheid is niet te geven. Bij onzekerheid over de mogelijkheid om gemaakte kosten terug te verdienen verlagen we het begrote saldo van de betreffende grondexploitatie. Bij een negatieve grondexploitatie leidt dit automatisch tot een voorziening. Daarnaast zijn wij in staat risico's op te vangen door middel van ingebouwde financiële buffers.

5. Structurele exploitatieruimte

De indicator structurele exploitatieruimte geeft aan hoe de structurele vrije ruimte (structurele baten min structurele lasten) zich verhoudt tot de totale begrotingsbaten.

In %

Begroting jaar 2022	Verslag 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	MJR 2023	MJR 2024	MJR 2025
Structurele exploitatieruimte	1,93%	1,48%	0,44%	0,42%	0,02%	0,01%

Wendbaarheid

Wendbaarheid heeft te maken met hoe flexibel we zijn in onze begroting en bedrijfsvoering om snel te kunnen inspelen op de actualiteit.

6.1 Schuldpositie, vreemd vermogen

6.1 Netto schuldquote
De netto schuldquote vergelijkt de leningen van de gemeente (met aftrek van de geldelijke bezittingen) met de totale baten van de begroting. Daarnaast presenteren we ook de schuldquote gecorrigeerd voor de leningen die de gemeente heeft uitstaan (deze middelen vloeien immers op termijn terug).

Begroting jaar 2022	Verslag 2020	Begroting 2021 (1)	Begroting 2022	MJR 2023	MJR 2024	MJR 2025
Netto schuldquote	50,7%	84,9%	90,8%	89,1%	102,7%	106,9%

(1) Het percentage voor 2021 is ontleend aan de vastgestelde Programmabegroting 2021. De percentages voor 2022 tot en met 2025 zijn berekend op basis van de geprognosticeerde balans elders in deze begroting.

Stand van zaken
De gemeente heeft intern als doelstelling bepaald dat de netto schuldquote onder de 100% moet blijven. Uit bovenstaande tabel blijkt dat de schuldquote vanaf 2024 zou worden overschreden. Er wordt op gewezen dat de ervaringen uitwijzen dat de schuldontwikkeling doorgaans achterblijft bij de verwachtingen, onder andere vanwege positievere rekeningresultaten en een lager realisatieniveau met betrekking tot investeringen.
De schuldtoename blijkt ook uit de berekening van de EMU-tekorten (zie overzicht EMU-saldo) en uit de geprognosticeerde balans elders in deze programmabegroting.

6.2 Netto schuldquote inclusief verstrekte leningen

De netto schuldquote vergelijkt de leningen van de gemeente (met aftrek van de geldelijke bezittingen) met de totale baten van de begroting. Daarnaast presenteren we ook de schuldquote gecorrigeerd voor de leningen die de gemeente heeft uitstaan (deze middelen vloeien immers op termijn terug).

Begroting jaar 2022	Verslag 2020	Begroting 2021 (1)	Begroting 2022	MJR 2023	MJR 2024	MJR 2025
Netto schuldquote	50,7%	84,9%	90,8%	89,1%	102,7%	106,9%
Af: uitleenquote	-2,0%	-2,5%	-2,4%	-2,0%	-2,0%	-1,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	48,7%	82,4%	88,4%	87,1%	100,7%	105,0%

(1) De percentages voor 2021 zijn ontleend aan de vastgestelde Programmabegroting 2021. De percentages voor 2022 tot en met 2025 zijn berekend op basis van de geprognosticeerde balans elders in deze begroting.

7. Renterisiconorm

Bij het bepalen van de looptijd van de geldleningen die we aantrekken houden we rekening met de interne renterisiconorm. De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering van langlopende geldleningen te beheersen en om dus te zorgen voor goede spreiding van looptijden van leningen. Voor de interne renterisiconorm is bepaald dat de netto aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 10% van de restantschuld van de lopende leningenportefeuille.
Het is van belang dat renteherzieningen en aflossingen in de tijd gespreid zijn, dit om overmatige afhankelijkheid van de marktrente in een bepaald jaar te voorkomen.

x € 1.000.000

Begroting jaar 2022	Verslag 2020	Begroting 2021 (1)	Begroting 2022	MJR 2023	MJR 2024	MJR 2025
Langlopende leningen op 1 januari	878	946	1.000	1.242	1.296	1.409
Aflossingen	90	75	70	70	75	95
Maatstaf Utrecht (max. 10% van leningenportefeuille	< 87,8	< 94,6	< 100,0	< 124,2	< 129,6	< 140,9

(1) De bedragen voor 2021 zijn ontleend aan de vastgestelde Programmabegroting 2021. De langlopende leningbedragen voor 2022 tot en met 2025 zijn ontleend aan de geprognosticeerde balans elders in deze begroting.

Stand van zaken
Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gemeente de komende jaren naar verwachting ruim binnen haar eigen renterisiconorm opereert.
De interne norm ligt veel lager dan de wettelijke norm. Op grond van de wettelijke norm zou het renterisico in 2022 circa 298 miljoen euro mogen bedragen, dit zoals berekend in tabel 7 van de Financieringsparagraaf. Dit betekent dat de gemeente voor zichzelf een strengere norm hanteert dan wettelijk toegestaan zou zijn.

8. Rentedruk

De rentedruk geeft het aandeel van de netto rentelasten op de totale exploitatielasten (voor mutaties aan reserves) weer.

x € 1.000.000

Begroting jaar 2022	Verslag 2020	Begroting 2021 (1)	Begroting 2022	MJR 2023	MJR 2024	MJR 2025
Netto rentelasten	21,618	21,315	21,615	20,960	20,036	20,036
Totaal lasten (vóór reserves)	1.623	1.537	1.506	1.573	1.466	1.448
Aandeel rentelasten	1,3%	1,4%	1,4%	1,3%	1,4%	1,4%

(1) De bedragen en het percentage voor 2021 zijn ontleend aan de vastgestelde Programmabegroting 2021.

Stand van zaken
De intern bepaalde maatstaf is dat de rentelasten maximaal 4% van de totale begrotingslasten mogen uitmaken. Uit bovenstaande tabel blijkt dat daaraan ruimschoots wordt voldaan.

9. EMU referentienorm

Het doel van de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof) is er voor te zorgen dat Nederland voldoet aan de binnen Europa afgesproken norm van maximaal 3% tekort op de begroting. De 3%-norm is daarbij doorvertaald naar een aandeel voor de decentrale overheden. Het Rijk hanteert een zogenaamde 'macronorm' voor de drie decentrale overheden gezamenlijk. Deze macro EMU-norm is voor de periode 2019 tot en met 2022 vastgesteld op -0,4 procent van het BBP per jaar. Het aandeel van gemeenten hierin bedraagt -0,27 procent en wordt per individuele gemeente verdeeld op basis van het begrotingstotaal. Vanuit die laatste waarde wordt naar rato van begrotingstotaal per gemeente indicatief berekend wat haar portie tekort zou mogen zijn, de zogenoemde individuele EMU-referentiewaarde.

x € 1.000.000

Begroting jaar 2022	Verslag 2020	Begroting 2021 (1)	Begroting 2022	MJR 2023	MJR 2024	MJR 2025
EMU-saldo: berekend tekort	-	183,9	243,2	59,2	108,1	43,1
EMU-saldo: berekend overschot	15,2	-	-	-	-	-
Individuele referentiewaarde c.q. indicatief maximaal toegestaan tekort Utrecht op basis van macronorm	55,0	55,0	59,0	59,0	59,0	59,0

(1) De bedragen voor 2021 zijn ontleend aan de vastgestelde Programmabegroting 2021. De voor 2022 en 2023 berekende EMU-saldi zijn ontleend aan de geactualiseerde EMU-prognose elders in deze begroting. De EMU-saldi 2024 en 2025 zijn berekend aan de hand van de geprognosticeerde balans elders in deze begroting.

Stand van zaken
Op basis van de geactualiseerde EMU-prognose zal gemeente Utrecht in 2022 en in 2024 de geschatte referentiewaarde ruim overschrijden. Forse geraamde uitgaven voor investeringen spelen een belangrijke rol bij deze uitkomsten. Voor 2023 wordt een tekort verwacht rond het niveau van de referentiewaarde. Ook voor 2025 wordt weliswaar een tekort voorzien, maar dit ligt binnen de referentiewaarde.
De verwachte uitkomsten voor Utrecht zeggen niets over de te verwachten landelijke uitkomst op macroniveau.

10. Organisatieflexibiliteit

Het kengetal wordt bepaald aan de hand van het aandeel tijdelijke contracten inclusief inhuur in verhouding tot de werkelijke totale personele capaciteit.

Begroting jaar 2022 Stand peildatum:	Verslag 2020 31-12-2020	Begroting 2021 30-06-2020	Begroting 2022 30-06-2021
Aandeel tijdelijke contracten inclusief inhuur ten opzichte van capaciteit:	20,0%	19,8%	22,7%

11. Toereikendheid onderhoudsbudgetten kapitaalgoederen

Toereikende onderhoudsbudgetten zorgen ervoor dat wij als gemeente financieel in staat zijn om onze kapitaalgoederen op een aanvaardbaar niveau te onderhouden. Waar sprake is van oplopend achterstallig onderhoud geeft dit op termijn extra herstelkosten die de financiële wendbaarheid kunnen beperken. Het onderhoud van de kapitaalgoederen op basis van de actuele meerjaren onderhoudsprogramma's lichten wij toe in de paragraaf 'Investeringen en onderhoud kapitaalgoederen' van deze programmabegroting. De meerjaren kadernota's betreffen de Kaderbrief Vastgoed 2017 , het Meerjaren Perspectief Utrechts Vastgoed 2021 en de Nota Beheer Openbare Ruimte (2021);

Maatstaf
Als maatstaf hanteren we het criterium dat de bestaande budgetten voor de komende vier jaren toereikend zijn om de kapitaalgoederen op het door de gemeenteraad vastgestelde onderhoudsniveau te brengen of te houden conform de hiervoor genoemde kadernota's. Voor Utrechts vastgoed hanteren wij de NEN 2767 normering, score 3: redelijk. Voor de openbare ruimte streven we naar economisch rationeel beheer, waarbij we voorrang geven aan het wegwerken van de meest prioritaire achterstand. Uitgangspunt is dat het totaal van de achterstand niet toeneemt. In 2022 zullen deze maatstaven opnieuw worden vastgesteld.
Stand van zaken Vastgoed
De begroting voor het onderhoud wordt gebaseerd op een meerjarenraming. Hieraan liggen Meerjarenonderhoudsplannen voor de panden (MJOP) ten grondslag. De MJOP's worden periodiek bijgesteld door middel van inspecties. Jaarlijks zal aan het eind van het kalenderjaar een nieuwe tien jaren doorkijk worden gemaakt op basis van geactualiseerde MJOP's. Schommelingen in de uitgaven tussen jaren worden opgevangen door voorzieningen en reserves in het desbetreffende programma's. Voor het programma Utrechts Vastgoed is dit toegelicht in een aparte raadsbrief (kenmerk 5652012 met datum 2 oktober 2018 en onderwerp 'Actualisatie onderhoudsprogramma's vastgoed'). Uit de meerjarenraming (2021, doorkijk tien jaar) blijkt dat in de toekomst de onderhoudsmiddelen voor programma Utrechts vastgoed voor de langere termijn toereikend zullen zijn.Een piek in de uitgaven voor 2022 kunnen wel een knelpunt vormen omdat de voorziening daarvoor onvoldoende middelen bevat.
Voor de programma's Sport en Bereikbaarheid is het budget voldoende voor de komende vier jaar. Wel moeten in de komende jaren werkzaamheden opnieuw aanbesteed worden in een periode van economische hoogconjunctuur. Dit kan prijsopdrijvend werken.

Stand van zaken kapitaalgoederen in de openbare ruimte
Op basis van een in 2018 in gang gezette actualisatie van de beheersystematiek en de uit te voeren inspecties stellen we een nieuwe raming op van de omvang van achterstallig onderhoud. Hierbij betrekken we de gewijzigde landelijke regelgeving conform de wet BBV met betrekking tot het achterstallig onderhoud en bekijken we ook hoe andere gemeenten hiermee omgaan. Tegelijkertijd actualiseren we de daarbij behorende beheerplannen. Op basis van de opgestelde beheerplannen verkrijgen we een actueel inzicht in de totale financiële behoefte voor de komende jaren en kunnen we een financiële strategie ontwikkelen om de begroting duurzaam te maken. Dit is opgenomen in de Nota Beheer Openbare Ruimte (2021).

Sturingsmogelijkheden Vastgoed
Om het vastgoed op het door de Raad vastgestelde conditieniveau te kunnen onderhouden is een meerjarige planmatig onderhoudsprognose noodzakelijk. Zoals hiervoor al genoemd hebben we deze prognose voor nagenoeg al het gemeentelijk vastgoed. Naast deze normering is er een ambitie voor verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed.
In de Raadsbrief Versnellingsopgave Energieneutraal Kernvastgoed hebben wij toegelicht welke verduurzamingsstrategieën wij volgen aan de hand van verschillende bouwjaarklassen.
Bij duurzaamheidsprojecten sturen wij aan op natuurlijke investerings- en onderhoudsmomenten: Wanneer er vanuit het onderhoudsbudget in een korte tijdsperiode veel geïnvesteerd moet worden, doet zich een natuurlijk vervangings- of vernieuwingsmoment voor. Door deze momenten efficiënt te benutten en te integreren in duurzaamheidsprojecten wordt het mogelijk om de onrendabele top aanzienlijk te verlagen. Daarnaast zetten we bij kleinschalige onderhoudsmomenten in op het budget neutraal vervangen van verouderde techniek door slimme en zuinige alternatieven.

Sturingsmogelijkheden kapitaalgoederen in de openbare ruimte
Bij onze aanpak in de openbare ruimte staan veiligheid, bereikbaarheid van de stad en het economisch belang altijd voorop. Door technische beheersystemen en inspecties waarbij wordt bezien of nog wordt voldaan aan de normen van wet- en regelgeving weten we wanneer onderhoud noodzakelijk is. Op het moment actualiseren we de beheersystematiek en de beheerplannen, die de basis vormen voor de nieuwe Nota Beheer openbare ruimte 2021-2024.

12.1 Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft weer hoe de lokale lastendruk in de gemeente Utrecht zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. Het geeft hiermee een indicatie van de ruimte om extra inkomsten uit belastingen te genereren. De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden van de gemeente in enig jaar te vergelijken met het landelijk gemiddelde in het voorafgaande jaar en uit te drukken in een percentage.

Belastingcapaciteit Utrecht (BBV)	Verslag 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Onroerendezaakbelasting	258	259	299
Rioolheffing	222	228	228
Afvalstoffenheffing	286	346	354
Af: heffingskorting	0	0	0
Utrecht woonlasten meerpersoonshuishoudens	766	833	881
Landelijk gemiddelde voorafgaand begrotingsjaar	733	776	811
Belastingcapaciteit Utrecht (100% = op gemiddelde)	104,5%	107,3%	108,6%

12.2 Kengetal lokale lasten (bron COELO)

Het kengetal lokale lasten vergelijkt de Utrechtse lokale lasten met die van de 40 grootste (100.000+) gemeenten. Met de uitkomst wordt een rangorde aangegeven van duur naar goedkoop. Bij dit kengetal tellen gemeenten met een groot aantal inwoners zwaarder mee doordat wij uitgaan van het gewogen gemiddelde.

Kengetal lokale lasten (Bron: COELO)	Verslag 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Plaats 36 grootste gemeenten (1ste = duurste)	24ste	12de	nog niet gepubliceerd

Beoordeling financiële positie aan de hand van (verplichte) kengetallen

In 2019 scoorde de gemeente Utrecht uitstekend (9,5) op de monitor Financiële Index van de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG). Zie Financiële conditie gemeenten.

Voor 2022 vertonen de meeste kengetallen een gunstige score ten opzichte van geldende normen.

Niet alle kengetallen in deze paragraaf worden meegenomen in de hiervoor genoemde monitor. Over deze kengetallen valt het volgende te zeggen

- De rentedruk (aandeel van rentelasten in de totale lasten) en de renterisiconorm (renterisico's bij herfinanciering leningen) vallen ruimschoots binnen de gestelde normen.
- De relatieve omvang van programmareserves is ten opzichte van programmabegroting 2021 toegenomen vanwege een toevoeging aan de reserve grondexploitatie vanuit het resultaat 2020 (advies accountant)
- Het ratio weerstandsvermogen dat aangeeft in hoeverre we eventuele calamiteiten financieel op kunnen vangen is bijgesteld naar 0,71 hetgeen we in tijden van de Corona gerechtvaardigd vinden.
  Tegelijkertijd is er een herstelplan in werking gezet om de ratio weerstandsvermogen op de norm van voldoende te brengen.
- De mogelijkheden om extra inkomsten uit gemeentebelastingen te creëren worden nog wel neutraal ingeschaald volgens de signaleringswaarden die de Provincie Utrecht hanteert. Qua positie van 38 duurste 100+ gemeenten staat Utrecht in 2021 op positie 12. Voor het jaar 2022 is dat nog niet bekend

Programmabegroting 2022 Kengetal:	Kengetal Begroting 2022	Beoordeling t.o.v. de norm
Weerbaarheid		
1. Ratio weerstandsvermogen (4)	0,71	Onvoldoende
2. Relatieve omvang programmareserves	24,5%	
3. Solvabiliteitsratio (1)	30,0%	Neutraal
4. Kengetal grondexploitaties (1)	6,1%	Gezond
5. Structurele exploitatieruimte(1)	0,44%	Gezond
Wendbaarheid		
6.1 Netto schuldquote (1)	90,8%	Gezond
6.2 Netto schuldquote incl. verstrekte leningen(1)	88,4%	Gezond
7. Renterisiconorm (2)	7%	Gezond
8. Rentedruk (3)	1,4%	Gezond
9. EMU referentiewaarde	243,2	
10. Organisatieflexibiliteit	22,7%	
11. Toereikendheid onderhoudsbudgetten kapitaalgoederen	Voldoende	Gezond
12.1 Belastingcapaciteit (1)	108,6%	Neutraal
12.2 Plaats 38 grote gemeenten (1ste = duurste) Kengetal lokale lasten (Coelo)	nog niet bekend	

(1) BBV verplichte indicatoren

Kengetal	Gezond	Neutraal	Risicovol
Structurele exploitatieruimte	0> %	0%	< 0%
Solvabiliteit	> 50%	20 %><50%	<20%
Kengetal grondexploitatie	< 20%	20 %><35%	>35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95 %><105%	>105%
Netto schuldquote inclusief verstrekte leningen	< 90%	90 %><130%	>130%

Signaleringswaarden opgesteld door Provincie Utrecht

(2) Renterisiconorm
Intern: maximaal 10% van de leningenportefeuille
Extern: Wet Hof maximaal 20% van de begrotingstotaal aan lasten

(3) Rentedruk
Maximaal 2 % aandeel in de begroting

(4) Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	uitstekend
B	1,4 - 2,0	ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	voldoende
D	0,8 – 1,0	matig
E	0,6 – 0,8	onvoldoende
F	< 0,6	ruim onvoldoende

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. De tabel geeft een waardering van de berekende ratio.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risicomanagement is het geheel aan activiteiten en maatregelen gericht op het expliciet en systematisch omgaan met en het beheersen van risico's. Een risico is een onzekere gebeurtenis met (gewenste of ongewenste) gevolgen voor de gemeente. Deze gevolgen kunnen beleidsmatig en/of financieel zijn. Bij het bepalen van het weerstandsvermogen ligt de focus op de financiële gevolgen van risico's. Het is een maatstaf voor de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare weerstandscapaciteit (hoeveel niet bestemde middelen zijn er beschikbaar) en de benodigde weerstandscapaciteit (hoeveel middelen zijn nodig om alle risico's financieel op te kunnen vangen). Aan de hand van deze grootheden bepalen wij het weerstandsvermogen.

Actualiteiten

Hieronder zetten we de actuele ontwikkelingen met betrekking tot het weerstandsvermogen uiteen:

Coronapandemie

De gekwantificeerde effecten van de coronapandemie hebben wij zowel bij de begroting 2021 als bij de verantwoording 2020 in beeld gebracht middels twee scenario's (scenario C: basis, scenario D: somber). De onvermijdelijke coronakosten zijn opgenomen in scenario C en verwerkt in het financieel beeld. Dit scenario gaat ervan uit dat medio 2021 de coronapandemie beheersbaar is met behulp van een hoge vaccinatiegraad, het testbeleid en bron- en contactonderzoek waarbij de coronamaatregelen stapsgewijs afgebouwd worden in alle sectoren. Wij vinden op basis van de huidige corona ontwikkelingen dat het geactualiseerde scenario C bij de Voorjaarsnota 2021 -waarin rekening is gehouden met na-ijl effecten van deze pandemie- ook voor de Begroting 2022 een reëel beeld geeft van de onvermijdelijke coronakosten.

In scenario D gaan we ervan uit dat er steeds nieuwe golven volgen als gevolg van nieuwe besmettelijke varianten van het coronavirus, vaccins onvoldoende werkzaam zijn en een significant deel van de bevolking zich niet laat vaccineren waarbij de zorg alsnog overbelast raakt. De verwachting is dat het afbouwen van de coronamaatregelen in volle breedte pas mogelijk is per 2022. Scenario D bevat extra incidentele kosten die bovenop basis scenario C komen. Deze incidentele kosten vangen we op in het weerstandsvermogen gezien de hoge mate van onzekerheid, met name hoe de pandemie zich in het najaar van 2021 gaat ontwikkelen. Scenario D is met dezelfde uitgangspunten voor de begroting 2022 geactualiseerd. We hanteren ook voor de begroting 2022 een kans percentage van 25%, omdat er in het tweede kwartaal de meeste coronamaatregelen afgebouwd zijn en de vaccinatiegraad vrij hoog is. Uit de actualisatie van scenario D blijkt dat de inschatting van effecten van scenario D ten opzichte van de verantwoording 2020 nagenoeg gelijk zijn gebleven.

Projectrisico's

Sinds de Verantwoording 2019 wordt de raad in deze paragraaf geïnformeerd over de belangrijkste projectrisico's. Met de vaststelling van de regeling risicovolle projecten (RRP) ontvangt de raad nu twee keer per jaar een actueel inzicht in de projectrisico's en de stand van de implementatie van de beheersmaatregelen bij de aangewezen risicovolle projecten. In deze paragraaf rapporteren we niet meer de top vijf projectrisico's per groot project. Uiteraard blijven we (project- of programma overstijgende) risico's met financiële gevolgen die niet opgevangen kunnen worden in het project of programma meenemen voor de onderbouwing van het weerstandsvermogen.

Verbetering paragraaf weerstandsvermogen & risicobeheersing

Wij zijn continu bezig met het verbeteren van onze P&C producten en processen. Bij de Verantwoording 2021 willen wij de eerste verbeterslag realiseren met betrekking tot het (financieel) risicomanagement. Dit betekent dat deze paragraaf wijzigt van opzet en inhoud.

Ons doel is het verbeteren van de informatievoorziening over de financiële positie waarbij deze essentiële informatie het afwegingsproces zal ondersteunen en de raad helpt om verantwoorde keuzes te maken voor (middel)lange termijn, door:

- Meer inhoudelijke onderbouwing van de financiële risico's.
- Samenvoeging paragraaf weerbaarheid en wendbaarheid met de paragraaf weerstandsvermogen & risicobeheersing. Hierbij wordt de analyse en duiding van de financiële kengetallen verbeterd, worden deze in samenhang bezien en toegelicht.

De raad wordt middels adviescommissie controle en financiën meegenomen in deze verbeteringen.

Weerstandsvermogen

Voordat we uitvoeriger ingaan op de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit presenteren we hieronder het weerstandsvermogen zoals berekend voor de begroting 2022:

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{54.828}{77.340} = 0{,}71$$

Hieruit blijkt dat het weerstandsvermogen uitkomt op 0,71. Dit is inclusief het kwantificeerbare deel van de risico's in scenario D (zonder het effect van de coronapandemie: 0,75). Het weerstandsvermogen is ten opzichte van de verantwoording 2020 met 0,09 gedaald. Dit wordt veroorzaakt door de afname van de beschikbare weerstandscapaciteit met 5,650 miljoen euro en door een toename van de benodigde weerstandscapaciteit met 1,530 miljoen euro. Verder in de paragraaf worden deze mutaties nader toegelicht.

Beoordeling weerstandsvermogen

Bij waardering van het weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van de onderstaande beoordelingstabel.

Beoordelingstabel weerstandsvermogen

Waardering	Ratio	Betekenis
A	>2	Uitstekend
B	1,4 - 2	Ruim voldoende
C	1 - 1.4	Voldoende
D	0,8 - 1	Matig
E	06 - 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Op basis van de bovenstaande beoordelingstabel wordt het weerstandsvermogen van 0,71 als onvoldoende gekwalificeerd. De norm die wij conform de nota risicomanagement en weerstandsvermogen hanteren is een weerstandsvermogen van 1 oftewel voldoende. Het is echter van belang om de ontwikkeling van de weerstandsratio op de middellange termijn te bekijken om een goed beeld te krijgen van de financiële weerbaarheid. We zien op basis van de onderstaande tabel dat het weerstandsvermogen in de periode van coronapandemie onder de norm van 1 uitkomt, wat wij gerechtvaardigd vinden in de tijden van crisis. De periode vóór de coronacrisis is te zien dat ons weerstandsvermogen voldoet aan de norm van 1.

Weerstandsvermogen 2022 - 2018

Product	2022	2021	2020	2019	2018
Begroting	0,71	0,8	1,05	1,03	1,00
Verantwoording			0,8	1,05	0,98

Herstelplan weerstandsvermogen

In de voorjaarsnota 2021 onder hoofdstuk 3.6 is het herstelplan van het weerstandsvermogen uiteengezet. Het college heeft hierbij een aantal spelregels opgesteld om de weerstandsratio vanaf de voorjaarsnota 2022 stapsgewijs naar het niveau van 1 te brengen. Uiterlijk bij de voorjaarsnota 2024

moet de weerstandsratio zijn aangevuld tot 1. Aanvullend op het herstelplan willen wij voorstellen om ook een deel van de bij de meicirculaire beschikbaar gestelde extra incidentele middelen (2021: 4,8 miljoen euro, 2022: 3,2 miljoen euro) in te zetten voor het herstellen van het weerstandsvermogen. In de tabel hieronder is er een doorkijk gegeven over de ontwikkeling van het weerstandsvermogen voor de periode van 2021 – 2024.

Vooruitblik weerstandsvermogen - verantwoording 2021 - 2024

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Beschikbare weerstandscapaciteit begin saldo	54.828	59.628	66.828	70.828
Aanvullen algemene reserve - incidentele middelen meicirculaire 2021	4.800	3.200		
Aanvullen algemene reserve conform herstelplan VJN 2021		4.000	4.000	6.500
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	**59.628**	**66.828**	**70.828**	**77.328**
Benodigde weerstandscapaciteit per september 2021	77.340	77.340	77.340	77.340
Weerstandsvermogen	0,77	0,86	0,92	1,00

We verwachten rekening houdend met de huidige inschattingen en aannames dat er in 2024 voldoende weerstandscapaciteit beschikbaar is om de te verwachten financiële risico's op te kunnen vangen. We zullen echter de ontwikkeling van het weerstandsvermogen nadrukkelijk blijven volgen, gezien de huidige onzekerheden rondom coronacrisis en de daarmee gepaard gaande economische ontwikkelingen. De ontwikkelingen met betrekking het gemeentefonds, het sociaal domein en de grondexploitaties zijn tevens cruciale factoren die de ontwikkeling van het weerstandsvermogen sterk kunnen beïnvloeden. Derhalve zullen wij ons extra focussen op het beheersen van de reguliere risico's.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel middelen beschikbaar zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen. De volgende onderdelen maken deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit.

x € 1.000

Beschikbare weerstandscapaciteit	Begroting 2021	Verantwoording 2020	Begroting 2022
Totaal algemene reserves[2]	47.750	47.750	47.750
Stille reserves	0	0	0
Onbenutte belastingcapaciteit (twee jaar)	12.092	12.092	6.442
Niet ingevulde begrotingsruimte (vier jaar)	0	0	0
Post onvoorzien (vier jaar)	636	636	636
Totaal	**60.478**	**60.478**	**54.828**

De beschikbare weerstandscapaciteit is ten opzichte van de verantwoording 2020 met 5,650 miljoen euro gedaald. Dit wordt volledig veroorzaakt door de afname van de onbenutte belastingcapaciteit. De onbenutte belastingcapaciteit bij de onroerende zaakbelasting (OZB) is gelijk aan het verschil tussen de daadwerkelijk verhoging van de opbrengsten OZB en de opbrengsten indien de OZB verhoogd zou worden met de macronorm. Er is alleen sprake van een onbenutte belastingcapaciteit als de macronorm hoger is dan de daadwerkelijke verhoging. Met ingang van 2020 is de macronorm afgeschaft en vervangen door een benchmark. Op grond daarvan gebruiken we in plaats van de macronorm voor 2022 het percentage dat ook bij de overige algemene belastingen wordt gebruikt, namelijk 5%. Er dus alleen sprake van een onbenutte belastingcapaciteit als de daadwerkelijk verhoging kleiner is dan 5%. In 2022 is er geen onbenutte belastingcapaciteit voor de OZB. Zoals in de Voorjaarsnota 2021 aangegeven stijgen de tarieven met 15,4%. Hierdoor resteert er geen onbenutte belastingcapaciteit. Daarnaast zijn

[2] Deze bedragen sluiten niet aan op het bedrag dat in de balans staat opgenomen onder algemene reserve. Dit wordt veroorzaakt doordat in de beschikbare weerstandscapaciteit de algemene dekkingsreserve niet meetelt. Voor meer informatie zie de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen.

de leges omgevingsvergunning in 2022 weer maximaal kostendekkend. In 2021 was dit tijdelijk niet het geval, waardoor het verschil tussen opbrengsten en kosten in dat jaar meetelde in de onbenutte belastingcapaciteit. In 2022 is dat dus niet meer het geval.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is afhankelijk van de risico's die onze gemeente loopt. Om die te kunnen bepalen vindt regelmatig een gemeentebrede risico-inventarisatie plaats. Hieruit zijn 79 risico's naar voren gekomen. Voor een volledig overzicht verwijzen wij u naar de geheime bijlage die u bij deze begroting heeft ontvangen. In deze paragraaf treft u op hoofdlijnen de belangrijkste uitkomsten. Voor ieder risico (voor zover mogelijk) wordt een minimale, verwachte en maximale financiële omvang bepaald. Deze inschatting is bepaald op basis van objectieve gegevens of ervaringscijfers. Naast de financiële omvang wordt ook de waarschijnlijkheid waarmee risico's optreden bepaald. Dit percentage geeft de mate aan waarin de verwachte omvang van het risico meetelt voor de benodigde hoogte van het weerstandsvermogen. De uitkomst van deze berekening betreft de bruto benodigde weerstandscapaciteit. Door het effect van alle beheersmaatregelen hiervan af te trekken wordt de netto benodigde weerstandscapaciteit bepaald. De netto benodigde weerstandscapaciteit wordt conform de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen aangepast naar de gewenste mate van zekerheid. Deze is bepaald op 90%. De gewenste mate van zekerheid komt tot uiting in de risicosimulatie die wordt uitgevoerd. Deze risicosimulatie is gebaseerd op de Monte Carlo simulatietechniek die algemeen geaccepteerd is in zowel de profit als de non-profit sector. Hierbij wordt op een computer op basis van gegevens over de individuele risico's (minimale, verwachte en maximale omvang en waarschijnlijkheid) duizenden keren de werkelijkheid nagebootst. Dit leidt tot een grafiek waaruit is af te leiden wat de verwachte impact van de risico's is in een willekeurig jaar. Voor de begroting 2022 leidt deze exercitie tot een bedrag van 77,340 miljoen euro.

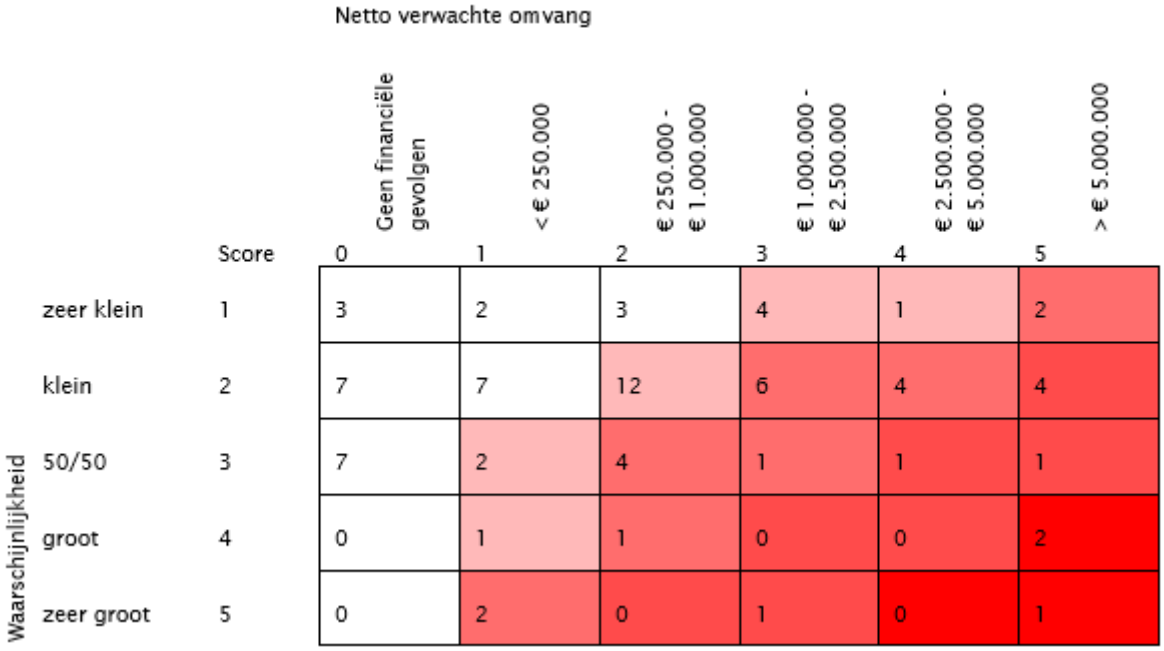
Risicokaart

We delen de geïnventariseerde risico's in naar urgentie en omvang. Hierdoor ontstaat de onderstaande risicokaart waarin per risicoklasse het aantal risico's opgenomen staat. Dat doen we zowel voor de situatie vóór en na toepassing van beheersmaatregelen, respectievelijk bruto en netto. Daarom treft u hieronder twee risicokaarten.

Bruto verwachte omvang

Waarschijnlijkheid	score	0 Geen financiële gevolgen	1 < € 250.000	2 € 250.000 - € 1.000.000	3 € 1.000.000 - € 2.500.000	4 € 2.500.000 - € 5.000.000	5 > € 5.000.000
zeer klein	1	2	2	2	4	0	2
Klein	2	3	5	12	7	7	6
50/50	3	1	4	3	3	5	2
Groot	4	0	1	2	0	0	1
zeer groot	5	0	0	0	1	1	3

De bruto risicokaart geeft alle 79 risico's weer. De risico's rechtsonder zijn het meest urgent en omvangrijk. In de volgende paragraaf is de top 10 risico's weergegeven. Alle risico's zijn terug te vinden in de geheime bijlage met een overzicht alle risico's.

De netto risicokaart geeft dezelfde 79 risico's weer. In deze risicokaart zijn de risico's echter anders ingedeeld omdat het effect van de beheersmaatregelen hierin is meegenomen. Dit betekent dat er rechtsonder minder risico's staan dan in de bruto risicokaart.

Financieel gezien telt de bruto risicokaart op tot een benodigde weerstandscapaciteit van 103,400 miljoen euro. Het effect van alle beheersmaatregelen, oftewel het verschil tussen de bruto en netto risicokaart is daarmee 26,060 miljoen euro (103,400 – 77,340). Dit bedrag kan gezien worden als profijt van het gevoerde risicomanagement. Dit leidt tot een stijging van het aandeel beheerste risico's in het risicomodel.

Top 10 risico's

Hieronder staan de top 10 risico's die opgenomen zijn in Naris op basis van de huidige inzichten. Het is de top 10 met de grootste financiële impact op het weerstandvermogen, zowel voor de bruto als de netto risico's. Bij de bruto risico's zijn de beheersmaatregelen niet meegenomen. De netto risico's zijn inclusief de genomen beheersmaatregelen. In de geheime bijlage is zoveel mogelijk inzicht gegeven in de top risico's en mutaties.

Nr.	Bruto risico's	Netto risico's
1	Geheim risico met betrekking tot het programma Openbare Ruimte & Groen	Geheim risico met betrekking tot het programma Openbare Ruimte & Groen
2	Grondexploitatie Stationsgebied	Grondexploitatie Stationsgebied
3	Transities Jeugdwet en WMO	Transities Jeugdwet en WMO
4	Afzet kantoorprogramma	Geheim risico binnen bedrijfsvoering
5	Grondexploitaties binnenstedelijk	Invoeren abonnementstarief eigen bijdrage
6	Geheim risico binnen bedrijfsvoering	Coronarisico: boeggolf aanvullende zorg
7	Geheim risico met betrekking tot het programma Utrechtse Vastgoed Organisatie	Ontwikkeling gemeentefonds
8	Invoeren abonnementstarief eigen bijdrage	Coronarisico: extra kosten en inkomstenderving parkeren
9	I-deel	Herverdeeleffecten binnen gemeentefonds
10	Coronarisico: boeggolf aanvullende zorg	Financiële tekorten bij garantstellingen restauratieprojecten

Mutaties in risico’s

Ten opzichte van de verantwoording 2020 zijn de onderstaande risico’s gemuteerd. De mutaties bestaan uit risico’s die zijn gestegen, gedaald of vervallen. Daarnaast zorgen nieuwe risico’s voor mutaties. Hiermee wordt tevens de verandering in de benodigde weerstandscapaciteit verklaard. Het gaat hier om mutaties bij benadering, omdat de bedragen afkomstig zijn uit een simulatie.

x € 1

Risico	Mutatie benodigde weerstandscapaciteit
Stijgers	
1. Ontwikkeling gemeentefonds 1.400.000	
Dalers	
2. Diverse coronarisico’s	-70.000
Nieuw	
3. Geheim	200.000
Totale mutatie in benodigde weerstandscapaciteit	**1.530.000**

Toelichting

1. De omvang van het gemeentefonds is gekoppeld aan (een deel van) de rijksuitgaven. Dit wordt de "samen de trap op en af" systematiek genoemd. Dit komt erop neer dat als het Rijk meer uitgeeft dan geraamd, de gemeenten ook meer krijgen. Als het Rijk minder uitgeeft, krijgen de gemeenten ook minder. Voor de jaren 2020 en 2021 is het accres bevroren. Dit is besloten door het Rijk en de VNG om zo de gemeenten meer stabiliteit te bieden. Vanaf 2022 en verder geldt de trap-op-trap-af systematiek weer.
2. Betreft per saldo een geringe daling van de diverse coronarisico’s op basis van de geactualiseerde prognose scenario D. In de geheime bijlage is inzichtelijk gemaakt welke risico’s gewijzigd zijn.
3. Betreft een geheim bedrijfsvoering risico.

Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen gaat over het onderhoud van gemeentelijk eigendom dat vele jaren meegaat. Met het vaststellen van de Programmabegroting autoriseert u de onderhoudsuitgaven voor 2022 Uitgangspunt voor deze paragraaf zijn de actuele meerjarennota's en -plannen op het gebied van bereikbaarheid, maatschappelijk vastgoed, gemeentelijke gebouwen, openbare ruimte en de gemeentelijke watertaken. Deze nota's vormen de basis voor het onderhoudsprogramma, bij de subparagrafen vindt u een verwijzing naar de betreffende meerjarennota's.

Onderhoudsprogramma

Onderhoudskosten kapitaalgoederen zijn uitgaven om de kwaliteit van gemeentelijk eigendom dat vele jaren meegaat op een van tevoren vastgesteld onderhoudsniveau te houden of weer te brengen. Dit met als doel het naar behoren te laten functioneren of een bepaalde representativiteit te laten behouden. We onderscheiden groot onderhoud en klein onderhoud. Groot en klein onderhoud hebben geen invloed op de gebruiksduur van een gebouw of object. De kosten ervan komen ten laste van de exploitatie.

Klein onderhoud: Bij klein onderhoud gaat het om dagelijkse reparaties en kort-cyclisch onderhoud.

Groot onderhoud: De noodzaak tot groot onderhoud ontstaat over een langere periode en is ingrijpender van aard. Groot onderhoud wordt daarom opgenomen in een onderhoudsplanning. Groot en klein onderhoud heeft geen invloed op de gebruiksduur van een gebouw of object. De kosten ervan komen ten laste van de exploitatie.

Wanneer een aanpassing leidt tot een belangrijke kwaliteitsverbetering en/of een significant langere gebruiksduur, wordt het niet gerekend tot groot onderhoud maar is het een investering die geactiveerd moet worden zodat de lasten over meerdere jaren gespreid worden. Voor de laatstgenoemde categorie verwijzen we naar de paragraaf Investeringen.

x € 1.000

Onderhoudskosten (volgens de BBV-categorieën)	**2022**	2023	2024	2025
Wegen	**31.145**	29.937	29.862	30.362
Riolering	**11.515**	11.515	11.515	11.515
Water (bij onderhoudskosten Wegen)	**0**	0	0	0
Groen	**8.218**	7.957	7.957	7.957
Gebouwen	**13.980**	13.980	14.497	14.459
Totaal onderhoudskosten	**64.858**	**63.389**	**63.831**	**64.293**

Wegen

x €1.000

Onderhoudskosten wegen	**2022**	2023	2024	2025
Wegen (inclusief Water, OV, VRI en civiele constructies)	**31.145**	29.937	29.862	30.362
Totaal	**31.145**	**29.937**	**29.862**	**30.362**

Beleidskader: Nota Beheer Openbare Ruimte (2021)

Onderhoudskosten wegen
Bovenstaande bedragen zijn de beschikbare bedragen voor het onderhouden van onze kapitaalgoederen met betrekking tot wegen, openbare verlichting, verkeersregelinstallatie en civiele constructies. De onderhoudsbegroting voor vaarwegen en open water maakt deel uit van de onderhoudsbegroting van wegen.

Het onderhoud van onze kapitaalgoederen is van belang om de veiligheid van de openbare ruimte te waarborgen. Periodiek voeren we inspecties uit. Deze inspecties leveren informatie over de staat waarin de kapitaalgoederen zich bevinden. Hieruit volgt een onderhoudsplanning. De uit te voeren werkzaamheden zijn afgestemd met de wijken en andere programma's om synergie en kostenbesparingen in de uitvoering te bereiken en om overlast voor bewoners zo veel mogelijk te beperken.
Vanaf 2022 bevatten de onderhoudskosten ook de kosten van groot onderhoud, die voorheen bij de projecten nota kapitaalgoederen onder de vervangingsinvesteringen werden verantwoord.

Riolering

x € 1.000

Onderhoudskosten riolering	**2022**	2023	2024	2025
Onderhoudskosten riolering	**11.515**	11.515	11.515	11.515
Totaal	**11.515**	**11.515**	**11.515**	**11.515**

Beleidskader: Visie Water en Riolering Utrecht (Op het moment van opstellen van de programmabegroting 2022 ligt deze visie ter inspraak.)

Onderhoudskosten riolering
De onderhoudskosten van de riolering bestaan uit kosten voor planmatig onderhoud en voor correctief onderhoud.

Planmatig onderhoud
Het inspecteren, reinigen en repareren van de hoofdriolering en de rioolgemalen. Baggeren van watergangen en het maaien van waterplanten en de planten op de oevers en het onderhoud van het oppervlaktewater.

Correctief onderhoud
Het verhelpen van storingen van rioolgemalen of verstoppingen van huisaansluitingen, straatkolken en openbare riolering. En het verhelpen van verstoppingen van duikers of het verhelpen van acute waterkwaliteitsproblemen.

Groen

x €1000

Onderhoudskosten groen	**2022**	2023	2024	2025
Bos, bomen en stedelijk openbaar groen	**7.678**	7.417	7.417	7.417
Sport buitenaccommodaties	**540**	540	540	540
Totaal	**8.218**	**7.957**	**7.957**	**7.957**

Beleidskader: Nota Beheer Openbare Ruimte (2021)

Onderhoudskosten Groen zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:
- Bos, bomen en stedelijk openbaar Groen
- Sport buitenaccommodaties

Bos, bomen en stedelijk openbaar groen
Bovenstaande bedragen zijn de beschikbare bedragen voor het onderhouden van onze kapitaalgoederen met betrekking tot het openbaar groen in de stad, de landgoederen en de speelvoorzieningen. Het onderhoud van onze kapitaalgoederen is van belang om de veiligheid van de openbare ruimte te waarborgen.

Periodiek voeren we inspecties uit. Deze inspecties leveren informatie over de staat waarin de kapitaalgoederen zich bevinden. Hieruit volgt een onderhoudsplanning. De uit te voeren werkzaamheden

zijn afgestemd met de wijken en andere programma's om synergie en kostenbesparingen in de uitvoering te bereiken en om overlast voor bewoners zo veel mogelijk te beperken.

Sport buitenaccommodaties
Onderhoud binnen het programma Sport wordt ingedeeld in Binnensportaccommodaties, Buitenaccommodaties en Zwembaden. Onder Buitenaccommodaties vallen de sportvelden, de speeltuinen en de volkstuinen. Naar verhouding gaat het hier meer om groen dan om gebouwen, daarom wordt dit onderdeel hier begroot.

Gebouwen

x €1.000

Onderhoudskosten gebouwen	**2022**	2023	2024	2025
Programma Bereikbaarheid	**886**	886	1.403	1.365
Programma Onderwijs	**525**	525	525	525
Programma Samenleven en Sport	**2.916**	2.916	2.916	2.916
Programma Utrechts Vastgoed	**9.653**	9.653	9.653	9.653
Totaal	**13.980**	**13.980**	**14.497**	**14.459**

Beleidskader: Kaderbrief Vastgoed 2017

Onderhoudskosten gebouwen:
Het onderhoud van gebouwen is gebaseerd op het in stand houden van de kapitaalgoederen in een redelijke staat, conform de norm zoals vastgelegd in kader 8 van de Kaderbrief Vastgoed 2017 (conditieniveau 3 volgens de NEN 2767, tenzij er concrete plannen zijn voor herontwikkeling/sloop of uitgifte).

In de Kaderbrief Vastgoed 2017 wordt uitgegaan van de Utrechtse OnderhoudsMethodiek (UOM) 2013. Zowel de Kaderbrief, als de UOM worden medio 2022 vernieuwd en aan de raad ter besluitvorming aangeboden. Onderdeel hiervan is dat voorgesteld zal gaan worden om op meerdere onderhoudsniveaus te gaan sturen, afhankelijk van het gebruik van de panden en de beheerstrategie.

Onderhoudskosten Gebouwen kennen we bij de volgende programma's:
- programma Bereikbaarheid
- programma Onderwijs
- programma Samenleven en Sport
- programma Utrechts Vastgoed

Programma Bereikbaarheid
Onder de gebouwen binnen het programma Bereikbaarheid vallen de parkeergarages en fietsenstallingen. Dit betreft het eigenaars- en gebruikers onderhoud van de stallingsvoorzieningen voor auto's (belanghebbende garages, openbare garages en P+R transferia) en fietsen (openbare stallingen, buurtstallingen en fietstrommels).

Programma Onderwijs
Binnen het Programma Onderwijs behoort het onderhoud aan schoolgebouwen die in eigendom zijn van schoolbesturen niet tot de gemeentelijke taken. Voor het onderhoud aan schoolgebouwen waar de gemeente zelf eigenaar van is wordt voor de lange termijn jaarlijks een budget van 0,323 miljoen euro geraamd. Daarnaast is er een onderhoudsbudget van 0,202 miljoen euro voor verhuurde voormalige schoolgebouwen.

Programma Samenleven en Sport
Voor het programma Samenleven en Sport wordt hier het onderhoud van de zwembaden, de gymzalen, sportzalen en sporthallen en de opstallen op de sportparken opgenomen, zowel het gebruikersonderhoud als het eigenaarsonderhoud.

Programma Utrechts Vastgoed
Onder programma Utrechts Vastgoed vallen alle overige panden, waaronder de multifunctionele accommodaties en historisch erfgoedobjecten. Bovenstaande onderhoudskosten zijn een gemiddelde, gebaseerd op een tien jaren onderhoudsplanning. Schommelingen in de uitgaven tussen jaren worden opgevangen binnen de 'Egalisatievoorziening VGB onderhoud (533002013)'.

Investeringen

Inleiding
Met de vaststelling van deze Programmabegroting autoriseert u de investeringen in de vervanging en uitbreiding van gemeentelijk eigendom voor het begrotingsjaar. Wij gaan in deze paragraaf ook in op onze voornemens voor de komende jaren, maar met het vaststellen van deze Programmabegroting autoriseert u alleen de investeringsbedragen voor projecten die starten in het begrotingsjaar 2022.

Uitgangspunt voor deze paragraaf zijn de actuele meerjarennota's en -plannen op het gebied van bereikbaarheid, maatschappelijk vastgoed, gemeentelijke gebouwen, openbare ruimte en de gemeentelijke watertaken. Deze nota's vormen de basis voor het investeringsprogramma, u vindt een verwijzing naar deze nota's bij de verschillende subparagrafen per programma.

Een nadere specificatie per investering is opgenomen in de geheime investeringsstaten (*) bij deze programmabegroting.

Onder investeringen verstaan wij het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meer jaren uitstrekt. In deze paragraaf gaan we in op de investeringen die in ontwikkeling zijn en reeds in de meerjarenprogramma's zijn besproken (categorie A). Daarnaast noemen we de geplande investeringen die nog nadere uitwerking en besluitvorming vragen (categorie B).

Ten behoeve van de autorisatie van de uitgaven wordt het gehele investeringskrediet ineens opgenomen in het startjaar van een investeringsproject. U autoriseert dus bijvoorbeeld in één keer het bedrag voor een investering die in drie jaar wordt uitgevoerd. Het ritme van de uitgaven maakt deel uit van de liquiditeitsplanning en de verwachte schuldontwikkeling zoals toegelicht in de paragraaf Financiering.

De investeringen zijn onderverdeeld in twee categorieën:
- Vervangingsinvesteringen
- Uitbreidingsinvesteringen

De uitbreidingsinvesteringen worden verder onderverdeeld in projecten categorie A en categorie B.

Vervangingsinvesteringen

Economische veroudering en slijtage aan bestaande objecten moeten tijdig worden aangepakt. Vervangingsinvesteringen houden de bestaande kwaliteit en functionaliteit van de kapitaalgoederen op peil. Hierbij valt te denken aan renovatie en restauratie, herbouw en levensduurverlengend groot onderhoud. Met de vaststelling van deze programmabegroting autoriseert u per programma het totaal van de middelen voor vervangingsinvesteringen waarvan de aanvang geprogrammeerd is in 2022. De middelen in de kolom 'Autorisaties t/m 2021' zijn al geautoriseerd.

x € 1.000

Vervangingsinvesteringen Alle programma's	Autorisaties t/m 2021	**2022**	2023	2024	2025
Bereikbaarheid (parkeervoorzieningen)	0	**0**	0	0	0
Openbare Ruimte en Groen	84.493	**64.907**	22.652	23.542	24.942
Onderwijs	166.674	**60.198**	0	2.949	0
Samenleven en Sport	24.592	**5.146**	18.624	9.812	391
Utrechts Vastgoed	151.512	**934**	6.885	7.741	17.333
Totaal Vervangingsinvesteringen	**427.271**	**131.185**	**48.161**	**44.044**	**42.666**

Uitbreidingsinvesteringen

Er is sprake van een uitbreidingsinvestering indien als gevolg van de investering het volume of de kwaliteit van het gemeentelijk eigendom toeneemt. Uitbreidingsinvesteringen worden gedaan ten behoeve van de ontwikkeling van nieuwe activiteiten of expansie van de huidige activiteiten.

Wij maken onderscheid tussen twee categorieën uitbreidingsinvesteringen:

Uitbreidingsinvesteringen categorie A
Categorie A betreft investeringen waarover al eerder besluitvorming heeft plaatsgevonden of waarvoor geen verdere besluitvorming vereist is aangezien het project past binnen een al eerder vastgestelde meerjarenplanning. Met de vaststelling van deze programmabegroting autoriseert u per project de middelen voor de in 2022 te starten uitbreidingsprojecten van categorie A, waarna wij deze middelen voor het betreffende project gaan inzetten.

Uitbreidingsinvesteringen categorie B
Categorie B betreft investeringen waarover wij uw gemeenteraad nog verder willen informeren via een raadsvoordracht alvorens wij met het project van start gaan. De benodigde middelen worden nog niet geautoriseerd bij de programmabegroting. Wij wachten met de inzet van deze middelen tot uw gemeenteraad heeft ingestemd met de betreffende raadsvoordracht.

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen categorie **A** Alle programma's	Autorisaties tm 2021	**2022**	2023	2024	2025
Bereikbaarheid	539.621	**6.120**	0	0	0
Openbare Ruimte en Groen	0	**1.982**	1.126	1.126	1.126
Onderwijs	280.774	**21.148**	40.674	17.902	936
Cultuur	3.775	**0**	0	0	0
Samenleven en Sport	15.594	**16.226**	10.750	2.335	0
Utrechts Vastgoed	84.622	**8.674**	5.554	2.190	0
Totaal Uitbreidingsinvesteringen	**924.386**	**54.150**	**58.104**	**23.553**	**2.062**

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen categorie **B** Alle programma's	Autorisaties tm 2021	**2022**	2023	2024	2025
Bereikbaarheid	177.500	**0**	0	0	0
Samenleven en Sport	1.123	**0**	0	0	0
Utrechts Vastgoed	0	**7.365**	48.599	5.137	5.137
Totaal Uitbreidingsinvesteringen	**178.623**	**7.365**	**48.599**	**5.137**	**5.137**

Bereikbaarheid

Vervangingsinvesteringen
Niet van toepassing voor Bereikbaarheid.

Uitbreidingsinvesteringen categorie A

x €1.000

Projecten categorie A Bereikbaarheid	Autorisaties t/m 2021	**2022**	2023	2024	2025
Projecten Fiets en voetganger	93.530	**840**	0	0	0
Projecten Openbaar vervoer	292.981	**250**	0	0	0
Projecten Auto	93.597	**0**	0	0	0
Projecten goederenvervoer	224	**0**	0	0	0
Projecten parkeren	5.271	**0**	0	0	0
Projecten mobiliteitsmanagement en verkeersmanagement	10.812	**3.030**	0	0	0
Projecten verkeersveiligheid	32.193	**2.000**	0	0	0
Projecten en Maatregelen Aanpak Luchtkwaliteit	11.013	**0**	0	0	0
Totaal programma Bereikbaarheid categorie A	**539.621**	**6.120**	**0**	**0**	**0**

Toelichting
Met de Voorjaarsnota 2021 is ook het Meerjarenperspectief ruimte (MPR 2021) vastgesteld. Hierin wordt de financiële stand van zaken rondom het programma toegelicht en de meerjarenbegroting opgesteld. De bijbehorende kredieten voor projecten waarvan de voorbereiding in 2021 of eerder is gestart zijn tegelijkertijd bij de 1e Bestuursrapportage 2021 vrij gevraagd. Deze kredieten zijn in bovenstaande tabel met uitbreidingsinvesteringen in de kolom met autorisaties t/m 2021opgenomen. Voor de projecten die nog niet in 2021 van start zijn gegaan geldt dat de budgetten worden vrij gevraagd in de programmabegroting van het jaar waarin het project start. Op basis van de planning van het MPB 2021 vragen we voor 2022 kredieten vrij voor onderstaande projecten (zie ook de bijlage "Leeswijzer programmering en autorisatie investeringen Meerjarenperspectief Ruimte" bij het MPR 2021). Een uitgebreidere inhoudelijke toelichting op deze projecten is terug te vinden in het MPR 2021.

Projecten Fiets en voetganger
Vanuit de middelen voor de schaalsprong fiets vragen we een budget van 0,7 miljoen euro vrij voor herstel van het fietspad langs de Waterlinieweg ter hoogte van de Opaalweg (0,3 miljoen euro, betreft de uitvoering van een Motie) en de pilot speedpedelec (0,4 miljoen euro).
Voor de fietsstraat Alexandr Numankade tussen de FC Donder en Jan van Galenstraat vragen we 0,140 miljoen euro vrij. Het betreft de uitvoering van een deel van de fietsroute om de Noord in het kader van No- regret.

Projecten Openbaar vervoer
Voor het toegankelijk maken van bushaltes vragen wij het bedrag van 0,250 miljoen euro uit het MPB 2021 vrij.

Projecten Mobiliteitsmanagement
Voor de jaren 2022 tot en met 2024 vragen we het budget ten behoeve van de resterende gemeentelijke inzet van 2,730 miljoen euro voor de korte termijn aanpak vrij. Daarnaast vragen we het bedrag van 0,3 miljoen euro voor deelmobiliteit vrij.

Projecten verkeersveiligheid
Voor de inrichting van de Adelaarstraat (de 2e fase van As Votulast) vragen we een budget van 2 miljoen euro vrij.

Investeringsprojecten categorie B

x € 1.000

Projecten categorie B Bereikbaarheid	Autorisaties t/m 2021	**2022**	2023	2024	2025
Integrale aanpak NRU	172.000	**0**	0	0	0
Uitvoeren visie Amsterdamse straatweg	5.500	**0**	0	0	0
Totaal programma bereikbaarheid categorie B	**177.500**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting
Onder de uitbreidingsinvesteringen categorie B zijn de bedragen voor projecten opgenomen, die door middel van een apart raadsvoorstel vrij zullen worden gevraagd.

In totaal is een budget van 230,1 miljoen euro beschikbaar voor de Noordelijke Randweg Utrecht. Van dit beschikbare budget is tot en met de programmabegroting 2022 een bedrag van 45,1 miljoen euro geautoriseerd onder categorie A. Het resterende bedrag van 172 miljoen euro is in de investeringsstaat opgenomen onder categorie B.

In het coalitieakkoord 'Ruimte voor iedereen (2018) is structureel bedrag gereserveerd van 1,1 miljoen euro voor kapitaallasten die voortvloeien uit het uitvoeren van de visie Kanaalstraat en Amsterdamse Straatweg. Het bijbehorende krediet van 11,5 miljoen euro is bij de programmabegroting 2019 opgenomen onder categorie B. Dit bedrag is in het Meerjaren Perspectief Ruimte 2020 verhoogd met een bedrag van 1,5 miljoen euro voor de herinrichting van de Kanaalstraat Damstraat. Het investeringskrediet van 7,5 miljoen euro voor de herinrichting van de Kanaalstraat Damstraat is door middel van een apart raadsvoorstel vrij gegeven. Er resteert nog een bedrag van 5,5 miljoen euro voor het uitvoeren van de visie van de Amsterdamse Straatweg.

Openbare ruimte en groen

Het investeringsprogramma 'Openbare ruimte en groen' is onderverdeeld in twee deelprogramma's:
- Openbare ruimte en groen (exclusief afval- en hemelwater)
- Openbare ruimte en groen (onderdeel afval- en hemelwater)

Openbare ruimte en groen (exclusief afval- en hemelwater)

Beleidskader: Nota Beheer Openbare Ruimte (2021)

Aan de hand van de Nota Beheer Openbare Ruimte (Nota BOR) voeren we ontwikkelend beheer in. Dat wil zeggen dat we inspelen op de gemeentelijke ambities, grote opgaven en de veranderde behoeften van inwoners wanneer groot onderhoud of vervanging plaatsvindt. Op basis van de Nota Beheer openbare ruimte stellen we een jaarlijks te actualiseren meerjarenplanning (MJP) op. Daarmee hebben we een beter overzicht van de vervangingsopgaven en kunnen we deze beter afstemmen met andere programma’s van de gemeente, provincie, het waterschap (HDSR) en nutsbedrijven. Hiermee beperken we ook overlast voor inwoners en bedrijven en besteden we onze middelen optimaal.

Soort investeringen: het betreft vervangingsinvesteringen met maatschappelijk nut (exclusief begraafplaatsen).

Vervangingsinvesteringen

x €1.000

Vervangingsinvesteringen	Autorisaties t/m 2021	**2022**	2023	2024	2025
Afvalinzameling ondergrondse containers	n.v.t.	**2.506**	3.642	3.642	3.642
Projecten uit Nota Kapitaalgoederen:	19.093	**0**	0	0	0
• Vervanging verhardingen	0	**14.665**	0	0	0
• Vervanging civiele constructies	0	**11.750**	0	0	0
• Vervanging groen	0	**2.130**	0	0	0
• Vervanging openbare verlichting	0	**7.460**	0	0	0
• Vervanging Verkeersregelinstallaties	0	**960**	0	0	0
• Vervanging speelobjecten	0	**6.686**	0	0	0
• Vervanging beeldende kunst	0	**250**	0	0	0
Programma Wervengebied	45.000	**0**	0	0	0
Totaal vervangingsinvesteringen	**64.093**	**46.407**	**3.642**	**3.642**	**3.642**

Afvalinzameling ondergrondse containers
Ieder jaar worden ondergrondse containers vervangen waarvan de technische levensduur verstreken is.

Projecten uit Nota Kapitaalgoederen
Voorheen werden zowel vervangingsinvesteringen als groot onderhoud direct ten laste van het exploitatiebudget gebracht onder de naam Projecten uit Nota Kapitaalgoederen. In de Nota Beheer Openbare Ruimte, vastgesteld op 18 februari 2021, is een nieuwe financiële strategie opgenomen om investeringen vanaf 100.000 euro te activeren en uitgaven groot onderhoud te dekken via een voorziening. Een toelichting op het groot onderhoud is te vinden in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen. In bovenstaande tabel zijn per objectsoort de totale investeringskosten opgenomen voor projecten die in 2022 starten. Voor de investeringsprojecten die in 2023 starten vragen wij autorisatie bij de programmabegroting 2023.

Wal- en kluismuren/Programma Wervengebied
In 2020 is het Plan van aanpak Wervengebied vastgesteld. Op basis van dit plan van aanpak is de scope van het project wal- en kluismuren verbreed naar het Programma Wervengebied. Daarnaast is incidenteel geld toegekend, in 2021, om de programmakosten te dekken. In het voorjaar van 2021 is conform afspraak een programmaplan Wervengebied opgesteld waar de scope en financiën tot en met 2023 is betrokken. In dit programmaplan is toegelicht wat we in de periode 2021 -2023, van 48 miljoen euro, voornemens zijn te gaan uitvoeren en welke budgetten hiervoor beschikbaar en nog benodigd zijn. Tot en met 2021 is 45 miljoen euro geautoriseerd voor vervangingsinvesteringen en is 3 miljoen euro incidenteel geld toegekend. Het programmaplan is op 15 juli 2021 vastgesteld.

Uitbreidingsinvesteringen categorie A

x €1.000

Uitbreidingsinvesteringen	Autorisaties t/m 2021	**2022**	2023	2024	2025
Afvalinzameling ondergrondse containers	n.v.t.	**1.982**	1.126	1.126	1.126
Totaal uitbreidingsinvesteringen	**0**	**1.982**	**1.126**	**1.126**	**1.126**

Afvalinzameling ondergrondse containers
Onder uitbreidingsinvesteringen valt de implementatie van Het Nieuwe Inzamelen en autonome groei van de stad Utrecht.

Openbare ruimte en groen (onderdeel afval- en hemelwater)

Beleidskader: Visie Water en Riolering Utrecht (Op het moment van opstellen van de Programmabegroting 2022 ligt deze visie ter inspraak bij de gemeenteraad.)

Doelstelling: Het afval - en hemelwater wordt veilig en milieuvriendelijk afgevoerd en de waterkwaliteit is goed.

Algemene Informatie

Zorgplicht: De gemeente heeft vanuit de wet een aantal specifieke zorgplichten en daarmee taken op het gebied van water en riolering. Bij de invulling van deze zorgplichten is ons hoofddoel om het water- en rioleringssysteem in Utrecht gezond, robuust en toekomstbestendig voor iedereen te houden. Hiermee leveren we een belangrijke bijdrage aan een gezonde, stedelijke leefomgeving, waarin het goed wonen, werken en recreëren is. De manier waarop we dit doen is uitgewerkt in het Plan Gemeentelijke Watertaken. Een nieuwe versie van dit plan, de visie water en riolering, wordt naar verwachting in het 4e kwartaal van 2021 door de raad vastgesteld.

Klimaatadaptatie Visie: De gemeentelijke Klimaatadaptatie Visie vormt een belangrijk uitgangspunt voor het nieuwe plan. Deze zal tegelijk met de visie water en riolering ter besluitvorming worden voorgelegd.

Soort investeringen: Investeringen met een economisch nut.

Vervangingsinvesteringen

x €1.000

Vervangingsinvesteringen rioleringen	Autorisaties t/m 2021	**2022**	2023	2024	2025
Vervanging rioleringen	20.400	**18.500**	19.010	19.900	21.300
Totaal vervangingsinvesteringen	**20.400**	**18.500**	**19.010**	**19.900**	**21.300**

Toelichting
We willen minimaal 6,2 kilometer riolering vervangen. Uitgangspunt daarbij is dat we bij de vervanging direct klimaatbestendige en circulaire maatregelen nemen.
Conform het uitgangspunt van ontwikkelend beheer willen we met de rioolvervanging een bijdrage leveren aan andere maatschappelijke opgaven, zoals het klimaatbestendiger en verkeerveiliger maken van de openbare ruimte alsmede het vergroenen van de openbare ruimte. Hiermee vormt de rioolvervanging een belangrijke impuls voor de gewenste vernieuwing van de openbare ruimte in de naoorlogse wijken.
De nieuwe integrale aanpak van de rioolvervangingsprojecten vraagt veel voorbereiding en planvorming, waardoor de realisatie in 2022 nog relatief beperkt is. Daarom bedraagt het programma riolering voor 2022 6,2 kilometer, dit is 1,4 kilometer minder dan in 2021. Dit zorgt er mede voor dat we de rioolheffing in 2022 op het niveau van 2021 kunnen houden.

Uitbreidingsinvesteringen categorie A
Nieuwe riolering en watergangen worden in de gemeente Utrecht bekostigd uit de grondexploitatie. De begroting hiervoor is daarom niet opgenomen in deze paragraaf Investeringen.

Onderwijs

Beleidskaders: Meerjarenperspectief onderwijshuisvesting (MPOHV) 2016-2025

Doelstelling: Voorzien in adequate huisvesting voor het primair-, voortgezet- en speciaal onderwijs door middel van onderhoud, renovatie, vervangende nieuwbouw of uitbreiding.

Soort investeringen: Investeringen met een economisch nut

Uitgangspunten:
- De aantallen investeringen zijn gebaseerd op alle investeringen binnen Onderwijshuisvesting die in de periode 2016 t/m 2025 gestart zijn of nog starten, met uitzondering van al afgesloten investeringen.
- In het jaar dat een investering start, wordt in één keer autorisatie aangevraagd voor het volledige investeringskrediet. Hiermee wordt gewaarborgd dat het volledige investeringskrediet

door de Raad wordt geautoriseerd, er geen hinder wordt ondervonden in de uitvoering én een volledige beschikking kan worden afgegeven.
- In onderstaande tabel worden de bedragen die bij 2023, 2024 en 2025 zijn opgenomen op een later moment geautoriseerd. Het is niet meer dan een doorkijk naar investeringen die naar verwachting in die jaren zullen starten.

Onderstaande geautoriseerde en nog te autoriseren investeringen lichten wij nader toe in de investeringsstaat van het programma Onderwijs (geheime bijlage bij de programmabegroting 2022).

Vervangingsinvesteringen

x €1.000

Projecten onderwijs	Autorisaties t/m 2021	**2022**	2023	2024	2025
Primair Onderwijs: 34 projecten	117.673	**59.198**	0	2.949	0
Voortgezet Onderwijs: 6 projecten	49.001	**1.000**	0	0	0
Totaal vervangingsinvesteringen Onderwijs	**166.674**	**60.198**	**0**	**2.949**	**0**

In de kolom 'autorisaties t/m 2021' zijn de autorisaties opgenomen tot en met de 2e bestuursrapportage 2021.

In de kolom '2022' zijn de investeringen opgenomen waarvoor bij de programmabegroting 2022 autorisatie wordt aangevraagd. Deze kolom bevat investeringen die conform het MPOHV starten in 2022 en nieuwe mutaties op de investeringen van 2021 en eerder. De investeringen die in 2022 starten (allen Primair Onderwijs) hebben een totaal autorisatiebedrag van 47,114 miljoen euro. De nieuwe mutaties op de investeringen van 2021 en eerder hebben een totaal autorisatiebedrag van 13,084 miljoen euro (12,085 miljoen euro Primair Onderwijs en 1,000 miljoen euro Voortgezet Onderwijs).

In de kolom '2024' zijn de investeringen opgenomen die conform het MPOHV starten in 2024. In totaal een investeringsbedrag van 2,949 miljoen euro.

Er zijn (nog) geen vervangingsinvesteringen die in 2023 en 2025 starten.

Uitbreidingsinvesteringen categorie A

x €1.000

Projecten Onderwijs	Autorisaties t/m 2021	**2022**	2023	2024	2025
Primair Onderwijs: 32 projecten	86.245	**21.693**	17.684	17.902	936
Voortgezet Onderwijs: 12 projecten	194.529	**-545**	0	0	0
ENG - Gasloos	0	**0**	13.857	0	0
Stedenbouwkundige eisen	0	**0**	9.133	0	0
Totaal categorie A investeringen Onderwijs	**280.774**	**21.148**	**40.674**	**17.902**	**936**

In de kolom 'autorisaties t/m 2021' zijn de autorisaties opgenomen tot en met de 2e bestuursrapportage 2021.

In de kolom '2022' zijn de investeringen opgenomen waarvoor bij de programmabegroting 2022 autorisatie wordt aangevraagd. Deze kolom bevat investeringen die conform het MPOHV starten in 2022 en nieuwe mutaties op de investeringen van 2021 en eerder. De investeringen die in 2022 starten (allen Primair Onderwijs) hebben een totaal autorisatiebedrag van 20,278 miljoen euro. De nieuwe mutaties op de investeringen van 2021 en eerder hebben een totaal autorisatiebedrag van 0,870 miljoen euro (1,416 miljoen euro Primair Onderwijs en -0,545 miljoen euro Voortgezet Onderwijs).

In de kolom '2023' zijn de investeringen opgenomen die conform het MPOHV starten in 2023. In totaal een investeringsbedrag van 17,684 miljoen euro.

Voor ENG - gasloos is voor 2023, 2024 en 2025 een budget gereserveerd van respectievelijk 4,790 miljoen euro, 4,534 miljoen euro, 4,534 miljoen euro (totaal 13,857 miljoen euro). Voor stedenbouwkundige eisen is voor 2023, 2024 en 2025 een budget gereserveerd van respectievelijk 2,577 miljoen euro, 3,278 miljoen euro, 3,278 miljoen euro (totaal 9,133 miljoen euro).

In de kolom '2024' zijn de investeringen opgenomen die conform het MPOHV starten in 2024. In totaal een investeringsbedrag van 17,902 miljoen euro.

In de kolom '2025' zijn de investeringen opgenomen die conform het MPOHV starten in 2025. In totaal een investeringsbedrag van 0,936 miljoen euro.

Cultuur

Vervangingsinvesteringen
Niet van toepassing voor Cultuur.

Uitbreidingsinvesteringen categorie A

x €1.000

Projecten categorie A Cultuur	Autorisaties t/m 2021	2022	2023	2024	2025
De Machinerie	3.775	0	0	0	0
Totaal Cultuur categorie A	**3.775**	**0**	**0**	**0**	**0**

De Machinerie
Dit betreft een investeringsbijdrage aan stichting De Machinerie ten behoeve van de inrichting van het pand als plek voor presentatie, verbinding, ontplooiing en innovatie van film en beeldcultuur waartoe de gemeenteraad op 9 juli 2019 heeft besloten (voorstel 11.765) en hierbij een krediet beschikbaar heeft gesteld van 3,55 miljoen euro. De coronamaatregelen hebben voor vertraging gezorgd in de bouw van de Machinerie. Om deze reden is in de 2e bestuursrapportage 2021 voorgesteld om de indexering op de gemeentelijke bijdrage door te zetten en hiermee het krediet met 0,225 miljoen euro op te hogen naar 3,775 miljoen euro.

Uitbreidingsinvesteringen categorie B
Niet van toepassing voor Cultuur.

Samenleven en Sport

Beleidskaders: Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2021, Nota Kapitaalgoederen Vastgoed 2020-2023, Sportnota 2017 - 2020 en Rapportage capaciteitsbehoefte sport 2018 - 2030.

Doelstelling
Utrechters krijgen gelijke kansen, zijn betrokken bij elkaar en ondernemen activiteiten

Algemeen Samenleven en Sport
Het vaststellen van de noodzaak van investeren in onderhoud, vervangen en uitbreiden van sport- en welzijnsaccommodaties

Soort investeringen: Investeringen met economisch nut.

Programmaonderdeel Sport
Bij het programmaonderdeel Sport dragen wij bij aan een gezonde leefstijl en een goede gezondheid. Dit is een belangrijke basis om mee te kunnen doen op school en in de samenleving.

Programmaonderdeel Samenleven
Bij het programmaonderdeel Samenleven werken we aan goede en toegankelijke accommodaties waar bewoners met en voor elkaar activiteiten kunnen ondernemen. We dragen bij aan het versterken van de sociale basis, door het aanbieden van ontmoetingsplekken voor iedereen en ruimte voor talentontwikkeling. Daarvoor is een goede en toegankelijke basisinfrastructuur van buurtcentra, jongerenhuiskamer en beheerde speeltuinen een voorwaarde waarin iedereen activiteiten kan ontplooien.

Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2021 (MPUV 2021)
Het MPUV 2021 is gelijktijdig met de eerste bestuursrapportage 2021 vastgesteld. In de eerste bestuursrapportage 2021 zijn wijzigingen in de lopende projecten goedgekeurd. Deze wijzigingen zijn in de onderstaande tabellen verwerkt in de kolom 'Autorisatie t/m 2021'. Projecten die bij de Jaarstukken 2020 zijn afgesloten, staan niet meer op de investeringsstaat vermeld. Voor de specificatie verwijzen wij naar de geheime bijlage bij het MPUV 2021.

Voor overige Sport projecten verwijzen wij naar de geheime bijlage behorende bij het MPUV 2021.
De welzijnsprojecten betreffen gebruikersinvesteringen en zijn niet in het MPUV opgenomen.

Programmabegroting 2022
Voor een overzicht van de lopende projecten (autorisaties t/m 2021) en de projecten met een start in 2022 en de bijbehorende investeringsbedragen verwijzen wij naar de geheime investeringsstaten behorende bij de programmabegroting 2022. Voor een toelichting op deze projecten verwijzen wij naar de toelichting op het programma Samenleven en Sport.

Bij deze programmabegroting vragen wij autorisatie voor de investeringsprojecten die in 2022 starten. Het gevraagde investeringskrediet bedraagt 5,146 miljoen euro voor vervangingsinvesteringen en 16,226 miljoen euro voor uitbreidingsinvesteringen.

In het MPUV 2022 willen wij, naast wijzigingen op lopende investeringen, ook de voorgestelde investeringen voor het volgende jaar afzonderlijk opnemen en toelichten. Dit wordt dan ook het moment om hier inhoudelijk over te besluiten. De autorisatie van de bedragen per jaar blijft uiteraard plaatsvinden met het vaststellen van de volgende programmabegroting.

Vervangingsinvesteringen

x €1.000

Vervangingsinvesteringen Samenleven en Sport	Autorisaties t/m 2021	**2022**	2023	2024	2025
Binnensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	5.963	**968**	13.939	6.385	0
Buitensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	4.552	**2.353**	2.040	0	0
Buitensportaccommodaties - Velden & sportconstructies	10.297	**1.775**	1.895	1.975	391
Volkstuinen	0	**50**	0	0	0
Zwembaden	2.148	**0**	750	1.452	0
Projecten Welzijn	1.632	**0**	0	0	0
Totaal vervangingsinvesteringen	**24.592**	**5.146**	**18.624**	**9.812**	**391**

Toelichting
Voor welzijn betreft het investeringen in de renovatie van Buurthuis De Boog en verplaatsing van de jongerenhuiskamer aan de Gambiadreef, bouwkundige aanpassingen in diverse welzijnspanden en verbouwing van een drietal multifunctionele accommodaties voor de welzijnsfunctie.

Uitbreidingsinvesteringen categorie A

x €1.000

Projecten categorie A Samenleven en Sport	Autorisaties t/m 2021	**2022**	2023	2024	2025
Binnensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	3.961	**15.300**	8.150	0	0
Buitensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	4.123	**0**	997	1.409	0
Buitensportaccommodaties - Velden & Sportconstructies	7.510	**926**	1.603	926	0
Projecten Welzijn	0	**0**	0	0	0
Totaal projectencategorie A Sport	**15.594**	**16.226**	**10.750**	**2.335**	**0**

Uitbreidingsinvesteringen categorie B

x €1.000

Projecten categorie B Samenleven en Sport	Autorisaties t/m 2021	**2022**	2023	2024	2025
Projecten categorie B Sport	0	**0**	0	0	0
Projecten categorie B Welzijn	1.123	**0**	0	0	0
Totaal projectencategorie A Sport	**1.123**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting
Voor de uitbreidingsinvesteringen in categorie B doen wij een nadere voorstellen alvorens de realisatie aanvangt. Het betreft hier een tweetal welzijns- en jongerenvoorzieningen.

Utrechts Vastgoed

Beleidskaders: Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2021 en Nota Kapitaalgoederen Vastgoed 2020-2023.

Doelstelling: Utrecht heeft voldoende, kwalitatief goed en optimaal gespreid gemeentelijk vastgoed dat activiteiten mogelijk maakt die bijdragen aan de maatschappelijke doelstellingen van de gemeente.

Soort investeringen: Investeringen met economisch nut.

Bij deze programmabegroting vragen wij autorisatie voor de investeringsprojecten die in 2022 starten. Het gevraagde investeringskrediet bedraagt 0,934 miljoen euro voor vervangingsinvesteringen en 3,500 miljoen euro voor uitbreidingsinvesteringen.
Deze investeringen lichten wij nader toe op de investeringsstaat programma Utrechts Vastgoed (geheime bijlage bij de programmabegroting 2022).

In de Nota Kapitaalgoederen Vastgoed 2020-2023 staan de benodigde investeringen in het maatschappelijk vastgoed. Jaarlijks geven wij een update van deze projecten in het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed (MPUV) en wordt een overzicht gegeven van de benodigde investeringen in de komende vier jaar.

Het MPUV 2021 is gelijktijdig met de eerste bestuursrapportage 2021 vastgesteld. In de eerste bestuursrapportage 2021 zijn wijzigingen in de lopende projecten goedgekeurd. Deze wijzigingen zijn in de onderstaande tabellen verwerkt in de kolom 'Autorisatie t/m 2021'. Projecten die bij Jaarstukken 2020 zijn afgesloten, staan niet meer op de investeringsstaat vermeld. Voor de specificatie verwijzen wij naar de geheime bijlage bij het MPUV 2021.

In het MPUV 2022 willen wij, naast wijzigingen op lopende investeringen, ook de voorgestelde investeringen voor het volgende jaar afzonderlijk opnemen en toelichten. Dit wordt dan ook het moment

om hier inhoudelijk over te besluiten. De autorisatie van de bedragen per jaar blijft uiteraard plaatsvinden met het vaststellen van de volgende programmabegroting.

Vervangingsinvesteringen

x €1.000

Vervangingsinvesteringen Utrechts Vastgoed	Autorisaties t/m 2021	**2022**	2023	2024	2025
Cultuur	20.565	**934**	0	-	-
Erfgoed	51.452	**-**	-	-	-
Gemeentelijke Huisvesting	2.276	**-**	-	-	-
MFA's	52.530	**-**	6.145	7.741	17.333
Welzijn	13.658	**-**	-	-	-
Zorg	4.420	**-**	-	-	-
Overig/Overig beleid	6.611	**-**	740	-	-
Totaal vervangingsinvesteringen Utrechts Vastgoed	**151.512**	**934**	**6.885**	**7.741**	**17.333**

Uitbreidingsinvesteringen categorie A

x €1.000

Projecten categorie A Utrechts Vastgoed	Autorisaties t/m 2021	**2022**	2023	2024	2025
Cultuur	*79.975	****5.174**	-	-	-
Gemeentelijke Huisvesting	1.749	**-**	-	-	-
MFA's	-	**-**	-	-	-
Welzijn	2.065	**3.500**	5.554	590	-
Zorg	590	**-**	-	1.600	-
Overig/Overig beleid	243	**-**	-	-	-
Totaal projectencategorie A Utrechts Vastgoed	**84.622**	****8.674**	**5.554**	**2.190**	**-**

Uitbreidingsinvesteringen categorie B

Voor onderstaande projecten vragen wij nog geen autorisatie aan. Categorie B betreft investeringen waarover wij uw gemeenteraad nog verder willen informeren via een raadsvoordracht alvorens wij met het project van start gaan.

x €1.000

Projecten categorie B Utrechts Vastgoed	Autorisaties t/m 2021	2022	2023	2024	2025
Cultuur	-	**7.365	*41.636	5.137	5.137
Welzijn	-	-	6.963	-	-
Totaal projectencategorie B Utrechts Vastgoed	**-**	**7.365	***48.599**	**5.137**	**5.137**

* = In 2021 is het raadsvoorstel 'Ontwikkelplan en investeringsbeslissing Berlijnplein' aangenomen en zijn de uitgaven geautoriseerd. In het MPUV 2021 was deze investering nog opgenomen onder de portefeuille Cultuur 'Uitbreidingsinvesteringen categorie B' (startjaar 2023). Hierdoor wijkt het bovengenoemde bedragen af van de genoemde bedragen in het MPUV.

** = In het MPUV 2021 was een bedrag opgenomen onder de portefeuille Cultuur 'Uitbreidingsinvesteringen categorie B' (startjaar 2022) voor de investering 'Wijkcultuurhuis Merwedekanaalzone'. Bij deze programmabegroting is de investering opgenomen onder 'Uitbreidingsinvesteringen categorie A' (startjaar 2022). Hierdoor wijken de bovengenoemde bedragen af van de genoemde bedragen in het MPUV.

Financiering

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de gemeente. Dit zijn onder andere het risicobeheer (vooral rente- en kredietrisico's), de financierings- en schuldpositie en het kasbeheer.

Algemeen

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie dient plaats te vinden binnen de kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de daarbij behorende ministeriële regelingen. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De transparantie komt daarbij bijvoorbeeld tot uitdrukking in voorschriften voor een verplichte financieringsparagraaf in de begroting en in de jaarrekening.
De risicobeheersing binnen de Wet fido richt zich op renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's en valutarisico's. Binnen het risicobeheer van gemeente Utrecht zijn de twee eerstgenoemde risico's het meest relevant.

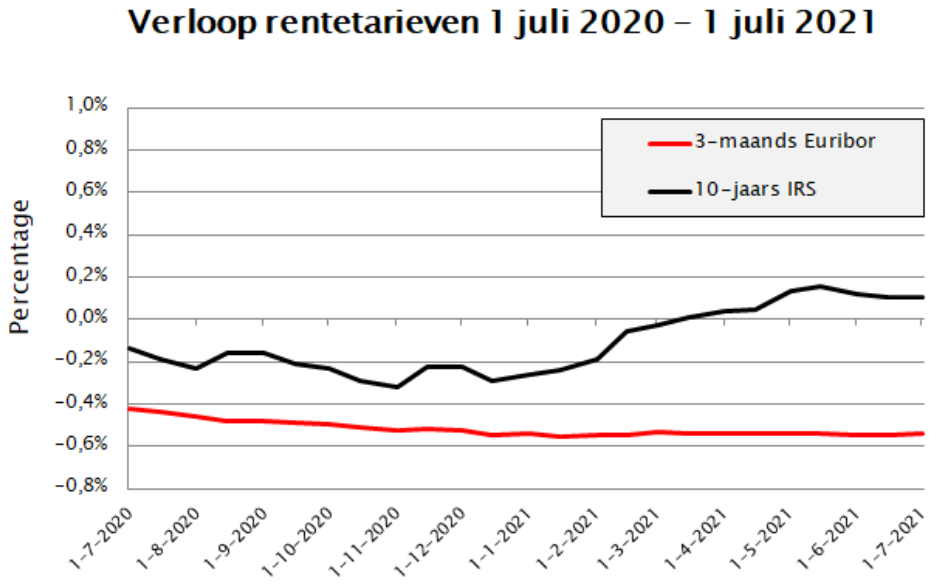
> Definitie van het begrip treasury:
> Het besturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Treasury zorgt voor de beschikbaarheid van geldmiddelen. De focus van de treasuryfunctie is met name gericht op feitelijke in- en uitgaande kasstromen, waaronder financieringskasstromen. Vooral die laatste staan centraal in deze paragraaf.

De doelstelling van de treasuryfunctie van de gemeente Utrecht is dat deze uitsluitend de lokale publieke taak dient en dat een prudent beleid gevoerd wordt binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet fido en in het eigen gemeentelijke Financieringsstatuut.

Ontwikkelingen

Rente- en marktontwikkelingen.
De ontwikkeling van de rente gedurende het afgelopen jaar kan als volgt grafisch worden weergegeven:

Grafiek 1 Verloop rentetarieven juli 2020 tot juli 2021

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de 3-maands rente gedurende het afgelopen jaar redelijk stabiel is geweest rond een niveau van -0,5% (negatieve rente). Als gevolg daarvan krijgt de gemeente geld toe indien zij kortlopend geld leent (dag- en kasgeldleningen). Zie verder in deze paragraaf onder het kopje Saldobeheer.
De lange 10-jaars rente (exclusief opslagen; zie hieronder) is gedurende het afgelopen jaar licht opgelopen van circa -0,15% per begin juli 2020 naar +0,1% per begin juli 2021.
Zoals duidelijk zichtbaar is in grafiek 1 is met deze ontwikkeling het verschil tussen de korte en de lange rente het afgelopen jaar groter geworden. Het omslagpunt tussen negatieve en positieve rente (exclusief opslagen) lag per begin juli 2021 rond een leninglooptijd van circa 8 jaar.
Indien een langlopende lening daadwerkelijk wordt opgenomen gelden er liquiditeitsopslagen bovenop het IRS-tarief. Per medio 2021 bedroeg deze opslag voor een 10-jaars lening circa 0,05 procentpunt.

Wettelijke ontwikkelingen
Schatkistbankieren
Per 1 juli 2021 is de Regeling Schatkistbankieren aangepast. Deze aanpassing vloeit voort uit de Evaluatie Schatkistbankieren die door het Ministerie van Financiën is uitgevoerd. Daarbij is gebleken dat ook gemeenten met een structurele tekortsituatie zich in een aantal gevallen genoodzaakt zagen om tijdelijk geld in de Schatkist te stallen. Deze partijen zijn in hun administratieve- en uitvoeringslasten tegemoet gekomen in de vorm van verhoging van het drempelbedrag. Als gevolg daarvan hoeven gemeenten minder snel gelden in de Schatkist te plaatsen. Gelet op de Utrechtse begrotingsomvang betekent dit voor gemeente Utrecht een ruime verdubbeling van het drempelbedrag. Voor nadere toelichting verwijzen wij u naar het onderdeel Kasmanagement verderop in deze paragraaf.

Financiering en schuldpositie

Financieringsbehoefte / EMU-saldo
Decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen) zijn verplicht om bij hun begroting een EMU-saldo te berekenen, dit als onderdeel van de afspraken in Europees verband met betrekking tot beheersing van begrotingstekorten en in het verlengde daarvan, ook de beheersing van de EMU-schuld. Zoals bekend is in EU-verband afgesproken dat begrotingstekorten van lidstaten maximaal -3,0% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mogen bedragen. Om te kunnen vaststellen of, en zo ja in hoeverre decentrale overheden aan dit nationale tekort bijdragen zijn zij verplicht om zelf een EMU-saldo te berekenen, zowel bij begroting (vooraf) als bij het jaarverslag (achteraf).
Het EMU-saldo heeft het karakter van een resultaatbepaling op kasbasis. Om die reden geeft de uitkomst van het EMU-saldo een goede richting in de gemeentelijke financieringsbehoefte: een negatief EMU-saldo duidt op een aanvullende financieringsbehoefte.

Jaarlijks worden in de Septembercirculaire van het Gemeentefonds voor alle gemeenten zogenoemde individuele referentiewaarden berekend. Dit betreft een richtwaarde voor het maximaal portie tekort dat een gemeente zou mogen hebben. Ten tijde van het opstellen van de Programmabegroting was deze circulaire nog niet beschikbaar. Toch is het mogelijk reeds een goede inschatting te geven van de individuele referentiewaarde voor 2022. Deze schatting komt voor onze gemeente uit op circa 59 miljoen euro. Ter vergelijking: de referentiewaarde voor 2021 was door het Rijk vastgesteld op 52,5 miljoen euro. De toename wordt voor een groot deel verklaard doordat het Centraal Planbureau (CPB) voor 2022 een fors hoger BBP voorziet.

Uit onderstaande tabel blijkt dat voor 2022 naar de huidige inzichten een EMU-tekort wordt becijferd van ruim 243 miljoen euro en voor 2023 een tekort van circa 59 miljoen euro. Het verwachte tekort voor 2022 ligt aanzienlijk hoger dan de geschatte individuele referentiewaarden voor die jaren.
Een gespecificeerde opstelling van de gemeentelijke EMU-saldi tot en met 2023 treft u aan onder de bijlagen bij deze begroting. Uit die bijlage blijkt dat met name verwachte omvangrijke investeringsuitgaven een belangrijke rol spelen bij deze uitkomsten.
Ten aanzien van investeringen moet wel opgemerkt worden dat een investeringsplanning altijd enige onzekerheidsmarge kent. Dit heeft te maken met de grote aantallen projecten waarvan zowel de omvang van de uitgaven als het kasritme daarvan over de jaren heen soms moeilijk zijn in te schatten. De afgelopen jaren is gebleken dat de realisatie van investeringsuitgaven vaak achterbleef bij de verwachting. In overleg met de organisatieonderdelen wordt getracht om in financiële termen telkens tot

een zo nauwkeurig mogelijke investeringsplanning te komen. Vooralsnog is er daarom voor gekozen om op de huidige uitgavenplanning voor investeringen geen correctie toe te passen voor mogelijk planningsoptimisme.

Tabel 1 EMU-saldo 2020 – 2023

x € 1.000.000

	Gerealiseerd 2020	Geactualiseerde Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
EMU-saldo (minteken = tekort)	15,2	-197,5	-243,2	-59,2
Gemeentelijke referentiewaarde	-57,0	-52,5	-59,0	-59,0
Afwijking (minteken = overschrijding)	**72,2**	**-145,0**	**-184,2**	**-0,2**

Voor nadere toelichting op de negatieve EMU-saldi 2021 tot en met 2023 zie ook de toelichtende tekst onder tabel 3.

Een overschrijding op gemeentelijk niveau zegt nog niets over de uitkomst van het EMU-saldo op macroniveau, noch bij de raming, noch bij de realisatie. Een negatief EMU-saldo leidt wel tot het oplopen van de gemeentelijke schuldquote. Voor een meerjarige doorkijk op de schuldquote wordt verwezen naar de Paragraaf Weerbaarheid en Wendbaarheid.
Weliswaar is in de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof) een sanctiemechanisme voorzien indien de EMU-macronorm structureel wordt overschreden, maar het is van belang te onderstrepen dat dergelijke sancties alleen, achteraf, aan werkelijke uitkomsten verbonden zijn en niet aan verwachtingen zoals becijferd in deze begroting. In de afgelopen jaren vertoonde het gemeentelijke EMU-saldo achteraf telkens een positievere uitkomst dan geraamd.
Op dit moment zijn op Rijksniveau nog geen sancties of nadere aanscherpingen bepaald, ook niet als gevolg van de coronacrisis.

Schuldpositie en -ontwikkeling
Voor gemeenten gelden wettelijke voorschriften rond een sluitende gemeentebegroting en is een negatief eigen vermogen niet toegestaan. Dit maakt dat gemeenten in de praktijk hoofdzakelijk lenen voor investeringen. Net als veel andere groeigemeenten in Nederland investeert Utrecht flink in haar stad en bij het ontbreken van eigen middelen zal zij daar dus geld voor moeten lenen. Het lenen van geld leidt tot een schuldpositie. De afgelopen jaren is de bewustwording rond schuldposities, juist ook van en bij overheden, sterk toegenomen. In feite verplaatst de gemeente door te lenen de aanschafkosten van de investering naar de toekomstige gebruikers. De toekomstige aflossingen op en rentebetalingen over de lening moeten immers uit toekomstige inkomsten worden opgebracht. Hierdoor drukken de kosten op de toekomstige bewoners. Het zijn echter ook deze toekomstige bewoners die profijt hebben van de betreffende investeringen.
Een goed zicht op de schuldpositie draagt bij aan het besef dat de uit geleende gelden voortvloeiende rente- en aflossingsbetalingen beslag leggen op toekomstige inkomsten van de gemeente. En hoe hoger de schulden, hoe meer rente- en aflossing op termijn betaald moeten worden. En hoe hoger dergelijke betalingen, hoe minder de gemeente uiteindelijk aan andere publieke voorzieningen kan besteden. Om de houdbaarheid van de gemeentefinanciën ook op de lange termijn te borgen beheersen we de schuld aan de hand van interne schuldnormeringen, waarover verderop in deze paragraaf meer.

Schulddefinities
Binnen gemeenteland worden verschillende schulddefinities gehanteerd. In dit verband kunnen worden genoemd:

- De bruto gevestigde schuld
  Dit betreft het totaal van de aangetrokken korte en lange financiering.
- EMU-schuld
  De EMU-schuld wordt gedefinieerd als het totaal van de uitstaande leningen ten laste van de collectieve sector. Dit is de bruto gevestigde schuld onder aftrek van de leningen die van medeoverheden zijn opgenomen.
- Netto schuld

Dit betreft het (balans)saldo van enerzijds lang- en kortlopende schulden en anderzijds lang- en kortlopende financiële activa en vorderingen. Zie voor de opbouw van de netto schuld tabel 3. Dit schuldbegrip maakt onderdeel uit van de berekening van de zogenoemde netto schuldquote. Hierbij wordt de netto schuld uitgedrukt als aandeel van de inkomsten. Inkomsten bepalen immers in belangrijke mate hoeveel schuld een gemeente kan dragen. Dit kengetal maakt onderdeel uit van onze interne schuldnormering (zie hierna tabel 4, kengetal 1)

Opgenomen en op te nemen financiering

Uit de EMU-berekening in tabel 1 blijkt dat voor 2022 en 2023 aanvullende financieringsbehoeftes worden verwacht van respectievelijk ruim 240 en 59 miljoen euro. Deze bedragen komen in tabel 2 tot uitdrukking in de toename van het saldo langlopende leningen.
Op renteswaps wordt zowel in 2022 als in 2023 een bedrag van 5 miljoen euro regulier afgelost.
In 2022 lopen twee leningen af voor een totaalbedrag van 65 miljoen euro en in 2023 vier leningen voor een totaalbedrag van eveneens 65 miljoen euro. Gelet op de voor 2022 en 2023 verwachte negatieve EMU-saldi zullen al deze leningen geherfinancierd moeten worden. Herfinanciering heeft een neutraal effect op de gemeenteschuld.
In onderstaande tabel is het verwachte verloop weergegeven van de bruto gevestigde schuld en, daarvan afgeleid, de EMU-schuld. De in deze tabel voor 2022 en 2023 opgenomen bedragen aan kortlopende leningen zijn gebaseerd op een circa 85 procents benutting van de gemeentelijke kasgeldlimiet.

Tabel 2 Verwacht verloop leningenportefeuille en EMU-schuld tot en met eind 2023

x € 1.000.000

Soort	Ultimo 2020 conform jaarrekening	Raming ultimo 2021	Raming ultimo 2022	Raming ultimo 2023
Langlopende leningen	490,0	712,0	959,0	1.018,0
Langlopende renteswaps	333,0	288,0	283,0	278,0
Subtotaal lange leningen	823,0	1.000,0	1.242,0	1.296,0
Kortlopende leningen	29,5	110,0	110,0	113,0
Bruto gevestigde schuld	852,5	1.110,0	1.352,0	1.409,0
Waarvan opgenomen van medeoverheden	20,0	20,0	20,0	0,0
EMU-schuld	**832,5**	**1.090,0**	**1.332,0**	**1.409,0**

Netto schuld

De opbouw en het verwachte verloop van de netto schuld kan als volgt worden weergegeven:

Tabel 3 Verwacht verloop netto schuld tot en met eind 2023

x € 1.000.000

Soort	Ultimo 2020 conform jaarrekening	Raming ultimo 2021	Raming ultimo 2022	Raming ultimo 2023
Bruto gevestigde schuld	852,5	1.110,0	1.352,0	1.409,0
Plus:				
Overige vaste en vlottende schulden conform artikel 46, 48 en 49 BBV	258,8	197,7	197,0	196,9
Minus:				
Financiële activa en overige vorderingen conform artikel 36 lid d, e, f, 39, 40 en 40a BBV	-206,6	-205,1	-205,1	-205,2
Netto schuld	**904,6**	**1.102,6**	**1.343,9**	**1.400,7**

Uit deze tabel komt naar voren dat de netto schuld over de periode van eind 2020 tot en met eind 2023 naar verwachting met bijna 500 miljoen euro toeneemt. Dit houdt sterk verband met de uitkomsten van de EMU-saldi over die periode (zie tabel 1 en ook de bijlage EMU-saldo bij deze Programmabegroting). In de prognose van het EMU-saldo worden over die periode namelijk de volgende posten voorzien:

- circa 115 miljoen euro aan nadelige exploitatiesaldi voor bestemming
- ruim 400 miljoen euro aan aanvullende netto investeringsuitgaven;
- per saldo circa 11 miljoen euro hogere uitgaven dan ontvangsten uit grondexploitaties (toename van de onderhanden werk-positie op de balans) en daartentegen
- een toename van het saldo aan voorzieningen met ruim 30 miljoen euro. In tegenstelling tot de eerder genoemde posten heeft dit laatste een positief effect op het EMU-saldo.

Interne schuldnormering

In 2014 hebben wij in een raadsbrief uiteengezet hoe wij de gemeentelijke schuld willen beheersen en welke normeringen c.q. kengetallen daarbij in hun onderlinge samenhang worden gebruikt bij het beoordelen van de schuldpositie en schuldontwikkeling. Toegepast op de programmabegroting 2022 geeft dit het volgende beeld:

Tabel 4 Interne schuldnormering voor 2022

Kengetal	Eenheid	Norm 2022	Raming 2022
1. Netto schuldquote = Netto schuld (1) / Baten voor bestemming (2)	percentage	100%	90,8%
2. Interne risiconorm = Netto aflossingen en renteherzieningen niet hoger dan 10% van de leningenportefeuille	miljoen euro	100,0	70,0
3. Netto rentelasten in % van de exploitatielasten	percentage	4,0%	1,4%
4. EMU-referentiewaarde	miljoen euro	-59,0 (3)	-243,2

(1) Conform tabel 3 per eind 2022 geraamd op 1.343,9 miljoen euro.
(2) De baten voor bestemming zijn voor 2022 geraamd op 1.480,7 miljoen euro.
(3) Minteken = (geraamd) tekort; met betrekking tot het normbedrag zie ook tabel 1 en de toelichting daarbij.

Uit voorgaande tabel blijkt dat wij naar verwachting in 2022 binnen de meeste intern bepaalde normen zullen opereren, dit met uitzondering van de geraamde uitkomst van het gemeentelijke EMU-saldo.
In meerjarig perspectief verwachten wij een verder oplopende schuldquote. Dit hangt samen met de ambitie om de komende jaren veel te investeren in de stad. Zoals bij het EMU-saldo reeds aangegeven heeft de ervaring ook geleerd ook dat de realisatiecijfers van de schuldquote lager zijn dan in de begroting, doordat het tempo van investeringen vaak achterblijft bij ramingen.

Kengetallen BBV

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) dienen enkele (schuld)kengetallen te worden opgenomen voor het begrotingsjaar en voor de drie daarop volgende jaren. Dit ter bevordering van onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten. Vanuit de financieringsfunctie zijn dit:

- Netto schuld
- Netto schuld gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Solvabiliteit

Het verwachte verloop van deze kengetallen is opgenomen in de Paragraaf Weerbaarheid en Wendbaarheid. Daarnaar wordt dan ook verwezen.

Interne rente

De gemeente Utrecht past een renteomslagmethodiek toe. Door middel van deze methodiek worden aan investeringen de gemiddelde rentekosten toegerekend die voortvloeien uit de opgenomen geldleningen en/of eigen middelen waarmee zij zijn gefinancierd.
Sinds 2018 bedraagt de interne omslagrente 2%. De lage marktrente vertaalt zich, bij herfinanciering van oude of het opnemen van nieuwe leningen, in een daling van de gemiddelde rente van de leningenportefeuille. Daardoor bestaat de kans de omslagrente op grond van BBV-voorschriften met ingang van 2022 verlaagd moet worden naar 1,5%.

In onderstaande tabel is het financieringsresultaat becijferd aan de hand van het rekenschema zoals voorgeschreven vanuit BBV. In afwachting van een mogelijke verlaging van de omslagrente is in deze tabel bij de onderdelen c tot met e nog gerekend met 2%.
Op grond daarvan wordt voor 2022 een voordelig financieringsresultaat voorzien van circa 6,1 miljoen euro.

Tabel 5 Financieringsresultaat

x € 1.000

	Omschrijving	Raming 2021	Raming 2022
a	Externe rentelasten lange en korte financiering	20.413	21.777
b	Externe rentebaten	137	162
	Saldo externe rentebaten en -lasten	20.237	21.615
c1	Rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	183	-481
c2	Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0
c3	Rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	20.419	21.134
d1	Rente over eigen vermogen	5.999	6.380
d2	Rente over voorzieningen	1.400	1.400
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	27.818	28.914
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	34.392	35.006
	Renteresultaat op het taakveld Treasury (financieringsresultaat)	**6.574**	**6.092**

Bij de meerjarenraming is voor (her)financiering uitgegaan van de volgende renteniveaus:

	2022	2023	2024	2025
Lange rente	1,50%	1,75%	2,00%	2,00%
Korte rente	-0,25%	0,00%	0,00%	0,00%

Risicobeheersing

Treasuryrisico's worden in het algemeen onderscheiden in renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's, valutarisico's en beschikbaarheidsrisico's. Binnen de Utrechtse financieringssituatie zijn met name rente- en kredietrisico's relevant.

Renterisico
Renterisico's worden binnen de Wet fido onderscheiden in het renterisico van de vlottende schuld en het renterisico van de vaste schuld. Voor beide soorten geldt binnen de Wet fido een eigen norm:

Het renterisico van de vlottende schuld: kasgeldlimiet

Behoudens bijzondere marktomstandigheden is kortlopende financiering goedkoper dan langlopende financiering, maar heeft als risico dat de rentelasten meer aan fluctuaties onderhevig zijn. Om die reden is in de Wet fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de gemeente haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren: de kasgeldlimiet. Hiermee wordt voorkomen dat de fluctuatie van de korte rente een te grote invloed heeft op het niveau van de rentelasten in het begrotingsjaar. De limiet wordt uitgedrukt in een percentage van het begrotingstotaal (8,5%). Uit onderstaande tabel blijkt dat de kasgeldlimiet van gemeente Utrecht voor het jaar 2022 circa 128 miljoen euro zal bedragen.

Tabel 6 Bepaling kasgeldlimiet

	x € 1.000.000
Begrotingstotaal aan lasten (incl. toevoeging reserves)	1.506,3
Percentage conform Wet Fido	8,5%
Kasgeldlimiet 2022	**128,0**

Het financieringsbeleid is er op gericht om, vanwege de lagere rentelasten, de ruimte van de kasgeldlimiet zoveel mogelijk te benutten.

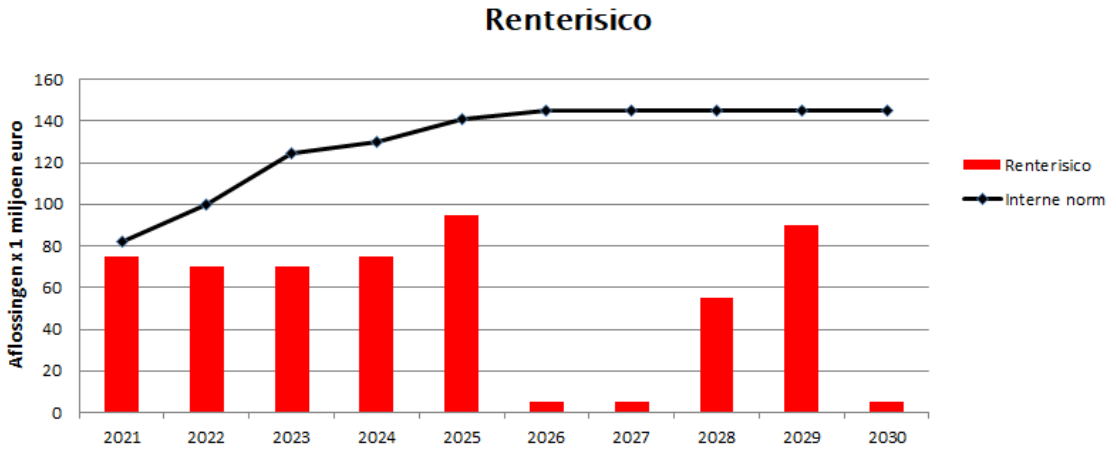
Het renterisico van de vaste schuld: de renterisiconorm.

De Wet fido definieert vaste schuld als opgenomen geldleningen met een rentetypische looptijd groter of gelijk aan één jaar. Met de renterisiconorm biedt de Wet fido een richtsnoer om renteaanpassingen van financieringen en beleggingen goed in de tijd te spreiden. Het doel daarvan is het voorkomen van een overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één bepaald jaar. Om dat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm per jaar niet meer zijn dan 20% van het begrotingstotaal.

Tabel 7 Bepaling wettelijke renterisiconorm

	x € 1.000.000
Begrotingstotaal	1.506,3
Percentage conform Wet Fido	20,0%
Renterisiconorm 2022	**301,2**

In meerjarenperspectief kan het renterisico van de Utrechtse langlopende leningenportefeuille als volgt grafisch worden weergegeven.

Grafiek 2 Weergave renterisico periode 2021-2030.

In deze grafiek is ook in tabel 4 genoemde interne renterisiconorm tot uitdrukking gebracht die aanmerkelijk strenger gesteld is dan wettelijk is toegestaan. Deze interne norm is namelijk gebaseerd op 10% van de stand van de leningenportefeuille. Het voor 2022 verwachte renterisico is becijferd op 70 miljoen euro. Dat is binnen de eigen en daarmee dus ook ruim binnen wettelijke norm. Volgens de grafiek doen de maximale renterisico's zich voor in de jaren 2025 en 2029. Die bedragen liggen ver onder het niveau van circa 301 miljoen euro dat wettelijk is toegestaan (zie uitkomst tabel 7).

Kredietrisico

Kredietrisicobeheersing richt zich op de kredietwaardigheid (en dus het risicoprofiel) van de tegenpartijen bij financiële transacties. Kredietrisico's kunnen zich op twee manieren manifesteren. Ten eerste is er het directe risico dat wordt gelopen uit hoofde van door de gemeente verstrekte geldleningen. Daarnaast is een kredietrisico verbonden aan gemeentelijke borgstellingen.

Verstrekte geldleningen

De gemeente Utrecht heeft uit hoofde van de publieke taak een aantal leningen verstrekt aan lokaal opererende organisaties. Op deze leningen loopt de gemeente kredietrisico.

De restant hoofdsom van de verstrekte geldleningen zal per eind 2022 naar verwachting ruim 34 miljoen euro bedragen. Deze leningen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Tabel 8 Verstrekte geldleningen

x € 1.000

Omschrijving		Verwachte restant hoofdsom per eind 2022	Risicoprofiel
A	Leningen waarvoor beleidsregels zijn vastgesteld		
	• Startersleningen uitbesteed via SVn	8.500	Laag
	• Restauratie- en energieleningen uitbesteed via URF/NRF	5.900	Laag
	• Leningen particuliere woningverbetering via SVn	1.500	Laag
	• Kredietbankleningen	1.000	Laag
B	Leningen die in een ver verleden zijn verstrekt en die langzaam uitlopen		
	• Leningen Hoog Catharijne gekoppeld aan erfpachtsovereenkomsten	7.196	Laag
C	Overige leningen		
	• Regentesseschool	217	Laag
	• Stichting Stadsschouwburg	485	Middel
	• Stichting Bibliotheek	1.335	Laag
	• Stichting Energie Transitie	5.050	Hoog
	• Stichting Muziekpaleis (kredietfaciliteit, max. 10 miljoen euro)	1.000	Middel
	• Stichting Centraal Museum (kredietfaciliteit, max. 4,7 miljoen euro)	1.000	Middel
	• Huurders Stadskantoor (1)	1.155	Laag
	• SV Rivierwijkers	85	Laag
Totaal		**34.423**	

(1) Dit betreft een vordering op huurders vanwege niet-terugvorderbare BTW. Deze compensatie is geregeld via de huurcontracten en heeft een looptijd van tien jaar.

Voor de leningen met een hoog risicoprofiel zijn deels afzonderlijke risicovoorzieningen opgenomen of wordt deels rekening gehouden in het gemeentebrede risicomodel voor de bepaling van de noodzakelijke omvang van de algemene reserve.

Gewaarborgde geldleningen

Borgstellingen kunnen op twee manieren voorkomen:

1. Directe borgstelling
2. Achtervang

Bij directe borgstellingen staat de gemeente jegens geldgevers borg voor de betaling van rente en aflossing op langlopende geldleningen die door lokale organisaties, instellingen of verenigingen zijn aangetrokken die veelal activiteiten verzorgen die in het verlengde liggen van de gemeentelijke publieke taak. Bij borgstellingen in de sfeer van sport kan er sprake van zijn dat de Stichting Waarborgfonds Sport (SWS) als mede-borg optreedt. In dat geval wordt het risico gezamenlijk gedragen.

Achtervang houdt in dat de gemeente, al dan niet samen met het Rijk, een rol speelt in de zekerheidsstructuur van een waarborgfonds, bijvoorbeeld de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Door deze structuur kunnen instellingen die bij het waarborgfonds aangesloten zijn tegen de laagst mogelijke rente lenen. Mede vanwege de strenge toelatingscriteria en periodieke toetsing door het fonds loopt de gemeente hierbij een lager risico dan bij directe borgstellingen.
Betrokkenheid van waarborgfondsen betekent dat de borgstelling wordt gedeeld. In dat geval is de netto geborgde schuld lager dan de restant hoofdsom van de lening.

Blijkens onderstaande tabel wordt per eind 2022 met betrekking tot gewaarborgde geldleningen een totaal netto geborgd bedrag verwacht van ruim 536 miljoen euro.

Tabel 9 Gewaarborgde geldleningen

x € 1.000

Omschrijving/categorie	Verwachte restant hoofdsom per eind 2022	Verwacht netto geborgd bedrag per eind 2022	Netto geborgd in % van totaal
Directe borgstellingen			
Organisaties volkshuisvesting en monumenten	8.028	8.028	
Maatschappelijke- en zorginstellingen	9.823	9.823	
Sportorganisaties	4.609	3.080	
Subtotaal directe borgstellingen	22.460	20.931	3,9%
Achtervang in waarborgfondsen			
Waarborgfonds Sociale Woningbouw (1)	2.063.796	515.949	96,1%
Waarborgfonds Eigen Woningen (uitvoerder Nationale Hypotheekgarantie) (2)	nnb		
Totaal	**2.086.256**	**536.880**	**100,0%**

(1) Het hierboven weergegeven netto geborgde bedrag is gewaardeerd op 25% van de door het WSW geborgde restantsom. Deze 25% betreft het zogenoemde schadegemeentedeel. Op dit moment wordt in G4-verband samen met VNG, WSW en het Ministerie van BZK gezocht naar een wijze waarop gemeenten eenduidig het WSW-achtervangrisico in begroting en jaarrekening tot uitdrukking kunnen brengen. Op dit moment wijkt dat tussen gemeenten onderling namelijk sterk af. Gelet op een binnen het WSW nieuw gestart strategisch programma, met mogelijke gevolgen voor het achtervangaspect, is dit onderzoek even getemporiseerd. Het is daarmee nog niet bekend wanneer dit advies beschikbaar komt.

(2) Gemeenten zijn per 1-1-2011 uit de WEW-achtervang getreden. Voor NHG-garanties die tot dat moment zijn afgegeven blijft de gemeente nog wel aanspreekbaar. De tot 2011 afgegeven en nog lopende Utrechtse NHG's kenden per eind 2020 een oorspronkelijke hoofdsom van circa 1,1 miljard euro. Het WEW heeft geen informatie beschikbaar waaruit blijkt hoeveel daarvan nog openstaat.

Zowel WSW als WEW geven elk jaar een meerjarenprognose af met betrekking tot het mogelijke beroep op de achtervang. Gezien de eigen garantievermogens van beide fondsen wordt dat risico vooralsnog als nagenoeg nihil ingeschat.

Onder normale omstandigheden is het risicoprofiel van de direct gewaarborgde geldleningen laag. Een verhoogd risico doet zich voor bij de volgende waarborgen:

	Verwacht netto geborgd per eind 2022	Risico
• NRF Monumentenzorg	5,51 miljoen euro	Middel
• NRF Stichting Domplein	0,88 miljoen euro	Middel
• Stichting Rijnvliet	0,55 miljoen euro	Hoog

Op grond van het Kader geldverstrekkingen dient per nieuw gewaarborgde geldlening een aparte risicovoorziening te worden ingericht, tenzij de betreffende post wordt meegenomen in het gemeentelijke risicomodel. Wij informeren u afzonderlijk indien het risicoprofiel van verstrekte leningen en van verstrekte waarborgen op leningen zich ongunstig ontwikkelt.

In het licht van de Corona-ontwikkelingen nemen de risico's in vooral de portefeuille aan sport-borgstellingen toe. Wij houden daarom samen het Stichting Waarborgfonds Sport de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten. Wellicht dat veel sportverenigingen gebruik maken van de door banken geboden mogelijkheid om aflossingen door te schuiven.

Voor verdere specificatie verwijzen wij naar de Staat van Gewaarborgde geldleningen elders in deze begroting.

Beschikbaarheidsrisico
In het betalingsverkeercontract met haar huisbankier BNG Bank heeft de gemeente Utrecht een kredietfaciliteit van 30 miljoen euro afgesproken op de lopende rekening courant. Daarnaast is met de bank een intradaglimiet afgesproken van 120 miljoen euro voor zeer kortdurende aanvullende roodstanden. Deze roodstanden kunnen bijvoorbeeld aan de orde zijn bij 3- en 6-maands verlengingstransacties van swaps.
Bovendien heeft de gemeente, vanwege haar overheidskredietwaardigheid, nagenoeg onbeperkte toegang tot zowel de geld- als de kapitaalmarkt. Het beschikbaarheidsrisico kwalificeren wij daarmee als nagenoeg nihil.

Kasmanagement

Het betalingsverkeer van Utrecht vindt volledig plaats vanuit de afdeling Financiën Inkoop en Juridische zaken (FIJ). Dit betreft het beheer van het gemeentelijke rekeningstelsel, het coördineren van bevoegdheden, het verrichten van feitelijke betalingen en het incasseren van vorderingen.
Naast BNG Bank als huisbankier heeft de gemeente betalingsverkeerrelaties met ABN Amro Bank (als noodcircuit ingeval van verstoringen bij BNG) en de Rabobank.

Saldobeheer
Vanuit het centrale beheer verzorgt FIJ Financiën de gemeentelijke saldoregulatie. Dit houdt in dat tekorten of overschotten in rekening courant op dagelijkse basis worden aangevuld respectievelijk uitgezet en wel zodanig dat het gemeentelijke banksaldo zoveel mogelijk naar nul wordt gestuurd, dit rekening houdend met de wettelijke bepalingen inzake kasgeldlimiet en de Regeling Schatkistbankieren. Zoals hiervoor opgemerkt beschikt de gemeente Utrecht over een kredietfaciliteit van in totaal 150 miljoen euro bij BNG Bank (30 miljoen euro kredietlimiet plus 120 miljoen euro intradaglimiet). Genoemde bedragen mag de gemeente ‘rood’ staan. Desondanks worden de transacties die nodig zijn om het saldo aan te vullen veelal op de geldmarkt gedaan omdat de rentecondities daar doorgaans gunstiger zijn dan op de reguliere rekening courant. Zoals reeds aangegeven onder het kopje Renteontwikkelingen geldt momenteel een negatieve rente voor geldmarkttransacties. De gemeente krijgt dus geld toe als zij leent. Er wordt niet verwacht dat deze situatie op korte termijn sterk zal veranderen.

Schatkistbankieren
Op grond van de Regeling Schatkistbankieren dienen decentrale overheden eventuele overtollige geldmiddelen in ’s Rijks Schatkist aan te houden, dit met uitzondering van een zeker drempelbedrag. Per 1 juli 2021 zijn de wettelijke bepalingen voor het berekenen van het drempelbedrag aangepast. Die aanpassingen leiden tot een hogere drempel dan voorheen. Dat betekent dat de gemeente minder snel gelden in 's Rijks Schatkist hoeft te plaatsen. Uit onderstaande tabel blijkt dat het gemeentelijke drempelbedrag voor 2022 circa 12,0 miljoen euro bedraagt (tot 1 juli 2021 was dit 5,8 miljoen euro).

Tabel 10 Schatkistbankieren

Bedragen zijn in miljoenen euro's

Bepaling drempelbedrag			
Begrotingstotaal aan lasten	1.506,3		
		Relevant percentage	**Opbouw drempelbedrag**
Waarvan:			
1e schijf	500,0	2,00%	10,00
2e schijf	1.006,3	0,20%	2,01
Drempelbedrag Schatkistbankieren voor 2022			**12,01**

Uit het voorgaande is echter duidelijk geworden dat de gemeente in termen van financiering voornamelijk aan de opnemende kant zit. Een situatie van (tijdelijk) overtollige middelen wordt dus niet verwacht. Dit betekent dat het berekende drempelbedrag in de praktijk weinig relevantie zal hebben.

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van Gemeente Utrecht speelt dagelijks in op de vraagstukken en ontwikkelingen van de stad en levert dagelijkse producten en diensten voor de stad. Via onze bedrijfsvoeringfuncties zorgen we ervoor dat primaire processen hun taken zo optimaal mogelijk kunnen uitvoeren.

Organiseren rond opgaven

Organisatieontwikkeling en de schaalsprong van de stad
De schaalsprong van de stad heeft onmiskenbaar invloed op (de ontwikkeling van) de organisatie. We zien al enkele jaren dat de groei voor flinke uitdagingen zorgt. De uitdaging zit in de realisatiekracht: er zit een gat tussen onze ambities en de realisatie ervan. Dat is niet alleen een kwestie van geld en capaciteit, maar heeft ook te maken met kwaliteiten en manieren van werken. In 2022 (het jaar van de lokale verkiezingen en een nieuw college) starten we met een meerjarige aanpak voor de verdere professionalisering van de organisatie in relatie tot onze groeiende stad, gebaseerd op de analyse die in 2021 gemaakt is. Onderdeel van deze aanpak zijn in elk geval het versterken van de realisatiekracht en meer zakelijkheid in onze manier van opgavegericht werken.

Versterking bedrijfsvoering
Het doel van de bedrijfsvoering is om het primaire proces optimaal te ondersteunen in het uitvoeren van haar opgaven van de stad behorende bij Gezond Stedelijk Leven voor iedereen. In 2019 is het meerjarige programma 'Versterking Bedrijfsvoering' gestart. Dit programma heeft als doel om capaciteit, inzet en sturing makkelijker en flexibeler rond de opgaven te organiseren. We geven hiermee dus invulling vanuit bedrijfsvoering aan (het ondersteunen van) opgavegericht werken. Om dit te bereiken, zet het programma in op de volgende bewegingen:

- Van blik op aparte organisatieonderdelen naar het zicht op het geheel.
- Van zicht op doelmatigheid naar zicht op doeltreffendheid.
- Van reactieve naar proactieve dienstverlening.
- Van produceren van Planning & Control producten als doel op zich, naar continu weten, analyseren en handelen.
- Van focus op geld naar focus op inhoud.

Om hier te komen zijn er sturingsmechanismen nodig. Deze sturingsmechanismen dragen bij aan deze vijf bewegingen. Er zijn twee belangrijke sturingsmechanismen, namelijk de overheadsystematiek en de strategische bedrijfsvoeringsagenda,

Overheadsystematiek
De organisatie heeft behoefte aan een lichte, betrouwbare en wendbare bedrijfsvoering. Een bedrijfsvoering die qua omvang en werkzaamheden meebeweegt met de organisatie. De afspraak is dat de overhead meebeweegt met een vast percentage van de apparaatslasten. We hanteren hiervoor een percentage van 25,7% van de totale apparaatslasten.
In de Programmabegroting 2021 en in de Voorjaarsnota 2021 zijn er knelpunten en nieuwe activiteiten toegekend die betrekking hebben op de apparaatslasten. De apparaatslasten zijn toegenomen waardoor de overhead eveneens toeneemt. Door de groei van de stad zien we in de organisatie, onder andere, dat het aantal WOB-verzoeken toeneemt en dat er meer behoefte is aan de inzet van communicatieadviseurs. Daarnaast worden er extra middelen ingezet om te blijven voldoen aan wettelijke eisen. Een voorbeeld is de versterking van de archiefbewerking.

Strategische bedrijfsvoeringsagenda
De strategische bedrijfsvoeringsagenda zorgt ervoor om goed overzicht te hebben en houden. Er staan namelijk verschillende projecten op vermeld die aansluiten bij het doel van de bedrijfsvoering (proces optimaal ondersteunen in het uitvoeren van haar opgaven van de stad). De prioriteiten voor 2022 volgen uit de gezamenlijke Strategische Bedrijfsvoeringsagenda waarmee we prioriteren, aansturen en bijsturen. De thema´s hieruit zijn:

- Balans in personele capaciteit: intern en extern
- Communicatie en marketing van de stad
- Werken 3.0
- Digitale stad
- Weerbare en integere organisatie
- Doorontwikkeling control
- Projectbeheersing
- Verbeteren P&C cyclus

Met deze bedrijfsvoeringsagenda zet de gemeente Utrecht tevens in op een maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering. We vinden het belangrijk om onze bedrijfsvoering in te richten met oog voor mens en maatschappij. Dat doen we niet alleen door middel van ons inkoopbeleid, maar dat zie je ook terug in de wijze waarop we ons personeelsbestand samenstellen: diversiteit en inclusie zijn hierin belangrijke sleutelwoorden. Daarnaast kijken we naar de duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Thema's die hier in 2022 onder vallen zijn:

- Doelmatig inkopen en maatschappelijke doelstellingen
- Naar een meer diverse en inclusieve organisatie
- Duurzame inzetbaarheid van medewerkers

Op de volgende pagina's wordt eerst ingegaan op de thema's die onder de strategische bedrijfsvoering vallen. Daarna zullen de thema's omtrent een maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering worden besproken. Deze paragraaf bedrijfsvoering eindigt met de doelstellingen uitgedrukt in kwantitatieve indicatoren gevolgd door de verplichte BBV indicatoren.

Strategische bedrijfsvoeringsagenda

Zoals in de inleiding is aangegeven zal er per thema uit de strategische bedrijfsvoeringsagenda een toelichting worden gegeven.

Balans in personele capaciteit: intern en extern
Net als in voorgaande jaren is het uitgangspunt dat regulier en structureel werk wordt uitgevoerd door eigen medewerkers. Alleen in situaties van 'piek', 'ziek', arbeidsmarkt-gerelateerde inhuur en bij benodigde expertise die intern niet beschikbaar is, wordt een beroep gedaan op de inhuur van personele capaciteit van buiten de organisatie. Hierbij streven we naar een evenwichtige balans tussen interne en externe capaciteit. We hanteren een uitgaveplafond voor externe inhuur. Op basis van onze prognoses en met toepassing van de index hanteren we in 2022 een uitgaveplafond voor externe inhuur van 57,9 miljoen euro. We verwachten ook in 2022 nog te maken hebben met corona gerelateerde inhuurkosten. We gaan hierbij uit van scenario C. Het zijn uitloopkosten van 2021 en de inschatting hiervan is dat het circa 3 miljoen euro zal zijn, dit is ongeveer 1/3 van de corona gerelateerde inhuurkosten van vorig jaar. Naast dit uitgaveplafond hanteren we in 2022 een maximaal percentage externe inhuur in de functies t/m schaal 9 (amendement 52A uit 2018). Dit betreft maximaal 10% inhuur ten opzichte van het totale personeelsbestand in deze functies.

Communicatie en marketing van de stad
Utrecht werkt aan snel herstel na de coronacrisis. Communicatie levert daar een belangrijke bijdrage aan, vooral als het gaat om de maatschappelijke en financiële uitdagingen waar de stad voor staat. Dit doen we door zoveel mogelijk doelgroepgericht (ondernemers, inwoners die specifiek door de crisis zijn geraakt) te werken en te zoeken naar communicatiemiddelen waarmee we ook lastig te bereiken doelgroepen kunnen bereiken. Zo bieden we perspectief en vertrouwen. We doen dit samen met vele partijen en netwerken in de stad. We werken toe naar het feestjaar 2022 met U900 en de Vuelta als grootste events.
Daarnaast zien we het komend jaar een aantal belangrijke uitdagingen. We zetten nog meer in op inclusieve communicatie en participatie, oftewel communicatie die aansluit en aankomt bij iedereen in de stad en niemand (onbedoeld) uitsluit. We versterken strategische communicatie op grote

lobby/mediadossiers om kansen op (landelijke) investeringen te vergroten. Komend jaar wordt er toegewerkt naar één gemeentelijke intranetomgeving die medewerkers ondersteunt in het opgavegericht werken. We geven de regiefunctie op marketing verder vorm, onder andere met een nieuwe meerjarenopdracht aan Utrecht Marketing (2022-2025). We zetten in op het verder vormgeven van gebiedscommunicatie, onder andere met een leidraad gebiedscommunicatie. Eenduidige gebiedsgerichte communicatie leidt tot een herkenbaar beeld van gebiedsontwikkeling. En we bereiden we ons voor op de organisatie van de communicatie rond de gemeenteraadsverkiezingen en de start van een nieuw college van B&W.

Werken 3.0
Voorafgaand aan de corona-crisis was er sprake van een grote druk op het aantal werkplekken in het Stadskantoor waarbij de wettelijke ARBO-eisen in het gedrang kwamen. Het toenemend gebrek aan beschikbare werkplekcapaciteit wordt voornamelijk veroorzaakt door de groei van de organisatie die nauw samenhangt met de schaalsprong van de stad.
Wij hebben hiervoor de visie Werken 3.0 ontwikkeld. Deze visie betreft toekomstgericht beleid dat antwoord geeft op de vraag: "Hoe kunnen onze medewerkers gezond, effectief en toekomstbestendig opgavegericht blijven werken?" De aanpak van Werken 3.0 richt zich op activiteiten, maatregelen en voorzieningen op drie gebieden: ICT en huisvesting en werkgeverschap/HRM.
Door corona zijn we meer digitaal gaan werken en onderzoeken wijzen uit dat na de coronacrisis het hybride werken (nieuwe samenwerkings-/overlegvorm waarbij een deel van de mensen op kantoor deelneemt aan een overleg en overige deelnemers vanaf andere locaties deelnemen) de nieuwe werkwijze zal zijn. Hybride werken vraagt om aanpassingen op het Stadskantoor zoals voorzieningen in de ICT, HR en huisvesting. Voor ICT betreft het o.a. aanpassingen op het gebied van devices, infrastructuur en toepassingen (infrastructuur). Hybride werken gaat ook over het faciliteren van een arbo-waardige thuiswerkplek, veilige apparatuur en op een andere manier – meer op afstand - met elkaar samenwerken.
Daarnaast stelt hybride werken andere eisen aan huisvesting:

- Er is sprake van een veranderende rol van kantoor (van werken naar ontmoeten en samenwerken),
- Gewijzigde behoefte aan beschikbare ruimtetypes (videobellen, opgavegericht/ organisatieonderdeel overschrijdend samenwerken)

Data uit het Werkstijlonderzoek 2021 en de verificatiegesprekken met alle organisatieonderdelen bevestigen deze veranderde werkplekbehoeften.
Ons einddoel over een paar jaar is een sociale en duurzame werkomgeving voor alle medewerkers van onze organisatie. Stapsgewijs passen we tussen nu en 2025 de werkomgevingen aan op de werklocaties en bij het digitaal thuiswerken (in de Voorjaarnota 2021 zijn hiervoor middelen beschikbaar gesteld van 1,55 miljoen euro in 2022 en 1,3 miljoen euro structureel vanaf 2023. We lossen daarmee tevens meest kritische de knelpunten op die er waren in de beschikbaarheid en kwaliteit van de werk(plek)voorzieningen. In de voorjaarsnota 2022 zullen we inzicht geven in de benodigde middelen om de overige knelpunten te kunnen realiseren behorende bij werken 3.0.

Digitale Stad
Digitalisering speelt in nagenoeg al onze maatschappelijke opgaven een rol. Om maximaal gebruik te kunnen maken van deze kansen is de Visie digitale stad 2021-2025 op 15 juli 2021 vastgesteld door de raad. Door middel van een jaarlijkse actieagenda geeft het college uitvoering aan deze visie. De visie Digitale stad geeft richting en kader aan alle digitale aspecten van de bedrijfsvoering en de opgaven van de stad. In deze paragraaf lichten we specifiek voor bedrijfsvoering een aantal van de belangrijkste plannen voor 2022 toe langs de indeling van het programma Digitale stad in vijf sporen. Plannen die buiten de bedrijfsvoering vallen worden onder verwijzing naar de visie Digitale stad in de betreffende hoofdstukken van de begroting toegelicht.

Onderzoek en innovatie
In 2022 richten we ons op drie speerpunten: we stellen innovatieplannen op voor domeinen en Opgaven; we maken innovatie meetbaar en we stellen een technologie-verkenning op t/m 2026.

Digitale vaardigheden
In 2021 brengen we vanuit het programma Digitale stad concreet in beeld wat de essentiële digitale vaardigheden zijn voor de ambtenaren. De opbrengsten nemen we mee in het opleidingsplan 2021 – 2023 waarvan de Utrechtse ambtenaar (ambtenaar 3.0) een onderdeel is.

Dynamische digitale economie
In 2021 is gestart met het opzetten van het nieuwe netwerk en nieuw extern datacenter (als dienst) ter vervanging van één van de twee eigen datacentra. In 2022 wordt de hostinginfrastructuur ontworpen en vernieuwd om op de nieuwe situatie aan te sluiten en een moderne, stabiele infrastructuur te leveren. Daarnaast willen we willen onze dienstverlening als gemeente verbeteren door intern beter in de keten samen te werken, en naar de klant toe als één organisatie naar buiten te treden.
Klantgericht werken in ketens: We willen onze dienstverlening als gemeente verbeteren door intern beter in de keten samen te werken en naar de klant toe als één organisatie naar buiten te treden. Het programma KiK zorgt voor de technologische en procesmatige basis hiervoor. In 2022 formaliseren en concretiseren we stapsgewijs de rol van ketenregisseur om de samenwerking te helpen verbeteren binnen organisatieonderdeel overstijgende ketenprocessen. Ook richten we volgens de Common Ground principes de ondersteunende ICT-voorzieningen in.
Common Ground: Utrecht is een van de voorlopers in deze beweging van de VNG. De afgelopen jaren hebben we al concrete resultaten geboekt, waaronder de ontwikkeling van een digitale infrastructuur volgens de common ground principes. Toch ging het toen nog vooral om kennis op doen en experimenteren. Vanaf 2022 streven we een meer programmatisch aanpak na waarbij we de ambitie hebben zowel voor KiK (zie boven) als voor het programma Werk de ICT-voorzieningen volgens common ground te ontwikkelen en in te richten.

Digitale weerbaarheid
In het kader van onze digitale weerbaarheid nemen we deel aan het stedelijk netwerk digitale weerbaarheid. In 2022 werken we hierin verder aan bewustzijn en oefening. Ook nemen we in 2022 een eerste stap in het ISO 27001 certificeringsproces. Daarnaast zal 2022 in het teken staan van de implementatie van verschillende beleidskaders die op basis van de BIO zijn ontwikkeld. In 2022 werken we ook verder aan het onderwerp Business Continuity Management (BCM). Vanuit BCM ontwikkelen we plannen en voeren we oefeningen uit die ons voorbereiden op situaties die de dienstverlening van de gemeente in gevaar kunnen brengen. Denk hierbij aan cyberaanvallen, maar ook aan onderbreking van stroomvoorziening en situaties als de coronapandemie.

Versterken stelsel informatiebeheer
Zoals uit de verantwoordingstekst archiefwet (in jaarstukken 2020) blijkt, en ook in de aanvullende raadsbrief informatiebeheer (juni 2020; kenmerk 8971996) aangegeven, hebben we een aantal structurele knelpunten rondom ons stelsel informatiebeheer en gaan we hierop intensiveren.

- Wij onderzoeken of eenzelfde meerjarige programmatische verbeteraanpak zoals bij gegevensbescherming ook toepasbaar is voor het beleidsveld informatiebeheer. Tegelijkertijd intensiveren we de samenwerking met het beleidsveld gegevensbescherming.
- Wij sturen op het wegnemen van gebleken onrechtmatigheden door het niet tijdig vernietigen van archiefstukken binnen de ambtelijke organisatie.
- Uiteraard continueren we ook het meerjarig programma Klantgericht samenwerken in Ketens (KiK), welke de organisatie ook ondersteunt in het effectief inrichten en borgen van informatiebeheer in onze dienstverlenings- en ketenprocessen.

Grondrechten en ethiek
Eind 2022 hebben we minimaal 100 Uthiek Assessments uitgevoerd (verdubbeling van 2021). Eind 2022 hebben we ook minimaal 600 Utrechtse open documenten op PLOOI gepubliceerd. Deze open documenten zijn bijvoorbeeld convenanten, beschikkingen en klachtendossiers. Tenslotte is uiterlijk eind 2022 ons algoritmeregister verbeterd
De visie Digitale stad gaat verder dan alleen bedrijfsvoering. Plannen die buiten de bedrijfsvoering vallen worden onder verwijzing naar de visie Digitale stad in de betreffende hoofdstukken van de begroting toegelicht.

Weerbare organisatie
Veranderingen in de samenleving vereisen verhoogde aandacht voor weerbaarheid van onze organisatie. In de opgave Weerbare Organisatie leggen we –vanuit bedrijfsvoering- de verbinding tussen de vraagstukken integriteit, gegevensbescherming, safety & security en veilige publieke dienstverlening. Vanuit een integrale aanpak werken we in 2022 aan bewustwordingscampagnes, het blijvend werken aan een veilige werkomgeving en de juiste omgang met repressieve signalen (integriteitsschendingen, agressie en geweld incidenten etc.). We verrichten weerbaarheidsscans bij organisatieonderdelen, inventariseren kwetsbare functies en processen en werken aan ambtelijk screeningsbeleid.
In het domein van safety & security stellen we vast dat de veiligheidssituatie rondom de politieke functies is veranderd. Door het veiligheidsdomein van de gemeente Utrecht (met medewerking van OOV) is een dreigings- en risicoanalyse uitgevoerd. Vastgesteld is dat het veiligheidsniveau van het Stadhuis niet voldoet aan het gewijzigde veiligheidsbeeld. Daarom is er een gedetailleerd plan gemaakt dat onder meer voorziet in nieuwe werkprocessen voor beveiligers, op basis van informatie gestuurd werken en ondersteund door aanvullende, technische maatregelen. Op 2 juni 2021 heeft het Presidium ingestemd met dit plan. Technische aanpassingen, welke kostenverhogend zullen zijn, zullen in het eerste kwartaal van 2022 worden uitgevoerd.

Doorontwikkeling control
In 2020 is een nieuwe visie op control vastgesteld. De kern van deze visie is dat we control gemeentebreed verder professionaliseren door zowel centraal (concerncontrol) als decentraal (businesscontrol) de focus van control expliciet verbreden naar de strategische doelstellingen (doen we de goede dingen) en de brede bedrijfsvoering (niet alleen financieel) en dit vanuit een gemeentebrede blik. De visie en daaraan gekoppelde uitgangspunten worden breed in de organisatie gedragen. In 2022 zetten we verdere stappen om steeds meer in lijn met de nieuwe visie te werken. De doorontwikkeling van control vraagt een verandering op zowel het niveau van de organisatieonderdelen (businesscontrol) als concern (concerncontrol). Per organisatieonderdeel en in gezamenlijkheid wordt bekeken welke (concrete) stappen nodig zijn om te kunnen werken volgens de nieuwe visie. Meer specifiek wordt in kaart gebracht welke stappen nodig zijn in de

- Structuur (formele organisatie, beleggen taken en verantwoordelijkheden, bevoegdheden)
- Processen (P&C-cyclus, administratieve processen)
- Applicaties en methodes (financiële/administratieve systemen, data gestuurd werken)
- Personeel (competenties, capaciteit, opleidingsniveau en ervaring)
- Cultuur en Managementstijl (gedeelde waarden)
- Dit wordt verwerkt in het ontwikkelplan, waar in 2022 verdere uitwerking zal worden gegeven. Het nieuw gevormde team Concerncontrol is inmiddels op sterkte nu de in de begroting 2021 extra beschikbaar gestelde formatieruimte sinds het voorjaar 2021 is ingevuld. Dit team richt zich onder andere op de werking van het controlsysteem, control bij grote en risicovolle projecten, en de professionalisering van risicomanagement. Versterking van risicomanagement en vergroten risicobewustzijn in de organisatie komt onder andere terug in thema's als opgavegericht werken en projectbeheersing. Als hoeder van het controlsysteem levert dit team een belangrijke bijdrage als aanjager en regisseur van de doorontwikkeling control.

Voorbereiding rechtmatigheidsverantwoording
Het college zou zich vanaf het verslagjaar 2021 moeten verantwoorden over de naleving van wet- en regelgeving ten aanzien van financiële beheershandelingen door middel van een rechtmatigheidsverantwoording. Inmiddels heeft het kabinet besloten dat de wetgeving met een jaar is uitgesteld tot en met het verslagjaar 2022. We gebruiken het verslagjaar 2021 om proef te draaien, zodat we in 2022 de organisatie en inrichting van de totstandkoming van de verantwoording verder kunnen aanscherpen.

Projectbeheersing
In 2021 is een gemeentebrede werkwijze voor projectbeheersing vastgesteld. De implementatie vraagt aandacht in de hele keten van project en opdrachtgever. Waar klein is gestart met de implementatie vanuit het fysieke domein wordt de werkwijze steeds meer uitgerold naar alle gemeentelijke domeinen. Een eenduidige werkwijze met betrekking tot de beheersing van projecten en het gesprek daarover in de gehele keten draagt bij aan de control op de opgaven waar Utrecht voor staat. Het helpt ook om de realisatiekracht te versterken.

Verbeteren P&C cyclus
Mede naar aanleiding van de bevindingen van de accountant werken we aan het versterken van de regie- en consolidatiefunctie binnen de P&C cyclus. Ook voor de P&C cyclus geldt dat deze meer ondersteunend moet zijn voor het sturen op de strategische doelstellingen en opgavegericht werken moet bevorderen. Daarnaast vraagt het goed leesbaar zijn van de cyclusstukken continu aandacht. We zullen in het jaar 2022 voorstellen doen om dit verder te verbeteren.

Maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering

Zoals in de inleiding is aangegeven zal er per thema met betrekking tot maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering een toelichting worden gegeven.

Doelmatig inkopen en maatschappelijke doelstellingen
Uit de controle van de jaarstukken 2020 bleek dat bijna alle aanbestedingen rechtmatig waren. Uiteraard blijven we hard werken om dit zo te houden, maar we verschuiven de aandacht bij inkopen ook naar doeltreffendheid. Kopen we het goede in en bereiken we hiermee ook onze maatschappelijke doelstellingen? Om onze maatschappelijke doelstellingen gemeentebreed nog beter te bereiken werken we in 2022 aan een actualisering en borging van het MVI-actieplan.

Daarnaast werken we aan het verhogen van de kwaliteit van de data die nodig is om zo doelmatig mogelijk in te kopen, We hebben inmiddels een inkoopspend tool die hiervoor geschikt is. Ook rapporteren we ieder kwartaal op maatschappelijke inkoopdoelstellingen als Social Return on Investment (SROI), Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) en circulair (EU-aanbestedingen) in 2022.
Als input voor deze rapportage gebruiken we alle aankondigingsnotities die zijn behandeld in de Tactische tenderboards (het betreft alle inkopen boven de 0,1 miljoen euro voor diensten en leveringen en alle werken boven de 0,5 miljoen euro).
In de loop van het jaar kunnen we ook evalueren of de gestelde ambities zijn behaald omdat aankondigingsnotities na gunning geëvalueerd worden.
Ook rapporteren we aan de directie over het aantal afwijkingen en uitzonderingen van het aanbestedingsbeleid of de aanbestedingsregels en de door inkoop gefaciliteerde inkoopbesparingssuccessen waarmee we onze doeltreffendheid aantonen.

Naar een meer diverse en inclusieve organisatie
Gemeente Utrecht wil een diverse en inclusieve gemeentelijke organisatie zijn. Een organisatie waarbinnen medewerkers zichzelf kunnen zijn en waar verschillen worden gewaardeerd en benut. Een organisatie die een afspiegeling is van de stad, waar inwoners en partners zich in herkennen en waarmee goed aangesloten wordt op de opgaven in de stad.
Speerpunten zijn:

- Inclusieve werkomgeving
  Het blijven werken aan een inclusieve organisatie is een belangrijke voorwaarde voor het goed functioneren van een organisatie met een divers personeelsbestand. Om deze inclusieve werkomgeving te stimuleren worden er in 2022 bijvoorbeeld workshops over inclusief leiderschap georganiseerd voor leidinggevenden en activiteiten aangeboden in het kader van Diversity Day om het onderwerp onder de aandacht te brengen in de organisatie.
- Diversiteit aan de top
  Ook in 2022 blijft de gemeente werken aan het vergroten van de culturele diversiteit in de hogere schalen. Met behulp van de Barometer Culturele Diversiteit werd zichtbaar dat de culturele diversiteit sterk afneemt richting de hogere schalen. Om de diversiteit hierin te stimuleren werken we aan het inclusiever en objectiever maken van werving- en selectietrajecten door bijvoorbeeld te werken met gestructureerde interviews of met externe werving- en selectiebureaus met expertise op het gebied van diversiteit. Naar aanleiding van een aangenomen motie in de gemeenteraad worden er streefcijfers opgesteld voor de culturele diversiteit in de hogere schalen.
- Medewerkers en stagiairs met een arbeidsbeperking
  Als onderdeel van ons diversiteitsbeleid richten we ons ook op (toekomstige) collega's met een arbeidsbeperking. Als werkgever voldoen we aan het quotum van de Wet Banenafspraak. Onze ambities zijn echter groter en we willen graag meer stagiairs én medewerkers met een arbeidsbeperking een plek bieden. We blijven ons daarom richten op het aannemen van

personen met een arbeidsbeperking, zowel binnen als buiten de doelgroep van de Wet Banenafspraak. Hiervoor organiseren we in 2022 inspiratiesessies om leidinggevenden te informeren over het onderwerp en Ontmoet- en Groetbijeenkomsten om kandidaten gericht te kunnen matchen op vacatures in de organisatie.

Duurzame inzetbaarheid van medewerkers

De gemeente Utrecht heeft de ambitie om gezond stedelijk leven voor iedereen mogelijk te maken. Om de medewerkers van de organisatie te helpen nu en in de toekomst uitvoering te kunnen geven aan deze ambitie, werken we aan de duurzame inzetbaarheid van alle medewerkers. Want samen maken zij een gezonde stad.

Duurzaam inzetbaar zijn is voor ons een gezamenlijk belang met een verantwoordelijkheid voor zowel medewerkers, teams, leidinggevenden als de organisatie. Onze inzet op Duurzame Inzetbaarheid op elk van deze niveaus is gericht op zowel het versterken van de vitaliteit, het vakmanschap als ook het verandervermogen van onze medewerkers. Vitaliteit gaat over het fysiek, mentaal én sociaal in staat zijn om te werken. Vakmanschap gaat over het goed zijn in je werk en verandervermogen over hoe je kunt inspringen op nieuwe ontwikkelingen.

Als het gaat om vitaliteit richten we ons in 2022 op drie strategische speerpunten op drie niveaus:

1. Organisatie: De organisatieonderdelen werken samen met HRM aan het versterken van vitaliteit van de medewerkers. Dat doen we onder andere door de organisatieonderdelen beter inzicht te bieden in de vitaliteit van hun afdeling, het verder aanscherpen van de gemeentelijke verzuimaanpak en het bieden van de juiste ondersteuning als het gaat om opstellen en bijhouden van goede risico-inventarisatie en –evaluaties.
2. Teams en leidinggevenden: Vanuit HRM bieden we de juiste inzichten en handvatten voor teams en leidinggevenden op het vlak van vitaliteit. Dat doen we onder andere door het bieden van beter inzicht in het totale vitaliteitsaanbod, passend bij de verschillende levensfasen van medewerkers.
3. Medewerkers: We zorgen, vanuit de organisatieonderdelen en HRM, voor de juiste ondersteuning voor medewerkers zodat zij vitaal kunnen (blijven) werken aan de opgaven van de stad. Dat doen we onder andere door in ons Lekker-in-je-Vel-programma met vitaliteitsactiviteiten middels webinars extra aandacht te besteden aan niet alleen het fysiek, maar ook mentaal fit blijven.

Als het gaat om vakmanschap en verandervermogen zetten we in op twee strategische speerpunten. Het doel is dat medewerkers vanuit vakmanschap en verandervermogen de opgaven van de stad goed vervullen doordat:

1. 1Er een goede, continue dialoog is tussen leidinggevende en medewerker(s) over vakmanschap en verandervermogen. Dat doen we onder andere door (de instrumenten binnen) onze FIT methodiek verder uit te werken.
2. 2De MT’s een analyse en plan van aanpak hebben op het benodigde vakmanschap in hun team(s). Dat doen we onder andere door de output uit de SPP’s door te vertalen in een relevant leer- en ontwikkelaanbod.

Doelstellingen bedrijfsvoering

Indicator	Toelichting	Doelstelling 2022
Personeel		
Mobiliteit	We werken aan een grotere wendbaarheid van de medewerkers om hun kwaliteit te behouden, te bevorderen en daar in te zetten waar die het meest nodig is. Met mobiliteit meten we de in-, door- en uitstroom. Onder interne mobiliteit verstaan we doorstroom.	Interne mobiliteit: 10%.
Stages	De gemeente Utrecht wil als werkgever kansen creëren voor jongeren. Dit doen we ook in de vorm van het aanbieden van stage- en werkervaringsplekken. Stagiairs brengen een binding met het onderwijs en zo blijft de organisatie ook op deze wijze op de hoogte van vernieuwingen in actuele kennis en ontwikkelingen. Door stageplaatsen aan te bieden beïnvloeden we bovendien ons imago als werkgever onder jongeren in positieve zin.	Minimaal 250 reguliere stageplaatsen, waarvan minimaal 150 op mbo-niveau
Verzuim	In het kader van duurzame inzetbaarheid zetten we blijvend in op het terugdringen van verzuim. Dit doen we met specifieke acties, met name bij de organisatie-eenheden waar het verzuim hoger is dan de gestelde norm.	5,7% inclusief langdurig verzuim.
Organisatie		
Inhuur externen	Externe Inhuur is het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de gemeente in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, middels het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid. De werkzame persoon treedt als ware op alsof hij/zij onderdeel is van de gemeentelijke organisatie.	Uitgavenplafond inhuur van 57,9 miljoen euro.
Inhuur externen	Met deze indicator willen we inzicht geven in de voortgang op het amendement 52A.	Maximaal 10% externe inhuur ten opzichte van het totale personeelsbestand t/m schaal 9 in 2022.
IPM		
Continuïteit en beschikbaarheid van ICT-systemen	We optimaliseren onze processen en de informatiehuishouding op basis van de ambities rondom dienstverlening, participatie, bedrijfsvoering en het nieuwe werken. Tijdens deze innovatie zorgen we ervoor dat de bedrijfskritische systemen beschikbaar zijn en de continuïteit blijft gewaarborgd.	Beschikbaarheid: de basisinfrastructuur is voor 99% beschikbaar met uitzondering van vooraf geplande werkzaamheden. Continuïteit: de bedrijfs-kritische systemen zijn 24/7 beschikbaar voor gebruik met uitzondering van vooraf geplande werkzaamheden.
Open data/ Open	We werken toe naar een meer open en	Eind 2022 hebben we 900

Indicator	Toelichting	Doelstelling 2022
overheid	transparante gemeente Utrecht.	open datasets beschikbaar gesteld op ons Dataplatform.
Gegevensbescherming	De gemeente heeft de afgelopen jaren gewerkt aan de implementatie van risicogestuurd werken op het gebied van gegevensbescherming. De doelstelling daarbij is om een volwassen managementproces neer te zetten dat certificeerbaar is op basis van de ISO 27001 standaard. In 2022 wordt een belangrijke stap in dit proces afgerond. Alle organisatieonderdelen beschikken dan over een gestructureerd risicomanagementproces waarin maatregelen worden gerealiseerd en IPM-standaarden op het gebied van gegevensbescherming worden geïmplementeerd. In 2022 gaan we onderzoeken in hoeverre we aantoonbaar certificeerbaar zijn. Hiervoor zullen we een pre-audit organiseren waarmee dit onafhankelijk vastgesteld zal worden.	Voor 2022 is de doelstelling om de volwassenheid van het risicomanagementproces verder te verhogen en vast te stellen in hoeverre we certificeerbaar zijn.
Financiën		
Tijdigheid budgetbeheer	Onze budgetrapportages en prognoses moeten zoveel mogelijk overeenkomen met de verantwoording. Afwijkingen zijn beperkt en worden in de bestuursrapportage (Berap) gemeld.	Maximaal 3% afwijking van de kosten per programma tussen het geprognotiseerd resultaat (geraamd resultaat) bij de laatste Berap en de verantwoording.
Juridische zaken		
Zorgvuldige Juridische procedure	Zorgvuldige procedures worden niet alleen van ons verwacht, maar zorgen er ook voor dat aanvullende kosten worden voorkomen.	In elke juridische procedure (bezwaar, beroep, hoger beroep) geldt dat maximaal 20% gegrond wordt verklaard.
Verminderen beroepzaken	Wij willen het aantal beroepzaken terugdringen door de kwaliteit van de bezwarenzaken te verbeteren, zowel op inhoud als communicatie.	Tegen alle afgeronde bezwaarzaken wordt in maximaal 15% van de gevallen beroep aangetekend.
Afhandelen klachten	Wij willen het aantal klachten en doorlooptijd behandeling terugdringen. We adviseren proactief (in plaats van toetsing achteraf) om resultaten sneller te bereiken en juridische risico's te voorkomen. We zorgen ervoor dat alle contracten in een contractregister worden vastgelegd (contractbeheer),	Van alle ontvangen klachten, gaan jaarlijks maximaal 10% van de klagers naar de Nationale Ombudsman.
Contractbeheer	We implementeren het nieuwe concernkader contractbeheer zodat inzicht en grip bestaat op (lopende) contracten.	We zorgen ervoor dat alle contracten in het register zijn opgenomen.

Indicator	Toelichting	Doelstelling 2022
Wettelijke termijn /doorlooptijd bezwaar en beroep	Beslissingen op bezwaar worden tijdig (binnen de wettelijke termijn) afgerond, zodat juridische procedures niet onnodig lang duren.	80% van de gevallen binnen de wettelijke termijn.
Inkoop		
Naleving inkoopregels	De naleving van de aanbestedingsregels vinden wij belangrijk; burgers en opdrachtnemers moeten kunnen vertrouwen dat de gemeente rechtmatig inkoopt en aanbesteedt. Daarom laten we het gehele inkoop- en aanbestedingsproces vanaf het begin tot eind (contract) jaarlijks controleren.	De omvang van de geconstateerde onrechtmatigheden als gevolg van het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels bedraagt maximaal 0,750 miljoen euro.
Plaatsingen Social return on Investment	Bij het inschrijven op aanbestedingen vragen we de opdrachtnemer om ter waarde van een percentage van de opdrachtsom een inspanning te plegen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (kansen op) werk te bieden. Dit heet SROI: Social Return On Investment. Het Werkgevers Service Punt (WSP) verzorgt de plaatsingen bij de opdrachtnemers.	800 plaatsingen en 0,1 miljoen euro omzet bij sociale ondernemers.
Circulair inkopen	Circulair inkopen betekent het inkopen van materialen van hergebruikt materiaal of van producten die gemakkelijk hergebruikt kunnen worden. Idealiter leidt dit tot meer werkgelegenheid. In juni 2018 hernieuwden we onze deelname aan de Green Deal Circulair Inkopen en verhoogden we met het nieuwe collegeakkoord onze doelstelling naar 33% circulair inkoopvolume in 2022.	33% van het aanbestedingsvolume is circulair.
Maatschappelijk verantwoord inkopen	Actieplan MVI van 20 mrt 2018: voor tien kansrijke productgroepen geldt bij inkoop het hoogste ambitieniveau van MVI (niveau 3). We classificeren alle aanbestedingen naar duurzaamheids-ambitieniveau: • Ambitieniveau 1: basis: wettelijke/landelijke minimumeisen opgenomen; • Ambitieniveau 2: redelijk: de milieucriteria hebben een onderscheidend vermogen; Ambitieniveau 3: vooruitstrevend: oplossing voegt ook waarde toe aan omgeving; het hoogst haalbare (bijv. circulair; vergaande afspraken over internationale arbeidsvoorwaarden). In de commissiebrief op Motie M2015/125 is de methode toegelicht.	% aanbesteed per ambitieniveau (1-3) % gecontracteerd op ambitieniveau (1-3) Monitoring per resultaatverantwoordelijke afdeling/IRM'er.

Verplichte BBV Indicatoren

Om een eenduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te kunnen vergelijken zijn er een aantal wettelijke verplichte indicatoren bij de programma's opgenomen. Dit zijn onderstaande indicatoren:

Indicator	Eenheid	Waarde 2020
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	11,51 fte
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	11,77 fte
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	1.203 euro
Externe inhuur	Kosten in % van de totale loonsom + totale kosten externe inhuur	15,6%
Overhead	% van de totale lasten	12,0%

Verbonden Partijen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee de gemeente een bestuurlijke en financiële band heeft. Dit zijn onder andere gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen die een publiek belang behartigen en waarvan de aandelen geheel of gedeeltelijk in het bezit van de gemeente zijn.
Onder bestuurlijk belang wordt verstaan zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.
De verbonden partijen van de gemeente in 2022 komen hierna aan de orde. Het gemeentelijke beleid met betrekking tot verbonden partijen is vastgelegd in de nota verbonden partijen.
Het beleggen van een publieke taak bij een andere organisatie heeft als gevolg dat geen directe democratische controle kan plaatsvinden door de gemeenteraad. Politiek-bestuurlijk ingrijpen geschiedt getrapt. Bovendien heeft de gemeente niet altijd een meerderheidsstem in de andere organisatie. Om het primaat van de gemeenteraad zoveel mogelijk te waarborgen wordt gekozen voor terughoudendheid, met name bij gemeenschappelijke regelingen. Hoofdregel is dan ook ‘nee, tenzij…’ daar waar het om beleidsrijke onderwerpen gaat, die directe democratische legitimering vragen. Onderdeel van de nota is ook een afwegingskader. Bij het aangaan van een verbinding dient dit afwegingskader altijd vooraf aan het college van B en W en/of de gemeenteraad te worden voorgelegd.

Gemeenschappelijke regelingen

Afvalverwerking Utrecht (AVU)

Doel en organisatie

Standplaats:	Soest
Doel:	Het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval.
Deelnemers:	Overige gemeenten provincie Utrecht: Amersfoort, Baarn, De Bilt, De Ronde Venen, Bunnik, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.
Publieke taak	Ja
Juridische vorm:	Gemeenschappelijke regeling
Website	http://www.avu.nl/cms/
Gekoppeld(e) Programma(s)	Openbare Ruimte en Groen

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Ja
Wettelijke verplichting	Nee	Ja

Is het BBV van toepassing?	Ja
Is het BBV nagevolgd?	Ja

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose saldo 01-01-2022	Prognose saldo 31-12-2022
Eigen vermogen	350	350	350
Vreemd vermogen	12.109	15.095	15.085

Resultaat 2020:	165 (Concept Jaarrekening)
Prognose resultaat 2021	0

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	16.663	15.706	-	-
Opgenomen bij de VP/GR	16.663	15.706	-	-
Verschil	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting op tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Het grootse verschil wordt veroorzaakt door de na scheidingskorting van € 7,00 per ton

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Ja
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Ja

Ontwikkelingen

Er is in begroting rekening gehouden met een indicatie voor een bedrag per ton huishoudelijk afval. Mogelijk dat er boven de begroting extra kosten door de AVU moeten worden doorbelast.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Ja
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap (BghU)

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	het uitvoeren van de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de Wet Waardering Onroerende Zaken in een gemeenschappelijke regeling uit oogpunt van kwaliteit, continuïteit en efficiency.
Deelnemers:	Bunnik, De Bilt, Houten, Lopik, Nieuwegein, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug en Zeist, Stichtse Vecht, Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden
Publieke taak	Ja
Juridische vorm:	Gemeenschappelijke regeling
Website	https://bghu.nl/
Gekoppeld(e) Programma(s)	Algemene Middelen en Openbare Ruimte en Groen

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Nee
Wettelijke verplichting	Nee	Nee

Is het BBV van toepassing?	Ja
Is het BBV nagevolgd?	Ja

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose saldo 01-01-2022	Prognose saldo 31-12-2022
Eigen vermogen	1.428	106	106
Vreemd vermogen	4.078	4.382	4.382

Resultaat 2020:	939.870
Prognose resultaat 2021	255.000

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	7.159	7.554	7.554	7.554
Opgenomen bij de VP/GR	7.159	7.980	7.701	7.612
Verschil	**0**	**-426**	**-147**	**-58**

Toelichting op tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

In 2022 vindt de implementatie van een nieuw softwarepakket plaats waardoor de bijdrage voor dat jaar hoger ligt dan aanvankelijk door de gemeente Utrecht begroot.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Ja
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Ja

Ontwikkelingen

In 2022 vindt de implementatie van een nieuw softwarepakket plaats. Hierdoor stijgt de begrote deelnemersbijdrage voor dat jaar conform de meerjarenbegroting van de BghU.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Ja
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

GGD regio Utrecht (GGDrU)

Doel en organisatie

Standplaats:	Zeist
Doel:	De GGD regio Utrecht verricht in de Wet Publieke Gezondheid beschreven taken voor ruim 1,3 miljoen inwoners van 26 Utrechtse gemeenten in de Provincie Utrecht, waaronder de Gemeente Utrecht. De precieze afspraken met de gemeente Utrecht staan verwoord in het arrangement Publieke Gezondheid dat de gemeenteraad in 2013 heeft vastgesteld.
Deelnemers:	De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, IJsselstein, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Woerden, Woudenberg en Zeist
Publieke taak	Ja
Juridische vorm:	Gemeenschappelijke regeling
Website	https://www.ggdru.nl/inwoners.html
Gekoppeld(e) Programma(s)	Volksgezondheid

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Nee	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Nee	Ja
Wettelijke verplichting	Ja	Ja

Is het BBV van toepassing?	Ja
Is het BBV nagevolgd?	Ja

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose saldo 01-01-2022	Prognose saldo 31-12-2022
Eigen vermogen	5143	3.270	2.671
Vreemd vermogen	35524	11.739	11.682

Resultaat 2020:	Nog niet bekend
Prognose resultaat 2021	0

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	1.744	1.801	1.801	1.801
Opgenomen bij de VP/GR	2.042	2.127	2.127	2.127
Verschil	**-298**	**-326**	**-326**	**-326**

Toelichting op tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Verschil betreft m.n. Meld- en adviespunt Bezorgd, welke niet als kosten GR geregistreerd worden.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Nee
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Ja

Ontwikkelingen

<Schrijf hier ontwikkeling PB 2022>

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Nee
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

Het Utrechts Archief (HUA)

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	Het verwerven, bewaren en beschikbaar stellen van de archieven van de gemeenten Utrecht en Nieuwegein, de provincie Utrecht en de archieven van het Rijk in de provincie Utrecht en een omvangrijke collectie beeldmateriaal en bibliotheek over Utrecht. Via digitale dienstverlening, de studiezaal en het publiekscentrum stelt HUA de collectie ter beschikking aan de burger voor onderzoek, educatie en cultuurbeleving. Daarnaast is Het Utrechts Archief toezichthouder en kennispartner bij het informatiebeheer van de gemeenten Utrecht, Nieuwegein en verschillende decentrale overheden.
Deelnemers:	De minister van OCW, gedeputeerde staten provincie Utrecht en de Gemeente Utrecht in de gemeenschappelijke regeling.Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is in 2019 een geactualiseerde gemeenschappelijke regeling van kracht geworden
Publieke taak	Ja
Juridische vorm:	Gemeenschappelijke regeling
Website	https://hetutrechtsarchief.nl/
Gekoppeld(e) Programma(s)	Algemeen Bestuur

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Ja
Wettelijke verplichting	Nee	Ja

Is het BBV van toepassing?	Ja
Is het BBV nagevolgd?	Ja

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose saldo 01-01-2022	Prognose saldo 31-12-2022
Eigen vermogen	2.393	1.765	1.536
Vreemd vermogen	1.076	716	676

Resultaat 2020:	-36
Prognose resultaat 2021	0

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	3.441	3.548	3.548	3.548
Opgenomen bij de VP/GR	3.441	3.489	3.489	3.489
Verschil	**0**	**59**	**59**	**59**

Toelichting op tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Het Utrechts Archief heeft in zijn begroting 2022 een aanname voor de index gedaan van 1,5%, terwijl de gemeente Utrecht als index voor de gemeenschappelijke regelingen in 2022 een percentage van 3,3 hanteert.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Ja
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Ja

Ontwikkelingen

In 2020 is het meerjarenbeleidsplan 'Werken aan Innovatief, inspirerend en Inclusief archief' vastgesteld. De activiteiten van HUA vinden plaats binnen de drie speerpunten: 'Samen bouwen aan het archief van morgen', 'Jouw collectie Utrecht begint hier en 'Onze organisatie maken we samen'. In het bijzonder is er de komende beleidsperiode aandacht voor duurzame toegankelijkheid (E-depot), digitale toegankelijkheid, inclusie, duurzaamheid en de jaarthema's, waaronder 900 jaar Utrecht in 2022. Het Rijk heeft de Regionaal Historische Centra (RHC's), waaronder HUA, laten weten dat het voornemens is om zich in 2024 terug te trekken uit de gemeenschappelijke regelingen. Er wordt een andere vorm van structurele samenwerking gezocht waarbij de analoge archieven inclusief de huidige financiering bij de RHC's blijven. Ten gevolge van deze ontwikkeling zullen de RHC's ook geen gebruik meer kunnen maken van het rijks E-depot. Er komt een ruime overgangsperiode waarin de RHC's een andere oplossing voor het duurzaam digitaalbeheer zullen moeten gaan zoeken. De komende maanden zal HUA in afstemming met de Gemeente Utrecht en de Provincie Utrecht op zoek gaan naar een nieuwe oplossing voor het digitaal beheer van de archieven.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Ja
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

Plassenschap Loosdrecht

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	Ontwikkeling en beheer van de Loosdrechtse plassen en de daarbij behorende terreinen en vaarwegen.
Deelnemers:	De Provincies Utrecht en Noord Holland en de gemeenten Utrecht, Stichtse Vecht en Wijdemeren
Publieke taak	Ja
Juridische vorm:	Gemeenschappelijke regeling
Website	https://recreatiemiddennederland.nl/plassenschap-loosdrecht/
Gekoppeld(e) Programma(s)	Openbare Ruimte en Groen

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Ja
Wettelijke verplichting	Nee	Ja

Is het BBV van toepassing?	Ja
Is het BBV nagevolgd?	Ja

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose saldo 01-01-2022	Prognose saldo 31-12-2022
Eigen vermogen	1.807	1.500	1.417
Vreemd vermogen	2.671	3.866	4.223

Resultaat 2020:	0,299 miljoen euro (positief)
Prognose resultaat 2021	0,008 miljoen euro (negatief)

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	190	196	196	196
Opgenomen bij de VP/GR	190	196	196	-
Verschil	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting op tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Loon-en prijsindexatie

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Ja
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Ja
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Nee

Ontwikkelingen

Het Plassenschap Loosdrecht draagt bij aan de uitvoering van het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen. Kerntaken zijn instandhouding en beheer van legakkers, vaarroutes, aanlegplaatsen, recreatieplaatsen en routes. De uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden Nederland (RMN) verzorgt de uitvoering voor Recreatieschap Stichtse Groenlanden en Plassenschap Loosdrecht. Begin 2019 zijn ernstige knelpunten geconstateerd bij de uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden Nederland (RMN). Inmiddels is het Plassenschap gestart met een traject om de organisatie van de samenwerking én van de uitvoering eenvoudiger te maken. Het Plassenschap formuleerde hierover "richtinggevende uitspraken" die aan raden en staten worden voorgelegd. De intentie is in 2021 een besluit te nemen over de voorgenomen liquidatie van RMN per 01-01-2023 en de organisatie van het Plassenschap aan te passen.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Ja
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Ja

Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	Ontwikkeling, beheer en toezicht van regionale recreatieterreinen en routestructuren voor wandelen, fietsen, varen en paardrijden in de gemeenten die deelnemen aan het recreatieschap.
Deelnemers:	Provincie Utrecht en de gemeenten Utrecht, de Bilt, Houten, Nieuwegein, IJsselstein, Woerden, Stichtse Vecht en Lopik
Publieke taak	Ja
Juridische vorm:	Gemeenschappelijke regeling
Website	https://recreatiemiddennederland.nl/recreatieschap-stichtse-groenlanden/
Gekoppeld(e) Programma(s)	Openbare Ruimte en Groen

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Ja
Wettelijke verplichting	Nee	Ja

Is het BBV van toepassing?	Ja
Is het BBV nagevolgd?	Nee

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose saldo 01-01-2022	Prognose saldo 31-12-2022
Eigen vermogen	4.722	4.449	4.589
Vreemd vermogen	5.487	7.214	6.784

Resultaat 2020:	0,192 miljoen euro (negatief)
Prognose resultaat 2021	0,244 miljoen euro (positief)

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	1.078	1.078	1.100	1.100
Opgenomen bij de VP/GR	1.078	1.078	1.100	-
Verschil	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting op tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Loon- en prijsindexatie

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Ja
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Ja
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Nee

Ontwikkelingen

Het aantal inwoners in het werkgebied van Stichtse Groenlanden stijgt. Om die recreatieve druk op te kunnen vangen wil het recreatieschap Stichtse Groenlanden de terreinen beter benutten door deze voor meer verschillende bezoekers gedurende het hele jaar aantrekkelijker te maken. De uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden Nederland (RMN) verzorgt de uitvoering voor Recreatieschap Stichtse Groenlanden en Plassenschap Loosdrecht. De interne processen van de uitvoeringsorganisatie RMN zijn niet op orde. Begin 2019 zijn ernstige knelpunten geconstateerd bij de uitvoeringsorganisatie RMN. Inmiddels is het recreatieschap gestart met een traject om de organisatie van de samenwerking én van de uitvoering eenvoudiger te maken. Het recreatieschap formuleerde hierover “richtinggevende uitspraken” die aan raden en staten worden voorgelegd. De intentie is om in 2021 een besluit te nemen over de voorgenomen liquidatie van RMN per 1 januari 2023 en de organisatie van het recreatieschap aan te passen.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Ja
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Ja

Regionale uitvoeringsdienst (RUD)

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	Het verlenen van milieuvergunningen en toezicht en handhaven van milieuregels.
Deelnemers:	Provincie Utrecht en de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht en Woudenberg
Publieke taak	Ja
Juridische vorm:	Gemeenschappelijke regeling
Website	https://www.rudutrecht.nl/
Gekoppeld(e) Programma(s)	Ruimtelijke Ontwikkeling, wonen en erfgoed

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Nee	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Nee	Ja
Wettelijke verplichting	Ja	Ja

Is het BBV van toepassing?	Ja
Is het BBV nagevolgd?	Ja

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose saldo 01-01-2022	Prognose saldo 31-12-2022
Eigen vermogen	1.659	892	901
Vreemd vermogen	2.612	1.700	1.713

Resultaat 2020:	502.000 euro positief resultaat (a.g.v. uitstel omgevingswet en uitstel ICT-investeringen)
Prognose resultaat 2021	6000 euro (basis programmabegroting 2021)

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	1.647	1.701	1.701	1.701
Opgenomen bij de VP/GR	1.647	1.707	1.707	1.707
Verschil	**0**	**-6**	**-6**	**-6**

Toelichting op tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

De geringe verschillen in ramingen vanaf 2022 wordt veroorzaakt door de loon- en prijscompensatiemethodiek. Hierdoor kunnen er jaarlijks kleine afwijkingen ontstaan. De ramingen bij de RUD en de gemeente Utrecht zijn exclusief de gelden die beschikbaar zijn gesteld bij de Voorjaarsnota 2021 voor de 'Doorontwikkeling RUD'.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Ja
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Niet van toepassing

Ontwikkelingen

In de programmabegroting 2022 van de RUD wordt uitgegaan van de implementatie van de Omgevingswet per 1 juli 2022. De wet heeft flinke gevolgen voor de RUD organisatie. Vooral het verschuiven van de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten kan een financieel gevolg hebben (frictiekosten) voor de deelnemers. Voor 2022 heeft de provincie aangegeven dat zij in dat jaar de bodemtaken nog zullen blijven betalen. Voorts wordt er in 2022 een vervolg gegeven aan het organisatie ontwikkelingstraject “Samen op weg”.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Nee
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

Veiligheidregio Utrecht (VRU)

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	Uitvoeren van taken op het terrein van de risicobeheersing en de voorbereiding op rampen en crises, uitvoeren van brandweerzorg (bestrijding en preventie) en uitvoeren van geneeskundige hulpverleningsorganisatie (GHOR).
Deelnemers:	Alle 26 gemeenten in de Provincie Utrecht. De politie Midden-Nederland is met eenconvenant verbonden aan de Veiligheidsregio
Publieke taak	Ja
Juridische vorm:	Gemeenschappelijke regeling
Website	https://www.vru.nl/
Gekoppeld(e) Programma(s)	Veiligheid

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Nee	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Nee	Ja
Wettelijke verplichting	Ja	Ja

Is het BBV van toepassing?	Ja
Is het BBV nagevolgd?	Ja

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose saldo 01-01-2022	Prognose saldo 31-12-2022
Eigen vermogen	17.732	19.517	16.690
Vreemd vermogen	47.178	58.827	67.068

Resultaat 2020:	Het resultaat over 2020 bedraagt 2,129 miljoen euro. Dit positieve resultaat is bestemd voor de hervorming van het OMS (Openbaar Meldsysteem) stelsel.
Prognose resultaat 2021	Bij de eerste bestuursrapportage heeft de VRU een voordelig resultaat van 0,829 miljoen euro geprognotiseerd.

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	28.760	28.718	28.718	29.069
Opgenomen bij de VP/GR	28.760	28.718	28.718	29.069
Verschil	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting op tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Niet van toepassing.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Ja
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	niet van toepassing

Ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Nee
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

Vennootschappen en coöperaties

Coöperatieve Vereniging Wigo4it U.A.

Doel en organisatie

Standplaats:	Den Haag
Doel:	Het ontwikkelen en verrichten van administratieve en informatietechnologische ondersteuning aan de deelnemende gemeenten op het terrein van werk, inkomen en zorg. Daardoor verbetert de dienstverlening aan de inwoners en wordt de effectiviteit en doelmatigheid van de uitvoerende organisaties van de deelnemende gemeenten vergroot.
Deelnemers:	Gemeenten Utrecht, Amsterdam, Rotterdam en Den Haag
Publieke taak:	Nee
Juridische vorm	Vereniging coöperatief verband met uitsluiting van aansprakelijkheid
Website:	https://www.wigo4it.nl/
Gekoppeld(e) programma(s)	Werk en Inkomen

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Ja
Wettelijke verplichting	Nee	Ja

Is het BBV van toepassing?	Nee
Is het BBV nagevolgd?	Nee

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose 01-01-2022	Prognose 31-12-2022
Eigen vermogen	9.521	nog niet bekend	nog niet bekend
Vreemd vermogen	10.634	nog niet bekend	nog niet bekend

Resultaat 2020:	1.236
Prognose resultaat 2021:	Nihil

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	3.506	3.656	3.656	3.656

Toelichting op de tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

De opgenomen bedragen zijn bestemd voor het aandeel van de gemeente Utrecht in de jaarlijkse contributie aan Wigo4it.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Ja
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Niet van toepassing

Ontwikkelingen

Het is duidelijk geworden dat er een nieuwe marktstrategie nodig is om de ontwikkeling van onze ICT-dienstverlening anders en samen met de markt te gaan organiseren en te versnellen. Hierbij kijken we ook of de markt bepaalde producten goedkoper en/of sneller kan aanbieden. Om dit te realiseren ligt er in Utrecht een flinke transitieopgave om de ICT-dienstverlening voor de domeinen Werk, Klantinteractie en generieke ICT (verder) op te bouwen, de bijbehorende regiefunctie in te richten en de huidige ICT-dienstverlening voor deze domeinen af te bouwen bij Wigo4it.In 2020 heeft Wigo4it een resultaat behaald van 1,236 miljoen euro. Aan de egalisatiereserve voor wetgevingsprojecten is 0,216 miljoen euro onttrokken. Wigo4it heeft beide bedragen toegevoegd aan een nieuw gevormde reserve voor toekomstige reorganisaties voor totaal 1,452 miljoen euro.Van de bestemmingsreserve transitie van 5,254 miljoen euro is 3,754 miljoen euro toegevoegd aan de bestemmingsreserve voor toekomstige reorganisaties, zodat deze reserve uitkomt op totaal 5,205 miljoen euro.De bestemmingsreserve transitie heeft een saldo van 1,500 miljoen euro.In januari 2021 is de raad geïnformeerd over de keuze van Utrecht en de andere G4-steden om door te gaan bij Wigo4it op het inkomensdomein. In de periode tot en met 2023 wordt Wigo4it afgebouwd tot een zogenaamde fit-for-purpose organisatie.De reorganisatieaanpak is erop gericht om in nauwe samenwerking met de steden en Wigo4it (de duur van) de periode van begeleiden van medewerkers naar werk buiten Wigo4it zo veel mogelijk te beperken. De ontwikkeling van de totale reorganisatiekosten in 2021 wordt gevolgd. Het totaal van de bestemmingreserves voor de transitie en voor toekomstige reorganisaties wordt voldoende geacht om de kosten in 2021 te dekken.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Ja
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

Vleuten-De Meern zelfstandig BV

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	Uitvoeren van grondexploitatie.
Deelnemers:	Gemeente Utrecht
Publieke taak:	Nee
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Website:	Er is geen Website
Gekoppeld(e) programma(s)	Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Nee	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Ja
Wettelijke verplichting	Nee	Ja

Is het BBV van toepassing?	Nee
Is het BBV nagevolgd?	Nee

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose 01-01-2022	Prognose 31-12-2022
Eigen vermogen	18.000	nog niet bekend	nog niet bekend
Vreemd vermogen	0	nog niet bekend	nog niet bekend

Resultaat 2020:	0
Prognose resultaat 2021:	Nog niet bekend

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	-	-	-	-

Toelichting op de tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Niet van toepassing.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Nee
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Niet van toepassing

Ontwikkelingen

De BV wordt in 2021 geliquideerd.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Nee
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Niet van toepassing

BNG Bank NV

Doel en organisatie

Standplaats:	Den Haag
Doel:	De BNG Bank NV is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang en verstrekt krediet tegen lage tarieven aan of onder garantie van Nederlandse overheden. Dat leidt voor de inwoners tot zo laag mogelijke kosten voor maatschappelijke voorzieningen.
Deelnemers:	Staat der Nederlanden, Provincies, gemeenten en een Hoogheemraadschap
Publieke taak:	Nee
Juridische vorm	Naamloze (structuur)vennootschap
Website:	https://www.bngbank.nl/
Gekoppeld(e) programma(s)	Algemene middelen (dividend)

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Nee
Wettelijke verplichting	Nee	Ja

Is het BBV van toepassing?	Nee
Is het BBV nagevolgd?	Ja

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose 01-01-2022	Prognose 31-12-2022
Eigen vermogen	5.100.000	nog niet bekend	nog niet bekend
Vreemd vermogen	155.300.000	155.000.000	155.000.000

Resultaat 2020:	221 miljoen euro
Prognose resultaat 2021:	Nog niet bekend

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	-1.380	-600	-750	-900

Toelichting op de tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Door onzekerheden en risico's die de huidige economische omstandigheden met zich meebrengen (o.a. door Covid) wordt voor 2022 een lagere winst en dus ook dividendopbrengst voorzien. Latere jaren laten weer enig herstel zien.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Nee
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Ja

Ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Ja
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

NV REMU-houdster

Doel en organisatie

Standplaats:	Bilthoven
Doel:	Houden van aandelen in REMU NV.
Deelnemers:	Provincie Utrecht, gemeente Utrecht en gemeente Amersfoort
Publieke taak:	Nee
Juridische vorm	Naamloze Vennootschap
Website:	Geen
Gekoppeld(e) programma(s)	Niet van toepassing

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Nee	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Nee	Ja
Wettelijke verplichting	Nee	Ja

Is het BBV van toepassing?	Nee
Is het BBV nagevolgd?	Nee

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose 01-01-2022	Prognose 31-12-2022
Eigen vermogen	855.000	nog niet bekend	nog niet bekend
Vreemd vermogen	0	nog niet bekend	nog niet bekend

Resultaat 2020:	Negatief circa 0,114 miljoen euro
Prognose resultaat 2021:	Nog niet bekend

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	-	-	-	-

Toelichting op de tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Niet van toepassing.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Nee
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Nee

Ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Ja
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

NV Vitens

Doel en organisatie

Standplaats:	Zwolle
Doel:	Maken en leveren van drinkwater voor bedrijven en inwoners in het verzorgingsgebied.
Deelnemers:	Gemeente Utrecht is evenwel zelf niet verplicht om aandeelhouder te zijn Deelnemers: vijf provincies
Publieke taak:	Ja
Juridische vorm	Naamloze Vennootschap
Website:	https://www.vitens.nl/
Gekoppeld(e) programma(s)	Niet van toepassing

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Ja
Wettelijke verplichting	Ja	Ja

Is het BBV van toepassing?	Nee
Is het BBV nagevolgd?	Nee

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose 01-01-2022	Prognose 31-12-2022
Eigen vermogen	557.100	nog niet bekend	nog niet bekend
Vreemd vermogen	1.340.100	nog niet bekend	nog niet bekend

Resultaat 2020:	23,9 miljoen euro
Prognose resultaat 2021:	Nog niet bekend

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	-	-	-	-

Toelichting op de tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Niet van toepassing.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Nee
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Ja

Ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Nee
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

NV Maatschappij tot Stadsherstel Utrecht

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	Verwerven, restaureren, onderhouden, beheren en exploiteren van monumenten. De Utrechtse Maatschappij tot Stadsherstel NV richt zich vanaf de oprichting met name op restauratie en behoud van voor de markt incourante objecten. Voorbeelden daarvan zijn het Doelenhuis, de voormalige Brandweerkazerne Korte Minrebroederstraat/ Stadhuisplein, woningcomplex De Zeven Steegjes, Molen De Ster en recent gasthuis Leeuwenbergh, het project Lofen en als exploitant van landhuis Oud-Amelisweerd. De NV houdt belangrijke monumenten in stand, om die reden is de gemeente Utrecht sinds de oprichting van de NV in 1985 aandeelhouder. Het bezit van de NV omvat per 2020 216 wooneenheden en 40 bedrijfs-/kantoorruimten in de gemeente Utrecht en daarnaast 20 wooneenheden in De Bilt.
Deelnemers:	Aandeelhouders met een belang van meer dan 5%: Coöperatieve Rabobank Utrecht en omstreken UA, ASR Levensverzekering NV, REI Fund Netherlands BV, F. van Lanschot Bankiers NV, Syntrus Achmea Pensioenbeheer, gemeente Utrecht (ca. 10% van de aandelen). En daarnaast diverse fondsen, bedrijven, organisaties en particulieren.
Publieke taak:	Nee
Juridische vorm	Naamloze Vennootschap
Website:	https://www.stadsherstel-utrecht.nl/
Gekoppeld(e) programma(s)	Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Nee	Ja
Wettelijke verplichting	Nee	Nee

Is het BBV van toepassing?	Nee
Is het BBV nagevolgd?	Nee

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose 01-01-2022	Prognose 31-12-2022
Eigen vermogen	13.848	nog niet bekend	nog niet bekend
Vreemd vermogen	11.097	nog niet bekend	nog niet bekend

Resultaat 2020:	613
Prognose resultaat 2021:	Nog niet bekend

Bijdrage van de gemeente Utrecht				x € 1.000
	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	-	-	-	-

Toelichting op de tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht
Niet van toepassing.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Nee
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Ja

Ontwikkelingen
Stadsherstel heeft in 2020 een Visiedocument opgesteld, waarin de ontwikkelingen sinds 1985 worden geschetst, onder meer over de relatie met overheden. In 2021 zijn de statuten aangepast, mede op basis van het Visiedocument. Het aanbieden van betaalbare huurwoningen blijft een doelstelling, maar de NV richt zich daarnaast ook meer op vastgoed voor een bijzondere bestemming met een maatschappelijk belang, inmiddels ook buiten de gemeente, binnen de provincie Utrecht. De NV werkt samen met diverse organisaties in de stad en participeert in de Nationale Monumentenorganisatie.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Nee
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

Utrecht Vernieuwt BV

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	Het als commanditaire vennoot deelnemen in commanditaire vennootschappen dan wel participeren in publiek-/private samenwerkingsverbanden met de herstructurering van de Gemeente Utrecht als doel.
Deelnemers:	De gemeente is voor 100% aandeelhouder in Utrecht Vernieuwt B
Publieke taak:	Nee
Juridische vorm	Rechtspersoon (besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid)
Website:	Geen
Gekoppeld(e) programma(s)	Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Nee
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Nee
Wettelijke verplichting	Nee	Nee

Is het BBV van toepassing?	Nee
Is het BBV nagevolgd?	Nee

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose 01-01-2022	Prognose 31-12-2022
Eigen vermogen	nog niet bekend	nog niet bekend	nog niet bekend
Vreemd vermogen	nog niet bekend	nog niet bekend	nog niet bekend

Resultaat 2020:	613
Prognose resultaat 2021:	Nog niet bekend

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	-	-	-	-

Toelichting op de tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Niet van toepassing.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Nee
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Niet van toepassing.

Ontwikkelingen

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Nee
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

UW Holding BV

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	Uitvoering van de taken Wet sociale werkvoorziening. UW Holding BV is een belangrijke partner bij de uitvoering van de Participatiewet.
Deelnemers:	Gemeente Utrecht (100% aandeelhouder)
Publieke taak:	Nee
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Website:	https://www.uw.nl/
Gekoppeld(e) programma(s)	Werk en Inkomen

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Ja
Wettelijke verplichting	Nee	Ja

Is het BBV van toepassing?	Nee
Is het BBV nagevolgd?	Nee

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose 01-01-2022	Prognose 31-12-2022
Eigen vermogen	1.448	nog niet bekend	nog niet bekend
Vreemd vermogen	15.783	nog niet bekend	nog niet bekend

Resultaat 2020:	488
Prognose resultaat 2021:	nihil

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	1.800	1.800	1.800	1.800

Toelichting op de tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Het budget dat we van het Rijk ontvangen voor de uitvoering van de Wsw is niet toereikend. We verstrekken daarom jaarlijks een aanvullende bijdrage aan UW om het hierdoor ontstane structurele exploitatietekort te dekken. In de tabel zijn deze aanvullende bijdragen opgenomen.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Ja
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Ja

Ontwikkelingen

In het vierde kwartaal van 2021 zal de raad worden geïnformeerd over de voortgang van het huidige ondernemingsplan dat doorloopt tot 31 december 2022. Binnen dit ondernemingsplan werken we aan het verhogen van de instroom van kandidaten op tijdelijke banen bij UW. Daarnaast werken we samen met UW toe naar een nieuw ondernemingsplan (2023 en volgende jaren). Het nieuwe ondernemingsplan zal in het derde kwartaal van 2022 aan de raad worden verstrekt.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Ja
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

Wijkontwikkelingsmaatschappij Lombok BV

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	Economische ontwikkeling in de wijk Lombok stimuleren door panden te kopen, te herstellen en te verhuren of verkopen om een grotere diversiteit aan ondernemingen te bewerkstelligen.
Deelnemers:	Gemeente Utrecht (95% aandelen), Plegt- Vos, Rabobank en B0-ex
Publieke taak:	Ja
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Website:	Geen
Gekoppeld(e) programma(s)	Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Ja
Wettelijke verplichting	Nee	Nee

Is het BBV van toepassing?	Nee
Is het BBV nagevolgd?	Nee

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose 01-01-2022	Prognose 31-12-2022
Eigen vermogen	3.245	nog niet bekend	nog niet bekend
Vreemd vermogen	1.599	nog niet bekend	nog niet bekend

Resultaat 2020:	143
Prognose resultaat 2021:	Nog niet bekend

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	-	-	-	-

Toelichting op de tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Niet van toepassing.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Nee
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Nee

Ontwikkelingen

De onderneming WijkOntwikkelingsMaatschappij Lombok B.V. wil in de wijk Lombok te Utrecht de economische ontwikkeling stimuleren door, daar waar nodig en mogelijk, panden te kopen of te huren ten behoeve van een grotere diversiteit aan ondernemers. Daarnaast wil men meewerken aan plannen om bedrijfsverzamelgebouwen te realiseren of om bestaande bedrijfsruimten te behouden voor economische functies.In 2020 is een positief resultaat na belasting behaald van €143.379. Voor 2021 wordt rekening gehouden met verlaagde huuropbrengsten als gevolg van afspraken met huurders/ondernemers die extreme gevolgen van Corona ondervinden in de exploitatieresultaten van hun bedrijven.De aandelen van Erik Van Rossum Beheer Utrecht B.V. van de in 2018 overleden aandeelhouder en lid van de Raad van Commissarissen de heer E. Van Rossum, zijn door de WOM aangekocht. De financiële afwikkeling heeft in 2021 plaatsgevonden.WijkOntwikkelingsMaatschappij Lombok B.V. is gestart met de verduurzaming van haar panden om een zo hoog mogelijk energie label te behalen. De verwachting is dat aan het einde van 2021 de verduurzaming van de panden is gerealiseerd.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Nee
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

WOM Beheer Noordwest BV

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	Het optreden als beherend vennoot van de commanditaire vennootschap WOM Noordwest C.V.
Deelnemers:	Gemeente Utrecht
Publieke taak:	Nee
Juridische vorm	Besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
Website:	Geen
Gekoppeld(e) programma(s)	Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Ja
Wettelijke verplichting	Nee	Nee

Is het BBV van toepassing?	Nee
Is het BBV nagevolgd?	Nee

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose 01-01-2022	Prognose 31-12-2022
Eigen vermogen	19	nog niet bekend	nog niet bekend
Vreemd vermogen	60	nog niet bekend	nog niet bekend

Resultaat 2020:	0
Prognose resultaat 2021:	Nog niet bekend

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	-	-	-	-

Toelichting op de tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Niet van toepassing.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Nee
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Niet van toepassing

Ontwikkelingen

WOM Noordwest BV participeert als beherend vennoot in de CV WOM Noordwest. Deze CV heeft tot doel het bevorderen van de stedelijke herstructurering in de wijk Noordwest in de gemeente Utrecht. Het speerpunt van de WOM is gericht op verbeteren van de sociaal economische ontwikkeling van de Amsterdamsestraatweg. De samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente en Mitros is eind 2018 afgelopen. In onderling overleg is besloten de samenwerking nog enige tijd voort te zetten In juli 2020 is Mitros uit de WOM Noordwest BV en CV getreden. In december 2020 heeft de gemeenteraad besloten de WOM voort te zetten met een of meerdere nieuwe partners en het kapitaalbelang van Mitros over te nemen. In 2021 is dit besluit geëffectueerd. De WOM zal voortgezet worden als er een concreet perspectief is op toetreding van een nieuwe samenwerkingspartner. Met een partij worden daar gesprekken over gevoerd. Hier moet dit jaar duidelijkheid over komen. Mochten de gesprekken niet leiden tot toetreding van de WOM en mochten er ook geen andere partners gevonden worden dan zal een voorstel worden gedaan op welke wijze de gemeente wil omgaan met het vastgoed dat in bezit van de WOM is.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Ja
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Ja

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) Regio Utrecht

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	De ROM levert een relevante bijdrage aan de economische structuurversterking door het ondersteunen van het innovatief MKB dat door haar groei en ontwikkeling bijdraagt aan de maatschappelijke opgaven zoals verwoord binnen de thema's van de Regionaal Economische Agenda (REA). De kerntaken van de ROM liggen op het gebied van innoveren, investeren en internationaliseren ter versterking en ondersteuning van het regionale economische ecosysteem.
Deelnemers:	Ministerie EZK (36,36% aandelen), Provincie Utrecht (36,36% aandelen), Gemeente Utrecht (13,64% aandelen), Gemeente Amersfoort (6,82% aandelen), Gemeente Hilversum (4,55% aandelen), Universiteit Utrecht (1,14% aandelen), UMC Utrecht (1,14% aandelen)
Publieke taak:	Ja
Juridische vorm	BV (opgericht in 2020)
Website:	ROM Regio Utrecht
Gekoppeld(e) programma(s)	Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Ja
Wettelijke verplichting	Nee	Nee

Is het BBV van toepassing?	Nee
Is het BBV nagevolgd?	Nee

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose 01-01-2022	Prognose 31-12-2022
Eigen vermogen	22.082	nog niet bekend	nog niet bekend
Vreemd vermogen	7.096	nog niet bekend	nog niet bekend

Resultaat 2020:	76
Prognose resultaat 2021:	Nog niet bekend

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	849	860	860	860

Toelichting op de tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Niet van toepassing.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Nee
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Nee

Ontwikkelingen

Na de hectische en vliegende start in coronatijd is - en wordt nog steeds - hard gebouwd aan de verdere oprichting en inrichting van de ROM Regio Utrecht. Eind 2020 is het Jaarplan 2021 vastgesteld door de RvC, besproken in de AvA en tevens met de raad gedeeld. Een mooi plan dat de ambities van de regio weerspiegelt en goed aansluit op het strategisch beleidskader van de REA. In 2021 wordt de ROM verder uitgebouwd en het plan concreet ingevuld. De ROM gaat zelf ook van startup naar scale-up en zal alle uitdagingen tegen gaan komen die typisch bij deze groeifase horen. De ROM zal pas eind 2021 op volle sterkte zijn. In het eerste halfjaar is er nog veel tijd en energie nodig om de teams, tools en processen verder in te richten en te formaliseren. In het tweede halfjaar is tijd nodig om goed op elkaar ingespeeld te raken. Niet alleen binnen de ROM maar ook met alle externe stakeholders en partijen.Verder heeft in 2021 een activa-passiva transactie plaatsgevonden van de EBU Holding naar de ROM Regio Utrecht bv. De aandeelhouders van de ROM hebben besloten tot deze overheveling om de gezamenlijke slagkracht te vergroten en duidelijkheid te creëren over de taakverdeling tussen de nieuwe EBU en de ROM. De integratie zorgt ook voor efficiencyvoordelen voor de ROM en de stichting EBU op de gebieden van marketing, business intelligence, business development en de centrale staf. Met de activa-passiva transactie zijn mensen, subsidie-overeenkomsten met verplichtingen en inkomsten (netto waarde nul), inventaris en liquide middelen mee gekomen van EBU Holding naar de ROM. De Stichting EBU is in een beheermodus gebracht. Uitgangspunt daarbij was dat alle financiële verplichtingen waarvan niet nodig zijn dat ze worden omgehangen vanwege de integratie en continuatie van activiteiten zullen achterblijven in de Stichting EBU.Tot slot wordt in 2021 door alle aandeelhouders een aanvullende storting gedaan in het ROM participatiefonds. Hierbij is zoveel mogelijk rekening gehouden met de bestaande aandeelhoudersverhoudingen. Toch zal er een lichte verschuiving plaatsvinden van de aandeelhouderspercentages. De storting wordt voor het einde van 2021 afgerond en in 2022 zal daarom gerapporteerd worden over de feitelijke nieuwe aandeelhoudersverhoudingen. Dit heeft geen gevolgen voor de positie van de gemeente Utrecht in de ROM.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Nee
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

Regionale Samenwerkingsmaatschappij Regio Utrecht

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	De ROM levert een relevante bijdrage aan de economische structuurversterking door het ondersteunen van het innovatief MKB dat door haar groei en ontwikkeling bijdraagt aan de maatschappelijke opgaven zoals verwoord binnen de thema's van de Regionaal Economische Agenda (REA). De kerntaken van de ROM liggen op het gebied van innoveren, investeren en internationaliseren ter versterking en ondersteuning van het regionale economische ecosysteem. De Regionale Samenwerkingsmaatschappij Regio Utrecht BV is opgericht om in fondsen te kunnen deelnemen anders dan het ROM Participatiefonds.
Deelnemers:	Provincie Utrecht (57% aandelen), Gemeente Utrecht (21% aandelen), Gemeente Amersfoort (11% aandelen), Gemeente Hilversum (7% aandelen), Universiteit Utrecht (2% aandelen), UMC Utrecht (2% aandelen)
Publieke taak:	Ja
Juridische vorm	BV (opgericht in 2020)
Website:	Rom regio Utrecht
Gekoppeld(e) programma(s)	Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Ja
Wettelijke verplichting	Nee	Nee

Is het BBV van toepassing?	Nee
Is het BBV nagevolgd?	Nee

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose 01-01-2022	Prognose 31-12-2022
Eigen vermogen	1	nog niet bekend	nog niet bekend
Vreemd vermogen	846	nog niet bekend	nog niet bekend

Resultaat 2020:	1
Prognose resultaat 2021:	Nog niet bekend

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	-	-	-	-

Toelichting op de tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Niet van toepassing.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Nee
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Nee

Ontwikkelingen

De Regionale Samenwerkingsmaatschappij Regio Utrecht BV is opgericht om in fondsen of projecten te kunnen deelnemen anders dan het ROM Participatiefonds. Het gaat hier dan ook om regionale activiteiten waar het ministerie van EZK geen formeel aandeel in heeft. Op dit moment is een tweetal bv's onderdeel van deze samenwerkingsmaatschappij BV, te weten het Healthy Urban Living Proof of Concepts Fonds (HUL POC-fonds) en de DVVE bv. Vanuit het HUL POC-fonds zijn in 2021 reeds twee investeringen gedaan. De DVVE bv is in 2021 overgenomen van de EBU Holding in het kader van de activa-passiva transactie van de EBU naar de ROM Regio Utrecht. DVVE is een eerder in 2020 opgerichte vennootschap die zich richt op begeleiding van Verenigingen van Eigenaren (VvE's) in de provincie Utrecht ('Provincie') om hun appartementencomplexen te verduurzamen. Aan de overname van deze bv zijn geen aanvullende risico's verbonden waarvoor geen passende mitigerende maatregelen beschikbaar zijn.Op 21 april 2020 is COLRU B.V. opgericht door Regionale Samenwerkingsmaatschappij Regio Utrecht B.V. waarbij Regionale Samenwerkingsmaatschappij Regio Utrecht B.V. 100% van de aandelen heeft verworven tegen € 100. De Regionale Samenwerkingsmaatschappij Regio Utrecht B.V. is de oprichter van de COLRU B.V. omdat de ROM Regio Utrecht B.V. nog niet was opgericht (opgericht per 29 mei 2020) en er de noodzaak bestond om snel een entiteit in het leven te roepen om de coronaoverbruggingsleningen te kunnen verstrekken. Aan het einde van 2020 heeft, mede op verzoek van het ministerie van EZK, een overname van de COL RU bv door de ROM Regio Utrecht bv plaatsgevonden. Dit omdat de COL een nationale regeling is die gefinancierd is door het ministerie. De COLRU B.V. is verkocht zonder impact op het resultaat en eigen vermogen voor de boekwaarde van de aandelen op 23 december. De waarde van € 100 is in mindering gebracht op de waarde van de post deelnemingen. De aandelen zijn met terugwerkende kracht vanaf 21 april 2020 voor rekening en risico van ROM Regio Utrecht B.V. Omdat de leningsfaciliteit volledig door het Rijk is gefinancierd ligt het risico op niet terugontvangen van de leningen bij het ministerie van EZK.

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Nee
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

Stichtingen en verenigingen

Vereniging parkmanagement Papendorp

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	Onderhoud openbare ruimte, registratie erfpachters en waarborgen architectonische waarden.
Deelnemers:	Erfpachters die lid zijn van de vereniging
Publieke taak:	Ja
Juridische vorm	Vereniging
Website:	Geen
Gekoppeld(e) programma(s)	Openbare Ruimte en Groen

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Ja
Wettelijke verplichting	Nee	Ja

Is het BBV van toepassing?	Nee
Is het BBV nagevolgd?	Nee

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose 01-01-2022	Prognose 31-12-2022
Eigen vermogen	nog niet bekend	nog niet bekend	nog niet bekend
Vreemd vermogen	nog niet bekend	nog niet bekend	nog niet bekend

Resultaat 2020:	Nog niet bekend
Prognose resultaat 2021:	Nog niet bekend

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	305	305	305	305

Toelichting op de tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Niet van toepassing.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Nee
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Ja

Ontwikkelingen

Geen

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Nee
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

Vereniging parkmanagement De Wetering - Haarrijn

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	Onderhoud openbare ruimte, registratie erfpachters en waarborgen architectonische waarden.
Deelnemers:	Erfpachters die lid zijn van de vereniging
Publieke taak:	Ja
Juridische vorm	Vereniging
Website:	Geen
Gekoppeld(e) programma(s)	Openbare Ruimte en Groen

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Ja	Ja
Wettelijke verplichting	Nee	Ja

Is het BBV van toepassing?	Nee
Is het BBV nagevolgd?	Nee

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose 01-01-2022	Prognose 31-12-2022
Eigen vermogen	nog niet bekend	nog niet bekend	nog niet bekend
Vreemd vermogen	nog niet bekend	nog niet bekend	nog niet bekend

Resultaat 2020:	Nog niet bekend
Prognose resultaat 2021:	Nog niet bekend

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	327	327	327	327

Toelichting op de tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Niet van toepassing.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Nee
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Ja

Ontwikkelingen

Geen

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Nee
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

P&R Uithof/Sciencepark Utrecht

Doel en organisatie

Standplaats:	Utrecht
Doel:	Door het bieden van een combinatie van een goede parkeervoorziening aan de rand van de stad gecombineerd met snel openbaar vervoer naar de binnenstad zet de gemeente in op het afvangen van autoverkeer in de stad. Op deze manier hoopt de gemeente een goed alternatief te bieden voor automobilisten met bestemming Utrecht voor parkeren in de binnenstad. De gemeente is daarom eigenaar van 500 van de 2.000 parkeerplaatsen in de P&R de Uithof. De Vereniging van eigenaren regelt het beheer, de vaste lasten en het onderhoud.
Deelnemers:	Universiteit Utrecht, Universitair Medisch Centrum Utrecht, Hogeschool Utrecht, gemeente Utrecht
Publieke taak:	Nee
Juridische vorm	Vereniging
Website:	VvE P+R Utrecht Science Park
Gekoppeld(e) programma(s)	Programma Bereikbaarheid

Toegevoegde waarde van de gemeentelijk betrokkenheid

Omschrijving	Bij aanvang	Nog actueel
Efficiency (Goedkoper/beter georganiseerd)	Ja	Ja
Effectiviteit (beter resultaat)	Nee	Ja
Wettelijke verplichting	Nee	Ja

Is het BBV van toepassing?	Nee
Is het BBV nagevolgd?	Nee

Vermogen

x € 1.000

Omschrijving	Werkelijk saldo 31-12-2020	Prognose 01-01-2022	Prognose 31-12-2022
Eigen vermogen	nog niet bekend	nog niet bekend	nog niet bekend
Vreemd vermogen	nog niet bekend	nog niet bekend	nog niet bekend

Resultaat 2020:	Nog niet bekend
Prognose resultaat 2021:	-11

Bijdrage van de gemeente Utrecht

x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Opgenomen bij de GU	235	216	216	216

Toelichting op de tabel Bijdrage van de gemeente Utrecht

Bijdrage van de Gemeente Utrecht aan de Vereniging van Eigenaren (VvE) is aangepast naar aanleiding van de Begroting 2021 VvE P+R De Uithof / P+R Utrecht Science Park.

Risico's

Zijn er risico's opgenomen in de risicoparagraaf:	Nee
Geven de risico's aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee
Kan de gemeente het Publiekelijke belang (indien van toepassing) ondertussen ook als opdrachtgever (inkoop) en subsidieverlener- of regelgever voldoende behartigen:	Ja

Ontwikkelingen

Geen ontwikkelingen

Zijn ontwikkelingen met beleidsmatige of financiële gevolgen:	Nee
Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de betrokkenheid van de gemeente te heroverwegen:	Nee

Grondbeleid

Doel van het grondbeleid
De gemeente Utrecht heeft de verantwoordelijkheid voor de regie op gebiedsontwikkelingen in de stad. Voor veel lokale activiteiten is grond nodig. Plannen op het gebied van wonen, werkgelegenheid en recreatie hebben gevolgen voor het grondgebruik in de gemeente. Bij verandering van het grondgebruik moet het toegestane grondgebruik worden veranderd binnen de geldende regels en maatregelen van de gemeente.
Het grondbeleid is een middel om de doelstelling Gezond Stedelijk Leven voor iedereen en de bijbehorende ambities op het gebied van voldoende betaalbare woningen, circulair bouwen, mobiliteit, duurzaamheid en een groene openbare ruimte te kunnen realiseren. De gemeente geeft invulling aan haar regierol via meervoudige sturing waarbij geen instrumenten worden uitgesloten. Deze beleidslijn staat ook in het Coalitieakkoord 'Utrecht, Ruimte voor Iedereen'.

Het Utrechts Grondbeleid beschrijft de verschillende instrumenten van het grondbeleid die hieraan kunnen ondersteunen. De daadwerkelijke inzet van instrumenten wordt per project door de gemeenteraad vastgesteld.

Per gebied en locatie moet de rol van de gemeente worden gedefinieerd. De hogere dichtheden die we in de Merwedekanaalzone en de tweede fase van het Stationsgebied willen realiseren in samenhang met de hoge ambities als het gaat om gezonde verstedelijking op het gebied van duurzaamheid en mobiliteit, vragen om een expliciete en regisserende rol. De uitgangspunten voor de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040– waarbij nadrukkelijk wordt gekozen om de groei van de stad te benutten om gezonde stedelijk leven voor iedereen te versterken met als eerste prioriteit verdichting - zijn hierbij richtinggevend.

Aan de basis van het Utrechts Grondbeleid ligt de Wet op de ruimtelijk ordening (Wro) en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV); deze zorgen ervoor dat de gemeente de door haar gewenste rol zo goed mogelijk kan vormgeven.

Instrumenten grondbeleid
Het instrumentarium waarvan gebruik gemaakt kan worden bij het uitvoeren van het grondbeleid zijn, naast vrijwillige verwerving, onder meer voorkeursrecht, onteigening, kostenverhaal en erfpacht. Het beschikbare instrumentarium alsmede de bestuurlijke en ambtelijke bevoegdheden ten aanzien van de inzet van het instrumentarium staan beschreven in het Utrechts Grondbeleid en het bijbehorende Verwervings- en taxatieprotocol.

Actuele ontwikkelingen
Het Meerjaren Perspectief Ruimte (MPR) met daarin onder andere de voortgang van de lopende grondexploitaties maakt onderdeel uit van de Voorjaarsnota. Onderdeel van deze rapportage is een vertrouwelijke bijlage met gedetailleerde informatie per grondexploitatieproject.
Bij de behandeling van de begroting wordt in de tweede bestuursrapportage op basis van actuele informatie gerapporteerd over (mogelijke) wijzigingen ten opzichte van het MPR voor de lopende grondexploitatieprojecten. Dit gebeurt aan de hand van de belangrijkste indicatoren, zoals de grondprijs, het aantal m2 kantoorruimte, de fasering van de woningmarkt (en eventuele noodzakelijk geachte herprogrammering), de rente en de mogelijke impact van andere ontwikkelingen/politieke keuzes. Naast de actuele informatie over de grondexploitatieprojecten, de tussentijdse winstnemingen, het verloop van de Reserve grondexploitatie waaronder de omvang van de robuuste posten binnen de grondexploitatie Leidsche Rijn en de stand van de voorziening t.b.v. negatieve grondexploitaties wordt ook gerapporteerd over de investeringsimpuls RSU en de voortgang van de woningbouwproductie.

De inhoudelijke ontwikkelingen binnen Leidsche Rijn, Stationsgebied en bestaand stedelijk gebied worden in het Programma Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen en Erfgoed gedetailleerd toegelicht.

Lokale heffingen

In deze paragraaf gaan wij in op de lokale heffingen en onze voornemens voor 2022 op dit gebied. Lokale heffingen bestaan uit belastingen en retributies. Het kwijtscheldingsbeleid is beschreven in de paragraaf over de belastingen. Meer detailinformatie is opgenomen in de diverse belastingverordeningen die gelijktijdig met deze begroting worden aangeboden.

Beleidsindicatoren
Zoals in de Voorjaarsnota 2017 is aangegeven, is een viertal beleidsindicatoren met ingang van de Programmabegroting 2018 opgenomen in de paragraaf Lokale Heffingen. In de tabellen wordt het meest recente jaar waarover de gegevens beschikbaar zijn weergegeven, inclusief de twee daaraan voorafgaande jaren.

Indicator	Eenheid	Bron	2019	2020	2021
Gemiddelde WOZ-waarde	Duizend euro	CBS	212	235	262
Demografische druk	%	CBS	37,7%	37,6%	37,6%

De demografische druk is de som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar en ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

Indicator	Eenheid	Bron	2019	2020	2021
Gemeentelijke woonlasten eenpersoons-huishouden	In Euro’s	COELO	672	705	737
Gemeentelijke woonlasten meerpersoons-huishouden	In Euro’s	COELO	740	776	811

Belastingen

Belastingen zijn gedwongen bijdragen van de burger aan de gemeente. De opbrengsten komen in de algemene middelen van de gemeente, waardoor ze voor een uiteenlopend aantal doelen kunnen worden ingezet. Een uitzondering hierop vormen de rioolheffingen en de afvalstoffenheffing. Dit zijn algemene belastingen, maar de opbrengsten mogen alleen ingezet worden om de kosten te dekken die de gemeente voor het rioolstelsel en het inzamelen van afvalstoffen maakt.
Een gemeente mag alleen de belastingen heffen die in de wet zijn opgenomen. In veel gevallen heeft de wetgever de bevoegdheid nader ingekaderd door de belastingplicht en de grondslagen en heffingsmaatstaven in de wettekst op te nemen. Voor zover de wetgever dat niet heeft gedaan resteert er voor de gemeenten nog een (beperkte) vrijheid om dat zelf in te vullen.

Beleid tarieven
Uitgangspunt voor de tariefsvoorstellen is dat de tarieven met de inflatie worden verhoogd. In de Voorjaarsnota 2021 is de opbrengst OZB met meer dan de inflatie verhoogd. Bij de berekening van de tarieven 2022 wordt hiermee rekening gehouden.

Overzicht tarieven en opbrengsten 2022

x € 1.000

	Tarieven 2021	Tarieven 2022	Opbrengst 2021	Opbrengst 2022
Onroerende-zaakbelastingen (*)			115.445	132.640
Eigenaren woningen	0,0725%	<volgt>		
Eigenaren niet-woningen	0,3128%	<volgt>		
Gebruikers niet-woningen	0,2527%	<volgt>		
Rioolheffing (**)			42.742	43.791
Aansluitrecht	228,32	228,32		
Afvoerrecht				
0 – 50.000 m3	1,74	1,74		
50.001 – 100.000 m3	1,67	1,67		
100.001 – 150.000 m3	1,55	1,55		
> 150.000 m3	1,40	1,40		
Afvalstoffenheffing (**)			46.743	48.936
Eenpersoonshuishouden	295,25	303,85		
Meerpersoonshuishouden	345,25	353,85		
Hondenbelasting (**)			745	790
Per hond	83,41	86,04		
Precariobelasting				
Terrassen, uitstallingen etc.	Diverse	Diverse	622	673
Vergunningen inname openbare grond	Diverse	Diverse	400	419
Toeristenbelasting	6%	6%	3.913	2.934
Parkeerbelastingen (***)	Diverse	Diverse	35.031	37.043
Totaal			**243.641**	**267.226**

(*) opbrengst onroerende-zaakbelastingen inclusief aandeel ondernemersfonds
(**) opbrengst ná kwijtschelding. De cijfers rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn inclusief de tariefsvoorstellen 2022, die verwerkt worden in de eerstvolgende begrotingswijziging onder voorbehoud van goedkeuring door de Raad
(***) het betreft de inkomsten exclusief off-street parkeren (garages).

Toelichting op de tarieven en opbrengsten

Onroerende-zaakbelastingen

Alle eigenaren van woningen en alle eigenaren en gebruikers van niet-woningen betalen onroerende-zaakbelasting. De grondslag van de belasting is de waarde van een woning of niet-woning. Deze waarde wordt elk jaar opnieuw vastgesteld.

Met de groei van de stad neemt het bestand aan woningen en niet-woningen toe waarover onroerendezaakbelasting (OZB) wordt ontvangen. We houden rekening met een areaaltoename van 2,551 miljoen euro. Daarnaast houden we rekening met een toename van de opbrengst als gevolg van de indexering en de extra verhoging in de voorjaarsnota.

Tarieven
De tarieven voor de onroerende-zaakbelastingen worden op een later moment in het jaar berekend, zodat uitgegaan kan worden van de meest actuele cijfers over de verwachte waardeontwikkeling.

Rioolheffing

Toelichting kostendekkendheid

		x € 1.000
Kosten taakveld	€	33.621
Toegerekende kosten	€	4.997
Kwijtschelding	€	0
Overhead	€	1.236
BTW	€	3.937
Totale kosten		€ 43.791
Opbrengst heffingen		€ 43.791
Onttrekking reserves		€ 0
Kostendekkendheid		100%

Toelichting
De rioolheffing bestaat uit een eigenarentarief en een grootverbruikerstarief. Alle eigenaren betalen hetzelfde bedrag. Grote lozers die meer dan 250 m3 water lozen op de riolering betalen daarnaast nog een apart bedrag per m3 geloosd water. De rioolheffing is 100% kostendekkend.

De kosten met betrekking tot de rioolheffing stijgen in 2022 ten opzichte van 2021 met 2,5% als gevolg van inflatiecorrectie, areaalmutatie, en toegenomen toegerekende kosten. Aan de andere kant vertragen investeringen in 2022, door onder andere corona en doordat er meer tijd nodig is voor het werk met werk maken met andere projecten, waardoor de kosten voor investeringen dalen in 2022 ten opzichte van 2021. Daarnaast stijgt het aantal rioolheffing betalende eigenaren in 2022 als gevolg van de groei van de stad.
De daling in de investeringskosten en de stijging in het aantal betalende eigenaren zorgen ervoor dat de kostenstijging van 2,5% in 2022 volledig kan worden opgevangen zonder de tarieven te verhogen.

De tarieven zijn opgenomen in de Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2022, die afzonderlijk voorligt bij de behandeling van de Programmabegroting 2022.

Afvalstoffenheffing

Toelichting kostendekkendheid

		x € 1.000
Kosten taakveld	€ 37.415	
Toegerekende kosten	€ 5.582	
Kwijtschelding	€ 4.265	
Overhead	€ 3.960	
BTW	€ 4.310	
Totale kosten		€ 55.532
Opbrengsten		
Baten heffing	€ 53.201	
Onttrekking reserve	€ 0	
Opbrengst afval	€ 2.331	
Totale opbrengsten		€ 55.532
Kostendekkendheid		100,0%

In de Voorjaarsnota 2021 is bepaald dat de afvalstoffenheffing voor het jaar 2022 verhoogd wordt met € 8,60. Bij bepaling van het tarief 2022 handhaven we de afspraak van de Raad dat er een verschil van 50 euro wordt gehanteerd tussen een- en meerpersoonshuishoudens.
Bij de tariefbepaling is gekeken naar mogelijke besparingen. De mogelijkheden voor de afvalstoffenheffing zijn beperkt. De mogelijke bezuinigingen zijn te vinden in het verlengen van de afschrijvingsduur van activa en de verlaging van de rekenrente van 2 naar 1,5%.
Er is rekening gehouden met een prijsinflatie van 2,15% en loonindexering van 3,75%.

Hondenbelasting

De houder van een hond betaalt hondenbelasting. Het houden van blindengeleidehonden en andere honden met een specifieke functie is vrijgesteld van de belasting. De belasting geldt per hond.

Bij de opbrengst hondenbelasting is rekening gehouden met een bedrag van 0,023 miljoen euro dat uit voorgaande jaren in 2022 ontvangen zal worden.

Tarief
Het tarief is verhoogd met de inflatie. Deze is opgenomen in de Verordening hondenbelasting 2022, die afzonderlijk voorligt bij de behandeling van de Programmabegroting 2022

Toeristenbelasting

Personen van buiten de stad die in Utrecht overnachten in een hotel, B&B of een andere betaalde gelegenheid betalen toeristenbelasting. De belasting is een vast percentage van de overnachtingsprijs en wordt door de logies biedende ondernemer ingehouden en aan de gemeente afgedragen.

Ook in 2022 geldt dat de gevolgen van de corona-pandemie nog merkbaar zijn in de toeristische sector, wat gevolgen heeft voor de omzet. Bij de beschrijving van de gevolgen van corona en de risicoparagraaf wordt hier nader op ingegaan.

Tarief
Het tarief bedraagt 6% van de overnachtingsprijs. Het tarief is in 2022 gelijk aan dat van 2021.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen op, onder of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Het gaat bijvoorbeeld om uithangborden en terrassen, maar ook voor bouwterreinen op gemeentegrond wordt in het kader van inname openbare grond precario geheven.

Tarieven
De tarieven zijn verhoogd met de inflatie. Deze zijn opgenomen in de Verordening precariobelasting 2022, die afzonderlijk voorligt bij de behandeling van de Programmabegroting 2022.

Parkeerbelastingen

Parkeerbelastingen vormen een regulerende belasting. De belasting verbindt een prijs aan het parkeren in de stad op plaatsen waar de parkeerdruk hoog is. Op die manier wordt het parkeergedrag beïnvloed. Bewoners en bedrijven binnen het betaald parkeergebied kunnen in aanmerking komen voor een vergunning. Bezoekers van bewoners in het betaald parkeergebied kunnen tegen een gereduceerd tarief parkeren, als er bewonerskorting voor bezoek is gekocht. Voor deze korting geldt een maximum van 70 uur per kwartaal. Er zijn aparte vergunningen voor personen die om maatschappelijke redenen vaak parkeren in de stad, zoals mantelzorgers en kraamhulpen.

Tarieven
De hogere baten worden met name veroorzaakt door de verhoging van de parkeervergunningtarieven in A1 en A2 gebied bij de Programmabegroting 2021. De verhoging van de tarieven is in twee stappen doorgevoerd met een verhoging in 2021 en in 2022. De verhoging in 2022 bedraagt 0,465 miljoen euro. Daarnaast leidt de toegekende loon- en prijscompensatie tot hogere tarieven.

Bedrijveninvesteringszone

Utrecht kent één Bedrijveninvesteringszone (BIZ). Deze BIZ is gevestigd op de Woonboulevard. De aldaar gevestigde ondernemers betalen een belasting, waarvan de opbrengst door de gemeente weer wordt doorgestort aan een door deze ondernemers opgerichte vereniging die daarmee investeringen pleegt in het openbare gebied.

Kwijtschelding

Inwoners kunnen kwijtschelding krijgen voor hun belastingaanslagen. Kleine ondernemers kunnen ook kwijtschelding krijgen, maar alleen voor de belastingaanslagen die zij als privépersoon ontvangen. Bedrijven komen niet voor kwijtschelding in aanmerking. Kwijtschelding is mogelijk voor de onroerende-zaakbelasting, de rioolheffing voor het eigenarengedeelte, de afvalstoffenheffing en de hondenbelasting voor ten hoogste twee honden.
De normen voor kwijtschelding worden landelijk vastgesteld. Gemeenten mogen zelf kiezen of ze de bijstandsnorm op 90% of 100% stellen. De gemeente Utrecht kiest voor 100%, waarmee de meest ruime kwijtscheldingsnorm wordt gehanteerd.

Het kwijtscheldingsbeleid is door uw raad op 13 december 2012 vastgesteld.

Als van tevoren duidelijk is dat kwijtschelding wordt verleend, wordt er overgegaan tot automatische kwijtschelding. Voor de OZB en de rioolheffing is geen bedrag aan kwijtschelding opgenomen. De reden hiervoor is dat de aanslagen voor deze belastingen worden opgelegd aan de eigenaren van woningen. Een eventuele overwaarde van de woning telt mee bij de vermogenstoets bij de kwijtschelding. Vanwege de sterk gestegen huizenprijzen is daardoor het vermogen al reeds te hoog om voor kwijtschelding in aanmerking te komen.

x € 1.000

	2021		2022	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
OZB	0	0	0	0
Rioolheffing	0	0	0	0
Afvalstoffenheffing eenpersoon	6.960	2.060	7.614	2.314
Afvalstoffenheffing meer personen	5.040	1.744	5.514	1.951
Hondenbelasting	900	75	900	75
Totaal		**3.145**		**4.340**

Oninbaar

Van oninbaarheid is sprake als een belastingschuldige wel moet betalen, maar invordering op de gebruikelijke wijze in de praktijk niet (meer) mogelijk is. Dat doet zich bijvoorbeeld voor als de belastingschuldige failliet is gegaan of de belastingschuldige vertrokken is zonder dat de nieuwe verblijfplaats bij de invorderingsambtenaar bekend is.

x € 1.000

	2021	2022
OZB	900	600
Rioolheffing	60	100
Afvalstoffenheffing	60	120
Hondenbelasting	14	5
Toeristenbelasting	20	20
Precariobelasting	15	25
Parkeerbelasting	60	70
Totaal	**1.129**	**940**

De begrote bedragen zijn gebaseerd op de resultaten van het afgelopen jaar en de inschattingen van de op dit moment naar aanleiding van de lopende invordering. Ervaringscijfers over 2020 en 2021 tot nu toe, laten zien dat het voor 2021 begrote bedrag voor de OZB aan de hoge kant was, waardoor het begrotingsbedrag omlaag kan worden bijgesteld. Om diezelfde reden is het bedrag aan oninbaar voor zowel de rioolheffing als de afvalstoffenheffing ten opzicht van de begroting 2021 verhoogd. Voor alle belastingen tezamen is het bedrag aan oninbaar lager dan dat voor het begrotingsjaar 2021.

In bovenstaand schema is voor de parkeerbelasting niet het aandeel van de buitenlandse kentekens opgenomen. In de jaarrekening wordt tevens aangeven hoeveel naheffingsaanslagen die in het belastingjaar voor invordering aan buitenlandse kentekenhouders zijn overgedragen uiteindelijk niet tot een betaling hebben geleid.

Retributies

Inleiding

Het aanvragen van een paspoort of een rijbewijs of een vergunning om een dakkapel te bouwen en het sluiten van een huwelijk zijn voorbeelden van dienstverlening die aan individuele burgers wordt verleend. Met retributies kan de gemeente (een deel van) de kosten die gemaakt worden met de dienstverlening verhalen op de burger die om de dienstverlening vraagt.

Retributies zijn leges, gelden of rechten. De legesverordening is de meest algemene verordening. Hieronder vallen onder meer de aanvragen voor paspoorten en rijbewijzen en het sluiten van een huwelijk. De leges voor de aanvraag van een omgevingsvergunning is ondergebracht in een aparte verordening. Met de brug- schut- en havengelden en de marktgelden vraagt de gemeente een vergoeding voor de kosten van het bedienen van de bruggen en schutten, het gebruik van de havens en het mogelijk maken van de markten in de stad. De rechten begraafplaatsen zien op de kosten die de gemeentelijke begraafplaatsen oproepen.

De Gemeentewet vereist dat de begrote opbrengsten van de retributies de begrote kosten niet overstijgen. Deze opbrengstlimiet geldt voor de verordening als geheel. Dat houdt in dat binnen een verordening sommige tarieven meer dan honderd procent mogen zijn, terwijl andere minder dan honderd procent kostendekkend zijn.

Beleid tarieven

In de Nota lokale heffingen is opgenomen dat een maximale kostendekkendheid per verordening het uitgangspunt is. Wettelijke maxima, maatschappelijke overwegingen of marktoverwegingen kunnen ervoor zorgen dat maximale kostendekkenheid niet mogelijk of wenselijk is.

Wettelijke maxima

Voor een aantal tarieven gelden er wettelijke maxima. De gemeente mag de tarieven dan niet hoger vaststellen dan dit maximum. Dat doet zich bijvoorbeeld voor bij de tarieven voor rijbewijzen en reisdocumenten. Het Rijk stelt hiervoor jaarlijks de maximale tarieven vast die een gemeente in rekening mag brengen. Voor Utrecht leiden deze tarieven tot opbrengsten die de kosten niet volledig dekken.

Maatschappelijke overwegingen

Een maximale kostendekkendheid kan in een aantal gevallen tot een tarief leiden dat maatschappelijk niet gewenst is. Dat doet zich bijvoorbeeld voor bij de gehandicaptenparkeerkaart (bereikbaarheid) en de leges voor huwelijken. De tarieven zouden dan gelet op de aard van de dienstverlening voor de aanvrager van de dienstverlening te hoog worden.

Marktomstandigheden
Utrecht opereert in een competitieve markt. Tarieven die de gemeente vraagt kunnen voor ondernemers reden zijn om niet voor Utrecht, maar voor een andere gemeente te kiezen. Dat doet zich bijvoorbeeld voor bij de havengelden. Meer kostendekkende tarieven kunnen er dan voor zorgen dat ondernemers voor havens in de omgeving kiezen.

x € 1.000

	2021			2022		
	Baten	Lasten	%	Baten	Lasten	%
Algemeen (geen programma)	1	1	100	1	1	100
Bewoners en bestuur						
• Huwelijk en partnerschap	542	873	62	547	879	62
• Uittreksels/afschriften	738	710	104	738	715	103
• Reisdocumenten	1.743	1.849	89	1.466	1.481	99
• Rijbewijzen	1.165	1.180	99	1.123	1.126	100
Bereikbaarheid						
• Leges	241	644	37	603	189	31
Beheer openbare ruimte						
• Vergunningen openbare ruimte	1.256	1.278	98	1.344	1.342	100
• Evenementen	263	762	35	999	491	49
Openbare orde en veiligheid						
• Vergunning voetbalwedstrijden	7	9	72	10	7	66
• Horeca	415	708	59	867	544	63
• Gokken	25	28	90	20	20	100
• Prostitutie	14	14	100	15	15	100
Wonen en monumenten						
• Woonruimtezaken	491	491	100	434	354	82
• Bestemmingsplannen	460	478	96	487	471	97
• Archeologie	205	214	96	221	212	96
Totaal legesverordening	7.566	9.239	81	8.875	7.847	88
Wonen en monumenten						
• Leges omgevingsvergunning	14.113	14.937	95	16.602	16.597	100
Beheer openbare ruimte						
• Begraafplaatsrechten	1.148	1.166	99	1.262	1.154	91
• Brug- schut- en havengelden	862	1.462	59	1.468	904	62
• Marktgelden	747	865	86	849	805	95
Totaal	**24.436**	**27.699**	**88**	**20.181**	**19.460**	**96**

Toelichting op tarieven

Leges Bewoners en bestuur

Leges Huwelijk en Partnerschap

Publiekszaken kent relatief veel dienstverlening waarvan het in rekening te brengen tarief aan een wettelijk maximum is gebonden, zoals de paspoorten en de rijbewijzen. Publiekszaken werkt hard aan het aanbieden van de dienstverlening tegen lagere kosten. Veel producten vereisen echter een minimaal aantal handelingen die bovendien worden voorgeschreven door wet- en regelgeving. Dat beperkt de mogelijkheid om op korte termijn grote kostenreducties te bewerkstelligen.

Leges Huwelijk en Partnerschap

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€ 717.138	
Overhead	€ 162.040	
BTW	€ 0	
Totale kosten		€ 879.178
Opbrengst heffingen		€ 547.309
Kostendekkendheid		% 62

Toelichting
Toelichting minder dan maximale kostendekkendheid
We hebben in Utrecht verschillende varianten voor huwelijken en partnerschappen (onder andere gratis huwelijk, eenvoudig huwelijk, flits/baliehuwelijk, reguliere huwelijk). De tarieven verschillen afhankelijk van gekozen tijdstip en plaats.
De leges voor huwelijken zijn voor alle vormen op dit moment niet kostendekkend. Bij de begroting 2020 is dan ook besloten om de huwelijksleges te verhogen met 15% vanaf 2021. In 2022 hebben de tarieven nog eens met 5% verhoogd. Daarnaast worden de tarieven jaarlijks geïndexeerd met het inflatiepercentage.
In 2020 zijn we ook begonnen met een pilot “flitshuwelijk” om na te gaan of hier animo voor bestaat. Dit is een huwelijk zonder ceremonie met een korte doorlooptijd (vijf -tien minuten): ‘slechts’ de formele huwelijksvolstrekking: het uitspreken van het ja-woord en het tekenen van de akten.
Ook zijn we bezig het ontwikkelen van een huwelijksplanner (op basis van common ground). Dit is een digitaal hulpmiddel waarbij stellen zelf “realtime” de mogelijkheid hebben om de huwelijksceremonie digitaal te plannen (datum, locatie en trouwambtenaar). Dit beperkt de administratieve lasten voor aanstaande bruidsparen. Of dit per saldo, inclusief de investeringen, op korte termijn in te boeken voordelen voor de gemeente oplevert is op dit moment nog niet te zeggen.

Alle huwelijken – of het nu gaat om een flits/eenvoudig/gratis huwelijk of een regulier huwelijk - vereisen dezelfde wettelijke en administratieve handelingen. Hierin kunnen wij niet ‘versnellen’ en daarmee is de afhandeltijd hetzelfde.
De kosten van onze dienstverlening bestaan uit de directe personeelskosten (aantal en salarisschalen van de medewerkers die zich bezighouden van het aanbieden van deze dienstverlening), de tijd die aan de huwelijkskandidaten besteed wordt in aanloop naar het huwelijksmoment en de locatie waar het huwelijk voltrokken wordt. Daarnaast zijn er ook andere kosten zoals huisvestingskosten, informatiseringskosten, materialen en overhead die worden toegerekend.
Een verhoging van de tarieven huwelijken naar kostendekkend niveau is om maatschappelijke redenen niet wenselijk. Bij huwelijken geldt ook dat hoge tarieven ertoe kunnen leiden dat mensen ervoor kiezen om niet in Utrecht maar in een andere gemeente trouwen.

Uittreksels /afschriften

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€ 613.795	
Overhead	€ 101.138	
BTW	€ 0	
Totale kosten		€ 714.933
Opbrengst heffingen		€ 738.230
Kostendekkendheid		103%

Toelichting
We hebben verschillende tarieven voor deze dienstverlening. Een deel van deze tarieven kunnen we zelf vaststellen (uittreksels BRP) en sommige worden door het Rijk voorgeschreven (Verklaring Omtrent het Gedrag). De leges zijn opgebouwd uit de kosten die de gemeente moet maken voor deze dienstverlening. Uitgangspunt is dat de totale kosten worden gedekt uit de totale legesopbrengsten.

Leges Reisdocumenten

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€ 1.322.503	
Overhead	€ 158.892	
BTW	€ 0	
Totale kosten		€ 1.481.395
Opbrengst heffingen		€ 1.465.555
Kostendekkendheid		99%

Toelichting
Voor deze tarieven geldt een door het Rijk vastgesteld maximumtarief.
Utrecht hanteert de maximaal toegestane tarieven.
In 2021 zitten we landelijk nog steeds in de 'reisdocumentendip'. Door de verandering van de geldigheidsduur van paspoorten en ID-kaarten van vijf naar tien jaar. Dit leidt tot een periode van lage aantallen nieuwe aanvragen. Dit zal in 2024 weer gaan oplopen. We monitoren deze ontwikkelingen en de begroting 2021 hebben we op basis van de huidige forecast (voorspellingen middels modellen: aantal aan te vragen reisdocumenten en realisatiecijfers) opgebouwd.

Toelichting minder dan 100% kostendekkendheid

Voor deze producten geldt een door het Rijk vastgesteld maximumtarief. Utrecht hanteert de maximaal toegestane tarieven. Het proces voor aanvragen reisdocumenten vereist een minimaal aantal handelingen die bovendien worden voorgeschreven door wet- en regelgeving. Dat beperkt de mogelijkheid om grote kostenreducties te bewerkstelligen.
In 2018 was dit tarief 100% kostendekkend. Vanaf 2019 is deze niet meer 100% kostendekkend omdat de legesinkomsten in 2019 fors zijn gedaald (en nog meer gaan dalen in 2021-2023) door het effect van de verandering van de geldigheidsduur van paspoorten van vijf naar tien jaar.
Tegenover de opbrengstendaling vanwege de lagere aantallen staat ook een afname van de kosten. Deze vindt echter niet in hetzelfde tempo plaats, ook al omdat een deel van de kosten (vaste kosten, zoals ICT-systemen) niet meebeweegt met de afnemende vraag.
Een verhoging van de tarieven is door de wettelijke maxima niet mogelijk, waardoor de kostendekkendheid lager dan 100% is.

Leges Rijbewijzen

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€ 959.361	
Overhead	€ 166.210	
BTW	€ 0	
Totale kosten		€ 1.125.571
Opbrengst heffingen		€ 1.122.913
Kostendekkendheid		100%

Toelichting
Voor deze tarieven geldt een door het Rijk vastgesteld maximumtarief.
Zolang er nog geen maximale kostendekkendheid is, hanteert Utrecht de maximaal toegestane tarieven.

Leges Bereikbaarheid

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€ 446.581	
Overhead	€ 109.446	
BTW	€ 47.471	
Totale kosten		€ 603.498
Opbrengst heffingen		€ 188.513
Kostendekkendheid		31,2%

Toelichting
Het betreft de leges voor gehandicaptenparkeerkaarten, taxivergunningen en ontheffingen milieuzone.

- De tarieven voor de gehandicaptenparkeerkaarten zijn niet kostendekkend (25,2%).
- De tarieven voor taxivergunningen zijn kostendekkend.
- De kostendekkendheid voor ontheffingen milieuzone bedraagt 72,6%.

Toelichting minder dan maximale kostendekkendheid.
De leges Bereikbaarheid bestaan uit de leges voor het in behandeling nemen van een aanvraag gehandicaptenparkeerfaciliteiten (Europese gehandicaptenparkeerkaart, parkeerplaats bij het woon-, werk- of studieadres), een aanvraag taxivergunning en een aanvraag ontheffing milieuzone. De kostendekkendheid van de groep leges Bereikbaarheid wordt met name bepaald door de lagere kostendekkendheid van de leges gehandicaptenparkeerfaciliteiten (circa 25%). De kosten worden voor deze doelgroep zo beperkt mogelijk gehouden. Zie hiertoe ook de beantwoording van SV 2019 nr. 15 over Onbeperkt parkeren en de memo Onbeperkt parkeren. De kostendekkendheid van de leges aanvragen milieuontheffing is de afgelopen jaren gedaald naar uiteindelijk 72,6%. Dit komt door een afnemend aantal aanvragen, terwijl de kosten gelijk zijn gebleven. De personeelskosten en systeemkosten kunnen niet overeenkomstig afgeschaald worden.

Leges Beheer openbare ruimte

Leges Vergunningen openbare ruimte

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€ 951.620	
Overhead	€ 365.369	
BTW	€ 27.206	
Totale kosten		€ 1.344.197
Opbrengst heffingen		€ 1.342.160
Kostendekkendheid		99,8%

Toelichting
Het gaat hier om vergunningen voor onder meer het leggen van kabels en leidingen, aanleg riolering, standplaatsen, verkeersontheffingen en inname openbare grond. Voor deze producten is de totale kostendekkendheid jaarlijks circa 100%. Afhankelijk van het aantal vergunningaanvragen fluctueert de kostendekkendheid jaarlijks licht.

Leges Evenementen

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€ 655.772	
Overhead	€ 324.769	
BTW	€ 18.174	
Totale kosten		€ 998.715
Opbrengst heffingen		€ 490.832
Kostendekkendheid		49,1%

Toelichting
Het gaat hier om vergunningen voor buiten- en binnenevenementen.

Toelichting minder dan maximale kostendekkendheid.
De leges Evenementen bestaan uit de leges voor het in behandeling nemen van aanvragen voor een vergunning voor binnen- en buitenevenementen, aanvragen tap-ontheffing en uit de leges voor het uitvoeren van geluidsmetingen. Om de organisatie van evenementen in de stad te stimuleren, zijn de legestarieven voor vergunningaanvragen voor buitenevenementen, die verreweg het grootste onderdeel van deze legesgroep vormen, vastgesteld op een minder dan kostendekkend niveau.
Tegelijkertijd constateren we dat de noodzaak en behoefte aan regulerende activiteiten rond evenementen toenemen en complexer en urgenter worden, ingegeven door wet- en regelgeving, actuele ontwikkelingen en wensen en verwachtingen in de samenleving. Dit betekent dat de werkzaamheden voor beoordeling van aanvragen en bijbehorende planvorming (op het gebied van veiligheid, leefbaarheid, mobiliteit en communicatie), begeleiding van organisatoren en toezicht voor, tijdens en na het evenement ook toenemen.
Marktomstandigheden en maatschappelijke redenen leiden er bij deze groep leges toe dat de kostendekkendheid minder dan 100% is.

Leges Openbare orde en (wijk)veiligheid

Leges vergunning voetbalwedstrijd

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€ 6.936	
Overhead	€ 3.283	
BTW	€ 0	
Totale kosten		€ 10.219
Opbrengst heffingen		€ 6.696
Kostendekkendheid		65,5%

Toelichting
De berekening van de kostendekkendheid ten aanzien van de leges vergunning voor voetbalwedstrijden is geactualiseerd. In de huidige berekening is rekening gehouden met het verstrekken van circa acht (collectieve) vergunningen op jaarbasis.
De wijziging in baten en lasten worden bij de begrotingswijziging budgettair neutraal verwerkt.

Toelichting minder dan maximale kostendekkendheid
In de programmabegroting wordt rekening gehouden met het verstrekken van acht (collectieve) vergunningen op jaarbasis. Dit leidt tot een opbrengst van circa 7.000 euro op jaarbasis. De bijbehorende (interne) kosten bedragen circa 10.000 euro op jaarbasis.
Enkele jaren geleden is gestart met het uitgeven van collectieve vergunningen. Door het collectief vergunnen is het aantal (jaarlijks) verleende vergunningen afgenomen en daarmee de bijbehorende legesopbrengsten. De kosten zijn niet recht evenredig afgenomen. Doel is maximale kostendekkendheid.

Leges Horeca

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€ 576.942	
Overhead	€ 273.062	
BTW	€ 16.526	
Totale kosten		€ 866.530
Opbrengst heffingen		€ 543.870
Kostendekkendheid		62,8%

Toelichting minder dan maximale kostendekkendheid.
De leges Horeca bestaan uit leges voor het in behandeling nemen van vergunningaanvragen (Alcoholwet, Horecawet, exploitatieverordening, een combinatie van beide, met of zonder terras), aanvragen wijziging inrichting en aanvragen wijziging leidinggevende. De kostendekkendheid van de leges Horeca wordt beïnvloed doordat de afgelopen jaren het aantal horecabedrijven is toegenomen en het toezicht op de wettelijke registratieplicht van leidinggevenden in de verleende vergunning en hun aanwezigheidsplicht in het horecabedrijf is geïntensiveerd. Daarnaast geldt ook voor horeca, vergelijkbaar aan evenementen, dat omgevingsfactoren, zoals veiligheid, geluid en milieu een steeds belangrijker rol spelen bij de beoordeling van vergunningaanvragen. Dit betekent ook een toename van de werkzaamheden voor beoordeling en begeleiding van vergunningaanvragen en het toezicht op de vergunningvoorschriften. De legestarieven horeca zijn in 2018 en 2019 (deels) al aangepast met meer dan de inflatiecorrectie, om een verdere afname van de kostendekkendheid en daarmee een groter beroep op de algemene middelen te voorkomen.
Marktomstandigheden en maatschappelijke overwegingen leiden er bij deze groep retributies toe dat de kostendekkenheid minder dan maximaal is.

Leges Kansspelen

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€ 13.569	
Overhead	€ 6.206	
BTW	€ 299	
Totale kosten		€ 20.074
Opbrengst heffingen		€ 20.012
Kostendekkendheid		99,7%

Toelichting
Deze leges zijn conform de wensen van de raad volledig kostendekkend.

Leges Prostitutie

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€ 10.467	
Overhead	€ 4.671	
BTW	€ 254	
Totale kosten		€ 15.391
Opbrengst heffingen		€ 15.289
Kostendekkendheid		99,3%

Toelichting
Het gaat hier om de aanvraag van exploitatievergunning voor seksinrichting of escortbedrijf.

Leges Wonen en monumenten

Leges Woonruimtezaken

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€ 307.592	
Overhead	€ 117.426	
BTW	€ 9.019	
Totale kosten		€ 434.037
Opbrengst heffingen		€ 354.340
Kostendekkendheid		81,6%

Toelichting
Het gaat hier om leges voor onttrekkingen, splitsingen en verklaring bestemming en gebruik.

Toelichting minder dan maximale kostendekkendheid.
De tarieven voor de verklaring bestemming en gebruik zijn niet kostendekkend (28,6%) om geen drempel hoeven op te werpen bij de verstrekking van informatie. Dit drukt de kostendekkendheid van de overige producten binnen deze legesgroep. Afhankelijk van het aantal vergunningaanvragen (en onder andere de daarbij behorende appartementsrechten) kan de kostendekkendheid jaarlijks fluctueren.

Leges Bestemmingsplannen

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€ 383.265	
Overhead	€ 91.056	
BTW	€ 12.567	
Totale kosten		€ 486.888
Opbrengst heffingen		€ 471.462
Kostendekkendheid		96,8%

Toelichting

Toelichting waarom minder dan maximale kostendekkendheid.
De tarieven voor de ontwikkelbestemmingsplannen zijn nagenoeg kostendekkend nadat vanaf 2016 de legesbedragen voor ontwikkelbestemmingsplannen met circa 12,5% zijn verhoogd en daarna jaarlijks worden geïndexeerd.

Leges Archeologie

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€170.650	
Overhead	€ 38.840	
BTW	€ 11.470	
Totale kosten		€ 220.960
Opbrengst heffingen		€ 212.180
Kostendekkendheid		96,0%

Toelichting
Toelichting minder dan maximale kostendekkendheid.
De tarieven voor de leges archeologie zijn sinds 2017 in vier stappen (nagenoeg) kostendekkend gemaakt. Daarbij zijn tot nu toe de btw-kosten buiten beschouwing gelaten. Deze worden gedekt uit het btw-compensatiefonds.
Doel is maximale kostendekkendheid. Door het opnemen van de btw-kosten in de kostenopstelling volgt een iets minder dan 100% kostendekkendheid.

Leges Omgevingsvergunning

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€ 11.866.153	
Overhead	€ 4.115.942	
BTW	€ 619.973	
Totale kosten		€ 16.602.068
Opbrengst heffingen		€ 16.596.049
Kostendekkendheid		100,0%

Toelichting:
De leges opbrengsten voor de grote bouwprojecten staan onder druk. Enerzijds heeft dit te maken met de doorwerking van de PFAS- en de stikstofcrisis, anderzijds door schaarste aan personeel en materiaal. Dit leidt tot stijgende bouwkosten en onzekerheid over financiering in de bouw.

Begraafplaatsrechten

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€ 1.175.000	
Overhead	€ 87.000	
Totale kosten		€ 1.262.000
Opbrengst heffingen		€ 1.154.000
Kostendekkendheid		91,4 %

Toelichting
Niet alle kosten die voor het beheer en onderhoud van de begraafplaatsen worden gemaakt mogen op grond van wet- en regelgeving door begraafplaatsrechten worden verhaald. Het totaal van de inkomsten van de begraafrechten dekt 91,4 % van de toerekenbare kosten.
De afgelopen twee jaren laat het aantal begravingen een daling zien, na jaren van een stijgende trend. In de begroting 2022 is hier rekening mee gehouden. Hierdoor neemt ook de kostendekkendheid af. De tarieven stijgen met 3,3% ten opzichte van 2021.
Vanaf 2017 zijn drie nieuwe tarieven toegevoegd. Er kan vanaf 2017 gekozen worden voor het afkopen van de kosten voor grafonderhoud van een (kinder)graf voor onbepaalde tijd. Daarnaast wordt de mogelijkheid geboden bij leven een locatie voor een graf te reserveren. Vanaf 2019 is bij de tariefopstelling rekening gehouden met opbrengsten op deze tarieven.

Brug- schut en havengelden

Toelichting kostendekkendheid bedragen (bedragen x € 1.000)

Kosten taakveld	€ 1.105.000	
Overhead	€ 363.000	
Totale kosten		€ 1.468.000
Opbrengst heffingen		€ 904.000
Kostendekkendheid		61,6%

Toelichting
De havens in Utrecht maken deel uit van een competitieve markt. Dit vermindert de mogelijkheden om de tarieven van de havengelden te verhogen.
Utrecht heft liggelden van woonschepen die in gemeentewater liggen. Vanaf het belastingjaar 2015 worden de tarieven voor de liggelden van woonschepen in Utrechts water stapsgewijs verhoogd om toe te groeien naar het marktconforme tarief dat Rijkswaterstaat hanteert voor woonboten in haar water in de gemeente.
Het aantal elektrische recreatievaartuigen stijgt. Omdat het tarief voor deze emissievrije boten beduidend lager is, dalen de inkomsten vanaf 2021. De opbrengsten 2022 zijn gebaseerd op de met 3,3% geïndexeerde tarieven.
De tarieven van de beroepsvaart zijn voor 2022 met 10% extra verhoogd conform het voorstel in de Voorjaarsnota 2021 in het onderdeel 2.4 Knelpunten om het knelpunt havens emissievrije boten op te vangen binnen de verordening door middel van een extra tariefstijging van de beroepsvaart in 2022.

Toelichting minder dan maximale kostendekkendheid

De tarieven voor de beroepsvaart zijn nagenoeg gelijk met de tarieven welke vergelijkbare organisaties (zoals Rijkswaterstaat) in rekening brengen.

Voor de ligplaatsen bij de recreatievaart is in de afgelopen jaren een tarievenbeleid gevoerd om de boten met motoren te 'vergroenen' via (een verdere differentiatie van) het liggeld. Dit beleid is zeer succesvol gebleken, maar zorgt er wel voor dat hierdoor de kostendekkendheid is afgenomen.
Marktomstandigheden (havens) en maatschappelijke overwegingen (vergroening) zorgen ervoor dat de leges minder dan volledig kostendekkend zijn.

Marktgelden

Toelichting kostendekkendheid

Kosten taakveld	€ 583.000	
Overhead	€ 241.000	
Toegerekende kosten	€ 25.000	
Totale kosten		€ 849.000
Opbrengst heffingen		€ 805.000
Kostendekkendheid		94,8%

Toelichting
Indien een deel van voor de openbare dienst bestemde gemeentebezittingen wordt gebruikt voor het houden van markten, kunnen voor het innemen van een standplaats marktgelden worden geheven. De marktgelden worden geheven van degene die de standplaats inneemt. Het tarief is afhankelijk van de locatie in de stad waar de markt plaats vindt, de grootte van de ingenomen standplaats en het al dan niet tijdelijk zijn van de standplaats. De tarieven stijgen met 3,3% (index) ten opzichte van 2021. Daarnaast is er een extra jaarlijkse verhoging van 2,5% die noodzakelijk is om naar kostendekkendheid van 100% te groeien in 2025.

Toelichting minder dan maximale kostendekkendheid
Jaarlijks worden de markttarieven, naast de indexering, extra verhoogd met 2,5% om vanaf het jaar 2025 naar verwachting kostendekkend te kunnen zijn.
Doel is maximale kostendekkendheid. Marktomstandigheden en maatschappelijke overwegingen leiden ertoe om dit stapsgewijs te doen over een periode van meerdere jaren.

Financiën

Overzicht baten en lasten

Cijfers Jaarstukken 2020

x € 1.000

Programma	Baten	Lasten	Saldo van baten en lasten	Bijdrage algemene middelen	Totaalsaldo van baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Resultaat
Bewoners en Bestuur	5.959	43.005	-37.046	34.399	-2.647	732	2.995	-384
Stedelijke ontwikkeling	397.463	193.445	204.018	-69.729	134.290	12.118	57.266	179.438
Duurzaamheid	1.431	15.541	-14.110	14.632	522	6.746	9.411	3.187
Bereikbaarheid	47.806	55.836	-8.030	5.662	-2.368	16.674	14.561	-4.481
Openbare ruimte en groen	104.294	166.161	-61.867	58.459	-3.408	0	2.061	-1.347
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	612	18.097	-17.484	19.901	2.416	3.000	942	358
Werk en Inkomen	222.262	299.362	-77.101	89.194	12.094	0	1.559	13.653
Onderwijs	15.120	99.795	-84.675	79.504	-5.171	7.800	12.258	-713
Ondersteuning op maat	7.215	322.236	-315.022	300.239	-14.782	0	6.954	-7.828
Volksgezondheid	3.266	28.115	-24.849	24.145	-703	0	122	-582
Veiligheid	1.462	53.405	-51.944	51.949	5	0	210	215
Cultuur	61	54.440	-54.379	51.707	-2.671	402	297	-2.777
Samenleven en Sport	15.158	80.175	-65.017	39.245	-25.772	115	25.577	-309
Utrechts Vastgoed	23.183	14.382	8.801	-10.014	-1.213	3.326	3.140	-1.399
Algemene middelen	931.697	3.305	928.392	-856.544	71.848	142.320	94.620	24.147
Overhead	6.293	175.606	-169.313	167.000	-2.313	2.860	4.332	-841
Vennootschapsbelasting	0	250	-250	250	0	0	0	0
Totaal	**1.783.282**	**1.623.156**	**160.126**	**0**	**160.126**	**196.093**	**236.305**	**200.337**

Lasten en baten, toevoegingen en onttrekkingen zijn opgenomen als positieve getallen.
In de saldokolommen betekent een positief getal (+) een voordeel en een negatief getal (-) een nadeel.
In de kolom resultaat komt een positief bedrag ten gunste van de algemene reserve, en een negatief bedrag ten laste van de algemene reserve.

Cijfers Programmabegroting 2021

x € 1.000

Programma	Baten	Lasten	Saldo van baten en lasten	Bijdrage algemene middelen	Totaalsaldo van baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Resultaat
Bewoners en Bestuur	6.710	44.343	-37.633	36.432	-1.201	58	1.259	0
Ruimtelijke ontwikkeling,wonen & erfgoed	101.257	100.750	506	-18.431	-17.925	35.776	53.701	0
Duurzaamheid	2.880	20.257	-17.377	14.998	-2.379	141	2.520	0
Bereikbaarheid	62.884	66.114	-3.230	8.498	5.268	22.099	16.831	0
Openbare ruimte en groen	113.632	179.322	-65.690	64.499	-1.191	0	1.191	0
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	256	18.261	-18.005	17.859	-146	2.500	2.646	0
Werk en Inkomen	152.016	253.811	-101.795	94.177	-7.618	0	7.618	0
Onderwijs	19.890	107.851	-87.961	82.224	-5.737	1.186	6.923	0
Ondersteuning op maat	6.143	315.770	-309.626	309.287	-339	1.200	1.539	0
Volksgezondheid	2.585	27.871	-25.286	25.025	-262	0	262	0
Veiligheid	1.610	56.173	-54.564	54.338	-226	0	226	0
Cultuur	0	55.784	-55.784	55.130	-654	285	939	0
Samenleven en Sport	15.052	79.071	-64.019	61.608	-2.412	0	2.412	0
Utrechts Vastgoed	27.789	18.769	9.020	-21.077	-12.057	9.412	21.468	0
Algemene middelen	915.560	3.283	912.277	-954.668	-42.391	27.219	69.610	0
Overhead	4.316	174.991	-170.676	169.851	-825	0	825	0
Vennootschapsbelasting	0	250	-250	250	0	0	0	0
Totaal	**1.432.580**	**1.522.673**	**-90.093**	**0**	**-90.093**	**99.876**	**189.969**	**0**

Lasten en baten, toevoegingen en onttrekkingen zijn opgenomen als positieve getallen.
In de saldokolommen betekent een positief getal (+) een voordeel en een negatief getal (-) een nadeel.

Cijfers Programmabegroting 2022

x € 1.000

Programma	Baten	Lasten	Saldo van baten en lasten	Bijdrage algemene middelen	Totaalsaldo van baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Resultaat
Bewoners en Bestuur	6.402	44.696	-38.295	38.295	0	0	0	0
Ruimtelijke ontwikkeling,wonen & erfgoed	93.187	84.011	9.175	-10.018	-843	9.097	9.940	0
Duurzaamheid	1.833	16.163	-14.330	14.336	6	141	135	0
Bereikbaarheid	63.846	74.471	-10.625	4.260	-6.365	15.246	21.611	0
Openbare ruimte en groen	113.737	178.750	-65.013	65.010	-3	0	3	0
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	264	19.471	-19.207	19.207	0	0	0	0
Werk en Inkomen	152.016	244.633	-92.617	92.114	-503	0	503	0
Onderwijs	18.582	104.941	-86.359	82.853	-3.506	0	3.506	0
Ondersteuning op maat	6.122	290.133	-284.011	284.011	0	0	0	0
Volksgezondheid	2.250	27.638	-25.388	25.271	-117	0	117	0
Veiligheid	1.828	58.305	-56.477	56.477	0	0	0	0
Cultuur	0	56.845	-56.845	56.714	-132	0	132	0
Samenleven en Sport	16.685	90.427	-73.743	71.331	-2.412	0	2.412	0
Utrechts Vastgoed	28.658	20.496	8.162	-5.470	2.692	4.965	2.273	0
Algemene middelen	970.813	17.901	952.912	-967.148	-14.236	14.917	29.153	0
Overhead	4.468	177.154	-172.686	172.507	-179	0	179	0
Vennootschapsbelasting	0	250	-250	250	0	0	0	0
Totaal	**1.480.690**	**1.506.286**	**-25.596**	**0**	**-25.596**	**44.367**	**69.963**	**0**

Lasten en baten, toevoegingen en onttrekkingen zijn opgenomen als positieve getallen.
In de saldokolommen betekent een positief getal (+) een voordeel en een negatief getal (-) een nadeel.

Cijfers Programmabegroting 2023

x € 1.000

Programma	Baten	Lasten	Saldo van baten en lasten	Bijdrage algemene middelen	Totaalsaldo van baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Resultaat
Bewoners en Bestuur	6.207	42.861	-36.655	36.655	0	0	0	0
Ruimtelijke ontwikkeling,wonen & erfgoed	198.267	189.639	8.629	-12.658	-4.029	5.810	9.839	0
Duurzaamheid	218	14.973	-14.755	14.761	6	141	135	0
Bereikbaarheid	57.630	56.263	1.367	5.192	6.559	19.845	13.286	0
Openbare ruimte en groen	113.737	177.377	-63.639	63.636	-3	0	3	0
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	14	17.671	-17.657	17.657	0	0	0	0
Werk en Inkomen	152.014	242.939	-90.926	90.926	0	0	0	0
Onderwijs	19.169	106.390	-87.221	84.622	-2.599	0	2.599	0
Ondersteuning op maat	6.122	289.880	-283.758	283.758	0	0	0	0
Volksgezondheid	2.250	26.838	-24.588	24.471	-117	0	117	0
Veiligheid	608	56.552	-55.944	55.944	0	0	0	0
Cultuur	0	56.655	-56.655	56.523	-132	0	132	0
Samenleven en Sport	16.685	88.416	-71.732	69.320	-2.412	0	2.412	0
Utrechts Vastgoed	28.637	21.227	7.410	-5.733	1.677	3.950	2.273	0
Algemene middelen	966.261	11.990	954.271	-954.149	122	9.247	9.125	0
Overhead	4.468	173.411	-168.943	168.824	-119	0	119	0
Vennootschapsbelasting	0	250	-250	250	0	0	0	0
Totaal	**1.572.287**	**1.573.333**	**-1.046**	**0**	**-1.046**	**38.994**	**40.040**	**0**

Lasten en baten, toevoegingen en onttrekkingen zijn opgenomen als positieve getallen.
In de saldokolommen betekent een positief getal (+) een voordeel en een negatief getal (-) een nadeel.

Cijfers Programmabegroting 2024

x € 1.000

Programma	Baten	Lasten	Saldo van baten en lasten	Bijdrage algemene middelen	Totaalsaldo van baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Resultaat
Bewoners en Bestuur	8.916	43.992	-35.076	35.076	0	0	0	0
Ruimtelijke ontwikkeling,wonen & erfgoed	97.811	86.547	11.263	-13.508	-2.245	6.260	8.505	0
Duurzaamheid	118	14.873	-14.755	14.761	6	141	135	0
Bereikbaarheid	57.855	58.102	-247	5.654	5.407	16.004	10.597	0
Openbare ruimte en groen	113.737	176.131	-62.393	62.390	-3	0	3	0
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	14	17.671	-17.657	17.657	0	0	0	0
Werk en Inkomen	152.012	242.620	-90.609	90.609	0	0	0	0
Onderwijs	19.169	106.966	-87.797	85.198	-2.599	0	2.599	0
Ondersteuning op maat	6.122	289.865	-283.743	283.743	0	0	0	0
Volksgezondheid	2.250	26.839	-24.589	24.472	-117	0	117	0
Veiligheid	608	56.422	-55.814	55.814	0	0	0	0
Cultuur	0	57.817	-57.817	57.685	-132	0	132	0
Samenleven en Sport	16.685	88.493	-71.809	69.397	-2.412	0	2.412	0
Utrechts Vastgoed	28.637	21.608	7.029	-5.352	1.677	3.950	2.273	0
Algemene middelen	958.467	5.023	953.444	-952.279	1.165	7.252	6.088	0
Overhead	4.468	172.960	-168.492	168.432	-60	0	60	0
Vennootschapsbelasting	0	250	-250	250	0	0	0	0
Totaal	**1.466.868**	**1.466.180**	**688**	**0**	**688**	**33.607**	**32.919**	**0**

Lasten en baten, toevoegingen en onttrekkingen zijn opgenomen als positieve getallen.
In de saldokolommen betekent een positief getal (+) een voordeel en een negatief getal (-) een nadeel.

Cijfers Programmabegroting 2025

x € 1.000

Programma	Baten	Lasten	Saldo van baten en lasten	Bijdrage algemene middelen	Totaalsaldo van baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Resultaat
Bewoners en Bestuur	8.916	44.187	-35.270	35.270	0	0	0	0
Ruimtelijke ontwikkeling,wonen & erfgoed	80.465	71.693	8.772	-14.288	-5.516	5.575	11.091	0
Duurzaamheid	118	14.873	-14.755	14.761	6	141	135	0
Bereikbaarheid	58.016	56.862	1.153	7.016	8.169	12.800	4.631	0
Openbare ruimte en groen	113.737	176.586	-62.848	62.845	-3	0	3	0
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	14	17.496	-17.482	17.482	0	0	0	0
Werk en Inkomen	152.012	242.620	-90.609	90.609	0	0	0	0
Onderwijs	19.169	107.189	-88.020	85.421	-2.599	0	2.599	0
Ondersteuning op maat	6.122	289.865	-283.743	283.743	0	0	0	0
Volksgezondheid	2.250	26.839	-24.589	24.472	-117	0	117	0
Veiligheid	608	56.360	-55.752	55.752	0	0	0	0
Cultuur	0	56.797	-56.797	56.665	-132	0	132	0
Samenleven en Sport	16.685	88.493	-71.809	69.397	-2.412	0	2.412	0
Utrechts Vastgoed	28.637	21.746	6.891	-5.214	1.677	3.950	2.273	0
Algemene middelen	956.971	3.178	953.793	-952.746	1.047	8.779	7.732	0
Overhead	4.468	173.031	-168.564	168.564	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	250	-250	250	0	0	0	0
Totaal	**1.448.188**	**1.448.066**	**121**	**0**	**121**	**31.246**	**31.125**	**0**

Lasten en baten, toevoegingen en onttrekkingen zijn opgenomen als positieve getallen.
In de saldokolommen betekent een positief getal (+) een voordeel en een negatief getal (-) een nadeel.

Overzicht incidentele baten en lasten

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste incidentele baten en lasten voor het jaar 2022 gespecificeerd. Uitgangspunten die bij het samenstellen van dit overzicht gehanteerd zijn:

- alleen posten van materiële betekenis zijn gespecificeerd opgenomen (minimaal 0,1 miljoen euro), lagere bedragen worden gesaldeerd opgenomen en niet verder gespecificeerd;
- posten als incidenteel worden aangemerkt indien sprake is van eenmalige baten en lasten;
- de resultaten van de lang(er)durende programma's worden niet als incidenteel aangemerkt, zoals het programma Bereikbaarheid en de grondexploitaties (waaronder Stationsgebied en Leidsche Rijn).

De incidentele baten en lasten zijn verantwoord en verder toegelicht op de programma's.

x € 1.000

Programma	Omschrijving	Baten/ Lasten/ Res	2022	2023	2024	2025
Bewoners en Bestuur						
	Reisdocumentendip	baten	-900	-1.000		
	Project Staatsloosheid	lasten	332			
	Het Utrechts Archief-Aansluiting e-Depot	Lasten	-200	-200		
	Utrecht 900 jaar	Lasten	-620	-1.150	-80	
	Schaalsprong van de stad	Lasten	-260	-260		
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen, Erfgoed						
	Implementatie omgevingswet	Lasten	-1.600	-1.200		
	Nieuwe woonconcepten	Lasten	-500			
	Digitalisering Erfgoed	Lasten	-240	-300	-190	-90
Duurzaamheid						
	Circulaire Economie	Lasten	-250	-250		
	Griftpark onderzoek	Lasten	-1.000	-100		
	Griftpark onderzoek subsidie ministerie I&W	Baten	1.000	100		
Bereikbaarheid						
	Niet van toepassing					
Openbare Ruimte en Groen						
	Frictiekosten Leidsche Rijn onderhoud openbare ruimte	Lasten	-2.253	0	0	0
	Programma Wervengebied	Lasten	-445	-1.445	-45	0
	Overig	Lasten	-275	0	0	0
Economie & Werkgelegenheid voor iedereen						
	Fonds mismatch arbeidsmarkt	Lasten	-500	0	0	0
	OZB fonds kwetsbare ondernemers	Lasten	0	-750	0	0
	Bijdrage partners IWCUR	Baten	250			
	Hogere lasten IWCUR	Lasten	-250			
Werk en Inkomen						
	Bijsturingsvoorstel opgave Werkbeweging	Lasten	503			
	Impuls buurtgerichte vroegsignalering schulden	Lasten	500			
Onderwijs						
	MBO agenda	Lasten	-950			
Ondersteuning op maat						
	Niet van toepassing					
Volksgezondheid						
	Versterken Sociale Basis Jeugd en JGZ	Lasten	-500			
Veiligheid						
	Inzet op ondermijning vanuit BOTOC	Lasten	1.200			

x € 1.000

Programma	Omschrijving	Baten/ Lasten/ Res	2022	2023	2024	2025
	Bijdrage BOTOC	Baten	-1.200			
	Ventilatie brandweerpanden	Lasten	100			
Cultuur						
	Niet van toepassing					
Samenleven en Sport						
	Start van de Vuelta 2022	Lasten	1.700			
	Sportakkoord 2022	Baten	200			
	Sportakkoord 2022	Baten	-200			
	Mogelijk na-ijleffect SPUK zwembaden en IJsbanen 2021	Baten	1.200			
	Utrecht zijn We Samen & antidiscriminatie 2022	Lasten	-300	0	0	0
Utrechts Vastgoed						
	Overig	Baten	22			
	Overig	Lasten	6			
Algemene Middelen						
	Coronakosten/gecorrigeerd	Lasten	-9.303	-4.778	-1.128	
	Maatregelen corona /gecorrigeerd	Lasten	-18.235			
Overhead						
	Gegevensbescherming	Lasten	-900			
	Inclusief werkgeverschap: banen voor mensen met een beperking	Lasten	-90			
Reserves						
	Mutaties reserves coronakosten gecorrigeerd	Reserves	9.303	4.778	1.126	
	Mutatie bestemmingsreserve pakketten/gecorrigeerd	Reserves	18.235			
Totaal			**-6.420**	**-6.255**	**-315**	**-90**

Samenvatting	2022	2023	2024	2025
Incidenteel begrotingssaldo	-6.420	-6.555	-315	-90
Structureel begrotingssaldo	6.420	6.555	315	90
Totale baten voor mutaties reserves	1.467.072	1.565.285	1.465.028	1.448.188
Structurele exploitatieruimte	0,44%	0,42%	0,02%	0.01%

Financiële toelichting

Bewoners en bestuur

- Bij de Programmabegroting 2021 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld om de vermindering van inkomsten door de 'reisdocumenten dip' op te vangen (de 'reisdocument dip' wordt veroorzaakt door verandering in de geldigheidsduur van vijf naar tien jaar).
- In de Voorjaarsnota 2021 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor het project staatsloosheid.
- Bij de Programmabegroting 2021 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld aan het Utrechts Archief voor digitaal archiefbeheer.
- Bij de Voorjaarsnota 2019 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de viering van 'Utrecht 900 jaar stadsrechten in 2022'

Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen, Erfgoed

- Implementatie Omgevingswet: Het budget dat in de Programmabegroting 2022 beschikbaar is gesteld voor de voorbereiding van de gemeente op de Omgevingswet: lasten 1,7 miljoen euro.
- Nieuwe woonconcepten: middelen beschikbaar gesteld met de Voorjaarsnota 2018 vervallen per 2023.
- Digitalisering Erfgoed: In de Voorjaarsnota 2021 is extra budget opgenomen om de opgave verder te digitaliseren voor de periode 2021 tot en met 2025.

Duurzaamheid

- Circulaire Economie: Bij de programmabegroting 2021 is er incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de versnelling van de transitie naar een circulaire stad.
- Bodem: In 2022 is een bedrag begroot van 1,000 miljoen euro voor uitvoering van fase 2 van het onderzoek voor afbouw van de nazorg bij het Griftpark. Deze kosten worden bekostigd uit een daarvoor ontvangen subsidie van het ministerie van I&W, die als incidentele bate in het begrotingsjaar is opgenomen. Voor 2023 is hiervoor een incidentele last en bate van 0,100 miljoen euro begroot.

Bereikbaarheid

Niet van toepassing.

Openbare Ruimte en Groen

- 0,445 miljoen euro Programma Wervengebied voorbereidingskrediet.
- 2,253 miljoen euro frictiekosten onderhoud openbare ruimte Leidsche Rijn doordat het tempo van de nieuw te onderhouden gebieden in Leidsche Rijn voorloopt op de budgettoekenning aan de hand van de bevolkingsgroei.
- 0,275 miljoen euro overig diverse posten: betere fysieke en sociale toegankelijkheid van voorzieningen (0,275 miljoen euro jaarlijks periode 2019-2022).

Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen

- Fonds Mismatch Arbeidsmarkt: De regeling Fonds Mismatch Arbeidsmarkt loopt tot en met 2022.
- OZB fonds kwetsbare ondernemers: om kwetsbare ondernemers te ondersteunen is in de voorjaarsnota 2021 0,750 extra budget beschikbaar gesteld voor 2022.
- Bijdrage partners IWCUR: huidige afspraken met de Partners IWCUR over de bijdrage van 0,250 miljoen euro lopen tot 2022. Voor 2023 en verder moeten nieuwe afspraken gemaakt worden
- Hogere lasten IWCUR: Door de bijdrage van de partners IWCUR die in 2022 nog ontvangen wordt, is er incidenteel extra budget.

Werk en Inkomen

- In 2022 is het laatste jaar 0,500 miljoen euro budget vanuit het coalitieakkoord voor de impuls buurtgerichte vroegsignalering schulden voor de actieagenda Schulden.
- In 2022 is er incidenteel 0,503 miljoen euro budget voor de opgave Werkbeweging vanuit het bijsturingsvoorstel bij de Tweede bestuursrapportage 2020.

Onderwijs

- Een centrale ambitie in het coalitieakkoord is om het mbo de waardering te geven die het verdient. Er wordt voor 2020, 2021 en 2022 een bedrag van 950.000 euro beschikbaar gesteld om te werken aan vier ambities:
  1. podium voor Utrechts mbo
  2. passende ondersteuning
  3. aansluiting mbo op de regionale arbeidsmarkt en
  4. innovatief mbo en de toekomst van de stad – ‘denken met je handen’.

Ondersteuning op maat

Niet van toepassing.

Volksgezondheid

- In 2022 is het laatste jaar 0,500 miljoen euro budget vanuit het coalitieakkoord voor de impuls versterken sociale basis jeugd.

Veiligheid

- Vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid is een bijdrage van 1,6 miljoen beschikbaar gesteld voor de aanpak tegen ondermijnende criminaliteit 2021 en 2022 (BOTOC middelen), in de begroting 2022 is hiervan 1,2 miljoen euro opgenomen.
- Vanuit de voorjaarsnota 2021 is een bedrag van 0,3 miljoen beschikbaar gesteld voor de aanpak van ventilatie problemen bij de brandweerpanden. In de begroting 2022 is hiervoor een bedrag van 0,1 miljoen opgenomen.

Cultuur

Niet van toepassing.

Samenleven en Sport

- De specifieke uitkering voor de instandhouding van zwembaden en ijsbanen van het rijk over 2021 is nog niet gepubliceerd. Mogelijk dat het exploitatieresultaat over 2021 in 2022 wordt beschikt en uitgekeerd.
- UZWS/Antidiscriminatie: In het coalitieakkoord zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van UZWS (preventie) en antidiscriminatie. Met het aflopen van de coalitieperiode zijn deze middelen (0,3 miljoen euro) enkel in 2022 nog beschikbaar.

Utrechts Vastgoed

Geen toelichting.

Algemene Middelen

- De kosten in verband met corona worden op basis van de realisatie afgerekend. De geraamde coronakosten waren eerst in de begroting verwerkt via een onttrekking in de algemene dekkingsreserve. Dit is nu gecorrigeerd
- De kosten die ten laste van de reserve maatregelpakketten worden bij de bestuursrapportage verwerkt. De geraamde kosten waren eerst in de begroting verwerkt via een onttrekking aan de reserve maatregelpakketten. Dit is nu gecorrigeerd.

Overhead

- Gegevensbescherming is onderdeel van het fundament van de digitale stad en dat fundament moet stabiel en veilig zijn. Op dit moment zien we enerzijds een toename in externe dreigingen en anderzijds een toename in de maatschappelijke verantwoording op het vlak van gegevensbescherming. De eisen die aan ons worden gesteld in wet- en regelgeving worden steeds hoger. In dat licht wordt ons programma gegevensbescherming geïntensiveerd. Daartoe is in 2022 een incidenteel budget vrijgemaakt van 0,900 miljoen euro.
- In de Voorjaarsnota 2019 zijn budgetten toegekend om binnen de gemeente Utrecht banen te kunnen creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. In 2022 gaat het incidenteel om 0,090 miljoen euro.

Reserves

- De geraamde kosten in verband met Corona zijn in de algemene dekkingsreserve gestort. Verrekening met de algemene dekkingsreserve vindt achteraf plaats bij het daadwerkelijk voordoen van deze kosten
- De geraamde kosten met betrekking tot maatregelpakketten zijn gestort in de daarvoor bestemde reserve. Deze worden te zijner tijd verrekend bij de bestuursrapportage.

Actualisatie financieel beeld

Ten opzichte van de Voorjaarsnota 2021 zijn er nieuwe ontwikkelingen die financiële gevolgen hebben voor de programmabegroting 2022. Deze ontwikkelingen zijn in onderstaande tabel weergegeven en zullen daarna nader worden toegelicht. Alle bedragen zijn in duizenden euro's.

x € 1.000

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Accres	-84	4.911	-2.027	-6.892	-8.513
Ontwikkeling uitkeringsbasis	4.718	8.707	9.029	9.028	8.217
Saldo corresponderende posten Meicirculaire 2021	8.012	0	0	0	688
Mutatie financieel beeld	**12.646**	**13.618**	**7.002**	**2.136**	**392**

Accres
De accressen 2020 en 2021 zijn vastgeklikt op het niveau van de Meicirculaire 2020. Daarin komt geen wijziging meer. De accressen vanaf 2022 hebben een dalend verloop. De belangrijkste oorzaak hiervan zijn dalende loon- en prijsontwikkelingen. Daarnaast zijn er vanaf 2023 dalende rente en dalende EU-afdrachten. Dit ligt in de lijn van onze verwachtingen omdat een demissionair kabinet geen nieuw beleid inzet met meerjarige gevolgen.
Aan de andere kant ramen wij tegen constante prijzen. De hogere inflatie wordt hierin vanaf 2022 meegenomen, dit leidt tot een positieve impact op het accres.
In de Voorjaarsnota 2021 is er een inschatting gemaakt van het risico ten aanzien van het accres. Deze inschatting is echter niet gekoppeld aan deze Meicirculaire, maar aan de te verwachten uitgaven van een nieuw kabinet omdat onze verwachting is dat er dan nieuw beleid wordt ingezet met meerjarige effecten die doorwerken in het accres.

Ontwikkeling uitkeringsbasis
De uitkeringsbasis heeft ten opzichte van de Septembercirculaire 2020 een dalende tendens. Dat is vooral het gevolg van dalende aantallen bijstandsontvangers, omdat de instroom door de coronapandemie meevalt. Dat we bij de Septembercirculaire 2020 nog een negatief effect hadden, laat zien dat de Rijksoverheid moeite heeft om de lange termijn gevolgen in te schatten van de coronacrisis voor wat betreft de werkgelegenheid. De bijstelling van de meerjarige ontwikkeling van bijstandsontvangers is fors. Daarnaast zijn er in het gehele gemeentefonds dalende aantallen inwoners en jongeren. Een dalend aantal leidt tot een stijging van de uitkeringsfactor, dit leidt voor Utrecht tot een positief effect op de uitkering van het gemeentefonds. Eén van de redenen is dat Utrecht wel relatief veel groeit in aantal inwoners.

Saldo corresponderende posten
In de Meicirculaire 2021 zijn extra middelen toegekend voor het uitvoeren van taken. Er is door de organisatie gekeken in hoeverre deze middelen noodzakelijk zijn. Het saldo corresponderende posten zijn de bedragen die niet worden doorvertaald naar de programma's. Deze vallen vrij in de algemene middelen.

Reserves

Stand en verloop reserves

Hieronder staat in de eerste tabel een toelichting op het verloop van de algemene reserve en de totale bestemmingsreserves per programma. En de tweede tabel laat per reserve zien voor welke bedragen er per 1 juli 2021 verplichtingen zijn aangegaan alsmede welke bedragen er vrij kunnen vallen.

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Algemene dekkingsreserve	79.230	26.136	105.366	-57.428	47.938	-15.604	32.333	164	32.497	1.206	33.703	1.088	34.791
Algemene Reserve	47.750	0	47.750	0	47.750	0	47.750	0	47.750	0	47.750	0	47.750
Totaal Algemene reserve	126.980	26.136	153.116	-57.428	95.688	-15.604	80.083	164	80.247	1.206	81.453	1.088	82.541
Bewoners en Bestuur	740	0	740	-34	706	0	706	0	706	0	706	0	706
Duurzaamheid	19.300	649	19.949	-323	19.626	-35	19.591	-35	19.556	-35	19.521	-35	19.486
Bereikbaarheid	17.900	2.724	20.624	4.169	24.794	-10.683	14.111	626	14.737	2.676	17.414	6.935	24.349
Openbare ruimte en groen	12.291	1.621	13.912	-988	12.924	0	12.924	0	12.924	0	12.924	0	12.924
Werk en Inkomen	2.195	0	2.195	-119	2.076	-179	1.897	-119	1.778	-60	1.718	0	1.718
Onderwijs	22.299	-2.599	19.700	-2.068	17.633	0	17.633	0	17.633	0	17.633	0	17.633
Ondersteuning op maat	3.641	-375	3.266	0	3.266	0	3.266	0	3.266	0	3.266	0	3.266
Veiligheid	143	0	143	0	143	0	143	0	143	0	143	0	143
Cultuur	605	0	605	0	605	0	605	0	605	0	605	0	605
Utrechts Vastgoed	5.762	-981	4.781	7.933	12.714	4.299	17.013	3.299	20.313	3.299	23.612	3.299	26.911

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Algemene Middelen	45.799	-361	45.438	-120	45.318	0	45.318	0	45.318	0	45.318	0	45.318
Overhead	5.213	888	6.101	0	6.101	0	6.101	0	6.101	0	6.101	0	6.101
Vaste activa	291.663	1.792	293.455	-25.034	268.421	-2.551	265.870	-952	264.918	-4.154	260.764	-5.651	255.113
Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed	64.248	170.843	235.091	-16.936	218.154	-842	217.312	-4.029	213.283	-2.244	211.037	-5.516	205.521
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	3.432	0	3.432	854	4.286	0	4.286	0	4.286	0	4.286	0	4.286
Totaal Bestem-mingsreserves	495.231	174.201	669.432	-32.666	636.767	-9.991	626.776	-1.210	625.567	-518	625.048	-968	624.080
Totaal reserves per programma	**622.211**	**200.337**	**822.548**	**-90.094**	**732.455**	**-25.595**	**706.859**	**-1.046**	**705.814**	**688**	**706.501**	**120**	**706.621**

x€1.000

	Looptijd t/m	Stand per 01-01-2021	Reeds verplicht per 01-07-2021	Niet verplicht deel	Deel dat vrij kan vallen
Bewoners en Bestuur					
Reserve Verkiezingen	31-12-50	740	92	648	0
Duurzaamheid					
Reserve Energiemaatregelen Utr. Scholen	01-01-28	185	0	185	0
Utrechtse Energie	01-01-50	2.543	0	2.543	0
Leningen Utrechtse Energie	01-01-38	3.787	0	3.787	0
Utrechtse energie aardgasvrije wijken	01-01-36	5.115	0	5.115	0
Risicoreserve Bodem	31-12-43	1.334	1.334	0	0
Nedereindseplas	01-01-31	6.985	6.985	0	0
Bereikbaarheid					
Meerjarige investeringen bereikbaarheid	31-12-40	14.770	0	14.770	0
Parkeerexploitatie	01-01-50	4.362	0	4.362	0
Onderhoud parkeervoorzieningen	01-01-50	1.492	0	1.492	0
Openbare ruimte en groen					
Egalisatiefonds rioleringen	31-12-50	7.371	0	7.371	0
Ophaaldienst	31-12-50	1.548	125	1.423	0
Essentaksterfte 1002	31-12-50	2.967	197	2.770	0
Meerjaren Groen programma	07-06-39	1.063	0	1.063	0
Reserve Grondbank	31-12-50	813	25	788	0
Wal- en kluismuren	31-12-50	150	150	0	0
Werk en Inkomen					
Re-integratiefonds werk en inkomen	31-12-50	903	250	653	0
Revolverend Fonds Jongeren schulden	02-08-50	496	496	0	0
Werk en inkomen	31-12-50	796	0	796	0
Onderwijs					
Masterplan primair onderwijs	31-12-50	277	0	277	0
Huisvestingsprogramma	31-12-50	8.114	0	8.114	0
Piekopvang onderwijs LR	31-12-50	716	0	716	0
Meerjaren Perspectief Onderwijs Huisvesting	31-12-50	8.388	0	8.388	0
Onderhoud en kapitaallasten Buitenschoolse opvang (BSO)	31-12-50	1.980	0	1.980	0
Nieuwbouw Centrale Bibliotheek	31-12-50	225	0	225	0

x€1.000

	Looptijd t/m	Stand per 01-01-2021	Reeds verplicht per 01-07-2021	Niet verplicht deel	Deel dat vrij kan vallen
Ondersteuning op maat					
Transformatie en decentralisatie Beschermd Wonen/Maatschappelijke Opvang	31-12-50	3.266	0	3.266	0
Veiligheid					
Projecten cameratoezicht	31-12-50	143	0	143	0
Cultuur					
Utrechtse Cultuurlening	31-12-50	100	0	100	0
Fonds Broedplaatsen	31-12-50	505	0	505	0
Utrechts Vastgoed					
Vastgoedbeheer	31-12-50	3.633	0	3.633	0
Energieneutraal Kernvastgoed	31-12-50	631	250	381	0
Stadskantoor	31-12-50	517	0	517	0
Calamiteiten Utrechts Vastgoed	31-12-50	0	0	0	0
Leegstand Utrechts Vastgoed	31-12-50	0	0	0	0
Algemene Middelen					
Budgetstructuur Leidsche Rijn	31-12-30	5.023	0	5.023	0
Decentralisatie Sociaal Domein	31-12-20	795	795	0	0
Bestemmingsreserve maatregelenpaketten	31-12-22	39.620	0	39.620	0
Overhead					
Europese subsidies	31-12-24	1.921		1.921	0
ICT Investeringsprogramma	31-12-29	4.180		4.180	0
Algemene reserve					
Algemene Reserve	31-12-99	47.750	0	47.750	0
Algemene dekkingsreserve	31-12-99	105.366	0	105.366	0
Vaste activa					
Vaste Activareserve	31-12-99	293.455	0	293.455	0

x€1.000

	Looptijd t/m	Stand per 01-01-2021	Reeds verplicht per 01-07-2021	Niet verplicht deel	Deel dat vrij kan vallen
Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed					
Egalisatiereserve bouwleges	31-12-50	832	0	832	0
Woonfonds		949	0	949	0
Reserve Utrechts restauratiefonds (URF)		3.228	0	3.228	0
Archeologisch opgravingen		1.033	493	540	0
Revolverend fonds woningrenovatie		381	0	381	0
Domplein 13	31-12-26	200	200	0	0
Reserve grondexploitatie		195.039	0	195.039	0
Investeringsimpuls RSU		25.113	0	25.113	0
Reserve taakstelling inkoop LR	31-12-31	7.909	7.909	0	0
Ondersteunen Handhaven	31-12-50	407	0	407	0
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen					
Cofinanciering Pieken		146	0	146	0
Lokaal Economisch Fonds (LEF)	31-12-21	0	0	0	0
Toeristische stadspromotie	31-12-50	286	0	286	0
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) Utrecht	29-05-25	3.000	0	3.000	0
Ontwikkelmaatschappij Utr (OMU)		0	0	0	0

Toelichting reserves

Onderstaand worden de reserves per programma toegelicht.

Bewoners en Bestuur

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Reserve Verkiezingen	740	0	740	-34	706	0	706	0	706	0	706	0	706
Totaal Bewoners en Bestuur	**740**	**0**	**740**	**-34**	**706**	**0**	**706**	**0**	**706**	**0**	**706**	**0**	**706**

Bewoners en Bestuur

Reserve Verkiezingen

Aard van de reserve	Egalisatiereserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	1-1-1992
Waarom is de reserve ingesteld	Doel waarvoor deze reserve is ingesteld: Egalisatie voor de kosten die met verkiezingen samenhangen . Het faciliteren en organiseren van verkiezingen is een structurele taak van Publiekszaken waar jaarlijks in de exploitatiebegroting een structureel budget beschikbaar voor is. In een jaar waarin er geen verkiezingen zijn, wordt dit budget gestort in de reserve. In een verkiezingsjaar gebruiken we de reserve ter dekking van de uitgaven die we niet uit het structurele budget gedekt kunnen worden.
Toelichting op het verloop	In de exploitatiebegroting zijn de standaard kosten voor één verkiezing begroot. De komende 6 jaar zijn er ieder jaar verkiezingen gepland. De extra kosten die niet in het structurele exploitatiebudget vallen zoals onder andere aanbestedingen of de kosten voor een extra verkiezing worden in principe gedekt uit deze reserve. 2028 is het eerste jaar zonder (geplande) verkiezing waarin het exploitatiebudget weer in de reserve zal worden gestort Met ingang van 2021 wordt de bijdrage van de Waterschappen in verband met de waterschapsverkiezingen via een jaarlijks bedrag overgemaakt. Deze bijdrage storten we in de reserve en onttrekken we in zijn totaliteit bij de waterschapsverkiezing in 2023.

Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Egalisatiereserve bouwleges	0	832	832	0	832	0	832	0	832	0	832	0	832
Woonfonds	1.449	-500	949	-150	799	0	799	0	799	0	799	0	799
Reserve Utrechts restauratiefonds (URF)	3.228	0	3.228	0	3.228	0	3.228	0	3.228	0	3.228	0	3.228
Archeologisch opgravingen	886	147	1.033	0	1.033	0	1.033	0	1.033	0	1.033	0	1.033
Revolverend fonds woningrenovatie	381	0	381	0	381	0	381	0	381	0	381	0	381
Domplein 13	200	0	200	-40	160	-40	120	-40	80	-40	40	-40	0
Reserve grondexploitatie	27.796	167.243	195.039	-17.839	177.199	-140	177.059	1.228	178.287	1.678	179.964	793	180.757
Investeringsimpuls RSU	21.992	3.121	25.113	1.812	26.925	57	26.982	-4.498	22.484	-3.163	19.320	-5.550	13.770
Reserve taakstelling inkoop LR	7.909	0	7.909	-719	7.190	-719	6.471	-719	5.752	-719	5.033	-719	4.314
Ondersteunen Handhaven	407	0	407	0	407	0	407	0	407	0	407	0	407
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed	**64.248**	**170.843**	**235.091**	**-16.936**	**218.154**	**-842**	**217.312**	**-4.029**	**213.283**	**-2.244**	**211.037**	**-5.516**	**205.521**

Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Egalisatiereserve bouwleges

Aard van de reserve	Egalisatiereserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	15-6-2017
Waarom is de reserve ingesteld	Egalisatiereserve om de jaarlijkse schommelingen in de legesopbrengsten omgevingsvergunningen op te vangen.
Toelichting op het verloop	De baten van de leges dalen bij de invoering van de WKB, omdat de werkzaamheden overgaan naar de private sector. De eerste 4 jaar (periode 2022-2025) na de start van de WKB zal een deel van het toezicht nog onder het oude regime worden gedaan. Hierdoor komen er te weinig baten binnen om de kosten uit het oude regime financieel te dekken. Omdat deze werkzaamheden later plaatsvinden dan dat de middelen binnen komen is er bij de overgang naar de nieuwe wetgeving sprake van een tekort aan financiële dekking. Deze middelen zijn in de periode 2017-2020 ontvangen via de leges omgevingsvergunningen en zijn bestemd voor het bouwtoezicht in de periode 2022-2025. De reservering kan derhalve uit de leges omgevingsvergunningen plaatsvinden.

Woonfonds

Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	
Rentetoerekening	Ja
Datum Raadsbesluit	19-3-2003
Waarom is de reserve ingesteld	Het woonfonds wordt ingezet voor bijzondere doelgroepen en initiatieven die extra woonvoorzieningen vragen en niet in het reguliere pakket zijn opgenomen. Daarnaast dient de reserve als risicoreserve voor enkele leningen. De stortingen aan dit fonds geschieden door de afwikkeling van oude volkshuisvestingsregelingen, rentevergoedingen, saldi NRF en leges.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties

Reserve Utrechts restauratiefonds (URF)	
Aard van de reserve	Risicoreserve
Looptijd t/m	
Rentetoerekening	Ja
Datum Raadsbesluit	1-6-2007
Waarom is de reserve ingesteld	Uit het Utrechts Restauratiefonds worden laagrentende leningen verstrekt ter ondersteuning van particuliere eigenaren. Het Restauratiefonds richt zich op de restauratie van gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden en op werkzaamheden voor energiebesparing in deze panden. De reserve is ingesteld ter dekking van het risico van de verstrekte leningen en de dekking van de rentekosten. In 2020 is het risicopercentage dat wordt gehanteerd verlaagd naar 75%.
Toelichting op het verloop	Jaarlijks wordt bij de bestedings- en dekkingsvoorstellen het saldo van de rentekosten, rentebaten uitstaande leningen en beheerkosten NRF verrekend met de reserve.
Archeologisch opgravingen	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	
Waarom is de reserve ingesteld	Deze reserve heeft twee doelen. Een deel is bestemd als egalisatiereserve van baten en lasten van de interne archeologische opdrachten. Daarnaast wordt een deel van deze reserve ingezet ten behoeve van het ontwikkelen van het cultuurcentrum Hoge Woerd, vooral ter dekking van een deel van de kapitaalslasten.
Toelichting op het verloop	De verrekening voor interne archeologische opdrachten vindt niet altijd plaats in hetzelfde boekjaar als het jaar waarin de lasten geboekt worden. Wanneer er een resultaat ontstaat wordt dit gestort in- of onttrokken aan de reserve archeologische opgravingen.
Revolverend fonds woningrenovatie	
Aard van de reserve	Risicoreserve
Looptijd t/m	
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	1-6-2007
Waarom is de reserve ingesteld	Ingesteld bij de Verantwoording 2006. Geen einddatum vanwege revolverend karakter. Het fonds is in het leven geroepen voor het verstrekken van zachte leningen aan eigenaren/bewoners die deelnemen aan gemeentelijke renovatieprojecten. De uitvoering van deze regeling loopt via de SVn (Stichting Volkshuisvesting Nederland). De reserve is gelijk aan de omvang van de uitstaande leningen en is ter dekking van het risico en van de rentekosten.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties

Domplein 13	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2026
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	1-9-2016
Waarom is de reserve ingesteld	Deze reserve wordt ingezet ter dekking van de subsidiëring aan Stichting Domplein. Onder voorwaarden wordt aan de stichting een subsidie van in totaal 0,4 miljoen euro verstrekt over een periode van tien jaar, van 2016 tot en met 2026.
Toelichting op het verloop	Jaarlijkse onttrekking van 0,04 miljoen euro ter dekking van de subsidie aan de Stichting Domplein.
Reserve grondexploitatie	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	
Waarom is de reserve ingesteld	De reserve is ten behoeve van het opvangen van niet begrote financiële tegenvallers in grondexploitatieprojecten en ten behoeve van het afdekken van financiële risico's bij het nemen van initiatieven in de ruimtelijke ontwikkeling van de stad. De ontwikkeling van de reserve grondexploitaties wordt in het MPR toegelicht.
Toelichting op het verloop	In 2022 wordt een bedrag van 2,957 miljoen euro onttrokken uit de reserve in verband met de jaarlijkse afdracht aan de algemene middelen (2,125 miljoen euro), promotie en acquisitie (0,080 miljoen euro) en dekking product gebiedsmanagement (0,752 miljoen euro). Er wordt 2,817 miljoen euro gestort: in de voorjaarsnota 2017 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de Merwedekanaalzone OPG en Busstalling (1,100 miljoen euro) en voor Lombokplein en doorvaarbare Leidse Rijn (1,600 miljoen euro) en er wordt 0,117 miljoen euro geëgaliseerd met de reserve Inveseringsimpuls RSU.
Investeringsimpuls RSU	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	1-7-2016
Waarom is de reserve ingesteld	In het verlengde van de Ruimtelijke Strategie Utrecht (RSU, 2016) is een investeringsstrategie voor gezonde verstedelijking opgesteld. De programmering van de middelen in de reserve Investeringsimpuls RSU vindt plaats volgens het bestedingskader. Het bestedingskader is vastgesteld bij het MPSO 2017 en een aangepast bestedingskader bij de besluitvorming van MPR 2021. Ontwikkeling van de reserve Investeringsimpuls RSU wordt jaarlijks toegelicht bij de actualisatie van het MPR.

Toelichting op het verloop	In 2022 vindt conform besluitvorming Voorjaarsnota 2016, 2018 en 2021 en Programmabegroting 2021 een dotatie plaats aan deze reserve van 6,280 miljoen euro. Deze dotatie is bestemd voor projecten in de binnenstad, voor rondje Stadseiland, voor fietsmaatregelen gekoppeld aan gebiedsontwikkeling, voor investeringen in een gezonde ontwikkeling van de stad (speelplaats de Kameleon), voor de integrale programma-aanpak Kanaalstraat/Damstraat en Amsterdamsestraatweg) en voor onverhaalbare (plan)kosten. Er wordt 6,223 miljoen euro onttrokken aan de reserve. Met deze onttrekking worden de lasten op het product Investeringsimpuls RSU gedekt (6,341 miljoen euro) en vindt een egalisatie plaats met de reserve grondexploitatie (-0,117 miljoen euro).
Reserve taakstelling inkoop LR	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2031
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	1-1-2013
Waarom is de reserve ingesteld	In 2013 zijn de benodigde middelen voor de aan Leidsche Rijn opgelegde taakstelling in een bestemmingsreserve gestort.
Toelichting op het verloop	In 2022 zal conform de planning over deze reserve beschikt worden ten gunste van de algemene gemeentebrede middelen (0,719 miljoen).
Ondersteunen Handhaven	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	5-4-2018
Waarom is de reserve ingesteld	In de raadsbrief van 5 april 2018 (kenmerkt 5234988) is de raad geïnformeerd over het revolverend principe in het kader van het handhavingsprogramma 2018. Daarbij is aangegeven dat Woonfraude kan leiden tot dwangsommen en boetes. Maar ook Handhaving in het kader van de horeca, kansspelen en seksinrichtingen, (ver)bouwen en slopen kan ook leiden tot dwangsommen en boetes. Deze geïnde dwangsommen en boetes worden via de begroting direct weer ingezet voor verdere handhavingsactiviteiten.
Toelichting op het verloop	De reserve is bedoeld voor extra handhavingsactiviteiten. Vanwege de geldende Corona-maatregelen hebben deze in 2021 niet plaatsgevonden. Bij het opstellen van het handhavingsprogramma 2022 wordt beoordeeld in welke mate we een beroep zullen doen op deze middelen.

Duurzaamheid

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Reserve Energiemaatregelen Utr. Scholen	185		185	0	185	0	185	0	185	0	185	0	185
Utrechtse Energie	2.437	106	2.543	-100	2.443	-100	2.343	-100	2.243	-100	2.143	-100	2.043
Leningen Utrechtse Energie	3.787	0	3.787	0	3.787	0	3.787	0	3.787	0	3.787	0	3.787
Utrechtse energie aardgasvrije wijken	5.115		5.115	0	5.115	0	5.115	0	5.115	0	5.115	0	5.115
Risicoreserve Bodem	1.071	263	1.334	100	1.434	100	1.534	100	1.634	100	1.734	100	1.834
Nedereindseplas	6.705	280	6.985	-323	6.662	-35	6.627	-35	6.592	-35	6.557	-35	6.522
Totaal Duurzaamheid	**19.300**	**649**	**19.949**	**-323**	**19.626**	**-35**	**19.591**	**-35**	**19.556**	**-35**	**19.521**	**-35**	**19.486**

Duurzaamheid

Reserve Energiemaatregelen Utr. Scholen

Aard van de reserve	Risicoreserve
Looptijd t/m	1-1-2028
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	5-7-2012
Waarom is de reserve ingesteld	Bij de berekening van de verwachte voordelen als gevolg van energiemaatregelen aan Utrechtse scholen in het kader van Utrechtse Energie is uitgegaan van bepaalde parameters (bijvoorbeeld verwachte toename van energiekosten). Met de schoolbesturen zijn overeenkomsten gesloten waarin hun aandeel in de investering is vastgelegd op basis van de verwachte besparingen. Als nadien zal blijken dat de verwachte besparing onvoldoende is behaald als gevolg van afwijkingen in de contractueel vastgelegde parameters, dan zijn wij als gemeente gehouden de schoolbesturen daarvoor financieel te compenseren.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties

Utrechtse Energie	
Aard van de reserve	Egalisatiereserve
Looptijd t/m	1-1-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	5-7-2012
Waarom is de reserve ingesteld	De reserve is ingesteld om de mutaties in de uitvoering van de opgave Energietransitie op te kunnen vangen.
Toelichting op het verloop	Jaarlijks wordt er een bedrag van 0,100 miljoen euro aan de reserve onttrokken ter dekking van de kosten voor diverse subsidieregelingen en verduurzamingsactiviteiten binnen de opgave Energietransitie. In de 2e bestuursrapportage 2021 wordt deze begrote onttrekking meerjarig naar boven bijgesteld.
Leningen Utrechtse Energie	
Aard van de reserve	Risicoreserve
Looptijd t/m	1-1-2038
Rentetoerekening	Ja
Datum Raadsbesluit	16-9-2014
Waarom is de reserve ingesteld	Vanuit de beschikbaar gestelde budgetten voor Utrechtse Energie is een renteloze lening van vijftien jaar verstrekt aan het Energiefonds. De bestemmingsreserve is voor de afdekking van het risico en een deel van de rentelasten.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties
Utrechtse energie aardgasvrije wijken	
Aard van de reserve	Projectenreserve
Looptijd t/m	1-1-2036
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	20-6-2019
Waarom is de reserve ingesteld	Utrecht wil zo snel mogelijk klimaatneutraal zijn. Dat doet de gemeente door te kiezen voor een warmtevoorziening, die duurzaam, betaalbaar en betrouwbaar is. Om geen oude gasleidingen meer te hoeven vervangen wordt er in Overvecht Noord gewerkt met duurzame alternatieven. De bestemmingsreserve is gevormd om op termijn grootschalige initiatieven te kunnen bekostigen. De reserve is gevoed vanuit de Rijksmiddelen voor de proeftuinen aardgasvrije wijken .
Toelichting op het verloop	Geen mutaties

Risicoreserve Bodem	
Aard van de reserve	Risicoreserve
Looptijd t/m	31-12-2043
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	29-6-2017
Waarom is de reserve ingesteld	Binnen het Gebiedsplan bodem worden kosten gemaakt voor de monitoring van grondwaterverontreiniging, waarvoor budget is binnen de bodembegroting, en het treffen van maatregelen (zoals tegenbemalingen) ingeval de doelstellingen van het Gebiedsplan in gevaar zijn of dreigen te komen. Ook derden kunnen deelnemen aan het Gebiedsplan van de gemeente door middel van een bijdrageregeling. Saneringsverplichtingen van derden worden met de bijdrage overgedragen aan de gemeente. Ook de risico's worden overgedragen aan de gemeente; door deze bijdragen te reserveren kunnen de risico's worden gedekt.
Toelichting op het verloop	In 2020 is een bedrag van 0,263 miljoen euro ontvangen van derden als bijdrage in het Gebiedsplan. Deze gelden zijn in 2021 toegevoegd aan de reserve. Begroot is dat jaarlijks 0,100 miljoen euro van derden wordt ontvangen als bijdrage in het Gebiedsplan. Deze gelden worden aan de Risicoreserve Bodem toegevoegd.
Nedereindseplas	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	1-1-2031
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	3-12-2020
Waarom is de reserve ingesteld	Het beschikbaar houden van middelen verkregen uit het aanvullend bodemconvenant 2018 voor de sanering en monitoringsverplichting van de Nedereindseplas en voor mogelijke terugbetaling aan het Rijk.
Toelichting op het verloop	Uit het door de raad gekozen scenario voor Nedereindseplas vloeit een nazorglast van 0,035 miljoen euro voort. Dit bedrag wordt m.i.v. 2021 jaarlijks onttrokken aan de reserve.

Bereikbaarheid

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Meerjarige investeringen bereikbaarheid	12.168	2.602	14.770	5.800	20.570	-9.898	10.672	1.199	11.871	3.499	15.370	7.934	23.304
Parkeerexploitatie	4.240	122	4.362	-1.247	3.116	-785	2.331	-573	1.758	-306	1.453	-520	933
Onderhoud parkeervoorzieningen	1.492	0	1.492	-384	1.108	0	1.108	0	1.108	-517	591	-479	112
Totaal Bereikbaarheid	**17.900**	**2.724**	**20.624**	**4.169**	**24.794**	**-10.683**	**14.111**	**626**	**14.737**	**2.676**	**17.414**	**6.935**	**24.349**

Bereikbaarheid

Meerjarige investeringen bereikbaarheid

Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2040
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	1-1-2007
Waarom is de reserve ingesteld	De reserve Meerjarige investeringen Bereikbaarheid en Luchtkwaliteit (reserve MIB) wordt ingezet voor de uitvoering van de meerjarige investeringsplannen uit het programma Bereikbaarheid en Luchtkwaliteit. De fasering van de begrote uitgaven van projecten in het MPB hoeven niet gelijk te lopen met de beschikbare budgetten in een bepaald jaar. De verschillen worden verrekend met de reserve. Door vertraging of versnelling van projecten gedurende het jaar ontstaan er afwijkingen van het kasritme van de projecten. Deze fluctuaties worden met deze reserve opgevangen.

Toelichting op het verloop	De mutaties bestaan uit het saldo van baten en lasten op de meerjarige investeringen Bereikbaarheid. Een gedetailleerd overzicht van de projecten is opgenomen in de investeringsstaat van het programma bereikbaarheid. Ieder jaar krijgen we budget vanuit de algemene middelen en subsidies (rijk/provincie) en worden nieuwe projecten geprogrammeerd. Voor nieuwe en bestaande projecten wordt de uitvoeringsplanning over de jaren geraamd. Omdat we een reserve hebben hoeven de uitgaven in een jaar niet gelijk te lopen met het beschikbare budget voor een jaar. Geven we in een jaar meer uit dan onttrekken we het aan de reserve, geven we minder uit dan doteren we dat jaar meer aan de reserve. De onttrekking en dotatie aan de reserve Bereikbaarheid voor de komende jaren is dus gebaseerd op de uitvoeringsplanning van de projecten. Vanwege de meerjarige projecten is gekozen voor dit "gesloten" systeem. De uitvoering van meerjarige projecten kunnen afwijken van de geplande uitvoering in een jaar en zullen in een volgend jaar alsnog worden afgerond. Daarnaast zal in de toekomst de reserve gaan toenemen omdat we gaan sparen voor de systeemsprong. Om deze reden is er geen vrijval van de reserve.

Parkeerexploitatie	
Aard van de reserve	Egalisatiereserve
Looptijd t/m	1-1-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	1-1-2007
Waarom is de reserve ingesteld	Het doel van de egalisatiereserve parkeerexploitatie is om schommelingen in bepaalde baten of lasten tussen de jaren te egaliseren. Dit kunnen verwachte en onverwachte schommelingen zijn. De reserve heeft een plafond van maximaal 15% van de parkeerbaten. Begrote onttrekkingen in een jaar zullen alleen in werkelijkheid plaatsvinden wanneer dit nodig is voor een sluitende begroting.
Toelichting op het verloop	De begrote onttrekking aan de parkeerreserve is in 2022 0,785 miljoen euro. Deze onttrekking dient ter dekking van de begrote aanloopverliezen van de parkeergarage Croeselaan en Berlijnplein.

Onderhoud parkeervoorzieningen	
Aard van de reserve	Onderhoudsreserve
Looptijd t/m	1-1-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	1-1-2001
Waarom is de reserve ingesteld	De onderhoudsreserve is ingesteld om de schommelingen van het meerjarig groot onderhoud aan parkeergarages, transferia en stallingsvoorzieningen op te kunnen vangen.
Toelichting op het verloop	In de jaren 2022 en 2023 is de verwachting dat het regulier onderhoudsbudget voldoende is en zullen er geen onttrekkingen plaatsvinden.

Openbare ruimte en groen

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Egalisatiefonds rioleringen	5.863	1.508	7.371	0	7.371	0	7.371	0	7.371	0	7.371	0	7.371
Ophaaldienst	2.025	-477	1.548	-125	1.423	0	1.423	0	1.423	0	1.423	0	1.423
Essentaksterfte 1002	2.527	440	2.967	0	2.967	0	2.967	0	2.967	0	2.967	0	2.967
Meerjaren Groen programma	1.063		1.063	-863	200	0	200	0	200	0	200	0	200
Reserve Grondbank	813		813	0	813	0	813	0	813	0	813	0	813
Wal- en kluismuren	0	150	150	0	150	0	150	0	150	0	150	0	150
Totaal Openbare ruimte en groen	**12.291**	**1.621**	**13.912**	**-988**	**12.924**	**0**	**12.924**	**0**	**12.924**	**0**	**12.924**	**0**	**12.924**

Openbare ruimte en groen

Egalisatiefonds rioleringen

Aard van de reserve	Egalisatiereserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	29-3-1988
Waarom is de reserve ingesteld	Deze egalisatiereserve is gevormd om al te grote schommelingen in de tarieven voor de rioolheffing op te vangen. Bij de tariefvaststelling voor het komende jaar wordt van het lopende jaar besloten om eventueel bedragen aan de reserve te onttrekken. Verder wordt bij de Verantwoording van het lopende jaar besloten om, indien nodig, eventuele overschotten te storten in de reserve en eventuele tekorten te onttrekken aan de reserve.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties begroot in 2022.

Ophaaldienst	
Aard van de reserve	Egalisatiereserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	
Waarom is de reserve ingesteld	Deze egalisatiereserve is gevormd om al te grote schommelingen in de tarieven voor de afvalstoffenheffing op te vangen. Bij de tariefvaststelling voor het komende jaar wordt bij de voorjaarsnota van het lopende jaar besloten om eventueel bedragen aan de reserve te onttrekken. Verder wordt bij de Verantwoording van jaar t besloten om, indien nodig, eventuele overschotten te storten in de reserve en eventuele tekorten te onttrekken aan de reserve.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties begroot in 2022.
Essentaksterfte 1002	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	29-6-2017
Waarom is de reserve ingesteld	Bij de Voorjaarsnota 2017 is de ernst van de Essentaksterfte en de gevolgen van deze ziekte inzichtelijk gemaakt. Gezien de onzekerheid over het verloop van de ziekte is toen besloten een bedrag van 5,0 miljoen euro beschikbaar te stellen en te storten in een reserve. Daarmee zijn wij naar verwachting in staat gedurende vijf jaren de noodzakelijke maatregelen uit te voeren en de gevolgen van het daadwerkelijke verloop van de ziekte in de praktijk te monitoren. Monitoring vindt jaarlijks plaats in augustus. Op basis van de daaruit voortvloeiende beheersmaatregelen wordt in het najaar opdracht verstrekt ten laste van het niet-verplichte deel van de reserve. De Raad wordt op de hoogte gehouden door middel van voortgangsrapportages.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties begroot in 2022.
Meerjaren Groen programma	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	7-6-2039
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	20-6-2019
Waarom is de reserve ingesteld	Binnen het Meerjaren Groen Programma wordt gewerkt met een jaar budget, terwijl hierbij projecten voorkomen die een meerjarige uitvoer hebben. Hierdoor kunnen binnen de jaarschijf verschillen ontstaan, waarbij de besteding van de budgetten wel al is verplicht. Deze reserve kan deze verschillen opvangen.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties begroot in 2022.

Reserve Grondbank	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	16-7-2020
Waarom is de reserve ingesteld	De Grondbank voert een kostendekkende exploitatie. Met deze reserve worden de kosten gedekt die binnen de exploitatie niet kunnen worden opgevangen, zoals het risico van ernstig vervuilde grond of zwaardere milieueisen. Maar ook kosten zoals: voorraad en verwerkingskosten van de grond, ontmantelingskosten van depots, herstel- en onderhoudskosten voor depot(s), ontwikkelingskosten reststoffenbank en bomenbank, kosten voor digitalisering, aanbesteden van de aannemer en kosten voor de tijdelijke opslag voor PFAS-houdende grond.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties begroot in 2022.
Wal- en kluismuren	
Aard van de reserve	Kapitaallastenreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	
Datum Raadsbesluit	8-7-2021
Waarom is de reserve ingesteld	Bijdrage vanuit Programma Bereikbaarheid voor een deel van de onderzoekskosten zwaar vrachtverkeer in het wervengebied. De totale onderzoekskosten zijn opgenomen in de vaste activa.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties begroot in 2022.

Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Cofinanciering Pieken	146	0	146	-146	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lokaal Economisch Fonds (LEF)	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toeristische stadspromotie	286	0	286	0	286	0	286	0	286	0	286	0	286
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) Utrecht	3.000	0	3.000	-1.000	2.000	0	2.000	0	2.000	0	2.000	0	2.000
Ontwikkelmaatschappij Utr (OMU)	0		0	2.000	2.000	0	2.000	0	2.000	0	2.000	0	2.000
Totaal Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	**3.432**	**0**	**3.432**	**854**	**4.286**	**0**	**4.286**	**0**	**4.286**	**0**	**4.286**	**0**	**4.286**

Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen

Cofinanciering Pieken

Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	
Waarom is de reserve ingesteld	Met de cofinanciering bij de (rijks)subsidieregeling Pieken in de Delta worden economische innovatieprojecten ondersteund die de innovatieve concurrentiekracht van Utrecht versterken. De reserve wordt vanaf 2015 aangewend voor de uitvoering van de Economische Agenda Utrecht. In februari 2020 heeft de raad besloten het resterende deel van deze reserve in te zetten voor de opstart- en exploitatiekosten van de Regionale Ontwikkelmaatschappij (ROM). Bij de jaarrekening 2021 zullen wij voorstellen deze reserve op te heffen .
Toelichting op het verloop	Geen mutaties

Lokaal Economisch Fonds (LEF)	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2021
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	30-6-2015
Waarom is de reserve ingesteld	Met de gelden van het Lokaal Economisch Fonds werden subsidies verstrekt voor nieuwe werkgelegenheid, leerwerk- en stageplaatsen in Utrecht. Er was in totaal 8 miljoen euro beschikbaar tot en met 2018. Deze reserve dient ter dekking van LEF-subsidies die nog in 2018 zijn aangevraagd maar waarvan uitvoering en besteding plaatsvindt in 2019 en 2020. Wanneer de laatste subsidies zijn verantwoord houdt de regeling op te bestaan en zullen wij een voorstellen de reserve op te heffen.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties
Toeristische stadspromotie	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	1-1-2008
Waarom is de reserve ingesteld	In 2003 is de bestemmingsreserve toeristenbelasting ingesteld voor onbepaalde tijd. De reserve is gekoppeld aan de inkomsten toeristenbelasting met als doel een buffer op te bouwen voor tegenvallende inkomsten toeristenbelasting, waarbij een maximum is bepaald op 15% van de geraamde omzet. Daarnaast wordt deze reserve, bij voldoende omvang, ingezet om inhoud te kunnen geven aan de activiteiten van Utrecht Marketing en de ambities van het college.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) Utrecht	
Aard van de reserve	Risicoreserve
Looptijd t/m	29-5-2025
Rentetoerekening	
Datum Raadsbesluit	3-12-2020
Waarom is de reserve ingesteld	De gemeente Utrecht is in 2020 medeoprichter van de Regionale Ontwikkelmaatschappij (ROM) Regio Utrecht BV. Eén van de pijlers van de ROM is het ROM-participatiefonds. Doel van dit revolverende fonds is het aanjagen en ondersteunen van het innovatieve MKB bij het realiseren van hun groei en ontwikkeling. Hiermee wordt de ondernemersbasis in de regio versterkt en een aantrekkelijk economisch en vestigingsklimaat geschapen. De initiële fondsomvang is 22 miljoen euro, het aandeel van de gemeente Utrecht is 3 miljoen euro. Doel van deze reserve is afdekking van dit risico en neutraliseren van de interne rente die wordt gerekend over het FVA Kapitaalverstrekking aan deelnemingen.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties
Ontwikkelmaatschappij Utr (OMU)	
Aard van de reserve	Risicoreserve
Looptijd t/m	
Rentetoerekening	
Datum Raadsbesluit	8-7-2021
Waarom is de reserve ingesteld	Om de groei van banen gelijk op te laten lopen met de groei van de stad is het nodig de komende jaren 70.000 arbeidsplaatsen te realiseren. Dit vraagt wat van het huidige aanbod aan werklocaties. In de programmabegroting 2021 is onder Maatregelen Corona ‘Werken, opleiden en begeleiden’ opgenomen dat we extra gerichte investering doen in de ROM en dat we bijdragen aan een herstructureringsfonds voor werklocaties van de Ontwikkelmaatschappij Utrecht (OMU). Met deze maatregel nemen we proactief positie op werklocaties waar herontwikkeling voor de lange termijn kansen biedt voor de Utrechtse werkgelegenheid. Inzet van deze middelen zijn grotendeels revolverend. Doel van deze reserve is afdekking van dit risico (voor maximaal 50%).
Toelichting op het verloop	Geen mutaties

Werk en Inkomen

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Re-integratiefonds werk en inkomen	903	0	903	0	903	0	903	0	903	0	903	0	903
Revolverend Fonds Jongeren schulden	496	0	496	-119	377	-179	198	-119	79	-60	19	0	19
Werk en inkomen	796	0	796	0	796	0	796	0	796	0	796	0	796
Totaal Werk en Inkomen	**2.195**	**0**	**2.195**	**-119**	**2.076**	**-179**	**1.897**	**-119**	**1.778**	**-60**	**1.718**	**0**	**1.718**

Werk en Inkomen

Re-integratiefonds werk en inkomen

Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	16-7-2020
Waarom is de reserve ingesteld	Het re-integratiefonds is bedoeld om samenwerking met onder andere uitzendbureaus en sociaal ondernemers bij het aan het werk helpen van mensen uit de bijstand te bekostigen. Voorwaarde voor dekking uit het re-integratiefonds is dat de samenwerking leidt tot aantoonbare besparing op de uitkeringslasten. Bij de resultaatbestemming 2013 is 5 miljoen euro in de nieuw gevormde reserve gestort. De storting vloeiende voort uit besluitvorming rond de Kadernota Participatie en inkomen en de Uitwerkingsnota Werken aan werk. De reserve is voor het eerst zichtbaar in de Programmabegroting 2014. De oorspronkelijke spelregel was dat per jaar maximaal 1,5 miljoen euro vanuit het fonds mag worden ingezet. Bij de Tweede Bestuursrapportage 2015 zijn de spelregels aangepast zodat er meer flexibiliteit ontstaat bij het inzetten van middelen uit het reintegratie Fonds. Hierdoor wordt het mogelijk meerjarige verplichtingen aan te gaan tot het maximaal beschikbare bedrag. Het maximum van de reserve is 5 miljoen euro. Als gevolg van het BUIG-tekort sinds 2015 revolveert de reserve in werkelijkheid niet. In de overgenomen motie “M454/2019 laat revolverende fondsen echt werken” (bij raadsvoorstel Nota reserves; 5 december 2019) wordt daarom opgeroepen om de doelstelling en werking aan te scherpen. Zolang sprake is van een BUIG tekort kan op basis van de financiële spelregels niet in de reserve gestort worden. Het inboeken van de voordelen op de

	bijstandsverstrekking zou dan immers tot een toename van het tekort leiden. Het wijzigen van de voedingsspelregels kan hier geen verandering in brengen. Omdat de naam van de reserve de afgelopen jaren onvoldoende aansloot op de werkelijkheid is bij de Jaarstukken 2019 besloten om de naam van de reserve te wijzigen in re-integratiefonds Werk en Inkomen. Voeding, maximum, looptijd en doelstelling van de reserve zijn niet veranderd.
Toelichting op het verloop	Voor de afwikkeling van de social impact bonds verwachten we nog wat uitgaven. Daarnaast is de reserve in beeld voor de beoogde nieuwe samenwerking met uitzendbureaus vanaf 2022 en mogelijke nieuwe initiatieven.
Revolverend Fonds Jongeren schulden	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	2-8-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	30-6-2016
Waarom is de reserve ingesteld	Bij de Voorjaarsnota 2016 is amendement 28 'fonds met jongeren met problematische schulden' aangenomen. De opgekochte schulden van de jongeren wordt zoveel mogelijk omgezet in een zachte lening, waardoor het fonds een revolverend karakter krijgt. Met raadsbesluit 11748 is op 23 januari 2020 besloten het fonds anders in te zetten. Jaarlijks zal een bedrag onttrokken worden en ingezet worden ten behoeve van de intensieve begeleiding van jongeren, voor het eerst in 2020.
Toelichting op het verloop	Jaarlijks is een onttrekking begroot ten behoeve van intensieve begeleiding voor het fonds voor jongeren met problematische schulden.
Werk en inkomen	
Aard van de reserve	Risicoreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	27-6-2013
Waarom is de reserve ingesteld	Bij de resultaatbestemming 2012 is deze reserve gevormd. De reserve komt voor het eerst voor in de Programmabegroting 2013. De reserve is deels bedoeld als een soort van egalisatiereserve. Met overschotten op het inkomensdeel Participatiewet wordt de reserve gevuld, zodat tekorten op het inkomensdeel aan de reserve kunnen worden onttrokken. Omdat het bij de bijstand om grote bedragen gaat, wordt op deze manier voorkomen dat al grote schommelingen voorkomen. Daarnaast is de reserve bestemd kosten voortvloeiende uit de reorganisatie 2011-2013. Bij de Voorjaarsnota 2017 is het doel van de reserve uitgebreid met aanvullende kosten contributie Wigo4it en uitvoeringskosten Professional Portal Innovatie (PPI). Bij de vorming van de reserve is geen maximum/minimum vastgesteld.
Toelichting op het verloop	geen mutatie voor 2022

Onderwijs

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Masterplan primair onderwijs	277	0	277	-277	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Huisvestingsprogramma	8.825	-711	8.114	0	8.114	0	8.114	0	8.114	0	8.114	0	8.114
Piekopvang onderwijs LR	716	0	716	0	716	0	716	0	716	0	716	0	716
Meerjaren Perspectief Onderwijs Huisvesting	10.276	-1.888	8.388	-1.566	6.823	0	6.823	0	6.823	0	6.823	0	6.823
Onderhoud en kapitaallasten Buitenschoolse opvang (BSO)	1.980	0	1.980	0	1.980	0	1.980	0	1.980	0	1.980	0	1.980
Nieuwbouw Centrale Bibliotheek	225		225	-225	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Onderwijs	**22.299**	**-2.599**	**19.700**	**-2.068**	**17.633**	**0**	**17.633**	**0**	**17.633**	**0**	**17.633**	**0**	**17.633**

Onderwijs

Masterplan primair onderwijs

Aard van de reserve	Egalisatiereserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	
Waarom is de reserve ingesteld	In te zetten ter dekking voor de laatste fase van langlopende huisvestingsknelpunten en projecten MPOHV
Toelichting op het verloop	In 2022 is de reserve Masterplan primair onderwijs opgeheven.

Huisvestingsprogramma	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	
Waarom is de reserve ingesteld	Voor de uitvoering van de huisvestingsprogramma's onderwijs van eerdere jaren.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties in 2022.
Piekopvang onderwijs LR	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	
Datum Raadsbesluit	
Waarom is de reserve ingesteld	De reservering wordt ingezet voor de Piekopvang in Leidsche Rijn. Bij de Herijking Referentiekader LR zijn bedragen beschikbaar gekomen voor inrichting, huur en exploitatie van extra leslokalen ten behoeve van piekopvang. De bedragen betreffen vergoedingen voor een langere periode en worden tot aan besteding opgenomen in de reserve piekopvang LR.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties in 2022.
Meerjaren Perspectief Onderwijs Huisvesting	
Aard van de reserve	Onderhoudsreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	
Waarom is de reserve ingesteld	De uitvoering van het Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties in 2022.
Onderhoud en kapitaallasten Buitenschoolse opvang (BSO)	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	

Waarom is de reserve ingesteld	De reservering is bestemd voor het onderhoud en de kapitaallasten van de gedane investeringen BSO. Op diverse plekken in de stad wordt BSO gerealiseerd in schoolgebouwen. Het schoolbestuur ontvangt een huurbedrag van de BSO instelling, en draagt deze af aan de gemeente ter compensatie van de kosten die de gemeente heeft. Enerzijds gaat dit om een onderhoudsvergoeding. Deze bijdrage zal gereserveerd worden voor het onderhoud dat in de toekomst aan het betreffende lokaal uitgevoerd zal moeten worden. Anderzijds kan het gaan om een vergoeding ter compensatie van investeringen die de gemeente mogelijk doet voordat de BSO haar intrek neemt. Er worden marktconforme huren gevraagd. Uitgangspunt is dat de gemeente binnen de looptijd van het huurcontract met de BSO haar lasten van de investering terugverdient. Er ontstaat dan een verschil in huurontvangst en werkelijke kapitaallast. Dit verschil wordt in de reserve opgenomen en dient ter dekking van de gemeentelijke kapitaallasten van de betreffende investering na afloop van of bij voortijdige beëindiging van het huurcontract.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties in 2022.

Nieuwbouw Centrale Bibliotheek

Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	2-6-2014
Waarom is de reserve ingesteld	Betreft het restant van het (incidentele) investeringsbudget van Herontwikkeling postkantoor Neude. De gemeente heeft in het toenmalige coalitieakkoord besloten in totaliteit 6,1 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de verhuizing van de Centrale Bibliotheek naar het oude postkantoor Neude. In 2017 is reeds een deel van deze middelen beschikbaar gesteld. Het betreft: Het bedrag dat in 2017 is verleend bestaat uit 1,154 miljoen euro uit de reserve voor incidentele kosten en investeringen Neude en 0,750 miljoen euro incidentele kosten en investeringen voor het Neude. In 2019 heeft de Centrale Bibliotheek het verzoek gedaan het restant van de middelen beschikbaar te stellen, zijnde 4,296 miljoen euro.
Toelichting op het verloop	In 2022 is de reserve nieuwbouw centrale bibliotheek opgeheven.

Ondersteuning op maat

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Transformatie en decentralisatie Beschermd Wonen/Maatschappelijke Opvang	3.641	-375	3.266	0	3.266	0	3.266	0	3.266	0	3.266	0	3.266
Totaal Ondersteuning op maat	**3.641**	**-375**	**3.266**	**0**	**3.266**	**0**	**3.266**	**0**	**3.266**	**0**	**3.266**	**0**	**3.266**

Ondersteuning op maat

Transformatie en decentralisatie Beschermd Wonen/Maatschappelijke Opvang

Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	9-7-2020
Waarom is de reserve ingesteld	De reserve heeft als doel om de transformatie en decentralisatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang in de hele U16 regio mogelijk te maken.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties in 2022

Veiligheid

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Projecten cameratoezicht	143	0	143	0	143	0	143	0	143	0	143	0	143
Totaal Veiligheid	**143**	**0**	**143**	**0**	**143**	**0**	**143**	**0**	**143**	**0**	**143**	**0**	**143**

Veiligheid

Projecten cameratoezicht

Aard van de reserve	Projectenreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	20-6-2003
Waarom is de reserve ingesteld	Deze reserve is bestemd voor projecten op het gebied van cameratoezicht. In verband met werkzaamheden in het Stationsgebied en omgeving zijn kabels en camera's tijdelijk verplaatst en zullen, als de werkzaamheden zijn afgerond, weer worden teruggeplaatst. Daarnaast wordt deze reserve aangewend voor de verplaatsing van flex-camera’s op overige locaties in Utrecht.
Toelichting op het verloop	De inzet van de reserve wordt lopende het jaar bepaald.

Cultuur

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Utrechtse Cultuurlening	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	100
Fonds Broedplaatsen	505	0	505	0	505	0	505	0	505	0	505	0	505
Totaal Cultuur	**605**	**0**	**605**	**0**	**605**	**0**	**605**	**0**	**605**	**0**	**605**	**0**	**605**

Cultuur

Utrechtse Cultuurlening

Aard van de reserve	Risicoreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	15-5-2014
Waarom is de reserve ingesteld	Wij hebben 0,100 miljoen euro gereserveerd om het financieel risico af te dekken van de Utrechtse Cultuurlening dat onder beheer is geplaatst van Cultuur & ondernemen (raadsbesluit 14.010565).
Toelichting op het verloop	Niet van toepassing

Fonds Broedplaatsen

Aard van de reserve	Risicoreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	3-4-2014
Waarom is de reserve ingesteld	Wij hebben 0,505 miljoen euro gereserveerd om het financieel risico af te dekken van het borgstellingsfonds Creatieve Broedplaatsen dat onder beheer is geplaatst van de Triodos bank (raadsbesluit 14.002504).
Toelichting op het verloop	Niet van toepassig

Utrechts Vastgoed

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Vastgoedbeheer	3.633	0	3.633	-895	2.738	0	2.738	0	2.738	0	2.738	0	2.738
Energieneutraal	850	-219	631	0	631	0	631	0	631	0	631	0	631
Kernvastgoed Stadskantoor	1.279	-762	517	5.813	6.330	1.284	7.614	1.284	8.899	1.284	10.183	1.284	11.467
Calamiteiten	0	0	0	315	315	315	630	315	945	315	1.260	315	1.575
Utrechts Vastgoed Leegstand Utrechts Vastgoed	0	0	0	2.700	2.700	2.700	5.400	1.700	7.100	1.700	8.800	1.700	10.500
Totaal Utrechts Vastgoed	**5.762**	**-981**	**4.781**	**7.933**	**12.714**	**4.299**	**17.013**	**3.299**	**20.313**	**3.299**	**23.612**	**3.299**	**26.911**

Utrechts Vastgoed

Vastgoedbeheer

Aard van de reserve	Egalisatiereserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	9-7-2019
Waarom is de reserve ingesteld	De reserve dient om het jaarlijkse resultaat op de vastgoedportefeuille te egaliseren. De exploitatie per perceel is over de levensduur sluitend, maar er blijven faseringsverschillen per jaar. Vooral bij nieuw gebouwde accommodaties is er in het begin een tekort doordat de jaarlijkse huurstijging pas na een aantal jaren groot genoeg is om de (gelijk blijvende) kapitaallasten te dekken.
Toelichting op het verloop	Nog geen geplande mutaties begroot.

Energieneutraal Kernvastgoed	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	11-7-2019
Waarom is de reserve ingesteld	De bestemmingsreserve ten behoeve van 'volledig duurzaam gemeentelijk vastgoed in 2040' dient om toekomstige besparingen en nog niet bestede middelen voor de onrendabele top te reserveren voor toekomstige projecten. Hiermee blijft de raad budgetrecht houden over de middelen volledig duurzaam gemeentelijk vastgoed in 2040 en zijn deze middelen geoormerkt voor CO2 reductie bij het Utrechtse kernvastgoed. Het is van belang dat de bestemming van de middelen ongewijzigd blijft, omdat zonder deze middelen de onrendabele top van investeringen en onrendabele kapitaalslasten niet gedekt kunnen worden.
Toelichting op het verloop	De jaarlijkse mutatie van de reserve is afhankelijk van de gemaakte kosten in het kader van duurzaamheidsinvesteringen. De mutatie wordt begroot zodra deze bekend zijn, bijvoorbeeld op het moment dat investeringsprojecten administratief gereed gemeld worden.
Stadskantoor	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	3-12-2020
Waarom is de reserve ingesteld	Bij de kredietaanvraag voor de aankoop van het Stadskantoor is afgesproken om een voorziening op te bouwen ter dekking van onderhoudskosten. Om aan de BBV regelgeving te voldoen wordt deze voorziening omgezet in de reserve Stadskantoor. De reserve wordt in de eerste jaren gebruikt voor het onderhoud. Aan het einde van de looptijd loopt de reserve op ten behoeve van het op prijspeil krijgen van kapitaallastenbudget voor vervangingsinvestering.
Toelichting op het verloop	De jaarlijkse dotatie bestaat uit prijscompensatie van 1,5% over de kapitaallasten van zowel gebouw, grond als gebruikersinvesteringen van het Stadskantoor. Daarnaast wordt jaarlijks een extra bedrag van 0,313 miljoen euro voor onderhoudskosten aan de reserve toegevoegd, conform Voorjaarsnota 2020. In totaal wordt in 2022 1,284 miljoen euro toegevoegd aan de reserve. De werkelijke onderhoudskosten voor het Stadskantoor in de loop van het jaar bepaald op basis van het MJOP en onttrokken aan de reserve.

Calamiteiten Utrechts Vastgoed

Aard van de reserve	Risicoreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	
Datum Raadsbesluit	3-12-2020
Waarom is de reserve ingesteld	In de kostprijsdekkende huurberekening zit een opslag van 0,70% om kosten die voortkomen uit calamiteiten mee te kunnen dekken. Deze bedragen worden echter niet gereserveerd en landen daarmee in het begrote positief saldo van programma Utrechts Vastgoed. Door de reservering voor calamiteiten te begroten en aan het eind van het jaar de aan calamiteiten gerelateerde kosten hierop af te boeken zal de begroting beter aansluiten op de werkelijke kosten.
Toelichting op het verloop	Jaarlijks wordt vanuit de huuropbrengsten 0,315 miljoen euro gestort in de reserve. In de loop van het jaar wordt bepaald welke bedrag uit de reserve onttrokken dient te worden om de kosten gerelateerd aan calamiteiten op te vangen.

Leegstand Utrechts Vastgoed

Aard van de reserve	Risicoreserve
Looptijd t/m	31-12-2050
Rentetoerekening	
Datum Raadsbesluit	3-12-2020
Waarom is de reserve ingesteld	Een vastgoedportefeuille heeft altijd te maken met leegstand. Een zekere mate van leegstand is noodzakelijk om de flexibiliteit te hebben om snel huisvesting mogelijk te maken. Binnen de huurberekening wordt een percentage van gemiddeld 3,85% aangehouden om de leegstandskosten af te dekken. Deze bedragen worden echter niet gereserveerd en landen daarmee in het begrote positieve saldo van het programma Utrechts Vastgoed. We hebben in werkelijkheid echter wel te maken met leegstand en de afgelopen jaren zien we daarom nadelen bij de verantwoording op het programma Utrechts Vastgoed. Door de reservering te begroten en aan het eind van het jaar de aan leegstand gerelateerde kosten hierop af te boeken zal de begroting beter aansluiten op de werkelijke kosten.
Toelichting op het verloop	Jaarlijks wordt vanuit de huuropbrengsten 1,700 miljoen euro gestort in de reserve. In 2021 en 2022 is dit bedrag met 1,000 miljoen euro verhoogd in verband met leegstand van het complex aan de Oudegracht 167. In de loop van het jaar wordt bepaald welk bedrag uit de reserve onttrokken dient te worden om de financiële gevolgen van leegstand op te vangen.

Algemene middelen

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Budgetstructuur Leidsche Rijn	7.284	-2.261	5.023	0	5.023	0	5.023	0	5.023	0	5.023	0	5.023
Decentralisatie Sociaal Domein	795	0	795	0	795	0	795	0	795	0	795	0	795
Bestemmingsreserve maatregelenpaketten	37.720	1.900	39.620	-120	39.500	0	39.500	0	39.500	0	39.500	0	39.500
Totaal Algemene Middelen	**45.799**	**-361**	**45.438**	**-120**	**45.318**	**0**	**45.318**	**0**	**45.318**	**0**	**45.318**	**0**	**45.318**

Algemene Middelen

Budgetstructuur Leidsche Rijn

Aard van de reserve	Egalisatiereserve
Looptijd t/m	31-12-2030
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	1-9-1997
Waarom is de reserve ingesteld	Deze reserve is ingesteld in 1997 en is bestemd voor het opvangen van frictiekosten bij de realisatie van voorzieningen in Leidsche Rijn. Dit betreft vooral de kosten van tijdelijke voorzieningen, eerste inrichting van scholen en het verevenen van tijdelijke tekorten op de stelpost Budgetstructuur Leidsche Rijn. Bij de start van de ontwikkeling van Leidsche Rijn is ervoor gekozen de voorzieningen te realiseren vóórdat de bewoners zich vestigen. De gedachte hierachter was dat het stadsdeel van meet af aan kon functioneren op een vergelijkbaar niveau als de bestaande stad. In het referentiekader Leidsche Rijn is in verband hiermee een frictiesysteem opgenomen. Doordat de voorzieningen eerder zijn gerealiseerd ontstaan negatieve frictiekosten. Naast eigenaarslasten van onderwijs-, sport-, en welzijnsvoorzieningen bestaat een belangrijk deel van de frictie uit onderhoudskosten van gedane investeringen in de weg- en waterbouw en het groen van Leidsche Rijn. De frictie loop terug naarmate Leidsche Rijn dichter bij de geplande einddatum van 2030 komt. Op basis van actuele prognoses zal deze reserve toereikend zijn om de voorziene frictiekosten in Leidsche Rijn voor de komende jaren op te vangen.

Toelichting op het verloop	Het nadelig verschil 2020 ad - 2,261 miljoen is in 2021 via een dekking en bestedingsvoorstel ten laste van de reserve gebracht. Het bedrag is per saldo een effect van een toevoeging van 1,000 miljoen euro vanuit financieel beeld in 2021 en een onttrekking van 3,261 miljoen frictiekosten zoals voor eerste inrichting van leslokalen, frictiebudgetten Stadsbedrijven vanwege dienstverlening in Leidsche Rijn etc.
Decentralisatie Sociaal Domein	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2020
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	1-7-2014
Waarom is de reserve ingesteld	De reserve Decentralisaties sociaal domein is in 2014 ingesteld. Aanvankelijk diende hij ter financiële dekking van de risico's voor de in- en uitvoering van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Bij de Voorjaarsnota 2016 is de benodigde omvang vastgesteld op 18 miljoen euro; 13 miljoen euro ter afdekking van de berekende risico’s en 5 miljoen euro voor innovatie. Bij voorjaarsnota 2017 zijn de risico's volgens de principes van risicomanagement gewaardeerd en gedekt via de algemene risicoreserve. Daardoor kon van de gereserveerde middelen 13 miljoen euro uit de reserve Decentralisatie Sociaal Domein vrij vallen. De resterende 5,120 miljoen euro bleef gereserveerd voor innovatie.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties
Bestemmingsreserve maatregelenpaketten	
Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2022
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	3-12-2020
Waarom is de reserve ingesteld	De bestemmingsreserve Maatregelpakketten is gevormd ter dekking van de kosten van interventies en investeringen die we de komende jaren doen om Utrecht en haar inwoners zo goed mogelijke uit de Coronacrisis te laten komen.
Toelichting op het verloop	Vanuit het financieel resultaat 2020 is 1,900 miljoen euro in de reserve maatregelenpakketten gestort. (0,400 miljoen euro fonds mismatch arbeidsmarkt en 1,500 miljoen euro btw voordeel re-integratie. Vanuit de voorjaarsnota 2021 is vanwege herstel uit de crisis is 0,880 miljoen euro gestort in de reserve maatregelpakketten(versterking Bibob/investeringen leegstand). Zie pagina 19 Voorjaarsnota 2021. Verder is 1,000 miljoen euro aan de reserve onttrokken ter overheveling naar de reserve Ontwikkelmaatschappij Utrecht (pagina 82 Voorjaarsnota 2021)

Overhead

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Europese subsidies	1.943	-22	1.921	0	1.921	0	1.921	0	1.921	0	1.921	0	1.921
ICT Investeringsprogramma	3.270	910	4.180	0	4.180	0	4.180	0	4.180	0	4.180	0	4.180
Totaal Overhead	**5.213**	**888**	**6.101**	**0**	**6.101**	**0**	**6.101**	**0**	**6.101**	**0**	**6.101**	**0**	**6.101**

Overhead

Europese subsidies

Aard van de reserve	Kapitaallastenreserve
Looptijd t/m	31-12-2024
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	1-7-2006
Waarom is de reserve ingesteld	De reserve Europese subsidies fungeert als risicoreservering voor de subsidies die wij van Europa ontvangen. Aan de uitvoering en beheer van Europese projecten en structuurfondsenprogramma's zijn strikte voorwaarden en eisen verbonden. Deze brengen financiële risico's met zich mee voor de gemeente. Het gaat om risico's zoals lagere subsidievaststelling dan was begroot, hogere uitvoeringskosten die bij aangaan van de verplichting niet waren te voorzien, en het financiële risico dat ontstaat uit overcommittering bij het structuurfondsprogramma 'Kansen voor West'. Hierbij wordt overcommittering ingezet omdat de praktijk uitwijst dat veel projecten uiteindelijk minder subsidie toegekend kunnen krijgen dan begroot. Overcommittering draagt bij aan een optimale inzet van het beschikbare budget, maar levert tevens een risico op.
Toelichting op het verloop	Jaarlijks wordt de reserve geactualiseerd aan de hand van de actuele subsidieportefeuille.

ICT Investeringsprogramma

Aard van de reserve	Bestemmingsreserve
Looptijd t/m	31-12-2029
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	1-6-2006
Waarom is de reserve ingesteld	Bij de Verantwoording 2013 is besloten om de voordelen op het structurele budget van het ICT-Investeringsprogramma in te zetten ter dekking van incidentele nadelen en om eventuele restanten voortaan te storten in de reserve ICT Investeringen. Het doel en de reikwijdte van de reserve is hiermee verbreed naar het volledige budget van het ICT Investeringsprogramma. Mutaties zijn afhankelijk van de gerealiseerde projecten en zullen bij de jaarlijkse verantwoording via een dekkings- of bestedingsvoorstel voorgelegd worden. De verwachting is dat het saldo van de reserve de komende jaren volledig ingezet zal worden.
Toelichting op het verloop	Onttrekkingen aan of stortingen in de reserve zijn niet structureel begroot, maar worden ter besluitvorming voorgelegd op het moment dat de kosten en de toekende middelen voor de ICT-programma's niet synchroon lopen met de jaarsnedes.

Algemene Reserves

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Algemene Reserve	47.750	0	47.750	0	47.750	0	47.750	0	47.750	0	47.750	0	47.750
Algemene dekkingsreserve	79.230	26.136	105.366	-57.428	47.938	-15.604	32.333	164	32.497	1.206	33.703	1.088	34.791
Totaal Algemene reserve	**126.980**	**26.136**	**153.116**	**-57.428**	**95.688**	**-15.604**	**80.083**	**164**	**80.247**	**1.206**	**81.453**	**1.088**	**82.541**

Algemene reserve

Algemene Reserve

Aard van de reserve	Risicoreserve
Looptijd t/m	31-12-2999
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	1-1-1900
Waarom is de reserve ingesteld	De algemene reserve maakt deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit en is de uiterste buffer voor het opvangen van de financiële gevolgen van optredende risico's. De noodzakelijke hoogte van de algemene reserve wordt jaarlijks bepaald op basis van de geactualiseerde risicoberekening. Voor een uitgebreide toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in programmabegroting en jaarstukken.
Toelichting op het verloop	Geen mutaties

Algemene dekkingsreserve

Aard van de reserve	Algemene reserve
Looptijd t/m	31-12-2999
Rentetoerekening	Nee
Datum Raadsbesluit	
Waarom is de reserve ingesteld	De algemene dekkingsreserve wordt gebruikt voor concernbrede reserveringen; onder andere van incidentele baten uit erfpachtconversies en resultaten uit de verkoop van gemeentelijk eigendom. Daarnaast wordt de algemene dekkingsreserve gebruikt voor egalisatie tussen de jaren van de meerjarenraming.
Toelichting op het verloop	Voor het verloop van de algemene dekkingsreserve wordt grotendeels verwezen naar de toevoegingen en onttrekkingen van reserves binnen het programma Algemene Middelen. Een deel van de mutaties loopt buiten het programma Algemene Middelen Algemene Middelen 2021: Saldomutatie - 43,271 miljoen euro. Buiten programma Algemene Middelen: 10,805 miljoen euro rest financieel resultaat 2021 , budgetverschuiving Utrecht leert naar 2022 0,907 miljoen euro, suppletie subsidie stichting Utrecht Natuurlijk 0,041 miljoen , vrijval reserve Bibliotheek 0,225 miljoen euro leidt tot onttrekking op de reserve in 2021 van -31,292 miljoen Algemene Middelen 2022: Saldomutatie - 14,236 miljoen euro Buiten programma Algemene Middelen -0,907 miljoen euro budgetverschuiving Utrecht leert, suppletie subsidie stichting Utrecht Natuurlijk 0,041 miljoen euro en opgave werkbeweging -0,503 miljoen euro leidt tot onttrekking op de reserve in 2022 van -15,604 miljoen euro De saldomutaties 2023 en verder vallen op de reserve steeds 0,041 miljoen euro hoger uit door suppletie subsidie stichting Utrecht Natuurlijk

Reserves ten bate van vaste activa

x € 1.000

	Saldo 31-12-2020	B&D voorstellen 2020	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Begroot 1-1-2022	Mutatie 2022	Begroot 1-1-2023	Mutatie 2023	Begroot 1-1-2024	Mutatie 2024	Begroot 1-1-2025	Mutatie 2025	Begroot 1-1-2026
	a	b	c = a+b	d	e = c+d	f	g	h	i = g+h	j	k = i+j	l	m = k+l
Vaste Activareserve	291.663	1.792	293.455	-25.034	268.421	-2.551	265.870	-952	264.918	-4.154	260.764	-5.651	255.113
Totaal Vaste activa	**291.663**	**1.792**	**293.455**	**-25.034**	**268.421**	**-2.551**	**265.870**	**-952**	**264.918**	**-4.154**	**260.764**	**-5.651**	**255.113**

Vaste activa

Vaste Activareserve

Aard van de reserve	Kapitaallastenreserve
Looptijd t/m	31-12-2999
Rentetoerekening	Ja
Datum Raadsbesluit	1-1-1999
Waarom is de reserve ingesteld	Als een actief wordt gefinancierd met een incidentele interne bijdrage, wordt deze bijdrage in de vaste activareserve gestort. Instelling van een activareserve of toevoegingen daaraan vinden plaats op basis van een raadsbesluit bij de vaststelling of een wijziging van de begroting. Aan de reserve wordt vervolgens jaarlijks onttrokken om de bijbehorende afschrijvingslast te dekken. Kapitaallasten bestaan uit rente en afschrijving. De rentevergoeding op deze reserve wordt ingezet om de rentelast te dekken.
Toelichting op het verloop	De onttrekkingen gaan gelijk op aan de afschrijvingen van gekoppelde activa.

Overzicht structurele onttrekkingen en stortingen in de reserves

x € 1.000

Omschrijving	Onttrekking 2022	Storting 2022	Onttrekking 2023	Storting 2023	Onttrekking 2024	Storting 2024	Onttrekking 2025	Storting 2025
Vaste Activareserve	10.248	0	8.809	0	8.065	0	7.030	0
Totaal	**10.248**	**0**	**8.809**	**0**	**8.065**	**0**	**7.030**	**0**

In bovenstaande tabel zijn de structureel begrote onttrekkingen en stortingen in de reserves weergegeven, conform artikel 19, 23 en 28 van het BBV

Voorzieningen

Stand en verloop voorzieningen

In onderstaande tabel worden de voorzieningen op programmaniveau per rubriek toegelicht.

x € 1.000

	Saldo 01-01-2021	Mutatie 2021	Begroot Saldo 01-01-2022	Mutatie 2022	Begroot Saldo 01-01-2023	Mutatie 2023	Begroot Saldo 01-01-2024	Mutatie 2024	Begroot Saldo 01-01-2025	Mutatie 2025	Begroot Saldo 01-01-2026
	a	b	c=a+b	d	e=c+d	f	g=e+f	h	i+g+h	j	k= i+j
Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed	34.328	0	34.328	0	34.328	0	34.328	0	34.328	0	34.328
Verplichtingen en verliezen	34.328	0	34.328	0	34.328	0	34.328	0	34.328	0	34.328
Bewoners en Bestuur	6.178	190	6.368	190	6.558	190	6.748	190	6.938	190	7.128
Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed	762	0	762	0	762	0	762	0	762	0	762
Openbare ruimte en Groen	1.235	0	1.235	0	1.235	0	1.235	0	1.235	0	1.235
Cultuur	34	0	34	0	34	0	34	0	34	0	34
Overhead	435	0	435	0	435	0	435	0	435	0	435
Risico's	8.644	190	8.834	190	9.024	190	9.214	190	9.404	190	9.594
Samenleven en Sport	2.618	0	2.618	0	2.618	0	2.618	0	2.618	0	2.618
Utrechts Vastgoed	856	6.210	7.066	6.210	13.277	6.210	19.487	6.210	25.697	6.210	31.907
Overhead	40	0	40	0	40	0	40	0	40	0	40
Egalisatievoorzieningen	3.515	6.210	9.725	6.210	15.935	6.210	22.145	6.210	28.355	6.210	34.565
Openbare ruimte en Groen	8.390	0	8.390	0	8.390	0	8.390	0	8.390	0	8.390
Toekomstige vervangingsinvesteringen	8.390	0	8.390	0	8.390	0	8.390	0	8.390	0	8.390
Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed	21.736	4.000	25.736	4.000	29.736	4.000	33.736	4.000	37.736	4.000	41.736
Duurzaamheid	126	0	126	0	126	0	126	0	126	0	126
Bereikbaarheid	117	-10	107	-10	97	-10	87	-10	77	-10	67
Openbare ruimte en Groen	534	36	570	36	606	36	642	36	678	36	714
Samenleven en Sport	793	48	842	48	890	48	938	48	987	48	1.035
Van derden verkregen middelen	23.306	4.074	27.380	4.074	31.454	4.074	35.528	4.074	39.602	4.074	43.676
Totaal Voorzieningen	**78.182**	**10.474**	**88.656**	**10.474**	**99.130**	**10.474**	**109.604**	**10.474**	**120.078**	**10.474**	**130.552**

Toelichting voorzieningen

Onderstaand worden de voorzieningen per programma toegelicht.

Programmavoorziening Bewoners en Bestuur

x € 1.000

	Saldo 01-01-2021	Mutatie 2021	Begroot Saldo 01-01-2022	Mutatie 2022	Begroot Saldo 01-01-2023	Mutatie 2023	Begroot Saldo 01-01-2024	Mutatie 2024	Begroot Saldo 01-01-2025	Mutatie 2025	Begroot Saldo 01-01-2026
Risico's	a	b	c=a+b	d	e=c+d	f	g=e+f	h	i+g+h	j	k= i+j
Wethouderspensioenen	6.165	190	6.355	190	6.545	190	6.735	190	6.925	190	7.115
Wachtgelden oud - wethouders	12	0	12	0	12	0	12	0	12	0	12
Totaal	**6.177**	**190**	**6.367**	**190**	**6.557**	**190**	**6.747**	**190**	**6.937**	**190**	**7.127**

Wethouderspensioenen
De Gemeente Utrecht houdt een voorziening aan voor de pensioenaanspraken van de wethouders. Aan deze Voorziening Wethouderspensioenen wordt jaarlijks 0,19 miljoen euro toegevoegd om de voorziening op peil te houden. Onttrekkingen vinden plaats op het moment dat er pensioenoverdrachten plaats vinden.

Wachtgelden oud-wethouders
De voorziening is ingesteld om aan de wachtgeldverplichtingen van oud-wethouders te kunnen voldoen. De voorziening wordt incidenteel gevoed. Onttrekkingen aan de voorziening zijn niet structureel begroot, maar vinden plaats op het moment dat de Gemeente Utrecht wachtgeld dient uit te betalen.

Programmavoorziening Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

x € 1.000

	Saldo 01-01-2021	Mutatie 2021	Begroot Saldo 01-01-2022	Mutatie 2022	Begroot Saldo 01-01-2023	Mutatie 2023	Begroot Saldo 01-01-2024	Mutatie 2024	Begroot Saldo 01-01-2025	Mutatie 2025	Begroot Saldo 01-01-2026
Risico's	a	b	c=a+b	d	e=c+d	f	g=e+f	h	i=g+h	j	k= i+j
Garantstelling Stichting Domplein 2013	762	0	762	0	762	0	762	0	762	0	762
Van derden verkregen middelen											
Woonruimteonttrekking compensatie	996	0	996	0	996	0	996	0	996	0	996
Meerwaarde prestatieafspraken woningcorporaties	20.740	4.000	24.740	4.000	28.740	4.000	32.740	4.000	36.740	4.000	40.740
Verplichtingen en verliezen											
Negatieve grondexploitatie	9.278	0	9.278	0	9.278	0	9.278	0	9.278	0	9.278
Negatieve grondexploitatie Stationsgebied	25.050	0	25.050	0	25.050	0	25.050	0	25.050	0	25.050
Totaal	**56.826**	**4.000**	**60.826**	**4.000**	**64.826**	**4.000**	**68.826**	**4.000**	**72.826**	**4.000**	**76.826**

Voorziening garantstelling Stichting Domplein 2013
De risicovoorziening is ten behoeve van de garantstelling op een NRF lening aan Stichting Domplein 2013.

Voorziening woonruimteonttrekking
De compensatiebedragen die we van derden ontvangen in het kader van woonruimteonttrekking zijn niet vrij besteedbaar, ze kunnen uitsluitend worden aangewend in het kader van de volkshuisvesting (huisvestingsverordening artikel 3.6.1). Lasten van het fonds toevoegen woonruimte komen ten laste van deze voorziening.

Voorziening meerwaarde prestatieafspraken woningcorporaties
Deze voorziening is ingesteld voor de 2/3e meerwaardeafdracht van de woningcorporaties. Conform de BBV-richtlijnen is hier sprake van beklemde middelen. Op basis van transacties van verkoop en herontwikkeling is de jaarlijks te ontvangen meerwaarde vanuit de bestemmingswijzigingen geraamd op 6,0 miljoen euro. Conform de 'Prestatieafspraken op stedelijk niveau 2020-2023' wordt 2/3e deel van deze afgedragen meerwaarde, voor een geraamd bedrag van 4,0 miljoen euro, toegevoegd aan de investeringsimpuls Ruimtelijke Strategie Utrecht en gestort in de voorziening.

Voorziening negatieve grondexploitaties
De voorziening negatieve grondexploitaties is bedoeld om de te verwachten negatieve resultaten op grondexploitaties op te kunnen vangen. De hoogte van de risicovoorziening is conform het Meerjaren Perspectief Ruimte 2021.

Voorziening negatieve grondexploitatie Stationsgebied
Op grond van de voorschriften BBV (artikel 44) is een voorziening getroffen ter grootte van het verwachte tekort van de grondexploitatie Stationsgebied. Jaarlijks actualiseren we de grondexploitatie Stationsgebied en brengen we de stand van de voorziening in overeenstemming met het verwachte resultaat. Voor een toelichting op de actuele stand van de grondexploitatie verwijzen wij naar het Meerjaren Perspectief Ruimte 2021.

Programmavoorziening Duurzaamheid

x € 1.000

	Saldo 01-01-2021	Mutatie 2021	Begroot Saldo 01-01-2022	Mutatie 2022	Begroot Saldo 01-01-2023	Mutatie 2023	Begroot Saldo 01-01-2024	Mutatie 2024	Begroot Saldo 01-01-2025	Mutatie 2025	Begroot Saldo 01-01-2026
Van derden verkregen middelen	a	b	c=a+b	d	e=c+d	f	g=e+f	h	i=g+h	j	k= i+j
AMEV milieuprijs	61	0	61	0	61	0	61	0	61	0	61
Verkeerslawaai stad	65	0	65	0	65	0	65	0	65	0	65
Totaal	**126**	**0**	**126**	**0**	**126**	**0**	**126**	**0**	**126**	**0**	**126**

Amev Milieuprijs
In 1976 is door de gemeenteraad een schenking aanvaard van 0,045 miljoen euro. Aan de voorziening wordt jaarlijks rente toegerekend. Van deze rente wordt jaarlijks de Utrechtse Milieuprijs (Circulair Compliment) uitgereikt. Inmiddels is er een nieuwe werkwijze voor uitreiking, met meer impact, uitgewerkt.

Verkeerslawaai stad
De kosten van de werkzaamheden Geluid worden gedekt uit deze voorziening. De voorziening Verkeerslawaai stad dient te worden aangehouden omdat er in de lopende jaren van het programma nog uitgaven worden gedaan en dus pas na afronding een finale afrekening van de verstrekte bijdragen (terugbetalingsverplichting) kan worden opgesteld voor dit (project)financieringsprogramma.

Programmavoorziening Bereikbaarheid

x € 1.000

	Saldo 01-01-2021	Mutatie 2021	Begroot Saldo 01-01-2022	Mutatie 2022	Begroot Saldo 01-01-2023	Mutatie 2023	Begroot Saldo 01-01-2024	Mutatie 2024	Begroot Saldo 01-01-2025	Mutatie 2025	Begroot Saldo 01-01-2026
	a	b	c=a+b	d	e=c+d	f	g=e+f	h	i=g+h	j	k=i+j
Van derden verkregen middelen											
Onderhoud Grifthoek (afkoop)	117	-10	107	-10	97	-10	87	-10	77	-10	67
Totaal	**117**	**-10**	**107**	**-10**	**97**	**-10**	**87**	**-10**	**77**	**-10**	**67**

Onderhoud Grifthoek (afkoop)
Service en onderhoud van de parkeerapparatuur in parkeergarage Grifthoek is door de eigenaren van de woningen (VVE) voor 20 jaar afgekocht. De jaarlijkse onttrekking ten behoeve van het onderhoud van de parkeerapparatuur bedraagt 0,010 miljoen euro.

Programmavoorziening Openbare Ruimte en Groen

x € 1.000

	Saldo 01-01-2021	Mutatie 2021	Begroot Saldo 01-01-2022	Mutatie 2022	Begroot Saldo 01-01-2023	Mutatie 2023	Begroot Saldo 01-01-2024	Mutatie 2024	Begroot Saldo 01-01-2025	Mutatie 2025	Begroot Saldo 01-01-2026
Risico's	a	b	c=a+b	d	e=c+d	f	g=e+f	h	i=g+h	j	k=i+j
Voormalig personeel (FPU-wachtgeld)	605	0	605	0	605	0	605	0	605	0	605
Aanbesteding Reclame	629	0	629	0	629	0	629	0	629	0	629
Toekomstige vervangingsinvesteringen											
GRP investeringen	7.490	0	7.490	0	7.490	0	7.490	0	7.490	0	7.490
Grafrechten investeringen	900	0	900	0	900	0	900	0	900	0	900
Van derden verkregen middelen											
Grafrechten onbepaalde tijd	534	36	570	36	606	36	642	36	678	36	714
Totaal	**10.158**	**36**	**10.194**	**36**	**10.230**	**36**	**10.266**	**36**	**10.302**	**36**	**10.338**

Voormalig personeel (risico)
Conform de huidige BBV-regelgeving is in 2010 een voorziening gevormd in verband met toegezegde en contractueel vastgelegde uitkeringen aan voormalig personeel betreffende:

- reorganisatie of disfunctioneren (wachtgeld, overplaatsbaarheid, non actief);
- arbeidsongeschiktheid.

Er is sprake van een niet jaarlijks vergelijkbaar volume gedurende meerdere jaren. De onttrekkingen betreffen de uitkeringen op basis van de gemaakte afspraken. Bij de verantwoording van ieder jaar wordt bekeken of het nodig is de voorziening op peil te brengen door de prognoses te actualiseren. Afhankelijk van de actualisatie en de onttrekkingen/toevoegingen in de loop van het jaar kan de werkelijke stand van de voorziening nog wijzigen.

Aanbesteding Reclame (risico)
Het betreft een voorziening naar aanleiding van een gerechtelijke uitspraak betreffende een aanbesteding. In 2020 is een bedrag van 0,629 miljoen euro aan deze voorziening toegevoegd. Dit bedrag is op dit moment een inschatting van hetgeen de gemeente Utrecht aan schadevergoeding moet betalen.

GRP investeringen (toekomstige vervangingsinvesteringen)
In de afgelopen jaren is een aantal investeringsprojecten vertraagd waardoor minder is uitgegeven dan begroot. Conform de hiervoor geldende wet- en regelgeving is dit bedrag gestort in de voorziening GRP investeringen. Dit bedrag blijft in de voorziening beschikbaar voor de uitloop van de investeringen.

Grafrechten investeringen (toekomstige vervangingsinvesteringen)
De voorziening is gevormd om jaarlijks sterk wisselende kosten voor investeringen aan de begraafplaatsen op te kunnen vangen en de hoogte van de grafrechten te stabiliseren. De mutaties in de loop van het jaar zullen de werkelijke stand van de voorziening nog beïnvloeden.

Grafrechten onbepaalde tijd (van derden verkregen middelen)
In 2017 zijn er drie nieuwe tarieven toegevoegd. Er kan gekozen worden voor het afkopen voor onbepaalde tijd van de kosten van het grafonderhoud voor een (kinder)graf. Daarnaast wordt de mogelijkheid geboden bij leven een locatie voor een graf te reserveren. De mutatie bestaat uit een storting van een deel van de inkomsten grafrechten onbepaalde tijd ter dekking van de toekomstige jaarlijkse onderhoudslasten en een onttrekking ter dekking van de onderhoudslasten van het lopende jaar.

Programmavoorziening Cultuur

x € 1.000

	Saldo 01-01-2021	Mutatie 2021	Begroot Saldo 01-01-2022	Mutatie 2022	Begroot Saldo 01-01-2023	Mutatie 2023	Begroot Saldo 01-01-2024	Mutatie 2024	Begroot Saldo 01-01-2025	Mutatie 2025	Begroot Saldo 01-01-2026
Risico's	a	b	c=a+b	d	e=c+d	f	g=e+f	h	i=g+h	j	k= i+j
Afvloeiingskosten MCV	34	0	34	0	34	0	34	0	34	0	34
Totaal	**34**	**0**	**34**	**0**	**34**	**0**	**34**	**0**	**34**	**0**	**34**

Voorziening afvloeiingskosten MCV
Als gevolg van de reorganisatie van het Muziekcentrum Vredenburg in 2009 worden er doorlopende frictiekosten verwacht. Deze kosten hangen samen met de afvloeiingsregeling oud personeel van Muziekcentrum Vredenburg.

Samenleven en Sport

x € 1.000

	Saldo 01-01-2021	Mutatie 2021	Begroot Saldo 01-01-2022	Mutatie 2022	Begroot Saldo 01-01-2023	Mutatie 2023	Begroot Saldo 01-01-2024	Mutatie 2024	Begroot Saldo 01-01-2025	Mutatie 2025	Begroot Saldo 01-01-2026
Egalisatievoorzieningen	a	b	c=a+b	d	e=c+d	f	g=e+f	h	i=g+h	j	k= i+j
Vastgoedonderhoud Sport	2.618	0	2.618	0	2.618	0	2.618	0	2.618	0	2.618
Van derden verkregen middelen											
Grasmat Zoudenbalch	793	48	842	48	890	48	938	48	987	48	1.035
Totaal	**3.411**	**48**	**3.460**	**48**	**3.508**	**48**	**3.556**	**48**	**3.605**	**48**	**3.653**

Egalisatievoorziening Vastgoedonderhoud Sport (533002015)
De voorziening is ingesteld als vervanging van de reserve Nota Kapitaalgoederen Sport.
De voorziening is ingesteld om de schommeling van de kosten van het meerjarig groot onderhoud op te kunnen vangen.
Hiertoe wordt op basis van een tien-jaren raming van de gemiddelde kosten van de meerjarige onderhoudsplannen (MJOP's) een bedrag gedoteerd.
De werkelijke kosten voor het groot onderhoud worden jaarlijks onttrokken aan de voorziening.
De maximale hoogte van de voorziening wordt bepaald aan de hand van het verwachte verloop van de kosten voor de komende tien jaar.

Voorziening Grasmat Zoudenbalch
Gemeente Utrecht heeft een nieuwe huurovereenkomst met FC Utrecht afgesloten voor de huur van een kunstgrasveld op Zoudenbalch. De kosten van het kunstgrasveld worden gedekt vanuit de huuropbrengsten. De opgebouwde voorziening voor de vervanging van het veld valt daarom vrij (2e Bestuursrapportage 2021). Dit ook in aansluiting bij de bevindingen uit het accountantsverslag bij de Jaarstukken 2020.

Programmavoorziening Utrechts Vastgoed

x € 1.000

	Saldo 01-01-2021	Mutatie 2021	Begroot Saldo 01-01-2022	Mutatie 2022	Begroot Saldo 01-01-2023	Mutatie 2023	Begroot Saldo 01-01-2024	Mutatie 2024	Begroot Saldo 01-01-2025	Mutatie 2025	Begroot Saldo 01-01-2026
Egalisatievoorzieningen	a	b	c=a+b	d	e=c+d	f	g=e+f	h	i=g+h	j	k= i+j
VGB Onderhoud	856	6.210	7.066	6.210	13.277	6.210	19.487	6.210	25.697	6.210	31.907
Totaal	**856**	**6.210**	**7.066**	**6.210**	**13.277**	**6.210**	**19.487**	**6.210**	**25.697**	**6.210**	**31.907**

Egalisatievoorziening VGB Onderhoud (533002013)
In 2019 is de egalisatie voorziening VGB onderhoud ingesteld om de schommelingen van de kosten van het meerjarig groot onderhoud op te kunnen vangen.
Hiertoe wordt op basis van een tien-jaren raming van de gemiddelde kosten van de meerjarige onderhoudsplannen (MJOP's) een bedrag gedoteerd.
De werkelijke kosten voor het groot onderhoud worden jaarlijks onttrokken aan de voorziening.
De maximale hoogte van de voorziening wordt bepaald aan de hand van verwachte verloop van de kosten voor de komende tien jaar.

Programmavoorziening Overhead

x € 1.000

	Saldo 01-01-2021	Mutatie 2021	Begroot Saldo 01-01-2022	Mutatie 2022	Begroot Saldo 01-01-2023	Mutatie 2023	Begroot Saldo 01-01-2024	Mutatie 2024	Begroot Saldo 01-01-2025	Mutatie 2025	Begroot Saldo 01-01-2026
Risico's	a	b	c=a+b	d	e=c+d	f	g=e+f	h	i=g+h	j	k= i+j
Frictiekosten	435	0	435	0	435	0	435	0	435	0	435
Egalisatievoorzieningen											
Liquidatiefonds Openbaar Slachthuis	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
Pensioenfonds Bijz. Kleuteronderwijs	37	0	37	0	37	0	37	0	37	0	37
Stichting Pensioenfonds Ozebi	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2
Totaal	**475**	**0**	**475**	**0**	**475**	**0**	**475**	**0**	**475**	**0**	**475**

Voorziening frictiekosten
De voorziening is bestemd voor de frictiekosten in het kader van de reorganisatie 2013. Deze voorziening is gevormd om de frictiekosten van sociaal flankerend beleid HRM die voortvloeien uit de transities op te vangen. Posten die ten laste van de voorziening gebracht worden zijn vooraf getoetst door een commissie. Voor de toets geldt een normatief kader.

Liquidatiefondsen/pensioenfondsen
De liquidatiefondsen/pensioenfondsen zijn ingesteld om betalingen van pensioenen en wachtgeld aan de deelnemers van deze fondsen uit te kunnen keren. Onttrekkingen aan de voorzieningen zijn niet structureel begroot, maar vinden plaats op het moment dat de Gemeente Utrecht pensioenen en wachtgelden uitbetaalt aan de deelnemers.

Geprognosticeerde balans

Activa

x € 1.000

	Gerealiseerde stand per 31-12-2020	Prognose stand per 31-12-2021	Prognose stand per 31-12-2022	Prognose stand per 31-12-2023	Prognose stand per 31-12-2024	Prognose stand per 31-12-2025
Immateriële vaste activa	**6.336**	**6.336**	**6.336**	**6.336**	**6.336**	**6.336**
• Bijdrage aan activa van derden	6.336	6.336	6.336	6.336	6.336	6.336
Materiële vaste activa	**1.681.347**	**1.760.708**	**1.941.492**	**2.084.153**	**2.200.281**	**2.250.744**
Financiële vaste activa	**46.388**	**46.819**	**44.952**	**42.563**	**40.650**	**39.335**
• Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	10.322	10.322	10.322	10.322	10.322	10.322
• Leningen aan deelnemingen	0	0	0	0	0	0
• Overige langlopende leningen	35.859	36.290	34.423	32.034	30.121	28.806
• Uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	207	207	207	207	207	207
Voorraden	**71.482**	**110.010**	**157.295**	**83.283**	**86.440**	**89.713**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**132.505**	**138.521**	**138.521**	**138.521**	**138.521**	**138.521**
• Vorderingen op openbare lichamen	87.333	90.341	90.341	90.341	90.341	90.341
• Rekening courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	3.985	3.985	3.985	3.985	3.985	3.985
• Overige vorderingen	41.187	44.195	44.195	44.195	44.195	44.195
Liquide middelen	**3.024**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overlopende activa	**70.904**	**66.446**	**66.446**	**66.446**	**66.446**	**66.446**
Totaal Activa	**2.011.986**	**2.128.840**	**2.355.042**	**2.421.302**	**2.538.674**	**2.591.095**

Passiva

x € 1.000

	Gerealiseerde stand per 31-12-2020	Prognose stand per 31-12-2021	Prognose stand per 31-12-2022	Prognose stand per 31-12-2023	Prognose stand per 31-12-2024	Prognose stand per 31-12-2025
Eigen vermogen	**822.548**	**732.455**	**706.859**	**705.813**	**706.501**	**706.622**
Voorzieningen	**78.183**	**88.656**	**99.130**	**109.604**	**120.078**	**130.552**
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	**836.921**	**1.013.921**	**1.255.921**	**1.309.921**	**1.422.921**	**1.465.921**
• Onderhandse leningen van openbare lichamen	20.000	20.000	20.000	0	0	0
• Onderhandse leningen van binnenlandse banken	803.000	980.000	1.222.000	1.296.000	1.409.000	1.452.000
• Voor derden belegde gelden	647	647	647	647	647	647
• Waarborgsommen	13.274	13.274	13.274	13.274	13.274	13.274
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**76.847**	**169.367**	**168.691**	**171.523**	**164.733**	**163.559**
• Bank en giro	0	972	296	128	338	164
• Kasgeldleningen	29.500	110.000	110.000	113.000	106.000	105.000
• Overige kortlopende schulden	47.347	58.395	58.395	58.395	28.395	58.395
Overlopende passiva	**197.487**	**124.441**	**124.441**	**124.441**	**124.441**	**124.441**
Totaal Passiva	**2.011.986**	**2.128.840**	**2.355.042**	**2.421.302**	**2.538.674**	**2.591.095**

Taakvelden

x € 1.000

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo van baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Totaal
Bewoners en Bestuur						
01 Bestuur	1.104	13.330	-12.226	0	0	-12.226
02 Burgerzaken	5.073	9.383	-4.309	0	0	-4.309
04 Overhead	4.468	194.667	-190.199	0	179	-190.020
05 Treasury	808	-5.930	6.738	0	0	6.738
061 OZB woningen	46.648	4.507	42.141	0	0	42.141
062 OZB niet - woningen	85.327	1.064	84.264	0	0	84.264
063 Parkeerbelasting	42.050	9.807	32.243	0	0	32.243
064 Belastingen overig	1.694	453	1.241	0	0	1.241
07 Alg. uitkering &gem.fonds	832.278	0	832.278	0	0	832.278
08 Overige baten en lasten	300	-4.953	5.253	14.917	29.153	19.488
09 Vennootschapsbelasting	0	250	-250	0	0	-250
Veiligheid						
11 Crisisbeheers.& Brandweer	0	31.471	-31.471	0	0	-31.471
12 Openb. orde en veiligheid	1.908	28.988	-27.081	0	0	-27.081
Openbare ruimte en groen						
21 Verkeer en vervoer	16.267	101.783	-85.516	14.490	16.051	-83.955
22 Parkeren	9.166	17.879	-8.713	0	1.551	-7.162
23 Recreatieve havens	311	934	-623	0	0	-623
24 Econom. havens&waterwegen	816	370	446	0	3	448
25 Openbaar vervoer	4.976	9.892	-4.916	756	1.572	-4.100

x € 1.000

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo van baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Totaal
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen						
31 Economische ontwikkeling	264	19.471	-19.207	0	0	-19.207
32 Fysieke bedrijfsinfrastr.	5.400	-2.551	7.950	0	0	7.950
33 Bedrijvenlok.&bedrijfsrg.	747	589	158	0	0	158
34 Economische promotie	3.914	0	3.914	0	0	3.914
Onderwijs						
42 Onderwijshuisvesting	3.261	46.959	-43.698	0	2.598	-41.101
43 Onderwijsbel.&leerlingzk.	19.244	49.525	-30.281	0	909	-29.372
Samenleven en Sport						
51 Sportbeleid en activering	0	8.151	-8.151	0	42	-8.109
52 Sportaccommodaties	12.321	36.653	-24.332	0	2.353	-21.978
53 Cultuurprs.,-prod.&-part.	0	46.405	-46.405	0	132	-46.274
54 Musea	68	13.165	-13.097	0	0	-13.097
55 Cultureel erfgoed	325	4.761	-4.436	0	40	-4.396
56 Media	0	15.312	-15.312	0	0	-15.312
57 Openb. groen & recreatie	-1	27.357	-27.358	0	0	-27.358

x € 1.000

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo van baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Totaal
Samenleven en Sport						
61 Samenkr.& burgerparticip.	1.612	60.084	-58.472	0	16	-58.455
62 Wijkteams	0	50.836	-50.836	0	0	-50.836
63 Inkomensregelingen	151.986	196.984	-44.999	0	0	-44.999
64 Begeleide participatie	0	18.761	-18.761	0	0	-18.761
65 Arbeidsparticipatie	0	26.100	-26.100	0	503	-25.597
66 Maatwerkvoorziening.(WMO)	0	6.161	-6.161	0	0	-6.161
671 Maatwerkdienstverl. 18+	1.744	49.030	-47.286	0	0	-47.286
672 Maatwerkdienstverl. 18-	0	55.333	-55.333	0	0	-55.333
681 Geëscaleerde zorg 18+	4.408	111.286	-106.878	0	0	-106.878
682 Geëscaleerde zorg 18-	0	11.296	-11.296	0	0	-11.296
Volksgezondheid						
71 Volksgezondheid	2.250	27.695	-25.445	0	117	-25.328
72 Riolering	43.132	32.813	10.319	0	0	10.319
73 Afval	58.068	44.451	13.617	0	0	13.617
74 Milieubeheer	2.643	21.601	-18.957	141	2.572	-16.527
75 Begraafpl. & crematoria	1.159	2.015	-856	0	0	-856
Ruimtelijke ontwikkeling,wonen & erfgoed						
81 Ruimtelijke ordening	544	5.598	-5.054	0	0	-5.054
82 Grondexpl. niet bedr.ter.	68.476	55.889	12.587	2.817	2.924	12.695
83 Wonen en bouwen	45.929	50.660	-4.732	11.245	9.248	-6.729
Totaal	**1.480.690**	**1.506.286**	**-25.596**	**44.367**	**69.963**	**0**

Lasten en baten, toevoegingen en onttrekkingen zijn opgenomen als positieve getallen.
In de saldokolommen betekent een positief getal (+) een voordeel en een negatief getal (-) een nadeel.

x € 1.000

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo van baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Totaal
Bestuur en ondersteuning						
01 Bestuur	1.104	13.330	-12.226	0	0	1.104
02 Burgerzaken	5.073	9.383	-4.309	0	0	5.073
04 Overhead	4.468	194.667	-190.199	0	179	4.647
05 Treasury	808	-5.930	6.738	0	0	808
061 OZB woningen	46.648	4.507	42.141	0	0	46.648
062 OZB niet - woningen	85.327	1.064	84.264	0	0	85.327
063 Parkeerbelasting	42.050	9.807	32.243	0	0	42.050
064 Belastingen overig	1.694	453	1.241	0	0	1.694
07 Alg. uitkering &gem.fonds	832.278	0	832.278	0	0	832.278
08 Overige baten en lasten	300	-18.571	5.253	14.917	29.153	29.453
09 Vennootschapsbelasting	0	250	-250	0	0	0
Economie						
31 Economische ontwikkeling	264	19.471	-19.207	0	0	264
32 Fysieke bedrijfsinfrastr.	5.400	-2.551	7.950	0	0	5.400
33 Bedrijvenlok.&bedrijfsrg.	747	589	158	0	0	747
34 Economische promotie	3.914	0	3.914	0	0	3.914
Onderwijs						
42 Onderwijshuisvesting	3.261	46.959	-43.698	0	2.598	5.859
43 Onderwijsbel.&leerlingzk.	19.244	49.590	-30.281	0	909	20.153

x € 1.000

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo van baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Totaal
Sociaal domein						
61 Samenkr.& burgerparticip.	1.612	60.084	-58.472	0	16	1.628
62 Wijkteams	0	50.836	-50.836	0	0	0
63 Inkomensregelingen	151.986	196.984	-44.999	0	0	151.986
64 Begeleide participatie	0	18.761	-18.761	0	0	0
65 Arbeidsparticipatie	0	26.100	-26.100	0	503	503
66 Maatwerkvoorziening.(WMO)	0	6.161	-6.161	0	0	0
671 Maatwerkdienstverl. 18+	1.744	49.030	-47.286	0	0	1.744
672 Maatwerkdienstverl. 18-	0	55.333	-55.333	0	0	0
681 Geëscaleerde zorg 18+	4.408	111.286	-106.878	0	0	4.408
682 Geëscaleerde zorg 18-	0	11.296	-11.296	0	0	0
Sport, cultuur en recreatie						
51 Sportbeleid en activering	0	8.151	-8.151	0	42	42
52 Sportaccommodaties	12.321	36.653	-24.332	0	2.353	14.674
53 Cultuurprs.,-prod.&-part.	0	46.405	-46.405	0	132	132
54 Musea	68	13.165	-13.097	0	0	68
55 Cultureel erfgoed	325	4.761	-4.436	0	40	365
56 Media	0	15.312	-15.312	0	0	0
57 Openb. groen & recreatie	-1	27.357	-27.358	0	0	-1

x € 1.000

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo van baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Totaal
Veiligheid						
11 Crisisbeheers.& Brandweer	0	31.471	-31.471	0	0	0
12 Openb. orde en veiligheid	1.908	28.988	-27.081	0	0	1.908
Verkeer, vervoer en waterstaat						
21 Verkeer en vervoer	16.267	101.783	-85.516	14.490	16.051	32.318
22 Parkeren	9.166	17.879	-8.713	0	1.551	10.717
23 Recreatieve havens	311	934	-623	0	0	312
24 Econom. havens&waterwegen	816	370	446	0	3	819
25 Openbaar vervoer	4.976	9.892	-4.916	756	1.572	6.548
Volksgezondheid en milieu						
71 Volksgezondheid	2.250	27.695	-25.445	0	117	2.367
72 Riolering	43.132	32.813	10.319	0	0	43.132
73 Afval	58.068	44.451	13.617	0	0	58.068
74 Milieubeheer	2.643	21.601	-18.957	141	2.572	5.215
75 Begraafpl. & crematoria	1.159	2.015	-856	0	0	1.159
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
81 Ruimtelijke ordening	544	5.598	-5.054	0	0	544
82 Grondexpl. niet bedr.ter.	68.476	55.889	12.587	2.817	2.924	71.400
83 Wonen en bouwen	45.929	50.660	-4.732	11.245	9.248	55.177
Totaal	**1.480.690**	**1.492.733**	**-25.596**	**44.367**	**69.963**	**1.550.654**

Lasten en baten, toevoegingen en onttrekkingen zijn opgenomen als positieve getallen.
In de saldokolommen betekent een positief getal (+) een voordeel en een negatief getal (-) een nadeel.

Gewaarborgde geldleningen

x € 1.000

Borgstelling verleend voor (naam instelling)	Oorspronkelijk bedrag gewaarborgde lening	Percentage van de lening waarvoor borgstelling geldt	Werkelijke stand per 31-12-2020	Geraamde stand per 31-12-2021	Geraamde stand per 31-12-2022	Werkelijk netto geborgd per 31-12-2020	Geraamd netto geborgd per 31-12-2021	Geraamd netto geborgd per 31-12-2022
Totalen Bo-Ex	369.596	25	394.596	394.596	394.596	98.649	98.649	98.649
Totalen Portaal	467.548	25	603.973	603.973	603.973	150.993	150.993	150.993
Totalen Mitros	798.552	25	668.279	668.279	668.279	167.070	167.070	167.070
Totalen SSHU	270.379	25	263.324	263.324	263.324	65.831	65.831	65.831
Totalen Groenwest	77.232	25	90.000	90.000	90.000	22.500	22.500	22.500
Totalen Woningbouwvereniging Utrecht	3.560	25	1.506	1.506	1.506	377	377	377
Totalen Lekstede	10.000	25	10.000	10.000	10.000	2.500	2.500	2.500
Totalen Vestia groep	31.289	25	837	837	837	209	209	209
Totalen Habion	22.992	25	20.657	20.657	20.657	5.164	5.164	5.164
Totalen Woonzorg	16.503	25	10.624	10.624	10.624	2.656	2.656	2.656
Subtotaal WSW	2.067.651		2.063.796	2.063.796	2.063.796	515.949	515.949	515.949
NRF Revolving fund	1.601	100	347	347	347	347	347	347
NRF Particuliere woningverbetering	1.711	100	507	507	507	507	507	507
NRF Monumentenzorg	10.190	100	5.514	5.514	5.514	5.514	5.514	5.514
NRF Stichting Domplein	900	100	751	725	697	751	725	697
NRF Stichting Domplein	230	100	209	197	184	209	197	184
Stichting Tussenvoorziening	1.000	100	833	806	779	833	806	779
Subtotaal diversen REO / volkshuisvesting en monumenten	15.632		8.161	8.096	8.028	8.161	8.096	8.028
St. Wijkgezondheidscentrum Lunetten	381	100	152	145	137	152	145	137
St. Wijkgezondheidscentrum Lunetten	318	100	127	121	114	127	121	114
St. Wijkgezondheidscentrum Lunetten	104	100	42	40	38	42	40	38
St. Wijkgezondheidscentrum Lunetten	816	100	343	326	310	343	326	310
UW Holding BV (UW-bedrijven)	2.500	100	1.333	1.167	1.000	1.333	1.167	1.000
UW Holding BV (UW-bedrijven)	9.100	100	7.280	6.825	6.370	7.280	6.825	6.370
Stichting YOUKÉ Sterke Jeugd	1.134	100	567	511	454	567	511	454
St. de Bibliotheek Utrecht	1.750	100	1.575	1.488	1.400	1.575	1.488	1.400

x € 1.000

Borgstelling verleend voor (naam instelling)	Oorspronkelijk bedrag gewaarborgde lening	Percentage van de lening waarvoor borgstelling geldt	Werkelijke stand per 31-12-2020	Geraamde stand per 31-12-2021	Geraamde stand per 31-12-2022	Werkelijk netto geborgd per 31-12-2020	Geraamd netto geborgd per 31-12-2021	Geraamd netto geborgd per 31-12-2022
Subtotaal (gezondheids)zorginstellingen	16.103		11.419	10.623	9.823	11.419	10.623	9.823
Stichting Tafeltennis Promotie	136	100	9	0	0	9	0	0
De Meern Voetbalvereniging	200	100	104	96	88	104	96	88
St. Expl. Sportacc. Utrecht. Leidsche Rijn (Desto)	225	100	108	99	90	108	99	90
MHC Fletiomare	200	100	92	86	78	92	86	78
St. Expl. Sportacc. Utrecht Leidsche Rijn (Desto)	100	100	88	84	80	88	84	80
Stichting Beheer Tennispark Rhijnauwen	100	100	18	12	6	18	12	6
Utrechtse Kano Club	38	100	25	24	22	25	24	22
MHC Fletiomare	175	100	111	102	95	111	102	95
LTC Vleuten de Meern	180	100	60	48	36	60	48	36
LTC Vleuten de Meern	250	100	116	106	96	116	106	96
Utrechtse Rugby Club	250	50	176	168	160	88	84	80
Inline hockeyvereniging Utrecht Disaster	100	50	20	10	0	10	5	0
De Meern Voetbalvereniging	100	100	61	51	46	61	51	46
Stichting Rijnvliet / PVDV (herfinanciering 2015)	830	63	692	664	636	435	418	400
Stichting Rijnvliet / PVDV (herfinanciering 2015)	440	63	293	264	235	184	166	148
Stichting Spovo / Sporting '70	425	50	324	285	264	162	143	132
Stichting Huisvesting SV Kampong	750	100	648	618	588	648	618	588
Stichting Fletiomare Oost	125	50	71	63	55	36	32	28
KV Fiducia	80	50	59	53	48	30	27	24
Zuilense Tennisclub	75	50	46	38	30	23	19	15
Inline hockeyvereniging Utrecht Disaster	28	50	19	17	14	10	9	7
Stichting De Driewerf	650	62	530	487	443	326	300	272
MHC Fletiomare	125	50	111	99	86	56	50	43
HC Rijnvliet	170	50	152	135	118	76	68	59
ULTC Iduna	280	50	261	243	224	131	122	112

x € 1.000

Borgstelling verleend voor (naam instelling)	Oorspronkelijk bedrag gewaarborgde lening	Percentage van de lening waarvoor borgstelling geldt	Werkelijke stand per 31-12-2020	Geraamde stand per 31-12-2021	Geraamde stand per 31-12-2022	Werkelijk netto geborgd per 31-12-2020	Geraamd netto geborgd per 31-12-2021	Geraamd netto geborgd per 31-12-2022
ULTC Iduna	300	50	270	240	210	135	120	105
UTV Kromme Rijn	117	50	109	101	93	55	51	47
UTV Kromme Rijn	76	50	68	61	53	34	31	27
TV At Risk	360	50	384	314	291	192	157	146
BPU/Voornruiters	210	50	196	182	168	98	91	84
VV DVSU	220	50	220	168	156	110	84	78
Stichting Tafeltennis Promotie	115	50	115	107	100	58	54	50
Subtotaal Sport	7.430		5.556	5.025	4.609	3.686	3.351	3.080
TOTAAL BORGSTELLINGEN	**2.106.816**		**2.088.932**	**2.087.540**	**2.086.256**	**539.215**	**538.019**	**536.880**
WAARVAN:								
Indirecte borgstelling (achtervang WSW)			2.063.796	2.063.796	2.063.796	515.949	515.949	515.949
Directe borgstellingen			25.136	23.744	22.460	23.266	22.070	20.931

EMU-saldo

x € 1.000.000

Nr.	Omschrijving	2021	2022	2023
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-90.093	-25.596	-1.046
2	Mutatie (im)materiële vaste activa (1)	79.361	180.784	142.661
3	Mutatie voorzieningen (2)	10.473	10.474	10.474
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie) (3)	38.528	47.285	-74.012
5	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	nvt	nvt	nvt
	Berekend EMU saldo	**-197.509**	**-243.191**	**-59.221**

Berekening EMU-saldo = post 1 – 2 + 3 – 4 – 5

Toelichtingen:

1. Investeringsuitgaven minus afschrijvingen minus bijdragen van derden plus inkomsten uit desinvesteringen.
2. Dotaties aan voorzieningen minus onttrekkingen aan voorzieningen.
3. Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken en dergelijke minus verkopen van grond, beide voor zover niet in exploitatie verantwoord.

Corresponderende posten

Onderstaande tabel geeft alle corresponderende posten ten aanzien van de Meicirculaire 2021 weer. Alle bedragen zijn in duizenden euro's.

x € 1.000

Corresponderende posten	2021	2022	2023	2024	2025
Aanpak problematiek jeugdzorg	8.665	-7	-7		
Compensatieregeling en verrekening Voogdij 18+	126	-151	-151	-151	-153
Rijksvaccinatieprogramma meningokokken	79	80	82	83	84
Rijksvaccinatieprogramma informed consent	14				
Handhaving energielabel C kantoren	42	42	42	43	43
Handelsregister	-18	-18			
Versterking gemeentelijke antidiscriminatievoorziening	143	145	145	146	147
Prenataal huisbezoek door jeugdgezondheidszorg		118	118	118	119
Kinderopvang toezicht en handhaving		9	9	9	9
Wet Open Overheid (structureel)		204	256	308	362
Wet Open Overheid (incidenteel)		241	241	242	244
Maatschappelijke opvang en OGGz (DU)	71	62	62	62	62
Vrouwenopvang (DU)	380	113	113	113	113
Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	365				
Inburgering (IU)	-169	222	121	78	31
Armoedebestrijding kinderen (DU)		-35	-35	-35	-35
Faciliteitenbesluit opvangcentra (DU)	136				
Bodembescherming (DU)	791				
Beschermd Wonen (IU)	1.895	3.120	3.715	3.761	3.759
Participatie (IU)	334	325	290	261	258
Voogdij/18+ (IU)	265	6.107	6.107	6.107	6.107
Mutatie algemene uitkering	**13.119**	**10.577**	**11.108**	**11.145**	**11.150**
Door te vertalen naar programma's	5.107	10.577	11.108	11.145	10.462
Saldo corresponderende posten	**8.012**	**0**	**0**	**0**	**688**

Aanpak problematiek jeugdzorg
Het Rijk heeft via de Meicirculaire voor 2021 incidenteel 613 miljoen beschikbaar gesteld voor acute problematiek in de jeugdzorg. Voor gemeente Utrecht betekent dit een bedrag van 8,7 miljoen euro. Opdracht vanuit het Rijk hierbij is voornamelijk om wachttijden te verminderen. Een kleiner deel is gereserveerd om de inzet van ondersteuning op de huisartsenpraktijk uit te breiden. Daarnaast zijn verschillende specifieke uitkeringen beschikbaar gesteld, bijvoorbeeld voor vereenvoudiging van de jeugdbeschermingsketen.
We zijn al langer met partners in gesprek om te bekijken waar knelpunten zitten en hoe deze opgelost kunnen worden. Veel van deze knelpunten (hoge wachtlijsten, achterblijvende uitstroom, toename complexe casussen) zijn (voor een deel) te wijten aan corona. Met de middelen voor versneld vernieuwen hebben we hier al flink op ingezet en blijven we hierop inzetten. Vanwege de late beschikbaarheid van de middelen verwachten we in 2021 maximaal 1,4 miljoen nodig te hebben van de beschikbare 8,7 miljoen. Bijvoorbeeld om wachtlijsten bij de buurtteams te verminderen maar ook door te investeren in de sociale basis en hiermee druk weg te nemen bij de partners voor aanvullende zorg. De middelen zijn niet verwerkt in deze bestuursrapportage, maar worden conform de financiële spelregels verwerkt bij de derde technische wijziging. Het resterende deel van de 8,7 miljoen wordt conform de financiële spelregels betrokken bij de integrale afweging van de Voorjaarsnota 2023..

Compensatieregeling en verrekening Voogdij 18+
De toegekende bedragen voor voogdij 18+ is het gevolg van de actualisatie van het onderliggende objectieve verdeelmodel. Deze extra middelen worden ingezet voor het bieden van jeugdhulp. De budgetuitname wordt verwerkt bij het programma Ondersteuning op Maat.

Rijksvaccinatieprogramma meningokokken
Eind 2018 is de meningokokken ACWY-vaccinatie ingevoerd voor de 14-jarige. Vanaf oktober 2018 krijgen tieners, die tussen 1 mei en 31 december 2018 14 jaar worden, de meningokokken ACWY-vaccinatie aangeboden. In 2019 krijgen alle jongeren die dan 14 jaar worden een uitnodiging voor vaccinatie.
Van 2018 tot en met 2020 zijn de kosten vergoed door de RIVM. Met ingang van 1 januari 2021 wordt de uitvoering van de vaccinatie tegen meningokokken (MenACWY) overgedragen aan de gemeenten. De daarmee gemoeide middelen worden toegevoegd aan de al eerder overgehevelde middelen voor de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma. Het betreft een wettelijke taak.

Rijksvaccinatieprogramma informed consent
In 2021 is eenmalig budget toegevoegd voor de uitvoering van de zogenoemde 'informed consent procedure RVP'. Deze procedure richt zich op het inbouwen van de toestemmingsverklaring in de registratie van het RVP, waarmee ouders (en kinderen vanaf 12 jaar) gevraagd worden om toestemming voor het delen van vaccinatiegegevens met het RIVM. Het betreft de kosten voor het eenmalig inbouwen in het digitale kind dossier (Kidos). De opdracht aan ICT-leveranciers gaat via de JGZ-organisatie. Het betreft een wettelijke taak.

Handhaving energielabel C kantoren
Kantoorgebouwen moeten per 1 januari 2023 een energielabel C of beter hebben. Dit is vastgesteld in artikel 5.11 van het Bouwbesluit. Kantoren die per 1 januari 2023 geen energielabel C of hoger hebben, mogen niet in gebruik zijn als kantoor.

Handelsregister
Dit betreft een bijdrage van de gemeente in verband met het overheidsgebruik van het handelsregister bij de Kamer van Koophandel.

Versterking gemeentelijke antidiscriminatievoorziening
Dit is een structurele ophoging voor de versterking van de gemeentelijke antidiscriminatievoorziening.

Prenataal huisbezoek door jeugdgezondheidszorg
Om een gezonde ontwikkeling van het ongeboren kind te bevorderen en het ontstaan van gezondheids- en ontwikkelingsrisico's voor het kind te beperken, is het van belang tijdig hulp en ondersteuning tijdens de zwangerschap te bieden. Met het wetsvoorstel 'Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg (PHB JGZ) krijgen gemeenten de taak een prenataal huisbezoek aan te bieden aan zwangere vrouwen en/of hun gezinnen in een kwetsbare situatie in hun gemeente.
Vanaf 2022 zijn middelen voor de uitvoering prenatale huisbezoeken toegevoegd aan de algemene uitkering. Het betreft een wettelijke taak.

Kinderopvang toezicht en handhaving
Voor het ondersteunen van gemeenten bij hun handhavingstaak in de kinderopvang stelt het ministerie van SZW vanaf 2022 jaarlijks 0,55 miljoen euro ter beschikking via de algemene uitkering. De toevoeging komt in de plaats van een subsidie die de VNG tot en met 31 december 2021 vanuit het Rijk ontving en waarmee zij gemeenten ondersteunde via training, kennisontwikkeling, beleidsadvisering en innovatie op het terrein van handhaving kinderopvang. Het betreft een wettelijke taak.

Wet Open Overheid (structureel)
De gemeente Utrecht is wettelijk verplicht om deze taak te gaan uitvoeren en daarvoor hebben we het gehele budget nodig. De Wet Open Overheid gaat de Wet Openbaarheid van Bestuur vervangen.

Wet Open Overheid (incidenteel)

De incidentele gelden zullen gebruikt worden om processen aan te passen, medewerkers op te leiden en systemen te verbeteren, de structurele gelden zijn bestemd voor het actief openbaar maken van de in de wet genoemde informatie en voor het aanstellen van een contactfunctionaris. Wij gaan nog onderzoeken waar in de organisatie dit georganiseerd moet worden.

Maatschappelijke opvang en OGGz (DU)
De verhoging van de decentralisatie uitkering maatschappelijke opvang is het gevolg van de actualisatie van het onderliggende objectieve verdeelmodel. Deze middelen zijn nodig voor de adequate uitvoering van deze centrumgemeente taken.

Vrouwenopvang (DU)
De verhoging van de decentralisatie uitkering vrouwenopvang, is nodig voor de uitvoering van deze centrumgemeente taken.

Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)
Dit is de bijdrage van het Rijk voor de Maatschappelijke begeleiding van statushouders. Deze kosten worden gemaakt door het Vluchtelingenwerk, dit is de dekking voor de kosten voor begeleiding.

Inburgering (IU)
Dit betreft een correctie van het uitvoeringsbudget inburgering. Baten zijn nodig voor het uitvoeren van wettelijke taken voor inburgering.

Armoedebestrijding kinderen (DU)
Jaarlijks vindt in de Meicirculaire actualisatie plaats van de verdeling voor het jaar t+1 en verder. De middelen worden verdeeld op basis van CBS-gegevens over kinderen met een kans op armoede.

Faciliteitenbesluit opvangcentra (DU)
Dit is een jaarlijkse uitkering ter compensatie van het aantal capaciteitsplaatsen in het opvangcentrum in Utrecht. Kosten worden voor Plan Einstein gemaakt.

Bodembescherming (DU)
De incidentele middelen betreffen slechts één component van het totale Bodemconvenant en deze zullen we niet claimen (staat tegenover een deel van het geld dat nu in onze begroting voor bodem zit).

Beschermd Wonen (IU)
De omvang van de integratie-uitkering Beschermd wonen wijzigt door de toekenning van de loon-en Prijsbijstelling. Deze middelen zijn noodzakelijk om het budget op niveau te houden.

Participatie (IU)
Dit budget is enerzijds nodig voor de uitvoering van de sociale werkvoorziening en dient vooral ter dekking van de loonstijging uit de cao Wsw 2021 en anderzijds nodig voor de activering en toeleiding naar werk, het bevorderen van de uitstroom uit de uitkering en het daarmee zo laag mogelijk houden van het tekort op de bijstandsverstrekking.

Voogdij/18+ (IU)
De middelen voor Voogdij en 18+ zijn gebaseerd op de realisatiecijfers in voorgaande jaren. Deze ophoging van het budget hebben we nodig om de werkelijke inzet te kunnen blijven dekken.

Bijlagen

Meerjarig overzicht baten en lasten begroting

In overstaand overzicht worden de cijfers per programma per jaar weergegeven. De laatste kolom ‘Resultaat’ geeft het saldo weer dat na verrekening met de reserves ten laste van dan wel ten gunste van de Algemene middelen komt. Op de regel 'Rekening' gaat het om het gerealiseerde resultaat en op de regel 'Begroting' het begrote resultaat.

x € 1.000

Programma	Jaar	Begroting/ Realisatie	Baten	Lasten	Saldo baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Resultaat/ bijdrage algemene middelen
Bewoners en Bestuur								
	2020	Rekening	5.959	43.005	-37.046	732	2.995	-34.783
	2021	Begroting	6.710	44.343	-37.633	58	1.259	-36.432
	2022	Begroting	6.402	44.696	-38.295	0	0	-38.295
	2023	Begroting	6.207	42.861	-36.655	0	0	-36.655
	2024	Begroting	8.916	43.992	-35.076	0	0	-35.076
	2025	Begroting	8.916	44.187	-35.270	0	0	-35.270
Ruimtelijke ontwikkeling,wonen & erfgoed								
	2020	Rekening	397.463	193.445	204.018	12.118	57.266	249.166
	2021	Begroting	101.257	100.750	506	35.776	53.701	18.431
	2022	Begroting	93.187	84.011	9.175	9.097	9.940	10.018
	2023	Begroting	198.267	189.639	8.629	5.810	9.839	12.658
	2024	Begroting	97.811	86.547	11.263	6.260	8.505	13.508
	2025	Begroting	80.465	71.693	8.772	5.575	11.091	14.288

x € 1.000

Programma	Jaar	Begroting/ Realisatie	Baten	Lasten	Saldo baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Resultaat/ bijdrage algemene middelen
Duurzaamheid								
	2020	Rekening	1.431	15.541	-14.110	6.746	9.411	-11.445
	2021	Begroting	2.880	20.257	-17.377	141	2.520	-14.998
	2022	Begroting	1.833	16.163	-14.330	141	135	-14.336
	2023	Begroting	218	14.973	-14.755	141	135	-14.761
	2024	Begroting	118	14.873	-14.755	141	135	-14.761
	2025	Begroting	118	14.873	-14.755	141	135	-14.761
Bereikbaarheid								
	2020	Rekening	47.806	55.836	-8.030	16.674	14.561	-10.143
	2021	Begroting	62.884	66.114	-3.230	22.099	16.831	-8.498
	2022	Begroting	63.846	74.471	-10.625	15.246	21.611	-4.260
	2023	Begroting	57.630	56.263	1.367	19.845	13.286	-5.192
	2024	Begroting	57.855	58.102	-247	16.004	10.597	-5.654
	2025	Begroting	58.016	56.862	1.153	12.800	4.631	-7.016
Openbare ruimte en groen								
	2020	Rekening	104.294	166.161	-61.867	0	2.061	-59.805
	2021	Begroting	113.632	179.322	-65.690	0	1.191	-64.499
	2022	Begroting	113.737	178.750	-65.013	0	3	-65.010
	2023	Begroting	113.737	177.377	-63.639	0	3	-63.636
	2024	Begroting	113.737	176.131	-62.393	0	3	-62.390
	2025	Begroting	113.737	176.586	-62.848	0	3	-62.845

x € 1.000

Programma	Jaar	Begroting/ Realisatie	Baten	Lasten	Saldo baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Resultaat/ bijdrage algemene middelen
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen								
	2020	Rekening	612	18.097	-17.484	3.000	942	-19.542
	2021	Begroting	256	18.261	-18.005	2.500	2.646	-17.859
	2022	Begroting	264	19.471	-19.207	0	0	-19.207
	2023	Begroting	14	17.671	-17.657	0	0	-17.657
	2024	Begroting	14	17.671	-17.657	0	0	-17.657
	2025	Begroting	14	17.496	-17.482	0	0	-17.482
Werk en Inkomen								
	2020	Rekening	222.262	299.362	-77.101	0	1.559	-75.542
	2021	Begroting	152.016	253.811	-101.795	0	7.618	-94.177
	2022	Begroting	152.016	244.633	-92.617	0	503	-92.114
	2023	Begroting	152.014	242.939	-90.926	0	0	-90.926
	2024	Begroting	152.012	242.620	-90.609	0	0	-90.609
	2025	Begroting	152.012	242.620	-90.609	0	0	-90.609
Onderwijs								
	2020	Rekening	15.120	99.795	-84.675	7.800	12.258	-80.217
	2021	Begroting	19.890	107.851	-87.961	1.186	6.923	-82.224
	2022	Begroting	18.582	104.941	-86.359	0	3.506	-82.853
	2023	Begroting	19.169	106.390	-87.221	0	2.599	-84.622
	2024	Begroting	19.169	106.966	-87.797	0	2.599	-85.198
	2025	Begroting	19.169	107.189	-88.020	0	2.599	-85.421

x € 1.000

Programma	Jaar	Begroting/ Realisatie	Baten	Lasten	Saldo baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Resultaat/ bijdrage algemene middelen
Ondersteuning op maat								
	2020	Rekening	7.215	322.236	-315.022	0	6.954	-308.068
	2021	Begroting	6.143	315.770	-309.627	1.200	1.539	-309.288
	2022	Begroting	6.122	290.133	-284.011	0	0	-284.011
	2023	Begroting	6.122	289.880	-283.758	0	0	-283.758
	2024	Begroting	6.122	289.865	-283.743	0	0	-283.743
	2025	Begroting	6.122	289.865	-283.743	0	0	-283.743
Volksgezondheid								
	2020	Rekening	3.266	28.115	-24.849	0	122	-24.727
	2021	Begroting	2.585	27.871	-25.286	0	262	-25.025
	2022	Begroting	2.250	27.638	-25.388	0	117	-25.271
	2023	Begroting	2.250	26.838	-24.588	0	117	-24.471
	2024	Begroting	2.250	26.839	-24.589	0	117	-24.472
	2025	Begroting	2.250	26.839	-24.589	0	117	-24.472
Veiligheid								
	2020	Rekening	1.462	53.405	-51.944	0	210	-51.734
	2021	Begroting	1.610	56.173	-54.564	0	226	-54.338
	2022	Begroting	1.828	58.305	-56.477	0	0	-56.477
	2023	Begroting	608	56.552	-55.944	0	0	-55.944
	2024	Begroting	608	56.422	-55.814	0	0	-55.814
	2025	Begroting	608	56.360	-55.752	0	0	-55.752

x € 1.000

Programma	Jaar	Begroting/ Realisatie	Baten	Lasten	Saldo baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Resultaat/ bijdrage algemene middelen
Cultuur								
	2020	Rekening	61	54.440	-54.379	402	297	-54.484
	2021	Begroting	0	55.784	-55.784	285	939	-55.130
	2022	Begroting	0	56.845	-56.845	0	132	-56.714
	2023	Begroting	0	56.655	-56.655	0	132	-56.523
	2024	Begroting	0	57.817	-57.817	0	132	-57.685
	2025	Begroting	0	56.797	-56.797	0	132	-56.665
Samenleven en Sport								
	2020	Rekening	15.158	80.175	-65.017	115	25.577	-39.554
	2021	Begroting	15.052	79.071	-64.019	0	2.412	-61.608
	2022	Begroting	16.685	90.427	-73.743	0	2.412	-71.331
	2023	Begroting	16.685	88.416	-71.732	0	2.412	-69.320
	2024	Begroting	16.685	88.493	-71.809	0	2.412	-69.397
	2025	Begroting	16.685	88.493	-71.809	0	2.412	-69.397
Utrechts Vastgoed								
	2020	Rekening	23.183	14.382	8.801	3.326	3.140	8.615
	2021	Begroting	27.789	18.769	9.020	9.412	21.468	21.077
	2022	Begroting	28.658	20.496	8.162	4.965	2.273	5.470
	2023	Begroting	28.637	21.227	7.410	3.950	2.273	5.733
	2024	Begroting	28.637	21.608	7.029	3.950	2.273	5.352
	2025	Begroting	28.637	21.746	6.891	3.950	2.273	5.214

x € 1.000

Programma	Jaar	Begroting/ Realisatie	Baten	Lasten	Saldo baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Resultaat/ bijdrage algemene middelen
Algemene middelen								
	2020	Rekening	931.697	3.305	928.392	142.320	94.620	880.691
	2021	Begroting	915.560	3.283	912.277	27.219	69.610	954.668
	2022	Begroting	957.195	4.283	952.912	14.917	29.153	967.148
	2023	Begroting	959.259	4.988	954.271	9.247	9.125	954.149
	2024	Begroting	956.627	3.183	953.444	7.252	6.088	952.279
	2025	Begroting	956.971	3.178	953.793	8.779	7.732	952.746
Overhead								
	2020	Rekening	6.293	175.606	-169.313	2.860	4.332	-167.840
	2021	Begroting	4.316	174.991	-170.675	0	825	-169.850
	2022	Begroting	4.468	177.154	-172.686	0	179	-172.507
	2023	Begroting	4.468	173.411	-168.943	0	119	-168.824
	2024	Begroting	4.468	172.960	-168.492	0	60	-168.432
	2025	Begroting	4.468	173.031	-168.563	0	0	-168.563
Vennootschapsbelasting								
	2020	Rekening	0	250	-250	0	0	-250
	2021	Begroting	0	250	-250	0	0	-250
	2022	Begroting	0	250	-250	0	0	-250
	2023	Begroting	0	250	-250	0	0	-250
	2024	Begroting	0	250	-250	0	0	-250
	2025	Begroting	0	250	-250	0	0	-250

Subsidies

Hieronder vindt u per Programma de bedragen die per subsidiedoelstelling zijn begroot in 2022. Organisaties en bewoners die aan de voorwaarden voldoen, kunnen subsidies aanvragen tot dit bedrag. Een deel van de bedragen is voor meerdere jaren verleend aan organisaties (zie de kolom Meerjarig verleend ten laste van). Voor die doelstellingen kan geen subsidie meer aangevraagd worden in 2022. Er zijn organisaties die ieder jaar subsidie aanvragen voor de activiteiten die zij uitvoeren. De bedragen in de kolom “Waarvan ‘vaste’ verlening met jaarsubsidies” geven aan hoeveel subsidie er aan die organisaties jaarlijks wordt verleend.

Subsidiestaat Bewoners en Bestuur

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.1.1 Samenwerken en beïnvloeden				
Utrecht4GlobalGoals	Voorlichting voor particuliere initiatieven over de Global goals	40	0	0
Economic Board Utrecht	Convenantbijdrage aan Economic Board Utrecht	174	174	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.1		214	174	0
2.2.1 Bewoners betrekken				
Volksfeesten	Organiseren en uitvoeren van volksfeesten	215	162	0
Initiatievenfonds	Ondersteunen van bewoners en vrijwilligersorganisaties in het ontwikkelen van activiteiten of uitvoeren van ideeën om de sociale cohesie, leefbaarheid, zelfredzaamheid en participatie van kwetsbare burgers te vergroten.	2.350	0	0
Utrecht 900 jaar	Stimuleren van activiteiten in buurt, wijk of stad die bijdragen aan de 900ste verjaardag van de stad en het thema van de viering 'Stad zonder muren'.	1.020	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 2.2.1		3.585	162	0
Totaal Subsidiedoelstelling		**3.799**	**336**	**0**

Subsidiestaat Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.1.1 Het opstellen van ruimtelijke kaders				
RSU ruimte voor initiatief	Aansluiten bij initiatieven uit de samenleving en kennisontwikkeling, netwerk en experimenten (gebiedsontwikkeling nieuwe stijl)	350	0	0
Ruimtelijke plannen	Bijdrage aan lokaal platform/ initiatieven voor onderzoek, debat, en infovoorziening over architectuur, stedenbouw en landschap	79	79	0
Stimuleren bedrijven (BSBB)	Tegemoetkoming kleinschalige ondernemers en eigenaren onroerend goed wegens negatieve gevolgen ontstaan door stedelijke vernieuwing. Deze is overgekomen van het programma Economie & Werkgelegenheid.	50	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.1		479	79	0
2.1.1 Streven naar passende huisvesting voor bewoners en woningzoekenden				
Doelgroepen	Stedelijke huurders participatie en vertegenwoordiging, informatiepunt studentenhuisvesting	65	65	0
Politie Keurmerk Veilig Wonen	Subsidie op verkrijgen van Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) bestaande woningen	75	0	0
Toevoegen Woonruimte	Fonds Toevoegen Woonruimte voor uitbreiding woonvoorraad bestaande bouw	300	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 2.1.1		440	65	0
3.1.1 Monumenten en cultuurhistorische waarden				
Erfgoed	Ondersteuning organisatie Open Monumenten Dag Utrecht, Kerken kijken Utrecht	60	60	0
Exploitatie Domunder	Ondersteuning Exploitatie Domunder	40	0	40
Totaal prestatiedoelstelling 3.1.1		100	60	40
Totaal Subsidiedoelstelling		**1.019**	**204**	**40**

Subsidiestaat Duurzaamheid

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.1.1 Energietransitie				
Duurzame monumentenadviezen	Duurzame monumentenadviezen	25	0	0
Versnelling Collectieve Zonne-energieprojecten	Stimuleren realisatie van collectieve zonne-energieprojecten door aanloopkosten te financieren, initiatiefnemers te ondersteunen en dakeigenaren te stimuleren een dak of locatie beschikbaar te stellen.	189	0	0
Maatschappelijk Vastgoed	Mogelijk maken duurzame investeringen in panden van maatschappelijke instellingen	204	0	0
Zonneboilers	Het financieel ondersteunen van initiatieven van de aanschaf en plaatsing van een zonneboiler voor huurders en eigenaren van woningen in Utrecht.	15	0	0
Collectieve aanpak energiemaatregelen	Het stimuleren van een collectieve aanpak voor energiemaatregelen bij particuliere bestaande woningen.	75	0	0
Initiatieven Utrechtse Energie	Het financieel ondersteunen van energieadvies aan huis en trajectbegeleiding	160	0	0
Energieloket Zakelijk Maatschappelijk Vastgoed	Verduurzaming zakelijk en maatschappelijk vastgoed in Utrecht	100	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.1		768	0	0
2.1.1 Gezonde, stille en veilige leefomgeving				
Utrecht groen en duurzaam	Bijdrage aan Stichting Utrecht Natuurlijk ter ondersteuning van aantrekkelijke, laagdrempelige locaties, talrijke initiatieven door co-creatie en samenwerking op gebied van natuur, milieu en groen in de stad Utrecht	3.397	3.397	0
Totaal prestatiedoelstelling 2.1.1		3.397	3.397	0
Totaal Subsidiedoelstelling		**4.165**	**3.397**	**0**

Subsidiestaat Bereikbaarheid

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.1.1 Uitvoeren maatregelen goederenvervoer				
Duurzame stadsdistributie innovatie en onderzoek	Procesinnovatie duurzaam goederenvervoer en haalbaarheidsonderzoek duurzaam goederenvervoer	45	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.1		45	0	0
Totaal Subsidiedoelstelling		**45**	**0**	**0**

Subsidiestaat Openbare Ruimte en Groen

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.2.1 Het jaarlijks aantal afgekoppeld of vergroend verhard oppervlak				
Groene daken	Voorkomen wateroverlast	500	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.2.1		500	0	0
2.2.1 Ontwikkelen van een aantrekkelijke groene leefomgeving				
Dierenweides	Bijdrage aan exploitatie dierenweides	45	45	0
Totaal prestatiedoelstelling 2.2.1		45	45	0
Totaal Subsidiedoelstelling		**545**	**45**	**0**

Subsidiestaat Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.1.1 Vergroten van toekomstbestendige werknemers en werkgelegenheid				
Starters en groeiers	Ecosysteem voor startende en groeiende (innovatieve) ondernemers versterken door het faciliteren van netwerken en het ondersteunen van ondernemers (met groeiambities)	435	0	185
Morgen Mooier Maken	Terugdringen en beperken langdurige leegstand kernwinkelgebied binnenstad	300	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.1		735	0	185
1.1.2 Voldoende ruimte om te werken en verblijven in een aantrekkelijke stad				
BIZ Woonboulevard	BIZ subsidie (Bedrijf Investering Zone)	145	145	0
Marketing, promotie en informatievoorziening	Ondersteuning toeristische activiteiten en evenementen, aantrekken kenniscongressen	56	0	0
Ondernemersfonds Utrecht	Subsidie aan Stichting Ondernemersfonds Utrecht voor stimulering economische structuur van Utrecht en economische vitaliteit van de stad	8.405	8.405	0
Utrecht Science Park (USP)	Subsidie voor de ontwikkelinging van het Utrecht Science Park voor het versterken zowel op economisch als op maatschappelijk gebied	50	50	0
Subsidieplafond kwetsbare winkelgebieden	Ondersteuning verplaatsingen van kleinschalige ondernemers met retailfuncties	300	0	0
Subsidieplafond verplaatsing t.b.v. hoofdstructuur	Ondersteuning voor de uitvoering van de plannen van aanpak voor de meest kwetsbare winkelgebieden, exclusief centrum/binnenstad.	175	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.2		9.131	8.600	0
Totaal Subsidiedoelstelling		**9.866**	**8.600**	**185**

Subsidiestaat Werk en Inkomen

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.1.1 Re-integratie				
Loonkostensubsidie	Loonkostensubsidie aan werkgevers die mensen uit de doelgroep WWB in dienst nemen	2.500	0	0
Werkgeverscheque	Werkgevers stimuleren om mensen met belemmeringen op de arbeidsmarkt in dienst te nemen of op een proefplaatsing aan te stellen	150	0	0
Plusbonus	Eenmalige subsidie voor een werkgever als de werkgever een bijstandsgerechtigde die parttime werkt, een nieuw contract aanbiedt met een urenuitbreiding	100	0	0
Samen voor Overvecht (Werk en ondernemerschap)	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen	200	0	0
Duurzaamheidsbonus werkgevers	Duurzame uitstroom uit de bijstand bevorderen door werkgevers te stimuleren om mensen, die vanuit de bijstand aan het werk gaan of zijn gegaan een contract voor onbepaalde tijd aan te bieden	50	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.1		3.000	0	0
1.1.2 Sociale werkvoorziening				
Wet Sociale werkvoorziening	Uitvoering sociale werkvoorziening en begeleid werken	16.726	16.726	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.2		16.726	16.726	0
2.2.1 Utrechters financieel ondersteunen				
Levensgebeurtenissen	Ondersteuning met vrijwillige inzet ten behoeve van schuldhulpverlening	150	0	0
Actieagenda Utrechters schuldenvrij	Zorgen dat alle Utrechters kunnen rondkomen, meedoen en blijvend schulden(zorg)vrij zijn. We doen dit door er op tijd bij te zijn en hulp op maat te bieden.	330	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 2.2.1		480	0	0
Totaal Subsidiedoelstelling		**20.206**	**16.726**	**0**

Subsidiestaat Onderwijs

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.1.1 Vroeg signaleren en bieden van (preventief) aanbod vanaf 0 jaar				
Uitvoering Voorschoolse Educatie	De startpositie van jonge kinderen verbeteren die het risico lopen op een achterstand in (taal)ontwikkeling door middel van o.a. Voorschoolse Educatie.	10.000	0	0
Uitvoering Voorschoolse Educatie plus	De startpositie van jonge kinderen verbeteren die het risico lopen op een achterstand in (taal)ontwikkeling door middel van de uitvoering van voorschoolse educatie plus	900	0	0
Transitieregeling Voorschoolse educatie	Het subsidieplafondvoor de transitieregeling voorschoolse educatie	1.500	0	0
Versterken van taal	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 0-12. Dit door middel van de inzet van Vroegschoolse educatie, Professionalisering van professionals op de vroegschool, Ouderbetrokkenheid op de vr	3.800	2.820	0
Versterken van taal: Brede school Academie (BSA)	De subsidie is tijdelijk beschikbaar voor 2021 en 2022 met als doel het borgen van activiteiten voor hogere taalprestaties en bredere maatschappelijke ontwikkeling in het onderwijsaanbod. Voor leerlingen met een taalachterstand en talentvolle leerlin	300	0	0
Verkeersexamen in de wijken	Resultaat Verkeersveiligheid PO groep 7/8 afsluiten met theoretisch en praktisch examen	30	0	0
Taal onderwijs voor nieuwkomers van 12 t/m 18 jaar	Taal onderwijs voor nieuwkomers van 12 t/m 18 jaar	0	0	0
Internationale Schakel Klassen (ISK): taal onderwijs voor nieuwkomers (VO) van 12 t/m 18 jaar	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 12-23	92	92	0

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
Taalschool: taal onderwijs voor nieuwkomers van 4 t/m 12 jaar	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 0-12. Dit door middel van de voorziening de Taalschool waar nieuwkomers (leerlingen in het PO) de Nederlandse taal leren	900	364	0
Huisvesting voor uitvoering voorschoolse educatie	Huisvesting voor het uitvoeren van voorschoolse educatie in een voorschoolse educatie lokaal/ruimte. De te bereiken doelgroep is Utrechtse doelgroeppeuters	800	0	0
Onderwijs Ondersteunende Activiteiten	Kinderen en jongeren kunnen gebruik maken van een samenhangend aanbod van talentontwikkeling, ouderbetrokkenheid en pedagogische aanpak/burgerschap dat door een derde partij in samenwerking met de school wordt aangeboden.	84	0	0
Onderwijs ondersteuning talentontwikkeling	Kinderen en jongeren kunnen gebruik maken van een samenhangend aanbod van talentontwikkeling, ouderbetrokkenheid en pedagogische aanpak/burgerschap dat door een derde partij in samenwerking met de school wordt aangeboden.	35	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.1		18.441	3.276	0
1.1.2 Zorgen voor soepele overgangen				
Overgang PO naar VO	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Schoolloopbaan 12-23.	216	216	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.2		216	216	0

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.1.3 Stimuleren van brede talentontwikkeling en zorgdragen voor toegankelijk aanbod				
Bibliotheek Utrecht	De Bibliotheek Utrecht laagdrempelig bereikbaar, toegankelijk en aantrekkelijk houden	14.282	14.282	0
Burgerschap PO	Vredeseducatie	30	30	0
Burgerschap VO	Vredeseducatie en Homo-emancipatie LHTB	16	16	0
Cultuureducatie (onderwijs)	Kinderen in het basis- en voortgezet onderwijs in contact brengen met een breed aanbod van kunst en cultuur in en rondom de school. De scholen stimuleren om planmatig hun onderwijs cultuureducatie vorm te geven.	1.872	1.872	0
Talentontwikkeling en combinatiefuncties brede school primair onderwijs	Combinatiefuncties onderwijs, activiteiten brede talentontwikkeling en programma Brede Scholen	1.387	1.387	0
Talentontwikkeling voortgezet onderwijs	Activiteiten voor brede talentontwikkeling in het voortgezet onderwijs.	787	787	0
Combinatiefuncties brede school voortgezet onderwijs	Inzet van een combinatiefunctionaris die zorg draagt voor de organisatie van activiteiten in lijn met de visie Brede School VO, zodat leerlingen deelnemen aan talentontwikkelingsactiviteiten op het gebied van bijv. sport, kunst en cultuur.	378	378	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.3		18.752	18.752	0

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.1.4 Organiseren van extra ondersteuning en aanbod waar nodig				
Ondersteuning peuter bij overgang naar primair onderwijs	Coördinatie van het onderdeel 0-4 jaar binnen zorgplatform en bieden van ambulante begeleiding gericht op een vloeiende overgang van kinderen van voorschoolse voorziening naar het primair (speciaal) onderwijs	421	421	0
OPDC School	Voorziening waar overbelaste jongeren met meervoudige problematiek die dreigen uit te vallen op school worden versterkt in hun gedragsrepertoire en duurzaam teruggeleid naar de school van herkomst, of doorgeleid naar een andere passende school, of na	622	622	0
RMC	Regionale meld- en coördinatie voortijdig schoolverlaten	1.186	1.186	0
VSV Regionaal	Schoolverzuim en -uitval terugdringen waardoor leerlingen de kans krijgen hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk te doorlopen en daarmee het perspectief op het behalen van een startkwalificatie vergroten.	965	0	0
VSV stad inclusief loopbaanoriëntatie PO-VO en overgang VO-MBO	Schoolverzuim en -uitval terugdringen waardoor leerlingen de kans krijgen hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk te doorlopen en daarmee het perspectief op het behalen van een startkwalificatie vergroten.	265	265	0
Uitvoering Buitenschoolse opvang plus	De startpositie van jonge kinderen verbeteren die het risico lopen op een achterstand in (taal)ontwikkeling door middel van de uitvoering van buitenschoolse opvang plus	0	0	0
Schoolmaatschappelijk werk PO (subsidietender Buurtteam Jeugd)	Leerlingen ondersteunen bij achterstanden in hun ontwikkeling op school (Buurtteams)	1.331	1.331	0
Schoolmaatschappelijk werk VO (subsidietender Buurtteam Jeugd)	Leerlingen ondersteunen bij achterstanden in hun ontwikkeling op school (Buurtteams)	897	897	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.4		5.687	4.722	0

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
2.1.1 Utrecht Leert!: Voldoende goede onderwijsprofessionals				
Ondersteunend personeel primair onderwijs (voorheen conciërges)	Verlaging werkdruk leraren	341	341	0
Onderwijsimpuls voor toekomstbestendig onderwijs	Het geven van een impuls aan de kwaliteit van het onderwijs en het stimuleren van onderwijsinnovatie in Utrecht	1.225	1.225	0
Utrecht Leert!	Activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen van het plan van aanpak voor het terugdringen van het lerarentekort, Utrecht Leert!	1.000	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 2.1.1		2.566	1.566	0
4.1.1 Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt: Een sluitende en duurzame overgang naar werk voor iedereen tot 23 jaar				
Sterk MBO Utrecht	Het realiseren van de ambitie om het Utrechtse MBO te versterken	450	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 4.1.1		450	0	0
Totaal Subsidiedoelstelling		**46.112**	**28.532**	**0**

Subsidiestaat Ondersteuning op maat

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.1.1 Een stedelijk dekkend, laagdrempelig, goed functionerend netwerk van buurtteams Jeugd en Gezin				
Buurtteams jeugd en gezin (subsidietender Buurtteam Jeugd)	Integraal inzetten van jeugdzorgaanbod zonder indicatiestelling	21.797	0	21.797
Jeugdhulp	Trajectmanagement, woonbegeleiding, onderwijshulpverlening en intensieve hulp bij opgroeiproblemen voor jongeren	334	334	0
Samen voor Overvecht (Ondersteuning op maat)	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen	1.350	0	0
Psychosociale pedagogische interventie (PPI)	Hulp aan en ondersteuning van jongeren in het voortgezet onderwijs die een aanzienlijk risico lopen om voortijdig school te verlaten	323	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.1		23.804	334	21.797
1.2.1 Borgen van integrale en buurtgerichte aanvullende zorg voor kinderen die dat nodig hebben, waarbij de zorg dichtbij huis georganiseerd is in specialistische teams				
Basiszorg daklozen Regio Utrecht	Hulp en begeleiding aan dak- en thuisloze jongeren	1.158	1.158	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.2.1		1.158	1.158	0

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.3.1 Uitvoering van passende (preventieve) jeugdbescherming om de veiligheid van kinderen te borgen				
Veilig thuis, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	Uitvoering van Veilig Thuis en (preventieve) jeugdreclassering en jeugdbescherming	11.062	0	11.062
Totaal prestatiedoelstelling 1.3.1		11.062	0	11.062
2.1.1 Een stedelijk dekkend, laagdrempelig, en goed functionerend netwerk van buurtteams Sociaal en een bij inwoners bekend en toegankelijk aanbod van informatie, advies en onafhankelijke cliëntondersteuning				
Groepsgewijze activiteiten	Groepsgewijze activiteiten zorgen voor verbinding tussen cliënten onderling, waardoor zij onderling netwerken kunnen onderhouden, waarbij preventie, activering, lotgenotencontact en onderlinge hulp/steun centraal staan	288	271	0
Advies	Faciliteren en organisatie van advies door sociaal raadsliedenwerk	2.092	0	2.092
Buurtteams Sociaal	Doorontwikkeling en uitvoering van de buurtteams en het leveren van hoogwaardige sociale basiszorg. In co-creatie met de gemeente Utrecht leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van een nieuw en eenvoudiger stelsel van zorg en ondersteuning	19.783	0	19.783
Onafhankelijke cliëntondersteuning	Faciliteren en organiseren van onafhankelijke cliëntondersteuning	149	0	149
Ondersteuning schuldhulpverlening vanuit Informele zorg	Ondersteuning om inwoners op een toegankelijke en laagdrempelige wijze te leren omgaan met geld, schulden en administratie	983	0	983
Informatievoorziening	Faciliteren en organiseren van informatie op breed sociaal domein	705	0	705
Totaal prestatiedoelstelling 2.1.1		24.000	271	23.712

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
2.2.1 Een toegankelijk en passend aanbod van aanvullende zorg en voorzieningen voor Utrechters die dit nodig hebben				
Maaltijdservice	Bezorgen van koelverse maaltijden aan (met name oudere) inwoners in de stad Utrecht, die niet (meer) in staat zijn zelf hun warme maaltijd te bereiden. Met deze voorziening kunnen 'kwetsbare' inwoners (langer) zelfstandig wonen.	420	420	0
Buurtbemiddeling/ Aanpak Extreme Woonoverlast	Buurtbemiddeling leert en helpt mensen om al in een vroeg stadium burengeschillen op te lossen. De aanpak extreme woonoverlast wordt ingezet als de bewoner(s) van een woning het woongenot van omwonenden structureel verstoort c.q. verstoren.	690	690	0
FIOM	Aanbieden van gespecialiseerd maatschappelijk werk met betrekking tot zwangerschap, adoptie, seksueel geweld en hulp aan tienerouders	283	283	0
Voorkomen huiselijk geweld	Voorkomen van huiselijk geweld bij alle slachtoffers. Bij ernstige dreiging en gevaar van huiselijk wordt een veilige situatie gecreëerd in de (crisis) opvang, onderduikadres, bij familie of via de informele netwerken.	2.287	2.287	0
Sociale prestatie en dagondersteuning	Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare Utrechters en het vergroten van hun zingeving. Deze voorzieningen dragen bij aan de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en de toename van maatschappelijke	5.720	5.720	0
Veilig thuis 18+	Uitvoering van de activiteiten Veilig Thuis voor 18+ (volwassenen)	1.273	0	1.273
Totaal prestatiedoelstelling 2.2.1		10.673	9.400	1.273

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
2.3.1 Een passend aanbod van 24-uurs begeleiding, indien nodig in een woonvoorziening, voor alle inwoners van Utrecht en regiogemeenten				
Gecombineerde inloopvoorziening voor daklozen	Het bieden van een duidelijke ingang, snel bieden van tijdelijke opvang en integrale hulpverlening, bijdrage aan herstel van daklozen, vergroten van de door- en uitstroom uit de maatschappelijke opvang	1.571	0	1.571
Totaal prestatiedoelstelling 2.3.1		1.571	0	1.571
2.4.1 Een passend en toegankelijk aanbod voor vluchtelingen gericht op opvang, integratie en inburgering				
Asielzoekers, ongedocumenteerden en vluchtelingen	Reguliere ondersteuning van vluchtelingen, het continueren van de noodopvang voor (uitgeprocedeerde) asielzoekers en het steunpunt Perspectief voor ex-AMA's (voormalig alleenstaande minderjarige asielzoekers)	7.900	7.900	0
Totaal prestatiedoelstelling 2.4.1		7.900	7.900	0
Totaal Subsidiedoelstelling		**80.168**	**19.063**	**59.415**

Subsidiestaat Volksgezondheid

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.1.1 Utrecht, een stad waar inwoners gezond en veerkrachtig zijn				
Alcohol en drugs, Voorlichting en educatie	Het verzorgen van voorlichting aan jongeren, hun peers, ouders en intermediairs. Bijvoorbeeld in de vorm van voorlichting op scholen, adviesgesprekken, interventies, drugstestservice, online informatieverstrekking, netwerkvorming	1.464	1.464	0
WMO collectieve GGZ preventie	Subsidie ten behoeve van een substantiële bijdrage aan de psychosociale gezondheid van burgers en ondersteuning van mantelzorgers in Utrecht	126	126	0
Prostitutie	Het bieden van laagdrempelige opvang en het vergroten v/h bereik onder de prostituees door outreachend werken en het ondersteunen en begeleiden van vrouwen bij het uitstappen uit de prostitutie	1.239	1.239	0
Gezonde leefstijl (subsidietender Sport)	Stimuleren gezonde leefstijl door sporten	136	0	128
Samen voor Overvecht (Gezonde wijk)	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen	200	0	0
Heroineverstrekking, Opsporing, Vroegsignalering en Toeleiding OGGZ	Het opsporen en toeleiden naar zorg van zeer sociaal kwetsbaren/OGGZ, het bieden van een heroïnebehandeling, het verspreiden en ophalen van spuiten en spuithulpmiddelen, en het afhandelen van spuitmeldingen	1.861	1.861	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.1		5.026	4.690	128
Totaal Subsidiedoelstelling		**5.026**	**4.690**	**128**

Subsidiestaat Veiligheid

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.1.1 Het Utrechts veiligheidsbeleid is er op gericht het huidige niveau (2018) van veiligheid tenminste te behouden.				
Jongerenwerk en veiligheid	Terugdringen van criminaliteit onder en ernstige overlast door jongeren en bieden van een duurzaam toekomstperspectief	3.393	0	3.393
Buurtteams jeugd en gezin (veiligheid) (subsidietender Jeugd	Integraal inzetten van jeugdzorgaanbod zonder indicatiestelling	1.285	0	1.285
Ondersteuning aanpak jeugd en veiligheid	Bijdrage in de kosten van organisaties die betrokken zijn bij de preventieve activiteiten in het kader van jeugd en veiligheid	84	84	0
Samen voor Overvecht (Veiligheid)	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen	250	0	0
Hulpverlening bij ongevallen en rampen	Bijdrage in de kosten van organisaties die betrokken zijn bij de hulpverlening bij ongevallen en rampen	195	195	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.1		5.207	279	4.678
Totaal Subsidiedoelstelling		**5.207**	**279**	**4.678**

Subsidiestaat Cultuur

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.1.2 Productie en programmering				
Productie en programmering	Het faciliteren van artistiek interessante activiteiten van Utrechtse makers en culturele instellingen	4.874	0	2.674
Cultuurnota 2021-2024	Het stimuleren en faciliteren van een plurifom cultureel aanbod en ontwikkelruimte	40.734	0	39.678
Projecten Cultuur	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector	699	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.2		46.307	0	42.352
1.2.1 Participatie				
Cultuurparticipatie	Het bevorderen van betrokkenheid bij cultuur van een breed publiek	1.615	0	1.117
Basissubsidie Amateurkunst	Het stimuleren van actieve participatie aan amateurkunst door inwoners van de gemeente Utrecht	380	0	0
Amateurkunsteducatie	Amateurkunsteducatie, vrije cursusaanbod in de stad	1.004	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.2.1		2.999	0	1.117
Totaal Subsidiedoelstelling		**49.306**	**0**	**43.469**

Subsidiestaat Samenleven en Sport

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.1.1 We faciliteren waar nodig ondersteuning zodat alle jeugdigen mee kunnen doen in de samenleving. We stimuleren hierbij een gezamenlijk pedagogische visie en gaan uit van de rechten van kinderen.				
Ambulant jongerenwerk	Activeren van jeugdigen en bieden van mogelijkheden tot optimale ontwikkeling	2.696	0	2.696
Jeugdhulp meedoen (subsidietender Sport)	Meedoen kinderen met een beperking/ondersteuningsvraag	54	0	54
Sociale prestatie en dagondersteuning (jeugd)	Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare Utrechters en het vergroten van hun zingeving. Deze voorzieningen dragen bij aan de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en de toename van maats. prestaties	253	253	0
De Stem van Utrecht	Faciliteren en organiseren van belangenbehartiging en informatie en advies	99	99	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.1.1		3.102	352	2.750
1.2.1 We ondersteunen bewonersinitiatieven, vrijwillige inzet en mantelzorgers				
Beheerde speeltuinen	Technisch en sociaal beheer en onderhoud voor beheerde speeltuinen die maximaal ondersteunend zijn voor die initiatieven en qua openheid, sfeer, en functionaliteit aansluiten bij wat bewoners willen, waardoor buurten levendiger en leefbaarder worden	2.255	2.255	0
Belangenbehartiging en Informatievoorziening	Faciliteren en organiseren van belangenbehartiging en informatie en advies	966	966	0
Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Brugfunctie: Geven van voorlichting over en zichtbaar maken van diversiteit.	438	438	0

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
Kinder- en jongerenwerk MO	Activeren van jeugdigen en bieden van mogelijkheden tot optimale ontwikkeling	511	511	0
Laaggeletterdheid / taal en digitale vaardigheden - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Verbeteren van taalniveau en andere basisvaardigheden	1.027	1.027	0
Nadere regel basisvoorziening ondersteuning mantelzorgers	Advies, informatie en andere ondersteuning bieden aan mantelzorgers.	688	0	0
Nadere regel basisvoorziening vrijwilligersondersteuning	Stimuleren en faciliteren van vrijwilligerswerk in de stad in alle maatschappelijke sectoren	748	0	0
NT2 voor volwassenen	Hoger opgeleide nieuwkomers zonder inburgeringsplicht krijgen met deze subsidie de mogelijkheid om de Nederlandse taal te leren en waar mogelijk een Staatsexamen NT2 te behalen	213	213	0
Sociaal makelaarschap (subsidietender Sociaal makelaar)	Sociaal makelaars zetten in op het versterken van soc. netwerken in de wijk, zodat deze krachtiger worden en waarmee ook de veerkracht van bewoners in de wijk vergroot wordt. Soc. makelaars werken aan het versterken van de pedagogische civil society	7.630	0	7.630
Stimuleren vrijwilligerswerk	Stimuleren en faciliteren van stedelijk vrijwilligerswerk middels het verbreden van de groep van actieve burgers en belemmeringen wegnemen om te participeren en vrijwilligerswerk te doen	269	269	0
Taal en digitale vaardigheden (jeugd) - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Hulp bij opgroeiproblemen voor jongeren	100	0	0
Zorg voor elkaar - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Faciliteren, ondersteunen en organiseren van informele zorg inclusief mantelzorgondersteuning	5.125	5.125	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.2.1		19.970	10.804	7.630

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.3.1 Versterken van de samenwerking en activiteiten gericht op een grotere sportdeelname				
Challenge aangepast sportaanbod sportakkoord	Ondersteunen sportaanbieders met aangepast sportaanbod	90	0	0
Challenge buurtsportcoach sportakkoord	Grotere sportdeelname en verbinden zorg, welzijn en sport	72	0	0
Challenge samenwerking sportakkoord	Ondersteunen en stimuleren van vitale aanbieders, positieve sportcultuur en inclusief sporten en bewegen	216	0	0
Challenge sportaanbieders sportakkoord	Ondersteunen en stimuleren van sportaanbieders op het gebied van vitaliteit, positieve sportcultuur en inclusief sporten en bewegen	84	0	0
Sport, bewegen en verenigingsondersteuning	Ondersteunen en stimuleren van sportaanbieders en grotere sportdeelname	3.105	0	3.105
Grotere sportdeelname van kinderen	Grotere sportdeelname van kinderen	107	0	107
Grootschalige schoolsportevenementen	Ondersteunen en stimuleren grootschalige schoolsportevenementen	48	0	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.3.1		3.722	0	3.212
1.4.1 Ondersteunen en faciliteren van initiatieven op het gebied van topsport en topsporttalentontwikkeling				
Sport, bewegen en verenigingsondersteuning (topsport)	Ondersteunen van verenigingen, topsporters, topsporttalentenen vestiging talentcentra	239	0	239
Talentenprogramma's sport	Ondersteunen van activiteiten gericht op het ontwikkelen van sportieve talenten	52	52	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.4.1		291	52	239

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
1.4.2 Sportevenementen				
Kleinschalige sportevenementen	Ondersteunen en stimuleren kleinschalige sportevenementen	59	0	0
Grootschalige sportevenementen	Ondersteunen en stimuleren grootschalige sportevenementen	177	0	55
Totaal prestatiedoelstelling 1.4.2		236	0	55
1.5.1 We voeren de antidiscriminatie-agenda, regenboogagenda en het actieplan Utrecht Zijn We Samen uit				
Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	53	0	0
Voorlichting en zichtbaar maken diversiteit	Geven van voorlichting over en zichtbaar maken van diversiteit	225	180	0
Meldingen van stigmatisering en discriminatie worden adequaat opgevolgd	Activiteiten op het gebied van preventie en voorlichting, met de nadruk op discriminatie op de arbeidsmarkt en in de horeca, uitgevoerd door Artikel 1 Midden-Nederland	419	419	0
Totaal prestatiedoelstelling 1.5.1		697	599	0
2.1.1 We organiseren toegankelijke basisvoorzieningen en ondersteunen bewonersinitiatieven, vrijwillige inzet en mantelzorgers.				
Accommodaties maatschappelijke activiteiten: driehoeksoverleg	Accommodaties maatschappelijke activiteiten: driehoeksoverleg	66	0	0
Welzijnsaccommodaties in zelfbeheer - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Faciliteren van accommodaties voor maatschappelijke activiteiten. Uitgangspunten zijn een efficiënt gebruik en optimale toegankelijkheid.	793	793	0
Totaal prestatiedoelstelling 2.1.1		859	793	0

x € 1.000

Subsidie-doelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend t.l.v 2022
2.2.1 Accommodatiebeleid				
Basisvoorzieningen	Instandhouden van een aantal basisvoorzieningen	360	119	241
Tuinen en parken	Volkstuinen	171	171	0
Totaal prestatiedoelstelling 2.2.1		531	290	241
Totaal Subsidiedoelstelling		**29.408**	**12.890**	**14.127**

Subsidiestaat Totaal alle subsidieprogramma's

x € 1.000

Programma	Begroting 2022	Waarvan 'vaste' verlening met jaarsubsidies	Meerjarig verleend tlv 2022
Bewoners en Bestuur	3.799	336	0
Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed	1.019	204	40
Duurzaamheid	4.165	3.397	0
Bereikbaarheid	45	0	0
Openbare Ruimte en Groen	545	45	0
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	9.866	8.600	185
Werk en Inkomen	20.206	16.726	0
Onderwijs	46.112	28.532	0
Ondersteuning op maat	80.168	19.063	59.415
Volksgezondheid	5.026	4.690	128
Veiligheid	5.207	279	4.678
Cultuur	49.306	0	43.469
Samenleven en Sport	29.408	12.890	14.127
Totaal Subsidies 2022	**254.872**	**94.762**	**122.042**

Wet Markt en overheid

Inleiding

Op 20 november 2014 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over de economische activiteiten die, in het algemeen belang, door de gemeente worden aangeboden onder de integrale kostprijs. Op grond van de Wet markt en overheid is zo'n algemeen-belang-besluit vereist.
Hierbij is eveneens besloten jaarlijks een geactualiseerde lijst toe te voegen aan de P&C-cyclus, zodat deze door de gemeenteraad beoordeeld kan worden. Hieronder volgt de actuele lijst voor de Programmabegroting 2022.

Economische activiteiten

Economische activiteiten die in het algemeen belang onder kostprijs worden aangeboden
De volgende activiteiten worden in het algemeen belang onder de kostprijs aangeboden. Bij iedere activiteit is een motivering opgenomen.

1. Bevoorrading horeca aan de werven met elektrische boot (VERVALLEN)
Vervallen, deze activiteit is inmiddels meer dan 100% kostendekkend.

2. Kredietverlening: (vervallen: sociale leningen en) saneringskredieten
Binnen het dienstenpakket van Werk en Inkomen komt kredietverlening voor. De kredietverstrekking vindt plaats onder de entiteit Kredietbank, een onderdeel van Werk en Inkomen. De Kredietbank valt onder de reikwijdte van de Wet Fido en valt qua toezicht onder de AFM. Daarnaast conformeert de kredietbank zich aan de gedragscode Sociale Kredietverlening, opgesteld door de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK).

Eén van de gedragscodes houdt in dat de kredietbank handelt zonder winstoogmerk. Het te hanteren rentepercentage bevindt zich dan ook in de onderkant van de markt. Daarnaast wordt een sociaal incassobeleid toegepast. De dienstverlening is nauw verweven met de Schulddienstverlening en stelt Werk en Inkomen in staat daadkrachtig de schuldenproblematiek van onze cliënten aan te pakken.

De vraag of de Wet Markt en Overheid van de toepassing is bij Kredietverlening moet bevestigend worden beantwoord. De door Werk en Inkomen gehanteerde rentepercentages volgen de markt, waarbij de rentepercentages zich duidelijk aan de onderkant van de markt bevinden.

De markt vult echter niet het gat van het door Werk en Inkomen aangeboden leenstelsel op. Het saneringskrediet is een onderdeel binnen de schulddienstverlening en zonder dit krediet slaagt de sanering niet. *(Vervallen: De sociale leningen kennen een zeer beperkte doelgroep waarbij de hoogte van het krediet zeer beperkt is. Zouden onze cliënten zich tot de markt wenden dan zijn ze aangewezen op, door het intrinsieke risico dat zij met zich meedragen, het duurste aanbod in de markt. Dit staat haaks op het beleid van Werk en Inkomen. Vandaar dat deze economische activiteit onder kostprijs wordt aangeboden.)*

3. Voorlichting seksuele gezondheid op het MBO (VERVALLEN)
Vervallen conform verwachting.

4. Weerbaarheidstraining Kom op voor Jezelf (VERVALLEN).
Vervallen conform verwachting.

5. Sportvoorzieningen en welzijnsvoorzieningen voor de inwoners van Utrecht

Sportparken, zwembaden, sporthallen, welzijnsvoorzieningen, sport en spelmaterialen et cetera worden onder integrale kostprijs aangeboden. De activiteiten dienen de volksgezondheid, het welzijn en zelfredzaamheid van de burger en het gebruik van deze producten is zonder financiële stimulering niet voor iedereen weggelegd. Voor deze producten ontstaat een onrechtvaardig hoge uitkomst (entree/ huur) als de integrale kostprijs wordt doorgevoerd, wat de toegankelijkheid van dergelijke voorzieningen voor alle bevolkingsgroepen in het kader van welzijn en volksgezondheid ernstig kan gaan belemmeren. Het is in het algemeen belang van alle inwoners van de gemeente dat deze voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn.

6. Verhuur accommodaties ten behoeve van sport, gezondheid en welzijn

Sport-, gezondheids- en welzijnsaccommodaties hebben verschillende maatschappelijke functies, zoals het tegengaan van hangjongeren, bevordering van integratie, het bewerkstelligen van een goed woon- en vestigingsklimaat, opvang dak- en thuislozen, junks, blijf van mijn lijfhuis, et cetera. In het bijzonder ziet de gemeente een belangrijke maatschappelijke rol weggelegd voor sportverenigingen en welzijnsorganisaties die een samenbindende functie in de wijk vervullen dan wel instellingen die een verzorgende of maatschappelijke taak vervullen. Deze organisaties hebben in de regel geen financiële middelen om marktconforme huurprijzen te betalen voor huisvesting en zijn voor hun bestaan aangewezen op hulp van bijvoorbeeld de overheid. Ook de aan de functie ondersteunende horeca wordt hieronder geschaard, zoals horeca ondersteunend aan het zwembad, de sporthal, multifunctionele accommodaties, et cetera.

7. Beschikbaar stellen van gemeentelijke gebouwen aan bewoners(groepen), belangengroepen en maatschappelijke instellingen voor sociale, (natuur) educatieve en culturele activiteiten

Met het beschikbaar stellen van gebouwen aan bewoners(groepen), belangengroepen en maatschappelijke instellingen voor sociale, (natuur) educatieve en culturele activiteiten, bevordert de gemeente de participatie in de samenleving en wordt de kracht van de stad ondersteund. Er is een risico dat concurrentieverstoring kan ontstaan met andere ondernemingen die binnen de gemeentegrenzen actief zijn op het gebied van verhuur van gebouwen. Hierbij moet in aanmerking worden genomen dat de accommodaties uitsluitend gebruikt gaan worden als openbaar gebouw ten behoeve van doelgroepen zonder winstoogmerk. Deze doelgroepen hebben in de regel geen financiële middelen om marktconforme huurprijzen te betalen voor huisvesting. Door uitsluitend non-profitdoelgroepen de mogelijkheid te geven onder integrale kostprijs een gebouw of ruimte te huren, wordt gewaarborgd dat er geen concurrentievervalsing gaat plaatsvinden met ondernemers die in deze sector actief zijn.

8. Tijdelijke verhuur vastgoed vanwege antikraak, strategisch bezit, of voorraadfunctie

Tijdelijke verhuur is soms noodzakelijk. Partijen die tijdelijk huren weten dat zij op termijn het pand moeten verlaten en daarom zullen zij niet investeren in het pand om langdurig te blijven zitten waardoor een hoge huurprijs gelijk aan integrale kostprijs niet betaald zal worden. Marktpartijen gebruiken ook constructies met tijdelijke verhuur waarbij geen integrale kostprijs maar marktprijs wordt verlangd. De marktprijs is bepaald op wat een potentiële huurder bereid is te betalen. De marktprijs kan daardoor lager liggen dan de integrale kostprijs. Het ontbreken van huurbescherming voor tijdelijke huurcontracten is overigens ook een reden om niet de integrale kostprijs door te rekenen in de huurprijs. Een potentiële huurder loopt risico’s omdat hij geen zeker bestaan heeft in het gehuurde object. Dit rechtvaardigt een lagere prijs.
Door uit te gaan van integrale kostprijs in plaats van marktprijs, loopt de gemeente gevaar dat panden helemaal niet meer tijdelijk verhuurd kunnen worden met alle nadelen van dien, zoals geen beheer en onderhoud en verloedering.

9. Onrendabele top bij verhuur, verkoop of andere vervreemding vastgoed of grond (negatieve grondexploitatie)

Bij vastgoed- of grondvervreemding of verhuur (anders dan bedoeld bij punt 5, 6, 7 en 8) wordt de marktprijs aangehouden. Dit is gebruikelijk binnen die markt. De kostprijs is afhankelijk van de investering die is gedaan bij het verkrijgen, oprichten of renoveren van het vastgoed of de grond. Deze investering kan hoger zijn dan de marktprijs bij verhuur, verkoop of andere vervreemding. In het algemeen belang kan dat nodig zijn om verloedering van de stad tegen te gaan, de stad op strategische punten te verfraaien of een extra investering te doen bij een grote gebiedsontwikkeling, waarbij de

markt soms niet de wil of mogelijkheid heeft om te investeren. De afweging waarom en op welke wijze wordt geïnvesteerd vindt overigens plaats in de raadsvoorstellen inzake de exploitaties.

10. Het bieden van parkeergelegenheid in belanghebbende garages

Binnen de Gemeente Utrecht bevindt zich een achttal zogenaamde belanghebbende parkeergarages. Tegen betaling kan gebruik worden gemaakt van deze parkeervoorzieningen. Uniek aan deze afgesloten parkeergelegenheden is dat ze allemaal gelegen zijn in, en nabij, de drukke binnenstad van Utrecht. Op deze locaties is er sprake van een beperkt aantal parkeerplaatsen, hoewel de bevolkingsdichtheid zeer hoog is in vergelijking met minder stedelijke gebieden. Voor bewoners van deze omgeving is het mogelijk om een parkeervergunning aan te schaffen. Echter, doordat er weinig parkeerplekken zijn, in verhouding tot het relatief hoge aantal bewoners, is het lang niet altijd mogelijk een parkeervergunning te bemachtigen. De belanghebbende parkeergarages bieden in dit kader een alternatief/verruiming van de capaciteit. Het heffen van parkeerbelasting in de vorm van vergunningen is sec geen economische activiteit. Echter, het aanbieden van inpandige parkeergelegenheid is een economische activiteit die tevens door marktpartijen kan worden aangeboden. In de desbetreffende wijken is een inpandige parkeervoorziening economisch niet aantrekkelijk, aangezien het alleen om bewoners gaat. Het is niet wenselijk om een grote commerciële parkeergelegenheid zich in deze gebieden te laten huisvesten. De (externe) verkeersdruk (van auto's) en de hiermee samenhangende algehele leefbaarheid in deze centraal stedelijke woonwijken zou hierdoor in het geding komen. Met belanghebbende garages wordt meer capaciteit gecreëerd, zonder dat dit ten koste gaat van de openbare ruimte en leefbaarheid. Omdat de belanghebbende garages in het verlengde liggen van de bewonersvergunningen voor het straatparkeren is het alleen mogelijk om een abonnement te krijgen wanneer je daadwerkelijk in de wijk woont waarin de belanghebbende garage staat. Derhalve zijn belanghebbende garages een economische activiteit die wordt uitgevoerd in het algemeen belang.

11. In eigendom hebben en exploiteren parkeergelegenheid in openbare garages

De Gemeente Utrecht heeft verschillende openbare parkeergarages (Grifthoek, Kruisstraat, de Kop van Lombok, Vaartsche Rijn, Croeselaan en Berlijnplein) in eigendom. Op dit moment worden deze openbare parkeergarages kostendekkend geëxploiteerd. Het is echter mogelijk dat in volgende jaren de baten en lasten zich zodanig ontwikkelen dat de openbare garages in het algemeen belang onder de kostprijs zullen worden geëxploiteerd. De voornaamste redenen hiervoor zijn:

- Het verplaatsen van autoparkeren van de straat naar de garage. Dit verbetert de openbare ruimte en het straatbeeld van de historische binnenstad van Utrecht.
- Het invloed kunnen uitoefenen op de parkeerstromen in het centrum (meer spreiding over de stad). Hierbij is het streven minder auto's door de binnenstad te laten rijden, maar deze aan de randen van de stad inpandig te laten parkeren.
- In het geval van de Vaartsche Rijn- en de Croeselaangarage speelt mee dat een parkeergarage in de omgeving de gebiedsontwikkeling kan bevorderen. Door uitbreiding van functies zal de parkeerdruk in deze gebieden toenemen en is een verhoogde parkeercapaciteit nodig. In plaats van verschillende parkeervoorzieningen in het gebied, kan hierdoor het parkeren centraal geregeld worden.

De prijsstelling van een aantal specifieke producten, zoals abonnementen voor bewoners of deelautoaanbieders in de gemeentelijke parkeergarages is niet gebaseerd op een integraal kostprijstarief, maar op de verwachte prijs die de doelgroep bereid is te betalen voor het stallen van zijn auto in een parkeergarage in plaats van op straat. Daarnaast dient de prijs voor kortparkeren lager te liggen dan het straatparkeertarief in het gebied. Ook hebben niet alle garages even hoge kosten, dit zorgt voor een verscheidenheid aan verschillende tarieven. Dit is onwenselijk aangezien hierdoor een differentiatie optreedt tussen verschillende delen van de stad. Bovenstaande kan er zelfs voor zorgen dat een hoger tarief zou moeten worden gevraagd dan voor parkeren op straat. Dat effect doorkruist de doelstellingen van het beleid rondom garageparkeren.

12. Het bieden van parkeergelegenheid in P+R-voorzieningen

De Gemeente Utrecht heeft momenteel vier parkeervoorzieningen aan de randen van de stad (P+R Westraven, P+R de Uithof en P+R Papendorp). Tegen betaling kan geparkeerd worden op deze locaties en, afhankelijk van de locatie, worden overgestapt op een tram of bus richting het centrum van Utrecht. Er is hier sprake van een economische activiteit.

Voor deze activiteit wordt geen integraal kostprijstarief gevraagd. Net als bij de andere (fiets-) parkeervoorzieningen is niet de kostprijs van de voorziening leidend bij het bepalen van de prijs, maar een inschatting van de optimale prijs voor het bereiken van de beleidsdoelstellingen. Om automobilisten te verleiden niet de stad in te rijden, maar hun auto te parkeren aan de rand van de stad om vervolgens over te stappen op het openbaar vervoer, dient er sprake te zijn van een aantrekkelijk, relatief lager tarief. Net als bij andere parkeergarages wordt er bij de ene P+R-voorziening meer gebruik gemaakt van het P+R-product, dan bij de andere. Ook zijn de kosten van verschillende garages niet altijd gelijk aan elkaar. Daarnaast is het zo dat het P+R-tarief sowieso onder de kostprijs ligt. Het doorbelasten van het integrale kostprijstarief aan P+R-gebruikers doorkruist de doelstellingen van het P+R beleid.

Dit beleid voorziet in het verminderen van het aantal auto's in Utrecht. Minder auto's betekent minder vervuiling, betere doorstroming en in grote lijnen een verbeterde leefbaarheid en bereikbaarheid van de Gemeente Utrecht. Derhalve kan er gesproken worden van een economische activiteit in het algemeen belang.

13. Exploitatie van fietsenstallingen

De Gemeente Utrecht heeft verschillende fietsenstallingen in exploitatie. Het betreft hier een economische activiteit waarbij geen sprake is van doorberekening van integrale kostprijs. Immers, het stallen van fietsen is in Utrecht (de eerste 24 uur) gratis. De integrale kosten van het fietsparkeren zijn dusdanig hoog dat er bij een bescheiden vergoeding voor fietsparkeren geen sprake is van de integrale kostprijs. De prijsstelling van fietsparkeervoorzieningen ligt in lijn met de ambities van Utrecht op het gebied van fietsgebruik. Utrecht wil fietsstad van Nederland worden. Een stad waarin de fiets het primaire vervoersmiddel is. Deze ambitie wordt gevoed door de wens om (de vrees voor) fietsdiefstal te verminderen en de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren door minder slordig gestalde fietsen. Daarnaast draagt fietsverkeer bij aan het terugdringen van het autoverkeer in de stad, wat goed is voor, enerzijds, de luchtkwaliteit in het centrum, anderzijds, de doorstroming van het verkeer. Ten derde is het voor de fietser gezond om de lichaamsbeweging te hebben.

Het alternatief voor het door de gemeente laten exploiteren van deze fietsenstallingen is een marktpartij die de fietsparkeervoorzieningen aanbiedt. Deze marktpartij zal een rendabel verdienmodel moeten hanteren om de fietsparkeervoorziening te kunnen blijven aanbieden. Dit betekent dat niet alleen de integrale kostprijs van de voorziening zal worden doorbelast aan de klant, maar tevens een marge om het winstoogmerk van een private onderneming te kunnen realiseren. Dit resulteert in een prijs voor het stallen van fietsen die aanmerkelijk hoger zal liggen dan de prijs waarvoor de gemeente deze dienst aanbiedt. Een hoge(re) prijs voor het stallen van fietsen leidt ertoe dat mensen niet bereid zullen zijn hun fietsen te stallen in stallingsvoorzieningen en fietsgebruik niet verder wordt gestimuleerd. Hierdoor komen de doelstellingen van het fietsbeleid in het geding. Het belang van deze doelstellingen voor Utrecht is zwaarwegend.

14. Het bieden van fietsparkeergelegenheid in buurtfietsenstallingen en fietstrommels

De gemeente biedt tegen betaling stallingsplekken voor fietsen aan in buurtstallingen en fietstrommels. Het aanbieden van deze voorzieningen ligt in lijn met het fiets(-parkeer) beleid zoals weergegeven in het onderdeel 'exploitatie van fietsenstallingen'. Buurtfietsenstallingen en trommels bevinden zich voornamelijk in de wijken. Waar het bij openbare fietsenstallingen vooral gaat over de binnenstad en het stationsgebied, richten buurtfietsenstallingen en fietstrommels zich voornamelijk op een leefbare openbare ruimte in de woonwijken, waar inpandige fietsenbergingen niet aanwezig zijn.

De tarifering voor een abonnement voor een buurtstalling of voor een fietstrommel wordt, net als bij andere parkeervoorzieningen, bepaald op basis van een inschatting van de kosten die mensen bereid zijn te maken voor het inpandig stallen van hun fiets. Dit resulteert in een tarief dat niet gelijk is aan de integrale kostprijs van een locatie. Aangezien niet alle voorzieningen even hoge kosten hebben, zou een veelvoud aan tarieven voor buurtstallingen kunnen ontstaan. Wanneer de integrale kostprijs wordt

doorbelast, zal de prijs voor een abonnement gemiddeld toenemen waardoor de realisatie van de doelstellingen van het beleid in gevaar komt.

15. Het doorverkopen van verwijderde fietsen

Het is noodzakelijk om gevaarlijk geplaatste fietsen en te lang gestalde fietsen door de hele stad te verwijderen. Deze handeling is in zichzelf een publieke activiteit. Echter, fietsen die niet worden afgehaald bij het fietsdepot worden na verloop van de wettelijke termijn doorverkocht. Dit om een te grote voorraadvorming en een onevenredige claim op de opslagcapaciteit te voorkomen.

De prijs die wordt betaald voor de fietsen is de marktprijs van de desbetreffende fiets. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen drie verschillende tarieven, afhankelijk van de staat van de fiets. Volgens de Wet zou de integrale kostprijs van de fiets moeten worden doorbelast. De marktwaarde van de doorverkochte fietsen is in de regel dusdanig gering, dat deze vrijwel altijd onder de integrale kostprijs ligt. Dit valt te rechtvaardigen doordat, wanneer deze fietsen niet worden doorverkocht, een oneindige behoefte zou ontstaan aan extra opslag. Daarnaast wordt dit vanuit het oogpunt van hergebruik niet acceptabel geacht.

16. Verstrekken van leningen ter bevordering van energiebesparing en duurzame opwekking

Binnen de opgave Energietransitie worden leningen verstrekt aan verschillende actoren in het speelveld van energiebesparing en duurzame energieopwekking. Dit zijn enerzijds leningen die direct gericht zijn op het niveau van de consument van energie. Denk hierbij aan scholen en particulieren. Anderzijds bestaat er een lening die focust op het faciliteren van de Utrechtse bedrijvigheid om zichzelf te organiseren en als bedrijven gezamenlijk tot energiebesparing en duurzame opwekking te komen en aan een stichting die bedrijven financieel ondersteunt met leningen en participaties. Het verstrekken van leningen is een economische activiteit door private partijen zoals banken, investeringsmaatschappijen of andere particuliere geldschieters. Echter, zij zijn niet altijd bereid krediet te verstrekken ten behoeve van ontwikkeling van nieuwe technologieën, aan investeringen met lagere rendementen of kleine leningen waarbij relatief hoge transactiekosten zijn. Wanneer maatschappelijke organisaties, bewoners en/of bedrijven geen eigen reserves te hebben om investeringen te doen in duurzaamheid, en de private financiers niet voldoende zekerheid hebben, of de kosten (nog) te hoog vinden, komt de markt niet tot ontwikkeling. Het is juist deze ontwikkeling die noodzakelijk is voor het bereiken van de doelstellingen van de opgave Energietransitie. Om de doelstellingen in CO2-reductie en de opwekking van duurzame energie, waarbij de investeringen en initiatieven die zorgen voor het bereiken van deze doelstellingen voortkomen uit de private sector, te realiseren, is het noodzakelijk om de markt op gang te helpen. Een rol die de markt nog niet in een dusdanige mate oppakt dat de doelstellingen van het beleid worden bereikt. De economische activiteit van het verstrekken van leningen wordt gegeven deze situatie uitgevoerd door de Gemeente Utrecht. Het streven is om de markt op gang te helpen, en zodra dit niet meer nodig is, deze economische activiteit over te laten aan de markt zelf. Tot dat moment is er echter sprake van een economische activiteit in algemeen belang aangezien de beleidsdoelstellingen anders niet worden gerealiseerd.

17. Het informeren en adviseren van marktpartijen inzake Energietransitie

Binnen de opgave Energietransitie wordt de markt voor energiebesparing en duurzame opwekking nog op een andere manier op gang geholpen dan door het verstrekken van de hierboven beschreven kredieten. Het is immers niet voldoende om louter aantrekkelijk krediet beschikbaar te krijgen, ook moet het bewustzijn, de kennis en de informatie aanwezig zijn met betrekking tot energiebesparing en duurzame energieopwekking. Wanneer dit ontbreekt zal de markt op dit gebied niet op gang komen. Een verschijnsel dat in de weg staat van de beleidsdoelstellingen van de opgave Energietransitie. In dit kader wordt vanuit het programma geïnformeerd en geadviseerd over energiebesparing en duurzame energieopwekking. Dit ook nadrukkelijk vanuit de gedachte dat de markt in staat wordt gesteld zichzelf te organiseren en vooruitgang te boeken op het gebied van energiebesparing en nieuwe vormen van energieopwekking. Informeren en adviseren is een economische activiteit die, in mindere mate, ook zou kunnen worden uitgevoerd door de markt. Denk aan adviesbureaus, accountants, installatie- en bouwbedrijven en energieleveranciers. Echter, de economische waarde van dit advies en deze informatie is op dit moment niet voldoende voor deze marktpartijen om dit zelfstandig te doen. Om de markt op gang te helpen en via die weg de beleidsdoelstellingen te realiseren, worden binnen de opgave Energietransitie deze activiteiten uitgevoerd in het algemeen belang.

18. Economische activiteiten schoon vervoer

a. Vervallen: Het aanbieden van oplaadpalen voor elektrische voertuigen (vervallen omdat de gemeente een concessie (Europees aanbesteed) heeft gesloten, waarbij marktpartijen de exploitatie van de oplaadpalen kostendekkend op zich nemen).
b. Het aanbieden van intelligente bandenpompen.
Vanuit het programma Gezonde lucht voor Utrecht zijn op een aantal strategische locaties intelligente bandenpompen gerealiseerd die vrij toegankelijk zijn. Het aanbieden van de bandenpompen kan gezien worden als economische activiteit aangezien tankstations deze dienst vaak ook aanbieden: veelal tegen betaling van een vergoeding kan gebruik worden gemaakt van deze dienst. Dit kan als drempel worden ervaren door de automobilist. Daarnaast blijken de bandenpompen niet altijd even goed te functioneren. Beide factoren dragen bij aan het verschijnsel dat automobilisten hun bandenspanning maar sporadisch controleren. Brandstofverbruik en de slijtage van banden is een belangrijke bron van fijnstof en extra uitlaatgassen in de lucht. Het verbeteren van de bandenspanning draagt hierdoor bij aan het afnemen van de hoeveelheid fijnstof en stikstofoxiden in de lucht en derhalve aan het behalen van de doelstellingen van het programma Gezonde lucht voor Utrecht. Tevens zal door het verlaagde brandstofverbruik de uitstoot van koolstofdioxide afnemen. Aangezien hier kansen liggen die tot op heden door de markt nog beperkt worden gegrepen, springt de gemeente in dit gat. Het doel hiervan is ervoor te zorgen dat de markt dit voorbeeld overneemt.

19. Activiteiten die worden uitgevoerd in het kader van of naar aanleiding van grootschalige (sport)evenementen

De Gemeente Utrecht verbindt zich aan grootschalige (sport)evenementen. Ten behoeve van zo'n evenement kan de gemeente economische activiteiten verrichten die onder de kostprijs worden aangeboden. Te denken valt hierbij aan wegomleidingen/wegafzettingen, inzet van personeel, aanbieden van faciliteiten, et cetera. Met een grootschalig (sport)evenement plaatst de gemeente zich in de kijker bij de (inter)nationale sportliefhebber. Daarnaast kan een evenement bijdragen aan de lokale economie waaronder horeca, hotels, detaillisten, et cetera. Zonder inbreng van de gemeente is de kans heel klein dat zo'n grootschalig (sport)evenement in de gemeente plaatsvindt.

20. Verhuur aan creatieve bedrijven/startups in cultuurcluster Berlijnplein (NIEUW)

De gemeente Utrecht zou bij verhuur aan creatieve bedrijven/start-ups op basis van de Mededingingswet een kostprijsdekkende huur in rekening moeten brengen. De kostprijsdekkende huur in het cultuurcluster Berlijnplein ligt vanwege de hoge ambities (onder andere op het gebied van circulair en energieneutraal bouwen) substantieel hoger dan de markthuur. De inschatting is dat er bij een kostprijsdekkende huur geen partijen zijn, die deze ruimte willen huren.
De gemeente wil een cultuurcluster ontwikkelen met daarin een mix van culturele organisaties, onderwijsorganisaties en creatieve bedrijven en hen de mogelijkheid bieden om ruimte in een zeer vooruitstrevend circulair gebouw te huren tegen marktconforme huur. Hiervoor heeft de gemeenteraad een aanvullend algemeen belang besluit genomen op 20 mei 2021.

Tabel Toezeggingen met OO/activiteit

	Activiteit	Kosten	Opbrengsten	Kosten dekkendheid	Opmerkingen	Organisatie onderdeel
1.	Bevoorrading horeca met elektrische boot	VERVALLEN				
2.	Kredietverlening: sociale leningen en saneringskredieten				Geen kostprijs-berekening mogelijk	W&I
3.	Voorlichting seksuele gezondheid op het MBO	VERVALLEN				
4.	Weerbaarheids-training Kom op voor jezelf	VERVALLEN				
5.	Sportvoorzieningen en welzijns-voorzieningen	39.894.000	11.041.000	27,7%		MO
6.	Verhuur accommodaties ten behoeve van sport, gezondheid en welzijn	10.947.000	2.836.000	25,9%		VGU
7.	Beschikbaar stellen gemeentelijke gebouwen	6.377.000	663.000	10,4%		VGU
8.	Tijdelijke vastgoed verhuur				Geen kostprijs-berekening mogelijk[3]	VGU
9.	Onrendabele top				Zie[4]	VGU
10.	Parkeergelegenheid in belanghebbenden garages	503.619	367.000	72,9%	Betreft de volgende garages: Tuinstraat, Jan Meyenstraat, Lange Lauwerstraat, Korte Nieuwestraat, Albracht, Malba, Wolvenplein, ABC-straat.	SB/VGU
11.	In eigendom hebben en exploiteren van parkeergelegenheid in openbare garages	5.138.598	5.484.000	106,7%[5]	Betreft alle openbare garages: Grifthoek, Kop van Lombok, Vaartsche Rijn, Kruisstraat, Croese- laan en Berlijnplein	SB/VGU
12.	Het bieden van parkeergelegenheid in P+R-voorzieningen	2.891.504	2.836.000	98,1%	Betreft P&R-voorzieningen: De Uithof, Papendorp, Westraven.	SB/VGU
13.	Exploitatie van openbare	3.831.746	1.068.328	27.9%	Betreft negen openbare stallingen.	SB/VGU

3 Het gaat hier met name om leegstandsbeheer ter voorkoming van kraak en er ligt dus geen kostprijsberekening onder de vergoeding.
4 Momenteel zijn de openbare garages kostendekkend, het is echter mogelijk dat in volgende jaren de baten en lasten zich zodanig ontwikkelen dat deze garages weer onder de kostprijs worden geëxploiteerd, daarom kan dit onderdeel (nog) niet vervallen.
5 Momenteel zijn de openbare garages kostendekkend, het is echter mogelijk dat in volgende jaren de baten en lasten zich zodanig ontwikkelen dat deze garages weer onder de kostprijs worden geëxploiteerd, daarom kan dit onderdeel (nog) niet vervallen.

	Activiteit	Kosten	Opbrengsten	Kosten dekkendheid	Opmerkingen	Organisatie onderdeel
	fietsenstallingen					
14.	Fietsparkeergelegenheid in buurt-fietsenstalling en fietstrommels	592.588	82.000	13,8%	Betreft 40 buurtstallingen en diverse fietstrommels.	SB/VGU
15.	Doorverkopen verwijderde fietsen	471.952	43.982	9,3%	Bestaat uit beheer en onderhoud depot. Opbrengsten via verkopen van fietsen.	VTH
16.	Verstrekken van leningen ter bevordering van energiebesparing				Geen kostprijsberekening mogelijk	OOR
17.	Informeren en adviseren inzake Energietransitie	220	0	0%	Per advies	OOR
18a.	VERVALLEN					
18b.	Aanbieden van intelligente bandenpompen	2.125	0	0%		OOR
19.	Grootschalige sportevenementen				Zie[6]	MO
20.	Verhuur cultuurcluster Berlijnplein	P.M.[7]				CZ

6 Bij (sport)evenementen gelden de volgende principes: De organisator van het evenement dient een aanvraag voor een vergunning in en betaalt daarvoor leges. Leges zijn kostendekkend.
Kosten die specifiek voor het evenement worden gemaakt worden doorberekend aan het evenement conform de Utrechtse regels voor kostentoerekening.
Omdat een eventuele inzet van de gemeente per evenement kan verschillen, is er geen eenduidige kostprijs te bepalen. Een evenement kan gesubsidieerd worden door de gemeente en deze subsidie kan in natura of in cash plaatsvinden. Bijdragen in natura worden gewoonlijk gewaardeerd tegen de kostprijs die de gemeente daarvoor betaalt.

7 Het cultuurcluster is nog niet gerealiseerd, dus er kunnen nog geen kosten en opbrengsten worden aangegeven.

Verklarende woordenlijst

Begrip	Omschrijving
Accres	Jaarlijkse groei van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Op basis van de normeringssystematiek is deze gekoppeld aan de groei van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven; stijgen de rijksuitgaven, dan stijgt ook het Gemeentefonds, en andersom.
Actuele begroting	De laatst door de gemeenteraad vastgestelde begroting. Dit betreft de nominale begroting plus alle door de gemeenteraad vastgestelde begrotingswijzigingen.
Afschrijving	Jaarlijkse afboeking van een deel van de boekwaarde van een geactiveerd goed. Deze wordt geacht de waardevermindering van het actief tot uitdrukking te brengen. De afschrijving wordt ten laste gebracht van de rekening van lasten en baten.
Algemene dekkingsreserves	Reserves waarvan de renteopbrengst wordt aangewend als algemeen dekkingsmiddel.
Algemene reserves	Alle reserves niet zijnde bestemmingsreserves. Tot de algemene reserves worden gerekend de algemene reserve in enge zin, de algemene dekkingsreserves, de reserve grondexploitaties en de dienstbedrijfsreserves.
Algemene uitkering	Uitkering uit het Gemeentefonds door het Rijk aan alle gemeenten op basis van algemene verdeelmaatstaven, vastgelegd in de Financiële verhoudingswet, met het karakter van algemene middelen.
Balans	Overzicht van activa en passiva (bezittingen en schulden) van een organisatie op een bepaald moment.
Baten	De aanduiding volgens de comptabiliteitsvoorschriften voor de opbrengsten/inkomsten van de gemeente.
Baten-lastenstelsel	In dit stelsel worden uitgaven en inkomsten toegerekend aan het tijdvak waarin het verbruik van goederen en diensten plaatsvindt en de baten ontstaan. Dit maakt het mogelijk om de integrale kosten en opbrengsten af te leiden uit de administratie en leidt daarmee tot een doelmatiger beheer.
Begrotingswijziging	Een aanpassing van de ramingen tijdens het begrotingsjaar; een dergelijk besluit wordt door de gemeenteraad genomen.
Bestuursrapportage	De eerste bestuursrapportage is onderdeel van de voorjaarsnota. De tweede bestuursrapportage wordt gelijktijdig met de programmabegroting uitgebracht. Hierin wordt tussentijdse verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid en worden nieuwe ontwikkelingen gesignaleerd. Op basis van deze informatie kan tussentijds worden bijgestuurd en vindt bijstelling plaats van de lopende begroting.
Bestemmingsreserves	Reserves waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestedingsrichting heeft gegeven.
BTW-Compensatiefonds	Sinds 2003 geldt voor de gemeenten een BTW-regime. Het BTW-compensatiefonds is ingesteld om de verschillen tussen de verlaging van de programmabegroting en die van het Gemeentefonds te egaliseren, opdat de invoering van het BTW-regime budgettair neutraal verloopt.
Budgettair neutraal	Een beleidswijziging die de uitkomst van de programmabegroting per saldo niet beïnvloedt.
Besluit Begroten en verantwoorden (BBV)	Wettelijke voorschriften voor de inrichting van de programmabegroting en –jaarstukken.

Begrip	Omschrijving
Controleverklaring	Schriftelijke mededeling van de accountant waarin deze een oordeel geeft over de getrouwheid en de rechtmatigheid van de (financiële) verantwoording.
Coronavirus	Dit is een groep van virussen die tot luchtweginfecties kunnen leiden bij mensen en dieren. De meeste coronavirussen leiden bij besmetting, net als rhinovirussen, tot een gewone verkoudheid. Over het algemeen veroorzaken ze verkoudheid in de winter en vroeg in de lente. In 2020 heeft dit virus geleid tot een pandemie die voort duurde tot in 2021.
Creditrating	Een creditrating is een oordeel over de kredietwaardigheid van bedrijven, financiële instellingen of overheden. De rating wordt uitgedrukt op een schaal van AAA (top kredietwaardig) naar D (faillissement). Deze oordelen worden afgegeven door internationaal erkende ratingbureaus als Standard en Poor's (S&P) en Moody'
Decentralisatie	Het overdragen van meer verantwoordelijkheden en bevoegdheden naar lagere overheden. Concreet kan dit leiden tot overheveling van taken (en de daartoe benodigde middelen) van de centrale overheid naar andere overheden.
Dekkingspercentage	Bepaalde gemeentelijke lasten kunnen aan de burger worden doorberekend (bijvoorbeeld de kosten van de riolering en afvalinzameling); de mate waarin dit gebeurt wordt tot uitdrukking gebracht door het dekkingspercentage. Bij een volledige doorberekening is sprake van een dekkingspercentage van 100%.
Doelmatigheid (efficiency)	De mate waarin een maximale hoeveelheid prestaties wordt geleverd met een minimale hoeveelheid middelen of een hogere kwaliteit wordt bereikt bij een gelijkblijvende hoeveelheid middelen. Onderzoek naar doelmatigheid richt zich vooral op verbetering van bedrijfsvoering.
Egalisatievoorzieningen	Voorzieningen die samenhangen met het in de tijd onregelmatig gespreid zijn van bepaalde kosten.
Eigen vermogen	Het eigen vermogen is het verschil tussen de activa en het vreemd vermogen. Het eigen vermogen op de balans bestaat uit de algemene reserves, de bestemmingsreserves en het gerealiseerd resultaat.
Financiering	De wijze waarop de gemeente in de behoefte aan geld (kort) en kapitaal (lang) voorziet: het geldbeheer. Uitgaven en inkomsten gaan niet altijd gelijk op en voor investeringen wordt in principe geleend. Daardoor kunnen tijdelijk overschotten of tekorten ontstaan. Op de geld- en kapitaalmarkt wordt dit glad gestreken.
Garantie	Zekerheidstelling door de gemeente ten behoeve van derden die een lening aantrekken. Bij derden valt te denken aan sportverenigingen of welzijnsinstellingen. Ingeval van wanbetaling zal de gemeente de resterende schuld dienen af te lossen.
Gemeentefonds	Landelijk fonds onder beheer van het ministerie van Binnenlandse Zaken, waarin een deel van de opbrengst van de rijksbelastingen wordt gestort. Uit dit fonds worden jaarlijks (algemene) uitkeringen gedaan aan de gemeenten ter dekking van een deel van hun uitgaven. Deze gelden zijn, voor zover daar geen wettelijke verplichtingen tegenover staan, vrij besteedbaar.
Incidenteel	Eenmalig, dat wil zeggen niet jaarlijks terugkerend.
Interbestuurlijk Toezicht	Komt voort uit de Wet revitalisering generiek toezicht (Wrgt) en heeft als doel om de horizontale verantwoording, van gemeentelijke medebewindstaken, tussen de gemeenteraad en het college van B en W te versterken en de verticale toezichtdruk door de Provincie en het Rijk te verminderen.

Begrip	Omschrijving
Integratie-uitkering	Uitkering uit het Gemeentefonds van tijdelijke aard ter overbrugging van gefaseerde overheveling van specifieke rijksuitkeringen.
Investering	De aanschaf of de productie van een kapitaalgoed.
Jaarrekening	Eén van de twee onderdelen van de jaarstukken. De jaarrekening geeft een analyse van de afwijkingen tussen de begrote en gerealiseerde lasten en baten. Tevens wordt in de jaarrekening de stand van de gemeentelijke vermogenspositie opgemaakt.
Jaarverslag	Eén van de twee onderdelen van de jaarstukken. Het jaarverslag bevat de meer beleidsmatige onderdelen, zoals de programma- en paragraaf verantwoording
Kapitaalgoed	Duurzaam productiemiddel, dat nodig is om de aan de burgers te leveren diensten en goederen, te produceren. Daarbij gaat het om een productiemiddel dat meerdere jaren meegaat en veelal veel waarde heeft.
Kapitaallasten	Deze bestaan uit de componenten afschrijving en rente. Het zijn de exploitatiekosten van vaste activa. Deze volgen de levensduur. De rentekosten ontstaan omdat beslag op vermogen wordt gelegd. Vanwege jaarlijkse afschrijving daalt de boekwaarde en nemen de rentekosten af.
Kasgeldlimiet	Deel van het financieringstekort dat maximaal tegen kort geld mag worden geleend. Is het financieringstekort hoger dan de kasgeldlimiet dan moet dat via lang geld worden gefinancierd.
Kengetal	Een absoluut getal of een verhoudingsgetal dat is uitgedrukt in fysieke- of in geldeenheden en dat de toestand van of de ontwikkeling op een programma in beeld brengt.
(kortlopende leningen)	Middelen die worden aangetrokken op de geldmarkt in de vorm van kortlopende leningen (looptijd korter dan een jaar).
(langlopende leningen)	Middelen die worden aangetrokken op de kapitaalmarkt in de vorm van langlopende leningen (looptijd langer dan een jaar).
Leges	Heffing op een publiekrechtelijke grondslag voor een gemeentelijk goed of een gemeentelijke dienst (bijvoorbeeld leges paspoorten, leges bouwvergunningen). Het totaal van de gemeentelijke leges mag niet meer dan kostendekkend zijn.
Liquiditeitsplanning	Een liquiditeitsplanning geeft inzicht in tijdstip, omvang en periode waarvoor financieringsmiddelen moeten worden aangetrokken. Door een tijdig inzicht daarin wordt voorkomen dat dure ad-hoc maatregelen moeten worden genomen.
Nationale Hypotheekgarantie (NHG)	De Nationale Hypotheek Garantie (NHG) is een garantie op hypotheken tot 245.000 euro. Met de NHG leent u veilig. Is bij verkoop van uw woning de opbrengst onvoldoende om uw hypotheek af te lossen? Dan neemt de NHG de restschuld van u over. Ook krijgt u korting op uw hypotheekrente.
Nominale begroting	De raming van lasten en baten die is opgenomen in het boekwerk van de programmabegroting. Behandeling en vaststelling vinden plaats tijdens de begrotingsbehandeling in november.
Nominale compensatie	De compensatie van loon- en prijsontwikkelingen.
Normeringssystematiek	Ook wel bekend als 'samen de trap of, samen de trap af'. Volgens deze systematiek is de hoogte van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds gekoppeld aan de omvang van de (netto gecorrigeerde) rijksuitgaven. Als de relevante rijksuitgaven stijgen, dan neemt de omvang van het Gemeentefonds toe; dalen de rijksuitgaven, dan neemt de omvang van het Gemeentefonds af.

Begrip	Omschrijving
Omslagrente	De rekenrente die de Centrale Treasury gebruikt voor het berekenen van de rentelasten over de gedane investeringen. Deze rente is onderdeel van de kapitaallasten en wordt doorberekend aan de diensten.
Payer Swap	Een swap is een financieel product waarbij renteverplichtingen worden geruild ter bescherming tegen renterisico's. Indien daarbij een variabele renteverplichting wordt geruild voor een te betalen vaste rente is sprake van een payer swap. Met een payer swap dekt men zich in tegen een rentestijging.
Precariobelasting	Recht voor het gebruik van openbare grond of water. Het recht kan worden geheven van degene die voorwerpen onder, op of boven openbare gemeentegrond of water heeft of van degene voor wie dit gebeurt.
Programmabegroting	Het overzicht van de verwachte lasten en baten, opgesteld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). De programmabegroting is opgebouwd uit de beleidsbegroting en de financiële begroting, die op hoofdlijnen inzicht geven in het voorgestane beleid en de daarmee samenhangende financiële middelen voor het komend jaar en de daarop volgende drie jaren. De programmabegroting wordt door de gemeenteraad vastgesteld.
Overzicht van lasten en baten	Overzicht van de in een bepaald jaar gerealiseerde lasten en baten. De programmabegroting is opgebouwd uit het jaarverslag en de jaarrekening. De programmaverantwoording dient ter verantwoording van het uitvoeren van de programmabegroting.
Reserve grondexploitatie	Het weerstandsvermogen dat dient als buffer voor de risico's die worden gelopen bij grondexploitaties.
Reserves	Dit betreft in beginsel vrij aanwendbare middelen. Daarom behoren ze tot het eigen vermogen. De reserves worden onderscheiden in algemene reserves en bestemmingsreserves.
Risicomodel	Overzicht van risico's zoals bekend bij het aanbieden van de programmabegroting en de jaarstukken.
Risicovoorzieningen	Voorzieningen die betrekking hebben op gekwantificeerde risico's, niet zijnde de risico's over de apparaatskosten (deze laatste worden gedekt door de algemene reserve en/of bedrijfsreserves).
Stelpost	Een begrotingspost waarop bedragen worden geraamd die nog niet specifiek benoemd kunnen worden of nog te verdelen zijn.
Structureel	Jaarlijks terugkerend. Structurele kosten dienen door structurele opbrengsten te worden gedekt.
Subsidie	Overdracht van de gemeente aan derden, zowel particuliere instellingen als natuurlijke personen.
Technische wijziging	Een wijziging van de begroting die ofwel beleidsarm is of een administratieve verwerking van een al genomen besluit.
Treasury	Dit betreft het geheel van activiteiten in verband met de financiering.
Treasurystatuut	Hierin worden de uitgangspunten, doelstellingen, beleidsmatige en organisatorische kaders voor de treasuryfunctie vastgelegd. Tevens bevat het treasurystatuut regels over de inhoud, vorm en periodiciteit van de verantwoordingsinformatie over de treasury.
Verantwoording	Zie programmaverantwoording.
Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen	Project dat tot doel heeft de verantwoordings- en controle-informatie van de gemeente aan het Rijk te stroomlijnen en te vereenvoudigen/verminderen. Per specifieke uitkering is geen aparte controleverklaring meer vereist. Volstaan kan worden met de jaarrekening, met daarbij gevoegd een bijlage met een aantal gegevens per specifieke uitkering.

Begrip	Omschrijving
Verplichting	Contractuele overeenkomst tot het betalen van een vast bedrag aan een bekende partij.
Verplicht deel reserve	Middelen worden als verplicht aangemerkt indien sprake is van een juridisch afdwingbare verplichting richting derden. Een dergelijke verplichting bestaat wanneer er met derden afspraken zijn gemaakt over de besteding van middelen in een juridisch bindende wijze zoals een contract, opdracht of schriftelijke bevestiging. Het bestaan van concrete plannen of een bestemming van (een deel van) de middelen ter dekking van bijvoorbeeld onderdelen van het coalitieakkoord, zijn niet aangemerkt als juridische verplichting zolang er geen afspraken met derden zijn vastgelegd.
Voorziening	Verplichting met een voorwaardelijk karakter. Deze wordt op de balans gerekend tot het vreemd vermogen. Ze wordt getroffen voor toekomstige uitgaven, waarvan de oorzaak zich al heeft voorgedaan. Een voorziening moet dekkend zijn voor de achterliggende voorwaardelijke verplichting. Voorzieningen worden onderscheiden in risico- en egalisatievoorzieningen.
Weerstandsvermogen	Maatstaf voor de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (hoeveel middelen zijn nodig om alle risico's op te kunnen vangen).